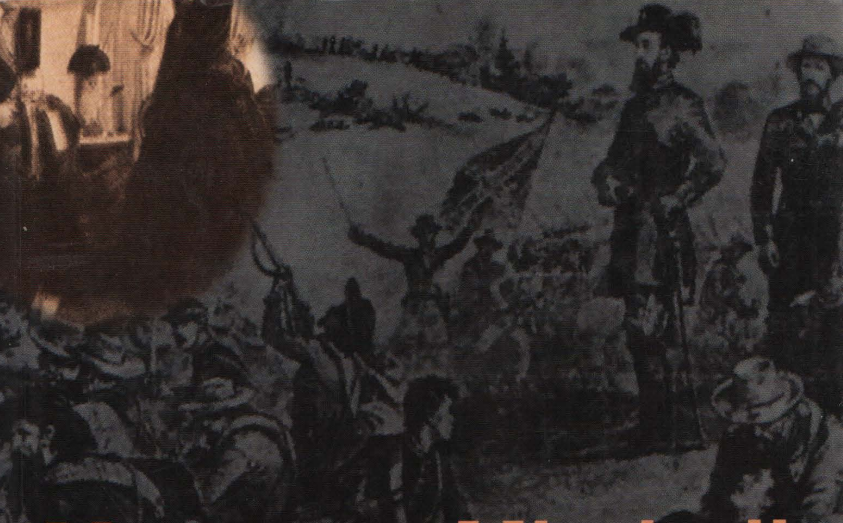

Margaret Mitchell

RÜZGÂR GİBİ GEÇTİ

TAM METİN

TOKER YAYINLARI

Margaret Mitchell

Rüzgâr Gibi Geçti

Rüzgâr Gibi Geçti romanı Amerika Birleşik Devletleri tarihinde çok derin izler bırakan iç savaşın geniş bir öyküsüdür. Yayınlandığı ilk günden itibaren ABD'de satış rekorları kıran Rüzgâr Gibi Geçti, daha sonra Fransa, Almanya ve İngiltere'de de çok büyük bir ilgi görmüştür. Roman, Hollywood'da aynı adla filme alındıktan sonra ise bütün dünyaya yayılan bir üne ulaşmış ve film dünya sinemalarında aylarca kapalı gişe oynamıştır. Romanda, 1861 yılında Amerika'nın kuzey ve güney devletleri arasında patlak veren Ayrılık Savaşı boyunca yaşanan olaylar anlatılıyor. Romanın baş kadın kahramanı Scarlett O'Hara'dır. Sert bir karekter sergileyen bu genç, güzel, atak ve bencil kadının başından geçenler akıcı bir dille anlatılmıştır. Filmde Scarlett'i Vivien Leigh canlandırmıştır. Savaşın neden olduğu felaketler, eserde bir fotoğraf gibi bütün çıplaklığıyla ve tüm gerçek yanlarıyla gözler önüne serilmektedir. İkinci derecede önemli karakter Rhett Butler'da bütün özellikleriyle tanıtılmaktadır. Filmde Rhett Butler karakterini ünlü aktör Clark Cable canlandırmıştır. Romanın önemli karakterlerinden bir diğeri olan Ashley Wilkes da iç savaş bittikten kısa bir süre sonra "Güney intikamını alıyor!"diyerek tabancasını çeken ve başkan Abraham Lincoln'u öldüren John Wilkes adlı Güneyli'nin oğludur. Ashley rolünü ise Leslie Howard oynamıştır.

TOKER YAYINLARI

TOKER YAYINLARI

MARGARET
MİTCHELL

RÜZGÂR GİBİ GEÇTİ/2

Cilt:2

İKİNCİ BASKI

Çeviren:
MİNE TOKER
Redaksiyon:
YALÇIN TOKER
© Copyright Toker Yayınları-1995

TOKER «GENEL DİZİ» No: 236

•

"Doğudan-Batıdan Seçmeler" Dizisi No: 20
/TAM METİN DÜNYA KLASİKLERİ No:1

•

TOKER YAYINLARI Ltd. Şti.

Ankara Cad. 46
Cağaloğlu - İSTANBUL
Tel: 0212 522 33 09

e-mail: tokeryayinlari@yahoo.com

ISBN - 975-445-032-3

o Dizgi : Toker
o Baskı : Kelebek Matbaası
o Cilt: Vebsan Mücellithanesi
o İstanbul - 2002

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1

1866 yılının ocak ayı... Yine insanı iliklerine kadar titreten soğuk günlerden biri... Vakit ikindi olmasına rağmen ortalık kararmış... Scarlett annesinin küçük çalışma odasında...

Genç kadın, Pitty halasına içeriği ilk iki mektuptan farklı olmayan bu üçüncü mektubu yazıyordu. Ona kendisinin, Melanie'nin ve Ashley'nin Atlanta'ya gidemeyeceklerini bildirecekti. Canının sıkıldığı her halinden belli oluyordu, çünkü göndereceği bu mektup Pitty-pat'i tatmin etmeyecekti. İhtiyar kız, hemen "iyi ama tek başıma korkuyorum!" diye cevap verecekti.

Buz kesen ellerini ovuşturdu ve ayaklarını ısınır umuduyla yırtık halının altına soktu. Will, sabahleyin erkenden atı nallatmak için Jonesboro'ya gitmişti. Scarlett, insanların yalınayak gezdikleri bir dönemde atların nal ile dolaşmasını çok lüks buldu.

Mektubu bitirmek üzere kalemi eline aldığı sırada Will'in arka kapıdan girdiğini duydu. Onun tahta ayağı-nın holde çıkardığı seslerden odanın kapısına yaklaştı-ğını anladı. Ama delikanlı onu rahatsız etme kaygısıyla içeri girip girmemekte tereddüt ediyordu. Scarlett ona seslendi. Will içeri girdi, soğuktan donmuştu, saçları karmakarışıktı. O alaycı gülümsemesiyle Scarlett'e sordu:

— Mrs. Scarlett, sandığınızda daha ne kadar kağıt para var?

Genç kadın biraz şaşkın halde;

— Yoksa param için benimle evlenmek mi istiyorsun? diye sordu.

— Hayır efendim, ama öğrenmek istiyorum.

Scarlett ona kaygılanarak baktı. Will'in yüzünde ciddi bir ifade yoktu, ama onun tavrı çoğunlukla hep böyle olurdu. Scarlett bir şeylerin yolunda gitmediğini sezdi ve;

— On Yankee altınım var! dedi.

— Doğrusu bu para yetişmez efendim!

— Neye yetişmez Will? Söylesene!

— Vergileri ödemeye yetişmez!

Will bu açıklamayı yaptıktan sonra seke seke şöminenin yanına gitti. Kor haline gelmiş olan ateşin üzerine eğilerek, soğuktan kızaran ellerini ısıttı.

— Vergiler mi? Ama biz onları ödemiştik Will! Kör şeytan, nereden çıktı bu şimdi!

— Ödediğinizi kabul ediyorlar, ama az ödediğinizi iddia ediyorlar. Bugün Jonesboro'da bundan söz edildiğini duydum.

— Ama Will ne demek istediğini bir türlü anlayamıyorum!

— Efendim başınızda bin dert olduğunu biliyorum ve sizin yeni bir dertle daha uğraşmanızı istemem. Ama bu konuyu size anlatmalıyım. Ödediğiniz vergiyi arttırmanız gerektiğini söylüyorlar. Taşınmaz mallarınız için bir tasarı hazırlanıyor. Kısaca söylemek gerekirse vergiler büyük oranda arttırılıyormuş. Bütün bu bölgede en fazla verginin size salınacağını sanıyorum.

— Ama ben vergimi ödediğime göre, nasıl olur da ikinci kez benden vergi almaya kalkışırlar?

— Jonesboro'ya sık sık gitmeyişinize doğrusu çok memnunun efendim. Çünkü orası sizin gibi bir kadının gideceği yer olmaktan çıkmış. Orada burada bazı zenciler beyazları aşalayıcı davranışlarda bulunuyorlar. Örneğin sokakta yürürken beyazlara dirsek atıyorlar, kaldırımdan inmek zorunda bırakıyorlar.

— Peki ama zencilerin bu yaptıklarının vergi işiyle olan ilgisini anlayamadım.

— Birazdan anlayacaksınız efendim. Bu mendebur herifler Tara'nın en çok pamuk yetiştiren yer olduğunu

söylemişler. Ben bunu duyunca, kentte ne gibi dedikodular yapıldığını öğrenmek için bütün kahveleri dolaştım. Şunu öğrendim efendim! Siz verginizi ödemediğiniz takdirde açıkgözün biri Tara'yı açık artırmada yok pahasına eline geçirecekmiş. Herkes bu vergileri kolayca ödeyemeyeceğinizi biliyor. Tara'ya sahip olmak isteyen bu açıkgöz adamın kim olduğunu henüz saptayamadım. Ama Mrs. Cathleen ile evlenen kahyanın bir şeyler bildiğini sanıyorum. Çünkü onunla bu konuyu konuştuğum zaman katıla katıla güldü.

Will divana oturdu ve sakat olan dizini ovmaya başladı. Dizi, havalar soğuduğu zaman onu rahatsız edecek kadar sızlardı. Scarlett, Will'e belli etmeden baktı. Tara'nın açık artırma ile satılacağı haberi genç kadının kalbini sızlatıyordu. Tara'da yaşayanlar nereye sığınacaklardı? Tara başka birinin mi olacaktı? Bunu aklı almıyordu.

Scarlett, Ashley'nin dönüşünden sonra çiftliğin işlerini ona ve Will'e bırakmıştı. Ashley ile Will, akşam yemeklerinde Tara'nın onarılmasını ve düzenini tartışırlardı. Genç kadın, ortalıkta bazı yabancıların dolaştığını, her şeyi yok pahasına almaya çalıştıklarını, bazı zencilerin de küstahlaştıklarını işitmişti; ama bunlara pek inanmamıştı. Hele bugüne kadar gururlu bir tek zenciye rastlamamıştı.

Sanki Ashley ile Will bazı şeylerin kendisinden gizlenmesi için aralarında anlaşmışlardı. Savaşın yarattığı yıkımı, şimdi bir başka yıkım izliyordu ve bu yıkım ilkinden çok farklıydı: Onarım!... Yalnız Ashley ve Will bu konuyu pek üstü kapalı konuşuyorlardı. Scarlett de onların konuştuklarını dinlemeye kalkıştığı zaman söylenenler bir kulağından giriyor, ötekinden çıkıyordu. Yankeeler'in Güney'i işgal edilmiş bir ülke gibi yönettiklerini, politikacıların da ancak kinden güç alarak hareket ettiklerini duymuştu. Ama bu düşünceler, Scarlett'in ilgi alanının dışında kalıyordu; üstelik politika erkeklerin işiydi.

Scarlett bir gerçeği kesin olarak anlayamıyordu.

Yani ülkeyi Yankeeler'in yönettiğini bilmiyordu. Onlar tüm iş yasalarını değiştirmişlerdi. Şimdi bir işçi, çalışmasının karşılığını alamıyordu. Bütün Güney savaş yasalarıyla yönetiliyordu. Yankee askerleri istedikleri yerde kışlalar kuruyorlardı. "Serbest Bırakılmış Zenciler Bürosu" da kendi başına buyruktu ve bağımsız bir kurum gibi çalışıyordu. Eski esirlerle ilgilenen bu büro binlerce zenciyi tarlalardan ve çiftliklerden çekip alıyor ve onları serbest bırakıp kentlere, köylere gönderirken onlara bir iş de vermiyordu. Bütün bunlar olurken, Scarlett'in bildiği tek şey zencilerin eski efendilerine karşı isyancı bir tavır almalarıydı. Oysa Gerald'ın işine son verdiği eski kahyası Jones Wilkerson, Serbest Bırakılmış Bürosu'nun yerel şubesini yönetiyordu. Yardımcısı olarak da Cathleen Calvert'in kocası olan Hilton'u çalıştırıyordu. Bu iki rezil adam, Güneyliler'in ve Demokratlar'ın yeniden esirlik sistemini uygulamak için fırsat kolladıklarını her yana yayıyorlardı. Bunu ileri sürerek zencilerin bir an önce bu büronun yada Cumhuriyetçi Parti'nin koruması altına girmelerini öğütlüyorlardı.

Wilkerson ile Hilton yalnızca zencileri kışkırtmakla kalmıyorlar, aynı zamanda onların beyazlarla aynı düzeyde olduklarını, onlarla evlenebileceklerini söylüyorlardı. Hatta onları, beyazların mallarına elkoymak için yönlendiriyor ve bu konuda onlara geniş arazi ve birer katır vereceklerini bildiriyorlardı. Beyazların zencilere karşı ne kadar vahşi hareket ettiklerini de ballandıra ballandıra anlatıyorlardı.

Bu büroya askerler de destek oluyordu. Onlar yenilmiş olanların aleyhine birbiriyle çelişen birçok kararname ve tüzük yayınladılar. Bu büro çalışanlarından birine en küçük bir hakaret bile tutuklanmaya neden oluyordu. Jones Wilkerson ile Hilton'un her çeşit ticaret işlemlerinde de parmakları vardı.

Allah'tan Scarlett bu iki dolandırıcının, sahtekarın, kindar kişinin tuzaklarına düşmedi. Çünkü Will zekası ve dürüstlüğü sayesinde birçok karışık işi çözümledi.

Ama bu konuda kimseye bir şey söylememişti. Bu delikanlı gerekirse Yankeeler'le de anlaşabilirdi. Gerçi onun karşısına çıkan bu sorun gücünün çok üstündeydi. Hiç vakit kaybetmeden Scarlett'i ek vergiler konusunda aydınlatmıştı. Yoksa genç kadın Tara'yı kaybedebilirdi.

Gözleri şimşek şimşek çakan Scarlett, Will'e baktı.

— Yankeeler'in Allah belasını versin! diye bağırdı. Bizi ezdikleri ve mahvettikleri yetmiyormuş gibi, bir de üzerimize birtakım rezil adamları salıyorlar.

"Savaş bitmişti, barış imzalanmıştı ama bu mendebur Yankeeler beni bir kez daha soyabilir, açlığa mahkum edebilirlerdi. Üstelik evimden de kovabilirlerdi. Ne kadar da aptalmışım!" diye düşündü.

Scarlett, ilkbahara kadar dayandığı takdirde her sorunun çözümleneceğini sanıyordu oysa. Ama tarlalarda güneş altındaki yorucu çalışmalardan sonra ortaya çıkan bu korkunç haber onu çileden çıkarmıştı. Zaten sabrı taşmak üzereydi.

— Ah Will! Ben de savaşla birlikte bütün üzüntülerimin yok olacağını sanmıştım.

Will, Scarlett'e dikkatle bakarak;

— Üzüntüler asıl şimdi başlıyor! dedi.

— Bize saldırdıkları ek vergi ne kadar?

— Üç yüz dolar.

— Üç yüz dolar mı dedin?

— Evet Mrs. Scarlett!

İşte bu haber üzerine genç kadın uzun süre suskun kaldı, ağzını bıçak açmadı. Sonra her yanı titremeye başladı ve bir ara;

—Üç yüz dolar! Neden üç bin dolar istemiyor bu alçaklar? dediği duyuldu. Sonra;

— Haydi şimdi bu üç yüz doları bulmak gerekecek! diye kekeledi.

— Evet efendim, parayı bulmak gerek!

— Ah Will! Tara'yı sattıramazlar!... Onu satmalarına izin vermem!

Will'in gözlerinde, Scarlett'i hayrete düşüren bir

kin ve öfke izi belirdi:

— Siz 'hayır' diyorsunuz, ben ise 'evet' diyorum! Çünkü bu alçaklar bu kötülüğü yapacak karakterdeler... Göreceksiniz yapacaklardır... Mrs. Scarlett bu ülke hapı yutmuştur. Buraya yerleşen bu adamlar Demokratlar'ın bize tanımadıkları oy hakkına sahipler. İleri gelenlere oy hakkı verilmiyor, çabulculara veriliyor. 1865 yılında vergi sicilinde geliri iki bin dolardan çok olan demokratların oy kullanma hakkı yoktur. Bu karar babanızın, Mister Tarleton'un, Mc Raes'in ve Fontaineler'in oğullarının ve bu durumda olanların haklarını elinden alıyor. Savaş sırasında albay ya da daha yüksek bir rütbede bulunanlarda oy kullanamayacaklardır. Bu ülke Konfederasyon'un herhangi bir devletinden çok daha fazla albay yetiştirmiştir. Konfedere hükümetinin hizmetinde bulunanların da oy kullanma hakları ellerinden alınmış. Kısacası ateşkes kabul edildiği andan itibaren ülkemizin ileri gelenleri oy kullanma haklarını kaybettiler. Göreceksiniz bu zencilerin hepsi topa tüfeğe sahip olacak, bizim ise kendimizi savunmak için oy kullanma hakkımız bile yok.

Scarlett, Will'in anlattıklarından pek bir şey anlamamış olduğu için onun konuşmasını kesti:

— Canım oy kullanmanın bizim işimizle ne ilgisi var? Biz vergi işini konuşmuyor muyduk? Bizim topraklarımız çok verimlidir. Ben burayı ipotek ederek vergiyi ödesek diyorum.

— Efendim bazen aptallar gibi konuşuyorsunuz. Bu yerlere bugün para verecek hangi kuruluş ya da kişi var? Tara'yı elinizden yok pahasına almak isteyenlerden başka kimse yok.

— Will, hani bir Yankee'yi öldürmüştüm ya, onun üzerinde bulduğum elmas küpeler var. Onu satsak vergi için gerekli parayı sağlayabilir miyiz?

— Mrs. Scarlett, onları satın almaya yetecek para kimde var? Halk et alacak durumda değil! Boş yere bunlara kafanızı yormayın.

Her ikisi de sustu. Scarlett başını duvara çarpmış

gibi sersemlemişti. Sessizliği Will bozdu:

— Şimdi ne yapacağız Mrs. Scarlett?

— Hiçbir şey bilmiyorum. Sakın babama bu konudan söz etmeyin. Hasta adamın yüreğine iner.

— Siz meraklanmayın, bir şey söylemem Mister Gerald'a...

— Güzel! Şimdi bana söyleyin bakayım, bundan başkasına söz ettiniz mi?

— Hayır! Doğruca size geldim.

Scarlett, "her kötü haberi ilk bana verirler zaten!" diye düşündü. Durum genç kadının canını sıkıyor ve onu kaygılandırıyordu.

— Mister Wilkes nerede? Belki o bir çare bulabilir.

Will, cevap vermeden önce genç kadına baktı. Onun gözlerinde Ashley'nin geldiği gün beliren ve her şeyi bildiğini ifade eden izler vardı.

— Bahçede kazık hazırlıyordu. Atı bağlarken balta seslerini işitmiştim. Ama Mister Ashley de sizin ve benim gibi meteliksiz değil mi?

Scarlett kararlı bir sesle:

— Ne olursa olsun, onunla mutlaka konuşmalıyım! dedi. Ayaklarının üstündeki yırtık halıyı tekmeleyerek kalktı. Will onun bu sinirli hareketini görünce üzülmedi ve hatta gücenmedi de... Odada yalnız kaldı, şöminenin ateşinde ellerini ısıtırken, Scarlett'in arkasından seslendi:

— Mrs. Scarlett şalınızı alsanız fena olmaz. Çünkü dışarıda korkunç bir soğuk var!

Scarlett, Will'in uyarısını duydu, ama dönüp şalını almadı. Gönlü bir an önce Ashley'nin yanına gitmekten yanaydı.

Onu yalnız bulmak, Scarlett için büyük şanstı. Geldiği günden beri onunla başbaşa bir sohbet yapması mümkün olmamıştı. Yanında her zaman biri oluyordu. Hele Melanie, ondan bir adım bile ayrılmıyordu. Hatta Ashley'nin yanında olduğunu hissetmek için ceketinin kolunu tutuyordu. Melanie'nin ona böyle sahip olmak istemesi, Scarlett'te kıskançlık duygularının

alevlenmesine neden oluyordu.

Genç kadın aylarca köreltmeye çalıştığı Ashley'ye ait duygularının şu an birdenbire bir yanardağ gibi patlamak üzere olduğunu farketti. Şimdi onunla yalnız konuşmaya karar vermişti ve bu kez onunla kendisinin arasına bir başkasının girmesine asla izin vermeyecekti.

*

* *

Dışarısı çok soğuktu. Scarlett dalları kırılan meyve ağaçlarının yanından geçti. Çimenler nemliydi, ayakları birkaç adım sonra ıslandı. Uzaktan Ashley'nin kazıkları budarken vurduğu baltanın çıkardığı sesler duyuluyordu. O Yankeeler'in sevinç naraları atarak yaktıkları setleri onarmaya çalışıyordu.

Scarlett "doğrusu bu iş Ashley için çok ağır!" diye düşündü. İçinden bulunduğu duruma lanet yağdırdı. Hiç olmazsa Ashley kocası olsaydı bu durumlara katlanabilirdi. Yorgun başını onun omuzuna dayayacak, ağlayacak, bütün sorumlulukları ona bırakacaktı.

Rüzgarla sallanan nar ağaçlarının arasından yoluna devam etti. İşte Ashley karşısındaydı. Baltasına dayanmış, eliyle alnında biriken terleri siliyordu. Sırtında ona kısa gelen, Gerald'ın bir gömleği vardı. Eski bir asker pantalonu giymişti. Ceketini çalışırken terlediği için çıkarıp bir dala asmıştı.

Ashley'yi perişan bir halde gören Scarlett'in içinde, kadere karşı isyan duyguları uyandı. Onun yakışıklı, kibar, zarif, sevimli ve şen Ashley'si şimdi bir çiftçi gibi çalışıyordu. Onun elleri böyle ağır işlere alışık değildi. Allah onu lüks bir hayat sürmek, kibar insanlarla ahbaplık etmek, piyano çalmak, kitap okumak için yaratmıştı. Ama gel gör ki, o şimdi bunların birini bile yapamıyordu.

Oğlu Wade'i perişan bir kıyafette görmek, Will'in bir hamal gibi çalıştığını bilmek Scarlett'in umurunda bile değildi. Ama Ashley'ye gelince böyle şeylere tahammülü yoktu. O böyle sefil bir hayata layik değildi.

Onun yerine baltayı kendisi sallamaya razıydı. Ashley'yi böyle görmek onun kalbini paramparça etmişti.

Scarlett ona yaklaşırken Ashley;

— Lincoln'un de eskiden kazık budadığı iddia ediliyor! dedi. Şimdi onun ne yüksek bir yere ulaştığını bir düşünün bu durumda...

Scarlett kaşlarını çattı, yüzüne ciddi bir ifade verdi ve bir ön konuşma yapmadan Will'in getirdiği tatsız haberi anlattı. Genç kadın gayet basit ve kısa cümlelerle konuşuyordu. Ashley'nin yararlı bir tavsiyede bulunacağını düşünerek epey konuştu. Ama o, bir şey söylemedi; yalnız Scarlett'in soğuktan titrediğini görünce ağaçta asılı duran ceketini alıp genç kadının omuzlarına koydu.

Scarlett, Ashley'nin dikkatini anlattığı konuya çekmek için;

— Bu parayı sağlamak gerektiğini herhalde farkettiniz, değil mi? diye sordu.

— Evet! Ama nereden sağlanacak?

Bu cevaba Scarlett'in canı sıkıldı.

— Ben de bunu öğrenmek istiyordum! dedi.

Ashley gülümseyerek şöyle konuştu:

— Geleli birkaç ay oldu. Bu zaman içinde paranın yalnız bir adamda bulunduğunu öğrendim. O tek kişi de Rhett Butler'mış! Bir hafta önce Pitty haladan Melanie'ye gelen mektupta, o da bu iddiayı doğrulayan bilgiler vermişti. Rhett, Atlanta'ya çok güzel çift atlı bir arabayla gelmiş; cepleri de yeşil banknotlarla doluymuş. Ancak Pitty hala, onun bu paraları pek namuslu bir biçimde kazanmadığı söylentisinin yaygın olduğunu da yazmıştı.

Scarlett, Ashley'nin anlattıklarına tepki gösterdi.

— Ondan söz etmeyelim! dedi. Ben hayatımda onun kadar rezil bir adam görmedim. Gelelim kendi sorunumuza... Pekiyi halimiz ne olacak?

Ashley baltasını yere bıraktı, gözlerini ufka çevirdi. Bir süre dalgın dalgın kaldıktan sonra;

— Bunu ben de düşündüm! dedi. Evet halimizin

ne olacağını çok düşündüm. Ama yalnız bizi değil, bütün Güney'i de düşündüm.

Scarlett "Güney'den bana ne! Hepsi gebersin! Benim derdim, bana yeter!" diye cevap vermek istedi, ama sustu. Çünkü kendisini her zamankinden daha az güçsüz hissediyordu. Ashley onun sustuğunu görünce konuşmaya devam etti.

— Olan oldu bir kere! Yapacak bir şey yok. Her uygarlığın yıkılışını buna benzer sonuçlar izler. Akıllı ve güçlü insanlar bu olumsuz durumun üstesinden gelirler, aptal ve güçsüz olanlar ise mahvolup giderler. Herhalde bir Götzendammerung'a(*) tanık olmak gerekiyor.

— Bir neye?

— İlahların yıkılışına! Çünkü biz Güneyliler kendimizi Allah sanıyorduk.

— Allah'ını seversen bu saçma sapan şeylerden söz etmeyi bırak. Eğer mahvolacak kimse varsa o da biziz.

Scarlett'in hırçın davranışları, perişan durumu Ashley'nin de etkilenmesine neden oldu. Şefkatle Scarlett'in ellerini tutup avuçlarına baktı, nasırları gördü.

— Bunlar hayatım boyunca gördüğüm en güzel ellerdir! dedi. Onlar güzeldir, çünkü güçlüdür. Her nasır bir madalya ile eş değerdedir; her sıyrık da bir cesaretin, bir özverinin nişanıdır. Biliyorum, bu eller baban, kızkardeşlerin, Melanie, bebeği, çocuğun, zenciler ve benim için sertleşti.

(*) Alman filozofu Nietzsche'nın 1888'de yazdığı ve 1889'da yayımlanan eseri. (Türkçe adı: Tanrıların Alacakaranlığı.) Nietzsche bu eserinde ister kişi, ister düşünce, sanat teorisi ya da yaygın gelenek ve görenekler olsun, putlaştırılmış olan her şeye hücum eder. Bu yozlaştırılmış değerlerin yerine, yeni değerleri, "köle ahlâkı"nın yerine "efendiler ahlâkı"nı, insanın yerine "üstün insan"ı, soysuzlaşma yerine gerçekten insancıl olan ilerlemeyi koyar. (Rüzgar Gibi Geçti'nin konusu 1861 ile 1865 yıllarındaki olayları kapsadığına göre, romanda Nietsche'nın bu eserinden söz edilememesi gerekirdi. Ancak bu bir hata olarak görülmemelidir. Yazarın burada yapmak istediği, romanın kahramanlarından Ashley'nin, etkisinde kaldığı düşünceleri güçlendirmek ve okuyucunun gözünde netleştirmek olabilir.

Scarlett şu anda kafandan neler geçtiğini çok iyi biliyorum. 'Bu yeteneksiz, bu hayalci, bu deli ilahların ölümünden söz ediyor da asıl hayatta olanları unutuyor!' demek istiyorsun. Doğru değil mi Scarlett?

Genç kadın başıyla "hayır!" dedi. O, Ashley'nin ellerini daima ellerinde bulundurmasını istiyordu. O, bu anın sonsuza kadar devam etmesini istiyordu, ama Ashley onun ellerini bıraktı ve yerde duran baltaya, yonttuğu kazıklara, sağa sola dağılmış dallara baktı. Gözlerindeki yumuşak ifade gittikçe acılaştı.

— Ne baba ocağım kaldı, ne de servetim. Ben burada on para etmeyen biriyim, çünkü mensup olduğum topluluk yok olmuştur. Scarlett sana yapabileceğim en büyük yardım, tarlada çalışmamdır. Ama biliyorum ki bu Tara'nın sorunlarını çözmeye yetmez. İçinde bulunduğunuz zor durumları görmüyor, anlamıyor muyum sanıyorsun? Sizin sırtınızdan geçindiğimizi, size yük olduğumuzu biliyorum. Bana ve aileme yaptığınız iyilikleri asla ödeyecek durumda değilim. Bu gerçeği ve içinde bulunduğum yıkımdan kurtulacak gücü kendimde göremiyorum. Hayatı açık seçik ve bütün alçaklığıyla göremediğim için ona biraz katlanabiliyorum. Söylemek istediğimi anlıyor musun Scarlett?

Scarlett, Ashley'nin söylediklerini onaylamak ister gibi başını eğdi. Çünkü onun ne demek istediğini tam anlamıyla anlayamıyordu, ama ağzından çıkan sözcükleri, soluğunu yutuyor, içine sindiriyordu sanki... Scarlett'e çok uzak görünen şey şimdi gerçek olmuştu. Ashley ona içini döküyor, derdini açıyordu. Genç kadın, önemli bir keşifte bulunmuş gibi heyecan, sevinç, mutluluk duyuyordu.

— Gerçekleri çıplak olarak ve tüm ayrıntılarıyla görememek büyük bir felaket doğrusu! Eskiden savaş bana kukla oyunu gibi gelirdi. Ben de savaşı bir oyun olduğunu sandığım için severdim. Tüm ayrıntıları göze çarpan şeyleri pek sevmem, onların biraz belirsiz ve karmaşık olmaları hoşuma gider.

Birden durdu, hafifçe gülümsedi. Esen rüzgar

onun ürpermesine neden olmuştu. Sonra sakin bir sesle;

— Bir başka deyişle Scarlett, ben bir alçağım! dedi.

Scarlett onun sözünü ettiği kukla oyunlarından, ayrıntılardan, belirsizlikten bir şey anlamamıştı. Ama son cümlesi onun anlayacağı biçimdeydi. Ashley yalan söylüyordu, o alçak değildi ve alçak da olamazdı. Çünkü onun soyunun ne kadar mert, cesur, yurtsever olduğu bundan önceki savaşlarda görülmüştü ve Scarlett de bunları duymuştu. Ashley'nin bu son sözlerine şiddetle itiraz etti:

— Hayır böyle konuşma, bu doğru değil! Bir alçak, topun üzerine çıkar da askerlerine saldırı emri verebilir mi? General, Melanie'ye mektup yazar da, bir alçaktan söz eder mi hiç? Bunlar...

Ashley bitkin bir halde onun sözünü kesti:

— Bu yapılan cesaret değildir. Savaş viski gibidir, alçakları da kahraman kadar çabuk sarhoş eder. Herhangi bir sersem de savaş meydanında böyle bir şey yapabilir. Çünkü insan, o sırada ölümle cesareti birbirinden ayırt edemez. Ben başka şeyleri vurgulamak istiyorum. Benim alçaklığım, ilk top sesinden kaçan bir adamın alçaklığından daha da korkunç!

Ashley, sanki her sözcük ona acı veriyormuş gibi güçlükle konuşuyordu. Bir iki cümle konuştuktan sonra bir adım geri çekiliyor, sanki ağzından çıkan sözcükleri görüyormuş gibi acı ile bakıyordu. Scarlett'in karşısındaki herhangi bir adam bu üslupla konuşsaydı, genç kadın onun alçakgönüllülük rolü oynadığını sanarak ona hakaret ederdi. Ama hem Ashley böyle bir şey yapamaz, hem Scarlett ona hakaret etmeyi aklından bile geçirmezdi. Soğuk rüzgar Scarlett'in ıslak topuklarını, ellerini ve yüzünü yaladı. O ürperdi, ama soğuk rüzgarın etkisiyle değil... Scarlett'in tüm vücudunun ürpermesi, Ashley'nin sözlerinin kalbinde uyandırdığı korkudan ileri geliyordu.

— Ashley neden korkuyorsun, söyler misin bana?

— Ah bir bilseniz! Sözcüklerle anlatılamayan, tarif

etmek istediğiniz zaman da çok saçma sayılacak şeylerden... Hayatın gerçek olmasından ve onun herhangi bir basit olayı ile karşılaşmaktan korkuyorum. Burada çamur içinde, soğukta odun kesmek, kazık yontmak umurumda bile değil. Ama olup bitenlere de ilgisiz kalamam. Eskiden taparcasına sevdiğim o eski hayatın şimdi yok olmasına üzülüyorum. Scarlett savaştan önce hayat ne kadar güzeldi. Bu güzellik ne kadar sihirliydi, ne kadar mükemmeldi. Belki herkes benim düşündüğüm biçimde düşünmüyordu. Ama Oniki Meşeler'de geçen yaşantım, tek kelime ile şahaneydi. Tanrım ben bu hayat için doğmuştum, onunla tek vücut olmuştum. Şimdi ise bu hayat yok artık, o öldü. Ben de bugün, eski hayatımda yaşayamadığımı biliyor ve işte bu nedenden dolayı korkuyorum. Eskiden gerçeklerden uzak, hayale yakın bir hayat sürüyordum. Hayatın en belirgin olaylarından ve insanlardan uzak yaşıyordum. Benim dünyama başkalarının girmesini istemiyordum. Scarlett, sizden uzaklaşmayı çok kez denedim. Sizde canlılık ve gerçekçilik vardı. Ben ise sizdeki gerçekçiliğe karşılık, hayalleri tercih ederek alçaklık ettim.

— Ya Melly!

— Eveet!... Melanie hülyaların en güzelidir. O hayallerimin en değerli parçasıdır. Savaş çıkmasaydı Oniki Meşeler'de oturacak ve orada mutlu bir yaşantımız olacaktı. Ben hayata karışmadan onun önümden akıp gitmesini izleyecektim. Ama savaş çıkınca, hayat tüm gerçek yüzüyle gözlerimin önünde sanki kükredi, şahlandı. Kendimizi Bull Run'da ateşin içine attığımız zaman, arkadaşlarımın külçe haline geldiklerini gördüm, can çekişen atların feryatlarını, evet yanlış söylemiyorum feryatlarını işittim. Adamların acıdan kıvrandıklarını ve kan kustuklarını gördüğüm zaman kendimden, insanlıktan utandım. Ama savaşın en kötü, en feci yanı yalnızca bunlar değildi.

Scarlett en berbatı, en kötüsü, en fecisi birlikte olduğum insanlardı. Tüm yaşantım boyunca başkaları-

na karşı kendimi savunmuştum, arkadaşlarımı kendim seçmiştim. Bu savaş bana mükemmel insanlarla dolu bir dünyada yaşamadığımı öğretti. İnsanların ne kadar basit, sorumsuz, alçak, korkak, ikiyüzlü yaratıklar olduklarını da öğretti. Ama bana bir şey öğretmedi: Onlara nasıl davranacağımı... Ben böyle bir şeyi öğrenmek de istemiyorum. Çünkü öğrenmekten korkuyorum. Bugün karıma ve çocuğuma bakabilmek için kendileriyle hiçbir ilgim, hiçbir ortak yanım olmayan insanlar arasında kendime bir yer, bir yol açmak zorunda kalacağım. Siz hayatı boynuzlarından yakalayabiliyor ve onu denetiminiz altına alabiliyorsunuz. Ya ben ne ile, hangi silahla hayata saldırayım Scarlett? Size korkuyorum dediğim zaman, haklı olduğum anlaşılmıyor mu?

Scarlett, onun sözlerini tek tek ele alıyor, didik didik ediyor, ama sözcükler küçük kuşlar gibi uçup gidiyordu. Ashley kendini can evinden vuran olayların etkisiyle durmadan konuşuyor, Scarlett de onu böyle konuşturan gücün ne olduğunu bir türlü anlayamıyordu.

— Scarlett, üzücü gerçekle ilk karşılaştığımda, hayal dünyamın tiyatrosunda gölge temsilleri veremeyeceğimi anladım. Bu Bull Run çarpışmasında vurduğum ilk askerin yere serildiğini gördüğüm an oldu. Henüz her şeyin bitmediğini sanıyordum. Oysa kendimi birden sahnenin tam ortasında buluverdim. Ben amaçsız rol yapan, sahte tavırlar takınan ve hareketler yapan bir aktördüm artık. Ve böylece iç dünyam da çökmüştü. Benliğim; düşün-celeri düşüncelerime uymayan, davranışları bana yabancı gelen bir yığın insan tarafından işgal edildi. Onlar çamurlu ve pis ayaklarıyla gönlümü çiğniyorlardı, benim ise kaçacak, sığınacak bir yerim yoktu. Yankeelerin elinde tutukluyken kendi kendime "savaş bitince eski yaşan-tıma ve hayallerime kavuşacağım ve tiyatrolarında oynayan gölge temsillerini tekrar izleyeceğim!" diyordum. Ama bir gerçek var ki Scarlett, geriye dönülmüyor. Bundan sonra bizi bekleyen olaylar savaştan da zindandan da kötü! Bana ka-

lırsa ölümden bile!... Farkında mısın Scarlett, korkuların muhakkak başıma bir felaket getirecek!

Scarlett, onun söylediklerinin bir sözcüğünü bile anlamadı. Ama anlamış gözükmek için, bir şeyler söylemesi gerektiğini de biliyordu.

— Canım Ashley!... Hepimizin ölmesinden mi korkuyorsun yoksa? diye sordu. Ah sen merak etme... Başımızın bir çaresine bakarız!

Ashley yorgun ve ölgün gözleriyle ona baktıktan sonra tekrar hayale daldı. Kalbi sızlayan Scarlett, onun başka bir şey düşündüğünü anladı.

Genç kadın ile Ashley aynı dili konuşmadıkları halde birbiriyle sohbet etmekten hoşlanan iki insana benziyordu. Scarlett onu taparcasına seviyordu. Onun dalgın hali karşısında, onu omuzlarından tutup kendisine çekmek ve ona herkes gibi etten kemikten yaratıldığını, romanlardaki ya da rüyalardaki insanlardan olmadığını anlatmak istiyordu.

Ashley derin uykudan henüz ayılamamış gibi dalgın bir tavırla konuştu:

— Açlıktan ölmek, pek de kötü bir şey değil. Bunu kendi deneyimlerimden biliyorum. Benim korkum, eski yaşantımızdan bir iz bulunmayan bir hayat sürmektir.

Her konuda olduğu gibi, bu konuda da anlaşamıyorlardı. Çünkü Scarlett açlık içinde ve soğukta geçen bir hayata asla dayanamazdı. Genç kadın parlak kağıtlarla sarılmış bir kutuyu büyük bir heyecanla açıp da onu boş görünce hayal kırıklığına uğrayan bir küçük çocuk gibi yalnızca "aaa!" derdi.

Ashley'nin dudaklarında beliren gülümseme yüzündeki hüznü gizlemeye yetmiyordu.

— Scarlett böyle ipe sapa gelmez şeyler söylediğim için beni affet! Size hissettiklerimi anlatmam mümkün değil. Çünkü siz korku nedir bilmiyorsunuz. Sizde bir kalp var, ama hayal kurma yeteneğiniz yok. Böyle yaradılmış olmanıza gıpta ediyorum doğrusu. Ayrıca siz gerçeklerle burun buruna gelmeyi de umursamıyorsu-

nuz. Bu nedenle gerçeklerden kaçmak isteğiyle yanıp tutuşmuyorsunuz. Ya ben!...

"Kaçmak!"

Scarlett için, Ashley'nin ağzından anlaşılır yalnız bu sözcük çıkmıştı sanki.

Scarlett:

— Ah Ashley, yanılıyorsun! dedi. Ben de kaçmak istiyorum. Mücadele etmekten bıktım artık.

Ashley, onun sözlerine inanmak istemiyormuş gibi kaşlarını kaldırdı. Bir şeyler söylemeye hazırlanırken Scarlett, ateş gibi yanan elini onun omuzuna koydu ve;

— Beni dinleyin! diyerek konuşmaya başladı. Size bıktığımı söylüyorum, lütfen inanın bana! Artık canıma tak etti. Yiyecek bulabilmek için durmadan mücadele ettim. Bulduklarımı koruyabilmek için de çabaladım. Tohum ektim, çapa salladım, pamuk topladım. Gücümün yettiği yere kadar saban sürdüm. Bana göre Güney ölmüştür, evet bir kez daha söylüyorum; Güney ölmüştür. Oraya Yankeeler, zenciler ve bir sürü yabancı sahip oldu. Artık oradan bize hayır yok. Ashley kaçalım buradan!...

Ashley, onun heyecandan kızaran yüzünü daha iyi görmek için dikkatle baktı.

— Evet kaçalım!... Her şeyi bırakalım. Ben başkaları için çalışmaktan usandım artık. Onlarla ilgilenecek biri çıkar herhalde... Nasıl olsa tek başına bir iş beceremeyenlere yardım eden biri bulunur. Kaçalım!... Sen ve ben, yalnız başımıza gidelim buradan... Meksika'ya gidelim... Meksika ordusunun subaya ihtiyacı varmış. Orada mutlu oluruz. Ashley yalnızca seni memnun edebilmek için, ben çalışırım orada. Senin için özveride bulunmaya hazırım. Ashley sen Melanie'yi sevmiyorsun zaten!...

Ashley cevap vermek istedi, ama Scarlett onu hemen susturdu. Onun söyleyecek o kadar çok sözü vardı ki eline geçmiş olan bu fırsatı kaçırmak istemiyordu.

— O gün, beni ondan daha çok sevdiğini söylemiş-

tin. Hatırlıyor musun o günü? Senin değişmediğini de biliyorum. Evet hiç değişmedin sen. Ah Ashley, gidelim buradan, uzaklara gidelim! Seni o kadar mutlu edeceğim ki... Seni Melanie mutlu edemez. Doktor Fontaine artık onun çocuk doğuramayacağını söyledi. Oysa ben sana istediğin kadar çocuk doğurabilirim.

Ashley ani bir hareketle onu omuzlarından tuttu. O kadar çok sıkıyordu ki, Scarlett'in canı acıdı ve soluğu kesilir gibi oldu.

— O gün Oniki Meşeler'de geçen olayı unutalım!

— Unutabileceğimi mi sanıyorsunuz? Siz unuttunuz mu? Beni sevmediğinizi açıkça söyleyebilirmisiniz?

Ashley içini çekti ve birden;

— Hayır, sevmiyorum! dedi.

— Yalan söylüyorsun!

Ashley gayet sakin görünüyordu.

— Yalan da olsa, bu sorun söz konusu olamaz.

— Yani?

— Melanie ile çocuğumu, onlardan nefret bile etsem terkedebileceğimi mi sanıyorsunuz? Sizinle kaçabileceğimi mi sanıyorsunuz? Melanie'nin kalbini kırabileceğimi mi sanıyorsunuz? Ailemi dostlarıma yük olarak nasıl bırakabilirim? Scarlett sakın çıldırmış olmayasınız? Sizde ahlak da mı kalmadı? Siz babanızı ve kızkardeşinizi terkediniz bakalım. Sizin onlara karşı görevleriniz olduğu kadar, benim de karıma ve çocuğuma karşı görevlerim var. Canınıza tak etse de, etmese de onların yaşamalarına yardım etmeniz gerekir.

— Ashley inan bana, onları terkedebilirim! Bunu yaparken tek bir tüyüm bile kıpırdamaz. Onları görmeye bile tahammülüm kalmadı. Bıktım artık hepsinden!

Ashley ona doğru eğilince, kalbi heyecanla hızlı hızlı çarpan Scarlett, onun kendisini kollarının arasına alacağını sandı. Ama Ashley, Scarlett'in düşündüğünü ve dört gözle beklediğini yapmadı; onun koluna sevgiyle dokundu. Sonra teselliye ihtiyacı olan bir çocukla konuşur gibi, ona şöyle dedi:

— Evet bıktığınızı ve canınıza tak ettiğini biliyorum. Konuşmalarınızdan çıkan anlam da bu iki şeyin kanıtı zaten!... Üç adamın bütün yükü sizin omuzlarınızda... İşte bundan sonra size yardım edeceğim ve ilk iş olarak da ellerimin acemiliğini gidermeye çalışacağım.

Scarlett çılgına döndü:

— Bana ancak, bir konuda yardım edebilirsiniz; o da beni buradan uzaklara götürmekle olur. Evet uzaklara... Nereye olursa olsun uzak bir yere götürmeniz bana yardımların en büyüğüdür. Zaten sizi buraya bağlayan hiçbir şey yok!...

Ashley gayet sakin cevap verdi:

— Evet hiçbir şey yok, namus hariç!

Scarlett yalvaran gözleriyle onun dağlardaki göller kadar durgun, berrak ve belirsiz olan gözlerine baktı. Bu bir çift siyah gözde, rüyalarının ve çılgınca isteklerinin hapsedildiğini gördü. O an ellerini yüzüne kapadı ve ağlamaya başladı.

Ashley onu ağlarken hiç görmemişti. O yaradılışta olan birinin ağlayacağına aklı ermiyordu. Onun bu haline acıdı, içinde ona karşı bir şefkat uyandı. Hemen Scarlett'e yaklaştı, onu kollarının arasına aldı. Bir çocuk gibi avuttu genç kadını... Sonra başını Scarlett'in göğsüne dayadı ve;

— Benim güçlü yavrucuğum, siz ağlamamalısınız! diye yavaş sesle konuştu.

Ashley, onun yeşil gözlerinde sihirli bir güzellik görmüştü. Eski anıları tekrar gözünün önünde canlandı. Son aylarda geçirdiği tüm acı günleri unutuverdi ve kendisine doğru uzanan kırmızı dudakların titrediğini gördü ve onları öptü.

Scarlett'in kalbi sevinçten, umuttan, heyecandan çatlayacakmış gibi çarpıyordu. Vücutlarının kaynaştığını sandı. Zaman kavramını unutarak uzun süre birbirlerine sarılı kaldılar. Ashley hiç doymayacakmış gibi onun dudaklarını öpüyordu.

Ashley'nin, onun vücuduna sarılan kolları gevşedi-

ği zaman Scarlett dengesini kaybeder gibi oldu ve bir ağaca dayandı. Ashley'ye aşk ve zafer dolu gözlerle bakıyor, ona şöyle yalvarıyordu:

-— Beni seviyorsunuz değil mi? Seviyorsunuz... Allah-aşkına söyleyin beni sevdiğinizi! Ne olur Allahaşkına söyleyin!

Ashley onu tekrar omuzlarından tuttu. Elleri titriyordu, Scarlett bunu farketti ve onun da vücudu mutluluktan titredi. Büyük bir coşkuyla ona sokuldu, ama Ashley onu itti. Umutsuzluk izleri taşıyan gözlerle Scarlett'e bakarak;

— Hayır hayır, olmaz! Bana sokulursanız inanın sizi burada perişan ederim! dedi.

Scarlett zafer sarhoşluğuyla ona neşe, sevinç, umutla gülümsedi. Ashley'ye; kendisine göre zamanın, yerin hiç değeri olmadığını, ancak dudaklarının yüce bir anısı olduğunu hissettirmek istedi.

Ashley onun aklını başına getirmek ister gibi, birden onu omuzlarından tutup sarsmaya başladı. Onu öyle hızlı sarsıyordu ki, genç kadının saçları dağılıp omuzlarına düştü. Ashley'nin bu hareketinde, ona ve kendisine karşı duyduğu öfkenin belirtileri vardı.

Ashley:

— Bunu yapmaya hakkımız yok! dedi.

Scarlett, onun tarafından böyle sarsılmaya devam edilecek olursa boynunun kopacağını sandı. Genç kadının saçları, Ashley'nin gözlerine girip çıkıyordu. Onun bu davranışı Scarlett'i hayrete düşürdü. Ashley'nin ellerinden birden sıyrıldı ve geri çekildi. Delikanlı gözlerini ona dikmişti, alnından ter damlıyor ve sanki bilekleri ağrıyormuş gibi onları ovuyordu.

Ashley üzgün bir sesle;

— Kabahat bende! dedi. Siz suçlu değilsiniz. Bu durum bir daha tekrarlanmayacak. Çünkü karımı ve çocuğumu alıp gideceğim.

Scarlett birden çılgına döndü.

— Buradan gidecek misin? diye bağırdı.

— Evet gideceğim! Bu olup bitenlerden sonra bura-

da kalabileceğimi mi sanıyorsunuz yoksa? Kalmam imkansız, çünkü bunlar yeniden yaşanabilir!

— Ashley şunu iyi bil ki, sen bir yere gidemezsin! Gidemezsin, çünkü beni seviyorsun!...

— Benden bunu itiraf etmemi mi istiyorsun? Pekiyi o halde söyleyeyim: Seni seviyorum canım!

Yumuşak bir hareketle Scarlett'e sokuldu.

— Evet, Scarlett! Seni seviyorum. Senin inadını, cesaretini, gözlerindeki ateşi, acıma duygusundan yoksun oluşunu seviyorum. Seni öyle seviyorum ki, biraz önce uyandırdığın duygularım yüzünden, ailemi kabul eden bu evin kutsallığına az kalsın ihanet edecektim. Seni pek az erkeğe kısmet olan eşlerin en iyisini unutacak kadar seviyorum. Evet Scarlett seni seviyorum... Hemde öyle seviyorum ki az daha burada soğuk ve ıslak çimenlerin üstünde...

Scarlett değişik düşünceler içinde bocalıyordu. Soluğu kesiliyor, kalbi daralıyordu.

— Bana sahip olmak istediğinize göre, beni seviyorsunuz demektir!

— Ah Scarlett, bunu sana nasıl anlatacağımı bir bilsem!

İkisi de yorgun düşmüştü. Sustular ve gözgöze geldiler. Scarlett bu anın sonsuza kadar sürmesini istiyordu, ama birden ürperdi. Sanki sıcak bir diyardan yeni gelmiş de burada mevsimin kış, tarlaların çıplak olduğunu yeni farketmiş gibiydi. Üşüyordu... Ashley'nin yüzündeki tavır, onun aklının çok uzaklarda olduğunu gösteriyordu. Kımıldayacak kadar takatı olsaydı, hemen kalkıp gidecek ve Ashley'yi acılarıyla başbaşa bırakacaktı. Ama Scarlett'in değil adım atmaya, konuşmaya bile mecali kalmamıştı. Bir süre soğuk havayı ciğerlerine doldurduktan sonra;

— Benim artık her şeyim mahvoldu! dedi. Evet, hiçbir şeyim kalmadı. Ne seveceğim, ne de onun için mücadele edeceğim bir kimsem yok artık. Seni de kaybettikten sonra, Tara'yı da kaybetmişim umurumda bile değil!

Ashley ona sessizce baktıktan sonra yere eğildi ve bir parça kızıl çamur aldı.

— Hayır, her şeyi yitirmediniz henüz! dedi. Yüzünde o eski gülümsemesi tekrar belirdi.

— Benden daha fazla sevdiğiniz, hatta farkında olmadan sevdiğiniz bir şey var. O da Tara!

Scarlett'in elini tuttu, çamuru avucuna koydu ve parmaklarını kapattı. Her ikisinin de başları ateş gibi yanarken, elleri buz gibiydi. Scarlett önce avucundaki çamura, sonra Ashley'ye baktı. Ashley mahvolacağını bilse de, Melanie'yi bırakmayacaktı. Scarlett'in aşkı yüzünden perişan olacağını bilse de ona sahip olmamak için hayatının sonuna kadar mücadele edecekti. Kendisini her an zorlayarak aralarında bir mesafe bırakacaktı. Ashley'ye göre namus, bağlılık, konukseverlik sözcüklerinin anlamı Scarlett'e oranla daha yüce idi. Avucundaki kızıl çamur soğuktu, Scarlett ona baktıktan sonra titreyen parmaklarını ihtirasla kapattı ve;

— Evet henüz bunu kaybetmedim! dedi.

Belleği ona, Tara'yı kuşatan kızıl çamur deryasını, buna ne kadar bağlı olduğunu ve elinden kaçırmamak için de ne kadar mücadele ettiğini anımsattı. Avucunda sımsıkı tuttuğu çamura baktı, sonra gözlerini Ashley'ye çevirdi ve biraz önce onu coşturan sıcak duyguların hangi meçhul semte doğru gittiklerini kendi kendine sordu. Şimdi belleği işliyor, ama hiçbir şey hissetmiyordu. Gönlünü dolduran heyecanlar kaybolmuştu artık...

Sonra kesin ama titreyen bir sesle;

— Buradan gitmenize gerek yok! Kendimi kollarınıza attım diye açlıktan ölmeniz gerekmez. Ben de sizi açlıktan öldürecek değilim. İçiniz rahat olsun, bundan sonra böyle bir olay olmayacaktır! dedi ve birden geri dönerek, eve doğru yürüdü. Yolda giderken üstünü başını düzeltiyor, saçlarını topuz yapıyordu. Ashley, onun arkasından baktı ve her şeyin bittiğini anlatırcasına omuzlarını silktiğini gördü. Bu hareket Scarlett'in tüm sözlerinden daha inandırıcı oldu.

2

Scarlett bahçenin merdivenlerini çıkarken çamur parçası hâlâ avucundaydı. Eve arka kapıdan girmeyi daha uygun buldu. Çünkü mutfağın önünden geçerse gönül işlerine aklı cin gibi eren Dadı, Scarlett'in halinden ciddi bir şeyler olduğunu hemen anlardı. Ayrıca Scarlett kimseyi görmek istemiyordu. Şu an ne utanıyor, ne kin duyuyor, ne de hayal kırıklığına uğradığını hissediyordu. Onun şimdi ayakları güçsüz, kafası bomboştu. Avucundaki çamuru o kadar kuvvetle sıktı ki kızıl çamur parmaklarının arasından fışkırdı.

Bu topraktan başka hiçbir şeyi yoktu. Oysa biraz önce bu topraktan seve seve vazgeçebilirdi. Şimdi bu toprağa ne kadar bağlı olduğunu yeniden anlıyordu. Acaba biraz önce neyin etkisinde kalarak ondan vazgeçmeye razı olmuştu? Eğer Ashley kabul etmiş olsaydı hemen bu toprağı, babasını, kızkardeşlerini, çocuğunu terkedecek ve onunla birlikte uzaklara gidecekti. Kafası bomboş olmasına rağmen bu toprağı, bu yeşil yamaçları, ne kadar çok sevdiğini biliyordu. Ölene kadar onları düşünecek ve anılarıyla yaşayacaktı. Ashley bile kalbindeki Tara'nın yerini alamazdı.

Ashley ne kadar zeki bir adamdı ve onu çok iyi tanıyordu. Kendisinin sağduyu ile hareket etmesini sağlamak için, avucuna bir parça çamur koyması ne büyük akıllılıktı.

Tam dış kapıyı kapatacağı sırada bir araba sesi duyuldu. Merakla ağaçlı yola doğru baktı. Akşam yaklaşırken böyle bir ziyaret çok tuhaf geldi ona. Ayrıca onu çileden çıkarmaya da yetti. Eğer kendisini ziyarete geliyorlarsa hemen odasına kapanıp, bir başağrısı bahanesi uydurmaya karar verdi.

Araba evin önünde durunca hayret içinde kaldı. Araba ve hayvanların koşumu yepyeniydi. Scarlett böyle bir arabaya sahip bir zengin tanımıyordu, "herhalde sahipleri yabancıdır!" diye düşündü.

Scarlett kapının eşiğinde durdu, soğuk rüzgar eteklerinden bacaklarına doluyordu. Arabadan Jones Wilkerson indi. Scarlett şahane bir gocuğa sarılmış olan Tara'nın eski kahyasını görünce hayret etti. Jones'un "Serbest Bırakılmışlar Bürosu"nun başında olduğunu, onun parasal yönden çok iyi durumda bulunduğunu biliyordu. Gerçi Jones, bu paraları namuslu yoldan kazanmamıştı... Birtakım dalavereli işlere girmiş, esir ticaretiyle ilgilenmiş, hükümet adına yerli ve zengin kimselerin pamuklarına elkoymuştu.

Jones, arabadan gayet şık giyimli bir kadını elinden tutarak indirdi. Scarlett daha ilk bakışta kadının elbisesinin çok göz alıcı ve bayalığa varan bir rengi olduğunu gördü. Ama çoktandır yeni elbise yüzü görmediği için de kadının sırtındaki elbiseye yiyecekmiş gibi baktı.

Kadın, arabadan indikten sonra başını eve doğru çevirdi. Scarlett bu yüzü bir yerden gördüğünü anımsadı ve kısa bir süre sonra hayret ederek;

— Aaa bu Emmie Slattery! diye bağırdı.

Emmie iltifat dolu bir gülümsemeyle;

— Ta kendisi! dedi ve merdivene doğru yürümeye başladı.

Evet bu Emmie Slattery idi. Saçları at kılını andıran, Jones'tan bir piç doğuran, Ellen'ın tifoya yakalanmasına neden olan sümüklü Emmie! Şimdi bu Emmie göz alıcı elbisesiyle Tara'nın merdivenlerini kendi eviymiş gibi kırıta kırıta çıkıyordu. Scarlett bir annesini düşündü, bir Emmie'ye baktı; sonra bütün vücudu titremeye başladı. Birdenbire;

— Defol buradan şıllık, yoksa beynini patlatırım! diye bağırdı.

Emmie'nin ağzı hayretten bir karış açık kaldı, arkasında kaşları çatılmış olan Jones'a baktı.

Eski kahya kibar bir biçimde;

— Karıma böyle hitap etmeniz doğru değil! dedi.

Scarlett alay ve kin dolu bir kahkaha attı.

— Karınız mı? Nihayet evlenecek zamanı bulmuşsunuz. Bu lanet karı annemi öldürdükten sonra piçlerinizi kim vaftiz etti?

Emmie:

— Aman Tanrım! dedikten sonra geri dönüp hızla merdivenleri indi.

Jones onu kolundan tutarak gitmesini önledi.

— Sizi ziyarete gelmiştik... Dostça bir ziyaret... Evet eski dostlarla iş hakkında konuşmaya gelmiştik.

— Dostlar mı dediniz, yoksa ben mi yanlış işittim?

Scarlett'in sesi kamçı gibi şaklıyordu.

— Sizin gibi insanlarla ne zaman dost olduk? Slatteryler sırtımızdan geçindiler, hep çanak yaladılar. Yaptığımız iyilikleri annemi öldürmekle ödediler. Sana gelince Jones... Seni de babam Emmie'nin kucağına bir piç verdiğin için buradan kovdu. Bunu unutmadın herhalde. Dostlarmış! Defolun buradan yoksa şimdi Wilkes ile Benteen'i çağırırım.

Bu tehdidi işiten Emmie kocasının elinden kurtularak arabaya doğru hızlı adımlarla gitti. Jones ise öfkesinden kıpkırmızı oldu. Onun şu an duyduğu öfke, Scarlett'in kinden daha az değildi.

— Eski kabadayı davranışlarınızı bırakmamışsınız hâlâ. Burnunuz eskisi gibi kafdağında. Zaten sizin ne biçim insan olduğunuzu biliyordum. Şimdi de ayağınıza giyecek ayakkabınız bile olmadığını, babanızın aklını oynattığını biliyorum.

— Defol buradan diyorum sana!

— Borunuz daha çok ötmez. Açlıktan nefesinizin koktuğunu ve vergilerinizi veremeyecek hale geldiğinizi de biliyorum. Bu evi satın almaya gelmiştim. Size iyi bir öneride bulunacaktım. Emmie'nin canı burada oturmak istiyordu. Ama Allah inandırsın şimdi bir metelik bile vermem. Seni İrlanda nazlısı seni, görürüz bakalım burada yasaları yapan siz misiniz, yoksa biz

miyiz? Malınızı mülkünüzü yok pahasına satalım da görün gününüzü. Burasını ben satın almazsam bana da adam demesinler! Her şeyi satın alıp burada oturacağım.

Demek Tara'yı satın almak isteyen Jones Wilkerson ile Emmie imiş. Onlar burayı ele geçirerek eskiden uğradıkları hakaretin intikamını almayı planlıyorlardı. Scarlett'in öfkeden eli ayağı, tıpkı evine gelen sakallı Yankee'yi öldürdüğü günkü gibi tir tir titriyor, tabancasının yanında olmadığına üzülüyordu.

— Sen buraya daha adımını atmadan önce, evi yakarım, taş üstünde taş bırakmam, tarlaya tuz serperim ve burasını sana haram ederim. Defol buradan lanet herif!

Jones'un gözleri öfke kusuyordu. Eski kahya cevap verecek, belki de küfür edecek oldu, ama vazgeçti. Arabaya gidip karısının yanına oturdu ve atları kırbaçlayarak hırsını hayvanlardan aldı. Onlar uzaklaşırken Scarlett arkalarından tükürdü. Bunun adi ve çocukca bir davranış olduğunu biliyordu ama bu onun umurunda değildi.

Zencilerin koruyucusu olan bu rezil herif evine gelecek ve onun fakirliği ile alay edecekti. Aslında bu köpeğin Tara'yı satın almak gibi bir düşüncesi yoktu. O yalnızca karısını gösterip caka satmak için Tara'ya gelmişti. Ama ortada bir gerçek vardı, bu adi herifler Tara'yı elegeçirmeyi planlıyorlardı.

Scarlett bunları düşününce dehşet içinde kaldı ve dehşeti öfkesini bastırdı. Bu işin şakası yoktu, onlar her an gelebilirlerdi. Onların baba ocağına ve annesinin üzerine titrediği eşyayı satın almalarına asla engel olamazdı.

Scarlett adeta sinir krizi geçirerek "hayır ne bahasına olursa olsun buna meydan vermeyeceğim!" diye düşündü. "Evi yakar, annemin yürüdüğü bu yere ayak basmalarını önlerim."

İçeri girip kapıyı kapadı. Korkudan ayakta duracak hali kalmamıştı, kapıya yaslandı. Şimdi General Sher-

man'ın askerlerinin evi bastıkları günden daha çok korkuyordu. Çünkü o gün, onların evi ve kendisini yakmalarından korkmuştu; ama bugün durum daha da beterdi: Bu aşağılık adamlar Tara'da oturacaklardı. Belki de burada bir sürü zenciye ziyafet çekeceklerdi. Will ona; Jones'un zencilerle beyazlarla konuşur gibi konuştuğunu, onları arabasına aldığını, onlarla kol kola gezip birlikte yemek yediklerini söylemişti.

Onların Tara'dan almayı planladıkları intikam karşısında Scarlett'in kalbi daraldı, boğazı düğümlendi. Sorunu her açıdan incelemeye ve bir çare bulmaya çalıştı. Ama her zaman olduğu gibi öfkesi onun sağlıklı biçimde düşünmesini engelliyordu.

Ona borç verecek birini bulması gerekiyordu. Bunca para havaya uçmamıştı ya... Herhalde bu paralar birkaç kişinin elindeydi. Bu sırada Scarlett, Ashley'nin gülerek söylediği sözleri anımsadı: "...Paranın yalnız bir adamda bulunduğunu öğrendim. O tek kişi de Rhett Butler'mış!"

Rhett Butler!... Scarlett salona gidip kapıyı kapattı. Burada kimse onu rahatsız etmeyecek, o da bu sorunu uzun uzadıya düşünecekti. Ama o böyle sorunlar için kafasını yoracak bir yaradılışta değildi. İşi basit yoldan çözümlemeyi yeğledi: "Gerekli parayı Rhett Butlar'a küpelerimi satarak sağlarım. Ya da borç isterim ve parayı ödeyene kadar da küpelerim onda kalır."

Bu çözüm yolu Scarlett'i rahatlattı. Vergileri ödedikten sonra Jones ile alay edecekti. Ama bu hoş düşünce, acı gerçek karşısında kayboldu: Haydi diyelim ki, bu yıl vergilerden kurtuldum; ya gelecek yıl ne olacak?

Bu durum belki de hayatının sonuna kadar sürüp gidecekti. Belki de gelecek yıl vergiler daha da arttırılacaktı ve o zaman Tara'dan uzaklaşması gerekecekti. Scarlett; "önümüzdeki mevsim pamuk ürünü iyi olsa bile, ya onu yok pahasına alırlarsa!" diye düşündü. "Hayatımın sonuna kadar para sıkıntısı içinde yaşayacağım ve her yıl pamuğumun çalındığını acı çekerek iz-

leyeceğim. Hayır üç yüz dolar borç almak, bir işe yaramaz. Bu sorunu kökünden çözümlemeliyim. Çünkü akşam olunca ertesi günü ya da gelecek ayı veyahut gelecek yılı düşünmeden uyuyabilmek istiyorum."

Kafasında çeşitli düşünceler dolaşıyordu. Bir ara Rhett'i düşünmeye başladı. Karşısında sürekli alaycı biçimde gülümseyen, beyaz dişli, bakır tenli, bakışlarıyla kadınları soyan bir adam görüyordu. Atlanta'da geçirdiği o ılık akşamı anımsıyordu. Kent Yankeeler'in eline geçmek üzereydi. Pitty halanın verandasında oturuyorlardı. Karanlık onları gizliyordu. Rhett kolunu tuttuğu zaman onun sıcaklığı vücuduna yayılıyordu. Ona "sizi hayatımda en çok sahip olmak istediğim kadından daha çok arzu ediyorum. Sizi hayatımda hiçbir kadını beklemediğim bir istekle bekledim!" demişti.

Scarlett şimdi, "onunla evlenmeliyim, böylece para sıkıntısından kurtulurum!" diye düşünüyordu. Hiç olmazsa Tara kurtulacak, ev halkı yiyecek ve giyecek bulacak; o da kafasını duvarlara vurup parçalamayacaktı.

Bu düşünce onu, az da olsa umutlandırdı. Ama Rhett'in hayatında en çok nefret ettiği adam olduğunu anımsadı. Yaşadığı korkunç olaylar yüzünden yıprandığını ve heyecan duymadığını düşündü. Şimdi bu nefret konusunu düşünecek durumda değildi. Şu sıra yapı-lacak şey, bu güç durumu kazasız, belasız atlatmaktı.

Tekrar düşünmeye başladı: "Atlanta'dan kaçtığımız akşam bizi yol üstünde tek başımıza bıraktığı zaman ona ne korkunç sözler söylemiştim. Ama bunları ona unutturmaya çalışırım. Nasıl olsa onu kafeslerim. Onu daima sevdiğimi, o akşam korktuğum için öyle ağır konuştuğumu söylerim. Erkekler kendini beğenmiş kişilerdir, gururları okşanınca her şeyi unuturlar. Şimdi dikkat etmem gereken bir şey var, ona zor durumda olduğumuzu belli etmemeliyim. Eğer parasız kaldığımızı sezerse onu yalnız parası için aradığımı hemen anlar. Zaten öğrenmesine imkan yok, Pitty hala bile du-

rumumuzu bilmiyor. Onunla evlenirsem hepimize yardım etmesini şart koşarım. Doğal olarak da karısının ailesini açlıktan ölmesine izin vermez."

Karısı! Mrs. Rhett Butler! İlk önce ateş gibi yakan, sonra da birden sönen bir tiksinti duydu. Kocası Charles ile geçen sıkıcı balayını, onun acemiliğini, gereksiz heyecanlanmalarını ve oğlu Wade'i düşündü. Kendi kendine "şimdilik bunları aklımdan uzaklaştırmalıyım. Onunla evlendikten sonra düşünecek çok zamanım olacak!" diye mırıldandı.

Evlendikten sonra! Bu söz onun başka anısını aklına getirdi ve sırtından soğuk terler boşandı. Tekrar Pitty halanın verandasındaki o akşamı anımsadı. Rhett'e kendisiyle evlenmek niyetinde olup olmadığını sormuş, o da kaba bir biçimde gülerek "aman şekerim ben koca olacak bir adam değilim!" diye küstahça cevap vermişti. Ya hâlâ evlenmek niyetinde değilse! Ya bütün hilelerine, yapmacık davranışlarına ve işvelerine rağmen onunla evlenmek istemezse! Daha da kötüsü, ya onu tanımayacak olursa ya da başka bir kadının peşine takılmışsa!...

Scarlett yumruklarını öyle sıktı ki, tırnakları avucuna battı. "Beni unutmuşsa kendimi anımsatmaya ve beni yeniden arzu etmesini sağlamaya çalışacağım!" diye düşündü. Onunla evlenmek istemese bile onu arzu edeceği muhakkaktı; çünkü bir gün de ona metresi olmasını önermişti.

Salonun yarı karanlığında ruhunun bağlandığı üç şeyle mücadele etmeye başladı: Annesinin anısı, dinsel ilkeler ve Ashley'ye olan aşkı!

Kuşkusuz annesinin cennetteki ruhu onun şimdi kafasından geçen iğrenç düşünceleri görüyordu. Zinanın Allah katında affedilmeyen bir günah olduğunu, annesinin kendisini sevdiği kadar Ashley'yi de sevdiğini biliyordu. Bu bakımdan Ashley için beslediği hayaller çifte fuhuş oluyordu. Ama tüm bu kuruntular, kendi düşünceleriyle yaptığı tartışma sonunda ortadan kayboldu. Annesi ölmüştü, onun yokluğu bazı kuralla-

rı uygulama dışı bırakabilirdi. Din zinayı, bu suçu işleyeni cehennemde yakma cezasıyla yasaklıyordu. Ama Kilise onun Tara'yı ve açlığa mahkum ailesini kurtarmak için her çareye başvurmasına izin veriyordu.

Ashley ile olan aşkına gelince... O da birlikte olmayı istemiyor ama onu arzu ediyordu. Ateşli dudaklarının anısı bunun bir kanıtıydı. Artık onunla kaçmayı da hiçbir zaman düşünmeyecekti.

Ne garip; Ashley ile kaçmak günah işlemek oluyor da, Rhett Butler ile evlenmek günah sayılmıyordu.

Scarlett'in eski neşeli halinden hiçbir iz kalmamıştı. O şimdi açlık tehlikesinin, çiftlikteki ağır işlerin, korkunun, sinir gerginliğinin, savaş yıkımlarının, imar kaygılarının ve en önemlisi vergilerin yükü altında eziliyordu. Gerçi bir süre öncesine kadar çifte umutla yaşamıştı. Savaş bitince eski günlere kavuşacak ve Ashley dönünce yaşantısına yeni bir yön verecekti. Oysa bu iki umut da mahvolmuştu şimdi... Eski kâhyanın birden karşısına çıkması ona, hatta tüm Güneyliler'e savaşın henüz bitmediğini anlatmıştı. En çetin, en zor, en vahşi mücadele ve intikam çağı şimdi başlıyordu.

O gün şu iki şeyi, tüm açıklığıyla ve kesin biçimde anladı: Ne barıştan umut vardı, ne de Ashley'den!...

Scarlett'in korkacağı bir şey de kalmamıştı. Artık o ne hayattan, ne annesinin ruhundan, ne aşkının mahvolmasından, ne de çevrenin baskısından korkuyordu. Şim-di onu korkutan iki şey vardı: Açlık ve eskiden boş mideyle yattığı gecelerde tutsağı olduğu korkunç rüyalar!...

Rhett'i yumuşatıp kendisiyle evlenmeye razı etmek Scarlett için daha hayırlı olacaktı. Aksi durumda ise onun metresi olacaktı. Belki o zaman, Rhett'ten istediği kadar para alabilirdi. Bir an onun bir metresten ne beklediğini, ne isteyeceğini düşündü. Acaba onu Atlanta'da alıkoyup, güzel Watling'e yaptığı gibi ona da bakacak mıydı? Eğer onu Atlanta'da alıkoymak isterse Butler'a kendisinin ne kadar tuzluya mal olduğunu gösterecekti.

Erkeklerin gizli yaşantıları hakkında Scarlett'in bir bilgisi yoktu, bu konuda cahil sayılırdı. Kendisiyle Rhett Butler arasındaki ilişkinin ne biçimde olacağını bilmiyordu. Ondan bir çocuğu olup olmayacağını düşündü. İşte bu yaraya tuz biber ekerdi...

"Belki cayarım" korkusuyla bunları düşünmemeye ve hemen bu gece evdekilere, para bulmak ya da evi ipotek etmek için Atlanta'ya gideceğini söylemeye karar verdi. Gerçek nedeni öğrenecekleri güne kadar bu kadarını bilmelerini yeterli buluyordu.

Eski günlerde Rhett onu arar ve ona iltifat ederken şimdi Scarlett onu aramaya gidiyordu. Hem de bir dilenci, üstelik istediklerini elde edemeyecek bir dilenci gibi!...

"Hayır ona bir dilenci gibi gitmeyeceğim. Çevresine ışıklar saçan bir kraliçe gibi gideceğim ve Rhett amacımın farkına varamayacak!" diye düşündü. Duvarda gömülü olan ve Yankee talanında zarar görmeyen aynaya yaklaşıp baktı. Ayna, kendisinin de tanımayacağı perişan haldeki bir yabancı kadının hayalini yansıtıyordu. Aynaya bir yıldan beri bakıp bakmadığını bilmiyordu. Oysa her sabah tuvaletini yaptıktan sonra, saçlarının iyi taranıp taranmadığına; giyiminde bir hata olup olmadığına bakardı. Acaba bu yabancı kadın da kimdi? Bu çökük yanaklı, elmacık kemikleri çıkmış olan kadın Scarlett O'Hara olamazdı. Onun saçları, hiçbir zaman böyle gelişigüzel bir biçimde topuz yapılmamıştı. Scarlett'in neşe saçan bir yüzü vardı. Oysa şimdi bu yüzde eski eşsiz niteliklerinden bir tek iz bile kalmamıştı. Bütün güzelliğini kaybetmiş, yüzü solgun, bakışları perişandı.

Scarlett büyük bir umutsuzluğa kapılarak, "Rhett'in pek hoşuna gideceğimi sanmıyorum. Çok zayıflamışım!" diye düşündü. Yanaklarına dokundu, sinirli bir biçimde korsesinin altından çıktıklarını hissettiği kemiklerini sıvazladı. Memelerinin küçüldüğünü gördü. "Bunlar adeta Melanie'nin memelerine dönmüş!" diye düşündü. Onların küçüldüklerini Rhett'e

belli etmemek için göğsüne pamuk doldurması gerekiyordu. Eskiden buna benzer şeyler yapan genç kızlarla alay ettiğini anımsadı. Memelerini şişkin göstermek! Bu düşünce ona, bir tek yeni elbiseye bile sahip olmadığını anımsattı. Rhett ise şık giyimli kadınlara düşkündü.

Zayıf boyunlu, solgun gözlü, aç bir kediyi andıran yüzlü, yırtık pırtık elbiseli bir kadınla evlenir miydi Rhett? Böyle bir şeyi düşünmüş olması bile aptallıktı. Pitty halanın yazdığı gibi Rhett Atlanta'nın en zengin adamı ise istediği kadınla evlenebilirdi, onu ne yapsındı! Scarlett yine de yılmadı ve kendi kendine "öyle ama, bende başka kadınlarda olmayan bir çekicilik var. Buna inanıyorum, yeter ki güzel bir elbise bulayım!" dedi.

Atlanta'da iki kez ters yüz edilmemiş bir tek elbise bile yoktu. Üstelik onların, Yankeeler tarafından yağmalanıp yağmalanmadığını da henüz kesin olarak bilmiyordu.

Scarlett kalkıp pencereye doğru yürüdü. Storu kaldırdı, pancurları açtı. Odaya kış akşamının son aydınlığı, soğukla birlikte doldu. Pencereyi kapayıp üşüyen yüzünü kadife perdeye doladı. Yeşil kadife perdenin havı, yanağını okşuyordu. Birden aklına bir şey geldi. Hemen üstü mermer olan bir masayı pencereye doğru itmeye başladı. Masanın yerde sürünen ayakları büyük bir gürültü çıkarıyordu. Masanın üstüne çıkıp ayak uçlarına basarak perdeyi çekti. Kadife perde kornişle birlikte önce masaya sonra yere düştü. Tam o sırada kapı açıldı ve Dadı'nın yuvarlak yüzü göründü. O şaşkın gözlerle, masadan yere atlamak için eteklerini toplayan Scarlett'e bakıyordu. Dadı nihayet dayanamayıp sordu:

— Annenizin perdelerini neden söküyorsunuz?

Scarlett yere atladıktan sonra;

— Pekiyi, kapının arkasında sen ne yapıyordun bakalım! diye cevap verdi ve yere düşen tozlu perdeyi kaldırdı.

— Hiçbir şey yapmıyordum. Şunu bilin ki afandım kapı dinlemek adetim yoktur. Asıl ben size soruyorum. Annenizin perdeleriyle ne yapıyorsunuz?

— Sana ne bundan! Git sandık odasından benim giysi modelimi ve dikiş kutumu getir. Kendime bir elbise dikeceğim.

Dadı o ağır vücuduyla sandık odasına çıkmaya üşendiği ve bu durumdan kuşkulandığı için, ani bir hareketle Scarlett'in elindeki perdeyi aldı.

— Annenizin perdelerine dokunmaya hakkınız yok! diyerek sert bir biçimde çıkıştı. Beni öldürseniz bile buna izin vermem.

Dadı; Scarlett'in önce kendi deyimiyle yaban öküzü gibi tavır takındığını, sonra da tatlı bir biçimde gülümsediğini gördü. Dadı onun bu gülümsemelerine hiçbir zaman dayanamazdı, ama bu kez yumuşamadı.

— Dadı, Allahaşkına onu bana ver. Atlanta'ya biraz borç para bulmak için gideceğim. Bu nedenle yeni elbiseye ihtiyacım var.

— Yeni elbise de ne demekmiş bu zamanda afandım! Öteki hanımların böyle bir şeyi var mı? Onlar Nuh zamanından kalma elbiseler giyiyorlar. Üstelik bundan da yüksünmüyorlar. Mrs. Ellen'ın kızı da yamalı elbiseyle dolaşabilir, herkes de ona sanki ipek elbise giymiş gibi saygı gösterir.

Scarlett'in yüzü yavaş yavaş yaban öküzü gibi oluyordu.

— Garip doğrusu! Afandım, siz yaşlandıkça babanıza benziyorsunuz.

— Canım Dadı, Pitty halanın bu cumartesi günü Fanny Elsing'in evleneceğini yazdığını sen de biliyorsun. Onun düğününe de gideceğim. Onun için de yeni elbiseye ihtiyacım var.

— Üzerinizdeki bu elbise gelin hanımınki kadar güzel durur. Afandım Miss Pittypat onların da çok fakir kaldıklarını yazmıyor muydu?

— Dadı, sana yeni elbiseye ihtiyacım var diyorum! Unutma ki para sıkıntısı çekiyoruz. Vergiler...

— Evet biliyorum afandım. Ama...

— Biliyor musun?

— Allah bana kulak vermiş afandım! Çok şükür bugüne kadar da iyi çalışıyor. Özellikle Mister Will kapıları kapatmadığı zaman çok daha iyi duyuyor.

Dadı'nın Tara'da sinek uçsa haberi olurdu. Scarlett; onun konuşulanları dinlemek için, koca vücudunu ses çıkarmadan kapılara kadar nasıl götürdüğüne şaştı.

— Vergi işini duyduğuna göre, Jones ve Emmie mendeburlarını da duymuşsundur.

O an Dadı'nın gözleri parladı ve;

— Evet afandım, duydum! dedi.

— Haydi Dadı, yaban öküzlüğü edip de canımı daha fazla sıkma! Vergileri ödeyebilmek için Atlanta'ya gitmem gerektiğini hâlâ anlamıyor musun? Para bulmak zorundayım. Yoksa bu adi insanlar bizi yaka paça buradan atacaklar. O zaman nereye gideriz? Benim bir perdeyi elbise yapmamı çok görüyorsun, ama annemin ölümüne neden olan şu şıllık Emmie'nin burada oturacağını düşünemiyorsun.

Dadı, Ellen'ın perdesine dokundurtmayacağını, Scarlett'in isteklerine direneceğini sanıyordu.

— Hayır afandım, onların burada oturmalarına gönlüm razı olmaz! dedikten sonra Scarlett'e kuşkulu gözlerle baktı.

— Pekiyi hanımcığım, sana yeni bir elbise yapmak zorunda bırakan bu parayı kimden alacaksın bakalım?

Scarlett böyle bir soru beklemediği için şaşırdı.

— O benim bileceğim bir iş! diyerek Dadı'nın sorusunu geçiştirmek istedi ve çocukluğunda yalan söylerken yaptığı gibi başını önüne eğdi.

— Demek para bulmak için yeni elbise gerekiyor. Bu iş bana biraz tuhaf görünüyor doğrusu... Borç parayı nereden bulacağını henüz söylemedin ama!...

— Sana her şeyi açıklamak zorunda değilim. Bunu senin bilmene de gerek yok. Bu sorun beni ilgilendiriyor. Şimdi perdeyi verecek misin, yoksa...

— Avat afandım, vereceğim! diyerek perdeyi Scarlett'e uzattı.

— Afandım Mrs. Melanie de sizinle birlikte gidecek mi?

— Hayır! Ben yalnız gideceğim!

— Siz istediğiniz kadar böyle söyleyin ama ben sizi asla yalnız bırakmam. Her ikinize de göz kulak olacağım. Yani hem size, hem de yeni elbisenize... Sizden bir adım bile uzakta kalamam afandım.

Scarlett bir an Atlanta'ya gidişini, Rhett ile görüşmesini ve Dadı'nın zebani gibi hemen arkasında durup konuşulanları dinlemesini düşündü. Ama öfkelenmek yerine gülümsedi ve ellerini Dadı'nın omuzlarına koydu.

— Dadıcığım benimle gelmek istemene teşekkür ederim. Ama burasını sen olmayınca kim yönetecek? Unutma ki buranın belkemiği sensin!

— Amanın... Tatlı dilinizle beni kandıracağınızı mı sanıyorsunuz. Ben sizi, kundağınızı sardığım ilk günden beri tanırım. Sizinle beraber Atlanta'ya gideceğimi söyledim, işte o kadar! Mrs. Ellen'ın ruhu sizin Atlanta'ya tek başınıza gittiğinizi görürse zangır zangır titrer. Hem anneniz beni de hiç affetmez. Çünkü orası Yankeeler, haydutlar gibi mendeburlarla doludur.

Scarlett cevap vermekte zorlanınca;

— Canım Dadı, ben Pitty halada kalacağım! dedi.

— Miss Pittypat iyi bir hanımdır ama... dedikten sonra kısa bir süre sustu. Tartışmayı tadında kesmek istiyordu. O kendisinin her şeyi gördüğünü sanır ama hiç bir şeyin de farkında olmazdı.

Sonra ağır vücudunu iki yana sallaya sallaya mutfağa doğru gitti.

— Prissy yavrucuğum! diye var gücüyle bağırdı. Sandık odasına çık, küçük hanımın modellerini ve dikiş kutusunu getir! Bana bak makası da yarından tezi yok bulmaya çalış!

Scarlett umutsuz bir biçimde, "bu güzel işte, peşimde bir de polis köpeği olsaydı!" diye düşündü.

*

* *

Yemek yendikten sonra Scarlett ile Dadı, yemek masasının üstüne dikiş takımlarını yaydılar. Suellen ile Carreen yeşil kadife perdenin atlas astarını söküyorlardı. Melanie de perdenin boşta kalan ucundan itibaren tozunu fırçalıyordu. Gerald, Ashley ve Will sandalyelere oturmuşlar, sigara içip kadınların hummalı çalışmalarını gülümseyerek izliyorlardı.

Scarlett neşeli görünüyordu ve bunun nedenini kimse bilmiyordu. Onun bu güleç hali oradakileri de etkiledi, herkes neşelendi. Scarlett kahkaha atarak gülüyordu. Genç kadın uzun zamandır böyle neşeli olmamıştı. Onun bu hali babasının çok hoşuna gidiyordu. Gerald her zamankinden daha az dalgın görünüyordu. Scarlett'i yanından her geçişte okşuyordu.

Scarlett borç para bulmak, eğer gerekirse Tara'yı ipotek etmek üzere Atlanta'ya gidiyordu. İpotekten aile bireylerinin çekindiklerini hissetti. Ama ona göre gelecek yılın pamuk ürünü sayesinde bundan kolayca kurtulabileceklerdi. Hatta para bile biriktirebileceklerdi. O bu görüşünde o kadar ısrar ediyordu ki, ona bu konuda kimse bir şey sormaya cesaret edemiyordu.

Bir ara ona, kimden borç para alacağını sordular. Scarlett de;

— Dünyada az mı armut var? dedi. Bunu o kadar doğal bir biçimde ve neşeli olarak söylemişti ki, herkes katıla katıla güldü. Hele Melanie'nin;

— Herhalde Rhett Butler'dan alacak! demesi, kahkahaların daha da yükselmesine neden oldu. Çünkü bu düşünce çok şaçmaydı. Herkes Scarlett'in Rhett Butler'dan nefret ettiğini onun için "rezil herif" dediğini biliyordu. Ama Scarlett onların gülmelerine katılmadı. Bu sırada Dadı'nın Scarlett'e anlamlı bir biçimde baktığını gören Ashley de birden kahkahasını kesti. Scarlett dikiş diken kadınlara ve sonra da salonda bulunanlara nefretle bakıp "beni, kendilerini ve bütün Güney'i bekleyen felaketin farkında değiller!" diye düşündü.

"Felaketten haberleri olsa bile O'Hara, Wilkes ve Hamilton soyundan oldukları için başlarına bir şey gelmeyeceğini sanıyorlar. Zenciler de aynı onlar gibi felaketten habersizler. Ah aptallar! Onlar hiçbir şeyin farkına varamadan öküz gibi ölüp yok olacaklar. Bu zavallılar eskisi gibi yiyip içeceklerini sanıyorlar. Hiç birinin de kafası değişmeyecek.

Melanie yırtık, yamalı elbiselerle gezse, pamuk toplasa ya da bir adam öldürme durumunda bana yardım etse bile yine aynı Melanie... Ashley ise ölümle burun buruna gelse de, yaralansa da, zindanlarda yatsa da, evine tanınmayacak halde dönse de yine Oniki Meşeler'in cici beyi... Will tamamen başka biri! Üzülecek büyük bir şey kaybetmemiş, bir ayağını saymazsak...

Suellen ile Carreen de bu sıkıntıların geçeceğini sanıyorlar. Bunun için de yokluklara alışmak istemiyorlar. Akılları bir karış havada. Allah'ın yalnızca kendileri için bir mucize yaratacağına inanıyorlar. Oysa bir tek mucize gerçekleşecek. O da, Rhett ile birlikte yapacağımız mucizedir..."

Parmağına batan iğne canını yaktı. Kan çıkan parmağını çocuklar gibi emdikten sonra tekrar düşüncelere daldı: "Hayır bunlar kesinlikle değişmeyecekler. Belki de değişemiyor ve yeni koşullara ayak uyduramıyor olabilirler. Doğrusu değişen bir ben oldum. Başka bir çözüm yolu bulabilseydim belki ben de değişmezdim."

Dadı ilk provayı yapacağı için erkekleri salondan çıkardı. Pork da Gerald'ı yatırmaya götürdü. Ashley ile Will dışarda karşılıklı oturdular, bir süre suskun kaldılar. Sessizliği, Will'in geviş getirir gibi tütün çiğnemesi bozuyordu. Bir ara Will çenesi yorulmuş olacak ki tütün çiğnemeye ara verdi ve Ashley'ye dönerek;

— Bu Atlanta seyahati pek hoşuma gitmiyor doğrusu! dedi.

Ashley ona baktı, ama cevap vermedi. Kendi içini kemiren korkunç kuşkuyu, Will'in de duyup duymadığını anlamaya çalıştı. Ama bu mümkün olamazdı. Çünkü Will'in, ikindi vakti meyve bahçesinde geçen

olaydan haberi yoktu. Yani Scarlett'in umutsuz bir karar verdiğini düşünemezdi. Will, Rhett Butler'ın adı söylendiği zaman Dadı'nın yüzünde beliren umutsuz ifadeyi de fark etmemişti. Ayrıca onun, Rhett'in serveti ve kötü şöhreti hakkında da bilgisi yoktu.

Gerçi Tara'ya geldiğinden beri birçok şeyler öğrenmişti, ama neyi bilip, neyi bilmediği belli değildi. Bu yüzden Ashley'nin, Will'e bir şey söylemesi yanlış olurdu. Ama Scarlett'i bu serüvenden kurtarmak için de kendinde güç bulamıyordu. Gece boyunca hiç göz göze gelmemişlerdi. Scarlett'in neşeli hali de onu korkutmuştu, içini kemiren kuşkuları dile getirmeye çekiniyordu. Ayrıca Scarlett'e bu konuda soru sormaya, kendinde hak görmüyordu. Bahçede geçen tartışmadan sonra Scarlett'in hareketlerini denetleme hakkını kaybetmişti. Ama perdeyi keserken Dadı'nın yüzündeki sert ifade onu az da olsa teselli ediyordu. Çünkü Scarlett istese de, istemese de Dadı bu Atlanta yolculuğunda ona göz kulak olacaktı.

Ashley umutsuzca, "bütün bunlara neden olan benim!" diye düşündü. "Evet, Scarlett'i bu hallere düşüren ben oldum!"

Bugün bahçede kendisini bırakıp giderken, Scarlett'in omuzlarını nasıl silktiğini anımsadı ve aynı zamanda ikindi vakti geçen olaylardan dolayı utanç duydu. Scarlett'in kahramanlık sözcüğünün anlamını tam kavrayamadığını ve eğer ona hayatında onun kadar kahraman bir kimse görmediğini söylese hayret edeceğini biliyordu. Scarlett'in hayatı olduğu gibi kabul ettiğini, çelik gibi bir iradeyle bütün engellere karşı durduğunu, cahilce bir inat göstererek bozguna karşı savaştığını ve ters giden şansını yeninceye kadar da mücadele edeceğini biliyordu.

Ashley, Will'e baktı ve bu delikanlının yeşil kadife perdeden dikilen ve annesinin giysilerinden arta kalan tüylerle süslenen bir elbise ile dünyayı fethetmeye giden bir başka kahraman kadın görmediğini düşündü.

3

Scarlett ile Dadı, ertesi gün ikindi vakti trenden indiklerinde, kül renkli bulutları sürükleyen soğuk bir rüzgar esiyordu. Kent yakıldığı gün tahrip olan istasyon hâlâ yapılmamıştı. Tren, yıkıntıların ilerisinde durduğu için, herkes gibi onlar da çamurların içinden geçmek zorunda kaldılar. Pittypat'e haber vermedikleri için doğal olarak Peter arabayla onları almaya gelmemişti. Scarlett çamurlu yolu gözleriyle ölçtükten sonra, arabası olan bir tanıdığa rastlamayı çok istedi. Acaba tanıdıklarının da arabaları kalmış mıydı? Durum öyle kötüydü ki, insanlar yiyecek bile güç buluyorlardı.

Çevrede birçok kamyon ve asker vardı. Pitty hala mektubunda Atlanta'nın Yankeeler'in işgali altında olduğunu yazmıştı; ama Scarlett bunu unutmuş olacak ki, mavi üniformalıları karşısında görünce yüreği ağzına geldi. Savaşın bittiğini anımsamakta bir hayli zorlandı. Karşısında duran bu askerlerin peşine takılıp hakaret edeceklerini sandı.

Biraz şaşkın, biraz korkarak çevresine bakınırken yanına ihtiyar bir zenci sokuldu:

— Araba ister misiniz afandım?

Dadı ona dehşetle bakarak;

— Bana bak moruk! Biz kiralık arabaya binmeyiz. Sen bizi kim sanıyorsun. Hanımcığım gel gidelim buradan Allahaşkına! Bu adam beni günaha sokacak. Mendebur, serbest bırakılmış zencilerden olsa gerek!

Zenci, beş on para kazanacağı bir yolcu bulmanın heyecanıyla;

— Merak etmeyin ben serbest bırakılanlardan değilim! dedi. Ben Mrs. Talbot'un hizmetinde çalışıyorum. Şimdi de biraz para kazanabilmek için yolcu taşıyorum.

— Kimmiş bakalım bu Mrs. Talbot?

— Milledgevilleli Mrs. Susannah Talbot! İhtiyar kocası öldükten sonra buraya gelip yerleşti.

— Hanımcığım siz onu tanıyor musunuz?

Scarlett üzgün bir sesle;

— Hayır! dedi.

Dadı:

— Haydi yürüyelim! dedikten sonra, Scarlett'ten zenciyi başlarından savmasını istedi.

Dadı Scarlett'in içinde yeni dikilen elbisesi, şapkası ve geceliği, kendisinin bir iki parça giyeceği bulunan çantayı eline aldı. O ağır vücudundan beklenmeyen bir hareketle Scarlett'i yağmurlarla bataklığa dönüşmüş olan meydandan kucaklayarak geçirdi. Scarlett, Dadı'nın bu davranışına hiç itiraz etmedi. Çünkü Dadı'yla kavga etmek istemiyordu. Onun elbise dikilirken kendisine kuşkulu gözlerle baktığını anımsıyordu. Dadı'nın suyuna gitmesi, onun için daha hayırlı olacaktı.

Peachtree Sokağı'na doğru çıkarlarken Scarlett kendini çok üzgün hissetti. Atlanta o kadar feci bir durumdaydı ki bir ara "acaba biz yanlış bir yere mi geldik?" diye düşündü. Kent tam bir harabe haline gelmişti.

Henry Hamilton ile Rhett Butler'ın kaldıkları otelin önünden geçtiler. Scarlett demiryolu hattı boyunca Charles'dan kendisine miras kalan depo ve mağazaların yerinde yeller estiğini gördü. Geçen yıl bu binaların vergisini Henry amca vermişti. Bu borcunu ona ödemesi gerekiyordu. Demek ki kaygılarına bir yenisi daha eklenecekti.

Peachtree Sokağı'na sapacakları sırada Scarlett, Five Points'e doğru baktı ve hayretten dona kaldı. Frank Kennedy bu sokağın feci durumda olduğunu anlatmıştı ama Scarlett bu kadarını tahmin etmiyor-

du. Genç kadın Atlanta'nın bu feci görüntüleri karşısında gözyaşlarını tutamadı.

General Sherman'ın ordusu kenti harabeye çevirip gittikten sonra sağda solda yeni binaların yapımına ve bir bölümü ayakta kalabilen mağazaların da onarılmasına başlanmıştı. Kentin yürek parçalayıcı görünümüne karşılık yeni binaların yapılmaya başlanması insana biraz teselli veriyordu. Her yandan çekiç, testere sesleri geliyor, tuğla, kiremit, kireç, kum, harç taşıyan işçiler görülüyordu.

Scarlett Atlanta'nın bu yeni havasına daha şimdiden alışmaya çalıştı. Çok sevdiği sokağa bakıp; "seni yaktılar, yıktılar, taş taş üstünde bırakmadılar; ama elde ettikleri zaferi de beraberlerinde götüremediler ey yüce toprak! Zaten buna imkan yoktu. Merak etme, seni yeniden eski durumuna getireceğiz!" diye düşündü.

Peachtree sokağını çıkarlarken Scarlett eskiden olduğu gibi birçok insan, araba, fayton gördü. İnsanların bir bölümü yabancıydı. Her yerde işsiz güçsüz zenciler vardı. Scarlett onların kendilerini, küstahça tepeden tırnağa süzdüklerini görüyordu. Ama mavi üniformalılar Scarlett'e bir anda zencileri de unutturdu. Kentin sokakları, caddeleri, meydanları yaya, atla ve arabayla dolaşan Yankeeler'le doluydu. Hepsi de sokaklarda serseri gibi dolanıyor; meyhanelerden, barlardan sarhoş olarak çıkıyorlardı.

Scarlett yumruklarını sıkarak kendi kendine söylendi ve arkasına dönerek yüksek sesle Dadı'ya bağırdı.

— Biraz daha çabuk olalım, bu kargaşalıktan bir an önce kurtulmalıyız!

Onlar hızlı adımlarla Peachtree Sokağı'nın sonuna doğru geldiklerinde kalabalık azalmıştı. Wesleyenne Kilisesi'nin önünden geçerlerken Scarlett, Melanie doğururken Doktor Meade'yi aramaya gittiğinde orada oturduğunu anımsadı ve korkunç bir kahkaha attı. Dadı şaşkın, kızgın, meraklı ve sorgulayan gözlerle ona baktı. Scarlett o gün kapıldığı dehşetten dolayı kendisiyle

alay ediyordu. O günkü halini hiç unutmamıştı. Bir yandan Yankee korkusu, öte yandan da Melanie'nin doğumu! O kargaşa sırasında başına gelebilecek en korkunç şeyin Yankeeler, yangınlar ve bozgun olduğunu düşünmekle, ne kadar çocukluk ettiğini şimdi anlıyordu. Oysa bütün bunlar annesinin ölümü, babasının çöküşü, açlık ve soğuk karşısında çekilen acılar, yorucu işler, güvensizlik, korkunç rüyalarla karşılaştırıldığında bir hiçten ibaretti. Şu an ne işgalcilerden, ne de başka bir şeyden korkuyordu. Onu korkutan bir tek şey vardı: Fakirlik!

Sokaktan çok lüks bir araba geçiyordu. Scarlett içindekinin kim olduğunu görebilmek için kaldırımın kenarına kadar indi. Çünkü Pittypat'in evi oradan birkaç sokak ötedeydi ve onlarda bir hayli yorulmuşlardı. Araba onlara yaklaştığı sırada Scarlett kendilerini yanlarına almaları için bağırmaya hazırlanırken arabanın yan penceresinden kürklere bürünmüş saçları kızıl bir baş gördü. Scarlett bir adım geriledi, iki kadın da birbirini tanıdı. Lüks arabaya kurulmuş olan bu kadın, güzel Watling idi. Scarlett, onun tekrar arabasına yaslanmadan önce yüzünü buruşturduğunu gördü.

Kulağı daima kirişte olan Dadı'nın gözleri de çok keskindi.

— Kimdi o? diye sordu. Sizi tanıdı, ama selam vermedi. Ben hayatımda hiç bu renkte saç görmedim. Tarletonlar'da bile... Sanırım saçlarını boyamıştı.

Scarlett adımlarını sıklaştırarak;

— Doğrudur! dedi.

— Pekiyi kimdi o, söylesenize canım?

Scarlett kısaca;

— Kentin kötü meleği! diye cevap verdi. Yemin ederim ki onu tanımıyorum.

Dadı:

— Aman Tanrım! diye mırıldandı. Savannah'dan Scarlett'in annesi Ellen'la birlikte ayrıldığı günden beri kötü kadın görmemişti. Dadı bu kadını daha yakından göremediğine üzülüyordu.

— Ortada gerçek olan bir şey var: Onun güzel bir arabası ve güzel bir arabacısı olduğu!... diye mırıldandı. Sanırım Allah da yanlış yapıyor... Şıllıkları arabaya bindiriyor, bizim gibi namusluları yalınayak gezdiriyor.

Scarlett, sert bir sesle Dadı'nın sözlerini destekledi.

— Şu bir gerçek ki Allah bizi unuttu! Sakın bana bu sözüm üzerine annemin ruhunun rahatsız olacağını söyleme!

Scarlett, güzel Watling'e üstün gelmek istiyordu, ama ne yapabilirdi bunun için? Eğer planları gerçekleşirse o da Watling gibi Rhett Butler'ın metresi olacak ve o zaman şahane elbiseler giyecekti. Aklını daha fazla karıştır-mamak için bu konuyu düşünmekten şimdilik vazgeçti.

Hızlı hızlı yürüyen iki kadın Doktor Meade'nin harap olmuş eski evinin önünden geçtiler. Whitingler'in evinin yerinde ise temel taşlarından başka bir şey kalmamıştı. Elsingler'in evi ise duruyordu. Yalnız iki katı onarılmıştı. Bonnellar'ın evi de harap durumuna rağmen oturabilecek haldeydi. Ama bu evlerde ne pencerelerin arkasında, ne de verandalarda tanıdık bir yüz vardı. Scarlett bu duruma şükretti, çünkü şimdilik kimse ile konuşmak istemiyordu.

Nihayet Pitty halanın kırmızı tuğlalı evi gözüktü. Scarlett'in kalbi hızlı hızlı atmaya başladı. Kolunda yiyecek sepeti bulunan Peter bahçeden çıkıyordu. O, Scarlett ile Dadı'yı görünce çok şaşırdı, iri ve yaşlı yüzü gülümseyince daha da kırıştı. Scarlett "bu ihtiyar deliyi gördüğüme sevindim, onu buruşuk yanaklarından öpeceğim!" diye düşündü ve yüksek sesle bağırdı:

— Peter amca, git Pitty halanın tuzunu hazır et. Ona gerekecek, çünkü ben geliyorum!

*

* *

O akşam Pittypat'in sofrasında her zaman olduğu gibi mısır çorbası ve nohut vardı. Scarlett zengin olduğu zaman bunları ağzına koymayacağına yemin etti.

Evet neye mal olursa olsun günün birinde paraya, altınlara kavuşacaktı; hatta bunun için birini öldürmek gerekse bile yapacaktı...

Yemekten sonra lambanın kirli sarı ışığı altında otururlarken Scarlett Pitty halaya, parasal durumunu sordu. Çünkü Hamilton ailesinin vergilerini ödeyecek kadar parası olduğunu tahmin ediyordu. Pitty hala gözlerinden yaşlar akıtarak çektiği bütün acıları anlattı. Kentteki bütün malı mülkü yok olduğu gibi parası da son meteliğine kadar bitmişti. Onun her şeyi mahvolmuştu, oturduğu evin dışında!. Ama Pittypat bu konuda yanılıyordu, çünkü bu ev kendisinden çok Scarlett ile Melanie'ye aitti. Vergileri binbir zorlukla ödeyen kardeşi Henry, ona aydan aya beş on para verirdi. Pitty hala da bu parayı onurunu zedeleme pahasına alırdı.

— Kardeşim bütün bu felaketler karşısında nasıl geçineceğini bilemediğini söyleyip duruyor. Ama ben ona inanmıyorum. Onun çok parası var, böyle olduğu halde bana beş on parayı binbir nazla veriyor.

Scarlett, Henry amcanın yalan söylemeyeceğini bilirdi. Charles'ın bıraktığı miras hakkında kendisine yazdığı mektuplar, bunun en kesin kanıtıydı. İhtiyar adam Scarlett ile oğlu Wade'in bu felaketten mümkün olduğu kadar az zararla kurtulabilmeleri için nesi varsa feda ediyor ve vergileri zar zor ödüyordu. Scarlett'in, onun bu konuda gösterdiği özveriden haberi vardı.

Scarlett, "bu kadında para olmadığı anlaşıldı. Şu halde Pitty halayı imdada koşacaklar listesinden silelim. Rhett'ten başka başvuracağım kimse kalmadı artık. Bunun için onu hemen görmeliyim. Şimdi konuşmayı Rhett Butler'ın adı geçecek biçimde yönlendirmeliyim. Kurbağaları ürkütmeden Pitty halaya onu yarın öğle yemeğine davet ettirmeliyim!" diye düşündü. Gülümseyerek Pitty halanın ellerini tuttu.

— Aman Pitty hala bu acı şeyleri bırakalım, başka şeylerden söz edelim. Komşular, tanıdıklar nasıllar, iyiler mi? Mrs. Merriwether ile Maybelle nasıl? Maybel-

le'nin nişanlısının sağ salim döndüğünü duydum. Ya Elsingler nasıllar? Doktor Meade ve eşi iyiler mi?

Pitty halanın ayçiçeğini andıran yüzü değişti, gözyaşları durdu. Komşularının nasıl olduklarını, durumlarını uzun uzadıya anlattı. Rene Picard dönmeden önce Mrs. Merriwether ile kızının askerlere poğaça satarak geçindiklerini söyledi. Mrs. Meade ile doktor döndüklerinde başlarını sokacakları bir evleri yoktu. O canım evi Yankeeler yakıp yıkmışlardı. Çocukları Darcy ile Phil savaşta ölmüşlerdi.

Onlar içlerine kapandılar ve evlerini onaran Elsingler'de oturuyorlardı. Mister Whiting ile karısı da onların evinde küçük bir odada yatıp kalkıyordu. Mrs. Bonnel evini bir Yankee subayına kiralayabilirse o da Elsingler'e taşınacaktı.

Scarlett:

— Pekiyi hepsi bir eve nasıl sığışıyor? diye sordu. Zaten onlar kalabalık sayılır. Mrs. Elsing var, Fanny var, Hugh var.

Arkadaşlarının ve komşularının bütün aile sırlarını bilen Pittypat;

— Mrs. Elsing ile Fanny salonda yatıyorlar. Hugh ise tavan arasında! diye cevap verdi. Kısacası kızım, Mrs. Elsing pansiyonculuk yapıyor. Ne kadar feci değil mi?

Scarlett o görüşte değildi.

— Tam tersi Pitty hala. Onlar çok iyi yapıyorlar! dedi. Geçen yıl evimizde bir sürü askeri bedava yatırdık. Oysa tıkır tıkır para sayan pansiyonerlere kiralasaymışım belki bugün bir köşede birkaç kuruşum olurdu.

— Aman Scarlett böyle şeyleri nasıl söylersin? Annenin ruhunu rahatsız edeceksin. Bizim durumumuzla, onların durumları aynı değil. Düşün ki zavallılar parasız kaldılar. Mrs. Elsing dikiş dikti, kızı porselen tabaklara resim yaptı, oğlu Hugh da odun sattı. Hugh'un avukat olacağını düşündükçe yüreğim parçalanıyor.

Scarlett Tara'daki sabahtan akşama kadar süren

çalışmasını, ellerinin nasır bağladığını, katlandığı bütün zorlukları, çektiği açlığı anımsadı ve Elsingler'in durumlarının pek de kötü olmadığını, bu nedenle onlara pek fazla acımaması gerektiğini düşündü.

— Odun satmak Hugh'un hoşuna gitmiyorsa neden avukatlık yapmıyor? Yoksa mahkemeler kapalı mı?

— Hayır, mahkemeler açık. Hatta herkes davacı. Biliyorsun her yer yakılıp yıkıldı, herkes zarar ziyan davası açtı. Ama kimsede para olmadığı için duruşmalara kendileri girip çıkıyor. Hugh'un odun satmasının nedeni bu.

Pittypat, cevap vermeye hazırlanan Scarlett'e konuşma fırsatı bırakmadı.

— Bak, dinle! Az daha unutuyordum. Fanny yarın akşam evleniyor. Senin evlenme töreninde bulunman gerekir. Mrs. Elsing senin burada olduğunu duyar duymaz hemen koşup gelecektir. Şey... Giyecek başka bir elbisen var mı bari? Üstündeki de güzel, ama biraz hırpalanmışa benziyor.

— Yanımda yeni bir elbise var.

— Ya, demek yeni elbisen var! Aman buna pek sevindim. Kentin işgalinden beri ilk düğün olacak bu... Şaraplar, pastalar ikram edilecekmiş, ama buna aklım pek ermedi doğrusu... Onlar bu parayı nereden buldular bilemiyorum.

— Fanny kiminle evleniyor? Dallas Mac Lure'un ölümünden sonra ben sanmıştım ki...

— Ah Scarlett, herkes senin gibi kocasının anısına bağlı değil ki... Dur bakayım, adı neydi adamın? Artık adları aklımda tutamaz oldum. Tom'lu bir şeydi canım... Annesini çok iyi tanırım. Onunla aynı okulda okumuştuk. Perkins miydi ne? Hayır hayır, Parkinson soyundandı.

— Adam çok içmiyor ya?

— Hayır, içtiği falan yok adamın. Ama savaşta çok ağır yaralanmış. Söylemek ayıp olacak ama ayakları çarpılmış... Yürümesi çok acayip! Güzel bir adam da

sayılmaz. Fanny'nin onunla evlenmek istemesine şaştım doğrusu...

— Kızların er ya da geç biriyle evlenmeleri gerekir.

Pittypat, Scarlett'in bu sözüne öfkelendi:

— Hayır şart değil! Bak, ben evlendim mi?

— Aman halacığım özür dilerim, seni ima etmek istemedim. Herkes sizin çevrenizdekileri çılgına çeviren bir güzelliğiniz olduğunu söylüyor. Şimdi de öylesiniz. Hakim Carleton size gözleriyle yiyecekmiş gibi bakardı.

Scarlett'in gönül alıcı sözleri Pittypat'in neşesini geri getirdi.

— Sus Allahaşkına kız! dedi. Kaçıkla evlenmeyi Allah yazdıysa bozsun! Ama Fanny daha iyi biriyle evlenebilirdi. Zaten ben onun, adı Tom mudur nedir, o adamı sevdiğini sanmıyorum. Dallas Mac Lure'un ölümünü unutmadığı da bir gerçek. Ama herkes senin gibi anılarına bağlı değil şekerim. Birçok kimse senin kalpsiz bir fındıkçı kızı olduğunu ileri sürerlerken Melly ile ben senin kocana eşsiz bir bağlılık gösterdiğini söylüyorduk.

Pitty hala içini dökecek birini bulduğu için çok memnundu. Her şeyden söz etti. Nihayet sıra şımartılan ve fazla azan zencilerin durumuna geldi.

— Scarlett düşünebiliyor musun zencilere oy kullanma hakkı veriyorlar. Bundan daha aptalca bir şey işittin mi sen? Bu kararı düşündükçe tüylerim diken diken oluyor. Peter'ın da oy kullanma hakkı var, ama adamcağız o kadar tokgözlü ve terbiyeli ki oyunu kullanmıyor. Bu memlekette geceleri, hatta gündüzleri biraz tenha sokaklarda güvenlik diye bir şey kalmadı. Artık kadınlar onların dolaştıkları kaldırımlardan inip, çamurlu yolda yürüyorlar. Eğer bu duruma itiraz eden olursa hemen tutuklanıyor. Ha... Sana Yüzbaşı Rhett Butler'ın cezaevinde olduğunu söylemedim değil mi?

Scarlett bu tatsız haberle irkilmesine rağmen, Rhett'en ilk olarak Pitty halanın söz etmesine sevindi.

Pittypat bu haberi anımsadığı için çok sevindi, gözleri parladı, yüzü canlandı. İhtiyar kız koltuğuna iyice

yerleştikten sonra, kendince önemli saydığı tutuklama olayını anlatmaya başladı:

— Rhett Butler şimdilik cezaevinde. Bir zenciyi öldürdü o; Galiba onu asacaklar! Düşünebiliyor musun Yüzbaşı Rhett Butler'ı asacaklar!

Scarlett'in soluğu kesildi sanki; ağzını açmaya cesaret edemedi. Pittypat verdiği haberin uyandırdığı etkiden çok memnundu.

— Ama henüz hakkında bir kanıt bulamadılar. Beyaz bir kadına hakaret ettiği için bir zenci öldürülmüş. Olay Yankeeler'i çılgına çevirdi. Çünkü son günlerde birçok zenci öldürüldü. Ortada bir cinayet var, ama Rhett Butler'ın aleyhinde bir kanıt yok. Söylendiğine göre Yankeeler halka bir ders vermek istiyorlarmış. Bunu bana Doktor Meade söyledi. Doktora göre Yankeeler, Rhett'i asmakla hayatlarında en soylu hareketi yapmış olacaklarmış. Ama bunu benim aklım almıyor.

Pittypat sanki bir sır verecekmiş gibi Scarlett'in kulağına doğru eğilerek;

— Yüzbaşı Rhett Butler tam bir hafta önce buradaydı! dedi. Bana hayatımda gördüğüm bıldırcınların en güzelini getirmişti. Seni sordu. Bana, kuşatma sırasında senin kalbini kırdığını ve onu affetmeyeceğin için çok üzüldüğünü söyledi.

Bu habere sevinen Scarlett, kendisini çok ilgilendiren bir konuyu öğrenmek istedi ve yavaş bir sesle;

— Hapishanede ne kadar kalacak? diye sordu.

— Kimse bir şey bilmiyor. Belki asılıncaya kadar kalacak. Ama adamın suçlu olduğuna ilişkin bir kanıt da yok ortada... Hoş cinayeti sen işlemişsin ya da başkası işlemiş, Yankeeler'in umurunda mı?

Pittypat konuşmasının burasında temkinli davranma gereğini duyarak sesini iyice kıstı.

— Biliyor musun Yankeeler çok kızıyorlar... Şu şeylere...Ku Klux Klan var ya canım. İşte onlara çok kızıyorlar. Sizin taraflarda da şubeleri var mı Ku Klux Klan'ın? Ben olduğuna inanıyorum. Galiba bundan Ashley'nin de haberi var. Ama siz kadınlara söz etme-

miştir. Klan'a üye olanlar uluorta konuşmazlar. Onlar hortlak kıyafeti giyerler ve geceleri hırsızlık, yağmacılık yapan Yankeeler'i, pek fazla azan zencileri tepelerler. Arada bir onları yalnızca korkutup Atlanta'yı terketmelerini istedikleri de oluyor. Eğer bu korkuttukları adamların halleri hoşlarına gitmeyecek olursa, onları dövüyorlar, hatta...

Pittypat bir türlü ayarlayamadığı sesini tekrar kısarak konuşmasını sürdürdü:

... Öldürüyorlar. Üzerlerine de Ku Klux Klan bildirisini iğneliyorlar. Cesetleri kolayca bulunacak yerlere bırakıyorlar. Yankeeler bu olaylara çok ama çok kızıyorlar. İşte bu yüzden halka bir ibret dersi vermek için Butler'ı asacaklar. Ama Hugh Elsing bana, Yankeeler'in Rhett Butler'ı paraların yerini söylemediği için asmak istediklerini söyledi.

Scarlett sesinden, duyduğu heyecan anlaşılır kaygısıyla çok kısa sordu:

— Ne parasıymış bu?

— Aaa, bilmiyor musun? Yazmadım mı sana? Aman şekerim sen Tara'ya gömülüp kalmışsın, dünyada olup bitenlerden haberin yok. Bak dinle: Rhett Butler buraya güzel bir at, şahane bir araba ve cepleri para ile dolu gelince birden bütün kentin altı üstüne geldi. Halkta metelik yokken, Konfederasyon hakkında eskiden kötü şeyler söyleyen bir adamın bu kadar çok paraya sahip olması dedikodulara neden oldu. Herkes onun savaş sırasında bu paraları nereye sakladığını öğrenmek için kafa yormaya başladı. Kimse Rhett'e bir şey sormaya da cesaret edemiyordu...Ben hariç... O bana; 'namuslu bir biçimde değil herhalde, bundan emin olabilirsin!' diye gülerek cevap verdi. Sen de bilirsin ki onun ağzından doğru dürüst bir söz çıkmaz.

— Abluka sırasında çok para kazanmıştı...

— Doğru söylüyorsun şekerim, ama sorun yalnız bununla kalmıyor ki... Bu para, Yüzbaşı Rhett'in sahip olduğu öteki şeyin yanında denizde bir damla gibidir.

Scarlett:

— Öteki şey dediğin nedir Pitty hala? diye merakla sordu.

— Halk ve Yankeeler, onun Konfedere hükümetinin milyonlarca altınına elkoyduğunu ve bunu bir yere sakladığını biliyorlar.

Genç kadın kulaklarına inanamadı.

— Nee, milyonlarca altın mı? diyerek şaşırıp kaldı.

— Ne sandın ya? Bizim altınlarımız nereye gidebilir ki? Birçok kimse gibi Rhett Butler da ceplerini doldurdu. Yankeeler, onun Richmond'dan hükümet başkanı David ile birlikte ayrıldığını tahmin ediyorlar. Ne var ki Rhett'i yakaladıkları zaman cebinden bir metelik bile çıkmamış. Savaş bitince de devlet hazinesinin tamtakır olduğunu görmüşler. Herhalde birkaç adam onları çaldı ve paranın ya da altınların üzerine oturdu.

— Milyonlarca altın! Pekiyi ama, nasıl olmuş bu iş?

Butler Konfedere hükümeti adına binlerce balya pamuk sattı. Ama o yalnız hükümetin pamuklarını değil, kendi pamuklarını da sattı. Savaş sırasında pamuğun fiyatının İngiltere'de ateş pahası olduğunu herhalde biliyorsun. İnsan İngilizlere istediği fiyatı kabul ettirebilirdi. Abluka daraldığı zaman da karaya çıkmanın imkanı olmadığını ileri sürerek savaş malzemesi almaktan kaçınmış ve böylece paraların üzerine oturmuş.

Rhett Butler ve onun gibileri, İngiltere bankalarına milyonlarca dolar yatırmışlar. Bana, bunları Konfedere hükümeti adına yatırdığını söyleme sakın! Çünkü kendi adlarına yatırdıkları gün gibi açık. Paralar hâlâ İngiliz bankalarında. İşte şimdi herkes bunları konuşuyor. Halk onlara lânet ediyor. Butler'ı bu zenciyi öldürmek suçuyla tutukladıkları zaman bu konuyu da herhalde biliyorlardı. Çünkü onu cezaevine attıkları günden beri, paraları nerede sakladığı söyletmeye çalışıyorlar. Rhett'in ağzından ise tek bir sözcük bile alamamışlar bugüne kadar. O böyle bir paradan haberi olmadığını söyleyip duruyormuş.

Doktor Meade de, idamın çok kolay ölüm olduğunu, Rhett Butler ve onun gibi haydutların asılmasını uygun bulduğunu söylüyor.

Pittypat, Scarlett'in fenalaştığını farketti.

— Heey, ne oluyor sana? Sakın bayılma. Keşke bunları anlatmasaydım. Bak şimdi çok üzülüyorum. Doğrusu onun sana eskiden ilanı aşk ettiğini unutmuştum. Ama ben onu, bir gün olsun beğenmedim. Bana göre kötü bir adam o!...

Scarlett kendine gelebilmek için büyük bir çaba harcayarak;

— Bence de! dedi. Zaten onunla bir arkadaşlığım da olmadı. Siz Macon'a gittikten sonra, kentin kuşatıldığı sırada onunla kavga etmiştik... Onu nereye... Nereye hapsetmişler?

— Parkın yanındaki itfaiye kışlasına!

— İtfaiye kışlasına mı?

Pittypat:

— Evet, itfaiye kışlasına tıktılar! Yankeeler orasını askeri cezaevi yaptılar! dedikten sonra aklına yeni bir şey geldi ve katıla katıla gülmeye başladı.

— Bak, dinle Scarlett. Dün Yüzbaşı Butler hakkında çok gülünç bir öykü duydum. Onun daima üstüne başına dikkat ettiğini, iki dirhem bir çekirdek gezdiğini bilirsin. Affedersin şekerim, aslında tam anlamıyla bir züppedir o! Ona cezaevinde banyo yapma izni vermemişler. O da nöbetçilerin başını şişirmiş. Sonunda 'lanet olsun!' diyerek izin vermişler. Ama nasıl, biliyor musun? İtfaiye kışlasının bahçesinde, binlerce askerin yıkandığı yalakta... Rhett Butler ise orada yıkanmak istememiş ve Güneyli kirini, Yankeeler'in kirine üstün tuttuğunu söylemiş. Sonra...

Pittypat hiç durmadan papağan gibi konuşuyordu. Scarlett onun anlattıklarını işitiyor ama pek önem vermiyordu. Kafasında ancak iki düşünce vardı. Rhett onun tahmin ettiğinden daha çok zengindi ve cezaevindeydi. Cezaevinde bulunuşu ve asılması olaya başka bir renk katabilirdi. Rhett'i asmaları belki de onun

umurunda bile olmayacaktı. Onun aklını kurcalayan tek şey bulması gereken paraydı, yoksa Rhett'in idam edilmesi falan değildi.

Ayrıca idam edilmenin onun için herhangi bir ölümden daha kolay olduğu konusunda da Doktor Meade ile aynı görüşteydi. Çünkü zifiri karanlıkta, ormanın kenarında savaşın tam ortasında bir kadını tek başına bırakıp ortadan kaybolan adam asılmayı hak etmişti. Ama o cezaevindeyken onunla evlenebilirse bütün paralar onun olacaktı. Yeter ki daha sonra Rhett idam edilsin. Evlenmek istemezse, ondan biraz para kopartmalıydı ki buna da razıydı. Gerekli parayı alana kadar ona herşeyi feda edeceğini söyleyecekti. Borcu ödemeye gelince de buna gerek kalmayacaktı, çünkü o darağacında sallanıyor olacaktı.

Kafasından geçen düşünceler, bir an içinde Yankee hükümetinin sayesinde dul kalması ihtimaliyle ateşlendi. Milyonlarca altın! Tara'yı onaracak, uzman çiftçiler getirtecek, tarlalara pamuk ekecekti. Kendisine şahane elbiseler alacak, sofrasında en güzel yiyecekler olacaktı. Kızkardeşlerini de ihmal etmeyecek, oğlu Wade'i en iyi biçimde besleyecek, sonra onu üniversiteye yollayacaktı. Gerald'a en iyi doktorları getirecekti. Ashley için de neler neler yapacaktı. Scarlett, daldığı hayallerden kapının eşiğinde duran Dadı'nın;

— Avat afandım! diye seslenmesiyle uyanır gibi oldu. Dadı acaba ne zamandan beri orada duruyordu? Anlaşılan Pittypat'in anlattığı her şeyi duymuştu. Dadı ona;

— Yorgunsunuz afandım, yatsanız iyi olacak! dedi.

Scarlett, ona yardım bekleyen bir çocuk gibi baktı.

— Evet Dadı, çok yorgunum! dedi. Nezle olmaktan da korkuyorum. Fanny'nin düğününe gitmek isterdim, ama nezlem artarsa gidemeyeceğimi sanıyorum.

Dadı, Scarlett'in ellerini tutup baktı. Onun pek iyi olmadığını anladı.

— Elleriniz buz gibi hanımcığım! Size ıhlamur kaynatayım. Bir de terlemeniz için tuğla ısıtırım.

Pittypat birden yerinden kalkarak;

— Ne aptalım ben! Saçma sapan sözlerle başını ağrıttım senin... Affet beni Scarlett'ciğim. Haydi şimdi git, yat. Güzel güzel uyu. Yarın uzun uzun konuşuruz. Haa, dur bakayım, yarın bir ziyarete gideceğim... Mrs. Bonnellar'a... Dadı senin geldiğine de çok sevindim. Sen Scarlett'e dediğin gibi bir ılhlamur kaynat, ayaklarına sıcak tuğla koy. Yarın seninle birlikte Bonnellar'a gideriz.

Dadı Scarlett'i karanlık merdivene doğru adeta sürükleyerek götürdü. Genç kadının ellerinin buz gibi oluşu onu kaygılandırıyordu. Oysa Scarlett olayların bu biçimde gelişmesine seviniyordu. Bir de Dadı'nın kendisine olan güvensizliğini giderip onu sabah evden uzaklaştıra-bilse ne iyi olacaktı. Çünkü o, hemen cezaevine gidecek ve Rhett Butler ile görüşecekti. Merdivenleri çıkarken gök gürlemeleri başladı. Scarlett bu sesi, kuşatma sırasın-daki top seslerine benzetti. Artık onun için her gök gürlemesi, top sesinin ve savaşın simgesi olarak kalacaktı.

4

Ertesi sabah güneş bulutların arkasında doğdu. Şiddetli esen rüzgar camları şangırdatıyor, evi iniltilerle dolduruyordu. Bütün gece yağan yağmur Scarlett'in canını sıktı. Çünkü yeşil kadife elbisesi ve şapkası mahvolabilirdi. Gece Allah'a ertesi gün yağmuru dindirsin diye dua etti. Şimdi gökyüzündeki kara bulutları parçalayan kuvvetli rüzgarı görünce morali düzeldi. Pittypat ile Dadı, Peter Bonnellar'a gidinceye kadar yatağından kalkmadı. Bu arada sürekli öksürmeyi de ihmal etmedi.

Bahçenin demir kapısının kapandığını duyar duymaz yatağından çıkıp dolaptan yeni elbisesini aldı. Yalnız başına cezaevine gitmek kolay bir iş değildi. Giyimi ile bir hayli uğraştıktan sonra elbisesinin kendisine yakışıp yakışmadığını anlamak için Pittypat'in odasındaki boy aynasının önüne koştu. Umduğundan çok güzeldi. Yeşil kadifeler içinde kendini zümrüte benzetti. Scarlett aynadaki hayalini öpüyor ve bu çocukça hareketinden dolayı kahkaha ile gülüyordu. Daha da güzel görünmek için annesinin şalını omuzlarına attı, fakat şal eski ve soluk olduğu, rengi de elbisesine uymadığı için çıkardı. Aklına Pittypat'in dolabına bakmak geldi. Onun, ancak pazar günleri giydiği mantoyu sırtına aldı. Tara'dan getirdiği pırlanta küpelerini taktı. Küpelerin erkekleri etkilediğini, kadınları da zeki bir görünüm verdiğini biliyordu.

Ne yazık ki Pittypat'in bir çift eldiveni vardı ve onu

da kendisi almıştı. "Eldivensiz bir kadın meyvesiz ağaca benzer!" diye düşündü.

Ama Scarlett, Atlanta'yı terkettiği günden beri eldiveni olmamıştı. Tara'da yaptığı işler o kadar ağırdı ki, elleri nasırlaşmıştı ve hiç de güzel görünmüyorlardı. Çaresiz bu duruma boyun eğmek gerekiyordu. Pittypat'in manşonunu alacak ve ellerini onun içine saklayacaktı. Scarlett bu manşonun, zarif görünümünü daha da arttırdığını düşündü. Onu bu haliyle gören, onun fakirliğinden kesinlikle kuşkulanmazdı.

Rhett Butler'ın, hiç bir şeyden haberi olmamalıydı. O bu görüşmenin yalnızca şefkat duygularının ağır bastığı bir ziyaret olduğunu sanmalıydı.

Scarlett, parmaklarının ucuna basarak merdivenden sessizce indi. Mutfakta şarkı söyleyerek iş yapan, belki de Scarlett'e kahvaltı hazırlayan Cookie'ye görünmeden evden çıktı. Komşularla karşılaşmamak için Baker Sokağı'na saptı. Ivy Sokağı'na gelince harap olmuş bir evin karşısında bir taşın üstüne oturup, kendisini gideceği yere kadar götürecek bir arabanın gelmesini umutla bekledi.

Güneş bulutların arkasına bir gizleniyor, bir ortaya çıkıyor, yeryüzüne yalancı ışıklar gönderiyordu. Rüzgar Scarlett'in dantelleriyle oynuyordu. Tam Yankee Karargahı'na doğru gitmeye hazırlandığı sırada katır koşulu bir arabanın geldiğini gördü. Arabayı ihtiyar bir kadın sürüyor ve Belediye binasına doğru gidiyordu. Scarlett'in arabaya binmesini pek nazik karşılamadı. Genç kadının elbisesi, şapkası ve manşonu hoşuna gitmedi. Scarlett, "herhalde beni bir fahişe sandı! Hani pek de haksız değil!" diye düşündü.

Araba parka gelince Scarlett, ihtiyar kadına teşekkür etti ve indi. Kendisine kimsenin bakıp bakmadığını iyice araştırdıktan sonra biraz renk gelsin diye yanaklarını çimdikledi. Daha kırmızı gözüksünler diye de dudaklarını ısırdı. Saçlarını ve şapkasını düzeltti.

Çevresine baktığı zaman tuğlalı Belediye binasının yangından kurtulmuş olduğunu gördü. Ama bina ter-

kedilmiş gibi görünüyordu. Bu binanın yakınında her yanı çamurla dolu askeri barakalar ve önlerinde de Yankee askerleri vardı. Scarlett mavi üniformaları görünce moral gücünün yarısının yok olduğunu hissetti. Bu düşman karargahında Rhett ile nasıl görüşecekti?

İtfaiye kışlasına baktı, onun kapılarının demirlerle kapalı olduğunu gördü. Binanın çevresi ve pencereleri Yankeelerle doluydu. Rhett kuşkusuz oradaydı ama bu domuz Yankee askerlerine ne söyleyecekti? Scarlett bir şey söyleyebilse bile onlar genç kadına ne diyeceklerdi? İnsan bir Yankee askerini öldürecek cesareti kendinde bulduktan sonra, böyle önemsiz bir şeyden korkmamalıydı. Omuzlarını silkip, kararlı adımlarla yürüdü.

Çamurlu yoldan geçip mavi bir kaput giymiş olan bir nöbetçi tarafından durdurulunca kadar yürümeye devam etti.

— Ne istiyorsunuz hanımefendi?

— Burada tutuklu olan bir adamı görmeye geldim.

Nöbetçi kasketini arkaya doğru kaydırıp, başını kaşıdıktan sonra;

—Ne diyeyim bilmem ki! Komutanlar ziyarete pek izin vermiyorlar! dedi ve birden durdu. Ağlamayın hanım-efendi. Haydi Genel Karargah'a gidin, oradaki bir subaydan izin alın. Size izin vereceklerine iddiaya girerim.

Canı hiç de ağlamak istemeyen Scarlett, nöbetçiye neşeli bir biçimde gülümsedi. Onun bu davranışı üzerine nöbetçi, arkadaşına seslendi:

— Heey, Bill yaklaş!

Pos bıyıklı bir nöbetçi çamurlara aldırmayarak hızlı adımlarla geldi.

— Bill, bu hanımı Genel Karargâh'a götür!

Scarlett, nöbetçiye yine gülümseyerek teşekkür etti ve yeni gelen nöbetçiyle birlikte yürümeye başladı.

Asker, onun koluna girerek;

— Hanımefendi dikkat edin, bu taşlı çamurlu yolda ayakkabınızın topuğunu kırarsınız! dedi. Çamur-

lanmaması için de eteğinizi biraz kaldırırsanız iyi olur.

O da öteki asker gibi kibardı. Demek ki Yankeeler'den korkması için bir neden yoktu.

Nöbetçi:

— Bir hanım için hava soğuk! dedi. Uzaktan mı geliyorsunuz?

Askerin bu nazik sorusu Scarlett'in çok hoşuna gitti.

— Evet çok uzaktan, kentin ta öbür ucundan! diye cevap verdi.

— Böyle soğuk havalarda dışarı çıkmanız doğru değil. Herkes gripten kırılıp yatağa düşüyor. İşte geldik hanımefendi... Ne oldu efendim size?

— Bu ev... Bu ev mi Genel Karargah?

Scarlett parka bakan eski görkemli binaya baktı ve ağlayacak gibi oldu. Savaş sırasında burada birçok eğlenceye katılmıştı. Eskiden bu binada öyle güzel toplantılar düzenlenmişti ki... Geçmişin tatlı günleri aklına gelince gözleri doldu. Şimdi binanın damında Birleşik Amerika Devletleri Bayrağı dalgalanıyordu. Asker tekrar sordu:

— Ne oldu efendim?

— Hiç... Hiç... Eskiden burada oturanları tanırdım da...

— Anlıyorum efendim. Çok yazık! Öyle sanıyorum ki sahipleri bile binanın içini tanıyamazlar. Çünkü altı üstüne geldi. Her neyse... Haydi siz içeri girip yüzbaşıyı sorunuz.

Scarlett, beyaz trabzanı adeta okşayarak merdiveni çıktı. Sahanlık o kadar karanlık ve o kadar soğuktu ki, sanki bir mahzeni andırıyordu. İlerdeki odanın kapısında bir nöbetçi duruyordu. Asker, Scarlett yaklaşınca kapıyı açtı. Genç kadının kalbi hızlı hızlı çarpıyordu.

İçeri girdiği zaman heyecandan ve utancından yüzü kıpkırmızı olmuştu. Oda tütün, ıslak üniforma, çizme, ter ve iyi yıkanmamış kirli vücut kokuyordu. Scarlett duvarlara çakılan çivilere asılmış mavi kaputlar,

kasketler, palaskalar, tabancalar ve şöminenin karşısına kuruması için konulmuş iki çift çizme gördü.

Karşısındaki bu adamlara korktuğunu belli etmek istemiyordu. Üstelik onların üzerinde iyi bir etki de bırakınağa çalışıyordu.

Konuşmadan önce tükrüğünü yutup, boğazını ıslattı.

— Yüzbaşıyı görmek istiyorum efendim! dedi.

Ceketinin önü açık olan biri;

— Yüzbaşılardan biri de benim efendim! diye cevap verdi.

— Bir tutuklu ile görüşmek istiyorum, adı Yüzbaşı Rhett Butler!

Yüzbaşı ufalmış ve tükürük içinde kalmış olan sigarasını dudaklarının arasından alıp yere attıktan sonra gülerek;

— Yine mi bu Rhett Butler? dedi. Doğrusu bu adam çok sükse yapmış. Akrabanız mı oluyor efendim?

— Kızkardeşiyim!

Yüzbaşı tekrar güldü.

— Bu adamın ne de çok kızkardeşi varmış. Biri de daha dün geldi.

Scarlett kızardı. Dün gelen Rhett'in tanıdığı bir kadındı herhalde... Bu da olsa olsa o mendebur Watling olabilirdi. Şimdi karşısındaki bu adamlar kendisinin hakkında bir sürü şey düşünecekler, belki de ona hakaret edeceklerdi. "Tara'yı mahvedeceğimi bilsem bile kendime bir tek söz söyletmem!" diye düşünerek kapıya doğru gitti. Odadan çıkmak üzereyken yanına bir başka subay sokuldu. Bu genç subayın traşlı yüzünde neşeli ve kibar bir görünüm vardı.

— Bir dakika efendim! Ateşin yanına oturup biraz ısınmak istemez misiniz? Üşümüş olmalısınız. Size elimden gelen yardımı yapmaya çalışacağım. Adınız nedir efendim? Size şunu açıklamak isterim. Tutuklu şey... Dün gelen hanımı kabul etmedi.

Scarlett, ateşe yakın bir yerde gösterilen sandalye-

ye oturdu, kimliğini söylemek yerine çevresine şaşkın şaşkın bakmanın daha uygun olacağını düşündü. Genç subay kaputunu omuzuna alarak odadan çıktı. Öteki subaylar da kendi aralarında konuşarak yavaş yavaş odanın bir köşesine doğru gittiler.

Bir süre sonra dışarıda birtakım konuşmalar duyuldu. Scarlett, Rhett'in kahkahasını tanıyınca zaten hızlı hızlı çarpan kalbi daha da kuvvetli atmaya başladı. Birden kapı açıldı ve odanın ağır havasını, soğuk bir hava akımı az da olsa temizledi. Rhett başı açık, üzerinde gelişigüzel atılmış bir pelerin olduğu halde odanın ortasına geldi. Üstü başı pis ve traşsızdı. Kendini zorunlu olarak ihmal etmesine rağmen üzerinde insanı etkileyen bir sihir vardı. Onu görünce sevinçten gözleri parladı.

— Scarlett!

Rhett Butler, onun küçük ellerini avuçlarının içine aldı ve her zamanki el sıkışmalarında olduğu gibi yine sıcak ve heyecanlı bir hava esti. Scarlett onun ne yapacağını henüz kestiremediği bir anda o eğilip genç kadını yanağından öptü. Scarlett istem dışı bir hareketle geri çekilirken Rhett onu omuzlarından tuttu ve gülümseyerek;

— Sevgili kardeşim! diye bağırdı.

Scarlett de ona gülümsemek zorunda olduğunu hissetti. Ama "rezil adam, hâlâ değişmemiş, cezaevi de onu adam etmemiş!" diye düşünmekten de kendini alamadı.

Biraz önce Scarlett'in konuştuğu Yüzbaşı, genç subaya;

— Yaptığınız bu iş, kurallara aykırıdır! diye çıkıştı. Onun kışladan çıkmaması gerekirdi. Bu konudaki emri biliyorsunuz.

— Ah rica ederim Henry! Bu hanım o yerde soğuktan ölürdü muhakkak.

— Pek âlâ! Sorumluluk size aittir!

Rhett, Scarlett'in omuzlarını tutmaya devam ederek subaylara döndü ve;

— Beyler, inanmanızı isterim ki, kızkardeşim bana kaçmam için ne testere getirdi, ne de eğe! dedi.

Rhett'in bu esprisi üzerine subaylar güldüler. Scarlett ise çevresine mahvolmuş gibi korka korka baktı. "Aman Tanrım! Derdimi Rhett'e bu altı subayın önünde mi anlatacağım!" diye düşündü. "Bu adam o kadar tehlikeli bir tutuklu ki bir an olsun onu gözden uzak tutmuyorlar." Genç subay Scarlett'in heyecanını anladı, kapıyı açıp iki askere bir şeyler söyledi. Onlar tüfeklerini aldılar ve sahanlığa doğru yürüdüler.

Subay, Scarlett'e dönerek;

— Hanımefendi isterseniz emir erlerinin odasına buyurun. Hey, sen de kaçmaya kalkışma sakın. Çünkü nöbetçiler dışarıda bekliyorlar.

Rhett:

— Görüyor musun Scarlett ne kadar kötü şöhretim var! Teşekkür ederim Yüzbaşım, doğrusu çok naziksiniz! dedi ve kibar bir biçimde eğilerek selam verdi. Scarlett'i de kolundan tutup emir erlerinin odasına götürdü. Genç kadın bu odanın aydınlık mı, karanlık mı; küçük mü, büyük mü; sıcak mı, soğuk mu olduğunu hayatının sonuna kadar anımsayamayacaktı.

Rhett kapıyı kapadıktan sonra Scarlett'e yaklaşıp yüzüne doğru eğildi. Onun niyetinin ne olduğunu anlayan genç kadın başını hızla yana çevirdi, ama Rhett'i tahrik edecek biçimde işveli işveli gülümsedi.

— Sizi öpmeye hakkım yok mu?

— Var; ama bir kardeş gibi, alnımdan!

— Vay vay vay! Cömertliğinize teşekkür ederim, ama yine de iyi bir yerden öpmek isterim.

Rhett, Scarlett'in dudaklarına bakıyordu. Gözleri birkaç saniye orada takılı kaldı.

— Scarlett beni ziyaret etmenize ne kadar memnun oldum bilemezsiniz. Buraya tıkıldığım günden beri beni ziyarete gelen ilk saygıya değer kimse sizsiniz. Şunu da bilmek gerekir ki gerçek dostluk, bu gibi durumlarda belli olur. Atlanta'ya ne zaman geldiniz?

— Dün ikindiye doğru.

— Hemen bu sabah da beni görmeye geldiniz öyle mi? Aman şekerim bu davranışınız beni daha da çok duygulandırdı.

Gülümsedi. Scarlett onun yüzünde ilk kez samimi bir neşenin izlerini gördü. İçinden bu duruma çok sevindi, ama ortamdan sıkılmış gibi başını yere eğdi.

— Evet, hemen geldim. Pitty hala dün akşam bana sizden söz etti, ben de... Ben de bütün gece uyuyamadım, çok üzüldüm. Rhett o kadar kötü bir talihim varmış ki...

— Sahi mi Scarlett?

Rhett tatlı, sıcak, yumuşak bir sesle biraz da şaşırmış gibi konuşuyordu. Scarlett başını kaldırıp, onun yüzüne baktığı zaman her zamanki şüpheci ve alaycı halinden bir iz bile kalmadığını gördü. Bu duruma çok canı sıkıldı, çünkü olay ummadığı bir biçimde gelişiyordu.

— Sizi görmek, sizin derdinizi dinlemek için cezaevinde yatmaya bile değer. Doğrusu sizin o gece Rough and Ready yolu üzerindeki yurtsever hareketimi affedeceğinizi umut etmiyordum. Bu ziyareti bir affetme olarak kabul edebilirmiyim?

Üzerinden çok zaman geçen bu olayın anısı bile Scarlett'i öfkelendirmeye yetti, ama sinirlerine hakim oldu. Başını küpelerinin şıkırtısı duyulana kadar iki yana salladı ve yüzünü asarak;

— Hayır, sizi affetmedim! dedi.

— Hoppala! İşte bir umut daha uçup gitti. Bense kendimi yurdum için feda ettim. Franklin'de kar içinde yalınayak savaştım. Bu hareketimin ödülü olarak da korkunç bir dizanteriye yakalandım.

Scarlett somurtarak;

— Buraya acılarınızı dinlemeye gelmedim! derken ona yeşil gözleriyle gülümsedi. Evet o gece çok iğrenç bir davranışınız oldu. Bu nedenle sizi asla affedemeyeceğimi sanıyorum. Bir sürü felaket ve tehlike ile karşılaşmam olası iken beni orada tek başıma bırakmanızı aklım bir türlü almıyor.

— Ama başınıza da bir felaket gelmedi değil mi? Gördünüz mü size olan güvenimde yanılmamışım. Zaten evinize sâlimen döneceğinizi ve Allah'ın yolunuzun üzerindeki Yankeeler'i kör edeceğini biliyordum.

— Rhett, neden böyle aptalca davrandınız? Yenileceğimizi, mahvolacağımızı bilmenize rağmen ne diye son anda savaşa katıldınız? Üstelik savaşa giden aptalların öleceklerini de söyleyen siz değil miydiniz?

— Scarlett, çok rica ederim bundan söz etme. Çünkü, bunu ben de düşündükçe kendimden utanıyorum.

— Sevindim doğrusu! Bana karşı yaptığınız o hareketten dolayı utanıyorsunuz demek?

— Benim sözlerimi anlamıyorsunuz. Sizi bıraktığım zaman, vicdanımın bana karşı bir uyarıda bulunmamasına üzüldüğümü söylemek istiyorum. Ama diğer ayrıntılara gelince... Örneğin cilalı çizmeler, beyaz takım elbise ve bir düello tabancası ile gidişimi, diz kapaklarıma kadar gelen karlar içinde ve çizmelerim bir işe yaramayacak hale gelene kadar yaptığım uzun yürüyüşleri, sırtımda bir pardesünün olmayışını ve açlıktan zil çalan karnımı susturmaya yetecek bir lokma yiyecek bulamadığımı anımsıyorum da savaştan neden kaçmadığıma hayret ediyorum. Evet biliyorum, yaptıklarım tam bir delilik eseriydi. Ama elden bir şey gelmiyor, damarlarımızdaki kan böyle!... Biz güneyliler kaybolan bir davaya asla tahammül edemeyiz. Şimdi bunları bırakalım, olanlar oldu. Şu sıra benim sizin tarafınızdan affedilmem söz konusu!...

— Edilmediniz! Sizin o geceki hareketiniz gerçekten çok çirkindi.

Scarlett; bu son sözcüğü öyle tatlı bir biçimde söyledi ki, tüm sözleri bir aşkın ifadesi gibi çınladı.

— Beni kandırmaya çalışmayın, affettiğinizi biliyorum. Çünkü genç hanımlar Yankee askerlerinin olası hareketlerini göze alarak bir tutukluyu, yalnızca ruhlarının iyi olmalarından dolayı ziyarete gelmezler. Hatta kadife elbise giymezler, tüy ve manşon taşımazlar. Scarlett ne kadar güzelsin! Çok şükür ki savaş kesene

pek büyük zarar vermemiş. Hâlâ eskisi gibi şık ve çekicisin. Nice kadınlar gördüm, hepsi yas elbisesi ya da eski püskü şeyler giyiyor. Bana Paris'in Rue de la Paix'ini anımsatıyorsunuz. Şöyle bir dönün şekerim, sizi izlemek istiyorum.

Demek kadife elbisesi Rhett'in dikkatini çekmişti. Zaten böyle şeyleri ondan başkası farkedemezdi. Scarlett işveli bir biçimde gülerek, topuklarının üzerinde döndü. İşlemeli donunun dantellerini göstermek için eteklerini kaldırdı. Scarlett'in elbisesinin tüm ayrıntıları Rhett'in küstah ve kadınları daima soyan gözlerinden kaçmadı.

— Çok görkemlisiniz doğrusu! Çok şahanesiniz! Tam anlamıyla güzelsiniz. Her şeyiniz uyum içinde. İnsanın sizi yiyeceği geliyor, şekerim! Ah kapının arkasında Yankeeler olmasaydı... Ama güvenliktesiniz. Buyurun oturun, meraklanmayın, sizi son gördüğümde yaptığım gibi hareket etmem.

Rhett yapmacık bir hareketle yanağını sıvazladıktan sonra sesine ciddi bir hava vererek konuşmasını sürdürdü:

— Scarlett samimi olarak söylemek gerekirse o gece siz oldukça bencil davrandınız. Sizin için yaptıklarımı düşünün bir kez!... Hayatımı tehlikeye atarak size bir at çaldım. Hem de ne at! Sonra da kutsal davamız uğrunda cepheye koştum. Çektiğim üzüntülere, karşılaştığım tehlikelere karşılık sizden ne gördüm? Birkaç acı sözcük ve güzel bir tokat!

Scarlett sandalyeye oturdu. Görüşmesi istediği biçimde gelişmiyordu. Rhett ilk dakikalarda ne kadar nazik davranmıştı. Onu gördüğüne sevindiğini söylediği zaman Rhett'in değiştiğini sanmıştı. Tatlı, yumuşak bir sesle konuştuğunu işittiğinde, onun eskiden tanıdığı küstah tavırlı adamdan iz kalmadığın görmüştü.

— Üzüntülerinizi telafi edecek bir şey mi istiyorsunuz?

— Evet! Siz de biliyorsunuz ki ben bencil bir canavarım. Bir şey verdiğim zaman, karşılığında mutlaka bir şey de almak umuduyla yaşarım.

Scarlett birden ürperdiğini hissetti, ama kendine hakim olmayı başardı ve başını salladı.

— Rhett siz göründüğünüz gibi kötü bir adam değilsiniz. Böyle görünmek sizin hoşunuza gidiyor olacak ki, bu biçimde davranıyorsunuz.

Rhett gülümsedi.

— Siz çok değişmişsiniz doğrusu! Acaba sizi hak yoluna kim getirdi? Miss Pittypat'ten yaptığınız her şeyi öğreniyordum. Yalnız halanız sizin bu kadar güzelleştiğinizi bana söylememişti.

Scarlett eski nefretinin uyandığını hissetti, bu yüzden belki de acı sözler söyleyebilirdi. Ama böyle yapmadı, tersine gülümsedi ve yanaklarında gamzeler belirdi. Rhett oturduğu sandalyeyi onun yanına yaklaştırmıştı. Scarlett eğilerek çok doğal davranıyormuş gibi elini onun omuzuna koydu.

— Ah, ben çok iyiyim! Tara'da da her şey yolunda gidiyor. Doğal olarak General Sherman'ın ordusu oradan geçerken feci saatler yaşadık. Ama Yankeeler evimizi yakmadılar. Evdekiler bütün hayvanları bataklığa götürerek onların ellerine geçmesini önlediler. Bu yıl da gayet iyi ürün aldık. Yirmi balya pamuk. Gerçi Tara'nın eski yıllardaki ürünleriyle karşılaştırılırsa çok az olduğu görülür ama... Ne de olsa böyle bir zamanda yine de iyi sayılır. Çünkü tarlada çalışacak pek fazla adamımız yok. Babam gelecek yıl daha çok ürün alacağımızı söylüyor. Ama Rhett kırda günler çok zor geçiyor. İnsanın canı sıkılıyor. Düşün bir kez, ne balo var, ne de piknik. Herkesin ağzında eski günlerin özlemini dile getiren sözcükler... Bütün bunlar benim de canımı sıkıyor. Artık sabrım kalmadı. Geçen hafta bu halimi gören babam eğlenmek için seyahate çıkmamı öğütledi. Buraya birkaç elbise almaya geldim. Sonra Charleston'a halamın yanına gideceğim. Ah balolar, eğlenceler bir başlasa...

Konuşması kendisinin de hoşuna gitti. "Rhett'e nasıl gerekiyorsa öyle davrandım, neleri anlatmam gerektiyse onları söyledim!

Kendimi ne çok zengin, ne de fakir gösterdim!" diye düşündü.

— Şekerim bu elbise içinde de görkemli bir güzelliğiniz var. Bunu siz de biliyorsunuz ve asıl felaket de bundan ileri geliyor. Seyahatinizin gerçek nedeni, herhalde Tara ve çevresindeki çobanlarınızdan bıkıp Atlanta'da yenilerini avlamak olsa gerek.

Scarlett Rhett'in uzun bir aradan sonra Atlanta'ya birkaç gün önce dönmüş olmasına sevindi. Yoksa bu yalanların hiç birini söyleyemezdi. Scarlett çevre çiftliklerdeki genç erkekleri düşündü. Fontaineler yırtık pırtık elbiseler giyiyorlardı. Munroelar'ın yoksul bir yaşantısı vardı. Jonesboro ile Fayetteville'in delikanlıları açlıktan ölmemek için sokaklarda öteberi satıyorlar ve ormanda odun kesiyorlardı. Onlar, içine düştükleri yokluk yüzünden baloları, piknikleri, flörtleri, eğlenceleri, av partilerini unutmuşlardı. Scarlett, tüm bu olumsuzlukları düşünmenin zamanı olmadığını anamsadı ve neşeli bir biçimde gülümsedi.

— Scarlett, siz de kalp diye bir şey yok! Ama çekiciliğinizin bir bölümü de buradan kaynaklanıyor.

Rhett'in yüzünde birden eski alaycı gülümseme belirdi. Ama Scarlett onun kendisine kur yaptığını anlamakta gecikmedi.

Rhett konuşmasını sürdürdü.

— Scarlett gerektiğinden daha fazla çekicisin! Ben bile sizin etkiniz altına girdim. Sizi unutamamamın nedenini birçok kez kendi kendime sordum. Bu arada sizden çok daha güzel, çok daha becerikli ve sizden her bakımdan daha üstün çok sayıda kadınla tanışıp konuştum. Ama ne yapsam, belleğimden sizi uzaklaştıramadım. Bakın ordu teslim olduktan sonra Fransa'da ve İngiltere'de bulundum, sizi aylarca görmedim. Sizden haber de alamıyordum. Birçok güzel hanımla birlikte oldum. Ama bütün bunlara rağmen hep sizi düşündüm, 'acaba ne yapıyor' diye hep kendi kendime sizi sordum.

Bir an Scarlett, alınır gibi oldu. Ondan daha güzel,

daha becerikli ve daha üstün kadınlar tanıdığını nasıl söyleyebilirdi? Ama Rhett'in kendisini unutmayışının verdiği zevk, öfkesini yatıştırdığı gibi, planını da kolayca uygulamasına yarayacaktı.

Scarlett, artık konuşmayı kendisiyle ilgili konulara getirmenin tam zamanı olduğunu sezdi. Artık kendisinin de onu unutmadığını anlatabilirdi.

Onu susturmak ister gibi nazik bir biçimde elini salladı, gülümsedi ve tekrar yanaklarında gamzeleri belirdi.

— Ah Rhett ne kadar da sertsin! Benim gibi bir zavallı köylü kızı ile ne diye böyle alay ediyorsun? Beni o gece terkettikten sonra bir kerecik olsun anımsamadığını biliyorum. Sakın o güzel İngiliz ve Fransız kadınlarının arasında beni düşündüğünü söyleme! Ben buraya senin bu saçmalıklarını dinlemeye gelmedim zaten... Ben yalnız şey için geldim... Şey...

— Ne için geldin Scarlett?

— Ah Rhett senin için çok üzülüyorum! Doğrusu çok da korkuyorum! Bu korkunç zindandan ne zaman çıkacaksın?

— Hakkımda beslediğin ilgi beni çok etkiledi. Buradan ne zaman çıkacağımı bilmiyorum. Belki de ipi biraz daha uzattıkları zaman çıkarım.

— İpi mi? O da ne?

— Evet, yanlış duymadın. Buradan bir ipin ucunda çıkacağımı sanıyorum.

— Sizi asacaklarını mı söylemek istiyorsun.

— Evet, hakkımda başka kanıtlar bulurlarsa asacaklar.

Scarlett ani bir hareketle elini kalbine götürerek;

— Ah Rhett! diye inledi.

— Çok mu üzülüyorsun? Eğer çok fazla acı duyuyorsanız vasiyetnamemde size de bir yer ayırırım.

Vasiyetname! Scarlett durumu belli etmemek için biraz başını yere eğerken Rhett'in gözlerinde ani bir merak uyandığını hissetti.

— Yankeeler diyor ki, iyi bir vasiyetnamem olacak-

mış. Bu son günlerde herkes benim parasal durumumla ilgilenir oldu. Burada her gün sorguya çekiliyorum. Tuhafıma giden sorular soruyorlar. Konfederasyon'un altınlarını çalarak denize açıldığım söyleniyor, ortalık bu dedikoduyla çalkalanıyor.

— Pekiyi bu idda doğru mu?

— Bak sen sorunu, lafı dolandırmadan doğrudan doğruya soruyorsun. Buna çok sevindim. Senin de bildiğin gibi Konfederasyon altın para değil, kağıt para basmıştır.

— Peki servetinizi nasıl elde ettiniz? Vurgunculuk mu yaptınız? Pitty hala diyor ki ...

— Çok sağlam kanıt doğrusu!

"Hay Allah! Doğal olarak Konfederasyonun parasına o sahiptir. Niye bu kadar heyecanlandım!" diye kendine kızdı. Heyecanı nazik davranmasını az da olsa engelliyor, düşünmeden yanlış sözler sarfediyordu.

— Rhett sizi bu dört duvar arasında görmek içimi parçalıyor. Buradan kurtulmak umudunuz yok mu?

— Nihil desperandum, işte benden bir özdeyiş!

— Bunun anlamı nedir?

— "Belki" benim dilber cahilim!

Scarlett sinirli sinirli kirpiklerini kırptı, Rhett'e baktı, sonra başını eğdi.

— Ah siz tuzağa düşmeyecek kadar çok zekisiniz. Yankeeler'i kafesleyip buradan ne yapar eder kurtulursunuz. Serbest kaldığınız zaman da...

Rhett, Scarlett'e sokularak tatlı bir sesle;

— Serbest kaldığım zaman ne olacak? diye sordu.

Scarlett kıpkırmızı oldu ve kalbi hızlı hızlı çarpmaya başladı.

— O zaman!... O zaman!...diye kekeledi. Rhett o kadar çok üzülüyorum ki... O gece... Anımsıyorsunuz sanırım... Rough and Ready yolu üzerinde... O kadar çok korkuyordum ki... Sizi...

Bir an gözleri, ellerini tutan Rhett'in esmer eline takıldı.

— Evet sizi hiç affetmeyeceğimi sanıyordum... Ama

dün akşam Pitty halamda sizin asılmak tehlikesiyle karşı karşıya olduğunuzu öğrenince ben... Ben...

Yine sustu ve yalvaran gözlerle Rhett'e baktı. Bu bakışında acı çeken bir kalbin izleri vardı.

— Ah Rhett, söylemeye dilim varmıyor. Ya sizi asarlarsa ben kahrımdan ölürüm... Yaşayamam. Anlıyorsun ya! Ben...

Rhett'in yakıcı gözlerine bakmaya kendinde güç bulamayan Scarlett gözlerini eğdi. Kendi kendine "her şey tam istediğim gibi tıkırında gidiyor. Biraz sonra ağlamalıyım... Ağlarsam görünümüm daha doğal olur mu acaba?" diye düşündü.

Rhett, onun ellerini avucunda sıktı. Scarlett gözlerini kapadı ve gözyaşlarına yol verdi. Aynı zamanda da Rhett kendisini kolayca öpebilsin diye, başını ona doğru çevirdi. Evet Rhett, onu sıcak dudaklarıyla öpecekti. Scarlett, onun eskiden kendisini öptüğünü anımsadı ve içinden tatlı bir heyecan dalgası geçti. Ama Rhett onu öpmedi. Hayal kırıklığına uğrayan Scarlett, gözlerini açtı ve ona baktı. Rhett başını eğmiş genç kadının ellerini seyrediyordu.

Scarlett ona bakarken, o da seyretmekte olduğu elleri öptü, sonra birini yanağının üstüne koydu. Scarlett sert ya da alaycı bir davranışla karşılaşmayı beklerken onun şefkat dolu halini görünce aptallaştı. Rhett'in yüzünü incelemek istediyse de onun başı hâlâ eğikti.

Rhett birden başını kaldırıp kendisini seyrettiğini yakalar kaygısıyla tekrar gözlerini kapadı. Rhett herhalde ona evlenme teklif edecek ya da onu delice sevdiğini söyleyecekti. Scarlett gözkapaklarını yarı açıp onu seyretmeye başladı.

Scarlett onun bir yıldan beri avuçlarının içini öpmek istediğini ve şimdi öpebileceğini düşündü. Bu düşünce genç kadının bütün vücudunun buz kesilmesine neden oldu. Çünkü elleri öyle değişmişti ki, bunlara hizmetçi eli denebilirdi. Ağır işler o pamuk gibi elleri kabalaştırmış, güneş ise yakmıştı. Tırnakları kırılmış,

avuçlarının içi nasır bağlamıştı. Bir ay önce kızgın yağda yaktığı yer ise çok iğrenç görünüyordu.

Rhett hâlâ başını kaldırmıyor, Scarlett de onun yüzünü göremiyordu. Birden genç kadının avuçlarından birini açtı, ötekini de yakaladı. Şimdi Scarlett'in ellerini inceliyordu.

Nihayet başını kaldırıp sakin bir sesle;

— Bana bakar mısınız? dedi. Bırakın bu ikiyüzlü davranışınızı!

Scarlett ona biraz kabaca döndü. Genç kadının yüzü hem davet edici ve hem de perişandı. Rhett'in kaşları çatıldı, siyah gözleri parlıyordu.

— Demek Tara'da her şey yolunda ha? O kadar çok ürün aldınız ki bu paraları şimdi yiyorsunuz değil mi? Ellerinizle neler yaptığınızı söyler misiniz? Saban sürdünüz değil mi?

Scarlett ellerini çekmek istedi, ama Rhett onları sımsıkı tutuyordu.

.— Bunlar kibar bir kadının elleri değil! dedikten sonra onları birden bıraktı.

Bu sırada heyecanı kaybolan Scarlett;

— Ah ne olur, susunuz! dedi. Ellerimle ne yaptığım sizi ilgilendirir mi? Sonra "ne aptalım ben. Ne diye Pitty halanın eldivenlerini istemedim ya da çalmadım? Ama ellerimin bu halde olduğunu kendim bile bilmiyordum. Şimdi bir çuval inciri berbat ettim diye kendime kızıyorum. Ama ellerimi görmesi de çok doğal. Tam bana ilanı aşk edecekti, ama yazık oldu!" diye düşündü.

Rhett sandalyesine yaslandı ve soğuk bir tavırla;

— Beni ilgilendirmez pek doğal olarak! dedi.

Scarlett'in bu mücadeleyi zaferle tamamlayabilmesi için güç de olsa kuzu gibi hareket etmesi gerekiyordu. Kim bilir, belki onu kibar davranarak yola getirebilirdi.

— Benim zavallı ellerimle alay etmekle hiç de kibar davranmıyorsunuz. Bütün bunlar geçen hafta ata eldiven giymeden bindiğim için oldu. Sonra da...

— Ata binmek iyi bir şeydir... Ama... Siz bu ellerle

bir zencinin yapamayacağı işleri yapmışsınız. Öyle değil mi? Neden cevap vermekten kaçınıyorsunuz? Tara hakkında bu kadar yalan söylemenizin nedenini öğrenebilir miyim?

— Rhett, canım...

— Neden esas konuya girmekten çekiniyorsunuz? Ziyaretinizin gerçek nedenini söyleyin bana. Cilve yaptığınızı ve başıma gelenlere üzüldüğünüzü görünce bana karşı sevginiz olduğunu sanmıştım.

— Ah inanın çok üzüldüm!

— Hayır yalan söylüyorsunuz! Beni assalar kılınız kıpırdamaz. Bu yüzünüzden okunuyor. Tıpkı çok ağır işler yaptığınızın ellerinizden okunduğu gibi. Benden çok ihtiyacınız olan bir şey isteyeceksiniz. Bunun için de bu oyunu oynadınız. Sorununuzu neden gelip bana açıkça söylemediniz? Eğer böyle davransaydınız daha iyi olurdu. Çünkü kadınlarda en çok sevdiğim şey içtenlikli olmalarıdır. Oysa siz buraya küpelerinizi sallamaya, cilve yapmaya ve bir adamı kandırmak isteyen bir orospu gibi kırıtmaya geldiniz.

Rhett bu son sözlerini çok sakin bir biçimde söyledi. Oysa bu sözler, Scarlett'in yüzünde bir kamçı gibi şakladı. Bütün umutları mahvolmuştu artık. Bu sözlerden sonra ona evlenme teklif edemezdi. Eğer öfkelenmiş ya da onu azarlamış olmasaydı Rhett'i nasıl yola getireceğini bilirdi. Ama sakin görünümü onu korkutuyor ve bütün çareleri yok ediyordu. Scarlett, cezaevinde tutuklu da olsa onun gibi bir adamla alay etmenin çok tehlikeli olduğunu anladı.

— Mrs. Hamilton kafanızda sakladığınız gizli düşünceyi söyler misiniz? Size evlenme teklif edeceğimi sanmanız çok garip doğrusu...

Scarlett kulaklarına kadar kızardı ve cevap veremedi.

— Size koca olacak bir adam olmadığımı çeşitli zamanlarda birkaç kez söylemiştim. Ve siz bu söylediklerimi unutmuş olamazsınız.

Scarlett şaşkın bir haldeydi, birden;

— Hayır unutmadım! deyiverdi.

— Scarlett, siz ne kadar da fettan bir kadınsınız! Herhalde şansınızı denemek istediniz? Kendi kendinize de 'o şimdi tutukludur, kadın yüzü de görmemiştir. Beni karşısında bulunca allak bullak olur ve üzerime aç kurt gibi atılır!' diye düşündünüz, değil mi?

Scarlett "böyle olmadı mı sanki. Ellerimi görmemiş olsaydınız..." diye düşündü ve sinirlenmeye başladı.

— Şimdi gerçeği beş aşağı on yukarı biliyorum. Ama sizi buralara kadar getiren gerçek nedeni henüz bilemiyorum. Söyler misiniz ne için beni evliliğin bağlarıyla kıskıvrak bağlamaya kalkıştınız?

Rhett'in sesinde hem tatlı, hem de alaycı bir eda vardı. Scarlett bundan yararlanmayı düşündü. Zaten tam anlamıyla mahvolmuş değildi. Yalnızca evlenme umudu suya düşmüştü. Ama eski anılardan söz ederek belki onu yumuşatacağını, böylece ondan para koparacağını umut etti ve tam çocuk gibi;

— Ah Rhett kibarlık edip bana bir yardımda bulunur musun? diye sordu.

— Kibarlık etmek kadar hoşuma giden bir şey yoktur.

— Rhett eski dostluğumuzun anısı için bir iyilikte bulunmanı istiyorum.

— Tamam... Elleri nasırlı hanımefendi hedefine ulaşıyor. Az daha sizin vicdanınızda hastaları ve tutukluları ziyaret etme rolünü yapmaktan başka soylu bir taraf bulunmadığını düşünecektim. Şimdi söyleyin bakayım, ne istiyorsunuz? Para mı?

Genç kadının içini okuduğunu belli eden sözler ve sorunun şiddeti, Scarlett'in bütün umutlarını yok etti.

İşveli bir tavır takınarak;

— Rhett bu kadar sert olma! dedi. Evet paraya ihtiyacım var! Bana üç yüz dolar borç vermeni isteyecektim.

— Aman ne güzel, gerçeği söylediniz sonunda... Tamam... Siz iş kadını olarak konuşuyorsanız ben de iş adamı olarak konuşurum. Güvenceniz nedir?

— Anlayamadım. Neyim nedir?

— Aldığınız borca karşılık rehin olarak ne vereceksiniz? Bu parayı 'hoop'diye vereceğimi beklemiyorsun değil mi?

— Küpelerimi bırakabilirim.

— İşime yaramaz.

— Tara'yı ipotek ederim.

— Çiftliği ne yapacağım ben?

— Canım... Şey yaparsınız... Verimli bir toprağa sahiptir. Merak etmeyin zararlı çıkmazsınız... Zaten borcumu gelecek yılki pamuk ürününü alır almaz öderim.

— Orası belli olmaz! dedikten sonra ellerini cebine sokup sandalyeye yaslandı. Biliyorsunuz ki pamuk fiyatları düşüyor. Zaman çok fena... Para ise çok çok değerli.

— Ah Rhett benimle alay ediyorsun! Milyonlarınız olduğunu biliyorum.

Rhett'in gözlerinde kötü bir ışık parladı.

— Demek Tara'da her şey yolunda öyle mi? Paraya ihtiyacınız yok. Doğrusu bütün bunlara çok sevindim. Çünkü eski tanıdıklarımın durumlarının iyi olması çok hoşuma gider.

Artık cesareti ve kendine güveni azalmaya başlayan Scarlett;

— Ah Rhett Allahaşkına! diye perişan bir sesle konuşmaya başladı. Ama Rhett onu uyarmak zorunda kaldı.

— Yavaş konuşun lütfen! dedi. Yankeeler'in sizi işitmelerini istemezsiniz herhalde. Size gözlerinizin karanlıktaki bir kedinin gözlerine benzediğini söylediler mi hiç?

— Çok rica ederim Rhett! Size her şeyi anlatacağım. Benim bu paraya çok ihtiyacım var. Tara'da her şeyin yolunda olduğu yalandır. Tersine her şey çok, ama çok kötü. Babamın... Evet babam kendinde değil. Annemin ölümünden sonra bir tuhaf oldu. Bana da bir yardımı dokunmuyor artık. Tam bir çocuk gibi. Pa-

muklarımızla ilgilenecek hiç kimse yok. Sofrada tam on üç kişiyiz. Doğal olarak bu kişileri doyurmak gerekiyor. Vergiler ise çok yüksek. Rhett size her şeyi anlatmaya başladım ve hepsini eksiksiz anlatacağım. Bir yılı aşkın bir zaman her gün açlıkla mücadele ettik. Neredeyse ölecektik. Ah siz bunu bilmiyorsunuz. Hiçbir zaman tam anlamıyla karnımızı doyuramadık. Aç mide ile yatmak kadar feci bir şey yok. Sırtımıza giyecek elbisemiz kalmadı. Çocuklar soğuktan kırılıyor. Onlar sık sık hastalanıyorlar ve...

— Bu güzel elbiseyi nereden buldun?

Scarlett hiç utanmaya gerek duymadan;

— Annemin perdelerinden kesip yaptık! dedi. Vergileri arttırdılar. Ödemek şart! Oysa elimde beş altın dolardan başka bir param yok. Senden istediğim paraya ihtiyacımız var. Anlıyorsun değil mi? Eğer vergiyi ödemezsem Tara'yı kaybedeceğiz. Bu da bizim felaketimiz olur. Hayır Tara'yı satmalarını istemiyorum.

— Neden gelir gelmez bunları söylemediniz de benim güzel kadınlara karşı daima yufka olan yüreğime hitap ettiniz? Üstelik Tara'da işlerin iyi gittiğini de söylediniz. Böyle bir oyunu yutmayacağımı bilmeliydiniz. Haydi, yeter artık ağlamayın! Bütün kurnazlıklara başvurdunuz, ama doğru olanı yapmadınız. Benimle ilgilenmeyip, parama ilgi duymanız kalbimi kırdı...

Scarlett, onun kendisiyle ya da başkalarıyla alay ettiği zaman çoğunlukla gerçeği söylediğini anımsadı. Acaba onun duygularını incitmiş miydi gerçekten? Rhett'in ona karşı bir tutkusu var mıydı? Rhett ona evlenme teklifi yapmak üzere miydi acaba? Yoksa eskiden iki kez yaptığı gibi o iğrenç metres olma önerisini mi tekrarlayacaktı?

Rhett alaycı gözlerle onu süzüyordu. Bu durum bir hayli uzun sürdü, sonra kahkaha atarak gülmeye başladı.

— Ben çiftçi falan değilim, olmak da istemiyorum. Önerdiğiniz güvence işime gelmedi. Bana güvence olarak verecek başka neyiniz var?

Artık zamanı gelmişti. Scarlett içini çekti ve acı acı Rhett'e baktı.

— Kendim!

— Yok canım!

Scarlett dişlerini sıkıyordu. Gözleri zümrüt gibi parlıyordu.

— Pitty halanın verandasındaki akşamı anımsıyorsunuz değil mi? Kuşatma başladığı günlerde... Bana... Evet bana, beni çok istediğinizi söylemiştiniz. Unutmadınız herhalde...

Rhett söylenenlerden etkilenmemiş gibi ilgisiz davranarak tekrar sandalyesine yaslandı. Sonra gözlerini Scarlett'in öfkeden, acizlikten, korkudan, utançtan gerilen yüzünü incelemeye başladı. Siyah gözlerinin içinde bir şimşek çaktı, ama hiç ses çıkarmadı.

Scarlett tam bir perişanlık içindeydi.

— Hayatınızda benim kadar hiçbir kadını istemediğinizi söylemiştiniz. Eğer beni hâlâ arzu ediyorsanız her şeyimle sizinim Rhett! Her türlü emrinize boyun eğmeye hazırım. Beni ne isterseniz yapabilirsiniz. Ama Allah-aşkına ilk önce bir sözleşme imzalayalım. Ben sözümü tutacağım, namusum üzerine size bir senet de imzalar veririm. Bu senete ne isterseniz yazarım.

Rhett ona alışılmamış bir biçimde bakıyordu. Scarlett yalvarmalarını sürdürürken onun kendisine acıdığını ya da alay ettiğini düşündü. Rhett susuyordu, ama Scarlett onun konuşmasını istiyordu. Çünkü onun ne düşündüğünü yüzünden anlaması imkansızdı. Genç kadının yanakları kıpkırmızı olmuş, ateş gibi yanıyordu.

— Rhett, bu parayı bir an önce bulmalıyım. Onlar bizi kapı dışarı edecekler ve o mendebur, rezil kahya bozuntusu Tara'yı...

— Bir dakika beni dinler misiniz? Sizi hâlâ arzu ettiğimi nereden anladınız? Ayrıca üç yüz dolar ettiğinizi size kim söyledi?

Scarlett tepeden tırnağa kızardı. Kendisine yapılan hakaret çok ağırdı.

— Söyleyiniz bana, bütün bunlara neden katlanıyorsunuz? Neden çiftliğinizi satıp Miss Pittypat'in yanına yerleşmiyorsunuz? Miss Pittypat'in evinde sizin de payınız var.

— Siz ya delirdiniz ya da beni anlamıyorsunuz? Ben Tara'dan nasıl vazgeçebilirim. Orası benim aile ocağımdır. Yaşadığım sürece onu elimden çıkarmak istemem.

Rhett, ellerini cebinden çıkarıp sandalyesinde doğruldu.

— Ah şu İrlandalılar! Irkların en kötüsüdür onlar! dedi. En önemsiz şeylere değer verirler. Örneğin toprak! Onlar için bir karış toprak, bir başka bir karış toprağa eşittir. Scarlett her şeyi açık açık ele alıp görüşelim. Bana bir iş önerisiyle geldiniz. Güzel! Ben size üç yüz dolar vereceğim, siz de benim metresim olacaksınız.

— Kabul!

İşte bu iğrenç öneri yapılıp o da kabul ettikten sonra kendini biraz olsun rahatlamış hissetti. Umut ışığı tekrar parlamaya başlamıştı. Rhett, "vereceğim" derken, sanki bir şey onun çok hoşuna gitmiş gibi gözlerinde bir pırıltı vardı.

— Eskiden size aynı öneride bulunduğum zaman beni kapı dışarı etmiştiniz. Üstelik bir sürü küfür savurmuştunuz. İlişkimizden doğacak çocuklarla yumurcak yuvası açmak niyetinde olmadığınızı söylemiştiniz. Hayır tatlım ben şimdi, geçmişte söylenenlerin üzerinde durmayacağım. Beni ilgilendiren konu, düşünme yetinizdeki karmaşadır. Zevk için benim metresim olmayı istemezken, şimdi ihtiyaç nedeniyle kabul ediyorsunuz. Bu davranışınızla erdemin bir para sorunu olduğu konusundaki düşüncelerimi doğrulamış oluyorsunuz.

— Ah Rhett ne kadar da acımasızsınız! Bana hakaret etmek istiyorsanız, hiç duraksamadan ediniz. Ama bana parayı veriniz. Verecek misiniz?

Rhett ona baktı, sesi yumuşaktı, ama konuşma bi-

çimi son derecede kaba bir şekilde;

— Hayır vermeyeceğim! dedi.

Scarlett onun cevabını anlamakta bir hayli zorluk çekti.

— Vermek istesem de veremeyeceğim. Çünkü yanımda hiç para yok. Atlanta'da beş param yok. Param var, bu doğrudur. Ama param burada değil. Nerede olduğunu söyleyecek kadar aptal değilim. Ayrıca miktarını da açıklamamam gerekiyor. Gelelim sizin üç yüz dolarınıza... Eğer size bir çek yazacak olsam inanın Yankeeler üzerime bir tavuğun bir solucana çullandığı gibi çullanacaklar. İşte o zaman paranın yüzünü ne siz göreceksiniz, ne de ben! İşte durum böyle, ne dersiniz?

Bu açıklama Scarlett için tam bir yıkım oldu. Genç kadın renkten renge girdi. Yüz kasları gerildi, ağzı babasının öfke nöbetlerinde olduğu gibi açık kaldı. Bir çılgın gibi birden ayağa fırladı. Yan odadaki subayların seslerini bastıran çığlıklar atmaya başladı. Rhett bir kedi çevikliğiyle Scarlett'in üzerine atıldı ve hemen eliyle ağzını kapadı, sonra serbest olan öteki kolunu genç kadının beline doladı.

Scarlett öfkesinden, nefretinden, umutsuzluğundan onurunun feci bir biçimde ayaklar altına alınmasından dolayı çılgınca tepiniyor, Rhett'in elini ısırmaya, ayaklarına tekme atmaya çalışıyordu. Kendisini mengene gibi sıkan koldan kurtulmak için çabaladı, ama Rhett onu sımsıkı tutuyordu. Onun çırpınmaları sırasında Rhett'in yüzü sapsarı olmuştu. Sert ve kaygılı bir biçimde bakarak Scarlett'i göğsüne yaslayıp sandalyeye oturdu. Çırpınmayı sürdüren genç kadını dizlerinin üzerinde sımsıkı tuttu.

— Sevgilim Allahaşkına susun artık! Bağırmayın! Yoksa Yankeeler sesinizi duyarlar ve buraya gelirler. Sakin olun! Yoksa Yankeeler'in sizi bu durumda görmelerini mi istiyorsunuz?

Artık Scarlett, Yankeeler tarafından bu durumda görülmeye ya da görülmemeye önem vermiyordu. O şimdi Rhett'i öldürmeyi düşünüyordu. Başı döndü, so-

luğu kesilir gibi oldu. Rhett'in eli onun ağzını boğacakmış gibi kapatıyordu. Korsesi de gittikçe daralıyordu sanki.

Scarlett Rhett'e ne kadar vurursa vursun bir sonuç alamıyor, üstelik gittikçe onun güçlü eli genç kadını felce uğratıyordu. Bir süre sonra gitgide yoğunlaşan bir sis içinde her şey kayboluverdi. Scarlett artık hiçbir şey görmez ve duymaz oldu.

Kendine geldiği zaman vücudunda ağrılar hissetti. Başında şapkası yoktu, Rhett yanında duruyor ve kaygılı bakışlarla bileğini ovuyordu. Genç ve kibar Yüzbaşı ona biraz konyak içirmeye çalışıyordu.

Bu sırada birkaç damla da boynuna döküldü. Öteki subaylar da çevresinde duruyor ve aralarında fısıldaşarak konuşuyorlardı.

Scarlett titrek bir sesle;

— Bayıldım galiba! dedi. Sesini kendi de tanıyamadı ve bu durumdan korkmaya başladı.

Rhett, subayın elinden bardağı alıp, Scarlett'in dudaklarına adeta sokarak;

— İç şunu! dedi.

Scarlett şimdi her şeyi hayal meyal anımsıyordu. Rhett'i görünce gözleri öfkeyle parladı. Ama öfkesini ortaya koyacak kadar gücü yoktu.

— Haydi lütfen! Rica ederim. Benim için iç şunu!

Birkaç damla içebildi. Boğulacak gibi oldu ve öksürmeye başladı. Rhett konyak içirmenin peşini bırakmadı, onu tekrar zorladı. Scarlett bu kez birkaç yudum içti. Konyak boğazını yaktı.

Rhett odaya doluşmuş olan subaylara dönerek;

— Beyler hanımefendi şimdi daha iyidir! dedi. Gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederim. Benim asılacağımı duyunca dayanamayıp bayıldı.

Bu durum subayların canlarını sıkıyordu, ama bir şey demeden odadan çıktılar. Genç subay kapıda durup, Rhett'e ve Scarlett'e sordu:

— Bir şeye ihtiyacınız varsa...

Rhett:

— Hayır teşekkür ederim! diye cevap verdi.

Subay çıkıp kapıyı kapadı.

Rhett, tekrar Scarlett ile ilgilenmeye başladı.

— İçiniz şunu!

— Hayır! İstemem!

— İçiniz!

Scarlett bir yudum daha içti. Titreyen ayaklarına derman geldiğini, soluğunun düzeldiğini hissetti. Rhett'in elindeki bardağı iterek kalkmak istedi. Ama Rhett onu zorla oturttu.

— Dokunmayınız bana! Gitmek istiyorum.

— Şimdi olmaz, biraz daha dinlenmelisiniz. Yoksa tekrar bayılabilirsiniz.

— Burada sizin yanınızda bayılmaktansa sokakta çamur içinde bayılmayı yeğ tutarım.

— Olabilir, ama ben sokakta bayılmanızı istemem.

— Sizden nefret ediyorum. Bırakın beni!

Rhett hafifçe gülümsedi.

— İşte şimdi tamam! Kendinize geldiğiniz anlaşılıyor. Çünkü bu konuşmanız sizin gerçek kişiliğinizi gözler önüne seriyor.

Scarlett, birkaç dakika sakin durdu. Bu arada öfkesini arttırmaya ve tüm gücünü toplamaya çalıştı. Ama ne nefret edecek ne de kaygılanacak kadar kendisinde güç vardı. Yorgun düşmüştü. Çırpınırken Rhett'in sıktığı yerler ağrıyordu. Uğradığı bozgun onun düşünme yetisini de felce uğratmıştı. Elinden gelen her şeyi yapmış, bütün kozlarını ortaya sürmüş, her çareye başvurmuştu; buna rağmen yenik düşmüştü. Artık ne onuru, ne de gururu kalmıştı. Son umut ışığı da sönmüştü. Artık Tara'nın ve ailesinin sonu gelmişti. Bir süre sandalyesine dayanarak durdu. Gözlerini kapamış, yanında Rhett'in düzensiz soluğunu duyuyordu. İçtiği konyak ona yavaş yavaş güç veriyordu. Gözlerini açıp Rhett'i yanında görünce tekrar öfkelendi. Scarlett'in kaşları çatılır ve yüz kasları gerilirken, o yine eskisi gibi gülümsüyordu.

— Yüzünüzün asık durumu, şimdi biraz daha iyi

olduğunuzu gösteriyor.

— Rhett siz bayağı, rezil, iğrenç, yaratıkların en lanetli olanısınız. Ağzımı açar açmaz ne söyleyeceğimi anladınız. Bana parayı vermeyecektin, ama beni konuşturdun. Hiç olmazsa bunu yapmamalıydınız.

— Değil mi ya! Hiç böyle güzel bir fırsat kaçar mı? Asla kaçırmam, çünkü burada o kadar az eğlence var ki sıkıntıdan patlıyordum. Bugüne kadar böyle eğlenceli bir komedi izlemedim doğrusu.

Alaycı kahkahalarla gülmeye başladı. Scarlett artık daha fazla dayanamadı ve mantosunu aldı. Rhett birden onu omuzlarından tuttu.

— Henüz bitmedi Scarlett. Benimle sakin bir biçimde konuşacak kadar kendini güçlü hissediyor musun?

— Bırakın da gideyim!

— Olur! O halde söyleyin bakayım ekmeğinize katık olacak bir ben mi vardım?

Rhett gözlerini Scarlett'ten ayırmıyor ve onun yüzünde beliren en küçük bir ifade değişikliğini bile izliyordu.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Bu odada sahneye koyduğunuz bu oyunu, yalnız bana mı oynayacaktınız?

— Bu sizi ilgilendirmez!

— Hayır çok ilgilendirir. Şimdi söyleyin bakalım, yedek bulundurduğunuz adamlarınız varmı?

— Hayır, yok!

— İşte bu bana bir başka hakarettir. Hayır hayır, harcayabileceğiniz beş altı adam muhakkak vardır. Buna kesin inanıyorum. İzin verin de size bu konuda öğüt vereyim.

— Sizin öğütlerinize ihtiyacım yok!

— İster dinle, ister dinleme; bana vız gelir. Ama şu an sana öğütten başka bir şey veremem. Şunu dinleyin, işinize çok yarar.

Bir erkekten bir şey isterken biraz önce benimle yaptığınız gibi sakın önlemlerini birdenbire açığa vur-

mayınız. Daha kurnaz ve daha az okşayıcı sözler sarfediniz. İnanın çok iyi sonuçlar elde edersiniz. Siz eskiden bu konuda bir tane idiniz, ama bana güvence olarak vücudunuzu önerdiğiniz zaman ruhtan yoksundunuz, hatta taştan farksızdınız. O sırada sizde gördüğüm gözlerin benzerini, düello yaptığım bir adamda görmüştüm. O adam da bana senin gibi bakıyordu. Şunu iyi bilmelisin, böyle bakışlarla hiçbir erkeğin kalbine giremezsin. Canım Scarlett, erkekler bu biçimde tavlanmaz!

Oysa eskiden, o eşsiz gözleriniz erkeklere bugünkünden çok daha fazla şeyler vaadediyordu.

Scarlett umutları kırgın, vücudu bitkin olarak mantosunu giyerken;

— Hareketlerim hakkında nasihatlarınıza ihtiyacım yok! dedi.

O Rhett'in böyle bir durumda alay etmeyi elden bırakmadığına tanık olmuş ve onun ne kadar taş yürekli bir adam olduğunu anlamıştı. Demek onun böyle bir felakete sürüklenmesi Rhett'in umurunda bile değildi. Madem o bu biçimde davranmıştı, onun asılması da Scarlett'in umurunda değildi. Scarlett onun ellerini tekrar cebine soktuğunu ve ters giden şansını yenmek isterken yumruklarını sıktığını görmedi.

Scarlett'in şapkasının iplerini çenesine bağlarken Rhett ona;

— Güçlü olun! dedi. Asılmamı izlemeye gelebilirsiniz. Kuşkusuz hoşunuza gider. Çünkü bana karşı olan iki eski borcunuzu, hatta bugünkünü de böylece ödemiş olursunuz. Hiç merak etmeyin vasiyetnamemde size de yer veririm.

Scarlett de, Rhett'in alaylarına benzer bir biçimde cevap verdi:

— Teşekkür ederim, ama vergiler ödenmeden ve iş işten geçtikten sonra asılmanızdan korkuyorum.

Genç kadın bu sözleri Rhett Butler ile alay etmek için söylemişti ama bunlar gerçek düşüncelerini ifade ediyordu.

5

Scarlett cezaevinden çıktığı zaman hava bozmuş, yağmur yağıyordu. Gökyüzü kara bulutlarla kaplanmıştı. Bahçedeki askerler barakalarına girmişlerdi. Sokaklar tenha idi ve ortalıkta bir tek araba bile görünmüyordu. Scarlett Pittypat'in evine kadar bütün bu uzun yolu yaya gitmek zorundaydı.

Çamurlu yolda yürüdükçe içini yakan konyağın etkisi azalıyordu. Şimdi soğuk rüzgarda üşümeye başlamıştı. Yağmur onun yüzüne kırbaç gibi çarpıyordu. Pittypat'in mantosu daha şimdiden sırılsıklam olmuştu ve Scarlett'e ağırlık veriyor onun hızlı yürümesini engelliyordu.

Scarlett'in yeşil kadife elbisesi de yağmurdan etkileniyordu. Annesinin tüyleri de berbat olmuştu. Çamur topuklarına kadar çıkıyor, ayakkabılarına bir tutkal gibi yapışıyordu. Bazen ayakkabılarından biri çamura saplanıyor, Scarlett onu çıkarmak isterken elinden bıraktığı etekleri çamurlanıyordu. Yağmur birikintilerini dikkate almıyor, onların içine dalıp çıkıyordu. Eteklerindeki ıslaklık donuna da geçmişti, şimdi bacakları da üşüyordu.

Özene bezene hazırladığı tuvaletine bir değer vermiyordu şimdi. O yorgun, umutsuzdu ve cesaretini yitirmişti. Büyük bir inanç ve güvenle ayrıldığı Tara'ya şimdi nasıl dönecekti? Oradakilere artık çiftliği terketmek zorunda olduklarını nasıl söylecekti? Kızıl topraklı tarlaları, büyük çamları, annesinin sedir ağacı altındaki mezarını nasıl terkedebilecekti? Kalbi Rhett Butler'a karşı kinle dolup taşıyordu. Ne korkunç, ne iğrenç bir adamdı Tanrının! Şimdi onun asılmasını istiyordu. Onunla yüz yüze gelmemesi gerekiyordu. Çünkü bu adamın karşısında onurunu yitirmiş, hakarete uğra-

mıştı. Bu adam isteseydi bu parayı bulup verebilirdi.

Yolda karşılaştığı zenciler küstahça onu süzüyorlar, onunla alay ediyorlar, çamur ortasında yürümesini ve ayağının kaymasını katıla katıla izliyorlardı. Scarlett bazen hızlı hızlı yürüyor, bazen de soluk almak için duruyor, ayağından çıkan ayakkabısını giymeye çalışıyordu. Zencilerin kendisiyle alay etmelerine de çok kızıyordu. Bu maymunlar ne hakla onunla eğleniyorlardı? Sırtlarını kanatana kadar onları kırbaçlamak istiyordu. Onları serbest bırakan ve beyazlarla alay etmelerine göz yuman bu Yankeeler herhalde çok adi insanlardı.

Washington Sokağı'na geldiğinde gördükleri düşünceleri kadar acıydı. Peachtree Sokağı'ndaki onarım faaliyetinden burada hiç eser yoktu. Büyük ve görkemli evler harap olmuş, yanmış, yıkılmıştı. Her yerde yanmış bina enkazı ve halkın "Sherman'ın nöbetçileri" adını verdiği isli bacalar vardı. Yıkımdan bağ ve bahçeler de nasiplerini almışlardı.

Scarlett arkasından çamura bata çıka ilerleyen bir at ile arabanın çıkardığı sesleri duydu. Pittypat'in mantosuna çamur sıçramasın diye hemen dar kaldırıma doğru ilerledi.

Küçük bir araba geliyordu. Eğer arabacı beyazsa kendisini arabaya almasını söyleyecekti. Ama şiddetli yağan yağmur görmesini engelliyordu. Körüğü yarıya kadar indirmiş araba yakınına gelince, bir adamın kendisine baktığını gördü. Scarlett bu adamı bir yerde gördüğünü anımsadı. Yakından görebilmek için kaldırımdan yola indi. Adam öksürüyordu, birden hayret ve neşe ile bağırdığını duydu:

— Nasıl olur, Mrs. Scarlett siz misiniz?

Elbisesinin daha fazla çamurlanmasına aldırış etmeden arabaya yaklaştı ve;

— Ah Mister Kennedy! diye haykırdı. Size rastladığım için ne kadar sevindiğimi tahmin edemezsiniz.

Frank çok içten söylenmiş olan bu sözleri işitince kızardı. Arabadan inip heyecanla Scarlett'in elini sıktı.

Sonra körüğü kaldırıp genç kadının arabaya binmesine yardım etti.

— Mrs. Scarlett bu tenha semtte tek başınıza ne yapıyorsunuz? Buraların tehlikeli olduğunu bilmiyorsunuz galiba? Sırılsıklam da olmuşsunuz. Şu şilteyi bacaklarınıza örtün.

Frank yavrularını kanatlarının altında saklamaya çalışan bir tavuk gibi, Scarlett'i koruması altına aldı. Genç kadın onun bu davranışı karşısında çok duygulandı. Bir erkek tarafından korunmak ne iyiydi, hatta bu erkek Frank Kennedy bile olsa... Onun yumuşak hali ile Rhett'in kaba davranışları arasında ne kadar büyük bir fark vardı.

İnsanlar yuvalarından uzak oldukları sırada tanıdık bir kimseyle karşılaşınca ne kadar çok sevinirlerdi. Scarlett, Frank'in üzerinde yeni bir elbise olduğunu gördü. Arabası küçük, ama yeniydi; atı da dinç ve bakımlıydı. Nedense Frank yaşından çok daha fazla gösteriyordu. Tara'dan ayrıldığı günden sonra daha da ihtiyarlamıştı. Kendine dikkat etmediği anlaşılıyordu. Üstü başı tütün içindeydi. Sakalları da nedendir bilinmez, seyrekleşmişti. Yine de Scarlett'in karşılaştığı birçok adama oranla Frank daha sağlıklı görünüyordu.

Frank sevinçli bir biçimde;

— Sizi görmek büyük bir mutluluk! dedi. Sizin burada olduğunuzdan haberim yoktu. Miss Pittypat'i en son geçen hafta görmüştüm. Ama sizin geleceğinizden söz etmemişti. Tara'dan bir kimseyle beraber mi geldiniz?

Scarlett, "bu ihtiyar bunak, 'bir kimse' sözüyle Suellen'ı sormaya çalışıyor olmalı!" diye düşündü. Sonra şilteyi biraz üstüne çekerek;

— Hayır, yalnız geldim! dedi. Pitty halaya da geleceğimi bildirmedim.

Frank ıslık çaldı, at yavaş yavaş ilerlemeye başladı.

— Umarım Tara'da herkes iyidir?

— Evet, fena sayılmazlar!

Scarlett değişik bir konu bulmak gerektiğini hisset-

ti. Çünkü Rhett'in karşısında uğradığı bozgun onda sinir diye bir şey bırakmamıştı. Tara'yı anımsatan her söz onun canını sıkıyordu. Frank'in, "aman ne güzel!" ya da "çok akıllı davranmışsınız, sizi kutlarım!" gibi cevaplar verebileceği konulardan söz açmasını istiyordu. Bunun için ilk girişim kendisi yaptı.

— Mister Kennedy sizinle böyle karşılaşınca hayretler içinde kaldım. Tanıdıklarla, eski ahbaplarla görüşemediğim için kendi kendime kızıyordum. İnanın ben de sizin burada olduğunuzu bilmiyordum. Biri bana sizin Marietta'da olduğunuzu söylemişti. Yanılmıyorum değil mi?

— Evet bir süredir oradaydım. İş için gitmiştim. Allah'a şükürler olsun birçok iş becerdim. Miss Suellen, Atlanta'ya yerleştiğimi, mağaza açtığımı size söylemedi mi?

Scarlett Suellen'ın, Frank'ten ve onun açtığı bir mağazadan söz ettiğini anımsar gibi oldu. Zaten o, Suellen'ın anlattıklarına pek önem vermezdi. Scarlett yalnızca Frank'in hayatta olduğunu ve günün birinde gelip Suellen'ı alacağını, böylece kızkardeşinden kurtulacağını düşlerdi.

Scarlett yine de;

— Hayır, Suellen bana böyle bir şeyden söz etmedi! dedi. Demek bir mağazanız var. Anlaşılan işleriniz yolunda.

Frank, kendisinin Atlanta'da mağaza açtığı haberini Suellen'ın herkese söylememesine üzüldü; ama Scarlett'in sözleri de pek hoşuna gitti.

— Evet bir mağazam var. Hem de güzel bir mağaza. Halk benim dünyaya tüccar geldiğimi söylüyor! Frank biraz kendini övdükten sonra Scarlett'in çok çirkin ve yakışıksız bulduğu o boğuk kahkahasıyla güldü.

Scarlett "kendini beğenmiş ihtiyar bunak!" diye düşündü.

— Ah Mister Kennedy sizin herhangi bir işte başarılı olmanız için o işi yapmanız yeterlidir. Pekiyi mağa-

zanızı nasıl açtınız. Hani geçen yılbaşı gecesi bana paranız olmadığını söylemiştiniz.

Frank bir iki öksürerek boğazını temizledi, sonra utangaç bir tavırla gülümsedi.

— Mrs. Scarlett bu uzun bir öyküdür!

Scarlett, Frank'in cevabına sevinerek "hiç olmazsa yol boyunca canım sıkılmayacak, can sıkıcı sorularla da karşılaşmayacağım!" diye düşündü.

— Anlatın lütfen Mister Kennedy!

— Hani, erzak toplamak için Tara'ya son kez gelmiştim; onu anımsıyorsunuz değil mi? İşte ondan kısa bir süre sonra orduda aktif görev aldım. Yani cephede savaştım. Zaten levazım subayı olarak pek bir şey de yapamıyordum. Çünkü hiçbir yerde erzak, at, giyecek, battaniye gibi ordunun ihtiyacını karşılayacak bir şey kalmamıştı. Benim gibi öteki levazımcılar da cepheye koştular. Bir süre süvari kıtasının başında savaştım. Bu arada omuzuma bir kurşun isabet etti, küçük bir yara açıldı.

Frank gittikçe böbürleniyordu. Scarlett onu daha da konuşturmak için pohpohladı.

— Aman ne müthiş bir şey bu! diye bağırdı.

Frank kasıla kasıla devam etti:

— Yok canım küçük bir yaraydı! Yalnızca omuzumu sıyırıp geçen bir kurşun. Beni Güney hastanelerinden birine gönderdiler. Taburcu olacağım sırada Yankeeler orasını bastılar. Ortalık karıştı, herkes gücünün yettiği kadar bir şeyler kaçırdı. Nekahet döneminde olanlar bile yardım ediyorlardı. Her şey istasyona taşındı. Bunları vagona yüklerken Yankeeler'in geldiğini duyduk. Her şeyi bırakıp kaçtık. Kısa bir süre sonra da Yankeeler istasyona geldiler ve bizim bıraktığımız ne varsa hepsini yaktılar. Bizler ise şansımız sayesinde kurtulduk.

— Aman Tanrım, ne müthiş anlar yaşamış, ne korkunç tehlikeler atlatmışsınız.

— Evet müthiş! Yaşadığımız o anı ifade edecek en iyi sözü siz söylediniz. Bizimkiler Atlanta'yı alınca, tre-

nimizi bu kente yolladılar. Efendim bütün bu olaylar savaşın sonuna doğru oluyordu. Her taraf çamaşır, yatak, çarşaf, yorgan, battaniye ile doluydu. Bunları hiç kimse istemiyordu. Çünkü bunlar Yankeeler'e aitti, doğal olarak... Ben bunların Yankeeler'in işlerine yaramayacağını anladım. Onları ateşe vereceklerdi az daha... Onları ucuz fiyata satın aldık. Böylece Konfederasyon'un hakkı, Konfedereler'e geçti. Sanırım anlatabiliyorum.

Scarlett gayet dalgın bir halde;

— Nı!...Hı!... dedi.

— Mrs. Scarlett benimle aynı görüşü paylaşmanıza çok sevindim doğrusu! Yalnız bir konuda vicdanım biraz rahatsız. Birçok kişi bana, 'Frank düşünme artık bunu!' dedilerse de elimde değil, bazen aklıma geliyor. Siz de beni haklı buluyorsunuz, değil mi?

Scarlett yine baştan savma bir cevap verdi.

— Evet evet! Pek doğal değil mi?

Çünkü Frank'in anlattıklarını tam dinlemiyordu. Bu yüzden hem olumlu, hem olumsuz yöne çekilebilen cevaplar veriyordu. Bir ara ihtiyar Frank'in kendisine neler anlattığını düşündü:

"Vicdanım biraz rahatsız!" Scarlett, "bir insan Frank'in yaşına geldikten sonra böyle vicdan gibi sorunlarla ilgilenmemelidir!" diye düşündü ve bunu Frank'e birkaç sözcükle anlattı. Frank Scarlett'in cevabından çok memnun kaldı.

— Özellikle sizin böyle düşünmenize çok sevindim. Ateşkesten sonra on dolar kadar gümüş param vardı. Bütün servetim de bundan ibaretti. Yankeeler'in Jonesboro'yu, ev ve mağazalarımı ne hale soktuklarını biliyorsunuz. Ne yapmam gerektiğine bir türlü karar veremedim. Sonra aklıma on dolarla küçük bir mağaza açmak geldi. Hastanedeki bütün eşyaları oraya getirdim ve satmaya başladım. Herkesin yatak, yorgan, çarşaf, çamaşır, karyolaya ihtiyacı vardı. Ben bunları inanırmısınız çok ucuza sattım. Çünkü onların bana ait oldukları kadar, başkalarına da ait olduklarını bili-

yordum. Böylece bir kenara birkaç kuruş koyabildim. Sonra bu parayla başka eşyalar aldım. Şimdi Allah'a şükür fena kazanmıyorum. Durum düzelince daha da çok kazanacağımı tahmin ediyorum.

Frank'in anlattıklarının arasında geçen para sözcükleri Scarlett'in konuşmaya kulak kabartmasına neden oldu. Onunla Suellen'dan başka hiçbir kız ilgilenmemişti. Bu nedenle bölgenin kraliçesi sayılan Scarlett'in kendisine böyle ilgi göstermesi, anlattıklarını dikkatle dinlemesi onu kendinden geçirdi. Bu durumdan çok memnun olan Frank, eve gelmeden önce öyküsünü tamamlayabilmek için atı yavaş sürmeye başladı.

— Mrs. Scarlett, henüz milyoner falan değilim! Hatta savaştan önceki servetime bile ulaşmış değil bugünkü varlığım! Ama bu yıl tam bin dolar kazandım. Doğal olarak bu paranın yarısını mağazamın onarılmasına, yeni malzeme alımına ve kiraları ödemeye ayırdım. Demek ki beş yüz dolar kârım var. Önümüzdeki yıl durumlar düzelirse kârımın milyona ulaşacağını sanıyorum. Bu kârı elde etmenin yolunu da bulacağıma inanıyorum. Çünkü elimde başka bir imkan daha var.

Anlatılanlara birden merakı uyanan Scarlett Frank'e doğru sokularak;

— Son cümlenizle ne demek istediniz Mister Kennedy? diye sordu.

Frank gururlu bir biçimde güldü ve dizginleri salladı.

— Mrs. Scarlett sürekli işlerimden söz etmekle canınızı sıktığımı sanıyorum. Sizin gibi zarif bir kadının ticaretle ilgisi olmamalıdır zaten.

Scarlett "ne aptal herif!" diye düşündü.

— Ah evet! Bir şey anlamadığımı biliyorum, ama benim çok ilgimi çektiniz. Anlatınız Allahaşkına! Eğer anlamadığım bir şey olursa sorarım, olmaz mı?

— Öteki imkan şudur: Bir hızar atölyem olacak.

— Ne olacak?

— Yani odunların yontulup tahta haline getirildiği

bir işyerim olacak. Burada bir bıçkı tezgahım olacak. Gerçi henüz satın almadım, ama yakında benim olacak. Peachtree Sokağı'nın yanında atölyesi olan Johnson adında biri var. Bu adamın paraya ihtiyacı varmış, atölyesini satacakmış. Onunla şöyle anlaşacağım. Bıçkı tezgahını Johnson adındaki adam benim hesabıma işletmeye devam edecek. Ben de ona olan borcumu her hafta başı ödeyeceğim. Bu sağlam kalan tek bıçkı tezgahıdır. Çünkü Yankeeler hepsini tahrip etmişler. Bugün için bıçkı tezgahı demek altın madeni demektir. Atölyenizden çıkan tahtaları istediğiniz fiyata satabilirsiniz. Yankeeler bütün evleri yaktığı için tahtaya büyük ihtiyaç var. Halk daha şimdiden tahta arayıp duruyor. Üstelik Atlanta'nın nüfusu daha da artacak. Köylüler, zenciler serbest bırakıldığı ve köyleri yağmalandığı için oralarda kalamıyorlar ve kente geliyorlar. Herkesin eve ihtiyacı var, ev yapabilmek için de tahta gerekiyor. Bu nedenle orasını ilk fırsatta alacağım. Veresiye mal alanlardan paramı topladığım zaman hemen bu işi bitireceğim. Gelecek yıl bu mevsimde çok zengin olacağım. Şey... Fazla para kazanmak isteyişimin nedenini anlıyorsunuz herhalde...

Frank bu son cümleden sonra kızardı. Scarlett ise tiksindi ve "ihtiyar yine Suellen'ı düşünüyor!" dedi.

Bir ara aklına, üç yüz doları Frank'ten istemek geldi; ama bu düşüncesini hiç uygun bulmadı. Çünkü böyle bir istek karşısında Frank'in önce şaşıracağını, sıkılacağını; daha sonra özür dileyeceğini ve ne yapıp edip parayı vermeyeceğini biliyordu.

Frank Suellen ile ilkbaharda evlenebilmek için varını yoğunu ortaya koymuş ve çalışıp çabalayıp para biriktirmişti. "Onun acıma duygularını tahrik etsem ve bu parayı gelecekteki ailesi adına yapacağı bir özveri olduğunu söylesem bile, Suellen bunu kesin engeller!" diye düşündü. Çünkü Suellen ihtiyar kız olarak kalmaktan korkuyordu. Bu nedenle ortalığı alt üst eder ve evlenmesinin bir nedenle gecikmesini istemezdi.

Bu mızmız ve farfaracı kızda ne gibi bir çekicilik

vardı ki, bu ihtiyar adam onunla birlikte bir yuva kurmaya kalkışıyordu. Oysa Suellen ne bir kocaya layikti ne de bir kocanın servetine ortak olmaya! Suellen paraya kavuştuğu zaman hemen şımaracak tiplerdendi. Tara için on para vermezdi. Lüks bir hayat sürüp, şık elbiseler giymeye ve "Mrs. Suellen!" diye çağrılmaya başlanınca Tara açık arttırma ile satılmış ya da harabeye dönmüş, umurunda bile olmazdı.

Scarlett; kızkardeşini bekleyen bolluk dolu ve rahat bir hayatla, bin bir yokluk içinde geçen hüzün dolu hayatını karşılaştırınca talihin haksızlığına isyan etti. Yüzünde beliren acıyı Frank'e belli etmemek için başını yana çevirdi. Kısa bir süre sonra elinde nesi var, nesi yok yitirecekti. Suellen ise... Birden aklına bir şey geldi ve ani bir karar verdi. Suellen ne Frank'e, ne mağazaya, ne de bıçkı tezgahına sahip olacaktı. Çünkü Suellen bunların hiçbirine layik değildi, bunlara kendisinin sahip olması gerekirdi.

Tara'yı düşündü, gözlerine Jones Wilkerson merdivenin altına saklanmış zehirli bir yılan gibi göründü. İşte o an denizde kazaya uğramış biri gibi, son umuda dört elle sarılmanın gerektiğine karar verdi. Rhett'e güvenmiş, ama o kendisini hayal kırıklığına uğratmıştı. Allah'ın ona her şeyi onarması için şimdi Frank'i gönderdiğine inandı.

Şimdi Scarlett için tek sorun vardı: Amacına nasıl ulaşacaktı? Dalgın gözlerle yağan yağmura baktı, yumruklarını sıktı, sonra "Frank'e Suellen'ı unutturmayı ve bana ilanı aşk ettirmeyi başarabilecek miyim?" diye düşündü. "Rhett'e karşı başarılı olamadım, ama bu Frank'ae karşı da başarısız olacağım demek değildir."

Scarlett kendisini biraz toparladı ve yanında oturan Frank'i yan gözle incelemeye başladı: "Güzel olmadığı bir gerçek bu adamın. Dişleri çürük olduğu için de ağzı kokuyor. Çok yaşlı biri, neredeyse babam yaşında. Üstelik çok utangaç, ama iyiniyet sahibi... İyi yanlarıyla kötü yanlarını tartıya vuracak olsak pek güzel bir sonuç çıkmaz ama...

Ben bir erkek için bundan daha kötü nitelikler de düşünemiyorum. Gerçi kibar bir adam... Onunla Rhett'den daha iyi anlaşabilirim. Evet Frank'e her istediğimi yaptıracağımı sanıyorum. Amaan canım, dilencinin hiç tercih hakkı olur mu?"

Scarlett, böyle düşünmekten çekinmiyor ve Suellen'ın Frank'in nişanlısı olduğu için vicdanı bile sızlamıyordu. Rhett gibi bir adamın karşısında perişan duruma düşen bir kadın için kızkardeşinin nişanlısına sahip olmak çok basit bir işti. Hatta bu konuda kaygılanmasına bile gereksizdi.

Bir anda ortaya çıkan bu yeni umut ona güven verdi, içini ısıttı, ayaklarının üşüdüğünü bile unutturdu. Frank'e o kadar ısrarlı bir biçimde ve biraz da aklından geçen düşünceyi belli edecek gibi baktı ki adam heyecanlanıverdi. O an Scarlett, Rhett'in öğütlerini anımsadı ve hemen gözlerini yere eğdi. "... Sizde gördüğüm gözlerin benzerini, düello yaptığım bir adamda görmüştüm. O adam da bana senin gibi bakıyordu. Şunu iyi bilmelisin, böyle bakışlarla hiçbir erkeğin kalbine giremezsin."

— Ne oldu Mrs. Scarlett? Sanırım üşüyorsunuz.

Scarlett dalgın bir biçimde;

— Evet! dedikten sonra şöyle devam etti:

— Şey... Kızmazsınız değil mi, elimi paltonuzun cebine sokarsam?... Darılmayacağınızı umarım. Manşonumun içi yağmurdan ıslanmış, ellerim çok üşüyor.

— Hayır efendim, hayır!... Nasıl isterseniz. Eldivenleriniz de yokmuş. Ben ne aptalım, sizin sıcak bir yere ihtiyacınız varken ben de boyuna konuşup durdum. Arabayı yavaş sürdüğüm için özür dilerim Mrs. Scarlett. Deh!...Deh!... Efendim beni affedin, kendi öykülerime daldım ve böyle bir havada dışarıda ne işiniz olduğunu sormayı bile unuttum.

Scarlett boş bulunup;

— Yankee Genel Karargahı'na gittim! dedi.

Birden irkilen Frank açık renk kaşlarını hayretle kaldırarak;

— Ama efendim, orada askerler... Yankeeler...

Scarlett, bir çuval inciri berbat etmek üzere olduğunu anladı ve "Allahım güzel bir yalan uydurmam için bana yardım et!" diye yalvardı. Çünkü Frank, Rhett'i görmeye gittiğini asla öğrenmemeliydi. O, Rhett'e dünyanın en rezil adamı gözüyle bakar ve bir kadının onunla konuşmasını asla doğru bulmazdı.

— Oraya şey için... Subayların eşlerine mendil, örtü gibi bir şeyler göndermek isteyip istemeyeceklerini sormaya gitmiştim. Biliyor musunuz ben gayet güzel oya yaparım.

Frank yerinde duramıyor, şaşkınlık ve nefret duygularını bastırmaya çalışıyordu. Aklı, Scarlett'in yaptığı bu işi bir türlü kabul etmiyordu.

— Demek Yankeeler'e gittiniz... Ama efendim... Gitmemeniz gerekmez miydi? Herhalde babanız bilmiyordur. Miss Pittypat...

Scarlett'in kaygısı gittikçe büyüyordu.

— Ah çok rica ederim, bunu halama söylemeyiniz. Yoksa kahrımdan ölürüm! dedikten sonra ağlamaya başladı. Gözyaşları soğuk havanın da etkisiyle kolayca akıyordu. Bu durum Frank'in üzerinde Scarlett'in de ummadığı bir etkiye neden oldu. Yaşlı adam yutkundu, ellerini Scarlett'e yaklaştırıp çeker gibi hareketler yaptı. Genç kadının başını göğsüne yaslamak ve onu okşamak isteğiyle yanıp tutuştu. Ama böyle bir hareketi hayatı boyunca hiçbir kadına yapmamıştı, şimdi de nasıl yapılacağını pek bilemiyordu. Dünya güzeli, şen şakrak Scarlett arabasının içinde ağlıyordu. Gururlu Scarlett Yankeeler'e mendil, örtü satmaya gitmişti. Frank buna dayanamazdı, yüreği paramparça oldu.

Scarlett, hıçkıra hıçkıra ağlamayı sürdürüyordu. Arada bir Tara'yla ilgili anlaşılmaz sözler söylüyordu. Frank oradaki durumu daha önce gördüğü için Tara'da işlerin iyi gitmediğini anladı. Mister O'Hara eski sağlıklı durumuna kavuşamamıştı. Ev halkına yetecek kadar yiyecek yoktu. Atlanta'ya kendisi ve çocuğu için gereken parayı kazanmak umuduyla gelmişti.

Frank tekrar yutkundu ve kendisinin yapmak istediğini Scarlett'in gerçekleştirdiğini gördü. Genç kadın Frank'in omuzuna yaslanmıştı. Bunun nasıl olduğuna bir türlü akıl erdiremedi, ama Scarlett'in başı yavaş yavaş omuzundan kayıp göğsüne gelmişti. Şimdi Scarlett onun göğsünde hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Bu da Frank için yeni ve şaşırtıcı bir durumdu.

İlk önce Scarlett'in omuzuna dokundu, sonra biraz cesaretlenerek onu okşamaya başladı. Bir dayanağı, bir güvencesi olmayan bu zavallı kadın ne kadar da güzeldi. Geçim derdini iğne ile kuyu kazarak çözümlemeye çalışması ne büyük bir cesaretti. Ama göz nuru döküp işlediği şeyleri Yankeeler'e satmaya kalkışmasını aklı bir türlü almıyordu.

— Mrs. Scarlett Pitty halanıza bir şey söylemem, ama bir daha Yankeeler'le görüşmeyeceğinize dair bana söz vereceksiniz! Eğer babanız bu yaptığınızı bir duyarsa...

Göz göze geldiler.

— Mister Kennedy bir şeyler yapmam gerekiyor. Çocuğum açlıktan mı ölsün! Ona bakmak benim görevim değil mi? Sonra Tara'dakiler! Onlarla ilgilenecek bir kimse yok, hepsinden ve her şeyden ben sorumluyum.

— Siz cok cesur ve metin bir hanımsınız. Böyle şeylere kalkışmanız hoşuma gitmedi değil ama... Bu duyulursa aileniz kahrından tek tek ölür.

— Görüyorsunuz, çaresizim! Ne yapayım bu durumda?

Yaş dolu yeşil gözleri Frank'in gözlerini aradı. Frank utancından, şaşkınlığından, heyecanından, aklından geçen şeytanca düşüncelerden dolayı gözlerini ondan kaçırdı.

— Ben de bilmiyorum doğrusu! Evet ne yapmanız gerekir? Ama bir çaresi bulunur. Ben de bir şeyler bulmaya çalışırım, inanın!

— Ah bulacağınıza inanıyordum zaten. Frank, siz o kadar değişmişsiniz ki!...

Eskiden ona kendi adıyla hiç hitap etmemişti. Bu biçimde konuşması Frank'in çok hoşuna gitti. Zavallı kadın o kadar perişan bir durumdaydı ki işlediği hatayı farkedemiyordu. Scarlett, Frank'e baktıkça ve ona doğru sokuldukça, o da genç kadını korumanın bir görev olduğunu sanıyordu. Suellen'ın kızkardeşi için elinden geleni yapacaktı. Cebinden kırmızı bir mendil çıkarıp Scarlett'e uzattı. O da gözlerinden akan yaşları sildi ve dudakları titreyerek Frank'e gülümsedi. Sonra özür dilemek amacıyla;

— Ben gerçekten aptalın tekiyim, rica ederim kusuruma bakmayınız! dedi.

— Bunlar için üzülmenize gerek yok efendim. Unutun gitsin. Biliyorum, siz bir ailenin tüm sorumluluğunu omuzlarınızda taşıyan ender kadınlardan birisiniz. Miss Pittypat'in size yardımı olmuyor herhalde... Onun da dükkanlarının yarısından çoğunu kaybettiğini duydum. Mister Henry Hamilton'un da durumu iyi değil. Sizin de içinde yaşayacağınız bir yuvamın olmasını çok isterdim doğrusu. Şunu bilmenizi isterim Mrs. Scarlett, kızkardeşiniz ile evlendikten sonra basit evimizde size ve oğlunuza her zaman bir yer bulunacaktır.

İşte tam zamanıydı. Böyle durumları ona melekler ve azizler yaratıyordu herhalde... Hayret etmiş ya da bir şeyler söylemek istermiş gibi ağzını açtı, ama hemen kapadı.

Frank, onun bu halini gördü ve heyecanlandı.

— Bana önümüzdeki ilkbaharda enişteniz olacağımı unuttuğunuzu söylemeyin sakın! dedi ve Scarlett'in gözlerinin tekrar yaşla dolduğunu gördü.

— Yoksa Suellen hasta mı Mrs. Scarlett?

— Hayır canım!

— O halde niçin ağladığınızı sorabilir miyim?

— Ah söyleyemem! Onun size yazdığını sanıyordum. Ah... Bunlar çok kötü şeyler doğrusu...

— Mrs. Scarlett sorun nedir, lütfen açıklayınız?

— Ah Frank ah!... Bunu size söylemek istemezdim, ama bundan haberiniz var sanıyordum. Çünkü Suel-

len'ın size yazdığını düşünmüştüm.

— Ne yazdığını efendim? Bana açıklayınız lütfen çekinmeyiniz.

— Ah bunu sizin gibi bir beyefendiye yapması doğru değildi, ama bir kez...

— Suellen ne yaptı bana efendim?

— Size bildirmedi mi, yazmadı mı? Kızkardeşime hak veriyorum, utandı herhalde. Suellen utanmakta da haklıdır. Ah, Allah insana insanlara böyle kötü kardeş vermesin!

Frank, onun sözünü kesip soru soracak durumda değildi. Yaşlı adamın eli ayağı titriyor, perişan bir halde Scarlett'e bakıyordu. Dizginler elinden sarkmıştı.

— Suellen gelecek ay Tony Fontaine ile evleniyor. Ah Frank, ne kadar üzgünüm bir bilsen... Keşke bu kara haberi benden duymasaydın. Beklemek onun canına tak etti. Suellen ihtiyar bir kız olarak kalmaktan çok korkuyor.

*

* *

Frank, ona arabadan inmesi için yardım ederken, Dadı da verandada kaygılı görünüyordu. Orada uzun zamandır beklediği ve meraktan patladığı, kırışık yüzündeki öfkeden belliydi. Dadının alt dudağı Scarlett'in o zamana kadar görmediği bir biçimde sarkıyordu.

Dadı; Scarlett'i eve getiren erkeğe sert sert baktı, ancak onun Frank olduğunu anlayınca hemen yüzü değişti. Merdivenleri indi, iki yana sallanarak yürüdü ve Frank'in uzattığı eli sıktı.

— İnsan ahbaplarıyla karşılaşınca ne kadar memnun oluyor afandım! dedi. Nasılsınız Mister Frank? İnanın sizi çok iyi gördüm. Mrs. Scarlett'in sizinle çıktığını bilseydim bu kadar kaygılanmazdım. Evde onu göremeyince boynu kesilmiş tavuktan farkım kalmadı. Onun pis zenciler arasında dolaştığını sanmıştım. Kızım, Mister Kennedy ile çıkacağınızı bana neden söylemediniz. Hiç olmazsa bu kadar üzülüp korkmazdım.

Scarlett Dadı'ya belli etmeden Frank'e baktı ve suç ortaklığını pekiştirmek için ona gülümseyip göz kırptı.

— Dadı bana elbise ve sıcak çay hazırla!

— Aman afandım, o canım elbisenizin hali ne öyle? Onu bu geceki düğünde giyebilmeniz için iyice kurutup fırçalamam gerekecek.

Dadı eve girerken, Scarlett de Frank'in kulağına eğilerek yavaş bir sesle;

— Çok rica ederim bu akşam yemeğe buraya gelin. O kadar yalnızız ki... Sonra birlikte düğüne gideriz, olmaz mı? Bir ricam daha olacak, Suellen hakkında Pitty halaya bir şey söylemeyin. Bu haber onu mahvedebilir. Kızkardeşimin...

— Merak etmeyin, söylemem.

— Bugün bana gösterdiğiniz nazik davranışınızdan dolayı size teşekkür ederim. Bu hareketinizi hiçbir zaman unutmayacağım. Çok zor durumdaydım, tam hızır gibi yetiştiniz. Şu an sizin sayenizde ayakta durabiliyorum.

Frank'in elini bir hayli uzun sıkarken gülümseyen gözlerini onun gözlerinden ayırmadı.

Kapının arkasında bekleyen dadı Scarlett'i odasına çıkardı. Bir tek söz söylemeden onun ıslak elbiselerini çıkarıp sandalyenin üzerine serdi. Sonra Scarlett'i yatağına yatırdı. Aşağıya inip bir fincan çay ile bir beze sarılı sıcak tuğla getirdi. Scarlett'e şefkat dolu bir tavırla yaklaşarak;

— Yavrucuğum kafandaki şeyi neden bana söylemiyorsun. Eğer Dadı'na her şeyi söyleseydin, ben de bu ihtiyar halimle bu koca vücudu buralara kadar taşımazdım! dedi.

— Ne demek istiyorsun Dadı?

— Beni kandırmaya çalışmayın canımın içi... Ne dediğimi gayet iyi anlıyorsunuz. Ben sizi çok iyi tanırım. Sizin yüzünüzü de gördüm, Mister Frank'in de... Bu iki yüzü, bir rahibin kutsal kitabı okuduğu gibi okudum ben... Mister Frank ile olacağını bilseydim Tara'dan kalkıp buralara kadar gelmezdim.

Scarlett Dadı'yı aldatmanın boşa vakit geçirmek olduğunu anlayarak yorgana sarıldı ve;

— Zaten ondan başka kiminle olabilirdim ki! dedi.

— Şekerim bana bir şey söylemediğin için ben nereden bilebilirdim. Ama dün akşamki yüzünüzü de çok iyi görmüştüm ve hiç de hoşuma gitmemişti. Miss Pittypat'in de Butler adındaki şu haydutun çok parası olduğunu mektubunda yazdığını duymuştum. Şunu iyi bilin ki ben duyduklarımı hiç unutmam. İşte beni korkutan da buydu, ama Allah'a şükürler olsun korktuğum başıma gelmedi. Avat ne diyordum, şey... Şu Mister Frank güzel olmasa da çok kibar bir adamdır.

Scarlett, Dadı'nın içini okumak istercesine büyük bir dikkatle ona baktı.

— Ne yapmak niyetindesiniz? Bu olanları Suellen'a anlatacak mısınız?

Dadı beklenmedik bir sakinlikle;

— Ben Mister Frank ile aranızı bulmak için elimden geleni yapacağım! dedikten sonra Scarlett'in yorganını düzeltti.

İhtiyar zenci kadın o ağır vücuduyla odada bir aşağı bir yukarı dolaşırken Scarlett biraz kendine geldi. Bu olayın Dadı ile tartışmadan, kavgasız, sessiz sedasız kapanmasına çok sevindi.

Dədı durumu anlamış ve ses çıkarmamıştı. Scarlett zenci kadının kendisinden daha çok irade gücüne sahip olduğunu anladı. Dadı gerçekleri görebilen ve onları olduğu gibi kabul eden biriydi. Kuşkusuz Scarlett'i kendi çocuğu gibi seviyordu. Onun istediği her şeyi başkalarına ait olsa bile hemen sağlıyordu. Deneyimli bir kadın olan Dadı bugünkü koşullarda Suellen ile Frank'in evlenmelerinin yararlı olmayacağını biliyordu. Scarlett ise parasal yönden çok zor durumdaydı. Onun içini kemiren kaygı ve sıkıntılardan bir an önce kurtulması gerekiyordu. Üstelik o Mrs. Ellen'ın kızıydı. Dadı ona hiç duraksamadan hak veriyordu.

Scarlett; Dadı'nın bu işi, üstü kapalı bir biçimde onayladığını sezdi. Ayaklarının altındaki tuğlanın sı-

caklığı vücuduna yayılırken, arabada gelirken pırıldamaya başlayan umut ışığının şimdi gittikçe büyüdüğünü hissetti. Vücudu ısındıkça gücü de geri geliyordu. Scarlett sevincinden kahkaha ile gülmek istedi, ama zenci kadından çekindi. Sonra "henüz yenik düşmedim!" diye düşündü. Dadı'dan el aynasını istedi.

Kalın dudaklarında bir gülümseme beliren Dadı aynayı Scarlett'e uzatırken, onu uyardı:

— Omuzlarını açma, üşüyeceksiniz.

Scarlett aynaya baktı ve;

— Yüzüm kağıt gibi beyaz. Saçlarım da at kılından farksız! dedi.

— Olmanız gerektiği kadar güzel değilsiniz.

— Evet!... Yağmur çok mu yağıyor?

— Hiç dinmedi, sağnak halinde yağıyor.

— Dadıcığım yine kente gitmen gerekecek.

— Bu yağmurda mı? Asla gitmem!

— Evet gideceksin diyorum sana! Yoksa ben giderim.

— Bu kadar acele ne işiniz var? Bugün oldukça fazla yol teptiniz zaten...

Scarlett aynada yüzünü incelemeyi sürdürerek;

— Bir şişe kolonya alacaksın. Onunla başımı yıkayıp ovacaksın. Saçlarımı yapıştırmak için biraz da ayva peltesi al.

— Bu soğuk havada başınızı yıkamam. Kaldı ki başınızı bir fahişe gibi kolonya ile ovmanıza da izin vermem. Bunu ancak ben öldükten sonra yapabilirsiniz.

— Şimdi yapacağım! Çantamdan bir altın dolar al ve hemen kente git. Bana bir şişe de allık al.

— O da neymiş?

— Seni ilgilendirmez. Mağazalara bir şişe allık sorarsın.

— Ben ne olduğunu bilmediğim bir şeyi alamam.

— Bu bir boyadır, yüze kırmızı renk versin diye sürülür. Haydi orada durup kurbağa gibi şişinme. Çabuk git diyorum sana.

Bunu duyan Dadı'nın yüzünde bir tiksinti belirdi.

— Aman Allahım! Boya mı? Yüze sürmek için boya ha! Anlaşılan siz dayak yemekten kurtulacak kadar büyümemişsiniz. Ben hayatımda bu kadar sinirlendiğimi anımsa-mıyorum. Siz çıldırmışsınız! Amanın, anneniz mezarında ters dönecek. Yüzünüzü boyamak ha! Hem de bir...

— Büyükannem Robillard'ın da boyandığını çok iyi biliyorsun ve...

— Avat sürerdi büyükhanım. Üstelik kalçalarının biçimini ortaya çıkaran daracık elbiseler de giyerdi. Sen de onun gibi yapmak istiyorsun galiba? Büyükanneniz gençken çok eğlenirdi, ama şimdi zaman değişti.

Scarlett kızdı ve üzerinden yorganı atarak bağırmaya başladı.

— Allah cezanı versin! Dediklerimi yapmayacaksan hemen Tara'ya dön!

— İster dönerim, ister dönmem. O benim bileceğim iş. Ben serbestim. Buradan bir yere de kımıldamam. Haydi yatağına gir, yorganı üzerine çek bakalım. Zatürreeye yakalanacaksınız. Artık şu korseyi de bırakın. Böyle bir havada ikinci kez sokağa çıkacak değilsiniz herhalde hanımcığım... Aman Allahım çıldırmak işten değil. Hık demiş babasının burnundan düşmüş. Bazı huylarınız tıpkı babanıza benziyor. Haydi yatağınıza giriniz şimdi. Ben size boya falan alamam. Utancımdan ölürüm vallahi... Herkes bu boyanın sizin için alındığını anlar. Afandım bu halinizle de öyle güzelsiniz ki boyaya moyaya ihtiyacınız yok. Yavrucuğum boya dediğin şeyleri ancak kötü kadınlar kullanır.

— Sonuçta istediklerini elde ediyorlar ama!

— Amah Allahım! Şu söylediklerinizi işitiyor musunuz? Yavrucuğum böyle kötü şeyler konuşma. Bırakın şu ıslak çoraplarınızı. Sen üzülmeyesin diye gideceğim, ne yapayım? Ama anneniz bu gece uykumda bana sitem edecektir. Haydi girin bakalım yatağınıza. Üşütüp iş açacaksın başımıza...Ben gideceğim. Belki beni tanımayan bir mağaza bulurum.

*
* *

Scarlett, o korkunç günün gecesi kendini bambaşka bir alemdeymiş gibi hissetti. İşte Fanny'nin düğününde ihtiyar Levi, her eğlencede ya da baloda olduğu gibi orkestraya ayrılan köşede yerini almıştı. Müzisyenler çalgılarını akort ediyorlardı. Scarlett, neşe dolu gözlerini çevresinde gezdirdi. Kibar insanların arasında olmak ne güzeldi. Davetlilerin gösterdikleri sıcak ilgi onu çok duygulandırmıştı. Frank'in kolunda salona girdiği zaman herkes ona doğru koşmuştu. Kimi onu yanaklarından öpmüş, kimi içtenlikle elini sıkmıştı. Erkekler onun tarafından kalplerinin kırıldığını unutmak inceliğini göstermişlerdi. Genç kızlar da ona kırgın değildi; hepsi onun erkek arkadaşlarını kandırmak için yaptıklarını anımsamıyor görünüyorlardı.

Mrs. Merriwether, Mrs. Whiting ve Mrs. Meade de hastanedeki çalışmaları sırasında ona uçarı oluşundan dolayı soğuk davrandıklarını unutmuşlardı. Çünkü bu kadınların hepsi de aynı felaketle karşılaşmışlardı. Ayrıca Scarlett onlar için Pittypat'in yeğeni olan Charles'ın dul karısıydı. Yaşlı hanımlar onu öptüler, gözleri yaşararak nazik bir biçimde annesinden söz edip başsağlığı dilediler. Ayrıca babasının ve kızkardeşlerinin hatırlarını sordular. Tüm tanıdıklar Melanie ile Ashley'nin durumlarıyla ve bebeğin sağlığıyla ilgili bilgi aldılar.

Scarlett'in, bu candan ve içten gösterilen ilgiye rağmen gizlemeye çalıştığı bir sıkıntısı vardı. Dadı ile Cookie sıcak su ile kadife elbiseyi silip fırçalamışlarsa da, bazı yerlerinde leke izleri kalmıştı. Elbisesinin eski olduğu düşüncesine varılmasından kaygılanıyordu. Oysa oradaki kadınların elbiseleri çok daha eskiydi. Bütün elbiseler ya yamalı ya da gayet ustaca örülmüştü. Üstündeki yeşil kadife elbise ise yepyeniydi. Düğünde Fanny'nin beyaz satenden dikilen gelinliğinden sonra onun elbisesinden daha yeni bir giysi yoktu.

O, Pittypat'in Mrs. Elsingler'in parasal durumlarıy-

la ilgili sözlerini anımsadı. Bu gelinliği yaptıracak ve bunca davetliye bu kadar pasta ve içecek ikram edecek parayı nereden bulduklarını merak etti. Çünkü bütün bunlar oldukça büyük bir parayla sağlanabilirdi. Herhalde borç almışlardı. Scarlett böyle bir zamanda düğüne harcanan parayı, aynı Tarletonlar'ın çocuklarının mezarları için yaptıkları harcama gibi gereksiz buldu ve bu duruma çok sinirlendi. "Acaba neden herkes eski günlerdeki gibi para harcamaktan çekinmiyor? Artık eski günler geçmişe karıştı ve geri geleceği de belli değil. Paranın sokağa atılacağı günlerde yaşamıyoruz!" diye düşündü.

Scarlett bir süre bu can sıkıcı durumun etkisinde kaldı. Sonra "para benim değil ya!" diyerek kendini toparlamaya çalıştı. Başkalarının yaptıkları çılgınca şeyleri düşünüp gecesini berbat edecek değildi ya!...

Fanny'nin kocasını görünce onu çok iyi tanıdığını anladı. Tommy Welburn, Spartalı'ydı. Scarlett, onun 1863 yılında omuzundaki bir kurşun yarasını tedavi ettiğini anımsadı. Oldukça güzel bir gençti. Süvari olmak için tıp öğrenimini bırakmıştı. Aradan geçen bu kısa zamanda çok çökmüş, küçük bir ihtiyar olup çıkmıştı. Asıl daha sonra kalçasından yaralanması onu bu hale getirmişti. Güçlükle yürüyordu; Pittypat'in söylediği gibi yürüyüşü gülünçtü. Tommy ise bu durumunu önemsemiyor, başkalarında kıskanacağı, çekemeyeceği hiç bir şey görmüyordu. Tıp öğrenimine tekrar devam etmek istememiş ve müteahhitlik yapmaya başlamıştı. Bugünlerde birkaç İrlandalı ile birlikte yeni otel açıyordu. Scarlett onun böyle ağır bir işi nasıl başarabildiğini düşündü, ama pek de merak edip öğrenmedi. Çünkü içinde yaşanılan ortam insana her şeyi yapmak imkan ve gücünü veriyordu.

Dans için sandalye ve masalar kenara çekilirken Tommy, Hugh ve Rene Picard sohbet etmek için onun yanına geldiler. Hugh'u savaş hiç değiştirmemişti. Scarlett onu son kez 1862 yılında görmüştü. O hep aynı zarif ve içe kapanık bir gençti. Maybelle Merriwether ile izinli çıktığı günlerde evlenen Rene Picard ise çok

değişmişti. O bir maymuna benziyordu. Siyah gözlerinin içinde alaycı bir ifade parlarken, yüzünde sert bir görünüm gözleniyordu. Zuhaf üniformasını taşıdığı zamanlardaki gururlu halinden hiç bir iz kalmamıştı.

Rene, Scarlett'in elini öperken;

— Gül yanaklar, zümrüt gözler hep aynı; hiç değişmemişsiniz! dedi. Sizi ilk kez yardım satışında gördüğüm gibi buldum. O günü anımsıyor musunuz efendim? Nişan yüzüğünüzü sepete atışınızı hiç unutmadım. Ben bu hareketinizi maddi, manevi tüm zorluklara göğüs germesini bilen bir kadının davranışı olarak değerlendirmiştim. Ama parmağınıza bu kadar zaman geçmiş olmasına rağmen henüz bir yenisini takmadığınızı da ummuyordum doğrusu!

Rene sözlerini bitirdikten sonra Hugh'un kolunu dürttü, şu an onun gözlerinde kötü bir ifade vardı.

Scarlett:

— Rene Picard ben de sizin bir araba içinde poğaça satacağınızı ummazdım! diye cevap verdi.

Rene bu taşlama karşısında utanmak yerine kahkahayla güldü ve tekrar Hugh'un sırtına vurdu.

— Eğer doğruyu öğrenmek isterseniz efendim size anlatayım. Beni hayatımda ilk kez bu biçimde bir işe zorlayan kişi, kayınvalidem Mrs. Merriwether oldu. Eskiden bu işten nefret ederken şimdi alıştım. Hiç yüzüm kızarmadan poğaça yüklü arabayı kentin içinde dolaştırıyorum. Kayınvalidem bir erkeğe her istediğini yaptırabilecek bir hanımdır. Eğer onu general yapsalardı inanın bu savaşı kazanırdık. Öyle değil mi Tommy?

Kayınvalidesinin bulunduğu tarafa bakan Tommy:

— Doğrudur, kayınvalidelerimiz bizimle beraber savaşsalardı, Yankeeleri bir hafta içinde temizlerdik! dedi. Bizim bunca yıl direnişimizin tek nedeni de geride bıraktığımız kadınların yenilgiyi asla kabul etmemeleridir. Öyle değil mi Scarlett? Ben bugünkü durumun, bizden çok siz büyüklerimizi üzdüğünü düşünüyorum. Hugh hakim, Rene dünyanın en usta kemancılarından biri olacaktı. Ben de doktor olacaktım. Oysa şimdi.

Rene:

— Elden bir şey gelmiyor, duruma ayak uydurmaktan başka çaremiz yok! dedi. Ben Güney'in poğaça kralı olacağım, Hugh da odun kralı. Dostum Tommy sen de yanında zenci esir yerine İrlandalı esir çalıştıracaksın. Bu büyük bir değişiklik! Zamanla çok eğleneceğimizi umuyorum. Kendimizden çok söz ettik. Pekiyi Mrs. Scarlett siz ve Mrs. Melanie ne yapıyorsunuz ? İnek sağıp, pamuk topluyorsunuz herhalde?

Scarlett, Rene'nin kadere kolayca boyun eğmesine bir anlam veremedi ve onun sorusuna;

— Birkaç zencimiz var, her işi onlar yapıyor! diye cevap verdi.

— Duyduğuma göre Mrs. Melanie bebeğine Beauregard adını vermiş. Kendisini kutladığımı ve 'İsa adından sonra dünyada bunun kadar güzel bir başka ad yoktur!' dediğimi ona söyler misiniz?

Louisiana kahramanının(*) anısı Rene'nin gözlerini parlatıyordu.

Tommy:

— Tamam, ama bir General Robert Edward Lee de unutulmamalı. Beauregard adına saygı duyuyorsam da oğlumun adını Bob Lee Welburn koyacağım.

Rene omuzlarını kaldırarak güldü.

— Sana uydurma gibi gelen, ama gerçek olan bir öykü anlatacağım. Sömürgelerde doğan ve beyaz ırktan olan kişilerin General Beauregard ile General Lee hakkında neler düşündüklerini öğreneceksiniz bu öyküde...

Yeni Orlean'dan pek uzak olmayan bir yerde trende giderlerken General Lee'nin askerlerinden Virginia'lı biri, Beauregard'ın emrinde bulunan bir sömürge askeriyle tanışmış. Virginialı durmadan Lee'den söz ediyormuş. General Lee'yi, şöyle yaptı, böyle yaptı diye övüyormuş.

(*) General Beauregard aslen Fransız'dı ve "Louisiana Kaplanları" diye adlandırılan orduya komuta etmişti. Zuhaf elbisesi giyen askerleri ona taparcasına bağlıydılar.

Sömürge askeri terbiyeli bir tavır takınıp sanki unuttuğu bir şeyi anımsamak ister gibi, alnını kırıştırmış ve birden 'General Lee mi?' dediniz. Ha, evet! Şimdi anımsadım. Bizim General Beauregard ondan övücü sözlerle bahsederdi!' demiş.

Bunları dinleyen Scarlett herkesle birlikte güldü. Ama bu öyküde gülünç bir taraf göremiyordu. Bu arada öyküdeki sömürge askerinin de Charleston ve Savannah halkı kadar kendini beğenmişin biri olduğunu anladı. Gerçekte ise Scarlett de Ashley'nin oğluna o generalin adının verilmesini uygun bulmuştu.

Şef Levi'nin yönetiminde orkestra "İhtiyar Dun Tucker" adlı şarkıyı çalmaya başladığı sırada Tommy, Scarlett'e döndü;

— Scarlett dans etmek ister misiniz? dedi. Gerçi ben sizi dansa davet edemem ama Hugh ve Rene ile dans edebilirsiniz.

Scarlett yüzüne biraz hüzünlü bir ifade vererek;

— Hayır, sizlere teşekkür ederim. Hâlâ annemin yasını tutuyorum! İsterlerse başkalarıyla dans edebilirler! diye cevap verdi.

Bu üç erkek onun yanından uzaklaşırken, Scarlett gözleriyle kalabalığın içinde Frank Kennedy'yi aradı. Onu Mrs. Elsing'in yanında gördü ve gelmesi için işaret etti.

Frank yanına gelince;

— Bana içecek bir şey getiriniz, şurada sizinle biraz konuşmak istiyorum! diyerek ona tenha bir yer gösterdi.

Frank istenilen içeceği getirmeye, Scarlett de pencerenin yanına gitti. Bir koltuğa oturdu ve çamur lekelerinin görünmemesi için eteklerini topladı. Müzik ve kalabalık ona sabahki bozgunu unutturuyordu. Rhett'in davranışlarını, yaptığı hakaretleri yarın düşünecekti. Yarın düşünecekleri arasında Frank'in ürkek kalbini etkileyip etkileyememesi de vardı. Scarlett bu gece yaşamak, eğlenmek isteğiyle yanıp tutuşuyordu. Her yerinden canlılık fışkırıyor, kalbinde bir ferahlık

hissediyordu. Umut, düşünme yetisine güç veriyor, onu tekrar hayata bağlıyor ve gözlerindeki ışıltıları parlatıyordu.

Salona göz gezdirdi, dans edenleri izledi. Savaş öncesi Atlanta'ya ilk geldiği zaman bu salonun ne kadar büyük olduğunu anımsadı. O günlerde sert ağaç döşeme ayna gibi parlıyordu. Salonun ortasındaki avizeden çevreye değişik renkler yayılıyordu. Duvarlardaki soylu ve zarif görünümlü portreler de davetlilere gülümsüyordu sanki... Sedirler, ayakta durmaktan ya da dans etmekten yorgun düşenleri dinlenmeye çağırıyordu. Scarlett savaşın ilk yıllarında güzel bir subayın yanında şu sedire oturmuş, orkestranın çaldığı coşkun parçaların eşliğinde dans eden çiftleri izlemişti. Dans edenlerin ayaklarından çıkan uyumlu sesler, müzikle birlikte onun kulağına çok hoş gelmişti.

Bu gece ise avize çevreye rengarenk ışıklar saçmıyordu; salon büyük bir yağ lambası ve birkaç mumla aydınlatılıyordu. En güçlü ışık, şöminede güldür güldür yanan odunların alevinden geliyordu. Tabloların duvarda izleri kalmıştı. Sedirleri de götürülmüştü. Scarlett şimdi ayakları kırık bir divanda oturuyordu. Düşüncelere dalan genç kadının canı dans etmek istiyordu. Ama şimdilik bundan vazgeçmeliydi; çünkü bu tenha yerde Frank'i istediği gibi yönlendirecekti.

Levi'nin yönettiği orkestradan salona yayılan müzik giderek coşuyordu. Scarlett, bango çalmaya başlayan ihtiyar Levi gibi ayaklarıyla tempo tutuyordu. Çiftler iki sıra halinde dans ediyorlardı. Bu iki sıra müziğin eşliğinde birbirine yaklaşıyor, geriliyor, sonra bir kasırga gibi dönüp kanat biçimini alıyorlardı.

Yıllar önce ihtiyar Don Tucker sarhoştu. Levi işaret veriyor; Hanımları zıplatın!

O savaşta can verdi. İhtiyar şef yine işaret veriyor: Hanımlar zıplayın!

Tara'da geçen kasvet ve korku dolu yorucu günlerden sonra biraz müzik dinlemek ve dans edenlerin ayak seslerini duymak ne büyük, ne doyumsuz bir

zevkti. Ortalık ölgün bir ışıkla aydınlatılsa da tanıdık yüzler görmek, onlarla selamlaşmak, şakalaşmak, sohbet etmek ne kadar güzeldi. O eski günler; o parıltılı, gösterişli günler tekrar canlanıyordu sanki... Salona yansıyan müzik, salondan yükselen uyumlu sesler o kadar güzeldi ki, insan dansa katılamayan gençlerin yüzlerindeki hüzünü, yamalı elbiseleri ve topukları aşınmış ayakkabıları görmemek için gözlerini kapayınca hiçbir şeyin değişmediğini sanırdı. Ama eski görkemli eğlencelere tanık olan bir kimse; şimdi yemek odasındaki masanın çevresine sıkışmış olan ihtiyar adamları ya da duvarın dibine sıralanıp yelpazelenme adetini bu kış gününde de sürdüren ihtiyar kadınları görünce ürperiyordu.

Şimdi bu salonda bulunanların hepsi de beş yıl önceki kişiler değil miydi? Bu sorunun cevabı hem "evet", hem "hayır" oluyordu. Neden bu böyleydi? Bunların hepsi beş yaş ihtiyarladıkları için mi? Hayır, buna yalnız zaman neden olmamıştı. Onlar için çok önemli olan bir unsur yok olup gitmişti. Beş yıl önce onlar, gelişmelerini sağlayan ve her çeşit kaygı ve kuşkudan arınmış olan bir güven havası içinde yaşıyorlardı. Artık bu hava yoktu ve bu hava ile birlikte yaşama istekleri de mahvolmuştu.

Scarlett de değiştiğini farkediyordu. Ama ondaki değişiklik başka bir yönde olmuştu. Bu durum genç kadının çok garibine gidiyordu. Oturduğu yerden onları izliyor ve kendisini bu kişilerin arasında yabancı gibi hissediyordu. Sanki başka bir dünyadan gelmiş ve onların dilini bilmeyen bir insandı. İşte o zaman şu gerçeği farketti: Ashley'nin yanında da buna benzer bir duyguya kapılıyordu. Kendisinin, Ashley ve onun benzerlerinin oluşturdukları bir ortamın dışında bırakıldığını sanıyordu.

Eski ahbaplarının davranışları ve yüz ifadeleri değişmemişti. Ama Scarlett onlardaki bu durumun, tamamen geçmişle dolu olmalarından ileri geldiğini sanıyordu. Oysa onlar saf ırktan geliyorlardı ve ölene kadar

da soylu ve kibar hallerini koruyacaklardı. Ama ne var ki mezarlarına anlatılması mümkün olmayan acıları götüreceklerdi. Bozgunun bitkinleştirdiği bu alçakgönüllü insanlar cömert bir milleti temsil ediyorlardı. Bu yüzden onlar yenilgiyi asla kabul etmeyeceklerdi. Burunları sürtülmüştü, buna rağmen onlar başlarını kaldırabiliyorlardı. Kutsal toprakları düşman çizmeleriyle çiğneniyor, yasaları ayaklar altına alınıyor, eskiden yanlarında çalışan esirleri şimdi onları tehdit eden birer düşman oluyorlardı. Hem de bunlar kadınlara hakaret ediyorlardı.

Dünyalarını oluşturan her şey değişmişti. Yalnız gelenekleri kalmıştı ve onlar bunları devam ettirmeye çalışıyorlardı. Böyle yapmak zorundaydılar, tutunacakları başka dalları yoktu. Geçmişte en çok bildikleri ve sevdikleri bir adete bağlıydılar halen: Kibarlık, içten davranma, ilgisiz kalış ve özellikle erkeklerin kadınları korumaları...

Yetiştikleri çevrenin gereği olarak erkekler kadınlara karşı çok nazik davranıyorlar ve onları beklenmedik olaylar sırasında canla başla koruyorlardı. Scarlett ise bu tutumlarını çok saçma buluyordu. Çünkü her kadın bu son beş yıl içinde sayısız felaketle karşılaşmıştı. Kadınlar yaralı askerleri tedavi etmişler, ölenlerin gözlerini bile kapatmışlardı. Savaşa, ateşe, güllelere, yıkımlara katlanmışlar; açlığa, korkuya, yağmaya göğüs germişlerdi. Yapmak zorunda kaldıkları ve uzun bir süre daha yapacakları ağır işlere rağmen kibar erkek ve kadınlar hâlâ göze çarpıyordu. Bunlar sürgündeki kral ve kraliçelere benziyorlardı. Eski şaşaalı günler tarihe karışmıştı, ama bu kişiler sanki hiçbir şey olmamış gibi yaşantılarını sürdürüyorlardı.

Scarlett kendi kendine düşündüğü zaman bir hayli değiştiğini anlıyordu. Eğer değişmemiş olsaydı, Atlanta'dan kaçtığı günden beri yaptıklarını yapamaz ve umutsuzca uygulamaya çalıştığı planını tasarlayamazdı. Ama onların geçirdiği değişim ile, kendisinin geçirdiği değişim arasında çok büyük farklılıklar vardı. Ne yazık ki bu farklılıkların neler olduğunu şimdilik kesti-

remiyordu. Belki de bu farklar, ölüm tehlikesi altında öteki insanların yapamayacakları şeyi yapma cesaretini göstermesi ve onların tüm umutlarını yitirdikleri halde her şeyi neşe ile karşılamaları ve her şeye gözlerini kapamalarıydı.

Gerçekleri açık ve seçik görmemesine asla imkan yoktu. Onu bekleyen hayat o kadar acımasızdı ki, gerçeklere pembe gözlükle bakmaya cesaret edemezdi; baksa bile hiçbir şeyin değişmeyeceğini biliyordu. Scarlett arkadaşlarına hayret ediyordu. Onlar da tüm olayları görüyor ya da kendileri olayları yaşıyor ama bunlardan bir ders almıyorlardı.

Scarlett dans eden ateşli çiftleri izledi ve olayların onlarda da aynı etkiyi yapıp yapmadığını öğrenmeye çalıştı. Bir sevgilinin ölümüyle, aç çocuklarla, bir işe yaramayan kocayla, düşmanın çiğnediği yuvalarla, parçalanan mal mülkle karşılaşan bu kadın ve erkeklerin tepkileri ne olurdu acaba? Onlar da aynı adaletsiz yasalara boyun eğdirilmişlerdi, aynı feleğin sillesini yemişlerdi. Hayat, Scarlett için hep aynıydı ve gizli bir yanı yoktu. Onların da kayıpları aynıydı, kendisinin kayıpları da... Çektikleri yoksulluk da onlarınkinden farksızdı, çözümlemeleri gereken sorunları da... Buna rağmen olaylar onlarda aynı tepkiyi uyandırmamıştı. Karşısında gördükleri yüz değil, hiçbir elin indirmeyi başaramayacağı birer maskeydi.

Bu insanlar içinde yaşanılan durumdan olumsuz olarak etkilenmelerine rağmen nasıl oluyor da yine neşeli görünebiliyorlardı? Bunu özellikle mi yapıyorlardı acaba? Eğer böyle ise bu davranışları Scarlett'i büsbütün çileden çıkarırdı. Scarlett onlara bağlı olamazdı. Böyle kayıtsız bir davranışla bütün bir dünyanın yıkılışına tahammül gösteremezdi. O bir sürü avcının kovaladığı, bir süre köpeğin peşine düştüğü ve gizlenmek için bir delik arayan bir tilkiye benziyordu.

Bu düşünceleri, onun bencil duygularını harekete geçirdi ve birden karşısındaki bu insanlardan kendine benzemedikleri için nefret etmeye başladı. Scarlett onlara benzeyemediği gibi onları taklit de edemeyeceğini

düşünüyordu. Başlarına gelen felaketten gurur duyar gibi gülümseyen bu kendini beğenmiş insanlardan ne kadar nefret ediyordu. Kadınların sırtlarına giyecekleri yamasız bir tek elbiseleri bile yoktu; ama bu onlar için önemli değildi. Eski soylu ve hanımefendice davranışlarını koruyabilmişlerdi ya, bu onlara yetiyordu. Eskiden zengin bir evin kızı olmasına rağmen Scarlett kendini hiçbir zaman bir hanımefendi gibi hissetmemişti. Elleri Tara'nın sert toprağına değdikten sonra, olmayan hanımefendiliğe de veda ettiğini, buna ancak sofrasında tekrar gümüş takımlara, ahırında yüzlerce ata ve tarlalarında beyazların yerine zencilerin çalıştığını gördüğü zaman kavuşacağını biliyordu.

"Onlar yokluk çekmelerine rağmen kendilerini hâlâ hanımefendi sanıyorlar, ben ise asla böyle düşünmüyorum!" diye düşündü. "Zavallı aptallar parasız hanımefendilik taslamanın imkansız olduğunu bilmiyorlar. Ah işte aramızdaki fark!"

Scarlett böyle düşünmesine rağmen, yine de onların gülünç hareketlerini akla yatkın buldu. Annesi de bu konuda ona hak verirdi kuşkusuz! Bu kadınların duygularına ortak olmayı çok istedi, ama buna imkan yoktu. O da, bu insanlar gibi yoksulluğun bir kadının hanımefendiliğine asla zarar vermeyeceğini düşünmek istiyordu. Ama şimdilik bu düşünceyi benimseyemiyordu.

Kendini bildi bileli Yankeeler'in soyluluktan çok servete değer verdiklerini, bu nedenle de onlardan tiksinerek söz edildiğini işitmişti. Ama bu konuda Yankeeler'e hak veriyordu. Evet ona göre bir hanımefendi olabilmek için kesinlikle para gerekirdi. Ellen, kızının bu görüşte olduğunu işitseydi hemen bayılırdı. Yoksulluğun en acı anlarında bile annesi bir utanç duymamıştı. Utanç! Evet, Scarlett'in de hissettiği aynı duyguydu; ama o fakirlikten, yokluk içinde yaşamaktan, zencilere ait olan işleri yapmaktan utanıyordu.

Öfkelendi ve bu insanları umursamadığını göstermek istercesine omuzlarını sert bir hareketle silkti. Belki onların da Scarlett'e karşı ileri sürebilecekleri

düşünceleri, gösterebilecekleri nedenleri vardı. Ama zavallı aptalcıklar gözlerini geleceğe çevirmemişlerdi. Gelecek kaygısı duyarak, yitirilen şeyleri yerine koymaya çalışanlar sanki onlar değildi. Bundan sonra bir panayırdaki kargaşayı andıracak olan hayatla mücadele etmek istemiyorlardı. Günümüzde durum çok kötüydü. İnsanlar, başarılı olabilmek ve ayakta kalabilmek için sürekli mücadele etmek zorundaydılar. Görgüleri, alışkanlıkları onların, amacı yalnızca para kazanmak olan bir hayata atılmalarını önlüyordu. Onlar para kazanmaktan ya da yalnızca paradan söz etmeyi bayalığın son noktası sayıyorlardı. Yine de bu kuralın dışında kalanlar vardı. Mrs. Merriwether, damadı Rene'nin bir arabayla satmaya götürdüğü poğaçaları yapıyordu. Hugh Elsing odun kesip, satıyordu. Tommy müteahhit olmuştu. Frank de açıkgözlülük ederek bir mağaza açmıştı. Ama ötekileri, yani halkın büyük bölümü ne yapmıştı? Çiftçiler ellerinde kalan bir iki karış toprağı sürüyorlar, avukat ve doktorlar sinek avlıyorlardı. Bir de hazır yiyiciler vardı ki, bunlar ne yapacaktı acaba?

Scarlett'e gelince... Onun hayatı boyunca yoksulluk çekmeye hiç niyeti yoktu. Hatta o, içine düştüğü yoksulluk dönemini elverdiğince kısaltmayı tasarlıyordu. Armut piş, ağzıma düş örneğinde olduğu gibi, oturup Allah'tan bir mucize beklemek yanlısı değildi. Bu kargaşanın tam ortasına atılıp para toplamaya çalışacaktı. Babası onun için canlı bir örnekti. Gerald meteliksiz olarak İrlanda'dan oraya gelmiş ve Tara'daki görkemli eve sahip olmuştu. Babasının yaptığını kızı niye yapmasındı? O, bütün servetlerini bir dava uğruna harcayan ve bu davanın kaybedildiğini görünce de bu konuda yaptıkları özveriyle gurur duyan insanlardan değildi. Onlar cesaretlerini geçmişten alıyorlardı, o ise gelecekten alacaktı. İşte bundan sonra onun geleceği Frank Kennedy idi. Bu adamla evlenmeye ve bütün servetini elegeçirmeyi başarırsa Tara'da yaşayacaktı. Bir de... Evet evet, Frank'in bıçkı makinesini satın alması da gerekiyordu. Ülkeyi imar etmek için her yanda büyük bir çalışma olduğunu kendisi de görmüştü. Ay-

rıca tahta üretme işinde hiçbir rakip de yoktu Atlanta'da. Yalnız bu işle bile servet sahibi olmak çok kolaydı.

Savaşın başladığı ilk günlerde Rhett'in abluka sayesinde kazandığı paralardan söz edişini anımsadı. O zaman Rhett'in söylediği bir cümlenin anlamını kavrayamamıştı.

"— Devletlerin çöküşü de yeniden kurulması kadar para kazandırır."

İşte şimdi bu sözleri gayet açık bir biçimde anlıyor ve eskiden anlayamamasının nedeni olarak toyluğunu ileri sürüyordu.

Scarlett bir elinde bir bardak dut şarabı, öteki elinde de bir tabak içinde bir parça kek getiren Frank'i görünce sahte bir biçimde gülümsedi. Tara için, Frank ile evlenmesinin doğru olup olmadığını düşünmeye gerek görmüyordu. Çünkü bundan kârlı çıkacağını kesinlikle biliyordu.

Şarabını küçük yudumlarla içerken, karşısında ayakta duran erkeğe sürekli gülümsüyordu. Güzelliğinin, salonda dans eden herhangi bir kadından daha çekici olduğunu biliyordu. Eteklerini biraz toplayıp yanında Frank'e yer verdi. Üzerindeki kolonya kokusunun Frank tarafından duyulmasını sağlamak için mendiliyle yelpazeleniyordu. O sürüdüğü kolonyadan ve alıktan dolayı gururlanıyordu. Çünkü oradaki kadınların hiç biri koku ve allık kullanmıyordu. Frank de bu durumun farkına vardı ve cesaretini toplayarak Scarlett'in kulağına eğilerek, onun bir gül kadar renkli ve kokulu olduğunu yavaşça fısıldadı.

Frank hiç olmazsa bu kadar utangaç olmasaydı... Scarlett onun ürkek bir tavşana benzediğini düşündü. Eğer Tarleton ikizlerin coşkunluğuna ya da Rhett'in küstahlığına sahip olsaydı Scarlett'in ruhunda dönen dolapları gözlerinden anlardı. Ama Frank, Scarlett'in gözlerini okuyacak kadar kadınları yakından tanımıyordu. Genç kadın bu konuda memnun oluyor, ama bu yüzden de Frank'e karşı saygı duymuyordu.

6

Frank Kennedy'nin iki haftadır sürdürdüğü ilanı aşktan sonra, Scarlett yapmacık bir utangaçlıkla kendisine gösterilen sevgiye karşı koyacak kuvveti kalmadığını itiraf ederek onunla evlendi.

Frank bu iki hafta içinde Scarlett'in Suellen'dan bir mektup geleceği kaygısıyla gecelerini odasında bir aşağı bir yukarı dolaştığını, bütün planlarının mahvolacağı korkusuyla Allah'a dua ettiğini bilmiyordu. Suellen mektup yazmak yerine mektup okumaya bayılırdı. Bunu bilen Scarlett odasında annesinin şalı omuzlarında olduğu halde heyecanlı heyecanlı dolaşırken, Suellen'a mektup yazma alışkanlığı vermediği için de Allah'a şükrediyordu. Ama küçük bir rastlantının, her şeyi mahvedeceğini de düşünüyordu.

Frank, Will'in Scarlett'e bir mektup gönderdiğini, Jones Wilkerson'ın Tara'ya tekrar geldiğini ve onun olmadığını görünce küfür ederek bağırıp çağırdığını, Will ile Ashley'nin onu yaka paça çiftlikten uzaklaştırdıklarını da bilmiyordu. Will'den gelen bu mektup, Scarlett'in çözümlemeye çabaladığı bu sorunu alevlendirmekten başka bir işe yaramamıştı. Vergilerin ödenmesi için belirlenen tarih gittikçe yaklaşıyor, çözüm için gerekli zaman gittikçe daralıyordu. Günler birbirini kovalıyor ve Scarlett'in umutsuzluğu artıyordu. Saati kırmak, zamanı durdurmak istiyordu.

Bu heyecanlı günlerde çelişen duygularını öyle iyi gizledi ve rolünü o kadar güzel oynadı ki Frank hiçbir şeyden kuşkulanmadı. Onun tek görebildiği, kendisini her akşam Pitty halalara davet eden Charles'ın şanssız dul karısıydı. Frank ona mağazasında yapacağı değişiklikten satın alacağı hızar atölyesinden uzun uzadıya söz eder, Scarlett de onu nazik bir biçimde dinlerdi. Genç kadının ağzından çıkan bir sözcük de onun güya

Suellen tarafından bırakılmasının açtığı yaraya merhem olurdu. Çünkü zavallı Frank Suellen'ın bu kararına bir anlam veremiyor ve içten içe üzülerek hiçbir kadının gönlünü çelebilecek bir güzelliğe sahip olmadığının kaygısıyla kıvranıyordu. Suellen'a bir mektup yazıp vefasızlığından söz etmeyi de onuruna yediremiyordu. Bunu düşünmek bile ona acı veriyordu. Allah'tan ablasının yanında gerçek bir teselli buluyordu. Scarlett kızkardeşinin bu kararından dolayı üzüldüğünü söylüyor, bir kızın onun gibi bir erkeği bırakmak yerine çevresinde pervane olması gerektiğini anlatıyordu.

Scarlett, kırmızı yanaklarıyla çevresine güzellik saçıyordu. Dadının sayesinde mükemmel bir duruma gelen yeşil kadife elbisesi de ona çok yakışıyordu. Elbise tüm vücudunu sarıyor, küçük memeleri giysinin altında çok çekici bir görünüm oluşturuyordu. İnsanı büyüleyen kolonyasının kokusuna da diyecek bir söz yoktu.

Frank böyle güzel bir kadının, kendisini böyle kötü bir zamanda teselli etmesini büyük bir şans olarak kabul ediyordu. Onun ne babası, ne ağabeyi, ne de onu koruyacak bir kimsesi vardı. Yaşam koşullarının çok ağır olduğunu biliyordu. Bu konuda Scarlett de onunla aynı görüşü paylaşıyordu. Frank her akşam Pitty halaya geliyordu, çünkü oradaki hava onun moralini güçlendiriyordu.

Dadı onu kapının eşiğinde bekler, güzel sözlerle karşılardı. Pittypat de ona konyaklı kahve ikram eder ve çok nazik davranırdı. Scarlett ise gözlerini onun gözlerinden ayırmaz, ağzından çıkan her sözü can kulağıyla dinlerdi. Bazen ikindi vakitleri Pittypat'in evine yakın yerlerdeki işleri için giderken Scarlett'i de arabasına alırdı. Bu gezintiler Frank için gerçek bir eğlence olurdu. Çünkü Scarlett ona art arda garip sorular sorar, o da "bunlara kadınların aklı ermez!" diyerek şaka yapardı. Scarlett de "canım, benim gibi bir sersem bu işlerden ne anlar!" diye cevap verir ve beraberce gülerlerdi.

Artık Frank Allah'ın kendisini, zayıf kadınları korumak için mükemmel bir insan olarak yarattığına inanmaya başlamıştı. Nihayet evlenecekleri gün gelince Scarlett utangaç ve sıkılgan bir görünümle başını eğdi, o da şaşkın şaşkın genç kadının elini tuttu. Frank'in böyle bir şeyin olabileceğini aklı almıyordu. O güne kadar evlilik hayalleriyle kendisini avutan adam, hayatında ilk kez olarak şairane bir şey yapıyordu. Bu da onu zevkten çılgına çeviriyordu.

Düğün törenine tanıdıklar ve aile bireyleri çağrılmadı. Tanıkları da yoldan geçen iki yabancı oldu. Scarlett bu konuda inat etmiş, Frank de kabul etmek zorunda kalmıştı. Scarlett Pitty halanın törene gelmesini bile istemedi. Onun kolunu sallayarak;

— Frank yalnızca biz ikimiz! diye yalvardı. Tıpkı bir kız kaçırma olayından sonra yapılan törenler gibi olsun istiyorum. İlk önce kaçırılmak, sonra da evlenmek en büyük isteğimdir. Çok rica ederim canım, bunu benden esirgeme!

Scarlett'in söylediği son tatlı sözler ve gözlerinin yaşla dolması Frank'in direncini kıran iki önemli unsur oldu. Bir erkeğin nişanlısına bazı ayrıcalıklar vermesi gerektiğini düşündü. Hele bir evlilik söz konusu olunca... Zavallı adam, "kadınlar bu durumlarda çok duyarlı olurlar!" diye düşündü.

İşte böylece Frank Kennedy, başına neler geleceğini bilmeden Scarlett ile evlendi.

*

* *

Frank Scarlett'in ısrarlarına bir kez daha dayanamadı ve ona istediği üç yüz doları verdi. İlk başlarda karısının bu isteğine aldırış etmedi, çünkü bu parayı verirse hızar atölyesini almaktan vazgeçmesi gerekecekti. Ama karısının aile bireylerinin kapı dışarı edilmelerine de göz yumamazdı.

Verdiği paranın acısını çok çabuk unuttu, çünkü Scarlett cömert davranışına karşılık ona her gün güler-

yüz gösterdi. Frank, yaşamı boyunca hiçbir kadından bir ilgi görmemişti; bu nedenle parasının boş yere gitmediğini düşündü.

Scarlett Dadı'yı hemen Tara'ya gönderdi. Zenci kadın kendisine teslim edilen parayı Will'e verecek, onun evlendiğini aile bireylerine söyleyecek ve Wade'i getirecekti. İki gün sonra Will'den kısa bir mektup geldi; onu büyük bir sevinçle okudu. Will vergilerin ödendiğini, bu durum karşısında Jones Wilkerson'ın beyninden vurulmuşa döndüğünü, yeni oyunlar yapamadığını ve küfür etmediğini bildiriyordu. Will mektubunu Scarlett'e mutluluklar dileyerek bitiriyordu. Scarlett kendisini bu evliliği yapmaya zorlayan nedenleri Will'in bildiğini ve kendisine hak verdiğini düşünüyordu. Ama Ashley ne demişti acaba? O kendine, "ona meyve bahçesinde söylediğim şeylerden sonra hakkımda ne düşünüyor acaba?" diye sorıyor; ama bu sorusuna akla uygun bir cevap bulamıyordu.

Scarlett'e Suellen'dan da bir mektup geldi. Baştan aşağı yazım hatalarıyla dolu olan mektup daha çok küfürnameye benziyordu. Genç kız, ablasına öyle ağır küfürler etmişti ki Scarlett bunları ölene kadar unutmayacaktı.

Genç kadın artık evinin Tara'da değil, Atlanta'da olacağını düşündükce acı duyuyordu. Oysa kafasında ancak Tara'yı kurtarma düşüncesi vardı. Evlenirken bile Tara'dan uzun bir zaman ayrı yaşayacağını, adeta sürgünde ömür tüketeceğini hiç düşünmemişti. Şimdi ise bu durum onu çok üzüyordu. Gerçi iş işten geçmişti artık. Evliliğin bağlarıyla bağlandığına göre, onun gerektirdiği koşullara boyun eğmekten başka çaresi yoktu. Bu arada Scarlett, Tara'yı kurtardığı için Frank'e karşı kendini borçlu hissediyor, bu yüzden onu kendisiyle evlendiğine asla pişman etmeyeceğine karar veriyordu.

Atlanta'nın tüm kadınları, komşu evde olup bitenlerin hepsini biliyorlardı. Onlar yıllardan beri Frank ile Suellen'ın sözlü olduklarını unutmamışlardı. Zaten Frank de Suellen ile ilkbaharda evleneceğini herkese

duyurmuştu. Bu nedenle onların gizlice evlenmeleri Atlantalı kadınları şaşkına çevirdi. Onlar artık kendilerinden çok Frank-Scarlett çifti ile ilgilenmekten büyük zevk almaya başladılar. Dedikodu kentin bir ucundan öbür ucuna kadar yayıldı.

Herkes bu evliliği nefretle karşıladı. Mrs. Merriwether bir gün Frank'e damdan düşer gibi, bir kızkardeşe söz vermişken ablasını almaktaki amacını sormuştu. Orada bulunan Mrs. Elsing'in anlattığına göre Frank'in verdiği cevap, şaşkın şaşkın bakmaktan ibaret olmuştu. Mrs. Merriwether her zaman atılgan olmasına rağmen bu soruyu Scarlett'e sormaya cesaret edememişti.

Scarlett Atlantalılar'ın hakkında dedikodu yaptıklarını biliyordu, ama buna aldırış etmiyordu. "Bir adamla evlenmekle, ahlaksız olmak arasında hiçbir yakınlık yoktur!" diye düşünüyordu. Tara kurtulmuştu ya, bu ona yeterdi. Halk istediğini söyleyebilirdi, dedikodular onun umurunda değildi. Onun şimdi yapacağı başka işleri vardı. İlk önce Frank'e, mağazasının daha çok kâr edebileceğine inandırmalıydı. Jones Wilkerson tehlikesi, ona biraz para biriktirmek gerektiğini öğretti. Hem böyle kendini daha güvenli hissedebilirdi. Sonra gelecek yıl da yine vergi sorunuyla karşılaşacağı için Frank'in kazancının artması gerekliydi. Daha önce kocasının sözünü ettiği bıçkı atölyesi de onun aklını kurcalıyordu. Frank bu sayede büyük bir servet yapabilirdi. Scarlett bıçkı atölyesini alabilmek için Frank'in daha çok parası olmadığına üzüldü.

Scarlett, "erkek olsaydım para bulmak ve bu bıçkı atölyesini satın almak için mağazayı ipotek ederdim!" diye düşündü. İlk fırsatta bu düşüncesini Frank'e söylediği zaman, o gülümsedi ve ticaretle ilgili düşüncelerini kendisine saklamasını tavsiye etti. Yine de karısının ipotek konusunda bir hayli bilgiye sahip olduğuna çok sevindi. Ama bu durum daha evliliklerinin ilk aylarından itibaren onun içini kemirmeye başladı.

Frank bir gün ona, bazı tanıdıklardan alacağı bulunduğunu söylemek hatasını işlemişti. Çünkü aradan kısa bir süre geçtikten sonra Scarlett, Frank'e borcu

olan bu tanıdıkların kim olduklarını sormaya başladı. Adam kaçamak cevaplar veriyor, öksürüyor, elini kolunu sallıyor ve karısının güzelliği hakkında saçma sapan sözler söylüyordu.

Frank, karısının can sıkan sorularını, önerilerini ve düşüncelerini bir araya topladı ve şu sonuca vardı: Scarlett'in küçük kafası, kendi kafasına oranla daha çok hesap işlerine eriyordu. O üç rakamı kağıtsız ve kalemsiz hesaplayamazken, Scarlett daha çoğunu hemen aklından yapıyordu. Kesirli hesaplarda bile zorlanmıyordu. Frank bir kadının aklının hesaba ermesinden hoşlanmıyordu. Evlenmeden önce Scarlett'in okula yeni başlamış bir çocuk gibi hesap yapması çok hoşuna gittiği halde şimdi bunu beğenmiyordu. Frank de bütün erkekler gibi karısının akıllı olduğunu anlayınca hayal kırıklığına uğradı.

Frank'in, Scarlett'in kendisiyle hangi nedenle evlendiğini ve bu konudaki rolünü evliliklerinin hangi döneminde öğrendiğini kimse bilmedi. Herhalde bütün gerçek, Tony Fontaine'nin Atlanta'ya geldiği gün ortaya çıkmıştı. Belki de evlendiğini duyduğu zaman perişan olan ablasının Jonesboro'dan gönderdiği mektuplar sayesinde aklı başına gelmişti.

Ortada gerçek olan bir şey vardı ve Suellen bu konuda ona bir serzenişte bile bulunmamıştı. Frank de ona mektup yazmak cesaretini kendinde bulamıyordu. Kaldı ki bu durumda mektup yazması ve ablası ile evlendiğini bildirmesi neyi çözümlerdi ki? Ama Suellen'ın ortada bir neden yokken kendisini terkettiğini düşünmesi ona acı veriyordu. Herkes onun bu davranışını ayıplıyor, kötü ve çirkin buluyordu. Bu da onun vicdanını rahatsız ediyordu. Suçsuz olduğunu ortaya çıkaracak hiçbir kanıt yoktu. Ayrıca bir erkek bir kadın tarafından baştan çıkarıldığını herkese duyuramazdı ya!... Kibar bir adam karısının kendisini bir yalanla kafeslediğini de anlatamazdı herhalde!...

Scarlett onun karısıydı ve kendisine karşı hiçbir duygu beslemeden evlendiğine ihtimal vermiyordu. Bu düşünce Frank'in erkeklik gururunu kabartıyordu.

Hatta Frank, Scarlett'in kendisine deli gibi aşık olduğunu bile düşünüyordu. Ama yine de ortadaki gerçekler karşısında içini bir kurt kemiriyordu.

Frank iki arada, bir derede idi ve elinden her şeye katlanmaktan başka bir şey gelmiyordu. Çünkü Scarlett şahane güzelliklere sahip bir kadındı. Hele suyuna gidildiği zaman neşesine diyecek yoktu. Biraz serbest kaldığı zaman çocuk gibi neşelenir, güler, şakalaşır, kocasının kucağına oturup sakalını çeker, kısacası bin bir şaklabanlık yapardı. Scarlett'in böyle coşkulu anlarında Frank yirmi yaş kadar gençleşirdi. Genç kadın kocasına çok ilgi gösterir, akşamları işten döneceğine yakın terliklerini sobanın yanında ısıtır, nezle olduğu zaman onun sağlığına kavuşması için elinden gelen her şeyi yapardı. Evet şu bir gerçekti ki, suyuna gidildiği zaman, hayat Scarlett'in yanında olağanüstü güzel oluyordu.

*

* *

Evlenmelerinden iki hafta sonra Frank grip olmuştu. Doktor Meade yatması gerektiğini söyledi. Çünkü Frank savaşın ilk yılında zatürreeye yakalanmış ve iki ay hastanede yatmıştı. Doktor hastalığın tekrarlamasından korkuyordu. O da doktorun tavsiyelerine uydu. Sıcak yorganlar altında yatmaktan, Dadı ya da Pitty halanın her saat başı getirdikleri ıhlamur ya da buna benzer sıcak şeyleri içmekten ve bu sırada terlemekten çok hoşlandı.

Hastalık uzun sürünce Frank mağazasını düşünmeye başladı. Mağazanın yönetimini yanında çalışan adama bırakmıştı. O da her akşam gelir, o günkü alışverişler hakkında bilgi verirdi. Ama bu durum Frank'in hoşuna gitmiyordu; bu yüzden de çok üzülüyordu.

Epey zamandan beri fırsat kollayan Scarlett, bir gün serin elini onun ateş gibi yanan alnına koyarak;

— Canımın içi kendini böyle üzmeye devam edecek olursan inan ki seninle kavga ederim. Ben gidip mağazadaki işleri bir kontrol edeyim! dedi.

Scarlett dediğini yaptı ve mağazaya gitti. Yeni evliliğinin ilk üç haftasında kocasının hesap defterlerini incelemek ve onun parasal durumunu öğrenmek isteğiyle yanıp tutuşmuştu. Şimdi Frank'in yatağa düşmüş olmasından yararlanmanın da tam zamanıydı.

Mağaza, Five Points'ten pek uzak değildi. Yeni yapılan çatısı isli bacalar ve duvarların arasında pırıl pırıl parlıyordu. Mağazanın dış görünümü güzelse de içi çok kötü durumdaydı. Her şey birbirinin içine karışmıştı. Ortalıkta mutfak takımlarıyla çamaşırlar, kumaşlarla eyer ve dizginler yan yana duruyordu. Mağazanın en iyi yerinde kaba saba tabutlar insanı ürkütüyordu. Bir köşede çok sayıda büyük bavullar vardı. Scarlett bu malların arasında tohum, çivi, sürgü, menteşe, marangoz aletleri olup olmadığını araştırmak için eline bir lamba aldı.

"Bir nineyi andıran Frank'in daha tertipli olacağını sanırdım doğrusu!" diye düşündü. "İnsan kendini ahıra girmiş sanıyor. Mağaza hiç böyle olur mu? Bütün bu malların tozunu silip, onları müşterilerin görebilecekleri raflara yerleştirse kuşkusuz daha çok satar ve böylece daha çok kâr eder" diyordu içinden.

Scarlett lambanın kirlettiği elini mendiline silip kendi kendine;

— Satılık malları bu durumdaysa defterleri Allah bilir ne haldedir. Önce şu büyük defterden başlayalım incelemeye!" diyerek masanın başına geçti.

Frank'in yanında çalışan Willie, iki köşesi kirlenmiş ve yıpranmış olan defteri istemeye istemeye Scarlett'e uzattı. O da genç olmasına rağmen eski kafalı efendisi gibi düşünüyor ve kadınların ticaretten anlamayacaklarını sanıyordu. Ama Scarlett onu şaşkına çeviren bir iki soru sorunca, genç kadının yemeğe gitmesi önerisini hemen kabul etti. Scarlett sonunda istediğini elde etmişti, şimdi rahatça Frank'in parasal durumunu saptayabilirdi.

Sobaya yaklaştırdığı kırık bir sandalyenin üzerine oturup bir ayağını altına aldı ve defteri dizlerinin üstüne koydu. Yemek saatinde sokaklar tenhaydı ve müş-

terilerin mağazaya gelmeleri için uygun bir zaman değildi. Bunu bildiği için defteri acele etmeden sindire sindire incelemeye başladı.

Yavaş yavaş sayfaları çeviriyor, Frank'in kendi yazdığı ad ve rakamları okuyordu. Birden kaşları çatıldı. Çünkü Mrs. Merriwether ile Mrs. Elsing'in adlarının karşısında beş yüz doları bulan bir alacak toplamı vardı. Frank beş yüz dolar veresiye vermişti! Üstelik bu veresiyelerin bir bölümü de çok eski tarihliydi. Kocası ona birkaç tanıdıktan alacaklı olduğunu söylediği zaman bunun az bir para olduğunu sanmıştı; oysa bunlar oldukça kabarık borçlardı. Frank bir işadamı gibi davranmıyor, hata işliyordu. Ticaret ise hatayı affetmezdi.

Scarlett bir hayli sinirlenerek "madem borçlarını ödemiyorlar, o halde niye veresiye almaya devam ediyorlar?" diye söylendi. Defterin sayfalarını çevirdikçe gözleri faltaşı gibi açılıyordu. "Bunların bazıları istese borçlarını pek âlâ ödeyebilirler!" diye düşündü. "Örneğin Mrs. Elsing, kızı Fanny için beyaz satenden elbise diktirdikten ve düğün için dünya kadar masraf yaptıktan sonra borcunu neden ödemiyordu. Biliyorum Frank çok yufka yürekli olduğu için halk onu uyutuyor. Demek alacaklarını bir toplayabilse bıçkı atölyesini rahatlıkla satın alacak."

Defterin son üç dört sayfasını da inceledikten sonra tekrar düşünmeye başladı: "Eğer burasını yardımsever bir kurum haline getirirse işte o zaman hapı yutar Frank! Ne o para kazanır, ne ben rahat ederim... Dur bakayım, şu bıçkı atölyesini ben işletsem nasıl olur? Frank'ten daha başarılı olacağımı sanıyorum. Evet, bu işi başaracağıma inanıyorum."

Doğrusu bu düşünce çok hayret vericiydi. İş konusunda erkekten daha becerikli bir kadın olabilir miydi? Oysa Scarlett kadınların zekadan yoksun olduklarına ilişkin görüşün gelenek haline gelmesine başkaldırıyordu. Felaketlerin birbirini izlediği günlerde bir erkek kadar iş yaptığını ve bunlardan yüzünün akıyla çıktığını anımsıyordu. Daha genç yaşındayken kafasına bir ka-

dının tek başına bir şey yapamayacağı fikrini sokmuşlardı ve hâlâ kafası bu eski görüşlerle doluydu. Oysa ortada bir gerçek vardı; Will gelene kadar uçsuz bucaksız çiftliği bir başına yönetmişti.

"Kadınlar erkeğin yardımı olmadan da iş yapabilirler. Belki yapamayacakları birkaç iş olabilir. Örneğin çocuk yapmak gibi... Ama aklı başında olan bir kadın da çaresini bulsa çocuk yapmaz zaten!" diye düşündü.

Kendisini bir erkek kadar yetenekli görünce benliğini bir gurur dalgası kapladı. Erkekler nasıl kendileri için para kazanıyorlarsa o da yalnız kendisi için kazanmak istiyordu. Evet kendi kazanacak, kendi harcayacak ve kimseye hesap vermeyecekti.

"Ah bu bıçkı atölyesini satın alacak param olsaydı!" diyerek içini çekti. "Benimle her şeyin en iyi biçimde işleyeceğine inanıyorum. Kimseye de veresiye mal vermem."

Para istemek için başvurabileceği bir tek kimse yoktu. Bu durumda sorun kapanmıştı. Tekrar içini çekti. Frank'in veresiyelerini toplamasından ve bıçkı atölyesini satın almasından başka çıkar yol yoktu. Scarlett, bıçkı atölyesi satın alınınca, Frank'e iş adamlığı konusunda beceri kazandırmaya karar verdi. Çünkü mağazada uyguladığı yöntemi bıçkı atölyesinde de uygularsa top atması kaçınılmaz olurdu.

Scarlett defterin boş sayfalarından birini yırttı ve buna borçluların adlarını yazmaya başladı. Eve döner dönmez bu konuyu Frank'e açacaktı; ona bu kişilerin ahbap olmalarına rağmen borçlarını vermek zorunda olduklarını anlatacaktı. Kocası bu gerçek karşısında herhalde bocalayacaktı. Çünkü o utangaç yaradışlı idi. Bir de tanıdıklarının kendisine gösterdiği saygıyı baltalamak istemeyecekti. O kadar duygulu bir insandı ki, konu komşudan alacağını istemektense parasının batmasını yeğlerdi.

Herhalde şimdilik kimsede para olmadığını söyleyecekti. Bu doğru olabilirdi, ama herkesin kıyıda köşede gümüş takımı ya da takısı, hatta kiminin bir iki tane ev ya da arsası vardı. Frank borcunu ödeyemeyen-

lerden bunları kabul edebilirdi.

Kocasının bu konudaki çekingenliğini daha şimdiden görebiliyordu. Tanıdıklarının takılarını ya da taşınmaz mallarını almak! Olacak şey değildi!

Scarlett "istediği kadar utansın, ezilip büzülsün; ona böyle hareket etmemesi gerektiğini, yoksa arkadaş, ahbap kurbanı olacağını ve ölene kadar yoksul kalacağını söyleyeceğim!" diye düşündü. "O tanıdıklarına karşı merhametli olabilir, ama ben ticarette merhametten zarar doğacağına inanıyorum. Bunun için ben Frank gibi hareket etmeyeceğim. Eğer bir parça katı yürekli davranmazsa eşeğin kuyruğu gibi ne uzar, ne kısalır. Oysa onun başarılı olması ve para kazanması gerekiyor."

Yüz kasları gergin, dili dudağının kenarından biraz dışarı çıkmış olduğu halde dizinin üstündeki defterden borçluların adlarını kağıda yazarken mağazanın kapısı ardına kadar açıldı. İçeri soğuk rüzgardan önce, iri yapılı bir adam çevik ve sert adımlarla girdi. Scarlett başını kaldırdı ve karşısında Rhett Butler'ı gördü.

Yüzbaşı Rhett Butler yepyeni elbiselerinin içinde bir ilah kadar yakışıklıydı. Sırtına bir pelerin atmıştı. Başından yeni olduğu daha ilk bakışta anlaşılan şapkasını bir centilmen tavrıyla çıkarıp Scarlett'i selamladı. Gülümsüyor, beyaz dişleri parlıyordu. Yine terbiyesizce bakıp gözleriyle Scarlett'i soyuyordu. Genç kadına biraz daha yaklaşarak;

— Saygıdeğer Mrs. Kennedy! dedi ve mağazayı çınlatan bir kahkaha attı.

O anda Scarlett'in karşısına bir hayalet çıksaydı bu kadar korkmazdı. Yavaş yavaş gerilen sinirlerine hakim olmaya başladı. Birden üzerine oturduğu ayağını indirip doğruldu. Rhett'e donuk gözlerle baktı.

— Burada ne işiniz var?

— Miss Pittypat'i ziyarete gitmiştim. Evlendiğiniz haberini aldım ve sizi kutlamak için buradayım.

Karşısında duran bu adam tarafından ellerinin incelenmesini ve sonra da hakarete uğramasını anımsa-

yan Scarlett'in yanakları utancından kızarıverdi.

— Yüzüme hangi cesaretle bakıyorsunuz? diye bağırdı.

— Büyük bir yanlışlık var. Asıl siz benim yüzüme ne cüretle bakıyorsunuz.

— Ah, siz dünyanın...

— Borazanlar ateşkesi çalmıyacak mı hâlâ? diyerek Scarlett'in gergin tavrını yumuşatmaya çalıştı. Genç kadının gözlerinin içine bakarak gülümsedi.

Öfkelenmesine rağmen Scarlett de gülümsedi, ama bu zoraki durumu geçiştirmeye yönelik bir gülümsemeydi.

— Çok yazık, sizi idam etmemişler!

— Sizin bu konudaki duygularınıza öteki insanların katılmayışına üzülüyorum. Haydi canım biraz içten gülümseyin. Karşımda sopa yutmuş gibi dimdik duruyorsun. Bu tavır doğrusu size yakışmıyor. Herhalde benim... Tamam, şimdi anladım. Yaptığım şakanın tadını çıkaracak bol zaman buldunuz.

—Şaka mı? Haa! Bunu hayatımın sonuna kadar unutmayacağım!

— Yaa! Haydi canım, bırakın bu asık suratı artık! Yüzünüzden düşen bin parça oluyor. Yoksa böyle daha güzel mi olduğunuzu sanıyorsunuz. Oturabilir miyim?

— Hayır!

Rhett, bu cevaba aldırış etmeden bir sandalyeye oturdu ve yüzünü buruşturup iç çeker gibi yaptı.

— Beni iki hafta olsun bekleyecek zamanınız olmadığından söz ettiler. Kadınlar da ne kadar vefasız oluyorlar.

Rhett, ondan bir cevap alamayınca konuşmasına devam etti:

— Scarlett bir dost, hem de eski ve samimi bir dost olarak benim cezaevinden çıkmamı bekleyemez miydiniz? Yoksa şu moruk Kennedy ile aranızdaki karı koca bağları benimle suçlu gibi ilişkilerde bulunmaktan daha mı hoşunuza gitti?

Scarlett onunla konuştuğu zamanlarda çoğunlukla olduğu gibi öfke dalgalarının kabardığını hissetti, ama onun terbiyesizce sarf ettiği sözlerine de gülmek istedi.

— Bu kadar gülünç ve hayasız olmayın!

— Aklımı uzun zamandan beri kurcalayan bir konuda merakımı gidermek ister misiniz? Kendilerine karşı ne aşk, ne dostluk, ne de saygı duymadığınız iki kişi ile evlendiğinizden dolayı zarifliğinizi rizikolu bir sınavdan geçirmediniz mi, ya da bir tiksinti duymadınız mı? Yoksa bana Güneyli kadınların zarif oluşları hakkında yanlış bilgi mi verdiler?

— Rhett!

— Tamam, cevabımı almış kabul ediyorum. Çocukluğumdan beri kafama kadınların zayıf, yumuşak başlı, duygulu olduklarını sokmuş olmalarına rağmen, onlarda erkeklerin anlayamayacağı bir dayanma gücü bulunduğundan daima kuşkulanmışımdır. Neyse, bunları bırakalım. Biliyor musun, Avrupa'da şimdi bir moda var. Artık orada karı koca arasında sevişmek kadar ayıp bir şey yok. Evet, çiftler sevişmeyi zevksiz buluyorlar. Avrupalılar bu nazik noktayı gayet güzel çözümlemişler. İnsanlar çıkarları için evleniyorlar, zevkleri için de sevişiyorlar. Mükemmel bir yöntem değil mi? Siz benim tahminimden daha çok anayurdunuza yakınmışsınız.

Scarlett ona "evet, ben çıkarlarım için evlendim!" demenin yerinde olacağını düşündü. Ama bu cevabı vermeye cesaret edemedi. Çünkü o zaman Rhett'in bir sürü alaylarına hedef olacaktı. Gayet sakin olarak;

— İyi misiniz bari? dedi ve konuşmanın konusunu değiştirmeye çalıştı. Sonra da;

— Cezaevinden nasıl çıktınız? diye sordu.

Rhett eliyle bunun çok kolay olduğunu anlatmak ister gibi bir hareket yaparak;

— Basbayağı! dedi. Zorluk çekmedim. Beni bu sabah serbest bıraktılar. Washington'da Federal hükümet meclisinde iyi bir konuma sahip olan bir arkadaşımın yardımıyla çıktım... Mükemmel bir arkadaş... Bir-

liğin çapulcularından...Konfederasyon'a gereken silahları ondan satın alırdım... Güneyli hanımlar için de krinolinleri o satardı... Benim çok kötü durumda olduğumu duyunca hemen harekete geçmiş. Arkadaş sayesinde delikten kurtuldum. Zaten dünyada her torpille yapılır. Scarlett aklınızda olsun, eğer bir gün tutuklanacak olursanız sizi kurtaracak olan torpildir. Suçunuz ve ceza yemeniz torpilin yanında sıfır kalır.

— Eğer siz suçsuz iseniz ben bileklerimi keserim!

— Şimdi cezaevinden çıktığıma göre Kabil kadar suçlu olduğumu itiraf edebilirim. O zenciyi ben öldürdüm. Çünkü bir kadına saygısızlık etmişti. Bu durumda bir Güneyli centilmen bundan başka ne yapabilirdi? Madem bir zenci öldürdüğümü size itiraf ettim, o halde bir barda çıkan tartışma sonunda bir Yankee süvarisini de öldürdüğümü söylemeliyim. Ama bu küçük suçumdan dolayı beni cezalandırmadılar. Kim bilir belki de benim yerime başka birini ipe çekmişlerdir.

İşlediği cinayetleri o kadar soğukkanlı ve önemsemeyen bir tavırla anlatıyordu ki, Scarlett ürperdi. Ona yaptıklarının övünülecek bir şey olmadığını söyleyeceği sırada aklına Tara'da bir ağacın altında yatan Yankee askeri geldi. Bu askerin ölümü, Scarlett'in vicdanında, ayağının altında farkında olmadan ezdiği bir sümüklüböcek kadar iz bırakmamıştı. O da kendisini Rhett kadar suçlu olduğunu kabul ettiği için, onun hakkında bir karar vermekten vazgeçti.

— Madem iki sırrımı açıkladım, bir başkasını da itiraf edebilirim. Yalnız bir koşulum var, Miss Pittypat'e söylemeyeceksiniz. Paralarım Liverpool bankalarında güven altındadır.

— Paranız mı?

—Evet, Yankeeler'i yakından ilgilendiren paralar!... Scarlett şunu bilmenizi isterim; Benden istediğiniz parayı vermememin nedeni ruhumun bayağılığından değildi. Eğer size bir çek yazacak olsaydım hemen Yankeeler akbabalar gibi peşime düşerlerdi; o zaman da paraya "elveda" demekten başka bir şey yapamazdım.

Yankeeler'in elinden kurtuluşum, bu parayı henüz kullanmak için faaliyete geçmemiş olmamdandır. Küçük bir harekette bulunsaydım hemen paranın izini bulabilirlerdi. Ben de böylece savaş sırasında bize cephane ve malzeme satan Yankee yurtseverlerini elevermiş olurdum. Bu da büyük bir rezalete neden olurdu. Çünkü bu adamlar şimdi Washington'un en ileri gelen kişileri arasında bulunuyorlar. Kısacası cezaevinden çıkışımın tek nedeni vicdanımdaki yükü taşımış olmama bağlıdır. Ben...

— Yani, şunu mu demek istiyorsunuz: Konfederasyonun bütün altınları elinizde bulunuyor.

— Hepsi değil. Çünkü ablukayı kıran benden başka elliye yakın kişi daha vardı. Bu adamlar çaldıkları paraları Nassau'ya, İngiltere'ye ya da Kanada'ya götürdüler ve oralarda sakladılar. Bende yarım milyona yakın dolar var. Düşünebiliyor musun Scarlett, yarım milyon dolar! Atılgan davranışlarınızı biraz sakinleştirmiş ve tekrar evlenmemiş olsaydınız...

Yarım milyon dolar! Bu rakam karşısında Scarlett, manen duyduğu acının yanı sıra fiziksel bir acıyla da kıvrandı. Rhett'in alaycı sözleri, onu kalbi dahil her yerinden yaralıyordu sanki. Scarlett bu söylenenleri işitmemeye çalışıyordu. Sefaletin egemen olduğu ve on binlerce insanın gözyaşı akıttığı bu ülkede bu kadar paranın bulunabileceğini aklı almıyordu. Paraya ihtiyacı olmayan birinin elinde böyle bir servetin bulunması onu deliye çeviriyordu. Kendisinin de düşman bir topluma karşı, ancak ihtiyar bir koca ve köhne bir mağaza ile savaşması gerekiyordu. Rhett gibi bir çapulcunun elinde bu kadar para bulunurken, kendisinin birkaç yüz dolara ihtiyacı olması büyük haksızlık değil miydi?

Üstelik kendisinin omuzlarında büyük bir sorumluluk, ağır bir yük vardı. Scarlett, Rhett Butler'dan tiksiniyordu. Onun şık giyimi de genç kadını kızdırıyordu. Rhett'i aşağılayacak, rezil edecek sözler neden aklına gelmiyordu? Scarlett, onu yaralayacak bir iki sözcük arayarak;

— Demek Konfederasyon'un parasını saklamayı namuslu bir hareket kabul ediyorsunuz? dedi. Ben böyle düşünmüyorum. Sizin yaptığınız tam bir hırsızlıktır. Bunu siz de biliyorsunuz ya... Benim vicdanım böyle bir yükü taşıyamaz.

— Vay canına!... Bu parayı kimden çaldığımı da söyler misiniz lütfen?

Scarlett onun bu paraları kimden çaldığını düşündü, ama cevap vermek yerine susmayı uygun buldu. Çünkü Frank de aynı yoldan bu mağazaya sahip olmamış mıydı? Ama o daha küçük çapta iş çevirmişti.

— Bu paranın yarısı benimdir. Onu namuslu çalışmam ve Birliğin namuslu yurtseverleri sayesinde kazandım. Onlar yurtlarını yüzde yüz kâr karşılığında sattılar. Demek ki paranın yarısı bu kaynaktan sağlandı. Savaşın başladığı günlerde çok ucuz fiyatla pamuk aldım. Bunun bir libresini, bir dolardan İngilizlere sattım. Çünkü İngiliz dokuma fabrikalarının o günlerde pamuğa büyük ihtiyaçları vardı; her yerde pamuk arıyorlardı.

Paramın öteki bölümünü de ıvır zıvır eşyalar üzerinde yaptığım spekülasyonlardan sağladım. Şimdi bu çalışmalarımın meyvelerini neden Yankeeler'e bırakayım? Evet bu paranın yarısı Konfederasyon'a aittir. Çünkü bu para, ablukayı yararak ülkeden çıkardığım ve Liverpool limanlarında yüksek fiyatla sattığım Konfedere pamuğundan sağlandı.

Yetkililer bu pamuğu bana iyiniyetle ve güvenerek vermişler ve yerine deri, silah, cephane, makine almamı istemişlerdi. Bana verilen bu görevi, ben de iyi niyetle yerine getirmek istiyordum. İngiltere'nin beni saygın bir kişi olarak kabul etmesi için bu altınları İngiliz bankalarına kendi adıma geçirmem konusunda talimat aldım.

Abluka daralınca bir gemiyi Konfedere limanından çıkarmak ve daha sonra oraya yanaştırmak imkansızlaştı. Bunu anımsamanız gerekir. İşte bu durumda ben ne yapabilirdim? Bir enayi gibi bu altınları İngiliz

bankalarından çektim ve Yankeeler'in eline geçmesin diye Wilmington üzerinden gönderdim. Abluka daraldıysa kabahat bende mi? Davamız zaferle sonuçlanmadıysa suçlu ben miyim? Para Konfederasyon'a aitti, şimdi ise bu adı taşıyan bir kuruluş yok. Soruyorum şimdi size; bu parayı kime vermemi istiyorsunuz? Yankee hükümetine mi? Halkın beni bir hırsız sanması canımı çok sıkıyor. Bu yüzden bu parayı Yankeeler'e teslim etmek zorunda kalacağım.

Susup dikkatle Scarlett'e bakmaya başladı. Parayı Yankeeler'e teslim etme konusunda onun düşüncesini öğrenmek istiyordu. Bir süre bekledikten sonra iç çebinden çıkardığı deriden yapılmış bir kutunun içinden uzun bir puro çekip aldı. Puroyu yakmadan önce birkaç kez uzun uzun kokladı.

Scarlett içinden "geber rezil herif! Her zaman lafımı ağzıma tıkar!" diye söylendikten sonra görüşünü açıkladı:

— Bu parayı dağıtmalısınız! Evet savaştan sonra Konfederasyon diye bir şey kalmadı; bu doğru. Ama aileleri açlıktan sürünen konfedereler var.

Rhett başını arkaya atarak kahkahayla güldü.

— İkiyüzlülük yaptığınız şu sıra, bu kadar gülünç olduğunuzu hiç anımsamıyorum. Scarlett daima doğruyu söylemeye alışın artık! Çünkü siz yalan söylemeyi beceremiyorsunuz. Zaten İrlandalılar dünyanın yalan söyleyen en adi insanlarıdır. Biraz samimi olun canım! Siz Konfederasyon'a olduğu kadar açlıktan ölen Konfedere'lere de değer vermezsiniz, onları umursamazsınız. Eğer bu parayı, size aslan payını vermeden dağıtacak olsam hemen bir cadı gibi yaygara edersiniz.

Scarlett elinden geldiğince sessizliğini korumaya çaba göstererek;

— Sizin paranıza ihtiyacım yok! dedi.

— Bak hele paraya ihtiyacım yok diyene! Avucunuzun kaşındığı buradan belli oluyor. Size bir dolar gösterecek olsam hemen üzerine atılırsınız.

Scarlett öfkeli bir sesle;

— Buraya bana hakaret etmeye ve yoksulluğumla dalga geçmeye geldiyseniz hemen çıkıp gidiniz! dedi ve kucağındaki ağır defteri koltuğunun altına alıp kalkmaya çalıştı. Ama Rhett onun ayağa kalkmasını önledi ve genç kadına doğru eğilerek onu sandalyeye oturttu.

— Gerçekler söylendiği zaman kızmaktan vazgeçiniz artık! Başkaları hakkında siz düşündüklerinizi söylerken canınız sıkılmıyor da, başkalarının sizin hakkınızda söylediklerine neden kızıyorsunuz. Size hakaret etmiyorum. Yalnızca gerçeğin üstün bir nitelik olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Buraya yoksulluğunuzla alay etmeye değil, kocanızla uzun ve mutlu bir yaşam sürmenizi dilemeye gelmiştim. Aklıma gelmişken sorayım. Kızkardeşiniz Miss Suellen bu çok usta hırsızlığınızı nasıl karşıladı?

— Ne hırsızlığından söz ediyorsunuz?

— Kızkardeşinizin avucunun içinden Frank Kennedy'yi aşırmanızdan...

— Bilmem.

— Haydi canım, kaçamak cevap vermeyin bana! Bu olayı nasıl karşıladı, ne dedi size?

— Hiçbir şey!

Rhett'in gözlerinde alaycı bir ifade belirdi.

— Ne kadar iyi kalpli bir kızmış! Pekiyi şimdi de bana yoksulluğunuzu anlatın... Cezaevinde beni ziyarete geldiğiniz günden sonra bir değişiklik oldu mu? Frank'te istediğiniz kadar para var mıydı? Tara sorununu çözümlediğiniz mi?

Rhett'ten kurtulmanın imkanı yoktu. Bu durumda Scarlett'in başvuracağı iki seçenek kalmıştı. Bunlardan biri Rhett gibi küstahlaşmak, öteki de onu mağazadan kovmaktı. Oysa gitmesini de pek istemiyordu. Onu alaycı oklarıyla yaralıyorsa da tüm söyledikleri doğruydu.

Onun Frank ile evlenmesindeki gerçek nedeni biliyordu. Sorularını çok kaba biçimde sormasına rağmen o, Scarlett'in sırlarını açıklayabileceği ender kişilerden biriydi. Ona şu an içini dökse ne kadar sevinecekti, ne

kadar hafiflemiş olacaktı... Ne zamandan beri kalbini bütün çıplaklığıyla açabileceği bir kişi çıkmamıştı karşısına...

Ne zaman duygularını ortaya dökse çevresindeki insanlardan kendine karşı hoş olmayan bir tepki gelirdi. İşte bu yüzden Rhett'le konuşmayı, sohbet etmeyi, dertleşmeyi ancak bir tek şeye benzetebilirdi: Dar ayakkabılar içinde uzun süre dans ettikten sonra şişen ayaklarına rahat ve bol bir çift terlik giymeye...

— Bari vergilerinizi ödeyecek parayı buldunuz mu?

Rhett'in sesi çok değişik çıkıyordu.

Scarlett başını kaldırdı ve Rhett'in gözlerinde cana yakın bir gülümsemeyle karşılaştı. Dudaklarında da tatlı kıvrımlar vardı. Şu Rhett, ne çapkın adamdı doğrusu!... İstediği zaman dünyanın en kibar adamı olabiliyordu. Scarlett, onun kendisiyle alay etmek için gelmediğini anladı. Rhett, kendisinin uğrunda birçok özveride bulunabileceği üç yüz doları elde edip, etmediğini öğrenmeye, eğer Tara için gerekli bu parayı bulamamışsa onu vermeye hazır olduğunu söylemeye gelmişti. Ama Scarlett ona; "ziyaretinin nedeni beni kutlamak değil, parayı bulup bulmadığımı öğrenmektir!" diyecek olsa Rhett hemen saldırıya geçecek ve kendisine iğneleyici, hatta yaralayıcı sözler edecekti. İnsan onu anlamaya, davranışlarını irdelemeye, sözlerindeki gizli anlamları araştırmaya kalkmamalıydı; çünkü bu çabası sonuçsuz kalmaya mahkumdu.

Acaba Scarlett'in üzerine mi titriyordu, yoksa başka bir nedenle mi gelmişti? Bu ikinci olasılık, ilkine oranla daha akla yatkındı. Ama bunun da doğru olduğunu kim söyleyebilirdi? Rhett, o kadar karmaşık bir insandı ki...

— Evet, Tara'da her şey yolunda şimdilik. Ben... Ben biraz para bulabildim.

— Sanırım bu pek kolay olmadı. Parmağınıza yüzüğü geçirene kadar bir hayli ter döktünüz herhalde...

Scarlett, kendi davranışlarını tam olarak anlatan bu sözler karşısında gülümsememeye çalıştı ise de ya-

naklarında gamzelerin belirmesine engel olamadı.

Bu durum Rhett'in keskin gözlerinden kaçmadı. Sandalyeye oturdu, uzun bacaklarını uzattı ve Scarlett'e gülümseyerek;

— Haydi bakalım, bana biraz yoksulluğunuzdan söz edin! dedi. Bu Frank denen öküz, yoksa sizi başarılarının sırlarını anlatarak mı aldattı? Darda kalmış, savunmasız bir kadını aldattığı için o sopayı hak ediyor. Haydi Scarlett anlatın bana her şeyi! Benden sakladığınız bir sırrınız kalmamalıdır. Ben sizi en kötü günlerinizde tanıdım, değil mi?

Scarlett:

— Ah Rhett siz dünyanın... Doğrusunu isterseniz dünyanın nesi olduğunuzu ben de bilmiyorum! dedikten sonra bir süre suskun kaldı. Rhett'in yüzüne bakmıyordu, ama onun kendisini incelediğini ve ısrarla sorduğu sorusuna cevap beklediğini biliyordu. Tekrar konuşmaya başladığı zaman sesi titriyordu.

— Hayır, beni aldatmadı. Eğer Frank veresiye vermekten vazgeçip, alacaklarını toplasa bütün kaygılarımdan kurtulacağım. Kendisine aşağı yukarı elli kişinin borcu var. Frank onlardan alacağını istemeye utanıyor. O kadar utangaç bir adam ki!... Alacağını istemeyi, kibar bir adamın, öteki kibar bir adama karşı yapamayacağı bir davranış olarak kabul ediyor. Bu nedenle onun durumunu düzeltmesi için uzun zaman gerekiyor.

— Pekiyi o uzun zaman geçip işler düzelene kadar geçinecek paranız var mı?

— Var ama... Şu anda biraz param olsa onu çok iyi bir iş için harcayacaktım.

— Bu iş nedir? Yine vergiler mi yoksa?

— Bu sizi ilgilendirir mi?

— Evet ilgilendiriyor. Çünkü benden yine bir şeyler istemek üzeresiniz. Ben sizin insanlara sokuluş yönteminizi çok iyi bilirim. Bir de çok iyi bildiğim başka bir şey var ki, o da size para verebileceğimdir. Hatta parayı verirken, sizden daha önce önerdiğim güvenceyi de

istemeyeceğim saygıdeğer Mrs. Kennedy! Ama siz ısrar ederseniz...

— Siz dünyanın en...

Rhett, öfkelenen Scarlett'in konuşmasını engelledi.

— Kesinlikle. Ben yalnız sizi sıkıntıdan kurtarmak istiyorum. Bu sorunun sizi bir hayli üzdüğünü biliyorum. Belki pek çok değil ama epeyce üzülüyorsunuz... Evet, borç para vermeye hazırım; yalnız bu parayla ne yapacağınızı da bilmem gerek. Bu da hakkımdır sanırım, öyle değil mi? Şık giysiler ya da bir araba almak istiyorsanız alın ve güle güle harcayın. Ama Ashley'ye bir pantolon almayı düşünüyorsanız üzülerek söyleyeyim ki bu parayı vermem.

Scarlett birden bir öfke dalgasının altında kaldı.

— Ben bugüne kadar Ashley'ye hiçbir şey vermedim. Çünkü o açlıktan ölecek olsa bile hiç kimseden hiçbir şey kabul etmez. Siz onun ne kadar namuslu, ne kadar gururlu olduğunu bilmezsiniz. Onu tanımıyorsunuz, çünkü onunla aynı terazide tartılacak adam değilsiniz.

— Rica ederim şu an, arkadaşlar arasında hoş karşılanan sözcükleri kullanmayalım. Miss Pittypat'ten her hareketinizi en küçük ayrıntılarına varıncaya kadar öğrendim. Ashley'nin Rock Island'dan dönüşünden beri Tara'dan bir adım bile ayrılmadığını biliyorum. Karısını da evinizde barındırıyorsunuz. Bu durum da geçim bakımından bir hayli sıkıntılara neden oluyor, öyle değil mi?

— Ashley...

Rhett eliyle küçük bir hareket yaparak Scarlett'in konuşmasına fırsat vermedi.

— Çok görkemli olan Ashley benim basit kafama sığmıyor. Biliyorsunuz Oniki Meşeler'de ikinizin arasında geçen aşk tartışmasına tanık olmuştum. Ashley o zamandan beri hiç değişmemiştir. Siz de değişmediniz. Yanılmıyorsam Ashley o gün insanın içini karartıyordu, yoksa sizin değerlendirdiğiniz gibi şahane, olağanüstü bir şeyler vermiyordu çevresine... Bugünkü

halinin eskisinden farklı olduğunu sanmıyorum. Neden karısını ve çocuğunu alıp buraya gelmiyor, neden kendisine bir iş aramıyor. Neden Tara'ya bir sülük gibi yapışmış. Size Tara'dakilere harcamanız için bir metelik bile vermem. Bu bende sabit bir düşüncedir. Bakın, kadınlar tarafından bakılan adamlar için oldukça ağır bir sözcük vardır.

— Böyle şeyleri söylemeye nasıl cesaret edersiniz? Ashley tarlada bir zenci gibi çalışıyor.

Scarlett Rhett'e öfkelenirken, setin kazıklarını onaran Ashley'nin anısı karşısında da duygulanıyordu.

— Her şeyi yaptığını kabul edelim. Ama gerçek bir yardımı dokunduğunu sanmıyorum. Çünkü bir Wilkes'dan asla bir çiftçi yaratamazsınız. Onu kesinlikle çiftlik işlerinde size yardımı olacak duruma getiremezsiniz. Onlar yalnızca süs eşyası olabilecek bir ırktırlar. Şimdi bir kirpi gibi kabarmayı bırakınız ve saygıdeğer, gururlu Ashley hakkındaki kaba düşüncelerimi unutunuz. Böyle basit sorunlar için sizin gibi sağlam kafalı insanların hayal kurmaları beni çok şaşırtıyor doğrusu... İstediğiniz para ne kadar ve bununla ne yapacaksınız?

Rhett, Scarlett'ten bir cevap alamayınca sorusunu tekrarladı.

— Bu parayla ne yapacaksınız? Haydi bana doğruyu söylemeye gayret ediniz. Bakın, bu yalan söylemekten daha iyidir ve kolaydır. Eğer yalan söyleyecek olursanız günün birinde foyanızı ortaya çıkarırım; bu da sizin için çok üzücü olur. Scarlett, şunu aklınızdan hiç çıkarmayın: Her şeyinize tahammül ederim, ama yalanlarınıza asla dayanamam! Evet her şeyinizi hoşgörüyle karşılarım, tilki gibi kurnazlığınızı, kötü ahlâkınızı, huysuzluğunuzu... Ama yalanlarınıza benden tahammül etmemi kesinlikle beklemeyin. Şimdi söyleyin bakalım, bu parayı neden istiyorsunuz?

Scarlett, Ashley için söylediği ağır hakaretlerden dolayı onun yüzüne tükürmek ve para önerisini reddetmek istedi.

Ama sağduyusu onu uyardı ve öfkesini binbir güçlükle bastırdı. Soylu ve nazik bir tavır takınmak için çaba gösterdi. Rhett sandalyesini sobaya yaklaştırmış, ayaklarını ateşe doğru uzatmıştı. Konuşan yine o oldu.

— İlkelerinizden biri basit bir soruna ters düşünce iç dünyanızda esen fırtınayı izlemek kadar hoşuma giden başka bir şey yok. Sizin sürekli olarak pratik şeylere üstün geldiğiniz bir gerçek, ama günün birinde yaradılışınızın her şeye üstün geldiğini görebilecek miyim acaba? Öyle kadınlar vardır ki, onlarda sürekli olarak yaradılışları üstün gelir...

Ama bu konulardan söz etmeye zamanımız yeterli değil. Biz yine asıl konumuza dönelim. Kaç para istiyorsunuz ve niçin?

— Ne kadar paraya ihtiyacım olacağını kesin bilmiyorum. Bir bıçkı atölyesi var, onu almayı düşünüyorum. Ucuz bir bedelle alacağımı sanıyorum. Bu atölyeyi aldığım takdirde iki araba ile iki katır gerekecek. Bana ait bir fayton ile bir ata da ihtiyacım olacak.

— Bir bıçkı atölyesi mi?

— Evet bana para verecek olursanız kazancı paylaşırız.

— Canım ben bıçkı atölyesini ne yapayım?

— Para kazanırız... Servet yaparız... İsterseniz size paranızın karşılığı olarak faiz de verebilirim.

— Bana uygun bir faiz verebilir misiniz?

— Uygun bir faiz ne demek?

— Yüzde elli oranında bir faiz demektir.

— Elli mi? Siz benimle alay mı ediyorsunuz Allahaşkına? Neden gülüyorsunuz? Pis pis ne gülüyorsun iblis herif! Ben gayet ciddi konuşuyorum,

— Ciddi konuştuğunuz için gülüyorum. Bu güzel ve yalancı yüzünüzün altında neler olup bittiğini benden başka anlayacak bir erkek var mı diye düşünüyorum.

— Canım bırakın bu safsataları da biraz ciddi olun! Rhett beni dinleyiniz ve bu konunun ilgilenmeye değer olup olmadığını söyleyiniz. Bir gün Frank, Peachtree

Sokağı'nın yanında bir bıçkı atölyesi olduğunu söyledi. Sahibi onu paraya ihtiyacı olduğu için satmak istiyormuş. Çok ucuza da verecekmiş. Bu çevrede başka bıçkı atölyesi yokmuş. Şimdi herkes ev yaptığı ya da evini onardığı için tahta ve kalasa müşteri hazır demektir. Bunları çok yüksek fiyatlarla satabiliriz. Sahibi bıçkı atölyesini ücret karşılığı yönetmeye hazırmış. Frank'in parası olsaydı alacaktı. Gerçi parası da vardı, ama o parayı Tara'nın vergilerini ödemek için bana verdi.

— Zavallı aptal Frank! Pekiyi elinden bu bıçkı atölyesini aldığınızı öğrenirse ne yapacak, size karşı tutumu nasıl olacak? Bir de ona bu parayı size, namusunuza dokunmadan benim verdiğimi nasıl söyleyebileceksiniz? Daha doğrusu, bunu ona nasıl inandıracaksınız? Bunları hiç düşündünüz mü?

Doğal olarak bunları hiç düşünmemişti Scarlett. O yine kendine özgü bir biçimde cevap vermekle yetindi.

— Siz merak etmeyin, ben basit bir şeyler uydururveririm.

— Bu parayı sokakta bulduğunuzu söylersiniz, değil mi? Ama Frank, bu yalanınızı yutmaz!

— Şey... Pırlanta küpelerimi sattığımı söylerim. Bunu yutar sanırım. Gerçekten de bunları size vermeyi düşünüyorum.

— Küpeyi ne yapayım ben?

— Benim hoşuma gitmiyor artık! Zaten bunlar tam anlamıyla benim de sayılmaz.

— Ne demek bu? Kime ait pekiyi?

Scarlett birden Tara'daki olayı anımsadı. Gözlerinin önüne evin holünde öldürdüğü Yankee askeri geldi.

— Küpeleri bana biri ölürken verdi. Onlar benim sayılmaz dememin nedeni budur. Bu küpeleri saklamak yerine size satmayı yeğlerim.

Rhett biraz da kızarak;

— Şu Allah'ın işine bakın! Canım siz paradan başka bir şey düşünmez misiniz?

Scarlett sert bakan gözlerini ona çevirdi ve içtenlik-

le konuşmaya başladı;

— Evet! dedi. Siz de benim yaşadıklarımı yaşasaydınız benim gibi davranırdınız. Paranın dünyada en önemli şey olduğunu anladım ben. Dünya döndükçe bende de para eksik olmayacak. Buna yemin ettim.

Scarlett o yakıcı günü, kendisine yastık olan yumuşak kızıl toprağı, Oniki Meşeler'in arkasından çıkan zencinin pis kokusunu anımsadı. Aklına takılan ve sürekli tekrarlanan o sözü unutmamıştı:

"Bundan sonra midem boş olmayacak! Bundan sonra midem boş olmayacak!"

— Elbet gün gelecek, hoşuma giden şeyleri yiyebileceğim kadar param olacaktır. Artık soframda ne mısır çorbası, ne de nohut ezmesi olacak! Güzel ve şık giysilerim, yumuşak ayakkabılarım olacak. Hep ipek elbise giyeceğim.

— Hep ipek mi?

— Evet, hepsi ipekten olacak. Yankeeler'in Tara'yı almamaları için elimde çok param olacak. Tara'daki arabamı değiştireceğim. Yeni bir ambar yaptıracağım. Tarlaları sürmek için katırlar alacağım. Bugüne kadar görmediğiniz miktarda pamuk ürünü elde edeceğim. Wade de her isteğine kavuşacak. Ona hayal ettiği her şeyi alacağım. Bizimkilerin de karınları hiçbir zaman zil çalmayacak, yedikleri önlerinde, yemedikleri arkalarında olacak. Kışın üşümeyecekleri elbiseleri olacak. Sözümü tutacağım ve siz de bütün bunları göreceksiniz. Ama bu söylediklerimi siz anlayamazsınız. Çünkü siz bencilsiniz ve evinizden atılmak korkunuz da yok. Soğuktan titremediniz. Boş mideyle uyumaya çalışmadınız ya da uyuyup korkunç rüyalar, karabasanlar görmediniz. Yırtık pırtık elbiselerle dolaşmadınız. Açlıktan ölmemek için bir mahkum gibi çalışmak zorunda kalmadınız.

Rhett gayet sakin bir sesle;

— Konfedere cephelerinde tam sekiz ay savaştım. Açlığı insana bundan daha iyi öğretecek bir yer hayal bile edemiyorum.

— Cephe mi, ordu mu? Haydi canım! Siz hiç pamuk topladınız mı? Mısır da ekmediniz değil mi? Siz... Siz benimle alay mı ediyorsunuz?

Rhett, onun ellerini avucunun içine aldı.

— Hayır alay etmiyorum. Görünüşünüzle, gerçek kişiliğiniz arasındaki farka gülüyorum. Wilkeslar'ın verdiği davette sizi ilk gördüğüm günü anımsıyorum. Yeşil bir elbiseniz, yeşil ayakkabılarınız vardı. Bütün erkekler çevrenizde dönüyordu. Siz de gururlanıyordunuz. Bahse girerim ki o gün bir dolarda kaç peni olduğunu bilmiyordunuz. O gün kafanızda ancak bir düşünce vardı: Ashley'yi etkilemek!

Scarlett, sert bir hareketle ellerini çekti.

— Rhett, sizinle dost kalmamızı istiyorsanız bundan sonra bana Ashley'den kesinlikle söz etmeyin! Siz onu anlayamazsınız. Bu da sizinle sürekli çekişmemize neden olacaktır.

Rhett alaycı bir tavırla;

— Herhalde siz onun içini bir kitap gibi okuyorsunuz! dedi ve ekledi: Beni dinle Scarlett! Size para vereceksem Ashley'den istediğim gibi söz etmek hakkımdır. Faizden vazgeçiyorum, ama bu hakkımdan asla vazgeçmem! Zaten bu kişinin hakkında öğrenmek istediğim bir iki şey var.

— Merakınızı gidereceğimi sanmayın.

— Neden canım? Kesenin ağzının bende olduğunu unutmayın! Zengin olursanız başkalarına karşı siz de aynı biçimde davranırsınız. Onu hâlâ sevdiğiniz apaçık ortada.

— Sevmiyorum!

— Onu savunmanız bile aşkınızı kanıtlamaya yeter. Siz...

— Arkadaşlarımla alay edilmesine tahammül edemem.

— Bunu ileride görürüz. Bana söyleyin bakalım, sizi hâlâ seviyor mu? Yoksa zindan size olan duygularını köreltmiş mi? Belki de karısının gerçek bir hazine olduğunu anlamıştır artık!

Rhett'in Melanie ile ilgili bu dokundurması Scarlett'in canını daha da sıktı.

Ashley'yi karısına yalnızca onurunun bağladığını ona açıklamak istedi. Bunu söylemek için tam ağzını açarken vazgeçti.

— Anlıyorum canım, karısını takdir edecek kadar henüz olgunlaşmamış. Demek zindanda çektiği eziyet, size karşı olan aşkını söndürmemiş!

— Bundan söz etmemizin nedenini anlamıyorum.

Rhett yine sesini sertleştirerek;

— Ben anlıyorum! dedi. Öyle sanıyorum ki soracağım soruya da cevap vereceksiniz.

Sözcüklerin çok sert biçimde söylenmesi Scarlett'i etkiledi, ama o bu öfkenin anlamını sezemedi.

Rhett:

— Demek sizi hâlâ seviyor! diyerek konuşmasını sürdürdü.

Sabrı tükenen Scarlett hırçınlaşarak cevap verdi.

— Pekiyi sevse ya da sevmese ne olacak? Sizinle Ashley'den söz etmek istemiyorum. Siz ne onu anlayabilirsiniz, ne de onun sevme biçimini... Siz ise bir tek sevme biçimi biliyorsunuz. O da Watling gibi kadınlara karşı duyduğunuz aşk!

Rhett yumuşak ve tatlı bir sesle;

— Oh oh!... Demek siz beni yalnız cinsel zevklere tutkun biri sanıyorsunuz! dedi.

— Öyle olduğunuzu kendiniz de biliyorsunuz.

— Bu sorunu benimle konuşurken duyduğunuz tiksintinin nedenini şimdi anlıyorum. Benim kirli ellerim ve dudaklarım onun aşkını lekeleyecekti, değil mi?

— Evet doğrudur!

— Bu temiz aşkın tüm ayrıntılarını öğrenmek isterdim.

— Rhett küstahlık etmeyiniz. Ashley ile aramızda bir şeyler olduğunu sanacak kadar adi davranıyorsunuz.

— Aklımdan böyle bir şey geçmediğine inanmanızı isterim. Zaten size olan ilgim de bundan kaynaklanı-

yor. Asıl öğrenmek istediğim de aranızda neden böyle bir şeyin olmadığıdır.

— Ashley'nin benimle...

—Vay vay! Demek namus adına mücadeleyi başlatan siz değilsiniz, Ashley öyle mi? Aman Scarlett kendinizi bu kadar kolay suçlamayın!

Scarlett yüzünde anlaşılmaz bir ifade bulunan Rhett'e şöyle bir bakarak;

— Tartışmayı burada keselim. Paranıza ihtiyacım yok, hemen buradan çıkınız!

— Paraya çok ihtiyacınız var, bunu biliyorum. Artık konuşmamız bu noktaya geldikten sonra neden devam edip sorunu çözmeyelim? Bu kadar sevimli ve kimseye bir zararı olmayan bir aşktan söz etmekten ne çıkar? Üstelik bir suç işlenmemişken... Demek Ashley sizi yalnızca zekanız, ruhunuz ve soylu karakteriniz için seviyor, öyle mi?

Scarlett bu sözleri işitince içinden isyan etti. Kuşkusuz Ashley onu bu özelliklerinden dolayı seviyordu. Hayatın acımasız darbelerine göğüs germesi de bu güvenden ileri gelmiyor muydu? Onurunun kurbanı olan Ashley, Scarlett'i seviyor ve ona saygı duyuyordu. Onu anlayan ve içindeki güzel şeyleri okuyan ancak Ashley idi.

Ama onun içindeki bütün bu güzel şeyler, Rhett tarafından alaycı bir biçimde ortaya çıkarılınca güzelliklerini yitiriyorlardı.

Rhett'in;

— İçinde yaşadığımız bu ahlaktan yoksun yüzyılda böyle saf bir aşkın olabileceğini öğrenmek beni gençleştirdi! derken ciddi mi, yoksa alaycı mı konuştuğu belli olmuyordu. Bu aşk bana idealist çocukluk günlerimi anımsattı. Demek size olan aşkında dış görünüşünüz etkili olmuyor. Bu beyaz vücudunuz, bir erkeği kollarının arasında tutmaya davet eden bu yeşil gözleriniz, doksan yaşındaki erkekleri bile çileden çıkaran bu kalçalarınız olmasaydı; hatta siz çirkin olsaydınız onun size karşı olan aşkı hep aynı olurdu, öyle mi?

Sonra bu kırmızı dudaklarınız... Ne ise şimdilik cinsel zevklerimizi frenleyelim. Demek Ashley bu güzelliklerin hiç biriyle ilgilenmiyor. Yoksa onları görüyor da, bir şeyler mi olmuyor?

Rhett'in bu son sözü, Scarlett'e meyve bahçesinde Ashley'nin kendisini kollarının arasına aldığını ve dudaklarını yiyecek, ama bir türlü doyamayacakmış gibi öptüğünü anımsattı.

Bu anı, onun yanaklarının kızarmasına neden oldu. Yüzündeki bu değişiklik de Rhett'in dikkatinden kaçmadı ve öfkeli bir sesle;

— Evet anlıyorum, sizi yalnız ruhunuz için sevmiyor! dedi.

Rhett, onun hayatındaki en güzel ve en kutsal anısına dil uzatıyordu. Scarlett son bir çabayla Ashley'nin anısından uzaklaşmak isteyerek;

— Evet beni yalnız ruhum için seviyor! dedi.

— Ama canım, zavallı adam sizde ruh olup olmadığını bile farketmiş değil. Eğer onu size yaklaştıran ruhunuz olsaydı, aşkını, daha doğrusu aşkının kutsallığını koruyabilmek için sizin bedensel güzelliklerinize karşı bu biçimde mücadele etmesine gerek yoktu. Çünkü bir erkek, bir kadının yalnız ruh ve zekasına bağlı bir koca olabilir ve yatağında da rahat rahat uyuyabilir. Belki de Wilkes, ailesinin onuruyla sizin vücudunuzun çekiciliğini birleştirmek istiyor.

— Siz herkesi kendiniz gibi sanıyorsunuz!

— Tamam anlaşalım! Sizi arzu etmediğimi hiçbir zaman söylemedim. Onur konusuna gelince... Bu gibi sorunlar bana hayatım boyunca hiç engel olmamıştır. Arzu ettiğimi her zaman elde ediyorum. Bunun sonucu olarak ne meleklerle, ne de şeytanlarla mücadele ediyorum. Siz Ashley'nin hayatını küçük bir cehenneme çevirdiniz herhalde... Ona acımam gerekecek.

— Ben... Ben mi onun hayatını cehenneme çevirdim?

— Evet, siz! Siz onun için daima baştan çıkartıcı ve yolunu şaşırtıcı oldunuz. Ama o, ötekiler gibi kanmıyor

ve aşkını, onur denen şeye feda ediyor. Öyle sanıyorum ki içinde bulunduğu durum bu adamcağıza ne onur sağlıyor, ne de aşk!

— Aşk sağlıyor!... Çünkü o beni seviyor.

— Sahi mi? Öyle ise soracağım soruya cevap verin ve bu sorun böylece kapansın. Sonra da paralarımı alın ve isterseniz sobaya atıp yakın. Paraya çok değer vermeme rağmen, sizin benden aldığınız parayı ne yapacağınız umurumda bile olmayacak.

Rhett sandalyeden kalktı, yarıya kadar içtiği puroyu yerdeki tükürük hokkasına attı. Çok çevik hareket ediyordu.

Atlanta'dan kaçtıkları gecede olduğu gibi onda korkunç bir hal vardı. Sorusuna alacağı cevaptan kaygılanır gibiydi.

— Pekiyi, sizi seviyorsa neden Atlanta'da para bulmanıza izin verdi? Ben sevdiğim bir kadını para kazanmaya yollamaktansa...

— Bilmiyordu...

— Siz onun bunu duyabileceğini düşünmediniz mi? diye bağırırken, Rhett'in sesi vahşileşmişti. İddia ettiğiniz kadar sizi seviyorsa para bulmak için hangi adama başvuracağınızı anlamalıydı. Sizi buraya göndermektense... Hem de bana... Aman Allah'ım!... Sizi öldürmeliydi!

— Ama haberi yoktu.

— Hiç kuşkulanmadı mı? Eğer kuşkulanmamışsa sizi ve soylu ruhunuzu asla anlayamayacaktır.

Rhett ne kadar haksızdı. Ashley ruhları okumak sanatını nereden bilsindi. Ayrıca Ashley yumuşak, sessiz haliyle Scarlett'in Atlanta'ya gitmesine kesinlikle engel olamazdı. Gerçi Scarlett Ashley'nin bu umutsuz çareye başvurmasını engelleyebilirdi...

Eğer Ashley, meyve bahçesinde kendisine önerilen değişik hayat için, küçük bir umut ışığı yakmış olsaydı, bu Scarlett'in derdine derman olur ve o da Atlanta'ya gelip Rhett'i aramazdı.

Trene binerken bile Ashley'nin bir sözü ya da bir

hareketi, onu gitmekten vazgeçirebilirdi. Ama o, durmadan onurdan, namustan söz etmişti.

Acaba Rhett haklı mıydı? Ashley, Scarlett'in düşüncelerini okuyabilmeli miydi? Scarlett yüreğini sızlatan bu düşünceleri şimdilik kafasından uzaklaştırdı. "Çünkü Ashley'nin hiçbir şeyden haberi yoktu!" diye düşündü.

Hatta Scarlett'in böyle ahlaksızca bir harekette bulunabileceğini tahmin etmezdi asla. Rhett yalnızca Ashley'nin aşkını lekelemeye ve Scarlett'in en değerli umudunu söndürmeye çalışıyordu.

Scarlett; "bugünlerde mağaza ve bıçkı atölyesi çok para kazandırırsa Rhett'in yaptığı bütün eziyet ve hakaretleri, onun burnundan fitil fitil getireceğim!" diye düşündü.

Rhett ona neşeli bir gülümsemeyle bakıyordu. Az önceki korkunç halinden ve heyecanından bir iz kalmamıştı. Scarlett;

— Onun kuşkulanıp kuşkulanmaması sizi niye ilgilendiriyor? dedi. Bu sorun, Ashley ile benim aramdadır.

Rhett omuzlarını silkti. Ashley konusunu kapatmak istiyordu.

— Sizin enerjinize hayranım. Bunu daha önce de söyledim galiba. Ama omuzlarınızda fazla yük taşımanızı beğenmiyorum. Tara'da bir hayli yükünüz var zaten. Bir erkek bile bunları zor taşır. Babanız hasta, onun size hiçbir yararı yok, değilmi? Kızkardeşleriniz var... Zenciler var... Şimdi bir kocanın, belki Miss Pittypat'in de yüklerini omuzladınız. Ashley ve ailesini hesaba katmasak bile omuzlarınızda bir hayli yük ve sorumluluk taşıyorsunuz.

— Ashley bana yük olmuyor, tersine yardımı...

Rhett, Scarlett'in sözünü kesti.

— Ne olur susun! Bu konuda uzun uzun konuştuk. Hayır, size bir yardımı, bir yararı olmuyor. Bunu çok iyi biliyorum. O sırtınızda bir kamburdur; ölünceye kadar da kalacaktır. Kendine baktıracak başka biri-

ni bulana kadar sırtınızdan inmeyecektir. Ben bu adamın, konumuz olmasına sinirleniyorum. Bu konu kapandı artık. Kaç para istiyorsunuz?

Bildiği en ağır küfürler Scarlett'in dilinin ucuna kadar geldi. Onu rezil ve perişan ettikten, en güzel anısını ayaklar altına aldıktan sonra onun parasını kabul edeceğini sanması küstahlığın en büyüğü idi. Ama sözcükler Scarlett'in dudaklarında kilitlenip kaldı. Onun parasını suratına çarpmak ve onu kapı dışarı etmek ne güzel bir hareket olacaktı. Ama ancak paraya ihtiyacı olmayanlar böyle bir davranışta bulunabilirlerdi. Yoksul olduğu sürece buna benzer hareketlere katlanması gerekecekti. Ama zengin olunca da hiçbir şeye boyun eğmeyecek, ancak cana yakın insanlara karşı nazik davranacaktı.

Scarlett "öteki insanları ise cehennemin dibine göndereceğim. Rhett Butler da başta olmak üzere!..." diye düşündü.

Yeşil gözleri bu içten gelen düşüncelerle aydınlandı, dudaklarında hafif bir gülümseme canlandı. Onun bu halinden memnun olan Rhett de gülümseyerek;

— Olağanüstü bir güzelliğiniz var Scarlett! dedi. Hele idam edilecek bir kimseyi düşünürken daha da güzelleşiyorsunuz. Yanağınızdaki şu gamzeleri görmek için size bir düzine ayakkabı alırım. Eğer canınız isterse on üç çift bile alabilirim.

Kapı açıldı, mağazada çalışan delikanlı içeri girdi. Ağzında bir kürdan vardı. Scarlett kalkıp şalına sarıldı, pelerinin bağlarını çenesinin altına bağladı. Artık kesin kararını vermişti.

— Rhett öğleden sonra boş zamanınız varsa benimle beraber gelebilir misiniz?

— Nereye?

— Bıçkı atölyesine kadar arabada bana eşlik etmenizi istiyorum. Frank'e araba ile tek başıma çıkmayacağıma söz verdim de...

— Bıçkı atölyesine mi? Hem de bu havada, bu yağmur altında...

— Orasını, siz verdiğiniz karardan caymadan önce satın almak istiyorum.

Rhett o kadar yüksek sesle güldü ki, masanın yanında ayakta duran Frank'in adamı adeta sarsıldı ve tanımadığı bu adama şaşkın şaşkın baktı.

— Mrs. Kennedy evli olduğunuzu unutuyorsunuz galiba? Namuslu ailelerin kabul etmedikleri bu Rhett Butler adındaki bir çapulcu ile kırlarda sizi tek başınıza dolaşırken görürlerse... Canım siz hiç saygınlığınızı düşünmez misiniz?

— Saygınlığımı mı? Aman canım!... Ben bu atölyeyi siz caymadan ya da Frank bunun müşterisi olduğumu öğrenmeden önce almak istiyorum. Biraz yağmurdan ne çıkar? Un değilsiniz ya!... Haydi çabuk olalım!...

*
* *

Bıçkı atölyesi!... Frank ne zaman onu düşünse saçını başını yolar ve bundan karısına söz ettiği için kendisine lanet okurdu. Küpelerini Rhett Butler'a sattığı ve kocasına haber vermeden orasını satın aldığı yetmiyormuş gibi bir de koca atölyeyi tek başına yönetmeye çabalıyordu. Frank bunun hayra alamet olmadığını düşünüyordu. Demek Scarlett ne kocasına, ne de onun iş konusundaki deneyimlerine güveniyordu.

Frank de bütün tanıdıkları ve arkadaşları gibi düşünüyordu. Bir kadının başına buyruk olmaması, kocasına boyun eğmesi gerektiği görüşlerine katılıyordu. Kadınların kafasına bunu soktuktan sonra düşünce ve girişimlerinde onlar özgür olabilirlerdi.

Frank, kadınların çok zayıf yaratıklar olduklarını ve onların isteklerini yerine getirmekte bir sakınca olmayacağını da düşünüyordu. Sessiz, yumuşak başlı, sakin bir adam olan Frank, karısından bir iki şeyi esirgeyecek kocalardan değildi. Karısını bu konuda özellikle serbest bırakırdı.

Bundan amacı, onun yapacağı saçma ve gereksiz

bir alışverişle ileride alay etmekti. Ama onun kafası Scarlett'in düşüncelerini almıyordu, bunlar ona çok cüretkar geliyordu.

Scarlett meleklere özgü bir gülümsemeyle yanına yaklaşıp bıçkı atölyesini kendisinin işleteceğini söylediği zaman Frank beyninden vurulmuşa dönmüştü. Adamcağız o an duyduğu dehşeti asla unutmayacaktı. Bıçkı atölyesini karısı işletecekti, öyle mi? İşte bunu aklı almıyordu. Çünkü Atlanta'da işyeri işleten bir tek kadın yoktu. Geçim sorunu dolayısıyla aile bütçesine katkı olsun diye çalışan kadınlar bile bu biçimde bir iş yapmıyorlardı.

Onlar evlerinde Mrs. Merriwether gibi poğaça, pasta, kurabiye gibi şeyler yapıp başkalarına sattırırlardı. Mrs. Elsing ve Fanny gibi dikiş dikenler de vardı ya da Mrs. Meade gibi öğretmenlik yapanlar, Mrs. Bonnel gibi müzik dersi verenler. Bu kadınlar para kazanıyorlar, ama bunu yaparken evlerinden dışarı bir adım bile atmıyorlardı. Bir aile kadını için evini bırakıp birtakım kaba işçilerin arasında çalışması çok acayipti doğrusu... Üstelik bu kadının bütün ihtiyaçlarını karşılamaya hazır bir kocası varken...

Frank, ilk önce Scarlett'in yalnızca kendisine şaka yaptığını sanmıştı, ama sonradan işin ciddi olduğunu anladı. Ve nihayet Scarlett bıçkı atölyesinin başına geçti.

Sabahları herkesten önce uyanıyor ve arabasıyla Peachtree Sokağı'ndaki atölyeye kadar gidiyor, akşamları da Frank'ten daha geç eve dönüyordu. Scarlett bu birkaç millik yolu, her gün Peter'ın eşliğinde gidip geliyordu.

Zorba ruhlu zenci onu korumakla görevliydi. Ama Peter bu görevi yapmaktan hoşlanmıyordu. Çünkü ormanlar serbest bırakılmış zencilerle doluydu. Mağazasındaki işleri yüzünden Frank onunla birlikte gidemiyordu. Artık atölyede bulunmasına gerek kalmadığını söylediği zaman da Scarlett onu;

— Eğer işleri kontrol etmezsem bu açıkgöz John-

son bana kazık atar. Tahtaları gizlice satıp parayı cebine indirir. Namuslu bir adam bulursam onu işin başına geçireceğim. Böylece oraya her gün gitmem gerekmeyecek ve benim de kentte odun satma imkanım olacak! diyerek avuturdu.

Kentte odun satmak! Bu kepazeliğin son perdesiydi artık. Scarlett sabahtan akşama kadar odun satacaktı. Frank bunu düşündükçe çılgına döner, zavallı adam utancından mağazasına kapanırdı.

Atlantalılar da Scarlett hakkında dedikodu yapmaya başlamışlardı. Ona kızdıkları gibi, Scarlett'i serbest bırakan Frank'e de ateş püskürüyorlardı. Tezgahın öteki ucundan müşterileri ona yüksek sesle;

— Dostum biraz önce Mrs. Kennedy'yi falancanın evinden çıkarken gördüm! dedikleri zaman zavallı adam kıpkırmızı kesilirdi.

Artık karşılaştığı herkes ona karısının yaptıkları hakkında haber veriyordu. Şimdi halkın ağzında, yapımı süren otelin önünde geçen bir olay sakız olmuştu. Tommy Welburn, bir başka tahta üreticisine sipariş verdiği sırada, bir rastlantı sonucu Scarlett arabasıyla oradan geçiyormuş. Onları görür görmez arabasından inip yanlarına gitmiş. Tommy'ye aldatıldığını söylemiş ve kendi tahtalarının daha kaliteli ve daha ucuz olduğunu anlatmış. İşçilerin arasında kendi atölyesinde üretilen malların reklamını yaptığı yetmiyormuş gibi, bir de çevresine toplanan halkın yanında ticaretle ilgili bilgilerini sayıp dökmüş. Tommy ikna olduktan sonra Scarlett'e sipariş vermiş. Bir kadına yakışmayacak bu hareket bununla da kalmamış. Siparişleri aldıktan sonra hemen oradan uzaklaşması gerekirken, Scarlett inşaatta çalışan ve kötü bir şöhreti olan Jonnie Gallegher adındaki bir İrlandalı ustabaşı ile çene çalmaya başlamış. Kent günlerce bu olayla çalkalanmış ve çeşitli yorumlar yapılmış...

Bütün bu dedikodulara tuz biber eken bir şey daha vardı. Scarlett, bıçkı atölyesinden kazandığı bütün parayı Tara'ya gönderiyordu. Will Benteen'e yolladığı

mektuplarda da bu paraların nereye harcanacağını bildiriyordu.

O günlerde Scarlett'in kafasında bir sürü proje vardı ve hepsi de birbirinden cüretkârdı. Yankeeler tarafından yakılan deponun yerinde bir bar yaptıracağından söz ediliyordu. Her şeye boyun eğen ve her şeye katlanan Frank, karısının bu düşüncesi karşısında patladı. Bir bar açmak, bir genelev işletmekten farksızdı. Ama Frank, ona bu hareketinin doğru olmadığını anlatmakta zorluk çekiyordu. Scarlett kocasının dayatması karşısında düşüncesini şöyle savunuyordu:

— Bar sahipleri en namuslu kiracılardır. Bunu Henry amcadan öğrendim. Henry amca "onlar kiralarını hiç aksatmadan düzenli olarak verirler" derdi. Beni dinle Frank, bir de şu sorun var. Barı inşa ederken elimde kalan en kötü malzemeyi kullanacağım. Çünkü bunları hiç kimse almak istemiyor. Bardan alacağım kirayla da ileride başka bıçkı atölyeleri satın alabiliriz.

Frank dehşet içinde kaldı.

— Şekerim bu kadar bıçkı atölyesini ne yapacaksın? diye bağırdı. Eğer siz biraz akıllı olsaydınız elinizdekini satmaya çalışırdınız. Çünkü bu iş sizi harap ediyor. Serbest bırakılan zencilerden randımanlı iş alana kadar da canınız çıkıyor.

Scarlett, kocasının bıçkı atölyesinin satılmasını isteyen sözlerine değinmeden zencilerle ilgili olarak konuşmaya başladı.

— Zenciler, Allah'ın belası insanlar. Onlara güvenilmiyor. Mister Johnson, sabahları adamlarının tamam olup olmadıkları kaygısıyla uyandığını söylüyor. Bir iki gün çalışıp, kazandıkları para bitene kadar yan gelip yatıyorlar. Onları serbest bırakmakla ülkeye en büyük kötülüğü yaptılar. Mendeburlar bacak bacak üstüne atıp ellerini göğüslerine kavuşturuyorlar, sonra da bir iş yapmıyorlar. Bizde çalışanlar da o kadar tembel ki... Onları yola getirmek için pataklayacak olsam hemen Serbest Bırakılanlar Bürosu bir aç kurt gibi üzerimize saldırıyor.

— Şekerim Mister Johnson'ın bu adamları dövmesine izin vermeyin.

— Hiç izin verir miyim? Eğer öyle bir şey olsa Mister Johnson ile beni hemen içeri atarlar.

— Babanızın hayatı süresince bir zenciyi dövdüğünü sanmıyorum.

— Hayır birini dövmüştü. Bir sürek avından döndükten sonra atının ayağına pansuman yapmayan bir zenciyi pataklamıştı. Ama Frank şunu bilmelisin ki eski günler çok geride kaldı ve her şey değişti. Arada bir bu mendeburları okşamak gerek.

Frank'i hayrete düşüren yalnızca karısının tasarıları değildi. Evlendikleri günden beri Scarlett'te ortaya çıkan değişiklik de onu şaşkına çeviriyordu. Ona ilanı aşk ettiği sıralarda, hayatında onun kadar güzel, heyecanlı, cahil ve utangaç bir kadın görmemişti. Şimdi ondaki kadınlara özgü ruh güzelliği kaybolmuş ve o bir erkek ruhu taşımaya başlamıştı.

Al yanaklarına, gamzelerine ve ince vücuduna rağmen o bir erkek gibi hareket ediyordu. Scarlett önemli bir sorun hakkında karar vereceği zaman, onun sesi tok ve sert bir biçim alırdı. O istediğini biliyor ve amacına ulaşmak için de bir erkek gibi sorunları çözüyordu.

Frank yaşamı boyunca onun gibi kararından dönmeyen, düşündüğünü uygulatan, her isteği olsun diye direten, çevresindekileri kendi kafasına göre yöneten çok kadına rastlamıştı. Zaten Güneyli kadınların çoğu hemen hemen Scarlett gibiydi. Örneğin Mrs. Merriwether'ın zorbalığına hiçbir kadın erişemezdi. Yine beyaz saçlı ve tatlı sesli Mrs. Elsing kadar hiç kimse kurnaz ve sinsi olamazdı. Bütün bu kadınlar, kocaları tarafından yönetildiklerini ve dizginlerin kocalarının elinde olduğunu söylerler ve çevrelerine hiçbir şey belli etmezlerdi. Ama Scarlett hiçbir erkek tarafından yönetilmek istemediği gibi bu tutumunun herkesçe bilinmesinden de çekinmiyordu. Bu yüzden kentin erkekleri Frank ile alay ediyorlardı.

Bir de Rhett Butler sorunu vardı. Onun Miss Pittypat'i ziyarete gelişleri hakaretlerin en büyüğü idi. Frank ona karşı daima soğuk davranırdı. Hatta savaştan önce onunla beraber iş yaparken onu Oniki Meşeler'e getirdiği ve arkadaşlarıyla tanıştırdığı güne lanet ederdi. Abluka sırasında da vurgunculuk yapmasından nefret duyuyor ve herkes gibi savaşa gitmemesine kızıyordu. Rhett'in Konfedere ordusuna katılıp savaştığını yalnız Scarlett biliyordu. Çünkü Rhett bu işi bir rezalet olarak niteliyor ve bu nedenle kimsenin bilmesini istemiyordu. Bunu kimseye söylememesi için Scarlett'e rica etmişti. Frank ona, Amiral Bulloch ve bazı kişiler gibi Konfedere'nin altınlarını iç ettiği için de kızıyordu. Üstelik Rhett ve ötekiler ortalıkta birer namus anıtı gibi dolaşıyorlardı. Ama Rhett; Frank'in kendisine kızmasına aldırmadığı gibi, böyle önemsiz bir nedenle Miss Pittypat'e yaptığı ziyaretleri de azaltmıyordu.

Frank, Rhett'i oraya tombul Pitty halanın çekmediğini hoş olmayan bir biçimde hissediyordu. Küçük Wade öteki kişilerden korktuğu halde onu seviyordu. Hatta Frank'in bu güçlü rakibine "Tonton Rhett" diye sesleniyordu. Frank savaş sırasında onun Scarlett'e kur yaptığını ve bunun dillerde dolaştığını unutmuyordu. Scarlett şimdi evli olduğu için halk neler diyecekti? Gerçi genç kadının bıçkı atölyesini işletmesiyle ilgili olarak arkadaşları Frank'in yüzüne karşı alay dolu sözler söylemelerine rağmen, Scarlett'in bu yeni durumu hakkında bir şey söylemeye cesaret edemiyorlardı.

Zavallı Frank, karısının ve kendisinin toplantılara, yemek davetlerine artık pek ender çağrıldıklarını farkediyordu. Bu arada evlerine yapılan eş dost ziyaretlerinin de seyrekleştiğini görüyordu. Scarlett komşularının birçoğuna soğuk davranıyordu. Hoşlandığı komşularına ayıracağı zamanı ise çok az oluyordu. İşten başını kaldırıp komşu ziyaretine gidemiyor ve bu durumdan da pek sıkılmıyordu; Frank ise çok üzülüyordu.

Frank daima şu soruyu toplumsal ilişkilerine ve davranışlarına rehber edinmişti:

"Komşular ne düşünür acaba?" Oysa zavallı adam, karısının bu adetlerine, alışkanlıklarına sürekli indirdiği darbeler yüzünden toplumdan dışlanmış gibiydi. Herkesin Scarlett'i ayıpladığını ve onun yoldan çıkmasına engel olamadığı için kendisiyle alay edildiğini hissediyordu. Scarlett öyle başına buyruk işler yapıyordu ki, bir koca bu kadar hoşgörülü olmamalıydı. Ama Frank ona bu tür davranışlarına son vermesini söylediği zaman artık evde korkunç fırtınalar esmeye başlamıştı.

Hz. İsa'dan mı Hz. Meryem'den mi, yoksa bir azizden mi yardım dileyeceğini şaşıran Frank, "hay Allah cezasını kaldırsın! Tanıdığım kadınların hepsinden daha çabuk öfkeleniyor ve bu öfkeli hâli öteki kadınlarınkinden daha uzun sürüyor!" diye devamlı söyleniyordu. Her şeyin umut edilenden de iyi gittiği günlerde evde şarkılar mırıldanan bu şefkat dolu kadının, birdenbire değişip başka bir kişiliğe bürünmesine hayret etmemek elde değildi. Şimdi fırtınanın kopması için, Frank'in "şekerim ben senin yerinde olsam..." demesi bile yeterliydi.

Scarlett'te bir vahşi kedi öfkesi vardı. Eğer bir şeye kızacak olursa, siyah kaşlarının ortaları kalkar, uçları da birbirine yaklaşırdı. İşte o zaman Frank korkusundan tir tir titrerdi ve bu öfkeli anında söylediklerinden de pek kaygılanmazdı artık. Bu durumlarda evin içinde bir dehşet havası eserdi. Frank erkenden mağazaya gider, akşamları da geç gelirdi. Pittypat de av köpeğinden kaçan bir tavşan gibi odasına çekilirdi. Wade ile Peter arabalığa giderler, Cookie de mutfaktan çıkmaz ve her zaman yüksek sesle okuduğu dualarını bu kez aynı tonda okumaya cesaret edemezdi. Scarlett'in öfkelerini göğüsleyebilen yalnız Dadı olurdu. Çünkü o yıllardan beri Gerald O'Hara'nın bomba gibi patlayan öfkelerine alışmıştı.

Scarlett'in kötü niyetle hareket ettiği söylenemezdi.

Çünkü o kendi düşünüşüne göre, Frank'i elinden geldiği kadar mutlu etmeye çalışıyordu. Üstelik onu seviyordu. Tara'yı kurtardığından dolayı ona minnet duyuyordu. Ama Frank onu çileden çıkaracak şeyler yapıyordu.

Alay konusu olan bir adama karşı saygı duymasına imkan yoktu. Ayrıca işler biraz bozuk gittiği zaman onun takındığı utangaç ve çekingen haline de çok kızıyordu. Eğer Frank işten anlasaydı ve onun yaptıklarına engel olmasaydı Scarlett birçok para sorununu çözümlediğine göre bazı kusurlara göz yumar ve böylece mutlu bir hayat sürebilirlerdi.

Scarlett'in tahmin ettiği gibi oldu ve Frank alacaklarını toplamaktan kaçındı. Onu ne kadar zorladıysa da, o tanıdıklarından borçlarını ödemelerini istememekte dayattı. Frank'in bu inatçı tutumu da Scarlett'e, kendisi para kazanmaya girişmediği takdirde Kennedy ailesinin sonsuza kadar darlık içinde yaşayacağını gösterdi. Scarlett, Frank'in kötü yönettiği mağazası yüzünden kısa bir süre sonra sürüneceğini de anladı. O, ailenin geleceğinin güvenliği açısından paranın ne kadar önemli olduğunu bilmiyordu. Ayrıca toplumsal çalkantıların sürdüğü sıralarda çok para kazanmak gerektiğinin ve zamanla ortaya çıkan yeni aletlere ancak parayla sahip olunabileceğinin de farkında değildi.

Savaştan önce hayat çok kolaydı ve o zamanlar Frank başarılı bir işadamı sayılabilirdi. Ama şimdi o hem ihtiyarlamış, hem de hâlâ eskimiş yöntemlerin uygulanmasında ısrar ediyordu. Oysa eski zamanlar tarih olmuştu artık!

Frank ortalığın karışık, ekonomik düzenin bozuk olduğu zamanda gerekli olan kişisel girişimden yoksundu. Madem Scarlett'te bu nitelik ve beceri vardı, Frank'in hoşuna gitmese de ondan yararlanmalıydı. Çünkü evin bugün ve gelecek için paraya ihtiyacı vardı. İşte Scarlett de yorgunluklara katlanarak bu parayı kazanıyordu. Bu durumda kocasının, çok iyi sonuçlar alınan işlere engel olmaya hakkı yoktu.

Scarlett'in pek fazla deneyimi yoktu. Bir bıçkı atölyesini yönetmek de kolay bir iş sayılmazdı. Üstelik yeni atölyeler ortaya çıkıyor, rekabet de kızışıyordu. Bu nedenle evine döndüğü zaman çoğunlukla kafası yorgun ve neşesiz oluyordu. Bu durumda Frank ona, "şekerim ben bunu yapmam!" ya da "ben olsam böyle yapardım!" dediği zaman kadıncağız öfkesini yatıştırmaya çalışır, ama çoğunlukla bir bomba gibi patlardı. Kocasının ona sitem edecek kadar yeteneği ve dar görüşlerinin çerçevesini kıracak kadar gücü yoktu. Şikayet ettiği konular da modası geçmiş çok aptalca şeylerdi. Bu çağda, eski dönemlerin bir kadını gibi hareket etmemesinde ne gibi bir sakınca olabilirdi? Üstelik sürekli eleştirilen şu bıçkı atölyesi kendisinin, ailesinin, Frank'in ihtiyacı olan parayı sağlıyordu.

Frank'in dinlenmeye ve sessiz bir hayata ihtiyacı vardı. İnanarak ve isteyerek katıldığı savaş onun sağlığını ve servetini tüketmiş, onun zamanından önce ihtiyarlamasına neden olmuştu. Bu yitirdiklerine hiç üzülmüyordu. Onun hayattan beklediği huzur, çevresinde şefkat dolu sevimli yüzler görmek ve arkadaşlarının takdirine sahip olmaktı.

Nihayet Frank aile huzurunun paraya dayandığını, bunun sağlanması için de Scarlett'i serbest bırakmanın gerektiğini kabul etti. Kendisi de çok yorgun olduğu için huzurunu karısının saptadığı koşullara uyarak sağladı. Bazı akşam soğukta evine döndüğü zaman Scarlett'in güleryüzle kendisine kapıyı açtığını, burnunun ucunu ya da kulağının memesini öptüğünü, arada bir yataklarında uyumadan önce karısının başını göğsüne yasladığını gördüğü zaman, bu huzurun kendisine pek pahalıya mal olmadığını düşünürdü. Ne var ki bu huzur bir göz boyamadan, bir gösterişten ileriye gitmiyordu. Çünkü Frank huzuru evlenmekle satın almış, ama yaptığı satın alma pazarlığında aldatılmıştı.

Frank bazen "bir hanım, bir erkek gibi vaktini boş şeylerle geçireceği yerde evi ve ailesiyle ilgilenmesi gerekir. Ah bir çocuğumuz olsaydı!" diye düşünürdü. Bu

düşünce karşısında gülümser ve çoğunlukla bir çocuk hayal ederdi. Scarlett ise bunu kesinlikle reddetmişti. Ama çocuklar davet edilmeyi beklemezlerdi ki!

Frank birçok kadının çocuk yapmak istemediğini biliyordu, ama yalnızca korkunun sonucu olan bu isteğin sağlam hiçbir yanı yoktu. O, karısı bir bebek doğurursa onu sever ve öteki kadınlar gibi evde kalarak çocuğu ile ilgilenir diye düşünürdü. İşte o zaman da bıçkı atölyesini satacak ve böylece bütün üzüntüleri yok olacaktı. Bütün kadınların mutlu olabilmeleri için bir çocuğa ihtiyaçları vardı. Scarlett'in de mutlu olmadığını anlamayacak kadar kör değildi. Bazı geceler uyandığı zaman yastıklarda boğulmaya çalışılan hıçkırık sesleri işitirdi. Frank "şekerim ne var, ne oldu?" diye sorar, Scarlett de onu iterek öfkeli bir sesle hep aynı cevabı verirdi: "Ah, beni rahat bırak!"

Evet bir çocuğu olursa Scarlett mutlu olabilecek ve birtakım şeyleri düşünmekten, kendisine dert etmekten kurtulacaktı.

Bazen de Frank içini çeker ve ateş renginde bir masal kuşu tuttuğunu düşünürdü. Oysa onu basit bir çalıkuşu belki de daha çok mutlu edebilirdi.

7

Fırtına, yağmur ve karanlığın birbiriyle kıyasıya yarıştıkları bir nisan gecesi... Bu yarışta hangisinin üstün durumda olduğu ya da hangisinin üstün geleceği belli değil. Ama korkunç fırtınaya, yağmur ve karanlık engeline rağmen üstün gelen Tony Fontaine idi. Ağzı köpükler içinde kalan bir kır atın sırtında kendi de bitkin bir halde Jonesboro'dan dört nala gelmişti.

Kapıyı hızlı hızlı çaldığı sırada Frank ile Scarlett derin bir uykuda idiler. Uyandıkları zaman her ikisi de çılgına döndü. Bu korkunç fırtınada ve yağmurda gece yarısı gelen kimdi? İşte o an Scarlett son dört ay içinde işittiği; Will'in "düşmanlarımız yine saldırıya geçiyor!" diye bildirdiği haberi, Ashley'nin söylediği Tara'nın meyve bahçesinde rüzgarın neden olduğu "şimdi hepimizi bekleyen durum savaştan da feci, zindandan da, hatta ölümden de!" diyerek tanımladığı haberleri anımsadı. Ama Tony'nin gelişi, onun için çok daha korkunç oldu.

Her yer zifiri karanlıktı, yağmur sağnak halinde yağıyor, fırtına dalları kırıyor, ağaçları deviriyor, çatıları uçuruyordu. Tony kapının açılmasını beklerken, kısa bir süre sonra, sonsuza kadar karanlıkların içinde kalacağını belki de bilmiyordu. Ama bu çok kısa süreye rağmen zavallı Tony, dehşet dolu yeni bir olayın üzerindeki sır perdesini kaldıracak zamanı bulabildi.

Scarlett heyecanla geceliğini omuzlarına atarak pencereden baktı. Tony, Frank'in elindeki mumu sön-

dürmüştü, ama o perişan haldeki yüzü tanıdı. Genç kadın merdivenden inerken, Tony'nin kocasının kulağına bir şeyler fısıldadığını duymuştu:

— Beni arıyorlar... Ben Teksas'a kaçıyorum... Atım neredeyse çatlayıp ölecek... Çok açım... Ashley bana sizin... Şey, lütfen mum yakmayın... Zenciler de uyanmamalı... Başınıza benim yüzümden bir felaket gelmesini istemem...

Mutfağın bütün pancurları akşamdan kapatılmıştı zaten. Storları da aşağıya kadar indirildi. Pencereler son kez kontrol edildikten sonra Tony mum yakılmasına razı oldu ve Frank ile sinirli bir biçimde ve kesik cümlelerle konuşmaya başladı. Scarlett de ona yiyecek bir şeyler hazırlıyordu.

Paltosuzdu, başında şapkası da yoktu, iliklerine kadar ıslanmıştı. Siyah saçları dar alnına yapışmıştı, yüzüne sular iniyordu. Delikanlının hayatta olduğunu gösteren tek şey gözleriydi. Fontaineler'in oğullarına özgü gözlerinde umut ve neşe ışığı parıldıyordu. Bu hali insanın vücudundan soğuk terlerin dökülmesine neden oluyordu. Scarlett'in getirdiği viskiyi seyrek yudumlarla içti. Sonra yeniden doldurması için bardağı Scarlett'e uzattı. Tony yeniden konuşurken Scarlett Pitty halanın odasında derin uykuda olduğuna sevindi; çünkü onun böyle apansız gelişi karşısında bayılıverirdi kadıncağız...

— Bir pis Yankee eksildi hiç olmazsa... Doğrusu yaşantımın son bölümü cehennemden farksızdı. Şimdi de öyle ya... Eğer hemen kaçmazsam adi herifler beni gebertmekte bir an gecikmezler. O köpek ölümü hak etmişti. Şimdi bir an önce Teksas'a kaçmalıyım. Kendimi bu köpeklere unutturmam gerek. Ashley de benimle birlikte Jonesboro'daydı. Size uğramamı o söyledi. Frank bana bir at ile biraz para gerekiyor. Benim attan hayır yok. Bütün yolu dört nala koştu hayvancağız. Bir aptal gibi de evden şapkasız, paltosuz çıktım. Yanıma da para alamadım. Hoş evdeki hangi parayı alacaktım ya!...

Sinirli sinirli güldü. Scarlett'in getirdiği viskiyi bu kez birkaç yudumda bitirdi. Sonra önüne konan havuç ezmesi ile mamaligayı (*) aç kurt gibi yedi.

Frank, Tony'nin içinde bulunduğu tehlikeli durumu kavramıştı, sakin bir sesle;

— Benim atımı al! dedi. Yanımda ancak on dolar kadar para var. Eğer yarın sabaha kadar bekleyebilsen...

Tony heyecanlandı.

— Değil sabahı beklemek, burada bir saat bile oyalanmam mümkün olamaz. Herifler peşime düşmüşlerdir bile... Ashley beni ensemden yakalayıp uyarmamış olsaydı çoktan beni ipe çekmişlerdi. Ashley çok mert ve cesur bir adammış doğrusu...

Scarlett, Tony'nin sözlerini duyunca bayılmasına ramak kaldı. Demek Ashley de bu korkunç ve karmaşık olaya katılmıştı. Elini boğazına götürerek "acaba Yankeeler Ashley'yi yakalamışlar mıdır?" diye düşündü. "Pekiyi ama neden Frank Tony'den yeterli açıklama yapmasını istemiyor, neden olayı bu kadar soğukkanlılıkla karşılıyor?"

Scarlett sabırsızlanarak;

— Ne dedin? Kim kim? diye kekeledi.

— Babanızın eski kahyası canım! Şu alçak Jones Wilkerson!

— Sakın siz onu... Öldü mü o?

Tony boğuk bir sesle;

— Aman Scarlett, siz ne diyorsunuz? Böyle lanet bir adamın hesabını görmeyi aklıma koyduktan sonra onu bıçağımın sapıyla okşayacak değildim ya? Kuşkunuz olmasın didik didik ettim herifi! dedi.

Frank:

— Ellerinize sağlık! Ben de zaten bu herifi hiç sevmezdim.

(*) Mamaliga: Suda haşlanıp üzerine yağ gezdirilen mısır unu yemeği.

Scarlett, bu sözleri söyleyen Frank'e hayret dolu gözlerle baktı. Bu gibi durumlarda dudaklarını ısıran, buluttan nem kapan, sinirli, hırçın kocasını tanıyamadı. Onda şimdi kararlı bir hal ve tam bir erkek olgunluğu vardı. Tony de bir erkekti. Bu nedenle böyle korkunç bir olayın ayrıntılarını öğrenmek istemek bir kadına düşmezdi. Scarlett'in bu noktada merak ettiği bir tek ayrıntı vardı., o da Ashley idi.

—Pekiyi... Ashley... Sakın!

— Hayır merak etmeyin Scarlett! Yalnızca onu öldürmek istiyordu. Ama Sally yengem olduğu için bu işin benim tarafımdan çözümlenmesi gerektiğini ona anlattım. Bir hayli direndi, ama sonunda kabul etti. Wilkerson'ın beni tepeleyebileceği kaygısıyla, benimle Jonesboro'ya kadar geldi. Şey, bana hemen verebileceğiniz bir yiyeceğiniz yok mu?

— Olup biten her şeyi anlatmazsanız sinirlerimin bozulmasını önleyemeyeceğim.

— Sinirlerinizin bozulması için lütfen gitmemi bekleyin! Frank atı eyerlerken ben size her şeyi anlatırım. Ama sinirlerinizin bozulması için bu alçak Wilkerson'ın adını duymanız bile yeterlidir. Size karşı ne dolaplar çevirdi, biliyorsunuz. Doğrusu çok adi bir herifmiş. Ama en korkuncu zencileri kışkırtmasıdır. Bir gün zencilerden nefret edeceğimi söyleselerdi, kesinlikle böyle bir şeyin olacağını bile düşünmezdim. Allah canlarını alsın bu kara derililerin! Bu yobazlar söyledikleri her sözün, İncil'de yer aldığını sanıyorlar. Üstelik bizim kendilerine yaptığımız tüm iyilikleri unutuyorlar. Zencilere oy hakkı veriliyor, ama bize hayır. Eğer zencilere bu hak gerçekten tanınacak olursa hapı yutarız. Bu kadar kepazelik olmaz artık! Ülke bizim değil de Yankeeler ile zencilerin sanki. Bu duruma tahammül etmek mümkün değil. Zaten tahammül de etmeyeceğiz. Savaş yeniden çıkacak olsa bile başkaldıracağız. Çok yakında ülkemiz zenci hakimin ve yasa yapan zencilerin, hatta orman kaçkını kara ayıların ellerinde kalacak.

— Canım bırakın şimdi bunları! Çok rica ediyorum siz ne yaptınız? Lütfen anlatır mısınız?

— Wilkerson alçağının eşitlik ilkeleri konusunda biraz aşırılık yaptığına ilişkin söylentiler çıktı. Rezil herif, bu sersem zencilere saatlerce nutuk atmaya başladı. Şunun ağzının...

Tony tam küfür edeceği sırada susmasını bildi. Gözleriyle Scarlett'ten özür diledikten sonra;

— Zencilerin, beyaz kadınlar üzerinde hakları olabileceği görüşünü ileri sürdü.

— Deme!

— Evet Mrs. Scarlett, üzülerek söyleyeyim ki bu doğru! Çok şaşmanızdan belli oluyor, sizin tüm bu olup bitenlerden haberiniz yokmuş. Yankeeler Atlanta'da bunu zencilere söylemişler.

— Bilmiyordum, evet!

— Demek Frank bunu size söylememeyi uygun bulmuş. Bunları duyunca gece yarısı Wilkerson'a nazik bir ziyaret yapıp onun hatırını sormaya karar verdik. Yani... Anlıyorsunuz değil mi? Ama durun, bu kararımızı nasıl uyguladığımızı anlatmadan önce size bir başka olaydan söz edeyim. Şu bizim çamyarması eski ustabaşı zenci Eustis'i anımsıyorsunuz değil mi?

— Evet!

— Rezil herif bugün Sally yemek hazırlarken mutfağa girmiş, ona bir şeyler söylemiş. Ne söylediğini bilmiyorum; öğrenebileceğimi de sanmıyorum. Ama kötü bir şey söylediği muhakkak ki Sally'nin bir çığlık attığını duydum. Hemen mutfağa koştum, orada Eustis'i zil zurna sarhoş, ayakta dikilmiş, duruyor gördüm. Eşşoğlueşek... Şey, çok özür dilerim Scarlett, ağzımdan kaçtı.

— Lütfen siz devam edin.

— Rezil zenciyi bir kurşunla yere serdim. Annem Sally'ye bakmak için mutfağa koşarken ben de atıma aklayıp Wilkerson'ı bulmak için Jonesboro'ya gittim. Bana göre esas suçlu oydu. O olmasaydı zavallı Eustis böyle bir şeyi aklından bile geçirmezdi. Tara yönünden

geçerken Ashley'ye rastladım. İşte o da durumu öğrenince benimle birlikte Jonesboro'ya geldi. Ashley; Wilkerson'ın Tara hakkındaki adi düşüncelerini öğrendiği için, o da eski kâhyanın işini görmek istiyordu. Ben ona bu işin bana ait olduğunu söyledim, çünkü Sally savaşta ölen ağabeyimin karısıydı. Yolda Ashley ile uzun uzun tartıştık. Kente geldiğim zaman bir de ne göreyim. Aptal gibi tabancamı almayı unutmuşum. Atımı eyerlerken tabancayı ahırda bırakmıştım. O kadar sinirliydim ki bu işi bir an önce bitirmek istiyordum. At hazır olunca da hemen yola koyulmuştum.

Tony birden susunca Scarlett ürperdi. Fontainler'in kini, yıllardan beri bütün bölge halkı tarafından bilinirdi.

— Çaresizdim, bu yüzden onu bıçağımla temizlemeye karar verdim. Onu kahvede otururken buldum. Bir köşeye götürdüm. Bu arada Ashley de kahvedekileri kontrol altına almıştı. Herifin işini bitirmeden önce onu ne için tepelemek istediğimi anlattım.

Tony'nin yüzü konuşmasının burasında düşünceli bir hâl aldı.

— Evet, nasıl oldu bilmiyorum, ama onu birden ayaklarımın dibinde buldum. İnanır mısın, hiç bir şey anımsamıyorum. Yalnız Ashley'nin beni bir ata bindirdiğini ve gelip sizi bulmamı tembihlediğini hayal meyal anımsıyorum. Bu gibi durumlarda Ashley eşsiz bir arkadaştır. Bir görsen, o kadar soğukkanlı davranıyor ki.

Frank, kolunda bir pardüsü ile mutfağa girdi ve onu Tony'ye uzattı.

Bu onun tek kalın kumaştan dikilmiş pardüsüsü idi, ama Scarlett kocasının bu cömert davranışına ses çıkarmadı. Yalnız erkeklere ait bu sorunu tam olarak anlayamıyordu.

— Pekiyi ama Tony evdekilerin size ihtiyacı olacaktır. Eve dönüp her şeyi anlatsanız...

Tony acı acı gülümseyerek pardösüyü giydi;

— Dostum Frank sen bir çılgınla evlenmişsin! Karın aile bireylerinden birini bir zenciye karşı savunan

bir adamı Yankeeler'in ödüllendireceğini sanıyor. Bilmiyor ki ödül yerine onun boynuna bir ip geçirirler. Haydi Scarlett, gel de helâlleşelim. Öp bakalım beni... Çekinme Frank kızmaz. Belki de bundan sonra birbirimizi bir daha göremeyiz. Teksas çok uzaktır buralara. Size mektup da yazamam. Çünkü bakarsınız, yakayı ele verebilirim mektup yüzünden. Yalnız bizimkilere benim buradan ayrılırken her şeyin yolunda olduğunu bildirirsiniz.

Scarlett, Tony'nin kendisini öpmesine engel olmadı. Frank'le birlikte çıktılar ve arka verandada konuşmaya başladılar. Sonra da nal sesleri duyuldu. Tony fırtına gibi gelip, fırtına gibi gitmişti. Scarlett kapıyı araladı ve Frank'in yorgun bir atı ahıra götürdüğünü gördü. Kapıyı kapadı ve oturdu; çünkü dizlerinde derman kalmamıştı.

Scarlett kentin imar işinin ne büyük tehlikelere katlanılarak yapılabileceğini düşündü... Bugünlerden sonra evinin yarı çıplak bir sürü zenci tarafından kuşatılacağını, bıçkı atölyesine gidiş gelişlerde karşılaşacağı güçlükleri düşündü. Zenciler Yankee süngülerinden güç alarak yasaları yapacaklardı. Scarlett korku içinde "onlar bana hakaret edebilirler, beni öldürebilirler, ırzıma da geçebilirler ama suçluları cezalandıracak kişiler kim olacak?" diye düşündü. Hakkını aramak isteyen olursa daha hakim önüne çıkma imkanı bulamadan ipe çekilebilirdi. Yankeeler yasalara saygı göstermedikleri gibi, suçluları aramaya bile gerek görmeyeceklerdi. Mahkemeye, adalete aldırış etmeden ipi Güneyliler'in boynuna geçireceklerdi.

Scarlett, umutsuzluğun verdiği öfkeyle yumruklarını sıktı ve: "Ne yapabiliriz? Ailesinden bir kadını, sarhoş ve aşağılık bir zenciye karşı savunan Tony Fontaine gibi mert ve cesur bir çocuğu asmak için bir an bile duraksamayacak adi heriflere karşı ne yapabiliriz?" diye düşündü. Tony, "bu duruma tahammül etmek mümkün değil!" demişti. Mert delikanlı çok haklıydı. Ama kendini yönetme imkanı elinden alınan Güneyli-

ler bu duruma boyun eğmekten başka ne yapabilirlerdi.

Scarlett'in bütün benliğini bir korku dalgası kapladı ve vücudu titremeye başladı. Hayatında ilk kez şu gerçeği anladı. Söz konusu olan yalnız Scarlett O'Hara değildi; aynı zamanda onun dışında da başka insanlar ve başka olaylar vardı. Bütün Güney'de kendisi ve kendi ailesi gibi savunmasız on binlerce kadın ve aile ocağı bulunuyordu. Ayrıca Appomatax'da silahını bırakıp karısının imdadına koşan ve hayatları her an tehlikede olan binlerce erkek de vardı.

Scarlett; Tony'nin yüzünden Frank'in yüzüne yansıyan ve o güne kadar Atlanta'da birçok erkeğin yüzünde görüp de üzerinde durmadığı bir görüntüyü belirledi. Bu ordunun teslim olmasından sonra evlerine dönen erkeklerin yüzündeki umutsuz, kaygılı ve korku dolu ifadeden çok farklıydı. Savaştaki erkeklerin tek amaçları evlerine dönmek ailelerine kavuşmaktı. Ama şimdi bu erkeklerde yeni istekler beliriyor, uyuşuk sinirler geriliyor ve eskiden olduğu gibi yüzlerindeki hayat alevi yeniden parıldamaya başlıyordu. Bu duygular içinde herkes Tony gibi düşünüyor ve "bu duruma tahammül etmek mümkün değil!" diyordu.

Scarlett savaş öncesinin kibar, zarif ve çekingen yaradılışlı birçok Güneyli'sinin umutsuz mücadelenin son günlerine doğru sert, atılgan bir hal aldıklarını söylemişti. Ama mutfakta mumun titrek ışığında karşılıklı oturarak birbirinin gözüne bakan bu iki adamın yüzlerindeki ifade, öteki insanlarda gördüklerinden oldukça farklıydı. Tarif edilmesi imkansız bir öfke ve hiç bir gücün durduramayacağı bir kararlılık vardı bu iki adamın yüzünde...

Scarlett hayatında ilk kez çevresindeki insanların korkuları, acıları ile kendisininkiler arasında bir benzerlik olduğunu sezmişti. İradesi ve düşünceleri de, onların irade ve düşünceleriyle aynı idi. Evet, gerçekten bu duruma tahammül etmek mümkün değildi.

Eşsiz güzelliğe sahip Güney ülkesi mücadele etme-

den mahvolmayı, Yankee çizmesi altında ezilmeyi kabul etmez. Güney viski ve özgürlük aşkı ile sarhoş olan kara cahil zencilerin eline bırakılamayacak kadar kutsal bir yurttur. Genç kadın, Tony'nin ani gelişini ve soluk aldıktan sonra hemen gidişini düşündü ve onunla kendi arasında bir benzerlik olduğunu hissetti. Babasının bir gece bir cinayet sonucu İrlanda'dan nasıl kaçtığını anımsadı. Gerald'ın kanı onun da damarlarında akıyordu. O an Tara'da kaçak Yankee'yi öldürdüğünü de anımsadı ve bu olaydan dolayı kendisini kutlayıp neşelendi. İşte bu kan şimdi bütün Güneyliler'in damarlarında dolaşıyordu. Hatta bu kan hayalci Ashley'nin, çekingen Frank'in ve bir kadına saygısızlık ettiği için bir zenciyi öldüren kendini beğenmiş Rhett'in bile damarlarında vardı.

Frank yağmurdan sırılsıklam bir halde, öksüre öksüre mutfağa girdiği zaman Scarlett birden irkildi.

— Ah Frank bu durum daha ne kadar sürecek?

— Yankeeler bizden nefret ettikçe şekerim!

— Demek yapılacak bir şey yok, öyle mi?

Frank, ıslak elleriyle sakalındaki yağmur damlalarını sildi.

— Var, bununla ilgileniyoruz.

— Ne?

— Şimdilik bundan söz etmeye değmez canım! Çünkü bir iş başaramadık henüz. Bu sorunu çözmek için yıllar gerek. Kimbilir... Belki de... Güney sonsuza kadar böyle kalabilir.

— Deme!

— Şekerim, haydi sen git yat! Üşümüş olmalısın! Bak titriyorsun, haydi yat!

— Bütün bu pislikler ne zaman sona erecek?

— Bize oy hakkı ne zaman verilirse, şekerim. Güney uğruna mücadele eden bir Güneyli ile, bir demokrat için kutuya oy pusulalarının serbestçe atıldığı zaman sona erer.

Scarlett umutsuzca;

— Oy pusulası mı? diye bağırdı. Zenciler özgürlük

sarhoşluğu ile çılgına döndükleri ve Yankeeler'in de onları bize karşı kışkırttıkları bir zamanda oy pusulası ne işe yarar?

Frank her zamanki sakin haliyle karısının sorusuna cevap vermesine rağmen, onun tüm bu felaketlere oy pusulalarının neden olabileceğine bir türlü aklı ermiyordu. Zaten şu sıra Scarlett'in aklında, bundan sonra Tara'ya göz dikemeyecek ve Tony'yi tehdit edemeyecek olan Jones Wilkerson'dan başka bir şey yoktu.

Scarlett:

— Ah zavallı Fontaineler, kala kala bir Alex kaldı! dedi. Üstelik geride kalan çocuk ve kadınların hayatlarını sürdürebilmeleri için Mimosa'da yapılacak o kadar çok işleri var ki... Örneğin onların tarlalarını kim sürecek? Pekiyi Tony şu rezil herifin hesabını neden gece görmemiş. O zaman onu kimsecikler görmezdi.

Frank, elini ani bir hareketle karısının beline doladı. Başka zaman böyle bir davranışta bulunmaya korkardı. Çünkü karısı tarafından reddedileceğini bilirdi; oysa bu gece morali sağlam, kolu güçlüydü.

— Bu zamanda çift sürmekten çok daha önemli işler var. Şimdilik zencilerin gözlerini korkutmalıyız ki bu da işgalcilere ibret olsun. Tony gibi cesur adamlarımız olduktan sonra Güney için o kadar kaygılanmaya gerek yok. Gel yatalım artık!

— Ama Frank...

— Birbirimize kenetlenir ve hiçbir şey sızdırmazsak bugünlerde Yankeeler'i altedeceğimizi sanıyorum. Tatlım pek fazla üzülmene gerek yok. Çevremizdeki adamlara güvenmeliyiz yalnızca. Yankeeler günün birinde eziyet etmekten vazgeçeceklerdir. Çünkü onlar biz Güneyliler'in direncini kıramadıklarını ve kıramayacaklarını anlayacaklardır. Her şey yoluna girecek ve o zaman biz de aynı eskiden olduğu gibi çocuklarımızı namusumuzla, onurumuzla büyüteceğiz.

Scarlett Wade'i ve birkaç günden beri aklını kurcalayan sırrını düşündü. Hayır o çocuklarını bu nefret,

şiddet, korku ve yoksulluk ortamı içinde yetiştirmek istemiyordu.

Kendisinin çektiği acıları, çocuklarının da çekmesine kesinlikle karşıydı. Frank de bu oy hakkı sorunu çözümlenirse her şeyin yoluna gireceğini düşünüyordu. Bu oy hakkı neye yarayacaktı? Feleğin acımasız sillesine direnebilmek için tek şey gerekliydi:

Para!

Scarlett, birden kocasına bir çocuğu olacağını söyledi.

*
* *

Tony'nin kaçışını izleyen hafta içinde Yankee askerleri birkaç kez gelip Pittypat'in evinde arama yaptılar. Günün herhangi bir saatinde gelirler, paldır küldür odalara dalarlar, dolapları açarlar, yatak altlarına bakarlar, bir sürü soru sorarlardı. Çünkü askeri makamlar, Tony'nin Pittypat'in evine sığındığına ya da çevresinde bir yerlerde saklandığına ilişkin ihbarlar almışlardı.

Mavi üniformalılardan nefret eden Scarlett hamileliğinin ilk günlerinde bir hayli sıkıntı çekti. Ayrıca Tony'nin yakalanıp her şeyi itiraf etmek zorunda kalmasından, arkadaşlarını ele vermesinden de korkuyordu. Zindanlar bir hiç yüzünden tutuklanan insanlarla dolup taşıyordu. Scarlett o gece Tony'nin eve geldiğinin farkedilmesi halinde kendisinin, Frank'in ve tamamen masum olan Pittypat'in de tutuklanacağını biliyordu. Ayrıca Washington'dan gelen haberlere göre asilerin mallarına elkonulacak ve böylece savaş tazminatının ödenmesi sağlanacaktı. Scarlett şimdi bütün mal varlığını kaybedeceği korkusuyla yaşıyordu.

Tony'ye başlarına bu belayı açtığı için lanet ediyordu. Arkadaşlarına böyle bir felaketi nasıl layik görmüştü? Ashley de kalkıp onu Atlanta'ya Pittypat'lere göndermişti. Scarlett bundan sonra kimseye yardım yap-

mamaya tövbe etti. Böyle durumlarda kapısını kapayacak ve kimseye açmayacaktı. Doğal olarak Ashley hariç! Haftalarca gözüne uyku girmedi. En ufak bir gürültü duysa Ashley'nin geldiğini ve onun da Teksas'a kaçmak üzere olduğunu sanıp kalbi küt küt atardı. Onun hakkında ne düşüneceğini bilmiyordu; ayrıca ona mektup yazıp Tony'nin ani gece ziyaretinden söz etmeye de güvenlik açısından çekiniyordu. Çünkü Yankeeler bu yoldan bir şey öğrenirlerse o zaman yalnız Scarlettler'e değil Tara'dakilere de eziyet edebilirlerdi.

Haftalar birbirini kovaladı ve hiçbir kötü haber alınmadı. Scarlett de Ashley'nin bu cinayetten yakasını kurtardığını sandı. Aradan bir süre daha geçtikten sonra savaştan yorgun çıkan Yankeeler onları rahat bıraktılar.

Her şeyin doğal akışı içinde olması, Scarlett'i kuşatma sırasındaki bombardıman gürültülerinden ve savaş günlerinde Sherman ordusuna karşı duyduğu dehşetten daha büyük bir korku içinde kaldı. Sanki Tony'nin gece yarısı birdenbire çıkıp gelmesi, onun gözlerini açmış ve kafasındaki kararsızlığın su yüzüne çıkmasına neden olmuştu.

1865 yılının bu soğuk ilkbaharında Scarlett'in bütün Güney'i tehdit eden felaketleri görebilmesi için gözlerini çevresinde şöyle bir gezdirmesi yeterliydi. O istediği kadar birtakım şeyler tasarlasın, esirler gibi en ağır işleri yapsın, bütün engelleri tek başına yıksın... Hiç önemi yoktu bunların! Çünkü o her an bütün emeklerinin mahvolacağı korkusuna saplanmıştı. Bu sırada bütün haklara zenciler sahipti. Yankeeler, Güney'i tutsaklık zincirine vurmuşlar ve başkaldırmasına bir an bile fırsat vermiyorlardı.

Yankeeler, Georgia ve Atlanta'ya çok sayıda asker yığmışlardı. Yankee komutanları halk üzerinde amansız bir baskı uyguluyorlar ve halkı ölümle tehdit ediyorlardı. Önlerine geleni hiç yoktan tutukluyorlar, mallarına elkoyuyorlardı. Onlar çöplerin hangi saatte

boşaltılacağını ve Konfedereli genç kızların hangi şarkıları söyleyeceklerini bile saptıyorlardı. "Dixie" ya da "Güzel Mavi Bayrak" şarkılarını söyleyenler vatana ihanet suçuna yakın bir suçla yargılanıyorlardı.

Basın susturulmuştu. Birbirini izleyen haksızlıklara ya da askerlerin zülümlerine karşı yapılan her çeşit kişisel ihbar hapsi boylamaya yetiyor da artıyordu. Cezaevleri ülkenin ileri gelenleri ile doluydu. Hepsi de yaşam mücadelesi veriyor ve duruşmaya çıkarılmalarını bekliyorlardı. Toplu tutuklamalar yapılıyordu. Hükümete karşı biraz ağır dil kullanmak, Ku Klux Klan örgütüyle bir ilişiği olmak ya da bir zenciye saygısızlık etmek zindana atılmak için yeterli bir nedendi. İddialar ne bir kanıta, ne de bir belgeye dayanıyordu. Hakkında yapılan küçük bir ihbar, araştırılmadan o kişinin tutuklanmasına yetiyordu. Serbest Bırakılanlar Bürosu'nun kışkırtmalarıyla zenciler her gün birkaç kişiyi ihbar ediyordu.

Zenciler henüz oy kullanma hakkını almamışlardı, ama Kuzey bu hakkı onlara vermeyi kararlaştırmıştı. İşte bu durumda zenciler için her şey yolunda gidiyordu. Yankee askerleri, onları her konuda kayırıyorlardı. Bir beyazın zora düşmesi için en etkin yol, onu bir zencinin şikayet etmesiydi. Artık eski esirler her şeye egemendi, Yankeeler'in desteğiyle en aptalları bile kahraman olup çıkıyorlardı. Ama aralarında iyi olanlar, kafası çalışanlar da vardı; onlar bu işten en az beyazlar kadar zararlı çıkacaklarını söylüyorlardı. Esirler arasında yüksek tabakayı oluşturan binlerce zenci uşak, efendilerine bağlılıklarını sürdürüyor, ancak önceleri yapmaya tenezzül etmedikleri işleri şimdi yapmak zorunda kalıyorlardı. Tarlalarda çalışmaya razı olan birçok zenci, özgürlüklerini kullanmaktan vazgeçiyordu.

Zencilerin esir gibi çalıştırıldığı dönemlerde ev halkı, ustalar ve el sanatlarıyla uğraşanlar, bu aşağı tabakadan siyahları hafife alırlardı. Bütün Güney'de birçok pamuk üreticisi olan aile, aynı Ellen gibi en iyilerinden yararlanmak ve onlara bir şeyler öğretebilmek için

genç zencileri bir sürü deneyimden geçirirlerdi. Tarlada çalıştırılanlar ise yeteneksiz, güçsüz, dürüst olmayan, kavgacı ve kaba olanlardı. Güney'de bir zamanlar toplumun sonuncu sınıfı olan zenciler, şimdi hayatı çekilmez hale sokuyorlardı. Serbest Bırakılanlar Bürosu'nun başına geçen birtakım maceracı yöneticilerin kışkırtmalarıyla ve kinlerini dinsel inanış haline vardıran Kuzeyliler'in yönlendirmeleriyle eski siyah köylüler, şimdi Güneyli beyazların düzeyine yükselivermişlerdi. Bunlar da kendilerinden beklenenleri yapmaktan geri kalmıyorlardı. Değerini anlayamadıkları eşyaların ortasında maymunlar ya da küçük çocuklar gibi tahrip etme zevklerini gideriyorlar ve aptallıkları yüzünden çeşitli aşırı davranışlarda bulunuyorlardı.

Bütün bu serbest bırakılan zencilerin çocuklardan fazla bir akılları yoktu; üstelik istenilen yere ya da amaca kolayca yöneltilmeleri mümkün oluyordu. Bugüne kadar daima boyun eğmeye alıştıkları için onların bu zayıf tarafını bilenler, onları şu sözlerle yönlendiriyorlardı: "Herhangi bir beyaz kadar değeriniz var. Buna göre hareket edin. Cumhuriyetçi olarak oy verdiğiniz andan itibaren beyazların taşınır ve taşınmaz mallarını elegeçireceksiniz. Zaten onlar size ait değil mi? Elinizden geliyorsa onları hemen alın!"

Bu sözler onların başlarını döndürüyordu. Özgürlük onlar için sürekli bir bayram, bir başıboşluk karnavalı, yağmalama fırsatı ve hakaret etme imkanı oluyordu. Köylerdeki zenciler kentleri yağmalamaya gidiyorlar ve bunun sonucu olarak köylerde ürün toplama ya da tohum ekme işinde çalışacak adam bulunamıyordu.

Atlanta sokak ve caddeleri, yeni gelen zencilerin etkisi altında kalan yerli zencilerle dolup taşıyordu. Bunların hepsi tembelleşmiş ve tehlikeli olmaya başlamıştı. Pis yaşam koşulları salgınlara yakalanmalarına neden oluyor, çiçek, tifo ve verem hastalıkları bu adamları orak gibi biçiyordu. Bugüne kadar hasta oldukları zaman emrinde çalıştıkları hanımlarının bece-

rikli elleriyle bakılmaya alıştıkları için salgınla başedemiyorlardı. Esir oldukları dönemlerde çocuk ve yaşlılarla meşgul olurlarken, şimdi savunmasız gençlere, ihtiyarlara karşı bile biraz olsun bir ilgi göstermiyorlardı.

Anaları babaları tarafından terkedilen siyah çocuklar kentte ürkmüş hayvanlar gibi aç susuz dolaşıyorlardı. Bunlar ancak merhametli beyazların mutfak kapılarını açmaları sayesinde bir parça ekmek bulabiliyorlardı. Büyük kentin gürültülü hareketliliğinden aklını oynatan ihtiyar siyah köylüler kaldırımlarda duvar diplerine oturarak yoldan geçen hanımlara şöyle bağırıyorlardı: "Hanımafandı, rica ederim beni bir dakika dinleyiniz. Benim eski afandım (.....) çiftliğinin sahibidir. Beni evine götürmek için aramaya gelecek, bana yardım ediniz. Aman Yarabbi, bu özgürlükten bir şey anlamıyorum ben!"

Serbest Bırakılanlar Bürosu birçok kışkırtıcının uğrak yeri olmuştu; bu yüzden bazı hatalar çok geç farkediliyordu. Bu arada ortalıkta dolaşan bütün bu siyahları eski efendilerinin yanına göndermek için çalışıyordu. Çiftlik sahipleri dönmek isteyen zencilerin özgürlüklerini kabul edeceklerini ve onlara bir ücret ödeyeceklerini yaptıkları yazılı sözleşmelerde belirtiyorlardı. İhtiyarlar geri dönmeye can atıyorlardı. Ama bunlar hali perişan olan pamuk üreticilerinin işlerini arap saçına çevirmekten başka da bir işe yaramıyorlardı. Genç zenciler ise kentte kalmakta ısrar ediyorlardı. Ama bunlar çalışmak için bir şeyler öğrenmeye yanaşmıyorlar; "yiyecek bir şey olmadıktan sonra çalışmak ne işe yarar?" diyorlardı.

Hayatlarında ilk kez zenciler istedikleri kadar viski içme imkanına kavuşmuşlardı. Önceleri onlar yalnız Noel'de içerlerdi. Şimdi onları içmeye zorlayanlar, Serbest Bırakılanlar Bürosu'nun görevlileriydi. İçki içip sarhoş olan bir zencinin çevresine zarar verici hareketler yapması pek doğaldı; bu yüzden beyazların can ve mal güvenliği kalmamıştı. Yasaların korumasından çı-

karılan beyazlar korkularından sinmiş durumdaydılar. Geceleri hangarlar, konutlar yakılıyordu, gündüzleri ise atlar, katırlar, davarlar, kümes hayvanları çalınıyordu. Sokak ve cadde köşeleri zencilerin cinayet işledikleri yerler olmuştu. Suçlular ise çoğunlukla cezasız kalıyorlardı.

Bu başıbozuk düzenin neden olduğu acı olaylar, beyaz kadınların karşı karşıya kaldıkları tehlikelerin yanında hiç sayılırdı. Birçok kadın savaşta ya eşini, ya babasını ya da kardeşini kaybettiği için, bir erkeğin korumasından yoksun bulunuyor ve kırlarda tek başına yaşıyordu. Bu kadınlar da cinayetlere kolay hedef oluyorlardı. Kadınlara karşı işlenen sayısız cinayetler Güneyli erkekleri çileden çıkarırdı. Bunlar hem bu cinayetlerin intikamını almak, hem de kendi eş, kız ve kızkardeşlerini korumak için Ku Klux Klan örgütünü kurdular. Geceleri faaliyette bulunan bu örgüte karşı Kuzey'de yayınlanan gazeteler, örgütün kuruluş nedenini araştırmadan ona karşı yaylım ateşi açtılar. Kuzey; bütün Ku Klux Klan mensuplarının kovulmalarını, suçluları cezalandırma işini üstlendiği için idam edilmelerini istiyordu. Oysa öyle bir dönem yaşanıyordu ki yasalar ve bütün genel kurallar, yetkililer ve sorumlular tarafından ayaklar altına alınıyordu.

O günlerde şaşkın bir milletin yarısı, öteki yarısına tüm zencilerin egemenliğini süngü kuvvetiyle kabul ettirmeye çalışıyordu. Kuzey bu zencilere seçme hakkı verirken, bunların eski efendilerinin egemenliğini reddediyordu. Kısacası Kuzey, Güneyi çizmesiyle ezmek ve beyazları haklarından yoksun bırakmak istiyordu. Konfedere saflarında yenik düşen veya Konfederasyon yönetiminde genel bir görev almış olan kişilerin çoğunun memurları seçmekten başka hakları yoktu. Aralarında birçoğu General Lee'nin peşinde bağlılık yemini ediyorlardı. Bunlar yeniden yurttaş olmak ve geçmişi unutmak için söz veriyorlardı. Ama onlara seçme hakkı verilmiyordu. Kendilerine yemin etme izni verilenlerin bir bölümü ise her çeşit eziyete ve aşağılanmaya

hedef olmalarına fırsat veren bu hükümete bağlılık yemini etmek istemiyordu.

Korku ve acı, günün yirmi dört saatinde Scarlett'in içini kemiriyordu. Hiçbir yasa ile engellenmeyen zenci tehdidiyle karşılaşmak ve Yankeeler'in bütün mal varlığını yağmaladıklarını görmek korkusu onun için sürekli bir karabasan oluyordu. Ağzından Tony Fontaine'in kin ve öfkeyle söylediği şu sözler hiç düşmüyordu: "Bu duruma tahammül etmek mümkün değil!"

Scarlett korkularını, çaresizliğini ve kaygılarını güçlükle yenebiliyordu.

*

* *

Yeniden kurulan Atlanta, Konfederasyon'un ilk günlerinin genç ve anlamlı kentini anımsatıyordu. Sokak ve caddelerde dolaşan subaylar herkesin görmekten bıktığı üniformalarını sırtlarından çıkarmışlardı. Para, ihtiyacı olanların elinde değildi. Zenciler mükemmel yaşadıkları halde eski efendileri acı çekiyorlardı. Bunların bir bölümü de açlıktan ölüyordu.

Atlanta ilk bakışta hızla kalkınan ve bolluk içinde olan bir kent görünümündeydi. Ama biraz yakından bakılınca yokluğun ve korkunun orada egemen olduğu farkedilirdi. Savannah, Charleston, Augusta, Richmond ve New Orlean'dan daha farklı bir yerleşim merkezi ve şimdiki durumu nasıl olursa olsun, daima daha etkin bir kent olmaya adaydı Atlanta... Nedense gereğinden fazla Yankeeleşmişti. Bu dönem Atlanta halkı pek iyi yetiştirmemişti kendisini... Yeni adamlar her tarafta görülüyordu; bunlar sabahtan akşama kadar gürültülü sokak ve caddelerde itilip kakılıyorlardı. Yankee subaylarının eşlerinin göz kamaştıran giysileri herkesin, özellikle kent soylularının dikkatini çekiyordu. Yabancı zenginlerin gösterişli konutları eski Atlantalılar'ın küçük evlerinin arasından yükseliyordu.

Savaş Atlanta'nın Güney'deki önemini kesin biçimde belirlemişti. Kentin şöhreti daha şimdiden çok

uzaklara yayılıyordu. Sherman'ın ele geçirmek ya da tahrip etmek için bir sonbahar süresince mücadele ettiği ve binlerce insanın ölümüne neden olduğu demiryolları kente yeniden hayat getiriyordu. Atlanta yeniden çok büyük bir bölgenin merkezi durumuna gelmişti. Eskisiyle, yenisiyle tüm halkı; iyi ya da kötü, az ya da çok doyuruyordu.

Carpetbaggerler(*) genel karargahlarını Atlanta'da kurmuşlardı. Bunlar Güney'in en eski ailelerini sokaklarda, caddelerde dirsekliyorlardı. Çiftlikleri Sherman'ın ilerleyişi sırasında yakılan pamuk üreticileri, artık esirsiz de kaldıkları için tarlalarını terkedip Atlanta'ya yerleşiyorlardı. Her gün Tennessee'den, Georgia'dan daha gösterişli olmaya başlayan Carolina'dan göçmenler geliyordu.

Kuzey ordusunun ücretli askerleri olan birçok Alman ve İrlandalı da Atlanta'yı kendilerine yurt edinmişlerdi. Yankeeler'in eşleri ve aileleri dört yıl süren savaştan sonra Güney'e doğru iniyorlar ve nüfusun çoğalmasına neden oluyorlardı. Serüven meraklıları biraz da servet yapmak umuduyla soluğu Güney'de alıyorlardı. Köylerden kafileler halinde zenciler geliyordu. Kent her gelene açıktı ve barınacağı bir yer sunuyordu. Skandallar ve günahlar ise gizlenemiyordu. Kahvelerde altın işi yapılıyordu. Akşam olunca kaldırımlar sağa sola sendeleyen beyaz ve siyah sarhoşlarla dolup taşıyordu. Serseriler ve fahişeler karanlık köşebaşlarında yol kesiyorlardı. Batakhanelerde cehennem oyunu oynanıyor ve bıçak ya da tabancanın konuşmadığı tek bir gece olmuyordu. Ama kibar hemşehriler Atlanta'nın özel mahallesindeki bu çirkin gelişmelerden çok rahatsız oluyorlardı.

Burada her gece kapalı pancurların ardında piyano çalınıyor, çirkin şarkılar söyleniyor, içki içiliyor, aşk oyunları oynanıyordu.

(*) Amerika İç Savaşı'ndan sonra, beyaz maceracılara, federal hükümet memurlarına ve Güney'in savaşı kaybettiğini yüzlerine vuran herkese Güneyliler tarafından takılan aşağılayıcı ad.

Bu mahalledeki evlerin işletmecileri savaş zamanındaki fahişelerden daha utanmaz ve taşkındılar. Bunlar yoldan geçenleri pervasızca uzanarak içeri çağırıyorlardı.

Her pazar öğleden sonra karargâh tahsildarları kapalı arabalar içinde, yanlarında takılarla süslenmiş kızlarla birlikte kentin belli başlı caddelerinden geçiyorlardı.

Güzel Watling bu kadınların en ünlüsüydü. Özel mahallenin tüm genel evlerini geride bırakan, iki katlı şahane bir ev yaptırmıştı. Bu büyük evin alt katında büyük bir kahve salonu vardı. Duvarları yağlıboya tablolarla süslenmişti. Zencilerden oluşan bir orkestra her akşam müşterilere müzik ziyafeti veriyordu. İkinci kat için değişik söylentiler vardı. Ama gerçek olan bu katın mobilyalarının içleri en meşhur kuştüyündendi. Burası kalın kadife perdelerle ve yaldızlı çerçeveler içinde birçok aynalarla ile süslenmişti. Watling'e bağlı olarak çalışan on beş kadar genç ve güzel kadın, müşterilerine öteki evlerdekilerden daha zengin, daha nazik hizmet sunuyordu. Polisin Güzel Watling'in evine pek seyrek müdahale ettiği de söylentiler arasındaydı.

Özel mahallede o kadar ev varken Atlanta'nın kadınları ve rahipleri yalnızca Güzel Watling'in evinden söz ederlerdi. Bu ev hakkında kadınlar alçak sesle konuşurlarken, rahipler onu Allah'ın belası ve günah yuvası gibi deyimlerle niteleyerek, lanetlerlerdi. Herkes Watling gibi bir kadının bu kadar lüks bir mekân kurabilmesi için gerekli parayı tek başına kazanmış olamayacağını söylüyordu. Onun arkasında bir para babası vardı herhalde. Watling'in para babası olmak da Rhett'e düşüyordu doğal olarak. Çünkü Rhett, Watling'le olan ilişkilerini gizlemek gereği görmemişti.

Gururlu bir zencinin sürdüğü kapalı arabasındaki güzelin para içinde yüzdüğünü anlamamak için insanın aptal olması gerekliydi. İki besili ve bakımlı doru atın çektiği arabayla yoldan geçtiği zaman, herkes birbirine, "bak, işte o! Güzel Watling! Onun kızıl saçlarını gördüm!" derdi.

Savaşta tahrip olmuş ve daha sonra onarılmış olan evlerin yanında Carpetbaggerların binası ile savaş zenginlerinin evleri yükseliyordu. Bu binalar bol ve parlak ışık veren gaz lambalarıyla aydınlatılıyor; birinden ötekine yansıyan ışıklar, sanki pencerelerde alevler oluşturuyordu. Akşamları çevreye yayılan müzik sesleriyle dans edildiği anlaşılıyordu. Ağır ipek elbiseler giyen kadınlar, şık giysili erkeklerle, loş ışık altında verandalarda dolaşırlardı. Şampanyalar patlatılır yedi çeşit yemekten oluşan akşam yemekleri işlemeli örtüler üzerine kurulan büyük sofralarda yenilirdi. Davetlilere şaraplı domuz ve kanlı ördek etleri, ciğer kızartmaları ile ender bulunan meyveler sunulurdu.

Eski evlerde ise yoksulluk kol geziyordu. Buralarda yaşayanlar için hayat çok acı ve çok zahmet vericiydi. Herkes onurunu koruyabilmek için maddi sorunlara karşı gururlu bir ilgisizlik göstererek mücadele ediyordu. Evlerinden kovulunca aile pansiyonlarına yerleşen ya da kulübelere sığınan bu bahtsız aileler hakkında Doktor Meade yeterince bilgi sahibiydi. Bunların arasında kalbinden rahatsız ya da ciğerlerinden şikayetçi olan birçok hastası vardı. Deneyimli doktor bu hastalıkların asıl nedeninin yoksulluk olduğunu biliyordu. Felakete uğramış olan ailelerin son durumlarından da haberi vardı. Savaştan önce yalnız en yoksul beyazlarda tek tük rastlanan uyuz hastalığı şimdi Atlanta'nın en iyi ailelerinde görülüyordu. Kemik hastalığına yakalanmış bebekler ve onları emziremeyen anneler vardı. Eskiden ne zaman bir çocuk doğsa Allah'a şükreden Doktor Meade şimdi bir doğuma yardımcı olsa ya da bir bebeğin doğduğunu duysa çok üzülüyordu. Çünkü bebekler ya doğar doğmaz ya da birkaç ay sonra ölüyorlardı.

Görkemli binalarda neşeli bir canlılık, sağlık, çeşit çeşit yemekler, içkiler, bol ışık, müzik, dans, ipek ve parlak kumaşların menevişleri...

Biraz ileride ise açlık, soğuk, hastalık ve cansızlık...Galipler için övünme ve kabalık, yenik düşenler için sabır ve kin...

8

Scarlett çelişkiler yumağının etkisi altında kıvranıyor, hep bir sonraki günün korkusuyla yaşıyordu. Kocası ile kendisinin adlarının, Tony'den dolayı Yankeeler'in kara listesinde yazılı olduğundan ve bu cinayetin sorumluluğunun üzerlerine yıkılacağından korkuyordu. Bu olumsuzluğa rağmen, şimdi elindekilerini kaybetmemesi gerektiğini çok iyi biliyordu. İkinci bir bebek bekliyordu. Sonbahara kadar Tara'da bir şeyler yapmalıydı.

Ya her şeyini kaybetse... Ya çılgın bir dünyaya karşı zavallı silahlarla mücadele etmek zorunda kalsaydı... Ya Yankeeler'e karşı yeniden mücadele etmesi gerekseydi... Yok yok, acı içinde geçen o yılları ikinci bir kez yaşamaktansa ölmeye razıydı o...

1866 yılının ilkbaharında Scarlett bütün gücünü ve zamanını bıçkı atölyesinin kârını arttırmaya harcadı. Atlanta'da para vardı, çünkü inşaat faaliyeti onun hayal ettiklerinin gerçekleşmesine imkan sağlıyordu. Cezaevine düşmediği sürece para kazanacağını biliyordu. Özgürlüğünü koruyabilmesi için, etliye sütlüye karışmamaktan, hakaretler karşısında boynunu eğmekten, adaletsizliklere katlanmaktan, kimseyi kızdırmamaktan başka çaresi yoktu. Serbest bırakılan zencilerden boşuna nefret etmişti. Çok kısa zamanda zengin olan Carpetbaggerlar'a gereksiz yere kin beslemişti. Atlanta'da hiç kimse onun kadar Yankeeler'e nefret duymuyordu. Mavi üniformayı gördüğü zaman öfkesinden neredeyse çıldırıyordu. Bir odada güvendiği kimselerin arasında olsa bile Yankeeler'den söz etmeye çekiniyordu.

Scarlett gururlu bir tavırla kendi kendine şöyle söyleniyordu: "Merhamet dilenmiyorum. Geçen güzel zamanlara, bir daha geri gelmeyecek olan insanlara başkaları acısınlar. Başkaları Yankee egemenliğine karşı öfkelensinler, ateş püskürsünler. Başkaları Yankeeler'e daha sert davranıp hapsi boylasınlar. Evet başkaları ne yaparlarsa yapsınlar; çünkü bütün bunlar hiç bir şeyi değiştirmeye yetmez. Durum bu kadar acı verici ve gelecek karanlıkken geçmişe bağlanmak neye yarar ki? Ah Tanrım, sen bana haziran ayında hiç bir sıkıntı verme!"

Haziran ayı! O günlerde, çocuğu doğuncaya kadar Pittypat'in evinde dört duvar arasında kalmak zorunda olacağını biliyordu. Zaten kocaman bir karınla herkesin karşısına çıkacak olsa ona söylemedikleri kalmazdı. Çünkü derli toplu bir kadın, hamile olduğu zaman sokağa çıkmazdı. Frank ve Pittypat kendilerini bu yeni utançtan kurtarması için ona yalvarıyorlardı; o da hazirandan itibaren çalışmamaya söz vermişti.

Bıçkı atölyesi haziran ayına kadar bir hayli üretim yaparak, o olmasa da satışları aksatmadan bir ayı geçirecek duruma gelecekti. Böylece haziran ayında olayların gelişmesini daha büyük bir güvenle karşılayacak kadar parası olacaktı. Ama yapması gereken daha çok işi vardı. Bu arada haziran yaklaşıyor zaman da kısalıyordu. Günlerin daha uzun olmasını istiyor, dakikasını boş geçirmiyordu. Evet neye mal olursa olsun daha fazla para kazanmalıydı.

Frank'i bir hayli rahatsız ettiği için, o da sonunda biraz olsun çekingenliğinden kurtuldu. Faturalarından birkaçını düzenledi ve mağaza daha fazla para kazanmaya başladı. Scarlett, bütün umutlarını bıçkı atölyesine bağlamıştı. Bugünlerde Atlanta, toprak hizasından gövdesi kesilmiş, ama daha gür biçimde filizler vermeye başlayan çok büyük bir ağaç gibiydi. Üretilen inşaat malzemeleri kentin ihtiyacını tam olarak karşılayamıyordu. Kereste, odun, tuğla, kesme taş fiyatları gün geçtikçe artıyordu. Ve Scarlett'in bıçkı atölyesi sa-

bahın ilk saatlerinden, akşamın son ışıkları da kaybolana kadar durmadan çalışıyordu.

Scarlett, her gün bıçkı atölyesine gidiyordu. Gözleri atölyenin her yanını izliyor, tahtaların çalındığını saptayınca bu gidişe bir son vermeye çalışıyordu. Yine de zamanının büyük bir bölümünü kentte girişimcilerle, oduncularla, müteahhitlerle, ev yaptıranlarla geçiriyordu. Bu müşterilerin yanından ancak bir sipariş koparddıktan sonra ayrılıyordu.

Atlanta sokaklarının en ünlü senlibenli kişisi olup çıkmıştı. Yaptığı işten pek memnun olmayan Peter'ın yanında arabasıyla geçerken, dizlerinin üzerinde kavuşmuş şalıyla, eldivenli küçük elleriyle çok kibar görünüyordu. Pitty halası Scarlett'in kocaman karnını gizlemek için güzel yeşil bir manto dikmiş, gözlerinin rengine uysun diye de aynı renk tonunda bir şapka işlemişti. Bu kıyafet onu, hayran olunacak bir hale getiriyordu; o da müşterileriyle göreşmeye giderken bu manto ve şapkayı giyiyordu. Biçimi bozulmuş vücudunu göstermek zorunda kalmadığı sürece yanaklarındaki hafif bir kırmızılıkla ve çevresine yayılan kolonya kokusuyla çok güzel bir görünüme sahipti. Arabadan çok az indiği oluyordu. Çoğu zaman bir gülümseme ve dostça bir jest ile erkeklerin yanına gelmelerini sağlıyordu. Onunla bir alışveriş için pazarlık yaparlarken, yağmur altında kalanlara bile rastlanıyordu.

Tahta üretimiyle çok para kazanmak imkanını farkeden yalnız o değildi, ama rakiplerinden asla kaygılanmıyordu. Haklı bir gururla, rakiplerinin hepsinden daha değerli, daha becerikli ve daha akıllı olduğunu biliyordu. Çünkü o, Gerald'ın kızıydı ve babasından kendisine kan yoluyla geçen ticaret ile ilgili bilgi ve beceriler onun bu durumunu keskinleştiriyordu.

Başlangıçta öteki tahta üreticileri bir kadının bu işe kalkışmasına gülmüşlerdi. Ama şimdi onların düşüncelerini değiştirmeleri gerekiyordu. Ne zaman Scarlett'i görseler dişlerini gıcırdatırlardı. Onun bir kadın olması her tartışmanın daima onun lehine sonuçlan-

masına neden oluyordu. En küçük bir zorlukla karşılaşmadan, erkeklere içyüzünü belli etmemeyi başarıyordu. O hem cesur, hem de çekingen bir kadın olarak kabul ediliyordu. Bu arada, eğer kibar kadın rolü iş tartışmasında kendisine bir çıkar sağlamıyorsa, o hemen bir iş kadını oluyor ve gerekirse zararına satış yapmaktan çekinmiyordu. Yeter ki müşterisini, başka bir tahta üreticisi kapmasın... Böylece elinden kaçırmadığı müşteri, ona ileride bir başkasını gönderebilirdi. Kalitesiz tahtayı, kaliteli tahta fiyatına satmaktan da çekinmiyordu. Rakipleri hakkında kötüleyici sözler de söylüyordu. Onların tahtalarının yaş ve budaklı olduğunu anlatıyordu.

Scarlett iş hayatında ilk kez yalan söylediği zaman kendini çok şaşkın hissetti. Çünkü annesi kızının böyle bir şey yapmasını büyük bir tepkiyle karşılardı. Üzüntüsünden perişan olmuş bir halde ona en ağır sözleri söyler, namustan, onurdan, soyluluktan ve başka görevlerinden uzun uzun söz ederdi. Scarlett annesinin yüzünü anımsayarak titredi. Bir an için gözlerinin önünde beliren annesinin hayali onu ürküttü. Sonra bu hayal, Tara'da yaşanan trajik olayların ve çevresindeki kaygısız kabalığı-nın etkisiyle silindi. Böylece Scarlett birtakım kuralları hiçe saydığı gibi, iş hayatında yalan söylememe kuralını da çiğnemeye başladı. Yine annesinin asla uygun bulmayacağı bir biçimde ofladı ve omuzlarını kaldırarak şu ya-nılmaz formulünü tekrar etti: "Seni sonra düşüneceğim!"

Ellen'ın anısını bundan sonra kendisinin ticaretle ilgili işlerine bir daha karıştırmadı. Böylece öteki tahta üreticileri hakkında yalan söylemekten hiçbir zaman vicdan azabı duymuyordu. Yalanlarında korkulacak hiçbir şey olmadığını biliyordu. Güneyliler'in şövalye ruhu onun güvencesi oldu. Güney'de kibar bir kadın, bir erkek hakkında istediğini söyleyebilirdi; ama kibar bir erkek, bir kadın hakkında kötü söz söylemezdi, hele onu yalancılıkla suçlayamazdı. Böylece öteki tahta üreticileri, Scarlett'e ancak hoşnutsuz davranmaktan

başka bir şey yapamıyorlardı. Bir de aralarında Mrs. Kennedy'nin derhal erkek tavrı takını vermesinin kendilerine pahalıya malolacağını söylemekle yetiniyorlardı.

Decatur yolu yönünde bir bıçkı atölyesine sahip olan aşağı tabakadan bir beyaz, Scarlett'e kendi silahlarıyla saldırıya geçti ve açıkça onun bir yalancı ve edepsiz olduğunu ileri sürdü. Ama bunu yapmakla o tahta üreticisi kendi başına dert açmış oldu. Herkes bir beyazın böyle iddialarda bulunmasından korkuya kapıldı.

Scarlett bu iddiaları cevapsız bıraktı, ağırbaşlı davrandı ve sonunda yavaş yavaş bu adamın bütün müşterilerine kendi tahtalarını satmaya başladı. Onun saptadığı fiyatların altında bir fiyatla satış yaptı ve namuslu bir iş kadını olduğunu kanıtlamak için, içi sızlayarak da olsa en iyi kalitede mal verdi. Sonuçta bu işadamı battı. O zaman kendi şartlarını o adama kabul ettirerek, onun bıçkı atölyesini satın aldı. Bu ikinci atölyeyi de elegeçirince, onu yönetecek namuslu bir adam bulması gerekti. Bulacağı kişi Johnson gibi olmayacaktı.

Çünkü Johnson işini gayet güzel yapmakla birlikte, tahtaları gizlice kendi hesabına satıyordu. Namuslu bir kişi bulmakta zorlanmayacağını düşündü. Herkes Johnson gibi yoksul değil miydi, sokaklardaki işsizler arasında eskiden refah ve servet içinde yüzmüş olanlar çoktu. Frank'in açlıktan ölmek üzere olan eski bir askere yardım etmediği ya da Pittypat ile Cooky'nin paçavralara bürünmüş bir dilenciye yiyecek bir şeyler vermediği bir gün bile yoktu. Ama Scarlett atölyesini yönetecek kişiyi bu adamların arasından seçmek istemiyordu. Çünkü onları, bir yıldan beri hiçbir şey yapamayan yeteneksiz kişiler olarak görüyordu. O parasız pulsuz, ezilmiş, aç, boynu bükük, kişiliğini yitirmiş bir adam istemiyordu.

Scarlett bu tipleri hiç sevmezdi. "Benim atölyemi yönetecek kişi Rene, Tommy Welburn, Kells Whiting ya

da Simmon oğullarından biri olmalıdır!" diyordu. "Çünkü onlarda askerlerin dünyaya metelik vermeyen tavırları yok. Onlar sorumluluk taşımasını bilen kişiler."

Ama Scarlett atölyeyi teslim edeceği adamı ararken birçok süprizlerle karşılaştı. Simmon oğulları ile Kells Whiting, Scarlett'in önerisine nazik bir biçimde olumsuz cevap verdiler ve kendisine teşekkür ettiler. Konuştuğu birkaç kişiden de olumsuz cevap aldı. Bu görüşmelerden sonra önerdiği gündeliği artırmak zorunda kaldı. Ancak ücretin artırılması da bir işe yaramadı. Mrs. Merriwether'ın yeğenlerinden de olumsuz cevap aldı. Onlar herhangi bir kişinin hesabına çalışmak yerine, kendi kamyon işlerini yapmayı tercih ettiklerini söylediler.

Bir ikindi vakti Scarlett, brikinini (*) Rene Picard'ın arabasının yanında durdurdu. Rene, arkadaşı Tommy Welburn'u evine bırakmak üzere arabasına almıştı. Scarlett, Rene'ye iş konusunu açtı.

— Haydi bakalım Rene, neden benim atölyemde çalışmıyorsunuz? Arabada poğaça satmaktansa atölyede çalışmak daha iyi değil mi? Sizin yerinizde olsam ben poğaça satmaya utanırdım.

Rene gülümseyerek cevap verdi:

— Ben mi utanacağım? Ben artık utanmak nedir unuttum. Bana isterseniz onurdan söz edebilirsiniz. Bunun bende etkisi ne soğuk olur, ne de sıcak. Savaş beni zenciler gibi serbest bir duruma getirinceye kadar onurlu bir yaşantım vardı. Şimdi onur, eski anlamından çok başka bir kavram oldu. Ben arabamı ve işimi seviyorum. Kayınvalidemin yaptığı poğaçaları, küçük pastaları satın alacak Yankeeler'i buluyorum. Ben katırımı da seviyorum. Hayır benim küçük Scarlett'im, önerdiğiniz işi kabul edemem. Ben kafama koydum, pasta kralı olacağım. Benim hedefim budur! Ben kendi dünyamın yıldızıyım; tıpkı Napolyon gibi!...

(*) Önde çok yüksek bir oturma yeri, arkada da boylamasına yerleştirilmiş oturacak yerleri bulunan dört tekerlekli, yaylı at arabası.

— Siz istediğiniz kadar pasta kralı olmayı düşleyiniz. Ben yine söyleyeceğim: siz pasta satmak için yaratılmış değilsiniz.

Scarlett, daha sonra aynı işi Tommy'ye önerdi.

— Ya siz Tommy... Siz de bir sürü İrlandalı inşaat işçisiyle didişmek için yaratılmadınız kuşkusuz. Bir bıçkı atölyesini yönetmeye ne dersiniz?

Tommy dudaklarında beliren bir gülümsemeyle konuşarak, Scarlett'in sözünü kesti.

— Küçük Scarlett'in dersini çok güzel ezberlediğini görüyorum: "Eğer kalitesiz tahtayı satmak mümkünse, kaliteli olanını asla satmamak!"

Rene, arkadaşının bu sözlerini işitince kahkahayla güldü ve Tommy'ye var gücüyle bir yumruk indirdi.

Scarlett, Rene'nin aşırı gülüşünü;

— Terbiyeli olmaya dikkat ediniz! diyerek karşıladı. Çünkü Tommy'nin sözlerini gülünç bulmuyorum. Anlaşıldı, sen de bıçkı atölyesini yönetmek için yaratılmamışsın.

— Ah, sizi rahatsız etmek niyetinde değildim. Ortada bir gerçek var. Siz bir bıçkı atölyesinin başında bulunuyorsunuz. Benim çevremde gördüklerimi de dikkate alırsak, hiç birimiz şu durumumuzla yaratıldığımız işle uğraşmıyoruz. Ama ne yapalım, koşullar böyle!... Şu Carpetbaggerlar'dan birini niye yanınıza almıyorsunuz? Onlar iş yapmayı seven kimseler.

— Ben Carpetbagger istemem. Onlar çalışmazlar, ellerine geçen her şeyi çalarlar. Benim istediğim derli toplu bir adamdır. Akıllı, namuslu, enerjik bir adam arıyorum.

— Zor beğenen biri değilsiniz ama önerdiğiniz gündelikle bu az bulunur kuşu yakalayamazsınız. Büyük sakatlıkları olanlar bir yana bırakılırsa, bütün derli toplu insanlar bir işte çalışıyorlar. Onların hiç biri de yaptıkları işler için yaratılmış değiller, ama artık bunun bir önemi kalmadı. Şimdi onlar sahip oldukları işi, bir kadın işveren için bırakmazlar.

— Erkekler geminin alt ambarında oldukları za-

man pek kurnaz değiller.

— Olabilir. Ama onlar da gururlarını korumak isterler herhalde.

Scarlett:

— Gurur mu? İş önemli iş! Eğer ekmek iyi pişirilmezse! diyerek düşüncesini tam ifade edemedi.

Rene ve Tommy birbirine bakıştılar ve gülümseyerek arabalarıyla Scarlett'in yanından uzaklaştılar.

Scarlett'e bu iki adam öneriye soğuk baktıklarını anlatmak için birbirlerine yaklaştılar gibi geldi. O Tommy'nin söylediklerini düşünmeye başladı. Gerçekten işi önereceği kişilerin hepsi de bir işte çalışıyorlardı. Onlar savaştan önce yaptıkları işlerden daha zorunda ve daha zahmetlisinde çalışmaktan çekinmiyorlardı. Kuşkusuz hoşlarına gideni yapıyorlardı. Ekonomik durum, insanın kendi çalışma alanını seçemeyeceği kadar bozuktu. Kaybolan umutlarına ağlasalar da, geçmiş günlerin kolay hayatına üzülseler de kimse onların bu durumuyla ilgilenmeyecekti. Onlar için bir savaş bitmiş, bir yenisi başlamıştı. İkincisi birincisinden daha sert ve acımasızdı.

Tommy gitmeden önce üzüntülü bir tavırla;

— Scarlett, sizden bir kâr beklemek benim için çok ayıp olur! demişti. Üstelik siz moral kırıcı şeyler söyledikten sonra. Ama ne olursa olsun size yardım edeceğim. Kayınbiraderim Hugh Elsing soba odunu işinde pek başarılı olamıyor. Yankeeler'in dışında herkes kendi odununu kendisi sağlıyor. Ben yine de elimden geleni yapardım. Ama biliyorsunuz ki karım var ve Sparta'da oturan annemle iki kızkardeşime de bakmam gerek. Hugh çok uygundur. Zaten siz de derli toplu bir adam arıyorsunuz. O iyi bir aileye mensuptur ve namusludur.

Scarlett, Hugh'un yapmakta olduğu işindeki başarısızlığına dikkat çekince Tommy de;

— Siz işe sert bir gözle bakıyorsunuz! diye cevap vermişti. "Hugh'u gelişmesini tamamlamış bir kişi olarak görmeniz yanlış. O ileride daha becerikli olabilir.

Şimdi size onun namuslu ve iyiniyetli oluşu yeter sanırım!"

Scarlett kentte araştırmalarını sürdürdükten ve bıçkı atölyesinin yönetimini elegeçirmeye dünden razı olan birçok Carpetbagger'ın isteklerini geri çevirdikten sonra, nihayet Tommy'nin görüşüne katıldı ve Hugh Elsing'e öneride bulundu. Hugh, savaş sırasında cesaretli ve tedbirli bir subay olarak kendini göstermişti. Ama aldığı iki önemli yara ve dört savaş yılı onun bütün enerjisini tüketmişe benziyordu. Bir de onda Scarlett'in nefret ettiği tekmelenmiş bir köpek hali vardı. Ayrıca Hugh, onun rastlamayı umduğu ve beklediği adam değildi. Scarlett onun için "aptal, işten hiç anlamıyor. Belki bir toplama yapmasını da bilmiyordur. Ama namuslu. Beni kafeslemez herhalde!" diyordu.

Scarlett bu zamanda namusla pek az ilgileniyordu. "Tommy Welburn'un Johnnie Gallegher'e yazılı sözleşmeyle bağlanmasında ne gibi bir sakınca olabilir?" diye düşündü. "Tommy tam benim aradığım adam. Sert ve tilki kadar kurnaz. İnanıyorum ki, ona yeterli para versem atölyemde çalışır. Onu aldatmaya çalışmayacağım. İkimiz gayet iyi anlaşır ve çok iyi işler yaparız. Otel inşaatı bittiği zaman büyük bir olasılıkla benim yanımda çalışır. Şimdilik Hugh ve Mister Johnson ile yetinmek zorundayım. Ben kentte satışla ilgilenirim. Ah, Johnson hırsızlık yapmasa!"

Yeni bıçkı atölyesinin çalıştırılmasıyla ilgili düşüncelerine ara veren Scarlett, şimdi de yeni tasarılarını düşünmeye başladı: "Bana Charles'tan kalan arsanın yarısına bir odun deposu kurdurabilirim. Eğer Frank bu kadar terslik etmeseydi öteki yarısına da bir kahve açardım. Yeterli paraya sahip olduğum zaman bu kahve fikrini gerçekleştireceğim. Ah bu Frank bu kadar titiz olmasa!... Aman Tanrım! Bebek doğurmak için tam zamanını bulmuşum! Keşke hamile olmasaydım. Tanrım, eğer bu aşağılık Yankeeler beni rahatsız etmeselerdi!... Eğer..."

Eğer!... Eğer!... Eğer!... Scarlett'in hayatında o ka-

dar çok eğer vardı ki! O hiçbir şeye tam güvenemiyordu. Ona göre insan, bir dala konmuş bir kuş gibiydi. Her zaman elindekilerini kaybetme korkusuyla yaşıyordu. Gerçi Frank eskisinden daha çok kazanıyordu ama o daima nezle oluyor ve yatakta istirahat etmesi gerekiyordu. Ya kötürüm olursa o zaman ne yapardı? Hayır Scarlett kocasına da güvenemiyordu. O kendisinin dışında hiçbir şeye ve hiçbir kimseye güvenemiyordu. Kazandığı o kadar azdı ki!... Eğer Yankeeler elindekilerini de almış olsalardı o zaman ne yapacaktı? Eğer!...

Scarlett her ay kazandığı paranın yarısını Tara'ya gönderiyor, öteki yarısının bir bölümünü biriktiriyor, kalanı ile de Rhett'e olan borcunu ödüyordu. Hiçbir cimri parasını ve altınını onun kadar sık saymazdı ve hiçbir cimri bunları kaybetmekten onun kadar korkmazdı.

Bankaların batması ya da bankalardaki paralara Yankeeler tarafından elkonulması korkusuyla parasını bankaya yatırmıyordu. Onları korsesinin içinde, evin bir köşesinde, İncil'in sayfaları arasında saklıyordu. Altınlarını paçavra kutusunda gizliyordu. Gün geçtikçe o daha da cimrileşiyordu. Çünkü biriktirdiği her dolar, bir kargaşalık çıktığında ya da düzen değişikliği olduğunda kaybedeceği fazla bir dolar olacaktı.

Frank, Pittypat ve hizmetçiler peygamber sabrıyla onun öfke nöbetlerine tahammül ediyorlardı. Onun geçirdiği bunalımların gerçek nedenini bilmiyorlar, bu durumun hamilelikten ileri geldiğini sanıyorlardı. Kocası, hamile kadınları kızdırmamak gerektiğini biliyordu. Bunun için gururunu bir yana bırakıp artık iki bıçkı atölyesini yönettiği ve kocaman karnıyla kentte dolaştığı için ona kızmıyordu. Ama Scarlett'in bu durumu kocasını sürekli bir sıkıntının içinde bırakıyordu. Frank de bunu sabırla geçiştiriyor, Scarlett'in doğumdan sonra yine kur yaptığı tatlı ve güzel kadın olacağını biliyordu. Ara sıra onu yumuşatmaya çalışıyorsa da Scarlett sertliğini, geçimsiz tavırlarını

sürdürüyordu. Frank, bazen karısının cinlerin etkisinde kalmış olabileceğini bile düşünürdü.

Hiç kimse onu cin çarpmış gibi hareket ettiren şeyi farkedemiyordu. Scarlett de bir odanın içine hapsolacağı günler gelmeden önce, ne pahasına olursa olsun işlerini bir düzene koymak için çabalıyordu. Onun amacı, kendisiyle Yankeeler'e karşı duyduğu ve gittikçe büyüyen kini arasına sağlam bir duvar örmekti. Bir felaketle karşılaşacak olursa onun paraya, daima daha çok paraya ihtiyacı olacaktı. Para düşüncesi belleğinin bir parçası olmuştu. Doğuracağı bebeği düşündükçe bir öfke nöbetine tutuluyordu. Scarlett "ölüm, çocuklar ve vergiler! Bunlar, insanın istemediği zamanlarda gelirler!" diye düşünüyordu.

*
* *

Bir bıçkı atölyesini Scarlett tek başına yönetmeye kalkıştığı zaman tüm Atlanta halkı bu girişimine "rezalet!" diye tepki göstermişti. Ama şimdi herkes onun hoşgörü sınırlarını aştığını görüyordu. Çünkü iş konusundaki davranışları ve kaygısız tutumu kimsenin gözünden kaçmıyordu. Hamile olduğunu sokaklarda hiç çekinmeden sergilemesi hayasızca bir hareket olarak değerlendiriliyordu. Çünkü hiçbir saygıdeğer beyaz kadın, hamile olduğunu anladığı günden itibaren evinden çıkmazdı. Hatta bir zenci kadın bile böyle davranmaya gayret ederdi. Mrs. Merriwether, Scarlett bu tutumunu sürdürürse sonunda onun sokak ortasında doğum yapacağını öfkeli bir biçimde her yerde söylüyordu.

Bıçkı atölyesini yönetmeye kalkıştığı günlerde söylenen sözler, onun hakkında bugün söylenenlerin yanında çok hafif kalırdı. Scarlett Yankeeler'le yalnız iş yapmakla yetinmiyor, aynı zamanda bundan zevk alıyordu. Gerçi Mrs. Merriwether ve daha birçok Güneyli kadın da yeni gelen Kuzeyliler'le iş yapıyorlardı; ama onlar bu alışverişi istemeye istemeye yaptıklarını söy-

lüyorlardı. Scarlett ise Yankee subaylarının eşleri tarafından verilen çay davetlerine bile gidiyordu. Daha da aşırı davranıyor ve bu kadınları evine kabul ediyordu. Herkes onun için, Pittypat ve Frank olmasa bile o kendi başının çaresine bakabilir, diye düşünüyordu.

Scarlett halkın kendisi hakkında dedikodu yaptığını biliyor, ama bu konuda kaygılanmıyordu. O Yankeeler'e karşı Tara'yı yakmaya kalkıştıkları günkü kadar kin besliyordu, ama bu kini saklamasını da biliyordu. O para kazanmak için Yankeeler'le iyi geçinmek gerektiğini de biliyordu. Yankeeler'in arasından müşteri çekebilmek için en iyi yolun sevimli birkaç sözcük söylemek ve gülümsemek olduğunu da biliyordu.

Kısacası o işini çok iyi biliyordu.

Zengin olduğu ve Yankeeler tarafından servetine elkonulamayacağına inandığı zaman, onlara haklarında tüm düşündüklerini açıkça söyleyecek ve onlardan nefret ettiğini gösterecekti. Bu onun için en büyük mutluluk olacaktı. Ama sağduyusu onlarla şimdilik barış içinde yaşamasını emrediyordu. Eğer Atlanta halkı buna ikiyüzlülük diyorsa varsın desindi!

Scarlett Yankee subaylarıyla ilişki kurmanın çok kolay olduğunu hemen anladı. Çünkü bir düşman ülkede istenmeyen adamlar olarak yaşıyorlar ve kendilerini yapayalnız hissediyorlardı. Bunlar Güneyli kibar kadınlarla tanışmaya can atıyorlardı. Oysa sokakta karşılaştıkları saygıdeğer kadınlar, eteklerini topluyorlar ve onlara yüzlerine tükürecekmiş gibi bakıyorlardı. Yalnız zenci kadınlar ile fahişeler onlara güleryüzle bakıp onlarla nazik bir biçimde konuşuyorlardı. Scarlett her ne kadar bir erkeğin yapması gereken bir işle meşgul oluyorsa da kibar kadın olduğu yadsınamazdı. Yankee subaylarına gülümsediği ya da yeşil gözlerinde sevimli bir ışık parladığı zaman onların sevinçten kalpleri çarpıyordu.

Scarlett, Yankee subaylarıyla gevezelik etmek için çoğunlukla arabasını durdururdu. Sohbet sırasında gamzelerinin belirdiğini hissedince ise içinden bu

adamlara karşı öyle bir nefret dalgası kabarırdı ki küfretmemek için kendini zor tutardı.

Eskiden Güneyli subayları idare ettiği gibi, şimdi de ustalıkla Yankee subaylarını uyutuyordu. Yalnız bugünlerde eğlence, dans ve müzik söz konusu değildi. Scarlett şimdi kederli, zarif, kibar, güzel ve alımlı kadın rolü oynuyordu. Kibar ve eşsiz tavrı ile tuzağına düşürmek istediklerini daima saygılı bir mesafede tutmaktan subayların kalplerini ateşleyen güzelliğini sergilemekten de vazgeçmiyordu.

Birçok Yankee subayı, Atlanta'da ne kadar zaman kalacaklarını bilemedikleri için eşlerini ve çocuklarını da buraya getirmişlerdi. Oteller ve aile pansiyonları tıklım tıklım dolmuştu. Bu yüzden onlar aileleri için küçük evler yaptırıyorlardı. Bu evler için gereken tahtaları da kendilerine herkesten çok daha iyi davranan güzel ve kibar Mrs. Kennedy'den alıyorlardı. Bunlar terbiyelerini koruyarak, konfedere askerlerinden daha çok Scarlett ile alışveriş yapmayı yeğliyorlardı.

Bazen güzel ve büyüleyici olmayı, bazen bedbaht ve umutsuz bir tavır takınmayı bildiği için, Yankeeler bu cesur küçük kadına yardım edilmesi gerektiğini düşünüyorlardı. Frank'i kendisine layık bir koca olarak görmeyen Yankee subayları, onun müşterisi olmayı seve seve kabul ediyorlardı. Böylece Scarlett hem işlerini geliştiriyor, hem de Yankee parasıyla bugünü kurtardığı gibi, edindiği yeni dostluklar sayesinde geleceğini de güvence altına alıyordu.

Scarlett Yankee subaylarıyla ilişkilerinin uygun bir biçimde, sanıldığından daha kolay gelişebileceğini anlamıştı. Çünkü Kuzeyli subaylar, Güneyli kadınlara karşı adeta kutsal bir korku duyuyorlardı. Ama Scarlett'in bunların eşleriyle olan ilişkileri, umulmadık bir sorunun patlak vermesine neden oldu.

Yankee kadınlarıyla dostluk kurmak isteyen kendisi değildi; onlardan uzak durmayı yeğlerdi. Ama bu onun için imkansız bir şeydi. Bu arada subay eşleri de onunla görüşmeye karar vermişlerdi. Bu kadınlar, Gü-

ney hakkında bilgi sahibi olmak istiyorlardı ve bu isteklerine cevap verecek tek kişi de Scarlett olabilirdi. Çünkü Atlantalı kadınlar, onları görmeye tahammül bile edemiyorlardı, hatta kilisede bile selamlaşmaktan kaçınıyorlardı. Oysa Scarlett iş için bile olsa onlara gidiyor ve onlar tarafından kutsal bir varlık gibi karşılanıyordu.

Arabasını bir Yankee evinin önünde durdurup oturduğu yerden ev sahibine kendi odunlarını övmeye başladığı zaman evin hanımı da konuşmaya katılmak için evden çıkar ve Scarlett'i bir bardak çay içmeye davet ederdi. O da bu daveti kendisi için söyleneceklere kulak asmadan çoğunlukla müşteri kazanacağı düşüncesiyle kabul ederdi. Ne var ki Yankee kadınlarının kişisel sorunları, Güney'e ait konularda taraflı oluşları onun sabrını zorlardı.

Kuzeyli kadınlar, esirlerin yüzlerine Güneyliler kızgın demirle damga basarken pamuk üreticilerinin ne yaptıklarını, ne duyduklarını merak ediyorlar, zencilerin nikahsız yaşamaları sorununa karşı büyük bir ilgi duyuyorlardı. Atlantalı kadınlar böyle câhil sorular karşısında öfkeden köpürürdü, ama Scarlett kendini tutmayı beceriyordu. Çünkü bu saçma soruları soran kadınlar birer Yankee idiler, bunlardan başka bir şey beklenmezdi.

Ülkesine karşı yapılan hakaretleri Scarlett genellikle duymamazlıktan gelirdi. Yankee kadınlarının bu sözleri, onda özenle gizlenen bir aşağılama tepkisi uyandırıyordu. Bir olay, Scarlett'in bütün nefretini canlandırdığı zamana kadar bu ilişki, bu biçimde sürdü ve Kuzey'i Güney'den ayıran uçurumun derinliğinin ölçülmesine de olanak verdi.

Bir gün arabasında Peter amcayla giderken, kendisinden satın aldıkları kerestelerle evlerinin bitmesini bekleyen üç subay ailesinin bir arada bulunduğu bir binanın önünden geçti. Üç Yankee subayının eşleri, ağaçlı yolun tam ortasında duruyorlardı. Scarlett'i görünce ona el sallayıp durmasını istediler ve arabaya yaklaştılar.

Subay eşlerinden biri;

— Siz tam benim tanışmak istediğim kadınsınız, Mrs. Kennedy! dedi. Bu, Maine'den gelen uzun boylu ve zayıf bir kadındı. Sözlerini şöyle tamamladı:

— Bu geri kalmış kent hakkında öğrenmek istediğim bazı konular var.

Scarlett, Atlanta'ya karşı edilen üstü kapalı bu küfürü sineye çekerek gülümsemeye çalıştı.

— Sizin için ne yapabilirim?

— Süt annemiz Briget, bu zencilerin arasında bir gün dahi kalmak istemeyerek Kuzey'e döndü. Çocuklarım beni deli edecekler. Başka bir süt nine bulmak için ne yapayım. Rica ederim bu konuda bana yardımcı olunuz. Çünkü nereye, kime başvuracağımı bilemiyorum.

Scarlett:

— Bu herhalde çok güç olmamalı! diyerek gülümsedi. Elinizi Serbest Bırakılanlar Bürosu'nun henüz şımartmadığı bir zenci kadına uzatsanız mükemmel bir çocuk dadısı bulursunuz. Bahçenizin parmaklığı önünde durup yoldan geçen bütün zenci kadınlara sormanız yeterlidir.

Üç kadın bu cevap üzerine hakaret içeren bir takım sözler mırıldanmaya başladılar.

Maine'li kadın:

— Çocuklarımı bir zenci kadının eline bırakır mıyım? diye bağırdı. Ben gerçek İrlandalı bir kız arıyorum.

Scarlett:

— Korkarım ki Atlanta'da İrlandalı hizmetçi bulamazsınız! diye yumuşak bir sesle cevap verdi. Ben bugüne kadar bir beyaz hizmetçi görmedim. Evimde de istemem herhalde... Siyahların yamyam olmadıklarına ve onlara güvenileceğine sizi inandırmak isterim.

Scarlett son cümlesinde sesine alaycı bir ton vermişti.

— Allah korusun! Ben evimde böyle bir şey istemem. Bakın şu öneriye! Bir zencinin çocuklarıma el

sürmesine izin vermek mi? Yok yok, bu olamaz!

Scarlett, annesinin, kendisinin ve Wade'in kahrını çekmiş olan iri yumruk elli Dadı'yı düşündü. Bu yabancı kadınlar ne hakla böyle konuşabiliyorlardı? Bu siyah ellerin ne kadar sevilebileceğini neden bilmiyorlardı? Sakinleştirmek, teselli etmek, yemek yedirmek, yıkamak, okşamak için yaratılmış bu siyah eller...

Scarlett:

— Böyle düşünmeniz bana çok garip geliyor! diyerek yüzünde beliren kısa bir gülümsemeyle cevap verdi. Zencileri serbest bırakanın sizler olduğunuzu unutmuşa benziyorsunuz.

— Ah Tanrım! Onları serbest bırakan ben değilim. Buraya gelmeden bir ay öncesine kadar hayatımda bir tek zenci görmemiştim. Onları görmeyi de hiç istemedim. Bana hiç güven vermiyorlar çünkü...

Bu tartışma çıktığı andan itibaren Scarlett, Peter amcanın gittikçe fenalaştığının farkındaydı.

Yankee subayının eşi birden;

— Hey, ihtiyar zenci! diye bağırarak Peter'ı arkadaşlarına gösterdi. Şuna bakın bir kurbağa gibi kabarıyor.

Sonra bu kadın Scarlett'e dönerek;

— İddiaya girerim ki, bu sizin sevgilinizdir! dedi. Siz Güneyliler siyahları kullanmasını bilmiyorsunuz. Bazen onları çok şımartıyorsunuz.

Peter sinirinden uzun uzun yutkundu, alnı kırıştı, yüzünü ekşitti, ama soğukkanlılığını korumayı başardı. Bir beyaz kadın tarafından "zenci!" diye hitap edilmek, hayatında ilk kez başına gelmemişti; ama "sevgili" sözü, onun çok ağrına gitti. Bu yaşta "sevgili!" diye hitap edilmek yıllardan beri Hamilton ailesinin en güvenilir dayanağı olmakla övünen bu ihtiyar adama çok ağır bir suçlamaydı.

Scarlett, Peter'ın yüzüne bakmaya cesaret edemedi, ama onuruna indirilen bu hakaret darbesi yüzünden titrediğini hissetti. Tüm benliğini bir öfke dalgası kapladı. Yankee kadınlarının Konfedere ordusuyla alay

etmelerini, Jeff Davys'in şöhretine dil uzatmalarını, Güneyliler'in zencileri öldürmek ve zehirlemekle suçlanmalarını sessizlikle dinlemişti. Hatta kendi erdemi ve namusu söz konusu olsaydı buna da tahammül edebilirdi. Ama bu kadınların ihtiyar ve sadık uşağı aptalca sözlerle üzmeleri üzerine içine kibrit atılan bir barut fıçısı gibi ateş aldı. Gözleri Peter'ın kemerindeki tabancaya takıldı, eli oraya doğru yöneldi. Evet evet, onlara köpek muamelesi edilmeliydi. Ama Scarlett sinirlerine hakim oldu. Dudaklarını kanatırcasına ısırdı ve Yankeeler'e söylenmesi gereken şeyleri söyleme zamanının henüz gelmediğini anımsadı. Bir gün bütün gerçeği yüzlerine çarpacaktı, ama şimdi bunun sırası değildi.

Scarlett, Yankee kadınlarına titrek bir sesle;

— Peter amca ailedendir! diyerek cevap verdi. Allahaısmarladık! Haydi Peter amca, gidelim!

Peter, ata öyle şiddetli bir kırbaç darbesi indirdi ki, hayvan kapaklandı, araba sarsıldı. Scarlett bu sırada Yankee kadınının arkadaşlarına;

— Bu zenci ailedenmiş ha? İyi ki akraba değiller! dediğini duydu.

Scarlett, "ah biraz zengin olsaydım hepsinin yüzlerine tükürürdüm!" diye düşündü. Peter'a baktı, ihtiyar zencinin gözlerinden yaş geldiğini gördü. Genç kadının da gözleri yaşlandı. İhtiyar siyah için büyük bir şefkat ve onun aşağılanmasına karşı derin bir keder duydu. Bu Yankee kadınları Peter'ın kalbini kırmışlardı. Yaşlı Albay Hamilton ile Meksika Savaşı'na katılan ve efendisi ölürken onu kolları arasında tutan Peter, Melanie ve Charles'ı büyüten ve Pittypat'e göz kulak olan, onu Atlanta'dan kaçarken koruyan Peter...

Scarlett üzgün bir sesle;

— Peter amca! diyerek elini ihtiyar zencinin yorgun koluna koydu. Sonra şöyle devam etti:

— Senin ağladığını gördüğüm için utanıyorum. Onların söylediklerine kulak asmamak gerek! Onlar hep aynı mendebur Yankeeler!

— Onları anlayamayacak bir eşekmişim gibi bana sesleniyorlar, benimle bir Afrikalıymışım gibi konuşuyorlar. Bana "zenci" dediler. Oysa bugüne kadar hiçbir beyaz bana "zenci" demedi. Zencilere güvenleri yokmuş, bu söz bana hakarettir. Saygıdeğer Albay ölürken bana "Peter, sen çocuklarımla meşgul olacaksın, genç Miss Pittypat sana emanet! Çünkü o akılsızın biridir!" demişti. Ben de elimden geldiğince Albay'ın isteklerini yerine getirdim.

Scarlett:

— Senin yaptığını ancak koruyucu melekler yapabilir! diyerek onu sakinleştirmeye çalıştı. Sensiz bizim halimiz ne olurdu diye, hep düşünüp durmuşumdur.

— Sağolun Mrs. Scarlett! Siz çok naziksiniz. Siz de bilirsiniz ki... Ama Yankeeler bilmezler, aslında onlar bilmek istemezler. Ben anlamıyorum, onların sizin işlerinize karışmasını... Mrs. Scarlett onlar biz Konfederelerı'i anlamazlar.

Scarlett, Yankee kadınlarının karşısında güçlükle zapt ettiği öfkesinin etkisinden kurtulamamıştı. İhtiyar zenci ve o, yollarına sessizce devam ettiler. Biraz sakinleşti. Peter da sakinleşmişti, ama alt dudağı insana kaygı verici bir biçimde kabarıyordu. Yediği hakaret darbesinin etkisi azaldıkça, öfkesi artıyordu.

Scarlett, "bu mendebur Yankeeler de çok acayip insanlar doğrusu!" diye düşünüyordu. "Bu kadınlar siyah diye Peter'ın kulakları yok mu sandılar. Yankeeler nedense zencilerin çocuklardan farksız olduklarını, onları yumuşak bir biçimde yönetmek, yüzlerine gülmek, avutmak, onlara karşı sert konuşmamak gerektiğini bilmiyorlar.

Zencilerin eski efendileriyle olan ilişkilerini de bilmiyorlar. Onların efendilerine ne kadar bağlı olduklarını da kavrayamıyorlardı. Kuzeyliler zencileri serbest bıraktılar, ama onları sevmiyorlar. Onları; Güneyliler'e karşı terör havası yaratmak, ülkede karışıklık çıkartmak için kullanıyorlar. Bu arada da fırsat çıktıkça Güneyliler'in onlara kötü davrandıklarını söyleyip duruyorlar."

Bir zenciye güvenmemek! Oysa Scarlett siyahlara birçok beyazdan daha çok güveniyordu. Onlara herhangi bir Yankee'den daha çok güveni vardı. Zencilerde bir soyluluk, sınırsız bir bağlılık, hiçbir şeyin bozamadığı, hiçbir paranın satın alamayacağı bir sevgi görüyordu. İşgal sırasında Tara'da kalanları düşündü. Bunlar isteseler Yankeeler'in koruması altında rahat bir hayat yaşayabilirlerdi. Kendisiyle birlikte güneşin altında pamuk toplayan Dilcey'yi anımsadı, onların açlıktan ölmemeleri için komşu çiftliklerden tavuk çalan Pork'u, onu korumak için Atlanta'ya kadar gelen Dadı'yı düşündü. Efendileri savaştayken hanımlarına bağlı kalarak onları koruyan, Yankee saldırısı sırasında onları kaçıran, yaralılara bakan, ölülerini gömen, onları teselli eden komşu uşak ve hizmetçilerini düşündü. Serbest Bırakılanlar Bürosu onlara birtakım şeyler vaadederken bile yine beyaz efendilerinin yanında kalıyorlar. Üstelik şimdiye kadar çalışmadıkları ölçüde zor koşullar altında çalışıyorlardı. Ne var ki Yankeeler bu durumu anlayamıyorlar ve hiçbir zaman da anlayamayacaklardı.

Scarlett, Peter'a yumuşak bir sesle;

— Ama sana özgürlük verdiler! dedi.

— Hayır Mrs. Scarlett! Bana onlar özgürlük vermediler. Ayrıca bu terbiyesizlerin bana özgürlük vermelerini de istemiyorum.

Peter'ın konuşmasından büyük bir öfke içinde olduğu anlaşılıyordu.

— Ben daima Miss Pittypat'in hizmetindeyim. Öldüğüm zaman Miss Pittypat beni, son yerim olan Hamilton mezarlığına gömecek. Beni Yankee kadınlarının aşağılamalarına fırsat verdiğinizi ona söylediğim zaman muhakkak öfkelenecektir.

Scarlett:

— Bu doğru değil ama! diye şaşkın şaşkın bağırdı.

Peter:

— Evet, doğru Mrs. Scarlett! diye cevap verirken, dudağı her zamankinden daha tehdit edici bir hal aldı.

Siz şunu bilmiyorsunuz. Eğer siz ve ben Yankeeler'le bu kadar birlikte olmasaydık, onlar beni aşağılama fırsatını bulamazlardı. Eğer siz onlarla konuşmasaydınız, bana bir eşek ya da bir Afrikalı gibi davranmaya cesaret edemezlerdi. Ayrıca beni, onların saçma sapan iddialarına karşı savunmadınız.

Scarlett, Peter'ın bu yakınmasına karşı çıktı:

— Seni savundum canım! Senin ailemizden olduğunu söyledim ya!

— Madem ki bu doğrudur, bu söylediklerinize savunma denmez Mrs. Scarlett! Yankeeler'le ticaret yapmaya ihtiyacınız yok. Bakın Atlantalı hanımlar, onlarla görüşmüyorlar. Miss Pittypat, bu Allah'ın lanetlediği mendeburların arasında ayakkabısının ucunu ıslatmaya bile tenezzül etmez.

Peter'ın sitem dolu sözleri, onun için Frank, Pittypat ve bütün tanıdıkların söylediklerinden ve söyleyeceklerinden çok daha acıydı. Scarlett çok öfkelendi ve kendisini anlayamadığı için ihtiyar zenciyi dut ağacı gibi sallamak istedi. Ama kendisini tuttu, çünkü Peter'ın hakkı vardı. Yine de Peter ya da kendisine hizmet eden bir zenci için gürültü çıkarması olacak şey değildi. Hele böyle bir ortamda...

Peter:

— Bir sevgili ha! diyerek homurdandı. Bundan sonra Miss Pittypat sizi arabayla götürmeme izin vermez. Hayır Mrs. Scarlett!...

— Anlıyorum. Ben de böyle olmasını isterim. Ama artık sus, rica ederim.

Peter'ın sesinde bir gurur ifadesi seziliyordu:

— Sırtım şu sıra öyle ağrıyor ki, oturduğum yerde bile rahat edemiyorum. Canım acıdığı için Miss Pittypat, benim araba sürmeme izin vermez. Mrs. Scarlett sizin Yankeeler'le birlikte olmanız sizinde işinize hiç yaramaz.

Scarlett için, doğal olarak durumu daha açık bir biçimde anlatmak mümkün değildi... O da sinir bozucu bir sessizliğe dalmak zorunda kaldı.

Akrabaları, dostları, yakınları onu eleştiriyorlardı. O hakkında söylenenlerin hepsini biliyordu. İşte Peter bile onu bir daha arabayla götürmek istemeyecek kadar kötülüyordu. Bu bardağı taşıran son damlaydı. Bu zamana kadar o, Atlanta halkıyla alay etmişti, ama Peter'ın sözleri durumu değiştiriyordu. Şimdi komşularına ve tanıdıklarına karşı, Yankeeler'e beslediği kadar büyük bir kin duyuyordu. "Benim yaptıklarımdan onlara ne, neden benim işlerime karışıyorlar!" diye düşündü. "Onlar Yankeeler'le konuşmamın ve tam bir esir gibi çalışmamın benim hoşuma gittiğini sanıyorlar. Hakkımda ne derlerse desinler, ne düşünürlerse düşünsünler; benim için bütün bunlar boş şeyler! Bu aptalca davranışları önemsememeye devam edeceğim. Ama daha sonra ne olacak?"

Daha sonra! Evet daha sonra, dünya rahata kavuştuğu zaman o kollarını kavuşturacak ve aynı Ellen gibi büyük bir hanımefendi olacaktı. Tüm silahlarını bir yana bırakacak, sakin bir hayat sürecek ve herkes onu takdir edecekti. Zengin olduğu zaman neler yapacağını çok iyi biliyordu. Annesi gibi iyi yürekli ve sevimli olacak, başkalarına iyilik yapacaktı. Gelenek ve göreneklere saygı gösterecekti. Hiçbir şeyden korkmayacaktı. Çocuklarla oynayacak, onların eğitimleriyle ilgilenecekti. Dostları onu ziyarete geleceklerdi. O da onlara çay, kurabiye, pasta hazırlayacaktı. Bunları konuklarına tafta eteklerinin hışırtıları arasında dolaşarak bir bir ikram edecekti. Saatlerce gevezelik edecekti. Yoksullara sepet sepet yiyecek, hastalara sıcak çorba, yeni evlilere armağanlar gönderecekti. Annesi gibi kötü durumda olanları arabayla gezdirecekti. Güneyliler'in anladıkları anlamda tam bir hanımefendi olacaktı. O zaman herkes Ellen'ı sevdiği gibi onu da sevecekti. Herkes onun iyi yürekli oluşunu övecek ve ona "iyiliksever hanım" diyecekti.

Scarlett'in gelecekle ilişkili hayallerini hiçbir şey bozmuyordu. O, iyiliksever ve şefkatli olmak için yanıp tutuşuyordu. O kendinde yalnız bu niteliklerin görül-

mesini istiyordu. Ama bu kadar ayrıntıyla uğraşamayacak kadar korkaktı. Şimdilik zengin olduğu zaman, herkesin bir gün ona saygı göstereceğini düşünmesi yeterliydi.

Bir gün! Evet bir gün, ama şimdi değil! Bu sırada onun, hanımefendi olmaya zamanı yoktu. Peter "sırtım ağrıyor!" derken, doğru söylemişti. Bir gece ağrıları o kadar arttı ki arabayı süremez oldu. Scarlett de arabayı kullanmak zorunda kalınca elleri tekrar nasırlaşmaya başladı.

İlkbahar böyle geçiyordu. Yaprakların yemyeşil olduğu ve mis gibi çiçek kokularının çevreye yayıldığı mayısta havalar, serin nisan yağmurlarından sonra ısınmıştı. Her geçen gün Scarlett'e yeni bir tasa ve yeni bir iş yükü getiriyordu. Dostları ona iyiden iyiye soğuk davranmaya başlamışlardı. Bu olumsuzluğa karşılık ailesinden daha nazik ve güleryüzlü muamele görüyordu. Acı içinde mücadeleyle geçen bugünlerde onu anlayan bir tek Rhett Butler vardı.

Rhett, New Orlean'a yaptığı esrarengiz gezileri hakkında bir açıklama yapmıyordu. Scarlett ise bir çeşit kıskançlık hissi duyuyor ve onun oralarda birkaç kadınla birlikte olabileceğini düşünüyordu.

Peter arabayı sürme görevini bıraktığı günden beri Scarlett dışarıda daha çok kalmaya başladı. Kentte olduğu zaman gününün büyük bir bölümünü ya "Bugünün Kızı" kahvesinin üzerinde faaliyet gösteren bir kumarhanede, ya da Yankeeler ve Carpetbaggerlar'la birlikte içki içtiği Güzel Watling barında Rhett'le buluşup parasal tasarılarının başarısı için geçiriyordu. Rhett, Frank ve yaşlı Miss Pittypat için duyduğu saygı gereği onların ziyaretine gitmiyordu, ama genç kadına rastlamak için hiçbir fırsatı da kaçırmıyordu. Scarlett onun atıyla geldiğini görünce, arabasıyla tenha bir sokağa giriyordu.

Rhett'le konuşmak için daima duruyordu. Rhett de bazen atını arabanın arkasına bağlayıp, Scarlett'in yanına oturuyor ve dizginleri eline alıyordu. Bu sıralarda

Scarlett çok çabuk yoruluyordu, bu yüzden arabayı Rhett'in kullanmasına seviniyordu. Kent'e yaklaştıkları zaman Scarlett'in yanından ayrılmaya dikkat ediyordu, ama yine de onların birlikte olduklarını bütün Atlanta görüyordu. Scarlett'in aleyhine yapılan dedikodular da hiç durmuyordu.

Genç kadın, bu karşılaşmaların bir rastlantı sonucu olup olmadığını bazen düşünürdü. Bu karşılaşmalar aynı zencilerin sokaklarda işledikleri suçlar gibi gittikçe artıyordu. Ama Rhett, beraber oluşlarından en az yararlanabileceği zamanı neden seçiyordu? Ondan ne istiyor ve ne bekliyordu? Bir serüven mi? Ama buna imkan yoktu! Scarlett bu olasılıktan kuşkulanmaya başlamıştı. Rhett ne Ashley'den, ne de onun aşkından söz ediyordu.

Ona kendisinde uyandırdığı istekler hakkında kaba benzetmelerde de bulunmuyordu. Sonunda Scarlett; uyuyan yılanı uyandırmamanın daha iyi olacağını düşünerek, sürekli karşılaşmalarının nedenini araştırmaktan çekindi. Zaten şu görüşe varmıştı: Atlanta'da ilgi çekici başka adamlar tanımadığı için, yalnızca sevimli bir kişiyle biraz gevezelik etmek üzere onun arkadaşlığını aradığını hissediyordu.

Rhett hangi nedenle hareket ederse etsin, Scarlett onu sık sık görmekten memnun kalıyordu. O bir müşteriyi elinden kaçırdığı, borcunu ödemeyenler olduğu, Mister Johnson'ın hırsızlık yaptığı, Hugh'un beceriksizliğinden duyduğu üzüntüleri anlatıyor; Rhett de onu sakin sakin dinliyordu. İş konusundaki başarıları karşısında Frank basit bir gülümsemeyle yetinirken ve Pittypat "Aman Tanrım!" diye anlamı bilinmeyen bir tepki gösterirken, Rhett onu alkışlıyor, övüyordu.

Rhett arabaya biner binmez, dizginleri onun elinden alır, ona küstahça birkaç söz söylerdi. İşte o zaman Scarlett kendini gençleşmiş hisseder, bütün üzüntülerine ve kalın beline rağmen yeniden çekici bir kadın olduğunu sanırdı. Aklına ne gelirse onu söylerdi; hatta Frank ve Ashley ile konuşmadığı konulardan bile söz ederdi.

Şimdi Rhett gibi bir dostu olması çok iyi bir şeydi; onunla anlaşmaya karar vermişti.

Evet bu adam çok iyiydi ve insanı teselli etmesini biliyordu. Scarlett'in artık pek az dostu vardı. Peter'ın onu protesto eder gibi yalnız bırakmasından birkaç gün sonra Rhett'e şöyle dedi:

— Bu kent halkı niçin bana bu kadar kötü davranıyor? Niçin hep benden söz edip duruyor? Carpetbaggerler'la iş ilişkilerimden başka konuşacak konuları yok. Oysa ben kimseye bir kötülük yapmadım.

— Eğer bugüne kadar bir kötülük yapmadıysanız, fırsat çıkmadığı içindir. Bunu az da olsa farketmişlerdir. Sonra Scarlett, bıçkı atölyenizin kâr etmesinin bile işleri bozuk giden herkes için tahammül edilmez bir şey olduğunu biliyor musunuz? İyi yetişmiş, saygın bir aileye mensup bir kadının, evinin dışında çalıştığına hiç tanık oldunuz mu?

— Eğer ben evde otursaydım, çoktan açlıktan ölmüş olurduk.

— Ne olursa olsun evinizde kalmalıydınız. Açlıktan ölmeye razı olmalıydınız, çünkü kural bu!...

— Ama bakın Mrs. Merriwether'a! O Yankeeler'e poğaça, kurabiye satıyor. Bu bir bıçkı atölyesini işletmekten daha kötüdür bence... Mrs. Elsing dikiş işleri yapıyor ve pansiyon işletiyor. Fanny kimsenin beğenmediği, ama yalnızca yardım olsun diye satın aldığı porselenlere berbat resimler yapıyor.

— Ah Scarlett ah! Bütün bu kadınlar senin gibi olsalardı ne olurdu acaba? Bunların hepsi uyuşuk uyuşuk oturuyor ve omuzlarındaki kendilerine ait yükü erkeklerin taşımasını bekliyor. Bir de şanslarına küsüyorlar haspalar! Siz ise iş için, işiniz için can atıyorsunuz; dişinizi tırnağınıza takıyor, ölesiye çalışıyorsunuz. Ben öyle sanıyorum ki artık bir adamın işlerinize karışmasına asla tahammül etmeyeceksiniz. İşte bu durumda insan nasıl olur da size acır canım?

— Yine de biraz ciddi olmanızı isterdim.

— Siz şu Doğu atasözünü hiç duymadınız galiba: İt

ürür, kervan yürür! Bırakın Atlanta halkı ürsün. Scarlett, kervanınızı durduracak bir engel olmasa gerek.

— Neden biraz para kazanmam gözlerine batıyor.

— Ama her isteğinize birden kavuşacak değilsiniz ya! Siz dünyayı takmayan bir erkek gibi para kazanmaya ve bu arada dost edinmeye bakınız.

— Yoksul yaşamak hiç hoşuma gitmez...

— Biliyorum, her şeyden önce istediğiniz paradır, öyle değil mi?

— Doğru, paraya her şeyden çok değer veriyorum.

— Bakınız, haksız da sayılmazsınız. Ama bu biçim davranmanız, sizi bu kalabalığın arasında tek başınıza bırakıyor.

Scarlett, Rhett'in bu görüşü hakkında düşünmek için cevap vermedi. Onun hakkı vardı, Scarlett çok yalnızdı gerçekten. Bir tek kadın arkadaşı yoktu. Savaş öncesinde annesine giderdi. Onun ölümünden sonra Melanie ile birlikte oldu, ama şimdi kimsesi yok sayılırdı. Çünkü Pitty-pat, dedikodudan başka bir şey anlatmazdı.

Scarlett:

— Kadın arkadaşlarım tarafından hiç sevilmediğimi sanıyorum! diyerek yeniden konuşmaya başladı. Beni sevmemeleri yalnız işlerimin çok olduğundan dolayı değildi. Arkadaşlarım beni hiç sevmemişlerdir. Beni seven bir tek annem olmuştur. Hiçbir kadından gerçek bir sevgi görmedim. Kızkardeşlerimden bile... Bunun nedenini de bilmiyorum. Savaştan önce, hatta Charles ile evlenmeden önce, yaptığım her şey hiçbir kadının hoşuna gitmezdi. Ben...

Rhett'in gözlerinde kötü bir pırıltı belirdi.

— Mrs. Wilkes'ı unutuyorsunuz sanırım. O cinayet olayı hariç, her konuda sizin yaptıklarınızı onaylamış, beğenmiştir ve beğenecektir de!

Scarlett "işlediğim cinayeti de hoş karşıladı!" diye düşündü. Ama sonra nefret dolu bir kahkaha attı.

—Hıh, Melanie mi? dedi. Onun bir kuş kadar bile beyni yoktur. Eğer bir parça sağduyusu olsaydı...

Birden susuverdi.

Rhett:

— Bir parça sağduyusu olsaydı hoşuna gitmeyeceği bir hayli şeyi farkederdi! diye Scarlett'in yarıda kestiği cümlesini tamamladı. Sonra onu kızdıracağını bilerek şöyle dedi:

— Haydi, bana numara yapmayın! Bu konuda benden daha çok bilgi sahibi olduğunuz açıkça belli.

— Belleğiniz ve şu aşağılık tavırlarınız yere batsın!

— Kaba sözler söylemeniz kısa kesmeme neden olamaz. Şimdi bizi ilgilendiren konumuza tekrar döneceğim. Şu gerçek artık kafanıza girmelidir. Eğer başkalarına benzememekte devam edecek olursanız, değil yalnızca yaşıtınız olan insanlardan, aynı zamanda hem ailenizden, hem çocuklarınızdan ve hem de torunlarınızdan uzak kalacaksınız. Onlar sizin davranışlarınızı, yaptıklarınızı, aldığınız sonuçları asla anlayamayacaklardır. Yaptıklarınızın hiç biri de hoşlarına gitmeyecek onları memnun etmeyecektir. Ama soyunuzun sizinle övüneceğini ve çocukları için "Kızımız büyükannesine çekecek galiba!" diyeceklerini sanıyorum. Ama torunlarınızın çocukları ya da torunları hakkınızda "kart karı herhalde malın gözüymüş!" diyerek sizi tenkit edeceklerdir.

Scarlett, Rhett'in bu sözlerine katıla katıla güldü.

— Bazen güzel benzetmeleriniz, buluşlarınız oluyor. Bakın büyükannem Robillard tam sizin dediğiniz gibiymiş. Yaramazlık yaptığım zaman annem beni korkutmak için ondan söz ederdi. O baston gibi doğru bir kadınmış, şakaya hiç gelemezmiş. Tam üç kez evlenmiş, onun uğrunda birçok erkek düello etmiş. Boyanır ve açık saçık elbiseler giyermiş. İçine de... Şey... Anlayın işte... Pek fazla bir şey giymezmiş.

— Siz de annenize benzemeye çalışmanıza rağmen, ona karşı hayranlık duymaktan da geri kalmazdınız değil mi? Benim de Butler soyundan korsan olan bir büyükbabam varmış.

— Vay canına! Demek işkencecilerdenmiş!

— Para araklamak gerektiğinde, bu işi yasal sayarmış herhalde. Babama bıraktığı servete bakılacak olursa bir hayli para kazandığı ortadadır. Aile içinde onun adını "gemici" koymuşlar. Ben doğmadan önce bir batakhanede kavga ederken ölmüş. Ölümünün çocukları için acı bir olay olduğunu söylemek yanlış sayılırmış. Çünkü büyükbabam, gece gündüz sarhoş gezermiş. Denize açılıp pupa yelken giderken yanındakilere hep anılarını anlatırmış. Bu anıları o kadar korkunçmuş ki, dinleyenlerin saçları diken diken olurmuş. Ama ben ona hayran oldum.. Babamdan çok ona benzemeye çalıştım. Şunu özellikle bilmenizi isterim ki babam çok efendi bir adamdır. Dinine ve geleneklerine bağlıdır. Neyse şimdi benden söz etmeyi bırakalım. Kısacası dostlarınız gibi evlatlarınız da yaptıklarınızı beğenmeyeceklerdir. Çocuklarınızın sessiz, ağırbaşlı olacaklarını sanıyorum. Çünkü azgın insanlardan, sakin çocuklar doğar. En kötüsü de, öteki anneler gibi çektiğiniz zorluklardan, yoksulluklardan onları korumak isteyişiniz olacaktır. Doğrusu yazık olacak. Çünkü zorluklar, düşmanlıklar, kıskançlıklar insanları ya adam eder ya da mahveder. Bugünden torunlarınızı düşünmenizi öğütlerim.

— Torunlarımızın nasıl olacaklarını bilmek isterdim.

—"Mızın" demekle anlatmak istediğiniz sizin ve benim ortak torunlarımız mıdır? Aman efendim, siz neler diyorsunuz öyle?

Scarlett yaptığı dil sürçmesinin farkına varınca yüzü kızardı. Sinirli bir sesle;

— İn arabadan sansar suratlı herif! diye bağırdı.

Rhett, hiç oralı olmadı.

— Neden inecekmişim? Bak, nerede ise akşam olacak. Böyle geç saatte bunca zencinin arasında sizi tek başınıza bırakamam.

Scarlett, onun elinden dizgini almaya çalışarak;

— Size arabadan ininiz diyorum! diye tekrar feryat etti. Ama tam bu sırada bir bulantı hissetti. Oysa o ha-

mileliğini kimse farketmesin diye büyüyen karnını şiltelerin altında saklıyordu.

Rhett hemen atı durdurdu. Cebinden çıkardığı bir temiz mendili Scarlett'e uzattı. Genç kadın arabadan dışarı sarkarak kusmaya çalıştı. Rhett onun omuzlarından tutuyordu. Ufukta batan güneşten yayılan son ışıklar Scarlett'e bir yığın altın tel gibi göründü. Bulantısı geçince yüzünü ellerinin arasına aldı ve ağlamaya başladı. Bir adamın önünde midesinin bulanması bir yana, hamileliğin belirtilerini de ona gösterdiği için utanç duyuyor, kendini küçülmüş hissediyordu. Bir daha Rhett'in yüzüne bakamayacakmış gibi geldi. Kötü bir rastlantı sonucu bu olay, Rhett'in yanında olmuştu. Üstelik Rhett denen bu herif, hiçbir kadına karşı saygı göstermesini bilen bir adam değildi. İçini çeke çeke ağlarken, Rhett'in kendisiyle hayatının sonuna kadar unutamayacağı bir biçimde alay edip duracağını düşündü.

Rhett, gayet sakin bir sesle onu tesselli etmeye çalıştı.

— Haydi Scarlett, budalalık etmeyiniz! dedi. İnsan utancından bu kadar aptalca ağlar mı canım? Çocukluk etmeyiniz, siliniz gözyaşlarınızı. Şunu bilmenizi isterim ki ben kör değilim. Hamile olduğunuzu farketmemiş olabilirmiyim?

Dehşet içinde kalan Scarlett;

— Ah! diye inledi ve pancar gibi kızaran yüzünü elleriyle kapadı. "Hamile" sözcüğü onu çılgına çeviriyordu. Frank ona halinden hiç söz etmezdi. Babası ise bu gibi durumları gayet zarif sözcüklerle geçiştirirdi. Örneğin hamile bir kadından söz etmek isterse "maaile" derdi.

— Hamileliğinizi battaniyeler ya da şiltelere sarınarak gizlemeye çalışmanız çocukça bir hareket doğrusu. Scarlett, inanın durumunuzu daha önceden biliyordum. Yoksa neden...

Rhett birden durdu. Kısa bir süre sonra da ata "deh!" diyerek arabayı sürdü. Şimdi o çok bilinen yarı

ciddi, yarı alaycı sesiyle konuşmaya başladı. Bu ses Scarlett için hiç yabancı değildi ve onu pek rahatsız etmezdi. Genç kadının yüzü yavaş yavaş eski halini alıyordu.

— Scarlett bu kadar kızacağınızı hiç ummamıştım. Oysa ben sizin aklı başında bir insan olduğunuzu sanıyordum, oysa aldanmışım. Size karşı kibar davranamadığımı sanıyorum. Zaten kibar bir adam olmadığımı da biliyorum. Çünkü hamile kadınların karşısında kesinlikle hiç sıkılmam. Ben onları öteki kadınlardan ayrı düşünmem ve karınlarına da asla bakmam. Onları kabalığın son derecesi olarak kabul ettiğim kaçamak bakışlarla izlemenin anlamını da bir türlü anlamıyorum. Şimdi söyleyin bakalım bütün bu şilteler nedir, nedir bu hile ve numaralar? Hamilelik de pek normal bir durum değil mi? Bu konuda Avrupalılar bizden çok daha uygar davranıyorlar. Onlar geleceğin annesine güzel sözler söylemekte, onu övmekte bir an bile duraksamazlar. Haydi bu kadarından vazgeçiyorum, ama hamileliği gizlemek de çok saçma. Bir kez daha söylüyorum bu doğanın bir gereğidir ve çok normaldir. Kadınlar sanki bir cinayet işlemişler ya da çok ayıp bir şey yapmışlar gibi, bunu evlerine kapanarak ve şilteler örtünerek gizlemek yerine hamilelikleriyle övünç duymalıdırlar.

Scarlett derinden gelen bir sesle;

— Övünç duymak mı? diye bağırmaktan kendini alamadı. Övünç duymak gerekmiş, şuna bakın hele!

— Çocuğunuz olacak diye övünç duymuyor musunuz?

— Aman Tanrım! Hayır... Hayır, ben çocuklardan nefret ederim.

— Acaba Frank'in çocuğundan mı söz ediyorsunuz?

— Hayır... Kimin çocuğu olursa olsun, nefret ederim! Siz...

Scarlett yaptığı yeni dil sürçmesinin farkına varınca hemen susttı. Ama Rhett sanki genç kadının hatası-

nı anlamamış gibi davranarak sakin bir sesle konuşmaya başladı.

— Demek bu konuda anlaşamıyoruz. Çünkü ben çocukları çok severim.

Rhett'in bu açıklamasını hayretle karşılayan Scarlett, sıkılganlığını elden bırakarak;

—Çocukları çok mu seversiniz? Ne kadarda yalancısınız! dedi.

— Bebekleri ve küçük çocukları; büyümeye, düşünmeye ve büyük insanlar gibi yalan söylemeye başladıkları, kısacası ideallerinin kirletildiği zamana kadar severim. Bu nokta dikkatinizden kaçmamış olmalıdır. Çünkü, Wade Hampton'ı çok sevdiğimi biliyorsunuz.

Scarlett cevap vermedi ve: "Doğru söylüyor. Wade ile oynamaya bayılır. Ona her zaman oyuncaklar, armağanlar getirir!" diye düşündü.

Rhett, onun suskun kaldığını görünce tekrar konuşmaya başladı.

— Sizin için çok korkunç, ama benim için olağan bir şey olan bu konuyu kapatalım ve yakın bir gelecekte ikinci kez anne olacağınızı kabul ettikten sonra size epey zamandan beri söylemek istediğim bir sorundan söz edeceğim. Gerçekte bu iki ayrı sorundur. Biri, tek başınıza dolaşmakla büyük hata ediyorsunuz. Sizin yalnız dolaşmanız çok tehlikelidir. Sanırım bunu siz de biliyorsunuz. Defalarca söylemiş olmalılar. Siz kendi hesabınıza iğfal edilmeyi göze almış olabilirsiniz. Ama bu hareketin neden olacağı sonuçları dikkate almanız gerekir. Şunu iyi bilin ki sizin intikamınızı alacak olan birkaç kahraman yurttaşımız birkaç zenciyi ipe çekebilir. Ama sonunda bunlar da ipi boylarlar. Buradaki kadınların sizi sevmemelerinin nedeni, kocaları ve çocukları için sürekli bir tehlike konusu olduğunuz içindir. Bu gerçek hiç aklınıza gelmedi mi, bunu hiç düşünmediniz mi? Bir de şu var: Ku Klux Klan zencilerle uğraşmayı sürdürecek olursa Yankeeler de Atlanta'da kimseye göz açtırmayacak. Hem bu işi öyle güzel yapacak-

lar ki, kamuoyuna General Sherman'ın bir melek gibi davrandığı hissini verdirecekler. Bana inan! Ne söylediğimi gayet iyi biliyorum, çünkü Yankeeler'le yakın ilişkim var, onlarla senlibenliyim. Onlar ben sanki onlardan yanaymışım gibi açıkça ve hiç çekinmeden konuşuyorlar. Ku Klux Klan'ı ortadan kaldırmak için Atlanta'yı yakmayı ve bire karşı on adam asmayı göze almışlar. Scarlett inan, yaptıklarının hiçbir faydası yok. Bütün kazandıklarını belki de bir gece içinde kaybedebilirsin. Ateşin nerede söneceğini kimse bilemez. Yankeeler'in taşınmaz mallara elkoyacağını, vergileri arttıracağını, kuşkulu kadınları cezaya çarptıracağını ve daha başka önlemler alacağını biliyorum. Ku Klux Klan...

— Bu örgüte üye olanları biliyor musunuz? Acaba Tony Welburn ya da Hugh ve başkaları...

Rhett umursamaz bir hareketle omuzlarını silkerek;

— Nereden bilebilirim ben? dedi. Ben başıboş bir adamım. Bu gibi şeylerin farkında bile olmam. Ama Yankeeler'in kuşkulandıkları adamları bilirim. En küçük bir başkaldırıda bulunanı ipte sallanırken görmek hoşunuza gitmez sanırım. Unutmayın, bıçkı atölyelerinizi kaybetmeniz tehlikesi de var. Gözlerinizden, halinizden bana inanmadığınızı farkediyorum. Beni dikkatle dinlemediğinizi de görüyorum. Şimdi size bir tavsiyede bulunacağım. Şu tabancayı sürekli yanınızda bulundurun... Atlanta'ya döndüğüm zamanlar daima yanınızda olmaya çalışacağım.

— Rhett!... Gerçekten... Beni Yankee tehlikesine karşı savunmak için mi?

— Evet Scarlett! Şekerim sizi savunmaya beni zorlayan, benim dillere destan olan kahramanlığımdır.

Tam bu sırada Rhett'in yüzündeki ciddi ifade kayboldu ve gözlerinde o kötü ışık parlamaya başladı.

— Peki bu kahramanlığı neden yapacağım acaba? Evet, hiç düşündünüz mü? Ben söyleyeyim: Size olan derin aşkımdan küçük hanım! Size tapıyorum. Sizinle

karşılaştığım günden beri yemeden, içmeden kesildim. Ama namuslu bir adam olduğum için, tıpkı Mister Wilkes gibi size hiçbir şey söylemedim. Ne yazık ki siz Frank'in karısınız. Onurum bu konuyu sizinle görüşmeme engel oldu. Tıpkı Mister Wilkes'ın onuru nasıl devreden çıkıyorsa, şimdi de benim onurum devreden çıkıyor ve böylece ben size karşı duyduğum çılgınca sevgimi, ihtirasımı ve...

Scarlett daha fazla dayanamadı.

— Ah! Allahaşkına susun! diyerek Rhett'in sözünü kesti. Konuşmanızda Ashley'ye ve onun onuruna değinmenize tahammül edemiyorum. Bana söyleyeceğiniz başka neler var?

— Boynu bükük, ama aşkla coşan kalbimi size açtığım bir sırada konuşmanın konusunu değiştirmek istiyorsunuz, öyle mi? Pekiyi efendim, işte biraz önce sözünü ettiğim sorun!

Rhett, tekrar ciddileşti ve gözlerindeki o kötü ışık kayboldu.

— Bu ata dikkat edin, bunun huysuz bir at olduğunu bilmelisiniz. Onu sürmek sizi yoruyor, değil mi? Günün birinde huysuzluğu tutarsa vay halinize! Sizi bir yolun kenarına yuvarlarsa ya da bir uçuruma sürüklerse bebeğinizi öldürebilir. Ona sağlam dizgin takın. İsterseniz bu atı daha yavaş bir atla değiştirelim.

Genç kadın, Rhett'e baktı ve onun tatlı, yumuşak tavrı karşısında öfkesi birdenbire dindi. Scarlett biraz önce onun ölmesini isterken, şimdi kibarlığı karşısında eridiğini hissetti. Rhett'e karşı minnet duygularıyla dolu olduğunu ve neden daima böyle olmadığını düşündü.

Scarlett de sakinleşmişti, tatlı bir sesle;

— Evet bu at gerçekten huysuz! dedi. Bazı akşamlar dizginleri sürekli kasmaktan kollarım yoruluyor, eve geldiğim zaman da onların ağrısına dayanmak zor oluyor. Pekiyi Rhett, nasıl isterseniz onu yapınız.

Rhett, Scarlett'teki değişikliği hemen farketti.

— Vay, vay! Ne kadar zarif, ne kadar güzel sözler

bunlar. Bu haliniz, 'küçük dağları ben yarattım!' diyen halinize hiç benzemiyor. Nerede kaldı o çevresine hükmeden Scarlett? İnsan sizi yumuşatmanın yolunu bilmeli! Siz de her zaman sert ve zorba olmak istemezsiniz değil mi?

Scarlett kaşlarını çattı ve yine öfkelenerek bir saman alevi gibi parladı.

— Hiç olmazsa bu kez arabadan inmek nezaketini gösteriniz. Yoksa sizi kırbaçlarım. Sizi neden hoşgörüyle karşılıyorum ki... Neden size kibar davrandığımı da bilmiyorum. Siz terbiyesizin, ahlaksızın birisiniz. Siz... Arabadan ininiz diyorum size... Bakın şaka yapmıyorum ben...

Rhett yere inip arabanın arkasında bağlı olan atını çözdükten sonra, batan güneşin son aydınlığında tatlı bir biçimde gülümseyince, Scarlett de kendini tutamadı ve ona gülümsedi. Şimdi Rhett'in atı ile Scarlett'in arabası ters yönlere doğru yavaş yavaş yol alıyordu.

Rhett gerçekten kabaydı, ama oldukça da becerikliydi. En iyisi ona çatmamaktı. Bir dikkatsizlik anında onun eline verilen bir silah insanı can evinden vurabilirdi. Onda insanı kışkırtan bir güç vardı. Sohbeti gizlice içilen bir kadeh konyak gibi etkiliyordu insanı...

Son bir iki aydır Scarlett konyak içmeyi sevmeye başlamıştı. Akşam evine yorgun argın döndüğü zaman kilitli dolabında bulundurduğu ona cesaret ve güç veren bir şişe konyağı vardı. Doktor Meade, ona bir hamile kadının içki içmemesi gerektiğini söylemeyi unutmuştu. Herhalde doktor böyle kibar bir kadının içki içeceğini ummamıştı. Kadınlar ancak düğünlerde bir bardak şampanya ya da nezle oldukları zaman yatarken vücuda sıcaklık vermesi için biraz içki içebilirlerdi. Ama her zaman, içkiye alışmış birtakım çılgınlar olurdu. Doktor Meade Scarlett'in davranışları hakkında ne düşünürse düşünsün, onun içkiye karşı bir eğilimi olacağını aklına getiremezdi.

Scarlett akşam yemeğinden önce bir kadeh konyağın kendisine rahatlık verdiğini hissetmişti. Konyağın

kokusunu gidermek için de ya kahve çiğner ya da birkaç damla kolonya damlattığı su ile ağzını çalkalardı.

Halk, içki içen kadınlar hakında neden bu kadar dedikodu yapardı? Kadınların içki içmeye hakları yok muydu? Bazen Frank yanı başında horul horul uyurken, o yatağında bir sağa bir sola döner; Tara'yı, Ashley'yi, ilk sevgilisini, yoksulluğu, Yankeeler'i anımsar ve konyak olmasa ben çoktan çıldırırdım diye düşünürdü. İçkinin etkisiyle bütün acılarının yavaş yavaş yok olduğunu hissederdi. Üçüncü kadehi de boşalttığı zaman çoğunlukla "bu sorunu yarın düşünürüm, şimdi çok yorgunum!" derdi.

Ama öyle zamanlar oluyordu ki içki bile onun yüreğini sızlatan acılarına derman olmuyordu. Bunlar öyle acılardı ki, bıçkı atölyelerini ya da Tara'yı bir daha görememekten de ağırdı.

Atlanta'nın gürültüsü, yeni yapıları, yabancı yüzleri, atlarla dolu dar sokakları ve geçim derdine düşmüş insanları ona bütün acılarını unutturuyordu. Scarlett Atlanta'yı seviyordu, ama... Ama Tara'nın insana huzur veren yaylalarını, zümrüt gibi çimenlerini, kızıl topraklarını, karanlık çam ormanlarını, yeşilin her tonunu barındıran yamaçları bir kez daha görebilseydi bari... Ah Tara'ya ve eski yaşantısına tekrar dönebilseydi... Ashley'nin yanında olsaydı, onun sesini işitseydi... Aşkının coşkusunu bir kez daha tadabilseydi...

Melanie'den gelen mektuplar hepsinin iyi olduklarını bildiriyordu. Will de mektuplarında ona tarlalardan, ekinlerden, pamuklardan söz ediyordu. Bütün bunlar onun Tara'ya dönme isteğini, Tara aşkını alevlendirmekten başka bir şeye yaramıyordu.

Kendi kendine "Haziranda Tara'ya gideceğim. Bundan sonra Atlanta'da bir şey yapamam. Tara'ya gidip bizimkilerle hiç olmazsa iki ay birlikte olurum!" diyordu. Bu düşünceyle onun kalbi neşeyle doluyordu.

Gerçi haziranda Tara'ya gitti. Ama kendi tasarladığı biçimde değil; çünkü bu ayın başında Will'den aldığı kısa bir mektupla babasının öldüğünü öğrenmişti.

9

Scarlett; Jonesboro istasyonuna indiği zaman, çevre gurubun rengine bürünmüştü. Kızıl ışıklar dükkanların vitrinlerinde ve savaştan kurtulan evlerin pencerelerinde oynaşıyordu. Kentte harap olmayan pek az ev vardı. Ana caddenin her iki yanındaki boşluklar, buradaki binaların toplara hedef olduğunu gösteriyordu. Kızıllaşan havada harabelerin sessizliği insanı ürkütüyordu. Bullard'ın mağazasının önünde birkaç at ve araba vardı. Tozlu yol tenhaydı. Arada bir, karşı yöndeki kahvelerden birinden bir nara ya da sarhoş kahkahası işitiliyordu. Bunlar gurubun soylu sessizliğini bozan gürültülerdi.

Savaş sırasında Yankeeler tarafından yakılan istasyon henüz onarılmamıştı. Yanında derme çatma bir baraka inşa edilmişti. Scarlett içeri girdi ve bir fıçının üzerine oturdu. Will Benteen'i görmek umuduyla sürekli yola bakıyordu. Will'in onu karşılamaya gelmesi gerekiyordu. Tren bir hayli gecikmeli olarak gelmişti. Babasının ölüm haberini alınca ilk trenle Jonesboro'ya geleceğini bilmeliydi.

Scarlett Atlanta'dan o kadar acele ayrılmıştı ki, yanında bir takım çamaşırı bile yoktu. Mrs. Meade'den aldığı siyah yas elbisesinin içinde sıkılıyordu. Mrs. Meade zayıfladığı ve Scarlett de hamile olduğu için bu yas elbisesi ona dar geliyordu.

Babasının ölümü onda çok büyük bir acı uyandırmıştı.

Buna rağmen kendi durumunu düşünmekten de geri kalmıyordu. Mücadele ile geçen günlerinde olduk-

ça bozulmuştu; sanki ihtiyarlamış gibiydi. Nedense bugüne kadar bu haliyle hiç ilgilenmemişti. Oysa şimdi Ashley'yi de görebilecekti. İlk sevgilisinin karşısına karnında başkasının bebeğini taşıyarak çıkmak onun tüm vücudunu ürpertti. Ashley'yi seviyordu, Ashley de onu seviyordu. Hiç istemediği bu bebek, onun kutsal aşkına ihanet sayılmaz mıydı? Ama olan olmuştu. Ashley'nin karşısına bu haliyle çıkmaktan başka çaresi yoktu.

Beklemekten usanan Scarlett ayağını yere vurdu. Artık Will'in gelmesi gerekirdi. Onu aramak istemiyordu.

Günlerden pazardı ve her yer kapalıydı. Will'in arkadaşlarıyla bulunduğu yere bu siyah elbise içinde gidip bir sürü başsağlığı dilekleri dinlemek istemiyordu. Halkın, tanımadığı insanların ilgisini ne yapacaktı o? Babasının adı yanında anıldığı zaman ağlamaktan korkuyordu.

Üstelik canı da hiç ağlamak istemiyordu. Eğer ağlamaya bir başlarsa Rhett'in onu Atlanta'dan kaçtığı gece tek başına bıraktığı zaman atın yelesini gözyaşlarıyla ıslattışından farksız olacaktı.

Hayır, o ağlamayacaktı! Babasının ölüm haberini aldığı zamanki gibi boğazını bir şeyler tırmalıyordu, ama şimdi ağlaması neye yarayacaktı? Gözyaşları acılarını arttırmaktan ve gücünü zayıflatmaktan başka bir şeye yaramayacaktı.

Neden Will, Melanie ya da kızkardeşleri babasının hasta olduğunu ona yazmamışlardı? Hemen trene atlayıp, babasının imdadına koşardı. Hatta ona Atlanta'dan bir doktor da getirirdi. Tanrım, ne aptal insanlardı bunlar!

Demek onsuz bir şey yapmayı beceremiyorlardı. O da bin parça olamazdı ya... Üstelik Atlanta'da onlar için ömrünü tüketircesine çalışıyordu.

Will geciktikçe sinirleri bozulmaya başladı. Bu delikanlı da ne yapıyordu acaba?

"Yoksa gelmeyecek mi?" diye düşünürken baraka-

nın arkasından bir gürültü işitti. Pencereden bakınca demiryolunu geçip bir arabaya doğru giden Alex Fontaine'i gördü. Sırtında bir çuval yulaf taşıyordu. Alex, dışarı çıkan Scarlett'i görünce hayretler içinde kaldı.

— Aman Tanrım! Scarlett siz misiniz? diyerek sırtındaki çuvalı yere attı ve ona doğru koşarak elini uzattı.

— Sizi gördüğüme çok sevindim. Biraz önce Will'i gördüm, atını nallatıyordu. Trenin geç geleceğini, sizi karşılamak için bol zamanı olacağını söyledi bana. İsterseniz gidip çağırayım.

Scarlett acısına rağmen gülümsemeye çalışarak;

— Evet! Lütfen, zahmet olacak! dedi.

İnsan, bir tanıdığı ile karşılaştığı zaman ne kadar memnun oluyordu. Alex Scarlett'in elini hâlâ bırakmıyordu.

— Ah, evet! Scarlett babanız için ne kadar üzüldüğümü bilemezsiniz!

Onun oyalanmasına üzülen Scarlett;

— Teşekkür ederim! diye kısa bir cevap verdi ve çevresine bakınarak Will'i beklediğini belli etti.

Alex nihayet Scarlett'in elini bırakarak;

— Onunla burada övünüyorduk. O tam anlamıyla bir asker gibi ve kutsal davamıza yaraşacak biçimde öldü.

Scarlett, Alex'in söylediklerinden bir şey anlayamadı. "Acaba ne demek istiyor!" diye düşündü. "Asker gibi... Acaba babamı öldürdüler mi? Tony gibi Büro mensuplarıyla kavga mı etti yoksa?"

Ama genç kadının, Alex'ten daha fazla açıklama isteyecek gücü yoktu. Babasından söz edecek olursa gözyaşlarını tutamayacağı muhakkaktı. Will gelmeden ve bütün gözlerden uzaklaşmadan ağlamak istemiyordu. Will'in yanında ağlamasında bir sakınca yoktu. Will, şimdi onun gözünde bir baba gibiydi.

Scarlett gayet nazik bir biçimde;

— Alex, rica ederim bu konudan şimdi söz etmenizi istemiyorum! dedi.

O sırada öfkeden yüzü gerilen Alex;

— Size kesinlikle kızmıyorum Scarlett! diye cevap verdi. O benim kızkardeşim olsaydı eğer... Evet evet, ona gününü gösterirdim ben. Scarlett, siz de bilirsiniz ki ben hiçbir kadının aleyhinde söz etmem. Ama kendi hesabıma Suellen'a güzel bir sopa çekmek gerektiği görüşündeyim. O kız çok azdı artık!

Scarlett, "Alex'e ne oluyor, ne demek istiyor? Suellen'ın babamın ölümüyle ne ilgisi var?" diye düşündü.

Alex hızını alamayarak konuşmasını sürdürdü.

— Gerçekler acıdır ama... Burada herkes benim gibi düşünüyor. Suellen'dan yana çıkan bir tek Will var, bir de doğal olarak Mrs. Melanie. Çünkü o bir melekten fark-sızdır ve dünya onun gözlerine daima pembe görünür.

Scarlett başı sonu belli olmayan bu sözlere dayanamadı ve sert bir sesle;

— Size bu konudan şimdi söz etmenizi istemediğimi söylemiştim! dedi.

Alex, Scarlett'in bu uyarısına da kulak asmadı. Genç kadın bir yabancının ailesini ilgilendiren gizli konular hakkında konuşmasına tahammül edemiyordu. Ayrıca Alex'in kendisine böyle dik dik bakmasını da istemiyordu. Onun içini okuduğunu sanıyor ve bundan çok rahatsız oluyordu.

Alex ise tamamen başka şeyler düşünüyordu. O, Scarlett'i çok değişmiş buluyordu. Hatta onu nasıl tanıyabildiğine bile hayret ediyordu. Evet, Scarlett değişmişti gerçekten... Ama bu değişiklik hamileliğinden, babasının ölümünden çok, büsbütün başka bir nedenden, onun iç dünyasında esen fırtınalardan ileri geliyordu.

Onun erkeklere bakan eski korkak ve utangaç halinden şimdi küçük bir iz bile kalmamıştı. En tehlikeli anlarda gözlerini kim olursa olsun sert bir biçimde dikiyordu. Alex ona bakarken, "zavallı Frank karısının elinden kim bilir neler çekiyor?" diye düşünüyordu.

Oysa herkes değişmişti. Savaşın etkilemediği kim-

se yoktu. Alex Scarlett'in üzerindeki kaba yas elbisesine baktı ve yüzüne eski acı ifade geri geldi.

Bazı geceler, annesinin ameliyat olması gerektiğini, Joe'nun çocuğunu okutmayı, başka bir katır almak için parayı nereden bulacağını düşünürken uykusu kaçar ve savaşa lanet etmesine rağmen, bitmesine de üzülürdü.

O Dimitry Munroe'yu seviyordu. Onunla evlenebilirdi, ama bu beslemesi gereken bir boğaz daha demekti. Oysa sırtındaki yük taşınmayacak kadar ağırdı. Onu uzun zamandır seviyordu. Günler zavallı kızın yanaklarını solduruyor, gözlerindeki pırıltıyı donuklaştırıyordu. Keşke Tony Texas'a kaçmasaydı. İki erkek doğal olarak daha çok üretim yapabilirdi. Alex derin derin içini çekti. Evet herkes, Alex dahil herkes değişmişti.

— Kardeşim Tony'ye yaptığınız yardımlar için size ve Frank'e teşekkür etmeyi unuttum, beni bağışlayınız. Onun Texas'a kaçmasına sizler yardım ettiniz değil mi? Bu davranışınız çok şahane! Tony'nin Texas'da gayet iyi durumda olduğunu gizlice öğrendim. Size yazıp sormaya cesaret edemedim. Yani sizin başınıza bir şey gelir korkusuyla. Siz ya da Frank ona para verdiniz mi? Bunu hemen ödemek isterim.

— Ah, Alex rica ederim, böyle şeylerin sözü mü olur? Lütfen şimdi bunlardan söz etmeyelim!

Scarlett son yıllarda ilk kez paraya önem vermiyordu.

Alex teşekkür ettikten sonra;

— Ben gidip Will'i bulayım! dedi. Yarın hepimiz cenaze töreninde bulunuruz.

Çuvalını sırtladı ve birkaç adım gittiği sırada karşı yoldan hızla bir arabanın geldiğini görüldü.

Will sabırsızlanmaya başlamış olan genç kadına doğru elini sallayarak seslendi:

— Geç kaldım galiba Scarlett!

Arabadan yavaş yavaş indikten sonra iki yanına sallanarak Scarlett'e doğru yaklaştı ve onu yanakların-

dan öptü. O zamana kadar onu hiç öpmediği gibi, daima Mrs. Scarlett diye hitap ederdi. Ama o anın heyecanı bu davranışlarını bağışlatıyordu. Alex ile vedalaşan Scarlett tekerleğe basıp arabaya binerken, Will de ona yardım etti.

Scarlett bu arabanın, Atlanta'dan kaçarken Rhett Butler'ın çalıp getirdiği araba olduğunu farketti. Bu çürük arabanın, bu kadar uzun süre çiftlik işlerine nasıl dayanabildiğine hayret etti. Herhalde Will ona çok ihtiyacı olduğu için gözü gibi bakmıştı. Atlanta'dan kaçış gecesini, yolda çektiği zorlukları, korkuları, gözyaşlarını anımsayınca bütün vücudu ürperdi. Kendi kendine, ayakkabısız ya da aç kalacağını bilse bile Tara'ya yeni bir araba almaya ve bu külüstürü yaktırmaya söz verdi.

Will'de karşılaştıkları andaki coşkudan eser kalmamıştı, delikanlı arabayı sürerken hiç konuşmuyordu. Hasır şapkasını çıkarıp arabanın içine attı. Onun bu hali Scarlett'in hoşuna gitti.

Jonesboro arkalarında kalmıştı. Ovanın derin sessizliği üzerlerine çökmüştü. Tara'ya giden kızıl tozlu yola saptılar. Çevredeki sessizlik, Scarlett'e dua ederken duyduğu huzuru anımsattı. Bu güzel yerlerden, bu kadar zaman uzak kalabilmiş olmasına şaşırdı.

Tarlaların yanından geçerken Scarlett büyük bir sevinçle pamukların gayet iyi yetişmekte olduğunu gördü. Kızıl toprağın üzerine çöken ince sis tabakası, pamuk tarlaları, bir yanda sur gibi uzanan koyu yeşil çamlar, bir yanda batan güneşin alaca karanlığı... Bütün bunlar ne kadar güzeldi, insana ne kadar huzur veriyordu. Bütün bu güzellikleri görünce, Atlanta'da geçen zamanına acıdı Scarlett.

Will:

— Scarlett size babanızdan söz etmeden önce, başka bir konuyla ilgili bir soru sormak istiyorum! diyerek konuşmaya başladı. Bundan sonra aile reisi sizsiniz sanırım. Yanılmıyorum değil mi?

— Konu nedir Will?

Will kısa bir süre sakin ve tatlı bir biçimde Scarlett'e baktıktan sonra;

— Suellen ile evlenmem bilmem hoşunuza gidecek mi? diye sordu.

Scarlett, Will'in bu sorusu karşısında çok şaşırdı. Will, Suellen ile evlenmek istiyordu!

Kızkardeşinin elinden Frank'i aldıktan sonra hiç kimsenin onunla evlenmeyeceğini sanıyordu.

— Allah'ın takdiri!

— Bu sözünüz, itirazınız yok demektir! Öyle değil mi?

— İtiraz mı? Şey... Hayır, ama... Aman Will, doğrusu beni şaşırttınız! Siz Suellen ile evlenmek istiyorsunuz öyle mi? Oysa ben sizin Carreen'e ilgi duyduğunuzu sanıyordum.

Will gözlerini yoldan ayırmayarak;

— Evet, belki de! dedi.

Scarlett onu yandan görüyordu. Yüzü gergindi. Genç kadın onun hafifçe içini çektiğini hissetti.

— Pekiyi, Carreen sizinle evlenmek istemiyor mu?

— Hiç sormadım ki!

— Aaa Will, siz delisiniz gerçekten. Çabuk ona talip olun. Bana inanın, o Suellen'dan çok çok iyidir.

— Scarlett siz Tara'da olup bitenlerin farkında değilsiniz. Bu son günlerde bizlere karşı ilginizde bir azalma oldu.

Will'in bu sözleri Scarlett'i sinirlendirdi.

— Haydi canım sen de! Sen benim Atlanta'da ne yaptığımı sanıyorsun? Benim gündüzleri araba gezintileri yaptığımı, geceleri balolara, eğlencelere gittiğimi sanıyorsan yanılıyorsun. Her ay size para gönderen kim? Demek vergileri ödeyen, çatıyı onartan, yeni katır alan ben değilim. Demek ben, sizin...

Will gayet sakin bir biçimde Scarlett'in sözünü kesti:

— Haydi canım, bu kadar gereksiz yere sinirlenmeyin! Yaptığınız iyilikleri en iyi bilen biri varsa o da benim. Siz iki erkeğin başaramayacağı işleri başardınız.

Biraz sakinleşen Scarlett;

— Şu halde ne demek istediğinizi açıklarmısınız? diye sordu.

— Bizim karnımızı doyurduğunuzu inkar edecek değilim. Ama son günlerde Tara'da olup bitenlerle ilgilenmediğiniz de bir gerçek. Sizi ayıplamadığımı bilmelisiniz. Ama ne yapalım ki siz biraz ilgisizsiniz. Başkalarının kafalarını kurcalayan sorunlarla ilgilenmezsiniz. Ama ben kendi adıma Miss Carreen'in beni sevip sevmediğini sormadım. Sorsam da bir işe yaramazdı. Çünkü o benim için bir kardeş gibidir. İnanın, bana anlattıklarını hiç kimseye anlatmamıştır. Ama Carreen bu delikanlının ölümünden sonra kendini bir türlü toparlayamadı. Ben onun kendisine çeki düzen vereceğini ve düzeleceğini de sanmıyorum. Şunu size söylememde bir sakınca olmadığını düşünüyorum. Carreen sanırım, Charleston Manastırı'na gidecek!

— Bu da ne demek?

— Bu haberin sizde uyandıracağı etkiyi biliyordum. Sizden benim bir ricam olacak Scarlett. Manastır korusunda Carreen ile tartışmayın. Onu azarlamayın. Alay da etmeyin. Onu kendi haline bırakın, istediği gibi hareket etsin. Çünkü bu onun tek isteği. Ne yaparsınız zavallının kalbi paramparça olmuş; elden bir şey gelmiyor.

— Hay Allah! Dert bin iken, bin bir oluyor. Birçok kişinin kalbi paramparça, ama hiç biri de kalkıp manastıra falan kapanmıyor. Benim halime bakın! Ben de kocamı kaybettim.

Will gayet yumuşak bir sesle;

— Biliyorum, ama bu durum kalbinizi parçalamadı sanırım! dedikten sonra arabanın içinde bulduğu saman çöpünü alarak çiğnemeye başladı.

Will'in bu sözü Scarlett'i şaşkına çevirdi.

— Carreen'in canını sıkmayacağınıza bana söz verin.

Scarlett:

— Pekiyi söz veriyorum! dedi ve Will'e hayretle bak-

tı. Onu bir türlü anlayamıyordu. Will, Carreen'i sevmişti, üstelik hâlâ da seviyordu. Ondan ayrılmaya çalışıyor ve onun planlarının gerçekleşmesine imkan hazırlıyordu. Bu arada da Suellen ile evlenmek istiyordu. Doğrusu bu iş tam bir arapsaçına dönmüştü.

—Will; bütün bunların anlamı nedir, anlat bakalım? Sen Suellen'ı sevmiyorsun değil mi?

Will çiğnediği saman çöpünü eline alıp önemli bir şeymiş gibi bir süre inceledikten sonra;

— Bir bakıma seviyorum! dedi. Scarlett, o sizin sandığınız kadar kötü biri değil. İkimiz çok iyi anlaşıyoruz. Suellen'a gereken bir koca ve çocuklardır. Kısacası o da bütün kadınlara benziyor.

Scarlett, bir şey söylemedi. Will onun sustuğunu görünce, o da konuşmadı. Araba bozuk bir yola girmişti.

Scarlett düşünmeye başladı. Will gibi sakin ve derli toplu bir adamın, Suellen gibi yaygaracı ve her zaman her şeyden şikayet eden bir kızla evlenmek istemesinin önemli bir nedeni vardı herhalde...

—Will siz bana henüz gerçek nedeni söylemiş değilsiniz! Ben bu ailenin reisiyim, bunu öğrenmek benim hakkımdır.

Will biraz duraksadıktan sonra;

— Doğru söylüyorsun Scarlett! dedi. Ben anlayacağınızı sanmıştım. Artık Tara'dan ayrılmak benim için çok zor. Tara benim aile ocağım oldu. Burasını en küçük taşına kadar seviyorum. İnsan bir şey için emek harcayıp onu istenilen duruma getirince, ona aşık oluyor sanki. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi?

Evet anlıyordu, hem de çok iyi anlıyordu. Scarlett, kendisinin de en çok sevdiği şeyi seven bu adama karşı müthiş bir sevgi duydu.

Will:

— Bakın nasıl düşünüyorum! diyerek konuşmaya tekrar başladı. Babanız ölünce, Carreen de manastıra kapanınca, Tara'da Suellen ile benden başka bir kimse kalmayacak. Bu durumda doğal olarak tek başıma ka-

lamam. Çünkü halk hemen dedikodu yapmaya başlar. İşte bu nedenle Suellen ile evlenmek gerekiyor.

— Pekiyi ama Will, sizler yalnız değilsiniz ki... Ashley ve Melanie de sizinle olacaklar. Öyle değil mi?

Ashley'nin adını duyan Will dönüp Scarlett'e dalgın dalgın baktı. Will eskiden de olduğu gibi, Ashley ile kendisinin arasında olup bitenleri biliyordu demek.

— Onlar yakında gidecekler?

— Gidecekler mi dediniz? Nereye? Tara sizin olduğu gibi, onların da yuvasıdır.

— Onlar Tara'da kendilerini, evlerinde gibi hissetmiyorlar. Ashley'yi bu duygu çok rahatsız ediyor. Bir de kendi dahil üç boğazı besleyecek kadar çalışamadığını biliyor. Tarladan bir an olsun çıkmıyor, elinden geleni yapıyor. Ama bu çalışmaları onun kafasındaki düşünceyi ortadan kaldırmaya yetmiyor. Ne yapsın Ashley? O zavallı çiftçi olarak dünyaya gelmemiş ki... Bunu benim kadar sizin de bilmeniz gerek. Odun kırarken ödüm patlıyor. Çünkü her an baltayı ayağına vurmasından korkuyorum. Şu küçük Beau bile ondan daha iyi araba kullanıyor. Kabahat Ashley'de değil elbet. O bir çiftçi olarak yetiştirilmemiş. Erkek olmasına rağmen, bir kadının sayesinde geçinmek onu çok üzüyor.

— Bir kadının sayesinde geçinmek mi? Bunu sana o mu söyledi?

— Hayır, bir söz bile etmedi. Ashley'yi tanırsınız. Nasıl anlatacağımı bilemiyorum. Bakın dün akşam, babanızın başucunda nöbet beklerken, Ashley'ye Suellen'a evlenme teklifinde bulunduğumu, onun da kabul ettiğini söyledim. Ashley bana bu habere çok sevindiğini söyledi ve bu arada Tara'da kalmasının da onu çok rahatsız ettiğini, bu durum karşısında içinin parçalandığını açıkladı. Anlıyorsunuz değil mi? Sevgili babanız ölünce, Ashley ile Mrs. Melanie Tara'da kalsalardı bir sorun yoktu. Ama onlar gidince halk en korkunç dedikoduları yapmaya başlayacaktır. Kısacası Tara'dan gideceğini ve iş arayacağını söyledi.

— İş mi arayacakmış? Ne biçim iş? Nerede bulacak iş?

— Ashley'nin ne yapacağını tam anlamıyla bilmiyorum, ama Kuzey'e gideceğini söyledi bana. New York'ta bir Yankee arkadaşı varmış. Onun aracılığıyla bir bankada iş bulacakmış.

Scarlett bu haber karşısında dehşete kapıldı ve içinden;

— Ah bu olamaz, doğru değildir! diye inledi. Ama genç kadın öylesine kendisinden geçmişti ki, onun ta içinden kopup gelen bu feryadı Will işitti ve ona bakarken gözlerinde yine yumuşak, sâkin, sevimli bir ifade belirdi.

— Bana kalırsa Kuzey'e gidip yerleşmesi çok iyi olur.

— Hayır hayır! Ben bu görüşte değilim.

Scarlett'in kafası karmakarışık olmuştu, şimdi çeşitli duyguların etkisi altındaydı. Ashley Kuzey'e gidemezdi. Oraya gitmesi demek, onu bir daha görememesi demekti. Gerçi onu aylardır görmüyordu, meyve bahçesindeki o korkunç akşamdan sonra onunla bir daha konuşmamışlardı. Ama her an onu düşünüyor, onu anımsıyordu. Onun kendi evinde oturduğunu bilmek genç kadına yetiyordu. Will'e gönderdiği her doların Ashley'nin yaşantısını kolaylaştıracağını umarak mutlu yaşamıştı. Onun çiftlik işlerine pek aklının ermeyeceğini çok iyi biliyordu. Bu dehşet anında bile onunla gururlanarak, "Ashley başka işler yapması için yaratılmıştır!" diye düşündü.

Gerçekten de Ashley bir büyük evde oturmak, cins atlara binmek, kitap okumak, müzik dinlemek için yaratılmış bir insandı. Ashley saban sürmek, araba koşmak, odun yarmak, tarlada çalışmak için dünyaya gelmemişti. Bu bakımdan Tara'dan ayrılmak istemesine pek şaşmamak gerekirdi.

Scarlett onun Georgia'dan gitmesine asla göz yumamazdı.

Evet gerekirse Frank'i zorlayacak ve onun mağaza-

sında bir iş bulacaktı Ashley'ye. Ama bu da mümkün değildi, çünkü bir Wilkes tezgah arkasında iş yapmayı da beceremezdi. Bu iş de ona saban sürmek kadar ağır gelirdi.

Ne olursa olsun bir çözüm bulunacaktı. Pekiyi, bıçkı atölyesi olmaz mıydı? Bu düşünce o kadar hoşuna gitti ki, gülümsemekten kendini alamadı. Ama bakalım Ashley, bu işi kabul edecek miydi? Bu öneriyi, Scarlett'in bir sadakası olarak da değerlendirebilirdi. Ona bu işi kabul ettirebilmek için elinden geleni yapacaktı.

O zaman Johnson'ı işten çıkaracak, Ashley'ye onun görevini verecekti. Hugh da yeni bıçkı atölyesini işletmeye devam ederdi. Ashley'ye, kocasının sağlık nedenleriyle kendisine yeterince yardım edemediğini anlatacaktı. Ona çok zor durumda kaldığını söyleyecek ve onu, yardımına ihtiyacı olduğuna inandıracaktı. Ashley bu öneriyi kabul ederse kârının yarısını ona verecekti. Yalnız onu yanında görmek, gözlerindeki sevda pırıltılarını izlemek için elinden gelen özveride bulunacaktı.

Ona bir daha aşkından söz etmeyecek, böylece onun her şeyden üstün tuttuğu onurunu kışkırtmayacaktı. Bu konuda verdiği kararı ona açıklamalıydı. Yoksa Ashley, meyve bahçesindeki olayın bir benzerinin tekrar çıkmasından kaygılanarak önerisini kabul etmeyebilirdi.

Birden yüksek sesle;

— Ona Atlanta'da bir iş bulabilirdim! dedi.

Will, biraz hayret ederek yeni bir samanı ağzına aldı.

— Orası size kalmış bir iş Scarlett! dedi. Sonra atı hafifçe kırbaçlayarak arabaya hız verdi.

— Babanızdan söz etmeden önce, sizden bir şey daha rica etmek isterim. Suellen'a çatmamanızı isteyeceğim. Olan oldu bir kere. Ona çatmanız, bağırıp çağırmanız babanızı hayata döndürmez. Zavallı kız namusuyla hareket ettiğini sanıyordu.

— Nedir Allahaşkına bu konu? Ben de size bunu soracaktım. Alex bana bir şeyler söyledi, ama ne anlatmak istediğini bir türlü kestiremedim. Suellen'ın dayağı hak ettiğini söyledi. Ne yaptı Suellen?

— Evet Suellen'a karşı herkesin diş biledığini biliyorum. Bugün Jonesboro'da rastladığım her kişi, bir daha ona değil selam vermek, yüzüne bile bakmayacaklarını söyledi. Ama bütün bunlar geçer. Şimdi bana, ona çatmayacağınıza, kızmayacağınıza, çıkışmayacağınıza söz verin. Bu akşam Suellen ile sevgili babanızın cenazesi başında kavga etmenizi istemem.

Scarlett "şuna bir bakın hele! Kavga istemiyormuş! Tara, daha şimdiden onunmuş gibi konuşuyor sanki!" diye düşündü. Sonra babasının salonda ölüm döşeğinde yattığını hayal ederek hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Will bir kolunu onun omuzuna atıp başını göğsüne yasladı. Scarlett bir süre delikanlının göğsünde gözyaşı dökmeye devam etti.

Artık her yer karanlığa gömülmüştü. Araba içgüdüsel olarak yol alan atın arkasından gidiyordu. Scarlett başını Will'in omuzuna dayamıştı. Geride kalan iki yıl içinde sağlığı iyice bozulan ve sevdiği kadının her an geleceği umuduyla gözlerini kapıya diken babasını düşünüyordu.

Babasının eski hayat dolu halini anımsadı. Ne hareketli, ne mert, ne iyi bir insandı o... Gerald, Scarlett'i eyerinin önüne oturtur, atıyla yüksek çitlerden atlatırdı. Daha çocuk denecek yaştayken ona ata binmeyi öğretmişti. Onun kolları armağanlarla dolu olarak Atlanta'dan ya da Charleston'dan döndüğü zamanlar hayalinde canlandı. Gözyaşlarını silerek gülümsedi ve onun Jonesboro'dan sabaha karşı bir ziyafetten fitil gibi sarhoş döndüğünü, Tara'nın parmaklıklarından atlarken "Yeşil Rengi" adlı şarkıyı söylediğini anımsadı. Ertesi gün ise karısı Ellen'ın karşısında alçakgönüllü, yumuşak başlı, saygılı, sevgi dolu; ama onurlu olarak duruyordu. Sevgili babası isteğine, sevgili eşine kavuşmuştu artık.

— Will, babamın hasta olduğunu bana neden yazmadınız. Hemen gelirdim.

— Bir an bile hasta yatmadı ki... Alın şu mendili. Sabredin size her şeyi anlatacağım.

Kendisine uzatılan mendili aldı, çünkü evden aceleyle çıkarken yanına mendil de almayı unutmuştu. Başını tekrar Will'in omuzuna yasladı ve onun anlattıklarını dinlemeye başladı.

— Scarlett olay şöyle gelişti. Gönderdiğiniz parayla Ashley ile ben vergileri ödedik. Bir katır, tohum, birkaç domuz ile piliç aldık. Mrs. Melanie tavuklarla ilgileniyor. O şahane bir kadın, biliyor musunuz? Kısacası bütün parayı Tara'nın ihtiyaçlarına harcayınca Suellen'ın istediği fırfırı alacak paramız kalmadı. Başkaları da bir şeyler istemişti ama bu durumdan tek şikayet eden Suellen oldu. Mrs. Melanie ile Miss Carreen ise eski elbiselerini hâlâ giyiyorlar. Suellen ise... Siz de biliyorsunuz. O yokluklara katlanmaya asla razı değil. Onu ne zaman kente götürsem daima yeni elbise giymek ister. Oysa görüyorum, Yankeeler'in kadınları kente inerken daima eski ve yırtık elbiseler giyerler. Onlar bu durumdan hiç şikayet etmezler, ayrıca gurur bile duyarlar. Suellen ise bu konuda hep homurdanır. Üstelik bir araba ile bir at istiyordu. Sizin bunlara sahip olduğunuzu söyledi.

Scarlett nefret dolu bir sesle;

— Benim arabam derme çatma! dedi.

— Bunun önemi yok. Ama ben sizi bir konuda uyarmak isterim. Suellen, Frank ile evlenmenizi asla hoş karşılamadı. Ben de bu konuda onun gibi düşünüyorum.

Scarlett birden irkildi. Sokmaya hazır bir yılan gibi hırçınlaştı.

— Rica ederim biraz daha nazik olunuz. Frank beni tercih etmişse kabahat bende mi?

— Çok zekisiniz Scarlett. Frank'in sizi tercih etmesinde etkili olduğunuzu tahmin ediyorum. Çünkü bir şeyi elde etmek istediğiniz zaman bütün zeka ve yete-

neğinizi ortaya koyarsınız. Bunu Suellen'ın nişanlısını elinden almak için de yaparsınız. Bakın sizin Atlanta'ya hareketinizden bir hafta önce Frank'ten bir mektup almıştı Suellen. O biraz para biriktirir biriktirmez hemen kendisiyle evleneceğini yazıyordu. Bunu biliyorum, çünkü mektubu bana da okumuştu.

Scarlett susmak zorunda kaldı. Çünkü Will gerçekleri söylüyordu, o da verecek bir cevap bulamıyordu. Günün birinde Will'in onun hareket ve davranışları üzerinde etkili olacağını hiç düşünmemişti. Yine de Frank'e söylediği yalanı anımsayınca üzülmedi. Scarlett'e göre bir genç kız nişanlısını elinde tutmasını bilmeliydi.

Scarlett, biraz Will'i yatıştırmak, biraz yaptığı işte haklı olduğunu kanıtlamak için sakin bir sesle şöyle dedi:

— Canım Will bu kadar olumsuz düşünme. Eğer Suellen Frank ile evlenseydi, onun Tara için beş para vereceğini tahmin eder miydin?

Will, Scarlett'e doğru dönerek hafifçe gülümsedi.

— Bir şeye sahip olmak istediğiniz zaman elinizden geleni yaptığınızı ve olağanüstü bir zekanız olduğunu söylemiştim! dedi. Doğrusu, bu ihtiyar Frank'in parasının ucunu bile görmezdik. Suellen kendisine oynadığınız bu oyundan sonra küplere bindi, adeta kudurdu. Ben onun bu ihtiyarı sevdiğini sanmıyorum, ama bize daima sizin giydiğiniz yeni elbiselerden ve Atlanta'da oturmanızdan söz eder durur. Oysa o Tara'ya gömülüp kalmış. Suellen ziyaretlere gitmeye, toplantılara katılmaya can atıyor. Güzel bir elbise gördü mü ağzının suyu akıyor. Ayıplamamak gerekir onu... O da bütün kadınlar gibi...

Will yavaşlayan atı kırbaçladıktan sonra Suellen ile ilgili konuşmasına devam etti.

— Bir ay kadar önce onu Jonesboro'ya götürdüm. Benim kentte biraz işim vardı. O da ziyaretlerini yapmaya gitti. Dönüşte ağzını bıçak açmıyordu. Ne olduğunu ona sormaya korktum, çünkü çok sinirliydi. Sus-

kunluğu tam bir hafta sürdü. Sonra da Mrs. Cathleen Calvert'i ziyaret etti. Aman Scarlett, onu bir görseniz çok acırsınız. Zavallı kadın, o lanet Hilton ile evleneceğine ölse daha iyi olurdu. Onun çiftliklerini ipotek ettiğini duydunuz mu? Herif her şeyi yedi bitirdi. Öyle sanıyorum ki çiftlikten çıkacaklar.

— Hayır duymadım, ayrıca bilmek de istemem. Bana babamın ölümü hakkında bilgi veriniz.

Will gayet sakin bir biçimde;

— Sıra ona da gelecek! dedi. Suellen Mrs. Calvert'ten dönünce bize Hilton hakkında aldandığımızı söyledi. Onu övüp durdu. Biz de onu ciddi ciddi dinler göründük. O günden sonra da babanızı birkaç kez kırlarda gezdirmeye götürdü. Eve dönerlerken onları mezarlığın yanındaki küçük duvarın üstünde otururken gördüm.

Suellen eliyle koluyla hareketler yaparak durmadan konuşuyordu. Mister Gerald da başını sallıyordu. Onun son durumunu siz de biliyorsunuz, değil mi Scarlett? Artık tamamen dalgınlaşmıştı. Kendini bilmiyor, bizleri de tanımıyordu. Bir kere de Suellen'ın ona annenizin mezarını gösterdiğine ve zavallı babanızın da ağladığına tanık oldum. O gün Suellen çok neşeli görünüyordu. Onu bir köşeye çektim ve biraz öğüt verdim.

Ona 'sevgili babanıza sürekli karısından söz ederek onu üzüyorsunuz. Zavallı adam Mrs. Ellen'ın öldüğünü kabul etmiyor, onun yaşadığını sanıyor, siz ise onun yarasına tuz basıyorsunuz!' dedim. Beni dinledikten sonra, başını arkaya atarak 'siz kendi işinize bakınız! Bugünlerde yapmakta olduğum şeyi öğrenince çok sevineceksiniz!' diye cevap verdi. Mrs. Melanie bana dün akşam Suellen'ın ona tasarılarından söz ettiğini bildirdi. Ama onun ciddi konuşup konuşmadığını anlayamamış. Suellen bize bir düşüncesinden söz etmek istiyormuş, üstelik bu düşüncesi onu çok üzüyormuş.

— Will canım, lütfen konuya geliniz artık! Hangi

düşünce? Görmüyor musun yolu yarıladık. Şimdi hemen babamın ölümü hakkında her şeyi öğrenmek istiyorum.

Will:

—Ben de size bu konuda bilgi vermek istiyordum! dedi. Dediğinizden de az yol kaldı Tara'ya. Anlatmak istediklerimi bitiremeyeceğimden korkuyorum. Burada biraz dursak, iyi olur sanırım. Hem at da biraz dinlenir.

Dizginleri çekti, at birden durdu ve silkindi. Scarlett çevrede görebildiği harabeye dönmüş evlerin hayaleti andıran bacalarına baktı.

Will, hemen anlatmaya başladı:

— Sorun şu Scarlett: Suellen Yankeeler'in ateşe verdikleri pamukları, elkoydukları hayvanları, yıktıkları samanlığı onlara ödetmek istiyormuş. Bunu bir kez kafasına koymuş.

— Yankeeler'e mi ödetecekmiş?

— Evet. Yankee hükümeti Birlik için sevgi besleyen bütün Güneyliler'in zararlarını ödedi. Bunu bilmiyor muydun?

— İşittim canım, ama bu bizi ilgilendirmez ki...

— Suellen öyle düşünmüyor Jonesboro'ya gittiğimiz gün orada Mrs. Mac Intosh'a rastlamış. Kadının üzerindeki elbise hem yeni, hem de çok güzelmiş. Suellen konuşma sırasında bu elbiseyi nasıl aldığını sormuş. Mrs. Mac Intosh da Federal hükümete başvurduğunu, Konfedere ordusuna hiçbir yardımda bulunmadığını, Birlik'ten yana olmasına rağmen evlerinin yakıldığını bildirmiş.

— Evet, onlar orduya hiç yardım etmemişlerdi. Zaten yarı İskoçyalı'dan başka ne beklenebilirdi.

— Belki dediğiniz doğrudur, ben onları tanımıyorum. Ama Yankee hükümeti bütün zararları ödemiş. Onlara birkaç bin dolar vermiş. Oldukça iyi bir para! Suellen bunu duyunca gözleri faltaşı gibi açılmış. Hemen bu konu ile ilgilenmeye başlamış. Bize bu konudaki düşüncelerinden söz etmedi, herhalde alay ederiz

diye çekindi. Ama Mrs. Cathleenler'de o lanet Hilton ile çene çalarken bu alçak onun kafasına bu düşünceleri sokmuş. Ona sevgili babanızın burada doğmadığını, savaşa katılmadığını, orduya oğlunu göndermediğini ve Konfederasyon hükümetinin emrinde hiçbir görev yapmadığını falan söylemiş. Ayrıca Mister O'Hara'nın Birlik için beslediği sevgi konusunda kendisine tanıklık yapabileceğine de söz vermiş. Kısacası kızcağızın aklını çelmiş. Suellen da eve gelince konuyu hemen babanıza açtı ve onu bu işe inandırmaya çalıştı. Ben zavallı adamın Suellen'ın anlattıklarından bir şeyler anladığını da sanmıyorum. Suellen da zaten babanızın bu durumundan yararlanmayı tasarlamış. Babanızın bu konuda namusu üzerine yemin edebileceğini bile düşünüyordu.

Scarlett:

— Babam yalan yere namusu üzerine yemin mi edecekti! Diye birden bağırdı.

— Babanızın sağlık durumunu biliyordunuz. Bir süredir akli dengesi yerinde değildi. Suellen onun bu durumundan yararlanmayı düşünüyormuş. Bizler ise hiçbir şeyin farkında değildik, hatta herhangi bir şeyden bile kuşkulanmıyorduk. Gerçi bir şeyler çevirdiğini görüyorduk. Ama sevgili babanıza 'Yankeeler'den yüz elli bin dolar tazminat almak varken, neden yırtık pırtık elbiselerle dolaşmak zorunda kalıyoruz?' diyerek onu fişekliyormuş.

Birden Scarlett'in yüzünde bir değişiklik oluverdi.

— Yüz elli bin dolar mı? diye mırıldandığı duyuldu. Bu büyük rakam, babasının namusu üzerine edeceği yeminin günahını ve ayıbını biraz hafifletmişti.

Ne büyük bir paraydı bu! Buna sahip olmak için bir kağıt parçasının üstüne Konfederasyon ordusuna yardım etmedim diye yapıp imzalamak yetecekti. Küçücük bir yalana karşılık, müthiş bir servet! Bu durumda Suellen'a nasıl olurda kızabilir ya da kırılabilirdi. Aman Tanrım! Bir de Alex ondan, kızkardeşini pataklamasını istiyordu. Neden bütün bu çevre halkı on-

dan bu kadar nefret ediyordu ki... Bunların hepsi çıldırmıştı herhalde. Suellen bu kadar parayı ne yapacaktı acaba? Bir yalanın ne önemi vardı. Yankeeler'den para sızdırmak, domuzdan kıl koparmaktan farksızdı.

Will, Scarlett'teki bu değişikliği pek farketmemiş olacak ki, o aynı ses tonuyla anlatmaya devam ediyordu:

— Ashley ile ben dün öğle üzeri ormanda odun keserken Suellen babanızı bu arabaya bindirerek Jonesboro'ya gittiler. Kızkardeşiniz kimseye birşey söylememiş. Mrs. Melanie ta işin başından beri bir şeylerden kuşkulanıyormuş, ama Suellen'ın bu işi yapamayacağını düşünerek bizi kaygılandırmak istememiş. Ben bütün bu olup bitenleri ancak bugün öğrenebildim. Şu lanet Hilton'un bazı Yankeeler'le ilgisi var. Birçok da Cumhuriyetçi ahbabı var. Sevgili babanız onların önünde Birlik Partisi'nden olduğunu, İrlanda'da doğduğunu, savaşa katılmadığını söylediği takdirde savaşta gördüğü bütün zararı karşılanacaktı. Bunun için de bir kağıt imzalaması ve bunu hemen Washington'a göndermesi yeterliydi. Sevgili babanıza bir solukta yemin formülünü okumuşlar. Mister Gerald hiç ses çıkarmamış, oradakiler de işlerin tıkırında gittiğini düşünerek sevinmişler. Ama iş imza atmaya gelince saygıdeğer babanız kendini toparlamış ve başını iki yana sallayarak bunu kabul etmediğini bildirmiş.

Will burada susup birkaç saniye düşündükten sonra Gerald'ın davranışını şöyle yorumladı:

— Ben öyle sanıyorum ki sevgili babanız bütün bu olup bitenlerden bir şey anlamadı. Ama konu ve çevresi hoşuna gitmemiş olacak ki belgeyi imzalamayı reddetti. Suellen onu tavlamasını hiçbir zaman becerememişti zaten.

Will, bu durum karşısında Suellen'ın gösterdiği tepkiyi de bütün ayrıntılarıyla anlattı:

— Suellen'ın tüm çabası boşa gidince, kızcağız sinir krizi geçirmiş. Mister Gerald'ı kolundan tutmuş ve bürodan çıkarmış. Tekrar arabaya binip Tara'ya doğru

yola koyulmuşlar. Daha kentten çıkmadan Suellen annenizin mezarında babanızın kızlarına acı çektirmesi yüzünden feryat ettiğini söylemiş. Mister Gerald da bir çocuk gibi ağlamış. Bu durumu herkes görmüş. Hatta Alex Fontaine babanızın neden ağladığını anlamak ve onlara yardım etmek için arabaya yaklaşmış. Ama Suellen ondan yardım beklemediğini, burnunu başkalarının işine sokmaması gerektiğini söylemiş.

Şimdi anlatacaklarının Scarlett'in üzerinde uyandıracağı etkiyi hesaplamak için konuşmasına bir süre ara verdi. Sonra "Scarlett'in her şeyi bilmesi gerekir!" diye düşünerek tekrar başladı anlatmaya:

— Bu aklı ona kim verdi bilemiyorum, ama!... Neyse, Suellen Tara'ya gitmekten vazgeçmiş ve öğleden sonra bir şişe konyak alını, sonra değerli babanızı tekrar Yankeeler'in bürosuna götürmüş. Onu orada içirmeye başlamış. Bir düşünün Scarlett, tam bir yıldır damlasını bile bulamıyorduk. Arada bir içilen şaraptan başka bir şey yoktu ve sevgili babanız içkiye olan bağımlılığını kaybetmişti. Bir şişe konyak içince, doğal olarak zil zurna sarhoş olmuş. Suellen ile yaptığı uzun tartışmalardan sonra istenilen her şeyi imzalayacağını söylemiş. Yankeeler tekrar yemin kağıdını ortaya çıkarmışlar. İşte bu sırada Suellen boşboğazlık etmiş ve 'bundan sonra Mac Intoshlar ve Slatteryler bize caka satamayacaklar!' demiş. Bu sözleri duyan Mister Gerald, Suellen'a 'yoksa bu kağıtları bu baldırı çıplaklar da mı imzaladı?' diye bağırmış ve kızının bir cevap vermesini beklemeden ayağa kalkmış. Lanet Hilton babanızın öfkesini yatıştırmak için, 'evet efendim onlar da imzaladılar ve sizin de alacağınız gibi büyük miktarda paralara sahip oldular!' demiş.

Will'in sesinden ve seçtiği sözcüklerden, Gerald'ın tepkisini beğendiği anlaşılıyordu.

— Efendim babanızın tepkisi görülmeye değermiş. O bir aslan gibi kükremiş. Çevrede bir kahvede oturan Alex babanızın kükreyişini hemen tanımış. Sevgili babanız İrlanda şivesiyle şöyle demiş:

'Haydi canım! Koskoca O'Hara'nın iki baldırı çıplağın yediği aynı çanağa kaşık sallayacağını düşünüyorsanız, aldanıyorsunuz!'

Sonra masanın üzerinde duran kağıdı hemen alıp, yırtmış ve Suellen'ın yüzüne fırlatmış. Ona da 'bundan sonra sen benim kızım değilsin!' diyerek bürodan çıkıp gitmiş. Alex bana ona sokakta rastladığını söyledi. Kaşlarının çatık hali bir boğanın boynuzlarına benziyormuş. Annenizin ölümünden sonra sevgili babanız ilk kez eski güçlü, gururlu kişiliğine kavuşmuş gibi yürüyormuş. Yani...

Scarlett sen de bilirsin ya... Yolda iki yana sallanarak ve avazı çıktığı kadar küfürler savurarak gidiyormuş. Alex bana, bugüne kadar böyle ağır küfürler işitmediğini söyledi. Babanız Alex'i ve onun atını görmüş. Ona bir şey söylemeden bir ok gibi atın sırtına atlamış ve arkasında kızıl bir toz bulutu bırakarak gözden kaybolmuş.

Will olayın en duyarlı noktasına geldiğini anımsayarak bir süre susup, Scarlett'i izledi. Genç kadının gözleri karanlıkta meraktan parlıyordu.

— Eve döndüm. Doğrusu merak ediyorduk Mister Gerald'ı. Akşama doğru Ashley ile merdivene oturup yolu gözlemeye başladık. Mrs. Melanie yatağına kapanmış ağlıyor, bize bir şey söylemek istemiyordu. Birden nal sesleri işittik. Sonra birinin tıpkı tilki avında olduğu gibi bütün gücüyle bağırdığını duyduk. Bu sırada Ashley, 'çok tuhaf doğrusu, bu bana Mister O'Hara'nın savaştan önce bizi görmeye geldiği zamanlardaki sesini anımsatıyor!' dedi.

Kısa bir süre sonra sevgili babanızı çayırın önünde gördük. Herhalde çiti atlayıp geçmişti. Yamacı dört nala tırmanıyor ve kaygısız insanlar gibi şarkı söylüyordu.

Mister Gerald'ın bu kadar gür ve güzel sesi olduğunu hiç bilmiyordum. "Peg Arabayla Gidiyor!" şarkısını çok güzel söylüyordu. Ata şapkası ile vuruyor, at da deli gibi dört nala eve yaklaşıyordu.

Yamacın doruğuna ulaşınca atın hızını hiç kesmedi. Biz de evin yanındaki çiti atlayacağını anladık. Yerimizden hızla kalktık, ama bir şey yapmamız mümkün değildi, korkudan titriyorduk. İşte o sırada sevgili babanız yine sesinin bütün gücüyle, 'Ellen bana bak! Bak şimdi nasıl atlayacağım!' diye bağırdı.

İşte o an at ürktü ve birden durdu, sevgili babanız da üstünden tepe taklak yuvarlandı. Pek fazla acı çektiğini sanmıyorum. Onun yanına gittiğimizde ölmüştü. Bana göre boynu kırılmıştı herhalde.

Will, Scarlett'in bir şeyler söyleyeceğini sanarak bir an sustu, ama onun konuşmadığını görünce dizginleri sallayıp ata "deh deh!" dedi.

Araba, Tara'ya doğru tekrar yola koyulmuştu...

10

O gece Scarlett hiç uyuyamadı. Bütün bu olup bitenler onu çok etkilemişti. Güneş yamacın doruğundaki çamların arasından sabahın ilk ışıklarını gönderirken o darmadağınık olmuş yatağından kalktı. Pencerenin önünde bir sandalyeye oturup pervaza dayandı ve başını ellerinin arasına aldı. Samanlığa, meyve bahçesine, pamuk tarlalarına baktı. Her yer zümrüt gibi yemyeşildi. Tara, efendisinin öldüğünden habersiz sevgiyle bezenmiş huzur diyarını andırıyordu. Bu eşsiz görünüm Scarlett'in kalbinde değişik duyguların uyanmasına neden oldu.

Tavuk kümesleri, fare ve sansar girmesin diye balçıkla sıvanmış, ahır da beyaz kireçle badana edilmişti. Meyve bahçesi ile mısır, yulaf ve bakla tarlaları da sağlam çitlerle çevrilmişti. Meyve ağaçlarının altında papatyalar yetişmişti. Yeşil yaprakların altında gizlenen elma ve şeftaliler güneşin ilk ışıklarıyla dikkatli gözlere gülümsüyordu. Pamuk tarlaları kendisini izleyenlere sessizliğin tüm güzelliğini, çekiciliğini, büyüsünü sergiliyordu adeta... Her şey, her taraf üzerindeki karanlık örtüyü yavaş yavaş kaldıran güneşe sevgiyle bakıyordu.

Tavuklar, horozlar çoktan gecenin sessizliğini bozmuşlar, sabaha merhaba diyorlardı. Ördekler gururlu yürüyüşleriyle tarlalara doğru ilerliyorlardı. Onlar çalıların arasında ve sabanın alt üst ettiği toprakta böcek ve solucan bulacaklarını biliyorlardı.

Scarlett'in kalbi Tara'yı yeniden canlandıran Will'e karşı minnet duygularıyla doldu. Taparcasına sevdiği

Ashley'nin toprağı bu hale getiremeyeceğini biliyordu. Tara'nın şimdi, bir soylu kişiye değil de, toprağı seven küçük bir çiftçiye gönül borcu vardı. Tara, içinde bir iki katır ile atın dolaştığı, kümes hayvanlarının toprağı eşelediği, tarlalarında ekinlerin yeşerdiği güzel bir çiftlik olmuştu yeniden. Savaştan önceki gibi görkemli değilse de, şimdi her şey mükemmeldi. Will bahçeyi kaplayan otları temizlemişti. Scarlett bir an Tara'nın yabani otlar tarafından istila edildiğini düşünerek ürperdi. Böyle bir şeyin hayali bile insanı korkutuyordu.

Will ve biraz da kendisi, Tara'ya büyük emek vermişlerdi. Onlar Yankeeler'i, Carpetbaggerlar'ı ve daha sonra da doğayı yenmişlerdi. Will, Scarlett'e sonbaharda n itibaren Tara'ya onun para göndermesine gerek kalmayacağını söylemişti. Scarlett ise eğer yardım yapmazsa Will'in bir hayli zorlanacağını biliyordu. Ama yakında onun kayınbiraderi olacağına göre, Tara'daki işlerin üstesinden gelebilmesi için kendi gücüne güvenmesi gerekecekti. Şu bir gerçekti ki, Will'i Scarlett'e Allah göndermişti.

*

* *

Pork dün akşam Ellen'ın mezarının yanında yeni bir çukur açmıştı. Şimdi bu çukurun başında elinde kürekle duruyor ve efendisinin mezarı olacak çukura acı dolu gözlerle bakıyordu. Onun biraz arkasındaki erik ağaçlarının sık yapraklı dalları arasına gizlenen Scarlett, gözlerini kızıl çukurdan kaçırmaya çalışıyordu. Evden bu küçük mezarlığa kadar uzanan patikada Jim Tarleton, küçük Hugh, Alex Fontaine ve ihtiyar Mac Rae'nin küçük torunu, ağaçtan yapılan bir sedyenin üzerinde onun sevgili babasının tabutunu taşıyorlardı. Cenazenin arkasından da pejmürde kıyafetli bir sürü eş dost, tanıdık ve komşular geliyordu. Cenaze, güneşin can verdiği yeşil yapraklı ağaçların arasında ilerlerken, Pork alnını küreği tutan elinin üstüne daya-

dı. Uşağın gözyaşları, Gerald'ın mezarına düşen ilk damlalar oluyordu. Scarlett Atlanta'ya gitmeden önce onun simsiyah olan saçlarının artık kırçıllaştığını gördü.

Scarlett gece sürekli ağladığı için Allah'a şükretti; çünkü cenaze törenini başı dik olarak ve gözyaşı dökmeden izleyebilecekti. Arkasında duran Suellen'ın hıçkırarak ağladığını duyuyordu. Hıçkırık sesleri onu öyle sinirlendiriyordu ki Suellen'ı tokatlamamak için ellerini yumruk yapıp tırnaklarını avucuna batacak kadar sıkıyordu. Suellen istemeyerek de olsa babasının ölümüne neden olmuştu; şimdi ise utanmadan cenaze törenine katılıyordu.

O sabah Suellen ile kimse konuşmamış, ona sevgi gösteren, onu teselli eden olmamıştı. Scarlett'i ise herkes öpmüş ve kucaklamıştı. Carreen'e de başsağlığı dilemişlerdi. Hatta zenci uşak Pork'a bile teselli edici sözler söylemişlerdi. Ama Suellen'ın varlığını hiç kimse hissetmemişti sanki...

Herkesin gözünde o babasının katili idi. Para için O'Hara ailesinin onurunu satmaya kalkışmıştı. Oysa o onurlu ve namuslu bir ailenin ve kutsal davaya bağlı bir babanın kızıydı.

Cenaze törenine katılanlar çok üzüntülüydüler. Özellikle ihtiyar Mac Rae, büyükanne Fontaine ve Mrs. Tarleton, Gerald'ın ölümü karşısında perişan olmuşlardı. Bu üç kişinin üzüntülü ve kızgın durumları, Gerald'ın cenazesi henüz salondayken Will ile Ashley'yi bir hayli kaygılandırmıştı. Onların hallerini gören bu iki adam, aralarında konuşmak için Ellen'ın çalışma odasına gitmişlerdi.

Will; neredeyse çiğnemeyi alışkanlık haline getirdiği samanı dişleri arasında kopardıktan sonra;

— Onlar, Suellen hakkında biraz çok konuşacaklar sanırım! dedi. Bu kişiler bu konuda konuşmak hakkına sahip olduklarını düşünüyorlar galiba... Hani olabilir de... Bu noktada karar vermek bana düşmez doğal olarak... Ama onlar ister haklı olsunlar, ister haksız;

evin erkeği olan bizler, Suellen'ı savunmak zorundayız.

Ashley içini çekti. Üstelik komşuları Will'den daha iyi tanıyordu. Çünkü savaştan önce dostlar arasında çıkan patırtılara ya tanık olmuş ya da onları işitmişti. Çoğunlukla bu sözler övgü dolu olurdu. Ancak zaman zaman tersi de olmuştu. Ya da iyiniyetle söylenen bir söz, kötü yorumlanınca mezara son bir avuç toprak atılır atılmaz bir olay çıkıverdiği olmuştu.

Bir katolik papaz bulunamamıştı, çevredeki protestan papazları da Gerald'ın ailesi istememişti. Bu yüzden dinsel töreni yapmak Ashley'ye düşmüştü. Ablalarından çok daha dindar olan Carreen elindeki dua kitabını Ashley'ye uzatırken, Scarlett'in Atlanta'dan bir katolik rahip getirmemesine çok üzüldü.

Ashley cenaze töreninin sessizlik içinde geçmesine çok dikkat edecekti. Çevre halkının akıllarının başlarından bir karış havada olduğunu bildiği için elinden geldiği kadar düzenli hareket edecekti.

Ashley elini saçlarının arasında gezdirerek;

— Will, benim de yapabileceğim bir şey yok! dedi. Doğal olarak ne büyükannem Fontaine'nin, ne ihtiyar Mac Rae'nin, ne de Mrs. Tarleton'un ağızlarını tıkayamam. Ama adım gibi biliyorum ki onlar Suellen'ı bir cinayet işlemekle suçlayacaklardır. Onun ihanette bulunduğunu ve bu olaya neden olmasaydı Mister O'Hara'nın şu anda hayatta olacağını söyleyeceklerdir. Bir ölünün yanında böyle sözler söylemek çok barbarca bir şey, ama onlar bunu yapacaklardır.

Will sakin bir sesle;

— Ashley lütfen beni dinleyin! dedi. Suellen hakkında herkesin ağzına geleni söylemesini hoşgörüyle karşılayamam. Siz bu işi bana bırakın. Dinsel tören bittikten sonra, 'içinizden herhangi birinin söyleyecekleri var mı?' diye sorar ve hemen bana dönersiniz. Böylece ilk ben konuşurum.

Scarlett yaklaşan fırtınayı seziyor ve tabutun mezarlığın küçük kapısından zorlanarak geçirilmesini kaygılı gözlerle izliyordu. Kalbi parçalanarak büyük

acısını kaygısıyla, kaygısını onu yiyip bitiren acısıyla boğmaya çalışıyordu. Babasının gömüldüğünü görünce, onu mutlu günlere bağlayan zincirin son halkasının yok olduğunu sanıyordu.

Nihayet tabut, yeni açılan çukurun yanına konuldu. Ashley, Melanie ve Will mezarlığa girip üç kızkardeşin arkasında durdular. Mezarlık küçük olduğu için törene katılanların bir bölümü dışarıda kaldı. Scarlett kalabalığı görünce hem hayret etti, hem de üzüldü. Onların buraya kadar yürüyerek gelmeleri Gerald'a olan büyük sevgi ve saygılarının kanıtıydı.

Törene katılanlar arasında elli, altmış kadar adam vardı ki bunlar Tara'dan çok uzakta oturuyorlardı. Scarlett onların olayı ne zaman haber aldıklarını merak etti. Gelenlerin çoğu çiftçi ve korucu idi. Bunların koltuklarının altında tüfek, ağızlarında tütün vardı. Kaba saba elbiseler giymişlerdi. Yanlarında ayakları çıplak olan eşlerini de getirmişlerdi. Bu kadınların yüzlerinde geçirdikleri sıtmanın neden olduğu ölü solgunluğu vardı. Ama hepsinin üzerindeki elbiseler temizdi ve yeni ütülendikleri gözleniyordu.

Çevredeki tüm komşular gelmişti. İhtiyar büyükanne Fontaine kırış kırış olmuş yüzüyle bastonuna dayanıyordu. Onun arkasında duran Sally ile Mrs. Jeune ona yavaşça seslenip duvarın alçak yerine oturmasını söylüyorlardı. Anne Fontaine'nin doktor olan kocası yoktu. Çünkü o iki ay önce ölmüştü. Doktor Fontaine'nin bu ani ölümü karşısında kadın adeta çökmüştü. Cathleen Calvert'in kocası Hilton, Gerald'ın başına gelen olaya karıştığı için, biraz uzakta karısı ile birlikte duruyordu. Başı eğikti ve solgun yüzünü de şapkasıyla gizliyordu. Scarlett, onun elbisesinin yağ içinde bulunduğunu ve çilli ellerinin de tırnaklarına kadar pis olduğunu gördü. Bu durum onu bir hayli şaşırttı. Cathleen'in de eski soyluluğundan hiç eser kalmamıştı, adeta bir sokak süpürgesine benziyordu.

Ashley, Carreen'in okuya okuya aşındırdığı dua kitabı ile ilerlerken, herkes birden kendine çeki düzen

verdi. Erkekler şapkalarını çıkardılar, kadınların krinolinlerinin hışırtısı kesildi. Dua etmek için ellerini birleştirdiler. Ashley mezarın başına gelip durdu. Altın renkli saçları güneşte parlıyordu. Mezarlıktaki derin sessizliği manolya yapraklarının çıkardığı hışırtılar bozuyordu.

Ashley dua okumaya başladı, herkes başını eğdi. Genç adamın ağzından sözcükler ahenkli çıkıyor, kulağa hoş geliyordu.

Soluk almakta güçlük çeken Scarlett, "ah, Ashley'nin sesi ne kadar güzelmiş!" diye düşündü. "Babam için birinin dua okuması gerekiyordu. Bu kişinin Ashley olmasına çok sevindim. Evet bir rahip yerine onun dua okuması çok iyi oldu. Çünkü babamın duasının bir yabancıdan çok bir tanıdık tarafından yapılması ve onun bu biçimde gömülmesi daha da hoşuma gitti."

Ashley, dua kitabının Araf konusuna geldiği zaman kitabı birden kapattı. Onun bu hatasını yalnız Carreen farketti. Ashley kaygılı gözlerle çevresine baktı. Herkes Ashley'nin okuduğu "Paster Noster" dualarına yüksek sesle katıldı. Ama "Ave Maria" duası başladığı zaman herkeste bir şaşkınlık görüldü. Çünkü bugüne kadar bu duayı işitmemişlerdi. Bu nedenle O'Hara kardeşlere, Mrs. Melanie'ye, Tara'nın zencilerine aptal aptal baktılar. Onlar da kendilerine bakanlara, "şimdi dua edin!" diyen gözlerle baktılar.

O anda Ashley başını kaldırdı ve kalabalığın bakışlarından sıkıldı. Herkes törenin devam etmesini istiyordu. Çünkü katolik dualarının bu kadar kısa olduğunu bilmiyorlardı. Bölgedeki cenaze törenleri daima uzun sürerdi. Papazlar zaman ve duruma göre duaları uzatırlar, halkı ağlatmadan, aile bireylerini feryat ettirmeden dualarını bitirmezlerdi. Eğer bu cenaze töreni kısa sürecek olursa ileri geri konuşanlar olacak, belki de ortalık karışacak ve halk aylarca O'Hara kardeşlerin babalarına karşı pek fazla sevgi ve saygı göstermediklerini söyleyerek dedikodu yapacaklardı. Bunu Ashley de biliyordu. Bir ara Carreen'e bakıp sanki af dile-

dikten sonra, çocukluğunda öğrendiği cenaze dualarını ezberden okumaya başladı:

— Ben öldükten sonra dirildim, ben hayatın kendisiyim... Bana her kim inanırsa... Ölümsüzlüğe kavuşacaktır.

Ashley sözcükleri bulmakta zorlanıyordu. Bu yüzden duayı çok ağır ağır yapıyordu. Ama onun arada bir durarak dua etmesi törene katılanları daha çok etkiledi. Onlar o zamana kadar hiç gözyaşı dökmemişlerken, şimdi yavaş yavaş mendillerini ıslatmaya başladılar. Dinsel konularda fazla bir bilgisi olmayan Scarlett ile Suellen da duaları çok beğendiler. Yalnız Melanie ile Carreen dindar bir İrlandalı katoliğin, protestan ayinleriyle gömüldüğünü farkettiler. Ama Carreen törene müdahale etmek için kendinde bir güç bulamadı; çünkü büyük bir acı duyuyordu. Duaların okunması bittikten sonra Ashley iri ve hülyalı gözlerini açtı ve törene katılanlara baktı. Bir an Will ile göz göze geldi. Hemen Will'in kendisine tembihlediklerini anımsayarak;

— İçinizde bir şeyler söyleyeceği olanlar var mı? diye sordu.

Mrs. Tarleton sinirli hareketlerde bulunurken, Will ondan daha çabuk davranarak tabutun yanına geldi. Will törene katılanlara sevimli bir ifadeyle bakarak;

— Dostlarım! diye konuşmaya başladı. Mister O'Hara'yı sizler gibi yirmi yıldan beri değil de, ancak bir yıldan beri tanıyan biri olarak ilk söz alan ben olduğum için, belki de hayret edeceksiniz. Ama benim bir ayrıcalığım olduğunu sanıyorum. Eğer Mister Gerald bir ay daha yaşasaydı ona "baba!" diye hitap etmek hakkına ve mutluluğuna kavuşacaktım.

Herkes şaşırdı; kendilerini toparlamayı başaranlar, sanki bir yayın üzerinde oturuyorlarmış gibi kıpırdanmaya başladılar. Will'e eş olarak tahmin ettikleri Carreen'e baktılar. Herkes Will'in ona ne kadar ilgi gösterdiğini biliyordu. Carreen ise başı öne eğik, dalgın bir halde duruyordu. Will törene katılanların yanlış kişiye baktıklarını gördü, ama o bunun farkında değilmiş gibi

davranarak;

— Atlanta'dan gelecek rahibin beni Suellen ile evlendirmesini beklerken burada ilk sözü almayı uygun buldum! dedi.

Will'in sözleri her kafadan çıkan mırıltı ve homurtuların neden olduğu gürültü içinde kayboldu. Arı vızıltısını andıran ve bir şey anlaşılmayan bu sözlerde doğal olarak nefretin, hayal kırıklığının, şaşkınlığın izleri vardı. Tara'yı bakımlı bir hale getirdiği için herkes onu takdir ediyordu. Tüm çevre halkı onun Carreen'i sevdiğini sanıyordu. Bu nedenle törene katılanlar, gözden düşen Suellen ile evlenmek istemesini, öfkeye varan bir hayretle karşıladı. Onun gibi çalışkan, namuslu ve mert bir adam böyle para için babasının ölümüne neden olan dengesiz bir kızla evlenebilir miydi?

Bir anda mezarlıktaki sakin görünümün yerini gergin bir hava aldı. Mrs. Tarleton yine yerinde duramıyor ve sürekli olarak gözkapaklarını kırpıştırıyor, dudaklarını titriyordu. Her an patlamaya hazır sessizlik içinde ihtiyar Mac Rae'in torununa ne olduğu sorusu bile gayet net biçimde duyuluyordu. Sinirli topluluğun karşısında ise bir heykel gibi duran Will'in yüzünde çok sakin ve kendine güven duyan bir ifade vardı. Ama gözlerinde, pek yakında eşi olacak kıza saldıracak herhangi bir kimsenin, bu hareketini önleyecek sert bir görünüm izleniyordu. Bir an terazinin ibresi, Will'e beslenen sevgi ile Suellen'a duyulan nefret arasında sallandı. Sonunda Will'in sevgisinin konulduğu kefe ağır bastı. Will, sakin bir sesle ve ağırbaşlılığı elden bırakmadan konuşmasını sürdürdü.

— Mister O'Hara'yı sizler gibi güçlü halindeyken tanımadım. Ben onu tanıdığım sırada, o saygıdeğer bir ihtiyardı. Yalnız onun eski hali hakkında çok şeyler duydum. Onun namuslu, onurlu ve mert bir İrlandalı olduğunu, Konfederasyon'a yürekten bağlı bulunduğunu öğrendim. Dünyaya bir daha onun gibi mert ve onurlu bir insan gelmeyecektir. Çünkü o mert ve onurlu neslin son temsilcisiydi. O bir yabancı ülkede dün-

yaya gelmişti. Ama yitirdiğimiz için arkalarından ağladığımız birçok Georgialı'dan çok daha yurtseverdi ve tam bir yurtsever olarak öldü. O bizim ülkemizi çok seviyordu. Kutsal davamız uğrunda cesur bir asker gibi hayata veda etti. Onun da eksikleri vardı, tıpkı hepimizin olduğu gibi...

Ama becerileri saymakla bitirilemezdi. O tam bize benziyordu. Hiç bir şeyden korkmaz cesur bir insandı. Verdiği sözden, kararından caymayan mert biriydi. Bir dış gücün onun dev gibi olan vücudunu yıkmasına imkan yoktu.

Will konuşmasının etkisini öğrenmek için durdu. Birkaç kez öksürüp çevresindeki insanların tavırlarını gözledikten sonra yine sakin bir biçimde konuşmaya başladı:

— İngiliz hükümeti onu ipe çekmek için aradığı zaman o asla korkmadı. Hemen baba ocağından ayrıldı. Buralara beş parasız geldi, çalıştı ve para kazandı. Yerlilerin terk ettikleri bu vahşi diyara gelip yerleşti. Çiftlik sahibi oldu. Evlendi, çocukları ve mutlu bir yaşamı oldu. Savaş sırasında parasının yavaş yavaş eridiğini ve yoksulluğa doğru sürüklendiğini görmek de onu yıldırmadı. Yankeeler Tara'ya geldikleri zaman onun cesareti karşısında burayı yakmaya çekindiler. İşte bunun için, onun bize benzediğini söyledim. Çok duygulu bir insandı. Eğer duygulu olmak bir eksiklik sayılırsa bu onun en büyük kusuruydu. O başkaları gibi duygusuz olamazdı. Hele Mrs. O'Hara'nın ölümü karşısında duygusuz kalamazdı. Hayatta en çok sevdiği ve saydığı insanı yitirince, dünyanın onun için bir önemi kalmadı. Ve kendisi için gereksiz kalan dünyaya gözlerini yumdu.

Will sustu, çevresinde kendini dikkatle ve takdirle dinleyenlere baktı. Topluluk, güneşin altında sıcaktan hareketsiz duruyordu. Herkes bir süre önce Suellen'a karşı duyduğu öfkeyi unutmuş gibiydi. Will'in gözleri bir an Scarlett'e takıldı ve bakışları ona cesaret verdi. Ağlamak üzere olan Scarlett birden bütün vücuduna

bir güç geldiğini, içine cesaret ateşi düştüğünü hissetti. Will, törene katılanlara Allah'tan, öteki dünyadan, günahtan, sevaptan söz etmek yerine sağduyunun gerektirdiği konuları anlatıyordu. Scarlett de daima sağduyusunda bir güç ve cesaret bulmuştu.

Will:

— Onun feleğin sillesini yiyerek çökmüş olması, sizin Mister O'Hara hakkında beslediğiniz sevgiyi, saygıyı, ilgiyi sakın eksiltmesin! diyerek tekrar konuşmaya başladı. Onda görülen bu eksiklikler bizlerde de var. Bizleri gözle görülen hiçbir şey etkileyemez. Yankeeler, gittikçe ağırlaşan hayat şartları, arttırılan vergiler, açlık bizleri yıkamaz. Ama bedenimize değil de gönlümüze indirilen bir sille bizi perişan edebilir. Tıpkı Mister O'Hara'yı kaybedişimizde olduğu gibi. Onun için hayattan ayrılma, karısının öldüğü gün gerçekleşmişti. Ona bugün değil, ona Sherman'ın Tara'ya geldiği ve karısının öldüğü gün acımalıydık. Onun bugün acınmaya ihtiyacı yok. Bugün onun en mutlu günüdür. Çünkü bütün yaşamı boyunca üzerine titreyerek sevdiği karısına kavuşmuştur. İzin verirseniz konuşmamı burada keseceğim. Uzun uzun söz ederek aile bireylerinin acılarını daha da arttırmak istemem.

Will; başkalarının konuşmasına fırsat vermemek için birden Mrs. Tarleton'a doğru dönerek;

— Efendim Mrs. Scarlett'in evine dönmesine yardımcı olurmusunuz? Onun bu sıcakta, böyle ayaküstü durması hiç doğru değil! Hatta Mrs. Fontaine de çok yoruldu. Onu da yanınızda götürseniz çok iyi olacak! dedi.

Scarlett, Will'in babası hakkındaki övgü dolu konuşmasını birden kesip sözü kendisine getirmesine çok şaştı. Yüzü kıpkırmızı oldu, herkesin bakışları onun üzerinde toplandı. Acaba hangi nedenle Will onun hamile olduğunu cenaze törenine gelenlere duyurmak istiyordu? Scarlett ona nefret dolu gözlerle baktı, ama Will buna pek aldırış etmedi. Will'in umursamazlığı karşısında da Scarlett başına eğmek zorunda kaldı.

Will'in, "ben ne yapmak istediğimi çok iyi biliyorum!" der gibi bir hali vardı. Çünkü o ailenin reisi olmuştu. Bir rezalet çıkmasından korkan Scarlett, Mrs. Tarleton'a doğru yürümek zorunda kaldı. Will'in tahmin ettiği gibi Mrs. Tarleton, Suellen'a karşı duyduğu öfkeyi unutuvermişti. O Scarlett'i kolundan tutup tatlı bir sesle;

— Haydi yavrucuğum eve! dedi.

Scarlett kendisini teselli eden, elini sıkan, ona yol veren ve sevgi gösterenlerin arasından ilerledi. Mrs. Fontaine'nin yanına gelince ihtiyar kadın ona;

— Ver kolunu bana yavrum! dedi ve hemen Sally ile Mr. Jeune'e dönerek;

— Siz gelmeyiniz, şimdilik size ihtiyacımız yok! diyerek Scarlett ile yalnız kalmayı başardı. Mrs. Fontaine, Mrs. Tarleton ve Scarlett evin gölgeli yolunu tutarlarken törende bulunanlar onları sevgi ve saygıyla uğurladılar.

Scarlett kalabalıktan uzaklaştıktan sonra, kendisine eşlik eden kadınlara;

— Will bunu niçin yaptı acaba? diye sordu. Böyle konuşmakla 'bakın o hamiledir!' demek istedi sanki...

Genç kadına Mrs. Tarleton cevap verdi:

— Ne olmuş sanki? Scarlett kızım ölmediniz ya!... Will çok haklı, böyle güneş altında ayakta durmanız doğru değil. Bayılabilir, yere düşebilir, hatta bebeğinizi kaybedebilirsiniz!

Yokuşta soluğu kesilen büyükanne Mrs. Fontaine;

— Will'in esas amacı bu değildi! dedi. O çocuk ne açıkgözlüdür bilir misiniz? İkimizin de tabuta yaklaşmamızı istemiyordu. Will bizim konuşmamızdan çekiniyordu. Bizi oradan uzaklaştırmak için de bu çareye başvurdu. Tabutun üzerine atılacak toprakların seslerini Scarlett'in işitmemesini de istiyordu doğal olarak... Will haksız da değildi. Scarlett bunu aklında tut, insan bu sesleri işitmedikçe sevdiklerinin öldüğüne inanamaz... Ama o sesi işitti mi insan!... Ah onlardan daha feci bir ses yoktur dünyada!...

Üç kadından ikisi yaşlılıktan, öteki hamile olduğundan, daha fazla konuşmadan sıcaktan kurtulup bir an önce eve ulaşmaya can attılar. Nihayet yorgun argın eve geldiler.

Mrs. Fontaine:

— Yavrucuğum bana yardım et de merdiveni çıkayım, Beatrice sen de kolunu ver bana! dedikten sonra ahlaya puflaya basamakları çıktı. Derin bir soluk aldıktan sonra konuşmaya başladı:

— Daha önce de dedim ya, Will yaman adam! Babanın seni çok sevdiğini bildiği için mezarlıkta daha fazla kalmanı uygun bulmadı. O, kızkardeşlerinizin sizin kadar üzülmeyeceklerini biliyor. Çünkü Carreen'e yardım edecek Allah'ı var, Suellen'a da acısını utancı unutturur. Oysa senin hiçbir şeyin yok. Öyle değil mi yavrum?

Scarlett ihtiyar kadının bir sandalyeye oturmasına yardım ederken;

— Evet efendim, benim acımı paylaşacak, bana yardım edecek kimsem yoktu zaten... Annem hariç!

— Ama o ölünce hayata dört elle sarılmanız, desteksiz de ayakta durabilmeniz gerektiğini anladınız, değil mi? Ne yapalım ki herkes sizin gibi değil. Hatta babanız da değildi. Will'in hakkı var, bu kadar üzülmeniz doğru olmaz. Ne yapsın zavallı adam karısının hasretine dayanamadı. Şimdi öbür dünyada mutludur. Darısı benim başıma. Ben de, benim ihtiyar doktoruma kavuşurum Tanrı isterse...

Büyükanne o kadar doğal konuşuyordu ki, onu dinleyen sanki kocası Jonesboro'ya gitmişti ve ona ulaşması için bir arabaya binip yola çıkması yetecek sanırdı. Mrs. Fontaine ölümden korkmuyordu. O çok ihtiyarlamış ve çok şeyler görüp geçirmişti.

Scarlett:

— Ama siz de desteksiz olamazsınız! deyince ihtiyar kadın ona kaçamak gözle baktı.

— Kim demiş desteksiz olamam diye... Gerçi bazen bir hayli güç oluyor ama...

Mrs. Tarleton, büyükanne Mrs. Fontaine'nin böyle konuşmasına tepki göstererek;

— Beni dinleyin büyükanne! dedi. Bu gibi konuları Scarlett'in yanında konuşmanız doğru değil. Zaten yavrucağın morali perişan olmuş. Bu sıcakta üstündeki daracık yas elbisesiyle bebeğini düşüreceği tehlikesi yetmiyormuş gibi, bir de sen onun kafasına böyle kötü düşünceler sokup canını sıkıyorsun!

Scarlett:

— Yok yok efendim, perişan falan değilim! dedi. Hem ben böyle basit bir şeyden dolayı bebek düşürecek kadınlardan değilim.

Mrs. Tarleton bilgiçlik taslayarak;

— Orasını Allah bilir! diyerek Scarlett'i bir kez daha uyarmak istedi. İlk hamileliğimde düşük yapmıştım. Bu olay da bir boğanın bir esirin karnına boynuzlarını sapladığını gördüğüm zaman oldu. Bizim kısrağı bilirsin. Eğer dikkat etmemiş olsaydım az kalsın...

Büyükanne Fontaine:

— Sus Allahaşkına Beatrice! diye çıkıştı. Scarlett sen haklı çıkasın diye bebeğini düşürecek değil ya!... Gelin holde oturalım. Burası bana serin geldi. Beatrice haydi mutfağa gidip bana bir bardak süt getir. Ya da bak bakalım şarap var mı? Varsa o daha iyi olur. Herkes veda etmek için gelene kadar burada oturalım.

Mrs. Tarleton, Scarlett'i tepeden tırnağa süzerek;

— Scarlett gidip yatsa daha iyi olacak! dedi.

Büyükanne bastonu ile Mrs. Tarleton'un sırtına dokunarak;

— Ben sana ne diyorsam sen onu yap! derken gözlerini de öfkeyle açtı.

Scarlett bir sandalyeye oturdu, korsesinin ilk iki düğmesini çözdü. Hol bir hayli serindi. Dışarıdaki yakıcı güneşin sıcaklığını burada hissettirmeyen bir hava akımı vardı.

Genç kadın babasının tabutunun konduğu salona baktı. Ama bunu düşünmemeye çalışarak gözlerini Robillard'ın şöminenin üstünde asılı duran tablosuna çe-

virdi. Yankeeler'in süngüleri, tabloyu kendilerine hedef olarak seçmemişti nedense?

Büyükanne, Mrs. Tarleton'un mutfağa gitmesinden yararlanarak;

— Ben bir türlü Mrs. Tarleton'un evlatlarını kaybedişine mi, yoksa atlarının elinden alınmasına mı daha çok üzüldüğünü anlayamadım doğrusu! dedi. Jim ile kızları onun gözünde yok gibiydiler. Korkarım onun da sonu babanız gibi olacak. Çünkü onun tek sevdiği şey attır. Çevresindeki insanların çocukları olmasına çok bayılır, ama kızları evli değildir. Artık böyle kalacakları da muhakkak. Mrs. Tarleton'u oyalayacak bir şey yok kafasında. Eğer soylu bir aileden gelmeseydi bayağılaşırdı. Scarlett! Will'in, Suellen ile evleneceği doğru mu?

Scarlett:

— Evet doğru! dedikten sonra ihtiyar Mrs. Fontaine'in gözlerinin içine baktı. Bunu neden yaptığını bilmiyordu, ama eskiden bu ihtiyar kadının yüzüne bile bakmaya cesaret edemediğini de unutmamıştı. Belki de büyümüştü artık! Eğer büyükanne Tara'daki sorunlara burnunu sokacak olursa Scarlett hemen onu susturacaktı. Böyle davranmaya kesin karar verdi.

Mrs. Fontaine:

— Daha iyi bir tören yapılabilirdi! deyince Scarlett, bu düşüncesini uyguladı.

— Yok canım! diyerek kestirip attı.

Büyükanne acı bir biçimde;

— Aman yavrum burnun bu kadar havada olmasın! dedi. Merak etme, değerli kızkardeşin hakkında ağır sözler söyleyecek değilim. İstesem mezarlıkta kalıp bunu pekala yapabilirdim, biliyorsun. Ben şunu anlatmak istedim size: Çevrenizde pek az erkek olduğu için istediği kişiyle evlenebilirdi Will aslında. Beatrice'in dört tane yaban kedisi ile küçük Munroe'lar ve Mac Rae'in kızları var...

— Suellen ile evlenecek işte!

— Suellen'ın şansı varmış!...

— Tara'nın da...

— Tara'yı seviyorsunuz, değil mi?

— Evet, seviyorum!

— Tara'nın kurtulması için Suellen'ın soylu olmayan biriyle evlenmesine karşı çıkmıyorsunuz değil mi?

— Soylu mu? Ne demek istiyorsunuz? Artık bundan sonra sınıf farkının önemi kalmadı. Bir genç kıza gereken kendisine göz kulak olacak bir kocadır.

İhtiyar kadın, Scarlett gibi düşünmüyordu.

— Bu tamamen bir görüş sorunudur! dedi. Kimileri size hak verir, kimileri de sizi haksız bulur. Will'in soyu sopu belli değil. Oysa ailenizin bireyleri arasında gayet seçkin kişiler vardır.

İhtiyar kadın, sözlerini bitirdikten sonra, duvarda asılı Scarlett'in büyükninesinin tablosuna baktı.

Scarlett, Will'i düşünüyordu. Babacan Will, her Georgialı köylü gibi iş yaparken ağzında saman çöpü çiğnerdi. Soylu bir aileye mensup değildi. Belki zengin de değillerdi. O bir koleje de gitmemişti. Öğrenimi bir köy okulunda dört yıl okumaktan ibaretti. İşte bütün bilgisi bu basit öğrenime dayanıyordu. Ama namuslu ve dürüst bir insandı. Sabrına da diyecek yoktu, o ağır işlerde yoğrulmuştu. Doğal olarak Robillard ailesi de bu evlenmeye Mrs. Fontaine'nin gözüyle bakabilirdi.

— Anlaşılan Will'in ailenize dahil olmasından memnunsunuz.

Scarlett, avının üstüne atlayacak bir aslan gibi pek sert biçimde, çok kısa cevap verdi:

— Evet!

Ama büyükanne Mrs. Fontaine, Scarlett'in cevabını beklenmedik bir biçimde gülümseyerek karşıladı.

— Öpün beni yavrucuğum! dedi. Scarlett bugüne kadar sana taşkın bir sevgim yoktu. Ta çocukluğunuzdan beri çok katı yürekli idiniz. Ben katı yürekli insanları sevmem doğrusu. Acı olayları göğüslemenize hayran kaldım. Önüne geçilemeyecek olaylar karşısında saç baş yolmuyorsunuz.

Scarlett, gülümsemekle gülümsememek arasında duraksıyordu. Ama ihtiyar kadının isteğine uyup onun

ceviz kabuğuna dönmüş yüzünü hafifçe öptü.

Mrs. Fontaine konuşmasını sürdürdü:

— Herkes Will'i istediği kadar sevsin, ama Suellen'ın bir köylü ile evlenmesini hiç kimse uygun bulmayacaktır. Onu överlerken, Suellen'ın da soylu olmayan biriyle evlenmesini korkunç bulacaklardır. Ama siz bunlara hiç aldırmayın. Söyleyecekleri ne varsa söylesinler.

— Ben halkın dediğine hiç kulak asmam zaten!

İhtiyar kadın:

— Bana da öyle söylediler zaten! derken sesinde kötü bir ifade vardı. Belki de mutlu bir evlilik olur. Will'in eski kaba saba halinde bir değişiklik olmayacağı muhakkak. Evlilik onun dilini inceltecek, ona dilbilgisi öğretecek değil ya!... Sonra milyon da kazansa Tara'ya Mister Gerald O'Hara'nın sağladığı görkemi veremez. Gerçi Will'de soylu bir taraf yok ama düşünceleri kibar bir adamınkinden farksız. Bunun canlı örneğini de mezarlıkta yaptığı konuşmayla ortaya koydu. Meramını, buradaki erkeklerimizin pek azının konuşacağı biçimde gayet güzel açıkladı. Kısacası bu evlilik hem Suellen, hem de Tara için iyi olacak.

— Bu evliliğe izin vermemi uygun buluyorsunuz, öyle mi?

İhtiyar büyükanne Mrs. Fontaine kendisinden beklenmeyen tok bir sesle;

— Uygun bulmak mı? dedi. Bir köylünün, asil bir aileye damat olmasını uygun bulmak! Yok canım! Hiç cins bir atın, bir araba atıyla çiftleşmesini hoş görürmüyüm sanıyorsunuz? Georgialılar'ın mert, güçlü ve namuslu insanlar olduklarını biliyorum, ama...

Scarlett şaşkına döndü.

— Pekiyi ama az önce mutlu bir evlilik demiştiniz.

— Suellen'ın Will ile evlenmesi çok iyi. Çünkü biriyle evlenmesi gerekti, koca için can atıyordu. Kendine kocayı nerede bulabilirdi zaten? Tara'yı Will'den daha iyi yönetecek birini kesinlikle bulamazsınız. Ama sözlerimden, evliliği hoş karşıladığım sonucunu çıkar-

mayınız. Scarlett, ihtiyar kadını dinlerken bir yandan da "bu evlilik benim hoşuma gidiyor doğrusu!" diye düşünüyordu.

Büyükanne Mrs. Fontaine yelpazelenerek;

— Bu evliliği sizin kadar uygun bulmuyorum, ama bende de sizinki gibi pratik bir kafa var! dedi. Tatsız bir olay karşısında feryat etmediğim gibi, dua etmek için de ellerimi havaya kaldırmam. Çünkü hayatın her türlü cilvesine direnmek gerek. Size bundan söz ediyorum. Ailem küçük de olsa, büyük de olsa birçok felaketle karşılaşmıştır. Parolamız şu olmuştur: Dövünmemek, gülümsemek ve saatini beklemek! İşte bu sayede yaşama sanatına kavuşulur. Ama insanların yakasına şanssızlık da yapışabilir. Örneğin bizler Fransa'dan, sonra İngiltere ve İskoçya'dan ve en son olarak da zenciler tarafından Haiti'den kovulduk. Şimdi ise Yankeeler'in yüzünden bu hallere düştük. Ama hiçbir zaman mutsuz olmadık ve hem yağ gibi üste çıktık. Bu nasıl oldu biliyormusunuz?

Bu konuşmalar Scarlett'in canını sıkıyordu. Büyükanneye baktığı zaman onun bir papağana benzediğini gördü. Yine de kibarlığı elden bırakmadı.

— Hayır, bilmiyorum! diye cevap verdi.

— Anlatayım öyle ise. Biz olaylara boyun eğmesini biliriz. Biz herkesin bildiği buğdaya değil de kara buğday başaklarına benzeriz. Fırtına o olgun başakları çökeltir, çünkü onlar kurudur ve artık eğilme imkanları yoktur. Oysa kara buğday başakları özsu ile doludurlar ve başlarını eğerler. Fırtına durunca da başlarını kaldırırlar ve çoğunlukla daha dik dururlar. Şunu yanlış anlamamanı isterim: Bizler dik kafalı değiliz! Fırtına çıktığı zaman dimdik durup kırılmak ya da sökülüp atılmaktansa yumuşak durmayı yeğleriz. Biz düşman tarafından baskına uğradığımız zaman o saldırıyı karşılamasını biliriz, ama aynı anda da çalışmamızı sürdürür, gülümser ve kurtuluş anını kollarız. Bizden daha az akıllı olanları öne süreriz, onlara işlerimizi yaptırırız. Güçlenince de bizi kuyudan çıkaranları yolumu-

zun üstünden silkip atarız. Yavrum bu, çökmek istemeyen insanların yöntemidir.

İhtiyar kadın bir an susup, durakladıktan sonra;

— Bunu size itiraf etmekte bir sakınca görmüyorum! dedi.

Scarlett, büyükanne Mrs. Fontaine'nin sözlerinden bir şey anlayamadığı için bir cevap veremedi. İhtiyar kadın bir iki öksürdü, yeniden konuşmaya başladı:

— Yavrucuğum herhalde farkındasın, bizi de bir fırtına yere serdi. Ama bizim ailelerimiz başkaldırmasını biliyor. İşte bir örnek, hem de pek uzaklardan değil: Cathleen Calvert'i ele alalım. Ne oldu bu kadına? Baldırı çıplak biri ile evlendi ve ondan daha aşağı hale düştü. Bir de Mac Raeler var. Onlar da yere serildiler, şimdi de bellerini doğrultamıyorlar. Çünkü ellerinden bir şey gelmiyor, eski günlere ağlamaktan başka... Çevremizdeki çiftliklerde yaşayanları tek tek ele alın, hepsinin de böyle olduklarını göreceksiniz. Alex'im, kızım Sally, Siz, Jim Tarleton ve kızları ile daha birkaç kişi hariç doğal olarak... Ama öteki insanlar ise ya uçurumdan yuvarlanıyorlar ya da uçurumun kenarına gelmişler. İşte bunlar, parasız ve esirsiz bir üretim yapamıyorlar. Para ve esir kalmayınca perişan oldular. Bir nesil sonra hepsi çiftçi olacaktır.

— Wilkeslar'ı unutuyorsunuz.

— Unutmadım yavrucuğum! Onlardan söz etmememin nedeni nezaket dolayısıyladır. Çünkü Ashley Wilkes ve ailesi sizin çatınız altında oturmaktadır. Madem onları da konuşmamızın kapsamına aldınız, onlardan da söz edebiliriz. Duyduğuma göre India çökmüş, ihtiyar bir kadın olmuş. Stuart Tarleton ölünce, üzgün dul rolü oynamaktan başka bir şey yapmadı. Mübarek kendine başka bir koca aramak zahmetine bile katlanmadı; böylece yaşı geçti. Yine de arayacak olursa ailesi kalabalık olan dul bir erkek bulabilir sanırım. Gelelim zavallı Honey'ye!... Onun da evlenmek isteyip istemediğini Allah bilir. Ama bu kızda o kafa olduğu sürece kocayı zor bulur. Bir de Ashley var!...

Söz Ashley'ye gelince Scarlett heyecanlandı ve ateşli bir sesle;

— O olağanüstü bir insandır! dedi.

— Ben tersini söylemiyorum ki!... Ama o sırt üstü düşmüş bir kaplumbağadan farksızdır. Eğer Wilkes ailesi bu kötü durumdan sıyrılabilirse bu Melanie için çok iyi olacak, Ashley için değil!...

— Melanie mi diyorsunuz? Yok canım! Ben Melanie ile ayakta kalınamayacağını, onun her şeyden korktuğunu beraber yaşadığımız sırada anladım ve gördüm.

— Her şeyden korktuğu olasıdır, ama şunu özellikle bilmenizi isterim: En ufak bir tehlike Ashley'yi ya da oğlunu tehdit etseydi Yankee hükümeti bile onu durduramazdı. Onun olaylara bakışı sizinki gibi değildir. Hatta benim gibi de değildir Scarlett. Melanie, anneniz yaşasaydı onun gibi hareket ederdi. Melanie'nin işi kavrayış biçimi tıpkı Ellen'ın davranışlarına benzer. Melanie bana annenizin gençliğini anımsatıyor. Gömüldüğü yerden Wilkes ailesini o çıkaracaktır.

— Melanie iyiniyet sahibi bir aptaldır. Ashley ise... Siz ona karşı çok haksız şeyler söylüyorsunuz. O...

— Sen bu bildiklerini başkalarına anlat Scarlett! Kitap okumaktan başka bir şey bilmez Ashley!... Bu ise bir erkeğin içinde bulunduğumuz arı kovanından çıkmasına yetmez. Saban sürme işinde kuşkusuz ondan daha yeteneksiz kimse yoktur. Alex ile onun arasındaki büyük farkı görün. Savaştan önce Alex işe yaramazdı. Kendine güzel giysiler almaktan, sarhoş olmaktan, adam dövmekten, kavga etmekten, kız peşinde koşmaktan başka bir şey yapmazdı. Ama ona bir de şimdi bakın! İş başa düşünce çiftçi olup çıktı. Alex çalışmasaydı o da, biz de açlıktan ölürdük. Onun yetiştirdiği pamuk Tara'nınkinden üstündür. Bu bölgenin en iyi pamuğunu yetiştiren Alex'tir. Aynı zamanda domuz ve tavuk da yetiştiriyor. Evet o artık eski Alex değil. Zamanı kollamasını biliyor, fırsatları değerlendiriyor. Şu inşaat sorununu da bitirdiği zaman onun babası ve büyükbabası kadar zengin olacağını göreceksi-

niz. Ya Ashley!... Bu çıtkırıldım bir şey yapamıyor!...

Büyükanne Mrs. Fontaine'nin, Ashley hakkında söyledikleri Scarlett'in canını sıkmıştı. İhtiyar kadına çok soğuk bir sesle;

— Bu söylediklerinizi beni ilgilendirmez! dedi.

İhtiyar kadın:

— Yazık! diyerek, ona acı acı baktı. Sonra onu uyarmak istiyormuş gibi konuştu:

— Hem de çok yazık! Hatta şaşılacak şey! Sizin Atlanta'da yaptıklarınızı işittik. Durumdan çok iyi yararlandınız. Şimdi de iki ayağınızı bir pabuca sokmuş hissi vermiyorsunuz bana. Bu da iyi bir şey. Ama yeter miktarda paranız olduğu zaman ilişiğinizi kesiniz. Bu tür ilişkiler sonunda size zarar verir.

Scarlett kaşlarını çatarak ihtiyar kadına baktı. Onun söylediklerini tam olarak anlayamıyordu. Ancak o, Ashley için yapılan kaplumbağa benzetmesine çok kızmıştı ve aklı ona takılmıştı.

— Ashley'ye hakaret ediyorsunuz sanırım! diye sert bir sesle büyükannenin sözünü kesti.

— İnce düşünceli değilsiniz yavrucuğum!

Scarlett "bunu söyleyen siz misiniz?" diyerek ihtiyar kadına tokat atmayı bile düşündü. Hatta böyle yapmadığına üzüldü de... Büyükanne Mrs. Fontaine;

— Biliyorum biliyorum! dedi. Dolar, para söz konusu olunca siz tam doğru yoldasınız. Bir erkekte olması gereken düşüncelere sahipsiniz. Ama bir eksiğiniz var: Kadın inceliğinden yoksunsunuz. Erkekler hakkında hüküm vermek söz konusu olunca hiç değeriniz yok!

İhtiyar kadının bu suçlaması karşısında Scarlett'in gözlerinden alevler fışkırdı sanki.

— Doğru mu söylüyorsunuz? Pekiyi niçin, rica ederim açıklayın?

— Bir yığın neden var! dedikten sonra iskemlesinin arkasına yaslandı. Scarlett onun çok yorgun ve inanılmaz ölçüde yaşlı göründüğünü farketti. Bir ölünün elini andıran kemikli, sarı, küçük elinde yelpazesini tutuyordu. Scarlett öfkeden patlayacak hale gelmesine

rağmen, "yine de saygılı olmam gerek!" diye düşündü. Öne doğru eğilip ihtiyar kadının elini avucunun içine aldı. Sonra yumuşak bir sesle;

— Ne de güzel yalan söylüyorsunuz! dedi. Şimdiye kadar söylediklerinizin belki de tamamını düşünmeden konuştunuz değil mi? Biliyorum bunu sırf babamın ölümünü düşünmemem için yaptınız.

Büyükanne adeta Scarlett'in içini okuyordu. Elini genç kadının avucundan çekerek;

— Bana şimdi de incelik numarası yapmaya kalkış-mayın! dedi. Evet söylediklerimin küçük bir bölümü sizi avutmak için olsa bile, büyük bölümünde size bazı gerçekleri anımsatmak, göstermek ve öğretmek istedim. Anlattıklarımı anlamayacak kadar aptal olmanıza rağmen...

İhtiyar kadın, ortaya koyduğu sert tepkiden sonra yine de Scarlett'e gülümsedi. Hatta son cümlelerini yumuşak bir sesle söylemeye özen gösterdi.

Scarlett ise Ashley'den kötü bir dille söz edilmesine tahammül edemiyordu. İhtiyar kadının düşünmeden konuştuğunu sanıyordu. Konuşmanın tartışmaya dönmesi canını sıkmış ve onu yormuştu. İhtiyar kadının da aynı durumda olabileceğini düşünerek;

— Size teşekkür ederim. Will ve Suellen konusunda benim gibi düşünmenize sevindim! dedi.

Bu sırada Mrs. Tarleton iki bardak sütle göründü. Sütü getirirken birazını yere döktü. Ev işlerine eli hiç yatkın değildi.

— Limonluğa kadar gitmem gerekti, bu yüzden geciktim! dedi. Çabuk için. Mezarlıktan dönmeye başladılar. Scarlett söyleyin bana! Suellen'ın, Will ile evlenmesine izin verecek misin? Bana göre, bu onun için pek iyi bir şey değil. Çünkü Will bir köylü!...

Scarlett ile büyükanne Mrs. Fontaine göz göze geldiler. Genç kadının gözleri alev alev parladı.

11

Başsağlığı dileyen son kişide ev sahiplerinden izin aldığı, ortalıkta araba ve at sesi kalmadığı zaman Scarlett, annesinin çalışma odasına gitti. Dolaptan sararmış kağıtlara sarıp sakladığı parlak bir şey çıkardı. O sırada Pork yemek salonunda sızlanarak sofrayı hazırlıyordu. Scarlett onu çağırdı. Yüzü karmakarışık halde, sahibini kaybetmiş bir köpeğin acıklı haliyle odaya girdi.

Scarlett:

— Beni dinle Pork! dedi. Ağlamaya devam edersen sonra ben de ağlarım. Artık yeter!

— Avat afandım, çalışırım afandım! Ama ne kadar çabalasam boş afandım. Mister Gerald aklımdan çıkmıyor.

Scarlett:

— Onu artık düşünme! dedikten sonra konuşmasını daha tatlı ve yumuşak sesle sürdürdü:

— Anlıyorsun değil mi? Senin ağlamana tahammül edemememin nedeni, babamı çok sevindiğim içindir. Burnunu sil Pork. Sana bir armağanım var.

Pork gürültülü bir biçimde sümkürdü. Scarlett'e karşı saygılı bir ilgi gösterdi.

— Hani bir kümesten tavuk aşırırken üzerine silah çevrildiği geceyi anımsıyor musun?

— Aman Allah'ım! Mrs. Scarlett o nasıl söz! Ben hiçbir zaman...

— Tamam tamam! Bacağına kurşun saplanmıştı hani! İşte o gece sana ne söylediğimi de anımsıyorsun değil mi? Bize olan bağlılığını ödüllendirmek için sana bir saat vermeyi vaaddetmiştim.

— Avat afandım, anımsıyorum. Ben sizin bunu unuttuğunuzu sanmıştım.

— Hayır unutmadım. Bak işte!

Scarlett altın işlemeli bir saati, üzerinde değerli taşlar bulunan zinciriyle birlikte Pork'a verdi.

Pork:

— Aman Allah'ım! diye bağırdı. Bu Mister Gerald'ın saati afandım. Bu saate onun bir milyon kez baktığını gördüm.

— Evet Pork, bu babamın saatidir. Bunu sana veriyorum.

Pork:

— Yoo hayır, Mrs. Scarlett! diyerek ürkek ürkek geri çekildi. Bu bir beyaz efendinin saatidir. Hepsinden önemlisi bu Mister Gerald'ın saatidir. Onu bana vermeyi nasıl düşünebilirsiniz? Bu saat artık küçük Wade Hampton'a aittir Mrs. Scarlett.

— Hayır, bu sana aittir Pork! Küçük Wade babam için ne yaptı ki?... Hasta olduğu zaman ona Wade mi baktı? Onu yıkayan, giydiren, traş eden Wade miydi? Yankeeler geldiği zaman onun yanından ayrılmayan Wade miydi? Açlıktan ölmesin diye hırsızlık yapmayı göze alan Wade miydi? Aptallık etme Pork! Eğer biri bu saate sahip olmaya hak kazanmışsa o da senden başkası değildir. Şu an sesimi babama duyurabilsem o da bunu uygun bulurdu. Haydi al bakayım!

Scarlett uşağın elini tuttu ve saati avucuna koydu. Pork çok değerli olan efendisinin saatine hayranlıkla, sevgiyle ve saygıyla baktı. Siyah yüzü yavaş yavaş gülümsüyordu.

— Benim için mi, benim için mi Mrs. Scarlett?

— Evet Pork, senin için

— Pekiyi Mrs. Scarlett, teşekkür ederim afandım.

— Bir şeyler kazdırmak için onu Atlanta'ya götüreyim mi? İster misin?

Pork:

— Kazdırmak ne demek? diye kuşkulu bir sesle sordu.

— Saatin arkasına bir şeyler yazdırmak. Örneğin 'O'Hara Ailesi'nden Pork'a iyi hizmetlerinden dolayı' gibi bir cümle yazdıracağım.

— Hayır Mrs. Scarlett, teşekkür ederim. Zahmet etmeyin, değmez afandım.

Pork, saati elinde sıkı sıkı tutarak bir adım geri çekildi. O zaman Scarlett gülümsedi.

— Ne oldu Pork? Onu sana verdiğime inanmıyor musun?

— Avat Mrs. Scarlett! Size güvenim vardır, ama belki vazgeçebilirsiniz.

— Yok canım!

— Afandım bu saati satarsanız yığınla paranız olur.

— Babamın saatini satacağımı mı düşünüyorsun?

— Afandım paraya ihtiyacınız varsa...

— Senden saati geri almak istiyorum.

Pork:

— Hayır Mrs. Scarlett bunu yapmazsınız, biliyorum! derken ilk kez üzüntüden harap olmuş yüzünde bir gülümseme belirdi.

— Doğru mu söylüyorsun Pork?

— Afandım, eğer siz siyahlarla ilişkilerinizin yarısı kadar beyazlarla iyi geçinseydiniz herkes size karşı daha iyi davranırdı.

Scarlett:

— Onlar da benimle iyidirler! diyerek gülümsedi. Haydi şimdi Mister Ashley'yi bul ve ona hemen kendisini beklediğimi söyle. Onunla konuşmak istiyorum.

*
* *

Scarlett, sadık uşağın gönlünü almış olmanın verdiği huzur içinde annesinin küçük sandalyesine oturmuştu. Ashley ayakta, Scarlett'in bıçkı atölyesi ile ilgili önerisini dinliyordu. Bir kez olsun göz göze gelmediler. Ashley başını eğmiş ellerine bakıyordu. Avucunu, son-

ra elinin üstünü incelerken onları daha önce görmemiş gibi yavaş yavaş çeviriyordu. Ağır işlere rağmen elleri yine de zarif kalmıştı ve bir çiftçi eli için fazla özenliydi.

Ashley'nin ilgisiz gibi görünen tavrı ve sessizliği, Scarlett'i önerisini daha çekici bir hale getirmeye zorluyor, bu da genç kadının canını bir hayli sıkıyordu. Gülümsüyor, bütün güzelliğini ortaya koyuyordu. Ama ne yapsa boştu, çünkü Ashley inatla başını eğiyor gözlerini ellerinden ya da yerden ayırmıyordu. Ashley'nin bu tutumu onu silahlarını bırakmaya zorluyordu. Ne olurdu sanki ona baksaydı! Scarlett artık söyleyecek bir şey bulamıyor ve Will'in kendisine söylediği New York konusundan da söz etmiyordu. Ashley onun önerisini reddedecek miydi? Önerisini reddetmek için nasıl bir neden gösterecekti?

Scarlett:

— Ashley Atlanta'ya gelmelisiniz! diyerek şansınızı bir kez daha denedi. Şimdi o kadar yardıma ihtiyacım var ki... Bıçkı atölyelerimle meşgul olamıyorum artık. Bunca ay çalıştıktan sonra... Anlıyorsunuz değil mi? Çünkü...

Ashley sert bir sesle;

— Rica ederim! diyerek onun sözünü kesti. Birden pencerenin yanına gitti. Avluda paytak paytak yürüyen ördekleri izlemeye başladı.

Scarlet:

— Bunun için mi, bunun için mi yüzüme bakmak istemiyorsunuz? diye öfkeyle sordu. Oysa ben de şey hâli...

Ashley, Scarlett'in yakınmasını öfkeyle karşıladı:

— Hâlinizi şeytan görsün! Sizi her zaman güzel bulduğumu gayet iyi biliyorsunuz.

Onun ağzından bu sözleri işiten Scarlett'in gönlünü bir mutluluk dalgası kapladı. O an gözleri nemlendi.

— Bu güzel sözlerinizi dinlemek benim için büyük bir sevinç kaynağı oldu. Bilseniz böyle görünmekten o kadar çok utanıyorum ki...

— Utanmak mı? Niçin utanıyorsunuz? Utanacak biri varsa o da benim. Aptallık etmeseydim orada olmazdınız, Frank ile evlenmezdiniz. Sizin Tara'dan ayrılmanıza fırsat vermemeliydim. Ah o zaman ne kadar duygusuzmuşum. Sizi daha iyi anlamalıydım. Her şeye hazır olduğunuzu bilmeliydim. Evet evet, bilmeliydim ki...

Ashley'nin yüzü perişan bir hâl almıştı. Bu arada Scarlett'in kalbi mutluluktan hızlı hızlı çarpıyordu. Ashley onunla kaçmadığına üzülüyordu.

— Tara için gereken parayı bulmak benim görevimdi. O parayı dilenci gibi toplamak size düşmezdi. Evet bir şeyler yapıp o parayı ben bulmalıydım. Eşkiyalık yaparak, adam öldürerek; ne bileyim ben bir şeylere kalkışarak o parayı benim bulmam gerekirdi. Ah her şeyi mahvettim ben!

Bunlar Scarlett'i mutlu edecek sözler değildi. Genç kadının kalbi sızladı ve neşesi kaçtı.

Scarlett, üzgün bir sesle;

— Çirkin bir şey yapmanıza fırsat veremezdim! dedi. Geri dönmek neye yarar şimdi? Olan oldu bir kez...

Ashley:

— Evet, olan oldu bir kez! diye üzgün bir tavırla Scarlett'in sözlerini tekrarladı. Doğru, beni çirkin bir şey yapmaya bırakmazdınız. Ama siz ne yaptınız? Kendinizi sevmediğiniz bir adama sattınız. Sonra sizden bir çocuk sahibi olmasına izin verdiniz. Bütün bunları ben ve aileniz açlıktan ölmeyelim diye yaptınız. Gereksiz yere kendinizi benim yerime koydunuz.

Ashley'nin sesi sert ve üzgün çıkıyordu. Kapanmamış bir yara ona acı veriyordu. Scarlett bu duruma çok üzüldü. Sonra onun bakışlarında bir değişiklik olduğunu farketti. Ashley üzgün ama yumuşak bir tavırla;

— Hiç değilse sizi istediğimi bilmiyor muydunuz? dedi. Aman Tanrım, olamaz! Hayır Scarlett! Siz benim tanıdığım en cesur kadınsınız.

Yine pencereden avludaki ördekleri izlemeye başla-

dı. Scarlett bir süre Ashley'nin ona güzelliğinden söz edeceğini umarak sessizce bekledi. Onu her zaman sevdiğini biliyordu, bunu kendi de açıkça ortaya koymuştu az önce... Onun heyecanı, Frank'in bebeğini karnında taşıdığı düşüncesiyle öfkelenmesi, onu suçlayışı, her şey, her şey onu sevdiğini kanıtlıyordu. Ondan şefkat dolu sözler duymak istiyor, bu itirafı yineleyecek sözcükler söylemesini bekliyordu. Bunu büyük bir istekle, heyecanla, umutla bekliyordu ondan... Ama Ashley buna bir türlü cesaret edemiyordu. Çünkü ona verdiği sözü anımsıyordu. Ona karşı en küçük bir avansta bulunmayacağına yemin etmişti. İlk aşk sözcüğünde, ilk şefkat dolu bakışta bu yeminin değeri bitmiş olacaktı. Ashley kafasına koymuştu, New York'a gidecekti.

Scarlett onu kandırmaktan vazgeçmiyordu:

— Ah Ashley Atlanta'ya geleceksiniz değil mi. Bana yardım etmeye geleceksiniz değil mi?

— Hayır!

Scarlett:

— Ashley size güveniyorum, size güvenmeye o kadar çok ihtiyacım var ki! derken sesi boğuk çıkıyordu. Frank bıçkı atölyesinde benim yaptığım işi yapamaz. Zaten onun bütün vaktini mağazası alıyor. Eğer siz Atlanta'ya gelmezseniz bana gerekli adamı nereden bulacağım? Kentin bütün akıllı kişileri iş sahibi oldular. Onlar işlerini bırakmak istemezler, geri kalanlar da o kadar yeteneksiz kişiler ki...

— Boş yere ısrar etme Scarlett!

— Anlaşılan siz New York'ta Yankeeler'le oturmayı, Atlanta'ya gelmeye yeğ tutuyorsunuz.

— Bunu size kim söyledi? diyerek Scarlett'e doğru döndü.

— Will!

— Evet, Kuzey'e gitmeye karar verdim. Savaştan önce Avrupa'da birlikte seyahet ettiğim eski bir dostum, babasının bankasında bana bir iş verdi. En iyi çözüm bu Scarlett. Çünkü size hiçbir yararım olmaya-

cak. Ben bıçkı atölyesinin işlerinden anlamam.

— Ama banka işini de pek bilmezsiniz değil mi? New York'taki bu iş, benim size önerdiğimden daha zordur muhakkak. Sonra ben sizin deneyimsizliğinize rağmen Yankeeler'den daha cömert davranırım.

Ashley birden titredi, bunu farkeden Scarlett uygun olmayan bir söz söylediğini hemen anladı.

Genç adam:

— İnsanların cömertliğinden bana ne! diye bağırdı. Ben bağımsız yaşamak istiyorum. Bu zamana kadar hayatımda hiç bir şey yapmadım. Geçimimi tek başıma sağlamamın zamanı geldi. Ortalıktan kaybolmalıyım. Gereğinden çok korumanız altında yaşadım zaten.

— Ama size bıçkı atölyesinin kârının yarısını öneriyorum. Bağımsız olarak çalışacaksınız Ashley. İşi siz yürüteceksiniz.

— Hiçbir farkı yok. Çünkü bu kâra ortak olmayı ben satın almış olmayacağım ki...Onu bir armağan gibi kabul etmek zorunda kalacağım. Sizin böyle armağanlarınızı çok kabul ettim. Scarlett siz, Melanie'yi, bebeği ve beni doyurdunuz, giydirdiniz, barınacak yer verdiniz. Bunlara karşılık ben size bir şey veremedim.

— Pekiyi ama Will...

— Ha unutuyordum. Ben artık odun yarmasını beceriyorum.

Scarlett Ashley'nin ciddi olup olmadığını anlamak için yüzüne dikkatle baktı. Sonra;

— Ah Ashley! diye umutsuzca bağırdı. Atlanta'ya gidişimden beri size ne oldu? Öyle sert ve öyle acı bir haliniz var ki... Eskiden hiç böyle değildiniz.

— Bana ne mi oldu? Olağanüstü bir şey oldu Scarlett. Düşündüm ben, evet düşündüm ben. Ben Yankee kampından döndükten sonra siz Tara'yı terkedene kadar ciddi olarak hiç düşünmemiştim. Belleğim bomboştu. Bir çeşit tembellik içindeydim. Acıkınca karnımı doyuruyor, uykum gelince yatağa yatıyordum. Bunlar bana yetiyordu. Ama siz Atlanta'ya gidince ve o kentte

bir erkek gibi yaşamaya başlayınca, ben kendimin bir hiç olduğunu farkettim. Bunlar pek güzel düşünceler değil. Sonunda bu durumuma bir çözüm bulmayı kararlaştırdım. Herkes savaştan döndü ve işini yoluna koydu. İşte ben de New York'a gitmeye ve oraya yerleşmeye, para kazanıp ailemi geçindirmeye karar verdim.

— Ama sizi bir türlü anlayamıyorum. Tamam artık çalışmak istiyorsunuz. O zaman niçin Atlanta değil. Bu kent de size New York kadar iş sağlayabilir. İşte benim bıçkı atölyem...

— Olmaz Scarlett! Bu benim son şansımdır. Kuzey'e gitmeliyim. Eğer sizin yanınızda çalışırsam muhakkak bir daha düzelmemek üzere mahvolurum.

"Mahvolmak! Mahvolmak!"... Bu sözcükler Scarlett'in kulaklarında bir çan sesini andıran uğultulara neden oluyordu.

— "Mahvolmak" derken ne demek istiyorsunuz? Sizin canınızı sıkan bir şey yaptınız değil mi? Tony'nin kaçmasına yardım ettiniz ya da... Ah Ashley Ku Klux Klan örgütüne girdiniz değil mi? Şimdi de Atlanta'daki Yankeeler'den korkuyorsunuz değil mi?

Ashley gülümseyerek Scarlett'e baktı.

— Hayır Yankeeler'den korkmuyorum. Ben size şunu anlatmak istedim: Eğer Atlanta'ya gidersem, bağımsız bir konumum olmasından tamamen vazgeçmem gerekir.

Scarlett bu açıklamayla biraz teselli bularak;

— Ah, Atlanta'ya gelmeme nedeniniz keşke bundan ibaret olsa! diye mırıldandı.

Ashley, dudaklarında donuk bir gülümsemeyle;

— Evet gelmek istemeyişimin tek nedeni budur! dedi. Evet benim erkeklik gururum, kısacası benim ruhum söz konusudur.

Scarlett önerisine Ashley'nin düşüncelerine uygun bir biçim vermeyi denedi:

— Anlıyorum! O zaman siz benim bıçkı atölyemi satın alırsınız. Böylece kendi işinize sahip olursunuz. Satış için...

Ashley Scarlett'in sözünü keserek. vahşi bir sesle;

— Size hayır diyorum Scarlett! diye bağırdı. Başka nedenlerim de var.

Scarlett:

— Nedir bunlar?

— Bu nedenleri siz herkesten iyi biliyorsunuz.

Scarlett:

— Ha... Evet, anlıyorum. Ama böylesi daha iyi olur! diyerek büyük bir istekle cevap verdi. Geçen yıl size bir söz vermiştim, biliyorsunuz. Ben sözümü tutacağım ve...

— Siz kendinize güvenebilirsiniz. Ama benim bu sözü tutacağıma güvenim yok, o cesareti kendimde göremiyorum. Bunu size söylememem gerekirdi. Ama beni zorlayan nedeni size söylemek zorunda kaldım. Scarlett artık iş işten geçmiştir. Ben, Suellen ile Will evlendikleri zaman Nev York'a gideceğim.

Ashley bir an Scarlett'e baktı, gözleri bir delinin gözlerinden farksızdı. Sonra küçük odayı adımlamaya başladı, eli kapının tokmağını tutmak üzereydi. Konuşma bitmiş plânı sonuçsuz kalmış ve Scarlett mahvolmuştu.

İsteklerini gerçekleştirememesi ve babasının ölümünün verdiği üzüntü onu bitkin düşürmüştü. Sinirlerine yenildi ve birdenbire boşanarak;

— Ashley! diye bağırdı. Sonra kendini kanepenin üstüne attı. Sarsıla sarsıla, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Ashley ona yaklaştı, birkaç kez "Scarlett!" diye mırıldandığı sırada koridordan biri koşarak geldi. Melanie kapıda gözleri dehşetten açılmış olarak göründü.

Melanie birden;

— Scarlett canım! Bebeğin mi yoksa? diye bağırdı.

Scarlett, onun sesini işitince başını tozlu kanepeye daha da bastırarak ve eskisinden daha sesli ağlamaya devam etti.

— Ashley çok kötü!... O kadar kötü ki, öyle hain ki!... diye inledi.

Melanie:

— Ah Ashley, ona ne yaptınız? diye sorduktan sonra hemen kanepenin önüne diz çöktü ve Scarlett'i kollarının arasına aldı.

— Ona ne dediniz? Böyle bir şeyi nasıl yaptınız? Scarlett için önlenmesi imkansız bir olaya neden olabilirdiniz.

Melanie kocasına sitem ettikten sonra Scarlett'e;

— Haydi şekerim başını benim omuzuma koy. Ne oluyor Allahaşkına? dedi.

— Ashley öyle inatçı biri ki... Öyle hain ki...

— Mister O'Hara toprağa verildiği bir günde Scarlett'i bu hale koymak olacak şey değil. Ashley beni hayrete düşürüyorsunuz doğrusu...

Scarlett:

— Ona sitem etme Melanie! diye bağırdı. İşine geleni yapmaya hakkı var.

Birden başını kaldırdı ve ıslanmış perişan yüzü ortaya çıktı. Saçlarındaki file çözülmüş ve saçları omuzlarına düşmüştü.

Ashley rengi solgun bir halde;

— Melanie, bırakın açıklayayım! dedi. Scarlett bana Atlanta'da bir iş vermek istiyor. Bıçkı atölyelerinden birinin müdürlüğünü... Bu davranışı takdire değerdir.

Scarlett:

— Müdürlük mü? diye bağırdı. Ben ona kâr ortaklığı önerdim. O ise...

— Ben de Scarlett'e çok önce Kuzey'e gitmeye karar verdiğimi söyledim. Oysa...

Scarlett:

— Ah! diyerek yeniden ağlamaya başladı ve Ashley'nin sözünü kesti. Daha sonra hıçkıra hıçkıra Ashley'yi Melanie'ye şikayet etti.

— Ona ihtiyacım olduğunu tekrar edip durdum. Bıçkı atölyesini yönetmek için kimseyi bulamayacağımı defalarca anlattım. Çocuğumun doğumunun yakın olduğunu söyledim. O benim önerimi reddetti. Ve şimdi... Şimdi benim bıçkı atölyemi satmam gerekiyor.

Alelacele satacağım için de tam değerinin karşılığını alamayacağım. Sonuçta çok zarar edeceğim. Bu da bizi mahvedebilir. Fakat bu gerçek ona vız geliyor. Ashley o kadar kötü ki...

Scarlett, gözyaşı dökerek Melanie'nin omuzuna başını dayadı. Bu sırada da biraz umutlandı. Ona her bakımdan bağlı olan Melanie'den de destek bulacağını biliyordu. O; Melanie'nin kendisini ağlatan hiç kimseyi, hatta kocasını bile affetmeyeceğini hissediyordu.

Melanie, Ashley'ye dönerek ilk kez ona isyan etti:

— Ashley bu öneriyi nasıl olur da reddedebilirsiniz? Üstelik Scarlett'in bize yaptığı bunca iyiliklerden sonra... Bizi kalpsiz insan yerine koyuyorsunuz. Scarlett'in bu hamilelikten ne kadar sıkıldığını anlamıyor musunuz? Şövalye ruhundan bu kadar yoksun olduğunuzu bilmiyordum. Scarlett yardıma ihtiyacımız olduğu zaman bize yardım etmekte hiç duraksamadı. Şimdi sizden bir şey istediği zaman ona elinizi uzatmıyorsunuz.

Scarlett, Melanie'nin omuzunun üstünden Ashley'yi gözetliyordu. Ashley, siyah gözleri öfkeyle yanan Melanie'ye bir şey şöylemek için;

— Melanie! diye söze başladı, ama arkasını getiremedi.

— Ashley nasıl duraksayabiliriz? Haydi, Scarlett'in bizim için yaptıklarını bir düşün! Hele benim için yaptıkları hiç unutulamaz. O olmasaydı ben Beau doğarken ölmüş olurdum. Ve o... Evet o, bizi savunmak için bir Yankee askerini öldürdü. Bunu biliyor muydun? Bizim için o bir düşman askerini öldürdü. Siz dönmeden, Will buraya gelmeden önce açlıktan ölmememiz için bir köle gibi çalıştı, yoruldu, harap oldu. Saban sürdü, pamuk topladı, kısacası canını dişine taktı. Ben... Ah sevgilim...

Bu sırada Scarlett'in saçlarını, sarsılmaz bir bağlılık işareti olarak topladıktan sonra;

— Şimdi ilk kez olarak kendisi için bir şey yapmamızı bizden istiyor! dedi.

— Bizler için neler yaptıklarını bana söylemene gerek yok!

— Ama Ashley düşünün bir kez. Yankeeler'in yanına gideceğimiz yerde, tanıdığımız kişilerin arasında yaşamamız daha iyi olmaz mı? Pitty hala, Henry amca ve Scarlettler ile bütün dostlarımız yanımızda olacak. Beau oyun arkadaşları ve okuma fırsatı bulacak. Eğer Kuzey'e gidersek onu okula gönderemeyiz. Ayrıca bir mürebbiyeye ihtiyacımız olacak, maaşımızın da buna yeteceğini sanmıyorum.

Ashley yumuşak bir sesle;

— Melanie, Atlanta'ya dönmeyi bu kadar çok mu istiyorsunuz? dedi. Ama New York'a gideceğimizi konuştuğumuz zaman böyle bir isteğinizden söz etmemiştiniz.

— Ama New York'a gitmekten söz ettiğiniz zaman ben Atlanta'da size göre bir iş olmadığını sanıyordum. Sonra bana itiraz etmek düşmezdi. Bir kadının görevi, kocası nereye giderse birlikte gitmektir. Ama Scarlett'in bize ihtiyacı varsa ve yalnız sizin yapabileceğiniz bir iş öneriyorsa evimize dönebiliriz!

Heyecandan sesi kısıldı. Öksürdükten sonra Scarlett'i tekrar kollarının arasına aldı.

— Five Points ve Peachtree'yi yeniden görmek ne güzel olacak. Bir küçük evi ne kadar özledim, bilemezsiniz. Ah bir yuvamız olsa!...

Melanie'nin gözleri umutla, neşeyle parlıyordu. Ashley ile Scarlett ona hayretle bakıyorlardı. Scarlett, biraz utanç duyduğunu hissetti. Onun Atlanta'yı bu kadar özlediğini ve evinde oturmayı bu kadar istediğini tahmin etmemişti. Tara'da yaşadığı için üzgün görünüyordu.

— Ah Scarlett! Bizim için bunları düşünmekle ne kadar iyi ettin. Evimde yaşamayı öyle istiyordum ki. Küçük bir evimiz olacak. Evleneli beş yıl oldu ve hâlâ bize ait bir evimiz yok.

Scarlett yavaş bir sesle;

— Bizimle, Pitty halalarda hep birlikte oturabiliriz.

Orada da kendi evinizde gibi olursunuz! diye mırıldandı. Sıkıldığını hissediyordu, ama bu ani değişiklikle büyük bir mutluluğa kavuşmuştu.

— Hayır şekerim, Pitty halalara gitmeyeceğiz. Birbirimize yük oluruz sonra. Bir ev buluruz biz. Ah Ashley, lütfen evet deyin!

Ashley yorgun ve kırgın bir sesle;

— Melanie Atlanta'ya gideceğim. İkinizle birlikte mücadele etmem imkansız! dedi. Sonra geri dönüp odadan çıktı.

İsteğine kavuşmuş olmasına rağmen Scarlett'in içine bir korku düşmüştü. Çünkü Ashley'nin gözlerinde, Atlanta'ya gelirse bir daha düzelmemek üzere mahvolacağını söylediği andaki ifade canlılığını koruyordu.

*
* *

Suellen ile Will'in evlenmelerinden ve Carreen'in bir Charleston manastırına gitmesinden sonra, Ashley, Melanie ve Beau Atlanta'ya yerleşmek üzere geldiler. Dilcey'yi de aşçı ve dadı olarak yanlarına aldılar. Prissy ile Pork Tara'da kaldı.

Ashley, Houx Sokağı'nda damı kiremitli küçük bir ev kiraladı. Burası Pitty halanın evinin tam arkasına düşüyordu, bahçelerini birbirinden bir çit ayırıyordu. Melanie bu evi özellikle seçmişti.

Ev önceleri iki katlıydı, ama savaş sırasında isabet eden gülleler ikinci katını harap etmişti. Ev sahibi, savaş sonrası onarım için gerekli parayı bulamayınca birinci katın üstüne bir dam yaptırmıştı. Geniş bir mahzenin üzerine kurulu olan ev toprak düzeyinden biraz yüksekti. Eve bahçeden bir merdivenle giriliyordu. Bahçesinde iki meşe ile bir manolya ağacı vardı. Çitlerini yoncalar kaplıyordu.

Scarlett bundan daha kötü bir ev olabileceğini sanmıyordu. Ama Melanie bu evi, Oniki Meşeler'in görkemli günlerinden bile üstün tutuyordu. Çünkü bu

onun eviydi ve böylece Ashley'nin, Beau'nun ve kendisinin özel bir yuvaları olmuştu.

India Wilkes, kızkardeşi Honey ile birlikte 1864'ten beri yaşadıkları Macon'dan döndü ve evin küçük olmasına rağmen kardeşinin yanına yerleşti. Ashley ve Melanie yeni gelenleri sevinçle karşıladılar. Gerçi devir değişmişti, para da azdı; ama Güney'in aile hayatında hiç bir şey değişmemişti. Orada yine yoksul akraba ve ihtiyar kızlar büyük bir sevinçle, güleryüzle karşılanıyordu.

Honey, Mississippili bir köylü ile evlenmişti. India'ya göre Honey iyi bir evlilik yapmamıştı. Damat kırmızı yüzlü, çok yüksek sesle konuşan, neşeli tavırları çok basit olan biri idi. India belki de bu yüzden onların yanında oturmak istemedi. Kardeşi Ashley'nin sonunda bir evi olduğunu duyunca onun yanına gelmekten mutluluk duydu.

Wilkes ailesi kuş beyinli Honey'nin kendisini kurtarmış olmasından dolayı onu kutluyordu. Çünkü kocası her şeye rağmen iyi yetişmiş bir adamdı. Para yönünden bir sıkıntısı yoktu. Yalnız Virginia'da doğup büyüyen India için doğulu olmayan herkes vahşi idi. Honey'nin kocası, kuşkusuz India'nın gidişinden memnundu. Çünkü India ile yaşamak çok güçtü.

İndia artık bekar yaşamak zorundaydı. Yirmi beş yaşındaydı ve her türlü çekicilikten, işveden yoksundu. Solgun gözleri, büzülmüş dudaklarıyla gururlu ve kibar bir görünümü vardı. Herkes onu adeta bir dul olarak kabul ediyordu. Çünkü Stuart Tarleton, Gettysburg'de ölmeseydi onunla evlenecekti. Bunun için bir erkeğe söz veren bir kadına gösterilmesi gereken saygıyı ondan esirgemiyorlardı.

Melanieler'in evi altı odalıydı. Evin mobilyası Frank'in mağazasından hiç peşin para ödenmeden kredi ile satın alınmıştı. Bu yüzden Ashley, en ucuz ve en gerekli olan mobilya ve eşyaları seçmişti. Frank, Ashley'nin böyle davranmasına çok üzülmüştü, çünkü onu seviyordu. Scarlett ile Frank, mağazanın en değer-

li maun mobilyasını onlara armağan olarak vermek istemişlerdi; ancak Ashley bunu ısrarlara rağmen kabul etmemişti.

Ev içindeki çirkinlikler ve boşluk hemen göze çarpıyordu. Scarlett, Ashley'nin perdesiz ve halısız odalarda yaşadığını gördükçe ve bu durumu anımsadıkça üzüntüsünden titriyordu.

Ashley ise evin bu büyük eksiklerinden pek rahatsız olmuyordu. Hatta o Melanie ile evlendiklerinden beri ilk kez bir yuvaları olduğu için de çok mutluydu ve bununla övünç duyuyordu.

Scarlett tanıdıklarını, komşularını boyasız, cilasız, halısız, yastıksız, fincan ve kaşıksız bir eve almaktan utanır ve neredeyse ölürdü. Ama Melanie evinin tüm pencerelerinde kadife perdeler, odalarında değerli mobilya ve eşyalar olsaydı bundan daha çok onur duymazdı.

Çok mutlu olmasına rağmen Melanie'nin sağlık durumu pek iyi değildi. Bebek doğduktan sonra sağlığı iyice bozulmuştu. Tara'da karşılaştığı zorluklar ve yaptığı yorucu işler onu bir hayli zayıf düşürmüştü. O kadar zayıflamıştı ki ince kemikleri derisini delip dışarı çıkacak gibiydi. Çocuğu ile oynarken uzaktan bakıldığında bir küçük kız sanılırdı. Göğüsü yassı, vücudu dümdüz olmuştu. Yüzü soluk ve ipek gibi gergindi. Düz ve ince kaşları renksiz derinin üzerinde çok koyu birer çizgi gibi görünüyordu. Pek de güzel sayılamayacak olan iri gözleri, onları daha da büyük gösteren siyah kavislerle çevrilmişti. Gözlerinin ifadesi, kaygısız gençliğinden beri değişmemişti. Savaşın olumsuz etkileri, acıları, neden olduğu yıpratıcı izler gözlerinin çok sevimli olan sessizliğine ise bir zarar vermemişti.

Scarlett, "bu bakışı korumak için ne yapıyor?" diye kıskanarak düşünürdü. Çünkü o, bazen kendi gözlerinin, aç bir kedinin gözlerine benzediğini biliyordu. Bir gün Rhett, Melanie'nin gözleri hakkında ona ne söylemişti? Evet bu gözleri kötülükler içinde yüzen dünyada iyi bir harekete benzetmişti. Melanie'nin gözleri rüz-

gardan korunan iki mum gibi, adeta sevimli, sessiz iki alev gibi yanıyordu ve çevresini aydınlatıyordu.

Herkes, Melanie'ye "hoş geldin" demek için koşuyordu. Ona herkes bir armağan getiriyordu. Bu armağanlar iki gümüş kaşık, bir tablo, bir yastık, bir masa örtüsü, Sherman'ın askerlerinin elinden, süngüsünden ya da çıkardıkları yangından kurtarılmış olan küçük eşyalardı.

Melanie'nin babasıyla beraber Meksika Savaşı'na katılmış olan ihtiyar kimseler bile ziyaretine geliyorlardı. Annesinin eski tanıdıkları zamanlarını orada geçiriyorlardı. Melanie bu ihtiyar hanımlara büyük saygı gösteriyordu. Yaşıtları olan evli ya da dul tüm kadınlar onu çok seviyorlardı. Çünkü bunların acılarına katılmış, daima dertlerine ortak olmuştu. Ziyarete gelenler arasında genç kız ve delikanlılar da vardı. Bunlar, onun sohbetinden hoşlanıyorlar ve onun yanında canları sıkılmıyordu. Üstelik herkes görmek istediği kişiyle Melanie'nin evinde karşılaşıyordu.

Böylece Melanie'nin çevresinde Atlanta'nın en iyi topluluğunu oluşturan her yaştan insan toplandı. Savaşın yok ettiği bu sosyal yaşantı Melanie ile hayata dönmüştü.

Melanie gençti, ama insanların aradıkları tüm becerilere sahipti. O fakirdi, ama gururunu korumasını çok iyi biliyordu. Onun da bir sürü derdi vardı, ama cesur olduğu için durumundan hiçbir zaman şikayet etmiyordu. Melanie neşeli, konuksever, sevimli, yumuşak başlı, iyi, huylu ve özellikle geleneklere bağlı bir kimseydi. Sürekli değişim halinde olan dünyada değişmeye ayak uydurmanın gereğini takdir ediyor, ama o pek değişmek istemiyordu. Onun evinde geçmiş adeta yeniden doğuyordu. Dostları, arkadaşları, komşuları kendilerini onun yanında güvende hissediyorlardı. O evde Carpetbaggerlar'la yeni zengin olmuş Cumhuriyetçiler'in görgüsüz davranışlarını ve taşkın yaşantılarını eleştirme imkanı vardı.

Herkes Melanie'nin yüzünde, geçmişe olan sarsıl-

maz bir bağlılıkla karşılaşınca, kendi sınıflarına ihanet edenleri, onlara acı ve üzüntü verenleri, onları kaygılandıranları unutuveriyordu. Kentte çok hain vardı. Bunların bir bölümü yoksulluk içine düşen iyi ailelerin erkekleriydi. Bunlar Cumhuriyetçi olmuşlar, çocukları dilenmesin diye üstün gelenlerin, güçlü olanların verdikleri görevleri kabul etmişlerdi. Henüz çok genç olan askerler de zengin olmayı kafalarına koymuşlardı. Bunlar kendilerine, Rhett Butler'ı örnek alıyorlardı ve Carpetbaggerlar'la el ele, omuz omuza geziyorlardı.

En acı hainlikleri, Atlanta'nın en seçkin ailelerine mensup bazı genç kızlar yapıyordu. Savaş sırasında henüz çocuk yaşta olan bu genç kızların bellekleri, yoksulluk çekilen yılların acı anılarıyla doluydu. Onlar ne kocalarını, ne de nişanlılarını kaybetmişlerdi. Geçmişin görkemini pek az anımsıyorlardı. Ama şimdi onlar büyümüşlerdi. Yankee subayları gösterişli üniformalarıyla bu genç kızları büyülüyorlardı adeta... Şu Yankeeler ne kadar güzel eğlenceler düzenliyor, ne kadar şaşalı balolar veriyorlardı. Onlar cins atlara biniyorlar,

Güneyli kadınların önünde diz çöküyorlardı. Yankee subayları bu hanımlara kraliçe gibi saygı gösteriyor, onların gururlarının kırılmamasına özellikle dikkat ediyorlardı. Hepsi de, ağır çalışma koşulları yüzünden eğlenmeye zaman ayıramayan ve çok kötü giyinen Atlantalı delikanlılardan daha çekiciydi.

Genç kızların, "niçin Yankee subaylarıyla gezmemeliyiz?" diye düşünmeleri, Atlantalı aileleri kaygılandırıyordu. Bu düşüncenin sonucu olarak birçok kız kaçırma olayı yaşandı. Erkek ve kız kardeşler yolda karşılaştıklarında birbirleriyle konuşmuyorlardı; evde de ya tartışıyorlar ya da kavga ediyorlardı. Anne ve babalar kızlarının adlarını ağızlarına almaz olmuşlardı. Yaşanan facialarının acısı iliklerine işliyordu. Ama onlar sevimli, uysal, ağırbaşlı, sevecen ve iyi kalpli Melanie'nin yanında tüm kaygılarını unutuyorlardı. Mela-

nie, kent kızlarına örnek gösterilecek kadar mükemmel bir kadındı onların gözünde...

Melanie'nin, yeni oluşmaya başlayan sosyetenin lideri olmak diye bir iddiası yoktu. Genç kadın yalnızca kendisini ziyarete gelmelerinden, dikiş partileri vermekten, müzik ve eğlence toplantıları düzenlemekten dolayı sevinç duyuyordu. Atlanta kültür yönünden Güney'in öteki kentlerine oranla daha geriydi; ama buranın halkı müziği çok seviyordu. Savaş sonrası ortaya çıkan zor hayat şartları Atlantalılar'a müziği daha da çok sevdirdi. Onlar müzik dinler veya şarkı söylerken, zencilerin yaptıkları küstahlıkları, mavi üniformalıları, çekilen zorlukları ve genç kızların neden oldukları kaygıları daha kolay unutuyorlardı.

Melanie, tam bir diplomat gibi hareket ederek mandolin çalan gençlerle gitarcıların derneklerini bir tek kulüpte birleştirmeyi başardı. Bu birleşmenin sonucu olarak Atlanta'da gerçek konserler verilmeye başlandı. "Bohemienne'ın bir topluluk tarafından çalınması, dinlenilmeye değerdi doğrusu" deniliyordu ve çok kişi bu çalınanın, New York ya da New Orlean'da çalınandan daha üstün olduğunu söylüyordu. Bu arada Melanie, cumartesi akşamları yeni müzik topluluğunun başında bulunmaktan da biraz sıkılıyordu.

Melanie kahraman ölülerimizin mezarlarını güzelleştiren dernek ile dul ve yetim hanımlar için açılan dikiş yurduna genel sekreter seçilmişti. Bu onurlu iki mevki ona, dernek ve yurdun yaptıkları toplantılarda oybirliği ile alınan kararlar sonucu verilmişti.

Zaman zaman kalplerde yatan ihtiraslar çözülüp dışa vuruluyordu. Örneğin Mezarlıkları Güzelleştirme Derneği, Yankeeler'e ait mezarların çevresini bürüyen otların temizlenmesine karşı çıkıyordu. Oysa Dikiş Yurdu, tüm mezarların bu otlardan arındırılmasında bir sakınca görmüyordu. Mrs. Meade'nın;

— Yankee mezarlarını yabani otlardan temizlemek mi? Ben otları yolmak yerine, Yankeeler'i mezarlarından çıkarır pisliklerin içine atarım! demesi iki kurulu-

şun üyeleri arasında sert tartışmalara neden oldu.

Tahrik dolu bu sözleri işiten üyeler birbirinin ardından konuşmaya; kalplerindeki acıları, gönüllerindeki iyi niyetlerini ortaya dökmeye başladılar. Toplantı Mrs. Merriwether'ın evinin salonunda yapılıyordu. Büyükbaba Mister Merriwether kadınların gürültüsünün, Franklin Savaşı'ndaki gürültüyü bastırdığını iddia ediyordu.

İşte tam bu sırada sanki bir mucize oldu ve Melanie çıkageldi. Genç kadın, yine bir mucize sonucu aralarında tartışan kadınları susturup kendini dinletmeyi başardı.

— Sevgili dostlar! diyerek konuşmaya başladı. Siz değerli hanımlara şunu anlatmak istiyorum. Ben uzun süredir düşünüyordum. Mezarların bu otlardan temizlenmesi gerek. Ama yalnız bizim yakınlarımızın mezarları değil, Yankeeler'in mezarları da yabani otlardan arındırılmalıdır. Hatta otları temizlemekle kalmayıp onların mezarlarına da çiçekler dikmeliyiz.

İtiraz sesleri duyulunca, Melanie'yi destekleyenler de yüksek sesle konuşmaya başladılar. Böylece salonda bir gürültüdür koptu. O heyecandan kısılan sesiyle;

— Rica ederim hanımlar! Lütfen sözlerimi bitirmeme izin veriniz! diye bağırmaya çalıştı. Yakınında bulunanlar onun bu sözleri üzerine gürültülü konuşmaları önlediler.

— Tekrar beni dinlemek lütfunda bulunduğunuz için sizlere teşekkür ederim. Evet hakkımda ne düşünürseniz düşünün, ben sevgili kardeşim Charlie'nin mezarına götürdüğüm çiçeklerden birazını onun yanında bulunan meçhul bir Yankee'nin mezarının üzerine koyuyorum. O mezarın insana hüzün veren öyle bir görünümü var ki...

Bu sözler de salonda gürültülü konuşmalara neden oldu. Üstelik bu sefer iki kuruluşun üyeleri de Melanie'ye karşı çıkıyorlardı.

— Yankee mezarına çiçek diktiremezsiniz bana...

— Ah Melanie bunu nasıl söyleyebiliyorsunuz?

Charles'ı öldürenler onlar değil mi?

— Nerede ise sizi de öldüreceklerdi.

— Yankeeler Beau'yu doğduğu zaman öldürebilirlerdi.

— Sizi Tara'dan kovmak için koskoca evi yakmaya kalkışmadılar mı?

Melanie bu itiraz tufanı karşısında şaşırdı, hiçbir zaman böyle bir tepkiye hedef olmamıştı. "Yer yarılsa da yerin dibine girsem!" diye düşündü. Bir sandalyeye dayanarak kendini toparlamaya çalıştı. Sonra;

— Ah hanımlar! diye yalvaran bir sesle bağırdı. Sizlerden rica ediyorum. Henüz sözümü bitirmedim, bırakınız da konuşmamı tamamlayayım. O zaman anlatmak istediklerim daha kolay anlaşılacak. Ben kardeşimin nerede istirahat ettiğini biliyorum. Ama bugün aramızda oğullarının, kocalarının, kardeşlerinin nerede gömülü olduğunu bilmeyen nice insanlar var.

Melanie'nin soluğu kesiliyordu. Ancak salonda çıt çıkmıyor, herkes onu dinliyordu. Mrs. Merriwether'ın az önceki ateş saçan bakışları şimdi bulutlanmıştı. Gettys-burg'a kadar uzun bir yolculuk yapmış, oradan Darey'e geçmiş ve sevdiği insanın cesedini Atlanta'ya getirmek istemişti. Ama kimse onun cesedinin nerede gömülü olduğunu bilmiyordu. Kuşkusuz alelacele açılmış bir çukurun içindeydi. Mrs. Allan'ın da dudakları titremeye başladı. Kocası ve erkek kardeşi Ohio seferinde Morgan'a katılmışlardı. Onların haklarında bildiği tek şey, Yankee süvarilerinin Konfederelere saldırdığı sırada ırmak kenarına düşmüş olduklarıydı. Evet, o da kocası ile oğlunun nerede yattığını bilmiyordu. Mrs. Alison'ın oğlu bir Kuzey tutsak kampında ölmüştü. Zavallı kadın yoksul olduğu için onun cesedeni getirtemiyordu. Birçok kadın Genel Karargah'ın yayınladığı listelerde hep aynı şeyi okumuşlardı:"... Kayıp, öldüğü sanılıyor." İşte bu üç sözcük cepheye yollanan koca, oğul, kardeş, nişanlı, sevgili, kısacası herkes için öğrenilebilen tek bilgiydi.

Bakışlarını Melanie'nin üzerine çevirdiler. Üzüntü-

lü gözlerde, "yaralarımızı neden deştiniz? Bu yaralar hiçbir zaman kapanmayacak!" sözleri okunuyordu. Salondaki sessizlik Melanie'yi cesaretlendirdi. Genç kadın;

— Sevdiğimiz insanların mezarları, Yankee ülkesinin herhangi bir yerinde. Eğer bir Yankee kadını, savaşta ölen bir yakınımızın mezarını açıp onu dışarı çıkarsa bunu duymak bile bizim için çok korkunç olmaz mıydı?

Mrs. Meade soluğunu kesen bir hıçkırığı zor tuttu.

Melanie:

— Ama mert bir Yankee kadınının bizim gibi hareket ettiğini işitmek ne kadar iyi olurdu! dedi. Herhalde Yankeeler'in arasında da mert kadınlar vardır. İnsanlar ne derlerse desinler bütün Yankeeler kötü kişiler olmazlar. Sevdiklerimizin mezarlarını bürüyen otları kopardıklarını bilmemiz ne iyi olurdu! Eğer Charlie Kuzey'de ölseydi bir Yankee kadınının böyle davrandığını bilmek benim için büyük bir teselli olacaktı. Hakkımda ne düşünürseniz düşünün bence farketmez.

Melanie'nin sesi birden titredi. Kendini biraz sarsılmış gibi hissetti. Kısa bir süre dinlendikten sonra;

— Dernekten de, yurttan da istifa ediyorum. Çünkü ben Yankee mezarlarındaki yabani otları ayıklayacağım ve oralara çiçek dikeceğim. Beni hiç kimse ve hiçbir kuruluş bundan vazgeçiremez.

Melanie iki elini yüzüne kapayarak ağlamaya başladı. Artık bu salonda daha fazla kalmasına gerek olmadığını düşündü ve sendeleye sendeleye kapıya doğru yürüdü.

Bir saat sonra Belle d'Aujourd'hui Kahvesi'nin bir köşesine sığınmış olan Henry Hamilton'a, büyükbaba Merriwether salondaki tüm kadınların Melanie'yi kucaklamak için koşuştuklarını, tartışmanın ziyafetle bittiğini ve Melanie'nin yeniden iki kuruluşun genel sekreterliğine seçildiğini anlatıyordu.

— İşte böyle dostum! Şimdi onlar tüm mezarlardaki yabani otları temizleyecekler. Yalnız kötü bir şey

var: Dolly, bir işimin olmadığını söyleyerek beni kendi yerine ot yolmaya göndermek istiyor. Gerçi benim Yankeeler'le bir alıp veremediğim yok. Ama bu yaşta bu bel ağrılarıyla ben nasıl ot yolabilirim. İşte bu olmaz azizim!

Melanie Yetimler Ocağı Yönetim Kurulu'nda da üye idi. Bu arada Gençler Kütüphanesi'ne gerekli kitapların toplanmasına da yardım ediyordu. Ayda bir kez bir temsil veren Thespisli dostlar da ondan yardım istediler. Oysa o halkın önüne çıkamayacak kadar utangaçtı, ama elbise biçme yeteneğine diyecek yoktu.

Shakespear'e Tutkun Olanlar Derneği'nin de oyunu Melanie aldı. İşte böyle... Bu genç kadın Atlanta'nın üzerinde parlayan bir yıldız olup çıkıverdi. Yeteneklerinin yanı sıra alçakgönüllü oluşu, kendisinin tapılırcasına sevilmesine, ona saygı gösterilmesine neden oluyordu.

Bütün yaz boyunca, her akşam yetersiz biçimde aydınlatılan küçük ev daima konuklarla dolardı. Hiçbir zaman evdeki sandalyeler gelen konuklara yetmezdi. Bu yüzden kadınlar verandanın basamaklarına otururlarken, erkekler de balkona çıkarlar ve çimenlere otururlardı. Scarlett çimenler üzerinde, basamaklarda oturanlara çay servisi yapan Melanie'nin üzülmeden, sıkılmadan yoksulluğunu sergilemesine çok şaşardı. Oysa Scarlett, Pitty halanın evini eskisi gibi döşeyip dayayacak, konuklarına iyi şarap, soğuk şerbet ve domut eti ikram edecek duruma gelene kadar kimseyi evine çağırmamaya kararlıydı.

Georgia'nın büyük kahramanı General John B. Gordon çoğunlukla ailesi ile birlikte Melanie'ye gelirdi. Konfederasyon'un rahip şairi Frer Ryan, Atlanta'dan geçtiği zaman onu ziyaret etmeden kentten ayrılmazdı. Frer Ryan esprileriyle topluluğu neşelendirirdi. Ona "Lee'nin Kılıcı" ya da kadınların çoğunlukla ağlayarak dinledikleri ölümsüz "Yenik Bayrak" şarkılarını okutmak için pek ısrar etmek gerekmezdi. Konfederasyon'un eski başkan yardımcısı Alex Stephans Atlan-

ta'ya her gelişinde evi her zaman ziyaret ederdi. Onun Melanieler'de olduğu öğrenilince ev konuklarla dolardı. Bu toplantılarda genellikle beş on çocuk da hizmet ederdi.

Bunlar zaman ilerleyince anne ya da babalarının omuzlarına yaslanarak uyuklarlardı.

Atlanta'da oturan önemli kişiler de Wilkeslar'ın evinin yolunu biliyorlardı. Bunlar da sık sık bu eve gelirlerdi. İşte tüm bu ziyaretler dolayısıyla Melanie'nin küçük evi her zaman dolup taşardı. India, Beau'nun odasının bir köşesinde bir ot minderde yatar, Dilcey hemen Pitty halaların mutfağına yumurta almaya koşardı. Ama bu eksiklikler, bu yokluklar Melanie'nin konuklarını güleryüzle karşılamasına engel olamazdı.

Melanie; insanların kendi çevresinde, bir bayrak altında toplanır gibi bir araya geldiklerini asla kabul etmiyordu.

Doktor Meade; bir gece Melanie'nin evinde Macbeth'den bir bölüm okuduktan sonra, onun elini öptüğü ve kendisine kutsal davadan söz ettiği gibi küçük bir nutuk verdiği zaman, genç kadın hayrete düşmüş ve çokça sıkılmıştı.

— Sevgili Mrs. Melanie evinizde bulunmak bizim için sürekli bir ayrıcalık ve büyük bir zevktir. Çünkü siz ve sizin gibi hanımlar hepimizin güç kaynağısınız. Genç erkeklerimizin en seçkinleri mahvoldular. Genç kızlarımız da yasa boğuldular. Sağlığımız bozuldu, hastalıklı bir nesil yetişti. Gelenek ve göreneklerimiz ayaklar altına alındı. Refah ve huzurumuz yok oldu, elli yıl geriye gittik.

Bugün okulda olmaları gereken çocuklarımız, sısıka omuzlarında ağır hayat şartlarını taşımaya çalışıyorlar. Ama biz eski görkemli binayı yeniden kuracağız, bundan kuşkunuz olmasın.

Çünkü bizlere güç veren sizin gibi iyi kalpli hanımlarımız var. Bizde bu iyi kalpliler oldukça gerisi varsın Yankeeler'in olsun!

*

* *

Scarlett, şişkin karnını Pitty halanın büyük siyah şalının altında saklayabildiği sürece, Frank ile birlikte bahçeleri ayıran çitten atlayarak Melanie'nin konukları arasında bulunuyordu. O konukların meraklı gözlerinden saklanmak için daima bir köşeye çekiliyordu. Hemen hemen hiç konuşmuyor, çevresindekileri izliyor ve özellikle Ashley'ye bakmak onu görmek imkanını buluyordu.

Scarlett'i, Melanie'nin evine çeken güç yalnızca Ashley idi. Toplantılardaki konuşmalar onu ilgilendirmiyor, tersine onun canını sıkıyordu. Bütün konuşmalar birbirinden farksızdı Scarlett'e göre... Önce zamanın kötü gidişinden söz ediliyordu. Sonra sıra politik duruma geliyordu. Daha sonra da savaş konuşuluyordu. Kadınların ise en önemli konuları hayat pahalılığı oluyordu. Erkeklerden iyi günlerin gelip gelmeyeceğini soruyorlardı.

Nedense her şeyi bilen erkekler hanımların bu sorusuna "evet" diye cevap veriyorlardı. Sonra da onlara sabır etmelerini öğütlüyorlardı. Ama kadınlar, erkeklerin moral bozmamak için yalan söylediklerini biliyorlardı. Buna rağmen kadınlar her zaman bu soruyu soruyor, erkekler de her zaman aynı cevabı veriyorlardı. Ve kadınlarda inanmış gibi davranıyorlardı.

Bu konulardan sonra kadınlar zencilerin cahilliğinden, işlenen cinayetlerden, Carpetbaggerlar'dan, adım başı rastlanan mavi üniformalıların onları üzdüğünden ve kendilerini aşağıladığından söz ederlerdi. Erkekler imar konularını görüşürler ve Yankeeler'in yaptıkları haksızlıkları anlatırlardı. Onlar bu haksızlık-ların sürüp gitmeyeceğini, demokratların yeniden seçildikleri gün işlerin düzeleceğini söylerlerdi. Kadınlar ise bu umut dolu tahminin ne zaman gerçekleşeceğini kocalarına sormayacak kadar akıllı davranırlardı.

Ne zaman iki Güneyli karşılaşsa hep bu konulardan söz ederlerdi. Ama beş altı kişi ya da daha çok kişi

bir araya gelse "eğer" sözcüğü konuşmanın, tartışmanın, kurtuluş çarelerinin anahtarı oluyordu:

— Eğer İngiltere hükümeti bizi tanısaydı...

— Eğer Jeff Davis, Güney'deki bütün pamuğa elkoyup bunları ablukadan önce İngiltere'ye yollamış olsaydı...

— Eğer Long Street, Gettysburg'de kendisine verilen emirlere uysaydı...

— Eğer Jeb Stuart, Marse Bob'un kendisine muhtaç olduğu sırada hırçınlaşmasaydı...

—Eğer bir yıl daha dayanabilseydik...

Bu şarta bağlı görüşlerin arasında en çok ileri sürüleni ise generallerle ilgili olanlardı:

— Eğer Johnstone'un yerine Hood getirilmiş olsaydı...

— Eğer Hood, Johnstone'un yerine Dalton kıtalarına komuta etseydi...

Eğer! Piyadelerden, süvarilerden, topçulardan birkaçı bir araya geldiklerinde savaş anıları canlanır ve masalla gerçek arası birtakım sözler söylenirdi. Artık "eğer" sözcüğü dilden dile geçerdi. Scarlett, "bunların söyleyecekleri başka bir şeyleri yok!" die düşünürdü. "Yalnız savaştan söz ediyorlar. Daima savaşı konuşacaklar ve ölünceye kadar savaş sözü sürüp gidecek." Çevresinde babalarının anlattıklarını can kulağı ile dinleyen çocuklar görüyordu. Bunların kalpleri hızlı hızlı atıyor, gözleri parlıyordu. Dinledikleri; gece yarısı yapılan saldırılar, süvari akımları, düşman mevzilerine dikilen bayraklar, attığını vuran nişancı askerler, yaralı ve baygın binicisini cephe gerisine getiren atlardı. Bu çocuklar o sırada topların, trampetlerin, kılıçların, tüfeklerin, komutanların seslerini duyar gibi, ayaklarında derman kalmamış askerlerin yağmur altında çamura bata çıka yürüdüklerini görür gibi oluyorlardı.

Scarlett, "çocuklar Yankeeler'e karşı dövüşmenin onur sorunu olduğunu sanıyorlar!" diye düşünüyordu. Hepsi de savaştan söz etmeyi seviyor. Ben ise onu düşünürken bile tüylerim diken diken oluyor. Elimden

gelse savaşı tamamen unutacağım."

Melanie Tara'ya ait olayları anlattığı zaman Scarlett'in tüyleri diken diken oluyordu. Görümcesi onu bir kahraman olarak tanımlıyordu. Charles'ın kılıcını Yankee askerinin elinden nasıl kurtardığını ve yangını nasıl söndürdüğünü anlatıyordu. Ama Scarlett elinde olmadan yaşadığı bu olaylardan hiç hoşlanmadığı gibi gurur da duymuyordu. Bu feci olayları düşünmek bile istemiyordu. Scarlett, "ama bunları niçin unutmuyorlar? İleriye bakacak yerde neden daima gerilere bakıyorlar? Biz bu savaşı yaptığımız için deliydik!" diye düşünüyordu. Genç kadın, konuşulanların kendisini ilgilendirmediği bu toplantılarda, karanlık bir köşede oturmaktan canının sıkıldığını Melanie'ye söyleyebilse belki de çok mutlu olacaktı.

Scarlett çoğunlukla Ashley'yi görüyordu, ama onunla hiçbir zaman yalnız karşılaşmıyordu. Ashley, her akşam bıçkı atölyesinden dönüşte bilgi vermek üzere Scarlett'e gidiyordu. Ama Frank ve Pittypat orada oluyorlardı, hatta daha da kötüsü Melanie ile India da yanlarında bulunuyordu. Aralarındaki konuşma yalnızca iş konusunda oluyor, sonra Scarlett Ashley'ye yapması gereken şeyleri söylüyor ve "beni görmeye geldiğiniz için çok naziksiniz, teşekkür ederim. Hoşça kalınız!" diyordu.

Ah bir hamile olmasaydı!... Her sabah Ashley ile bıçkı atölyesine giderdi. Tenha ormanlardan birlikte geçerlerdi. Meraklı gözlerden uzakta olurlardı. Böylece günlerin telaşsız geçtiği çiftlik hayatına geri dönmüş olurlardı. Ama hayır hayır! Olmaz! Ona aşktan bir tek sözcük bile söylemeyecekti. Karşılıklı sevgilerinden bir daha konuşmamak üzere kendi kendine yemin etmişti.

Ashley ile bir kez yalnız kalmayı başarabilseydi. Atlanta'ya geldiği günden beri takındığı bu ilgisizlik maskesini yüzünden düşürebilirdi. Kuşkusuz bir partide tanıştıkları Ashley, aralarında henüz aşktan söz edilmemiş olan o Ashley geri gelirdi. Madem aşık olmalarına imkan yoktu, o zaman dost olurlardı. Ashley'nin

dostluğunun ateşiyle soğuyan kalbini ısıtmaya ne kadar çok ihtiyacı vardı...

Scarlett "hiç olmazsa şu bebeği hemen doğurabilsem!" diye düşünüyordu. O zaman Ashley ile bütün gün gezebilecekti.

Scarlett'i sabırsızlıktan titreten yalnız Ashley ile başbaşa olmak isteği değildi; bıçkı atölyesinin de ona ihtiyacı vardı. Yönetimlerini Ashley ile Hugh'a bıraktığı günden beri iki atölye de zarar ediyordu. Hugh yeteneksizliğini gayreti ile örtmeye çalışıyor, ama bunda başarılı olamıyordu. Çünkü ticaret fikrinden tamamen yoksundu, işçileri çalıştırmasını beceremiyordu. Herkes malı ondan büyük indirimlerle alıyordu. Açıkgöz bir müşteri malın kalitesinin düşük olduğunu söylediği zaman Hugh ondan özür dileyerek hemen fiyatı düşürüyordu. Zenciler her gün gündeliklerine zam istiyorlardı. Hugh da başka işçi bulmak için köylere gidiyor ve bu yüzden atölyede işler duruyordu. Hugh atölyedeki işleri düzeltmeye çabalarken bu sefer de kente odun satmaya gidemiyordu.

Atölye Hugh'un elinde zarar ettikçe Scarlett onun aptallıkları karşısında çılgına dönüyordu. Bebeğini doğurur doğurmaz işinin başına geçecek ve Hugh'tan kurtulacaktı. Onun yerine başkasını almaya karar vermişti. Her kim olsa Hugh'tan daha iyi iş yapardı.

Kocası ile işçi konusunda yaptıkları bir tartışma sırasında kürek mahkumlarını çalıştıracağını söyledi. Ona "Frank, Tommy Welburn'ün ustabaşısı Johnnie Gallegher'e zencileri çalıştırmakta çektiğim zorluklardan söz ediyordum. O da bana 'niçin kürek mahkumlarını çalıştırmıyorsun?' demişti. Şimdi bu bana iyi bir fikir gibi geldi. Onları Johnnie Galegher'in dediği gibi çok düşük ücretle çalıştırabilirim!" dedi.

Kürek mahkumları mı? Artık bu kadarı da olmaz! Frank'in korkudan sesi çıkmıyordu. Kürek mahkumlarını bir işyerinde çalıştırmak! Bu korkunç bir şeydi. Bu bir bar açmayı düşünmekten de korkunçtu. Gerçi bu görüş yalnız Frank'e ve tutucu çevrelere aitti. Çün-

kü devlet bile savaştan sonra kürek mahkumlarını kiralama sistemine izin veriyordu. Çünkü parasız kalan devlet, bunları beslemek ve barındırmakta güçlük çekiyordu. Bu yüzden mahkumlar, demiryolu yapımında ya da ormanlarda çalışacak işçiye ihtiyacı olan kişi ya da kuruluşlara kiralanıyordu.

Bu sistemin gerekli olduğunu kabul eden Frank ve dostları yine de böyle bir şeye başvurulmasından yana değildiler. Zaten bu kişilerin birçoğu esir sistemine karşı çıkıyordu. Durum böyle iken Scarlett kalkıp kürek mahkumu çalıştırmak istiyordu. Frank, eğer bu iş gerçekleşecek olursa artık başını yerden kaldırmaya cesaret edemeyeceğini biliyordu. Evet bu karısının bıçkı atölyesi işletmesinden ve her türlü girişiminden de kötü bir şeydi. Frank karısının bu korkunç düşüncelerine karşı çıkarken kendine daima şu soruyu soruyordu: "Bakalım halk buna ne der?" Ama bu sefer Frank fuhuş yapmaktan farksız olan bu insan ticaretini asla kabul etmiyordu. Üstelik böyle bir şeye izin vermek onun tüm günahlarını ve ayıplarını da üstüne almak demekti. Frank bu düşüncesine o kadar çok inanıyordu ki Scarlett'in bu işi yapmasına karşı çıkmak gücünü kendinde buluyordu. Ve o kadar sert uyarılarda bulundu ki karısı ona bir cevap bile veremedi. Gerçi Scarlett'i daha fazla üzmemek ve kırmamak için yumuşak bir sesle, bunun uygulanması imkansız bir tasarı olduğunu söylediyse de, o içinden tamamen tersini düşünüyordu.

Scarlett eğer bıçkı atölyelerinden biri kâr getirseydi, ötekinin zararını sineye çekecekti. Ama Ashley de Hugh'dan farksızdı. Hatta onun kadar bile olamıyordu. Akıllı ve bunca kitap okumuş adam, o değil miydi? Onun çok başarılı olmaması ve büyük paralar kazanmaması için hiçbir neden yoktu. Ama yine de Hugh'dan daha iyi sonuçlar elde edemiyordu. Deneyimsizliği, hataları, ticaret düşüncesinden yoksun oluşu, gereksiz kaygılanması tamamen Hugh'dan farksızdı.

Scarlett ona beslediği aşk yüzünden, onun başarısızlıklarına mazeret buluyor ve bu iki başarısız adamı aynı kefeye koymuyordu. Hugh aptaldı ve durumu umutsuz görünüyordu. Oysa Ashley işlere alıştırılsa belki de başarılı olurdu. Scarlett onun müşterilerle kendisi gibi pazarlık edemeyeceğini ve kesin bir fiyat veremeyeceğini kabul etti. O namuslu biri olduğu için gelen rezil bir müşterinin sözlerini doğru sanıp ona güveniyordu. Birine sevgi yada saygısı varsa odunu veresiye satıyordu. Bu davranışı tıpkı Frank'e benziyordu. Scarlett birkaç kez işlerden haberi olup müdahale etmeseydi daha büyük paralar kaybedecekti.

Ama sonunda o bu işi öğrenecekti; Scarlett buna inanıyordu. Ashley ticaret işlerine alıştıkca genç kadın onun hatalarını hoşgörüyle karşılıyordu. Her akşam evine o günkü işler hakkında bilgi vermek için geldiği zaman Ashley'ye öğüt veriyordu.

Onu belki de boş yere yüreklendiriyor, moralini yükseltiyordu. Çünkü Ashley'nin gözlerinde nedenini anlayamadığı ve onu çok korkutan garip bir bakış, ölgün bir ifade vardı. O daha önceleri tanıdığı Ashley'den çok farklı biri olmuştu.

Eğer onu yalnız görme fırsatını bulabilseydi bunun neden ileri geldiğini öğrenirdi.

Onun bu durumu Scarlett'in birçok geceyi uykusuz geçirmesine neden oluyordu. O Ashley yüzünden acı çekiyordu. Buna neden, onun üzüntülü olması ve bu üzüntüsünün onun iyi bir işadamı olmasını engellemesiydi.

Bıçkı atölyelerinin, Hugh ve Ashley gibi tüccar kafasından yoksun iki adamın elinde olması onun için tam bir işkence oluyordu. Rakip atölyelerin en iyi müşterilerini elinden aldıklarını görmek onu çılgına çeviriyordu. Oysa o bu müşterileri kazanabilmek için ne zahmetlere katlanmıştı. Ah bir an önce işinin başına dönebilseydi!... Ashley ile ilgilenecek ve ona işin inceliklerini öğretecekti. Bir de Jonnie Gallegher'i öteki bıçkı atölyesinin başına getirebilse ne iyi olacaktı. O za-

man kendisi yalnız odun satışı ile ilgilenir, böylece işler yoluna girerdi. Hugh'a gelince... Eğer o ayrılmak istemezse ona araba sürdürecekti; çünkü o bundan başka bir işe yaramazdı.

Jonnie Gallegher de pek ince görüşlü sayılmazdı. "O zaman kimi çağırmalıyım?" diye düşündü Scarlett... Çünkü akıllı, beceri sahibi ve namuslu adamlar onun işinde çalışmak istemiyorlardı. İşte Tommy Welburn! Tommy söylentilere göre kentin en büyük girişimcisi olmuştu ve çok iyi para kazanıyordu. Mrs. Merriwether ve Rene Picard poğaça, pasta işini başarıyla yürütüyorlardı. Sommon oğullarının tuğla atölyeleri gün geçtikçe gelişiyordu. Kells Whiting de kozmetik üretiminden para kırıyordu. Kısacası Scarlett'in tanıdığı ya da tanımadığı bütün akıllı ve yetenekli gençlerin işleri tıkırındaydı. Savaştan hemen sonra görülen uyuşukluklarından şimdi eser kalmamıştı. Hepsi de Scarlett'in servet yapmasına yardım edemezdi, çünkü onlar kendi adlarına servet kazanıyorlardı. Belki de aralarında Hugh ve Ashley gibi olan başka biri yoktu. Yalnız bu iki adam ticaretten anlamıyor, para kazanmasını bilmiyordu. Scarlett için kendi işyerinde bu durumdaki iki adamın çalışması ne büyük şanssızlıktı. Bir büyük şanssızlık da onun hamile olmasıydı.

Scarlett "başka çocuğum olmayacak artık!" diye ani bir karar verdi. "Öteki kadınlar gibi her yıl bir çocuk doğurmaya niyetim yok. Eğer yılın beş altı ayı işimin başında bulunamazsam benim halim nice olur? Şimdi gayet iyi anlıyorum: İşimin başından bir gün bile ayrılmamam gerekiyor. Frank'e başka çocuk istemediğimi söylemeliyim!"

Oysa kocası kalabalık bir aile istiyordu. Ama Scarlett'in karnında taşıdığı çocuk, Frank için ilk ve sonuncusu olacaktı.

12

Scarlett, Frank'e benzeyen bir kız çocuğu dünyaya getirdi. Zayıf, küçücük, kabak kafalı ve maymun yüzlü. Baba Frank'in neşesine diyecek yoktu, ama bebeği hiç kimse güzel bulmuyordu. Konu komşu, eş dost, hısım akraba, arkadaş, tanıdık çirkin çocukların daha sonra güzel olduklarını söyleyecek kadar şefkatli davranıyordu. Kıza Ella Lorena adını koydular. Ella, anneannesi Ellen'ın anısı olarak, Lorena da kızlar için o günlerde en moda adlardan biri olduğu için verilmişti.

Bebek, Atlanta'da sıtmanın kol gezdiği ve halkın bir olaydan dolayı korku içinde bulunduğu bir zamanda doğmuştu.

Bir zenci beyaz bir kadına tecavüz etmiş ve bu hareketinden pişmanlık duymak yerine övünmüştü. Zenci mahkemeye çıkarılmak üzere tutuklanıp cezaevine konulmuştu. Ama Ku Klux Klan örgütü zencinin yattığı cezaevini basıp onu rahipsiz, trampetsiz ipe çekmişti. Irzına geçilen kızın anne ve babası onu öldürmek, halk da linç etmek istediği için sorun kamuoyunun istediği biçimde sonuçlanmıştı. Herkes başka bir çözüm yolunun da olmadığı görüşünü taşıyordu.

Ne var ki Yankeeler zencinin yargılanmadan ve hele Ku Klux Klancılar tarafından asılmasını öfkeyle karşıladılar. Askerler kuşkulandıkları kişileri tutukluyorlar ve bu örgütün işini bitirmeye yemin ediyorlardı. Bu arada zenciler de intikam almak için beyazlara ait evleri yakmayı düşünüyorlardı. Hava gergin ve Atlanta

halkı korku içindeydi. Toplu idamlardan söz ediliyordu. Çok kimse evinden dışarı çıkmıyor, erkekler ise eş ve çocuklarını yalnız bırakmamak için işlerine gitmiyorlardı. Scarlett loğusa yatağında dermansız yatarken, Ashley ve Frank için dua ediyordu. Bu iki adamdan ilkinin çok hassas ruhlu, ikincisinin de çekingen olduğu için Ku Klux Klan örgütüne girmeyeceklerini düşünerek kendisini teselli ediyordu.

Yankeeler'in onların üzerine av köpekleri gibi saldırdıklarını duymak Scarlett için çok korkunç olurdu. Ku Klux Klan örgütünün genç üyeleri Yankeeler'i kışkırtmak yerine, neden bu olayı olağan karşılamamışlardı. Sonuçta genç kız ırzına geçilmeye razı olmamış mıydı? Aptal kızın korkuya kapılması yüzünden bu kadar adamın yaşamı tehlikeye girmişti.

Scarlett bu gergin havada, bu korkunç olayın sonuçlarını düşünmesine rağmen yavaş yavaş gücünü kazanmaya başladı. Tara'nın cefasına ve yokluklarına katlanan sağlam yapılı kadın kısa zamanda tekrar kendine gelmeyi başardı. Ve Ella Lorena'nın doğumundan iki hafta sonra yatağında oturacak kadar güçlendi. Bir hafta sonra da ayağa kalktı ve bıçkı atölyelerine gitmek istediğini söyledi. Çünkü Hugh ve Ashley de zenci olayından sonra ailelerini yalnız bırakamadıkları için atölyeye gitmiyorlardı.

Scarlett'in bu isteği üzerine evde patırtı çıktı. Baba olmasıyla övünç duyan Frank, ortalık karışık olduğu için Scarlett'in sokağa çıkmasına engel olma cesaretini kendinde buldu. Ama o kocasının sözlerine kulak asmadı.

Scarlett loğusa yatağında yatarken Frank ile Dadı, evin köşe bucağını alt üst etmişler, her yeri sabırla aramışlar ve sonunda onun gizli hazinesini bulmuşlardı. Frank parayı kendi adına bankaya yatırınca, Scarlett'in bir araba kiralayacak parası bile kalmamıştı.

Genç kadın Frank'e ve Dadı'ya önce çıkıştı, bağırdı, çağırdı, kafa tuttu; ama bir sonuç alamayınca onlara yalvarmaya başladı. Dil dökmesi, yalvarması da bir işe

yaramayınca, yatağına oturup sabaha kadar oyuncağı elinden alınmış bir çocuk gibi ağladı. Ancak bu da sonucu değiştirmedi. Yalnız Frank'in; "haydi şekerim siz hâlâ bir hasta hanımsınız!" diyerek kendisini teselli ettiğini işitti.

Dadı da ona "Mrs. Scarlett, eğer ağlamayı sürdürürseniz sütünüz kesilir ve bebeğinizin de karnı ağırır. Bu böyledir, ben yanılmam!" dedi.

Sabah olur olmaz deli gibi bahçeye fırladı ve çitin üstünden atlayıp Melanie'ye koştu.

Yüksek sesle ve el kol hareketleri yaparak konuşmaya başladı. Bıçkı atölyelerine yürüyerek gideceğini söyledikten sonra sansar suratlı bir herifle evlendiğini herkese anlatacağını, kendisine aptal ve işveli kadın gibi davranılmasına izin vermeyeceğini bağıra bağıra duyurdu. Yanına tabanca alacağını ve karşısına kim çıkarsa çıksın onu silahıyla korkutacağını, gerekirse vuracağını da açıkladı. O daha önce bir adam öldürmüştü, şimdi de yeni bir adam öldürmekten çekinmeyecekti.

Melanie duyduklarına inanamadı. Zavallı kadın şaşkına dönmüştü.

— Ama Scarlett kendini böyle herkese göstermeye, gereksiz şeyleri duyurmaya hakkın yok! dedi. Sonra sana bir şey olursa ben üzüntüden ölürüm. Senden rica...

— Gideceğim Melanie, anlıyor musun beni? Hem de yürüyerek gideceğim!

Melanie üzgün ve tasalı gözlerle Scarlett'e baktı. Onun doğum sonrası zayıf düşmüş kadınlarda sık görülen sinir bunalımı geçirdiğini anladı. Scarlett'in yüzünde, Gerald O'Hara'nın tehlikeli bir işe kalkıştığı zamanlarda beliren korkunç ifadeyi gördü. Onu belinden tutup kendine doğru çekti.

— Bütün bunlar benim yüzümdem oldu. Biliyorum kabahat bende Scarlett. Daha cesur olmam gerekirdi. Ashley'yi bıçkı atölyesindeki görevinden alıkoymamam, yanımda tutmamam gerekirdi. Evet, korkak olmamam

gerekirdi. Ama ben öyle korkağın biriyim işte. Şimdi Ashley'ye hiçbir şeyden korkmadığımı söyleyeceğim. Sen beni burada bekle!

Scarlett:

— Hiçbir yere gitme ve Ashley'ye de bir şey söyleme! dedi. Çünkü o, Ashley'nin böyle bir durumda ortaya çıkan zorluklarla başedemeyeceğini biliyordu. Melanie'yi elinden tuttu gitmesini önledi.

— Nasıl olur da Ashley bütün gün senin için kaygılanırken atölyede çalışabilir? Herkes bana güçlük çıkarıyor. Ben yürüyerek gidebilirim. Bir zenci kafilesiyle sözleşme yapacağım.

— Ah hayır! Yaya gitme! Sana çok kötü şeyler olabilir. Decatur yolu üzerinde Shanty Town'da yerleşmiş bir zenci topluluğunun olduğu söyleniyor. Yani tam senin yolunun üzeri... Ah, bırak da düşüneyim biraz. Şekerim bugün bir yere gitmeyeceğine söz ver bana. Senin durumuna bir çözüm yolu bulabilmem için bana zaman tanı. Haydi söz ver bana Scarlett!

Öfkeden direnemeyecek kadar yorgun düşen Scarlett, Melanie'ye söz verdi. Evine döndü ve kendisine yapılan tüm barış önerilerini reddetti.

O gün ikindi vakti meçhul bir adam Pittypat'in bahçesinden geçti. Kuşkusuz bu Dadı ile Dilcey'in bir konuşma sırasında üstü kapalı olarak söz ettikleri adamlardan biriydi. Melanie'nin evinin bodrum katında üç oda vardı ve bunlardan biri eskiden mahzen olarak kullanılıyordu. Ötekiler de hizmetçilerin yatak odası olmuştu.

Birinde Dilcey, öteki ikisinde de gelip giden bir takım kişiler kalıyordu. Bunların kim olduklarını, nereden gelip nereye gittiklerini Melanie'den başka kimse bilmiyordu. Bütün bu çaresiz kişiler onun mahzenine sessizce geliyorlar, karınlarını doyuruyorlar, bir ya da birkaç gece yatıyorlar, sonra da koltuklarında küçük bir paketle gidiyorlardı. Genellikle bodrum katının konukları eski konfedere askerleri oluyordu. Okuma yazma bilmeyen bu adamların evleri, aileleri de yoktu. Ka-

rınlarını doyuracak bir iş bulabilmek umuduyla kent kent dolaşıyorlardı.

Yanık ve solgun yüzlü köylü kadınlar da oraya geceyi geçirmek üzere gelirlerdi. Bunlar savaşın dul bıraktığı, tarla ve evlerinden yoksun kalan kadınlardı. Komşular, Melanie'nin evinde İngilizceyi pek az konuşabilen ya da hiç bilmeyen yabancı insanlara rastladıklarında canları sıkılıyordu. Bir gün bir Cumhuriyetçi Melanie'nin evinde kısa bir süre dinlenmişti. Bir atın çıngıraklı yılanı tanıdığı gibi Dadı da, o Cumhuriyetçi'yi hemen tanımıştı.

Scarlett kasımın solgun güneşinin ısıttığı verandada bebeği kucağında otururken kendi kendine, "anlaşıldı, bu da Melanie'nin sakat konuklarından biri!" diye söylendi. Bahçeden geçip gelen adamın bir bacağı tahtadandı. Cavlak ve iri kafalı, kır sakallı bir adamdı. Tahta bacağına rağmen güçlü bir görünümü vardı, ancak yüzüne bakıldığı zaman altmış yaşından fazla olduğu anlaşılıyordu.

Basamakları tak tak çıktı. Genizden gelen bir sesle konuşmadan önce Scarlett onun dağlardan geldiğini anladı. Yüzünde dağlıların çoğunda olduğu gibi vahşi ve gururlu bir ifade vardı. Üzerindeki elbise pis ve yırtık pırtıktı. Sakalı tütün dumanından sararmıştı. Şimdi de tütün çiğnediği, bir yanağının şişkin olmasından anlaşılıyordu.

Burnu ince ve kemerli, kaşları fırça gibiydi. Kulaklarının içinde bir tutam kıl vardı. Sol yanağını yukarıdan aşağıya doğru bölen yara izi sakalının içinde kayboluyordu. Tek gözü küçük ve solgundu. Acımasız ve sert bir ifade vardı bu gözde... Beline sokulu olan büyük bir tabancanın namlusu yırtık pantolonunun cebinden gözüküyordu. Eski çizmesinin kenarından da bir bıçağın kabzası göze çarpıyordu.

O da durmuş, Scarlett'i inceliyordu. Sıkılgan bir hali yoktu. Konuşmaya başlamadan önce biraz yana eğilip toprağa doğru tükürdü. Tek gözünde karşısındakini hafife alan ve onu umursamayan bir tavır vardı.

Onun bu tavrı yalnız Scarlett'e değil, genellikle tüm kadınlar içindi.

Scarlett'in gözlerine bakarak;

— Beni Mrs. Wilkes sizinle çalışmam için gönderdi! dedi. Konuşmayı pek sevmediği için meramını anlatmakta da sıkıntı çektiği belli oluyordu.

— Adım Archie'dir!

— Çok üzgünüm Mister Archie, size göre bir iş yok!

— Archie küçük adımdır.

— Pekiyi soyadınız nedir?

Bahçeye yeniden tükürdükten sonra;

— Onu ben bilirim. Archie yeterlidir.

— Soyadınızı öğrenmeme gerek yok zaten. Çünkü size verebileceğim bir işim yok!

— Şeey... Mrs. Wilkes sizin tek başınıza dışarı çıkacağınızı duyduğu için çok üzülüyor. Bu deliliktir bana göre de!... Gezintilerinizde yanınızda olayım diye beni gönderdi.

Scarlett:

— Doğru mu? diye bağırdı. Hem adamın kaba konuşmasına, hem de Melanie'nin kendi işlerine karışmasına sinirlenmişti. Adam bir tepki göstermeden Scarlett'i tepeden tırnağa süzüyordu.

— Eğer ailesi bir kadını korumak istiyorsa o kadının nazlanmaya hakkı yoktur. Sizin de dışarı çıkmanız gerektiğine göre ben sizi götürürüm. Ben hem zencilerden, hem Yankeelerden çok nefret ederim.

Çiğnediği tütünü ağzının öbür yanına geçirdikten sonra Scarlett'in bir şey söylemesini beklemeden son basamağa oturdu.

— Kadınlara arabacılık yapmak hoşuma gitmez. Ama Mrs. Melanie mahzeninde benim yatmama izin vererek bana karşı çok iyi davrandı. Sizin arabacınız olmam için beni o gönderdi.

— Ama... diye söze başlayan Scarlett ne cevap vereceğini bilemediği için sustu. Adama baktı ve gülümsedi. Bu acayip görünümlü serüvenci ona tehlikeli bir şey söylemiyordu. Üstelik işleri basitleştirmesi de söz

konusuydu. Çünkü onun sayesinde dışarı çıkabilir, kentte dolaşabilir, bıçkı atölyelerine ve dükkana gidebilirdi. Böylece kendisinin güvenliği için hiç kimse kaygılanmayacaktı. Archie ile birlikte dışarı çıkınca da her türlü dedikodunun önü kesilecekti.

Scarlett:

— Pekiyi anlaşıldı. Yeter ki kocam kabul etsin! dedi.

Frank, Archie ile özel bir görüşme yaptıktan sonra bu adamın Scarlett'e arabacılık yapmasını istemeyerek kabul etti. Zavallı Frank anne olmasının da onu değiştirmediğini görünce hayal kırıklığına uğradı, ama bıçkı atölyelerine dönmesini engelleyemediğine göre bu Archie'nin ortaya çıkması da çok iyi olmuştu.

Scarlett ile Archie çok garip bir çift oluşturuyorlardı. Bu durum Atlantalılar'ı hayrete düşürdü. Tahta bacağı arabadan taşan, üstü başı pis bir adam ile parasal ve ruhsal sorunların alnını kırıştırdığı iyi giyimli, gözü oynaşta olan bir kadın.

Artık günün her saatinde kentte ya da dış mahallelerde onlara rastlanıyordu. Bu acayip ikili birbiriyle pek az konuşuyor ve birbirine pek az sevgi duyuyordu. Ama her ikisi de memnundu; çünkü birinin paraya ihtiyacı vardı, ötekinin korunması gerekiyordu. Kentin kadınları, "sokaklarda Rhett Butler ile birlikte görünmekten bu çok daha iyi!" diyorlardı. Bu dedikoducu kadınlar, büyük bir merakla Rhett'in nerede olduğunu öğrenmek istiyorlardı. Üç ay kadar önce Atlanta'yı ani olarak terketmişti. Kimse, hatta Scarlett bile onun nerede olduğunu bilmiyordu.

Archie konuşmayı sevmeyen bir adamdı. Kendisine bir şey sorulmadıkça ağzını açmazdı. Cevapları genellikle homurtular halinde olurdu. Her sabah Melanieler'in mahzeninden çıkar Pittypat'in bahçesinin önündeki kaldırıma oturur ve tütün çiğner, sağa sola tükürürdü. Orada öyle Scarlett'in dışarı çıkmasını ve Peter'ın arabayı hazırlamasını beklerdi.

Peter, Archie'den hiç hoşlanmıyordu; öteki hizmet-

çiler ise ondan korkuyorlardı. Zenciler Archie'nin kendilerinden nefret ettiğini biliyorlardı. Scarlett ona bir başka tabanca daha almıştı ama, Archie'nin ama tabancaları kullanmaya, hatta onlara elini götürmeye bile ihtiyacı olmamıştı. Çünkü tabancaların görünümü ve onun tek gözündeki nefret zencileri korkutmaya yetiyordu. Archie kırsal kesimde göründüğü zaman zenciler yüksek sesle gülmeye bile cesaret edemiyorlardı.

Bir gün Scarlett, ona neden zencilerden nefret ettiğini sordu ve onun alışılmış cevabı olan "bana ait" yerine başka şeyler söylediğini işitince hayret etti.

— Bütün dağlılar zencilerden nefret ettiği gibi ben de onlara nefret besliyorum. Biz onları hiçbir zaman sevmedik. Bizim yaşadığımız yerlerde bir tek zenci yoktur. Savaşın çıkmasına neden olanlar zencilerdir. Ben de bu yüzden onlardan nefret ediyorum.

— Ama siz de savaştınız!

—Ooo, bu erkeklere verilmiş bir ayrıcalıktır. Sonra zencilerden çok Yankeeler'den nefret ederim. Yankeeler'den geveze kadınlar kadar nefret ederim ben!...

Konuşması çok terbiyesizceydi, bu Scarlett'i çileden çıkarıyordu. Ona kızma nedeni, yalnız onun konuşma tarzı değildi. Scarlett başka sebeplerden dolayı da Archie'den kurtulmak istiyordu. Bu adam kabaydı, pisti ve genellikle fena kokardı. Ama onsuz yapamayacağını da biliyordu. Çünkü Scarlett'i bıçkı atölyelerine götürüp getiriyor, müşterilerle konuşmak için kapı kapı dolaştırıyordu.

Genç kadın işçilere talimat verirken, müşterilerle tartışıp pazarlık ederken sakin sakin yanında duruyordu. Arabadan inip yürümesi gerektiği zaman, o da arabadan iniyor ve onun arkasından yürüyordu. Zenci işçilerin arasına girdiği ya da Yankee subaylarıyla konuştuğu zaman pek ender olarak ondan bir iki adım uzaklaşıyordu.

Atlanta kısa zamanda Scarlett ile koruyucusunun bu görüntüsüne alıştı. Hatta hanımlar, onun sahip olduğu özgürlüğü kıskanmaya bile başladılar. Çünkü

onlar Ku Klux Klan örgütü üyelerinin zenciyi öldürmelerinden sonra evlerinden çıkamaz olmuşlardı. Yalnız alışveriş yapmak için, o da en az beş altı kişi bir araya gelebilirlerse sokağa çıkıyorlardı.

Toplu yaşamayı sevdikleri için eve kapanmak onlara sıkıntı veriyordu. İşte bu kadınlar bir gün onur sorununu bir yana bırakıp Scarlett'ten Archie'yi kendilerine gerekli zamanda vermesini rica ettiler. Scarlett de Archie'ye ihtiyacı olmadığı zamanlarda bu isteklere olumlu cevap verdi. Archie birden çok önemli bir konuma geldi ve onun sağladığı özgürlük alanından yararlanmak için kadınlar birbirleriyle çekişmeye başladılar. Hemen hemen her sabah bir çocuk ya da siyah bir hizmetçi geliyor ve mezarlık ziyareti, alışveriş, gezmek, hasta ziyareti gibi nedenlerle Archie'yi annelerinin ya da hanımlarının rica ettiğini söylüyorlardı.

Archie, Scarlett'ten arta kalan zamanlarda genç kızlara, hanımlara, dullara, yaşlı kadınlara arabacılık yapıyordu.

Bütün bu kişileri hep aynı küçümseyen, hafife alan gözlerle karşılıyordu. Melanie hariç, zenciler ve Yankeeler kadar kadınları da sevmiyordu. İlk başlarda kabalığından rahatsız olan kadınlar daha sonra onun bu haline alıştılar. Gürültülü tükürüşü olmasaydı arabayı çeken atın, bir kişi tarafından yönetildiğini bile farketmeyeceklerdi.

Bu durum savaş sonrası birtakım alışkanlıkların, kuralların, adetlerin değiştiğini gösteriyordu. Çünkü savaştan önce bu hanımlar Archie gibilerine mutfak kapılarını bile açmazlar, onlara servis kapısından bir parça ekmek verirlerdi. Şimdi ise onun güven veren halini çok seviyorlardı.

Scarlett, Archie'nin işe alındığı günden beri Frank'in akşam yemeklerinden sonra pek sık dışarı çıktığını farkediyordu.

O bütün gün müşterilerle uğraştığı için hesaplara bakamadığını, bunun için mağazaya gitmek zorunda olduğunu söylüyordu. Bazen hasta dostlar toplantısı-

na da gidiyordu. Sonra her çarşamba Demokratlar'ın toplantıları oluyordu.

Scarlett bu partinin, General Gordon'un becerilerini anlatmaktan ve savaş hakkında boş yere tartışmaktan başka bir şey yapmadığına inanıyordu. Kuşkusuz Demokratlar seçme hakkı konusunda aynı görüşün çevresinde toplanmışlardı.

Frank de bu toplantılardan büyük bir zevk duyuyor, gece yarılarına kadar orada kalıyordu.

Ashley de hasta dostlar toplantısına gidiyordu. Demokratlar'ın toplantılarında da bulunuyor ve genellikle Frank'le birlikte aynı akşamlar çıkıyordu.

Her ikisinin de evde olmadığı gecelerde Archie, Pittypatler ile Melanieler'e göz kulak oluyordu.

Bu durumda iki aile geceyi birlikte geçiriyordu. Hanımlar aralarında konuşurlarken, o bir köşeye çekilip horul horul uyuyordu.

Ama kimsenin onun bu haline kızmaya hakkı yoktu; üstelik cesareti de yoktu. Bazen Scarlett, Archie'nin nereden geldiğini ve Melanie'nin evine yerleşmeden önce nasıl bir yaşantısı olduğunu merak ederdi; ama bu sırrı öğrenmeye kalkışmadı. Bu ihtiyar ve tek gözlü adamın geçmişine ait her soruyu önlemeye çalışan bir hali vardı. Konuşmasından onun Georgia'nın dağlık bölgesinden olduğu anlaşılıyordu. Savaşa da katılmıştı ve bir gözü ile bir bacağını ateşkesten az önce kaybetmişti.

Bir sabah Archie, Scarlett'i Hugh'un yönettiği bıçkı atölyesine götürmüştü. Orada iş yapılmıyordu. Cesareti kırılan Hugh bir çare düşünebilmek için bir ağacın altına oturmuştu. Scarlett bu duruma çok öfkelendi. Çünkü Hugh'a büyük bir odun siparişi aldıklarını ve bunu yetiştirmesini söylemişti. O bu siparişi alabilmek için tüm gücünü ve becerisini ortaya koymuş ve bunda da başarılı olmuşken işin gecikmesi onu çılgına çevirdi. Archie'ye:

—Beni öteki atölyeye götürün! diye emretti. Evet biliyorum yol uzun. Öğle yemeğinden vazgeçmek gere-

kecek, ama size niçin para veriyorum? Benim hemen Mr. Wilkes'a ulaşmam gerek, çünkü elindeki odunların satışını durduracağım ve onları bu sipariş sahibine gönderteceğim.

Umarım oradaki işçiler çalışıyordur. Hayatımda bu Hugh Elsing gibi aptal birini görmedim. Johnnie Gallegher mağazayı bitirdiği zaman ben Hugh'u kapı dışarı edeceğim. Gallegher'in Yankee ordusuna hizmet etmesinden bana ne? Ben bugüne kadar tembel bir İrlandalı görmedim. Benim işyerimde serbest bırakılan zenciler çalışıyor. Onlara güvenemiyorum. Johnnie Gallegher'in bana kürek mahkumları bulup bulamayacağını soracağım. O, bu adamları çalıştırmasını bilir. O...

Archie, Scarlett'e tek gözüyle çok kötü baktı. Öfkesini bastırmaya çalışarak;

— Kürek mahkumlarını kiraladığınız gün ben sizi bırakırım! dedi.

Scarlett:

— Bu da ne demek oluyor? diye bağırdı.

— Ben de kürek mahkumu tutmak istemenizi anlamıyorum. Bana göre bu cinayet demektir. Katır satın alır gibi insan satın alıyorlar. Üstelik onlara katırdan da kötü davranıyorlar. Onları dövüyorlar, aç bırakıyorlar, hatta öldürüyorlar. Bu cinayetlerle kim ilgileniyor? Devletin umurunda değil. Kürek mahkumları kiralayanların amacı, onların sırtından daha çok para kazanmak. Tanrım sen bana yardım et! Ben kadınları sevmezdim. Şimdi onlardan daha çok nefret ediyorum.

— Ama bunun sizinle ne ilgisi var?

Archie bir süre sustuktan sonra;

— Ben kürek mahkumu idim. Hem de kırk yıldır çekiyordum cezamı...

Scarlett'in ağzı açık kaldı. Kendini arabanın arkalığına doğru bıraktı. Archie'nin soyadını ve doğduğu yeri söylememesinin, geçmişinden hiç söz etmemesinin nedeni böylece ortaya çıkıyordu.

Kırk yıl! Çok genç yaşta hapse atılmış olmalıydı.

Kırk yıl, dile kolay! Demek Archie ömürboyu hapse mahkumdu, bu tür mahkumlar da...

— Cinayet yüzünden mi?

Archie dizginleri atın sırtına vurduktan sonra;

— Evet, karım! dedi.

Scarlett sanki "duydum, anladım!" demek ister gibi gözkapaklarını kırptı. Korkuyordu. Kır sakalının altında görünen ağzı, korkan biriyle eğlenir gibi gülüyordu.

— Sizi öldürmeyeceğim efendim!... Doğal olarak eğer bu söylediklerim sizi korkutuyorsa...

— Demek karınızı öldürdünüz!

— Erkek kardeşimle yatmıştı. Onları gördüm. Kardeşim kaçtı. Onu öldürdüğüm için hiç üzülmedim. Böyle kadınların sonu bu olmalıdır. Yasalar bu yüzden erkekleri hapse atmamalıdır. Ama ben yattım...

— Pekiyi sonra nasıl çıktınız? Kaçtınız mı? Yoksa af mı edildin?

— Af mı?

Scarlett'in merak ve korkudan gözleri büyümüş, Archie'nin kaşları da bir türlü aklına gelmeyen bir şeyi anımsamak için çatılmıştı.

— 1864 yılının sonuna doğru General Sherman geldiği zaman ben kırk yıldır yattığım Milledgeville zindanındaydım. Cezaevi müdürü bütün mahpusları serbest bıraktı. Yankeeler'in her şeyi yağma edeceklerini ve yakacaklarını söyledi. Zenciler ve kadınlardan daha çok nefret ettiğim biri varsa o da Yankeeler'dir.

— Niçin nefret ediyorsunuz? Onları tanıdınız mı?

— Hayır efendim tanımadım. Ama onlardan çok söz ettiler. Bana anlatıldığına göre onlar başkalarının işiyle uğraşmaktan çok hoşlanırlarmış. Bense kendisine ait olmayan işle uğraşanlardan nefret ederim. Zencileri serbest bırakmak, evlerinizi yakmak, hayvanlarınıza elkoymak için Georgia'da ne işleri vardı? O gün cezaevi müdürü bize şöyle dedi: "Ordunun askere çok ihtiyacı var. Askere gitmek isteyen mahkumlar savaş sonunda sağ kalırlarsa serbest kalacaklar." Ama müdür bizim gibi katilleri devletin istemediğini söyledi.

Ben müdüre suçumun öteki katillerinkinden farklı olduğunu anlattım ve karımı bunu hak ettiği için öldürdüğümü söyledim. Müdür bana hak verdi ve beni de öteki mahkumlarla birlikte serbest bıraktı.

Durdu, sakalını kaşıdı. Sonra;

—Bu gülünç bir şey değil mi? dedi. Beni bir kadını öldürdüğüm için deliğe tıktılar, sonra da elime bir tüfek verip daha çok adam öldürmem için serbest bıraktılar. Biz Milledgeville'liler çok iyi dövüştük ve çok Yankee öldürdük. İnanın söylediklerime. Aramızdan yalnız biri kaçtı. Ateşkes olduğu zaman da hepimiz serbest bırakıldık. Savaşta bir gözümü ve bir bacağımı kaybettim.

Scarlett, Archie'nin anlattıklarından çok etkilenmişti. Şaşkın bir sesle;

— Ah! dedi. Sonra da ne söylemesi gerektiğini kestiremediği için sustu.

Milledgeville mahkumlarını General Sherman ordularının gittikçe büyüyen saldırılarına karşı son bir set yapmak için serbest bıraktıkları zaman anlatılanları anımsamaya çalıştı. Frank 1864'de Noel yortusunu Tara'da geçirdiği zaman bundan söz etmişti. Ama o dönemin anıları çok karışıktı. Scarlett o günlerde çekilen felaketleri yeniden yaşadı. Kuşatma altındayken duyulan top gürültüleri kafasının içinde uğuldadı. Kan damlayan sağlık arabalarının yoldan geçişleri gözlerinin önünde yeniden canlandı. Phil Meade yaşındaki çocuk askerleri görür gibi oldu. Kürek mahkumları da bir sabah kar soğu-ğunda, bu son Tennessee savaşında yola çıkmışlardı.

Scarlett bir an bu ihtiyar adamın ömründen kırk yılının alındığını, ona devlet tarafından işkence yapıldığını düşündü. Georgia onun gençliğini, olgun yaş dönemini gerçekte suç olmayan bir cinayetten dolayı yakmıştı. O ise Georgia'ya bir gözünü ve bir bacağını vermişti. Savaşın ilk günlerinde Rhett Butler'ın acı sözleri aklına geldi ve onu içinden kovan bir toplum için asla dövüşmeyeceğine yemin ettiğini anımsadı.

Ama o da mahvolma saati geldiği zaman aynı toplumun imdadına koşmuştu. Toplumun her tabakasından bütün erkekler, Güney söz konusu olduğu zaman hayatlarına değer vermiyorlardı.

İhtiyar adamın göğsüne kavuşturduğu ellerine, belindeki iki tabancaya, çizmesindeki bıçağa baktı ve yeniden korkmaya başladı. Scarlett "demek ki bir sürü cani aramızda dolaşıyor!" diye düşündü. Bu onu daha da korkuttu.

Sokaklarda katiller, hırsızlar, serseriler onun koluna çarpıp geçiyorlardı. Bu gerçek onu bir kez daha titretti. Scarlett, "Frank bu gerçeği bilmeseydi daha iyi olurdu. Ama Pitty hala!... Aman Tanrım! O heyecandan ölür!" diye düşünürken bütün vücudunun ürperdiğini hissetti.

Scarlett ihtiyar adama bir şeyler söylemesi gerektiğini düşünerek;

— Bana anlattığınız için memnun oldum Archie! dedi. Ben bunu kimseye söylemem, bana inanın. Bu Mrs. Wilkes ile öteki hanımları dehşete düşürür.

— Haydi canım! Mrs. Wilkes işin farkında bile... Bana mahzende yatmam için izin verdiği ilk gece bunu kendisine anlattım. Tüm gerçeği açıklamadan böyle mert bir kadının evinde kalmaya vicdanım elvermezdi.

Scarlett hayret içinde kalarak;

— Aman Tanrım! diye bağırdı. Sonra; "Melanie bu adamın bir katil olduğunu bilmesine rağmen onu kovmamıştı. Ona oğlunu, halasını, yengesini, tüm yakınlarını ve dostlarını emanet etmişti. Kadınların en korkağı olan Melanie nasıl oluyor da onunla bir evde tek başına kalabiliyordu.

Archie, Scarlett'in neler düşündüğünü anlamıştı.

— Mrs. Wilkes bir kadından umulmayacak kadar zekidir. O benim kim olduğumu, neler yaptığımı biliyor. O, şunu da çok iyi biliyor: Bir yalancı, daima yalan söyler, yani bu huyundan vazgeçmez. Bir hırsız, her zaman hırsızlık yapar. Ama insanlar hayatlarında bir kez cinayet işlerler. Sonra bu hanım şunu da çok

iyi anlıyor: Konfederasyon için dövüşenler, geçmişlerinde yaptıkları her kötü şeyi silmişlerdir. Zaten ben karımı öldürmekle kötü bir şey yapmış olmadım ki... Evet Mrs. Wilkes çok akıllı bir hanım. İşte size bir kez daha söyleyeyim: Siz kürek mahkumlarını işe aldığınız zaman ben sizin yanınızdan ayrılırım.

Scarlett; ihtiyar adama cevap vermedi, ama "benim yanımdan ne kadar erken ayrılırsan o kadar iyi olur. Çünkü her şeye rağmen sen bir katilsin!" diye düşündü.

*

* *

Akşamın da etkisiyle hava soğumuştu. Archie ile eve gelirlerken Belle D'Aujourd'hui kahvesinin kapısında çok sayıda at ve araba vardı. Yüzler gergin ve kaygılıydı. Ashley ve Henry Hamilton da oradaydı. Simmon oğulları arabalarından dışarı eğilmiş, elleriyle birtakım hareketler yaparak hararetli hararetli konuşuyorlardı. Hugh Elsing esmer saçları alnına düşmüş o da elini kolunu sallayarak bir şeyler anlatıyordu. Büyükbaba Merriwether'ın arabası kalabalığın tam ortasındaydı.

Scarlett'in arabası onlara yaklaşırken o Tommy Wilburn ile Henry amcanın, ihtiyar Merriwether'ın yanında sıkışıp kaldıklarını gördü. Yanlarına geldiği zaman birden kaygılanmaya, kalbi sıkışmaya başladı.

— Ah, umarım yeni bir ırza tecavüz olayı olmasın! dedi. Eğer Ku Klux Klan bir başka zenciyi linç etmişse buna neden biziz.

Sonra Archie'ye;

— Durun! diye bağırdı.

— Bir kahvenin önünde arabadan inemezsiniz.

— Beni duyuyor musunuz? Durun! Hey, merhaba dostlar! Ashley... Henry amca... Neler oluyor burada? Öyle tuhaf bir haliniz var ki...

Orada bulunan herkes ona doğru döndü. Şapkalarını çıkarıp selamladılar ve gülümsediler. Hepsinin gözünde merak dolu bir ifade vardı. Henry amca:

— İyi ve fena! diyerek anlamsız bir biçimde homurdandı. Sonra şöyle devam etti:

— Ne yandan alırsan ona göre değişir. Bu beni hayrete düşürmüyor. Zaten devlet parlamentosu başka bir şey de yapamazdı.

Scarlett, "devlet parlamentosunun olayları, kararları, jestleri beni ilgilendirmiyor!" diye düşündü ve büyük bir yükten kurtulmuş olduğunu hissetti. Korktuğu şeyin olmadığını anlayınca çok sevinmişti.

— Pekiyi ne haberler var?

Büyükbaba Merriwether gülümseyerek Scarlett'e;

— Devlet parlamentosu yasa değişikliğini reddetmiş! diye cevap verdi. Şimdi Yankeeler'e burada hangi odunla ısınılacağını Ashley gösterecek!

— Bu tam bir kutsal curcuna olacak...

Scarlett, politikadan hiç anlamıyordu. Zaten bu sorunları düşünmesine de imkan yoktu; onun kafası başka şeylerle doluydu.

— Yasa değişikliği mi? diye sorarak merakını gidermek istedi. Sorduğuna da pişman olmuş gibi bir hali vardı.

İster on üçüncü yasa değişikliği olsun, ister on altıncı...

Bu sözcükler Scarlett'e bir şey anlatmıyordu. Politika erkeklerin işiydi. "Onay" ne anlama geliyordu. Ashley gülümsemeye başladı ve ona cevap vermek gereğini hissetti.

— Zencilere seçilme hakkı veren bir yasa değişikliği söz konusuydu. Bu devlet parlamentosunda görüşüldü ve bu yasayı parlamento onaylamadı.

Demek yüzü cahilliğini belli etmişti. Scarlett, bu açıklamaya rağmen yine anlamadığını belli etmemek için ne yapması gerektiğini düşündü. Neyse erkeklerin dikkati onun üzerinden uzaklaşmış, onlar aralarında tartışmaya başlamışlardı.

— Ne büyük aptallık! Nasıl olsa Yankeeler siyahlara seçilme hakkının verilmesini bize kabul ettirecekler.

— İşte bunun için curcuna kopacak diyorum ya...

Henry amca:

— Ben devlet parlamentosu ile övünç duyuyorum, üyelerini de takdir ediyorum! dedi.

Ashley:

— Onlar yetenekli ve akıllıdırlar! diye cevap verdikten sonra bakışlarında kaygılı bir ifade belirdi. Ve karamsarlığını şu cümleyle açıkladı.

— Göreceksiniz, işler bundan sonra daha da karışacak!

— Hayır canım, durum şimdikinden daha kötü olmaz Ashley!

— Niçin olmazmış? Düşününüz bir kere... Siyahların temsilcilerinden oluşan bir parlamentomuz olduğunu varsayınız. Sonra bir zenci hükümetimiz olacağını varsayınız. Ayrıca askeri yetkililerin de bugünkünden daha abuk sabuk düzenlemeler yaptığını varsayınız.

Bu sözleri işiten Scarlett'in gözleri korkudan büyüdü. Sorunun gerçek yüzünü yavaş yavaş görmeye başladı.

Ashley:

— Georgia için hangisi daha iyidir, hiç düşündünüz mü? diye sordu. En doğru çözüm yolu nedir? Parlamentonun yaptığı gibi bu yasa değişikliği ile uğraşmak mı, yoksa işleri çıkarlarımıza en uygun biçimde düzenlemeye çalışarak gururumuzu kırmak mı? Sözün kısası hepsi aynı kapıya çıkar. Çünkü ellerimiz, ayaklarımız bağlı.

Scarlett onu dinlerken sabırsızlanıyordu. O Ashley'nin soruna iki ayrı açıdan baktığını sanıyordu. "Acaba Ashley sözlerinin anlamını farkediyor mu?" diye düşünürken de kaygılanıyordu.

Büyükbaba Merriwether:

— Eh Ashley! Demek radikal olup Cumhuriyetçi oyu vermeye kalkışıyorlar öyle mi? diye şaka yaptı.

Ortalıkta sıkıntılı bir sessizlik yaşanıyordu. Scarlett, Archie'nin elini tabancasına götürüp daha sonra da çektiğini gördü. Çünkü Archie, Mrs. Melanie'nin kocasının aşağılanmasına tahammül edemezdi. Ash-

ley'nin gözlerinde öfke parladı; tam konuşacağı sırada Henry Hamilton söze karıştı:

— Haydi büyükbaba! Allah sana neyi uygun görürse onu yapsın! Şey Scarlett, özür dilerim senden. Büyükbaba sen haksızsın! Ashley'ye böyle söylememeliydin.

Büyükbaba Merriwether donuk bir sesle;

— Ashley'nin düşüncelerini savunmak için sana ihtiyacı yoktur! dedi.

Ashley konuşurken sesi titriyordu:

— Ben ayrılık konusunun erdemine hiçbir zaman inanmadım. Ama Georgia Birlik'ten ayrıldığı zaman onun peşinden gittim. Bir savaşın gerekliliğine hiçbir zaman inanmadım. Ama ne olursa olsun devletim için dövüştüm. Şimdi de Yankeeler'i daha çok kızdırmak gerektiğine inanmıyorum. Ama devlet parlamentosu bu yolu izlerse ben de onun arkasından giderim.

Henry Hamilton kaygılanmaya başladı.

— Archie! diye bağırarak Ashley'nin susmasını sağladı. Sonra sert ber sesle;

— Mrs. Scarlett'i evine götür, onun burada bir işi yok! dedi. Kadınlar politika ile ilgilenmezler. Nerede ise küfürleşme başlayacak. Haydi Archie! Güle güle Scarlett!

Araba Peachtree sokağından inerken, Scarlett'in kalbi korkudan hızlı hızlı çarpıyordu.

Devlet parlamentosunun bu anlamsız davranışı, kendisi için bir kötü bir durumun doğmasına neden olacak mıydı? Acaba Yankeeler onun iki bıçkı atölyesine elkoyarlar mıydı?

Archie ilk kez kendiliğinden konuşmaya başlamıştı:

— Ben eskiden toprak testi ile demir testi öyküsünü dinlemiştim. Ama toprak testinin, demir testinin üzerine atıldığını hiçbir zaman ne gördüm, ne de duydum. Yankeeler zencilere bayılıyorlar ve onları bizden daha efendi yapmaya karar vermişler.

Scarlett:

— Onlara bayılmak mı? Allah belalarını versin onların! diye birden öfkeyle patladı. Onlara bayılmak ha! Hepsini kurşuna dizmeli! Onların hatalarına karşılık Yankeeler'i kızdırmak yerine, yapılması gerekeni neden yapmadılar? Bizi mahvetmek istiyorlar!

Archie tek gözüyle Scarlett'e baktı ve buz gibi bir sesle;

— Direnmenden işlerin hemen çözümlenebileceğini mi sanıyorsunuz? dedi. Ah şu kadınlar! Kadınların keçiler kadar bile onurları yok!

*

* *

Bıçkı atölyelerinde çalıştırmak üzere, Scarlett on kürek mahkumunu tuttuğu zaman, Archie dediğini yaptı ve artık onun yanında çalışmaktan vazgeçti. Melanie boş yere rica etti. Frank de boş yere gündeliğini arttırdı. Ama Archie kararında ısrar ediyordu. Melanie'ye, Pittypat'e, India'ya ve onların dostlarına seve seve hizmet ediyor ama Scarlett'in arabasını sürmüyordu. Eski kürek mahkumunun kendi davranışlarını yönlendirmeye kalkışması Scarlett'in canını sıkıyordu. Daha da kötüsü, ailesi ve onunla iş ilişkileri olan insanlar Archie'ye hak veriyorlardı.

Frank, Scarlett'in mahkum çalıştırma kararına karşı çıktı ama sonuçta hiçbir şeyi değiştiremedi. Ashley de kürek mahkumu çalıştırılmasına karşı durdu. Ancak o, Scarlett'in parasal durumu düzelir düzelmez bunların yerine yine zenci işçileri tutacağına ilişkin söz vermesi üzerine kürek mahkumlarının çalışmasına razı oldu.

Aile dostları da bu kararı pek ağır biçimde eleştirdikleri için Melanie, Pittypat ve Frank onların yüzlerine bakamaz oldular. Peter ve Dadı da "kürek mahkumu çalıştırmanın sonu felaket olur!" diyorlardı.

Kısacası Scarlett hariç herkes, başlarına felaket gelmiş insanların bu durumundan yararlanmaya kal-

kışmanın kötü bir şey olduğunda görüş birliğine varmıştı.

Scarlett ise kendini, öfkeli bir biçimde şöyle savunuyordu:

— Sizler esirleri çalıştırmakta neden bir sakınca görmüyordunuz?

Ama bu çok farklıydı. Esirler hiçbir zaman kürek mahkumlarıyla aynı durumda değildiler. Esirlik zamanında zenciler bugünkünden çok daha mutlu idiler.

Scarlett bıçkı atölyesinin yönetimini Hugh'dan aldı. Onun yerine Johnnie Gallegher ile anlaştı. Johnnie ona kürek mahkumlarını bulan kişiydi. Scarlett de bir zindan mahkumu çetesine işlerini teslim etmekten korkmuyordu.

Johnnie:

— Demek bana yetki veriyorsunuz öyle mi? diye kurşuni ve soğuk görünümlü gözlerini çevirerek sordu.

— Evet size yetki veriyorum. Sizden bütün istediğim bıçkı atölyemin işlerini yürütmeniz ve gerekli odunu sağlamanızdır.

— Tamam anlaştık. Ben sizin adamınız oldum. Mister Welburn'e kendisinden ayrılacağımı söyleyeceğim.

Johnnie Gallegher duvarcıları, marangozları, dülgerleri yanına topladığı zaman Scarlett kendini yeniden doğmuş gibi hissetti. Johnnie tam onun aradığı insandı. Yanında çalışanlara karşı sert olan bu adam, Scarlett'in ne istediğini gayet iyi anlıyordu. Frank ondan söz ederken "Bir İrlandalı ile bir serüvenci bir araya geldi" diyordu. Ama Frank'in beğenmediği özelliği, onu Scarlett'e bağlıyordu. O işini bilen bir İrlandalı'nın değerli bir asker olduğuna inanıyordu. Çünkü Johnnie paranın değerini biliyordu.

Daha ilk haftadan itibaren Scarlett'in umutlarını boşa çıkarmadı. Johnnie beş kürek mahkumu ile, Hugh'un on zenci ile yaptığı işten daha fazlasını üretti. Bir de patronunu işyerinde başına dikilmiş olarak görmek istemediği için Scarlett'in boş zamanları oldu. Bu

durum genç kadının arayıp da bulamadığı bir şeydi. Çünkü Scarlett, Atlanta'ya geldiği günden beri sabahtan akşama kadar durmadan çalışıyordu.

Johnnie:

— Siz odun satmak, ben de odun üretmek zorundayım! dedi. Kürek mahkumlarının kampı kadınlara göre bir yer değildir. Belki bunu size söylemeye başkası cesaret edememiştir. Ama ben sizin siparişlerinizi vaktinde yetiştirdiğim için bunu söyleyebilirim. Ben Mister Wilkes gibi her gün rahatsız edilmekten hoşlanmam. Mister Wilkes'ı harekete geçirmek gerekiyor, ama beni değil!

Johnnie'nin, Ashley için söyledikleri Scarlett'i üzdü. Çünkü bu adamın sözleri, genç kadının kabul etmek istemediği kadar gerçekleri içeriyordu. Bu arada Ashley de zencilere göre kürek mahkumlarıyla daha fazla üretim yapabiliyordu. Mahkumları emrinde çalıştırmaktan utanç duyuyordu, ama Scarlett'e söyleyecek bir şeyi yoktu.

Scarlett, Ashley'de ortaya çıkan değişimle fazlaca ilgileniyordu. Onun güzel kumral saçları ağarmaya başlıyordu. Omuzları yorgun bir adamınki gibi çökmüştü. Çok az gülümsüyordu.

Önceleri Scarlett'in kalbini fetheden o yakışıklı insana gün geçtikçe benzemez oluyordu. Sanki görünmeyen bir kurt onu hem içten, hem dıştan kemiriyordu.

Yüzündeki acı ifade, ender olarak gülümsediği anlarda bile kaybolmuyordu. Scarlett onun başını iki elinin arasına almak, göğsüne yaslamak, gümüş gibi parlayan saçlarını okşamak için can atıyordu. Ona, "lütfen bana söyleyiniz sizi solduran nedir? Derdinizi bana açıklayınız ki, size derman olayım!" diyebilmek için yanıp tutuşuyordu. Ama onun çekingen ve her zaman dalgın olan hali, uzak kalmasına, Scarlett'in bir türlü ona uzanamamasına neden oluyordu.

13

Aralık ayına ait günlerden biri olmasına rağmen güneş, Saint Martin yazını aratmayacak kadar sıcaktı. Pittypat'in bahçesindeki meşe ağacının üzerinde, rüzgara direnen birkaç kızıl ve kurumamış yaprak vardı. Yoncalar artık sarımtırak bir renge dönüşüyordu.

Scarlett çocuğunu kollarına alarak verandaya çıktı ve gölgede kalmış olan bir sandalyeyi çekerek güneşe karşı oturdu. Üzerinde yeni bir yeşil elbise, başında da Pitty halasının armağanı olan kenarları işlemeli bir başlık vardı. Hamileliği boyunca ödünü patlatacak kadar çirkinleştikten sonra böyle güzel ve çekici olmak ne hoş bir şeydi!

Bir süre bebeğine ninni söyledi. Onun uyuduğunu görünce şarkı söylemeye başladı. Sokaktan nal sesleri duydu. Bir at onların evine doğru yaklaşıyordu. Balkona tırmanan asmanın ve öteki ağaçların dalları arasından Rhett Butler'ın eve doğru geldiğini gördü. Rhett, babasının öldüğü gün Atlanta'dan ayrılmıştı. O günden beri de ortalıkta gözükmemişti. Scarlett onun cenaze töreninde bulunmayışına üzülmüştü. Ama şimdi Rhett'in bakışlarından kaçmak istiyordu. Onun tunç rengindeki yüzünü gördüğü zaman Scarlett'te utanç ile korku arasında değişik bir duygu uyanıyordu.

Bahçenin parmaklığı önünde durdu ve büyük bir ustalıkla attan sıçradı. Scarlett kalbinin hızlı hızlı çarptığını hissetti. Onun yüzü Wade'in her zaman ondan yüksek sesle okumasını istediği bir kitaptaki adamın resmine çok benziyordu. Scarlett resmi anımsayarak, "onun kulaklarının üstünde bukleleri ile dişleri

arasında bir bıçağı eksik. Bu Rhett bir haydut ya da değil, ama benim boğazımı sıkamaz ya!..." diye düşündü.

Ağaçlı yoldan çıkıp Scarlett ile karşılaşınca neşeyle "bonjur!" diye bağırdı. Genç kadın yeni bir elbise giymiş olmasını bir talih eseri olarak nitelendirdi. Başlığını düzeltirken onun da elbisesine uyduğuna çok sevindi. Rhett'in bakışlarından kendisini güzel bulanın yalnız kendisi olmadığını anladı. Rhett gözlerini Scarlett'in üzerine dikmiş, büyük bir ilgiyle bakıyordu.

— Bir çocuk daha öyle mi? İşte bu süpriz oldu Scarlett! diyerek, Ella Lorena'nın çirkinliğini saklayan örtüyü kaldırdı.

Scarlett:

— Ne kötü adamsınız! diye cevap verdi ve kızmış göründü. Birbirimizi görmeyeli yüzyıllar mı oldu? Ne var, ne yok Rhett?

— Evet, çok oldu görüşmeyeli. İzin verin de bebeğinizi kucağıma alayım. Yok yok korkmayın, bir bebek nasıl tutulur, ben bilirim. Bugüne kadar bir yığın garip işler yaptım ben. Bak bak, Frank'e ne kadar çok benziyor ufaklık! Kocanızın bütün hatlarına sahip, yalnız favorileri eksik. Üzülmeyin bir süre sonra onlar da çıkar!

— Bu imkansız! Çünkü kollarınızdaki bebek bir kızdır.

— Kız mı? Yaaa!... Daha iyi. Çünkü oğlanlar anne ve babalarına çok zarar verirler. Artık oğlunuz olmasın Scarlett.

Artık çocuk istemediğini söylemek üzereyken dilini tutmasını bildi. Gülümsedi ve Rhett'in bir tartışma başlatmasını önlemek için bir sohbet konusu bulmak için başını eğdi.

— Bu sefer nerelere gittiniz? Yolculuğunuz iyi geçti mi?

— Taa Küba'ya... New Orlean'a... Ve daha başka yerlere... Scarlett bebeği çabuk al. İşiyor sanırım. O kucağımdayken mendilimi çıkaramam. Hoş bir çocuk,

ama üstümü sırılsıklam yapacak.

Scarlett bebeği dizlerine koydu.

Rhett yere, elbiselerinin tozlanacağını önemsemeden oturdu. Cebinden çıkardığı gümüş tabakasından bir sigara alıp yaktı.

Scarlett biraz somurtarak;

— Çok sık New Orlean'a gidiyorsunuz. Ama bu gidişlerin nedeni hakkında bana bir bilgi vermiyorsunuz! dedi.

— Ben büyük bir iş adamıyım Scarlett. Benim bu kente gitmemin nedeni işlerimdir.

Scarlett:

— Ooo! Büyük bir iş adamı! diyerek küstah bir tavırla güldü. Siz hayatınızda asla çalışmadınız! Siz gereğinden fazla tembel bir adamsınız. Siz Carretbaggerlar'ın namuslu olmayan işlerine ortak olursunuz ve kârın yarısını cebinize indirirsiniz. Bu arada da Yankee memurlarını kandırmayı ihmal etmezsiniz. Onların biz çaresizlerden çaldıkları paraları paylaşırsınız.

Rhett neredeyse gülmekten bayılacaktı. Biraz sakinleştikten sonra;

— Memurları kandırmak ve benim gibi yapmak size de hoş gelir! dedi.

Scarlett kızgın bir biçimde cevap verdi:

— Asla!...

— Öyle ise bugünlerde büyük bir dalavere çevirmek için yeterli paraya sahip oldunuz. Kiraladığınız bu kürek mahkumları sanırım size iyi para kazandırıyorlar.

— Bak hele! Benim kürek mahkumlarımdan nasıl haberiniz oldu.

— Dün geldim ve geceyi Belle d'Aujourd'hui'de geçirdim. Burası kentin bütün dedikodularının yapıldığı bir kahvedir. Bana göre terzi atölyelerinden daha iyi bir yerdir. Herkes sizin kürek mahkumları kiraladığınızı ve bıçkı atölyesinin yönetimini şu korkunç Gallegher'e verdiğinizi anlatıyor. Gallegher mahkumların canını çıkartıyormuş.

— Yalan!

Scarlett, bu dedikoduya çok kızdı. Öfkesinden bütün vücudu titredi. Bu iddiayı çürütmek için;

— Gallegher onların canını çıkartıyor olsa, buna ben izin vermem.

— Sizden habersiz bir şeyler olamaz mı?

— Kuşkunuz mu var? Böyle bir suçlamayı üstü kapalı olsa bile nasıl yapmaya cesaret ediyorsunuz?

— Ah çok üzgünüm! Bin kez affınızı rica ederim Mrs. Kennedy. Niyetlerinizin, amaçlarınızın çok saf olduğunu biliyorum. Ama bu durumunuz Johnnie Gallagher'in bugüne kadar rastlamadığım bir kaya parçası olduğunu söylememi engellemez. İş müfettişleri geldiği zaman başınız sıkıntıya düşebilir. Dikkat etseniz iyi olur.

— Siz kendi işinize bakınız, ben kendi işlerimle ilgilenirim. Bir daha da bana bu kürek mahkumlarından söz etmeyiniz. Bu adamlar lanetlidir, ama bu iş yalnız benim sorumluluğumdadır. Haydi bakalım, New Orlean'da neler yaptığınızı bana anlatın. Herkesin söyledikleri doğru mu?

Scarlett birden sustu. "Herkesin söyledikleri... sözü de nereden çıktı!" diye düşündü. Kendini toparlayarak yalanını sürdürdü:

— Evet, diyorlar ki sizin New Orlean'da bir sevgiliniz varmış. Evleneceğinizi de söylüyorlar. Bu doğru mu Rhett?

Uydurduğu yalan Scarlett'in hoşuna gitti. Çünkü o, uzun zamandan beri Butler'ın bu gezilerinin içyüzünü öğrenmeyi merak ediyordu. Bunu da açıkça sormaya çekiniyordu. Bu arada Rhett'in evleneceğini de düşünerek küçük bir kıskançlık duyuyordu.

Rhett'in yüzündeki ifade değişti. Scarlett'e o kadar uzun ve dikkatli baktı ki, genç kadının yüzü kızardı.

— Eğer evlenirsem bu sizin canınızı sıkar mı?

Scarlett gözlerini ondan kaçırmak için Ella Lorena'nın örtüsünü düzeltmeyi bahane ederek başını eğdi ve hafif titreyen bir sesle;

— Dostluğunuzu kaybetmek benim için iyi olmaz! dedi.

Rhett:

— Bana bakın Scarlett! diyerek genç kadının yüzüne bakmasını istedi.

Scarlett, utangaç bir tavırla yavaş yavaş başını kaldırdı ve tekrar kıpkırmızı oldu.

— Çok meraklı dostlarınıza şunu söyleyebilirsiniz: Benim evlendiğim gün, herhalde büyük bir istek duyduğum bir kadını elde etmemin imkansız olduğunu anladığım gündür. Bugüne kadar da hiçbir kadınla evlenecek derecede bir ilişkim olmadı.

Scarlett, kendine işkence yapılıyormuş gibi acı duyuyordu. Onun yine aynı yerde "ben evlenecek adam değilim!" dediği ve kendisine metresi olmayı önerdiği geceyi anımsıyordu. O korkunç cezaevi serüveni de gözünün önünde canlanıyordu. Aynı zamanda Rhett'in kendisinin düşüncelerini anlamasından da utanıyordu.

— Sizin bu önlenemez merakınızı gidermeye razı oldum. Beni New Orlean'a çeken bir kadın değildir. Bu gezilerimin nedeni bir çocuk, küçük bir erkek çocuğudur!

— Küçük bir erkek çocuk mu?

Scarlett bu beklenmedik açıklama karşısında bütün sıkıntılarını unuttu.

— Evet, yanlış duymadınız. Ben onun vasisiyim, ona bakmak zorundayım. O New Orlean'da bir pansiyonda kalmaktadır. Sık sık onu görmeye giderim.

– Ona armağan mı götürüyorsunuz?

Scarlett, "demek bunun için Wade'in hoşuna gitmesini biliyor!" diye düşündü.

Rhett:

— Evet! diye soğuk bir sesle cevap verdi. Üstünde zorla bir şeyi açıklayan bir adam hali vardı. Belli ki canı sıkılıyordu.

— Güzel mi?

— Hem de ne kadar!

— Uslu mu bari?

— Ne gezer? Tam bir piç kurusu... Doğduğuna üzülüyorum. Erkek çocuklara pek tahammül edilemiyor. Daha başka şey öğrenmek istiyor musunuz?

Rhett'in öfkeli bir hali vardı, kaşları çatılmıştı. Gereğinden çok şeyleri söylediğine üzülüyor gibiydi.

Scarlett:

— Eğer bu konu canınızı sıkıyorsa üzerine düşmem! diye yüksek bir sesle cevap verdi. Ama daha fazla şeyler öğrenmek için yanıp tutuşuyordu. Rhett'i öfkelendirmek için gülerek;

— Her şeye rağmen bu muhafız rolünde sizi pek başarılı olarak kabul etmiyorum! dedi.

— Sizin görüşünüz sınırlıdır.

Rhett, bu kısa cevabından sonra sigarasını içmeye koyuldu. Scarlett, onun kendisini küçümseyen sözüne karşılık onu yaralayıcı bir cevap bulmak için boş yere düşündü durdu.

— Bunu kimseye anlatmamanızı rica ederim. Ama bir kadından ağzını açmamasını dilemek, imkansız bir şeyi istemekten farksızdır.

Scarlett:

— Sır saklamasını bilirim! diye cevap verdi.

— Doğru mu söylüyorsunuz? İnsanın sizde ummadığı iyi huyları keşfetmesi çok hoş oluyor. Haydi Scarlett somurtma artık. Size karşı nazik davranmadığım için üzgünüm. Ama bunu biraz da hak ettiniz. Haydi biraz gülümseyiniz. Ben tatsız bir konuya girmeden bir dakika eğlenelim hiç olmazsa.

Scarlett, "aman Tanrım, bana Ashley'den ve bıçkı atölyesinden söz edecek!" diye düşündü. Hemen gülümseyerek, gamzelerini gösterdi. Böylece Rhett'in tatsız konuya değinmesini önlemeye, hiç olmazsa geçiktirmeye çalıştı.

— Başka nerelere gittiniz Rhett? Herhalde bütün bu süreyi New Orlean'da geçirmediniz?

— Hayır bir ay Charleston'da kaldım. Babam öldü.

— Ah, çok üzüldüm!

— Yok canım, önemli bir şey değil. O ölmekle kötü bir şey yapmış olmadı ve ölümü beni fazla etkilemedi.

— Rhett böyle söylemeyiniz. Bu korkunç bir şey!

— Eğer üzüntülü bir tavır takınsam daha mı iyi olurdu? Aramızda hiçbir sevgi ve şefkat bağı kalmamıştı. Babamdan daima azar işittim.

Oysa bütün yaptıklarını kötülediği kendi babasına o kadar çok benziyordu ki...

— Ben büyüdükçe o beni daha çok pençesine alıyordu. Ben de hakkımdaki görüşlerini değiştirmek için hiçbir şey yapmıyordum. Babamın benden istediği çok sıkıcı bir şeydi. Sonunda bana Charleston centilmeni olmayı öğretti ve beni beş parasız sokağa attı. Ben çok keskin bir nişancı ve çok usta bir pokerciydim. Açlıktan ölmemek ve tam bir prens gibi yaşamak için bütün yeteneklerimi ortaya koydum. Bir Butler'ın geçimini kumarla sağlaması öyle feci bir şeydi. Bu yüzden babam benim annemle konuşmamı da engelledi. Savaş sırasında abluka dolayısıyla Charleston'a gittiğim zaman, annem benimle buluşmak için bin bir dolap çevirmek zorunda kalmıştı. Herhalde bütün bunların ona olan sevgimi artırmak için yapılmadığını anlamışsınızdır.

— Ama açıkladığınız bu bilgilerden benim hiç haberim yoktu.

— Evet öyle! Babam geleneklerine bağlı gerçek bir centilmendi. Yani hiçbir şey bilmezdi. Zekası sınırlıydı ve kendisine özgü hiçbir düşüncesi yoktu. Eski geleneklere bağlı kişilerin bütün özelliklerine sahipti, küstahtı. Benim yiyeceğimi kestiği ve artık ben yokmuşum gibi hareket ettiği için herkes ona çok hayrandı. O "eğer sağ gözün sana hakaret ederse onu çıkar!" atasözüne uygun hareket etti. Ben onun sağ gözü, büyük oğluydum; o intikam almak için beni çıkarıp attı.

Rhett bu anılarını anlatırken biraz gülümsüyordu; ama bakışları yine donuklaştı.

— O ölünce bana yaptıklarının hepsini affedebili-

rim. Ama unutamayacağım şey anneme ve kızkardeşime yaptıklarıdır. Savaş bittikten sonra onlar babamın hatası yüzünden yokluk içinde yaşadılar. Çiftliğimiz yanmış, pirinç tarlalarımız bataklığa dönmüştü. Babam vergilerini veremediği için Charleston'daki evimiz satılmıştı. Annem ve kızkardeşim zencilerin bile istemedikleri iki küçük odaya sığınmışlardı. Anneme para gönderdim, ama babam iade etti. Birkaç kez kızkardeşime para vermek için Charleston'a gittim. Nasıl haber aldı bilmiyorum, ama o paraları elegeçirmiş. Kızkardeşime öyle bağırıp çağırmış ki zavallı onun ölümünü ister olmuştu. Doğal olarak bu paralar da geri döndü. Annemle kızkardeşimin nasıl yaşadıklarına aklım ermiyor. Erkek kardeşim elinden geldiğince onlara bir şeyler veriyordu. Annem ve kızkardeşim sonunda dostlarının şefkatlerine sığındılar. Halanız Eulalie çok iyilik yaptı onlara. O annemin en iyi dostlarından biridir. Ona elbiseler verdi... Aman Tanrım! Annem sadaka bile almak zorunda kaldı.

— Eulalie hala! Ama Rhett benim gönderdiklerimden başka onun hiçbir şeyi yoktur.

— Olur şey değil! Demek o paralar sizden geliyormuş. Bunları size ödememe izin verir misiniz?

Bu güzel öneri Scarlett'in yüzünü güldürdü.

— Elbette izin veririm!

Scarlett'in bu memnun tavrı Rhett'in gözünden kaçmadı; gülümseyerek:

— Ah Scarlett, paradan söz edildiği zaman gözleriniz nasıl da parlıyor! dedi. Damarlarınızda İrlandalı kanı yerine İskoçyalı ya da Yahudi kanı mı dolaşıyor acaba?

— Nefret edilecek bir insansınız Rhett! Eulalie halaya yardım ettiğimi söylerken sizi asla kırmak niyetinde değildim. O beni altın babası sanıyordu ve durmadan benden para istiyordu. Bende olan parayla da bütün Charleston kentini besleyemem ya! Pekiyi, babanız neden öldü? Bir hastalığı var mıydı?

— Açlıktan öldüğünü sanıyorum. Bu onun için iyi

olmuştur. Çünkü annemle Rosemary'nin çektikleri aklıma geldikçe yüreğim sızlıyor. Batterie'de onlara bir ev satın aldım. Şimdi hizmetçileri de var. Paralarının nereden geldiğini bilmek istemiyorlar.

— Niçin?

— Charleston'u bilirsiniz. Oraya gittiniz değil mi? Ailem yoksul olabilir, ama soyluluğu elden bırakmaz. Oysa bu parayı bir kumarbazdan aldıkları öğrenilecek olursa onurlarını daha fazla koruyamazlar. Annem ve kızkardeşim, babamdan önemli bir servet kaldığını sanarak rahat ve mutlu yaşıyorlar. Bizimkilerin onun sayesinde rahat bir hayat sürdürdüklerini sanmaları, kuşkusuz babamı mezarında rahatsız ediyordur. Bir bakıma onun öldüğüne üzülüyorum. Çünkü o ölmeyi ne kadar çok istiyordu. Onun istediği bir şeyin gerçekleşmesini istemem.

— Niçin ölmek istiyordu?

— Onun gerçek ölümü General Lee'nin teslim olduğu gündü. Bu gibi şeyleri bilirsiniz. Yeni durumlara asla uyum sağlayamadı. Hep eski güzel günlerden söz ediyordu.

— Rhett yaşlı adamlar hep böyle olurlar.

Scarlett, kendi babasını ve Will'in onun için söylediklerini düşünüyordu.

— Yok efendim, yok! Örneğin Henry amcanıza bakınız. Şu ihtiyar kedi Mister Merriwether'a bakınız. Muhafız Kıtası ile birlikte yola çıktığı zaman sanki hayatla yeni sözleşme imzalamış gibiydiler. Bana öyle geliyor ki onlar o günden sonra daha gençleştiler; şimdi hayattan daha çok tat alıyorlar. Bu sabah ihtiyar Merriwether'a rastladım. Rene'nin arabasını kullanıyordu. Gelininin havailikten kurtulduğu günden beri kendisini on yaş daha genç hissettiğini söyledi. Atlarına bir küfür edişi vardı ki, sanki hiçbir şey umurunda değilmiş ya da on beş yaşında bir çocukmuş gibiydi. Ya sizin Henry amcanıza ne demeli. O hayattan başka yoldan tat alıyor şimdi. Adliye Bakanlığı'nda dulları, yetimleri Yankeeler'e, Carpetbaggerlar'a karşı savunuyor.

Oysa savaştan önce avukatlık yapmaktan vazgeçebilir ve şimdi evinde romatizmalarını tedavi ettiriyor olabilirdi. Bu adamlar gençleştiler. Çünkü bir hizmet veriyorlar, hepsinden önemlisi kendilerine ihtiyaç olduğunu hissediyorlar. Bu yüzden onlara yeni bir şans veren yeni dönemi hiç lanetlemiyorlar. Ama bazı gençler babam ve sizin gibi düşünüyorlar. Bu gençler yeni düzene ayak uyduramayacaklardır; ayak uydurmaları da beklenmemelidir. Bu da beni sürekli tartışmak istediğim o kötü konuya doğru sürüklüyor Scarlett!

Rhett'in sözü birden o kötü konuya getirmesi Scarlett'i heyecanlandırdı. Genç kadın;

— Ne... Ne...? diye kekeledi.

— Sizi gayet iyi tanıdığım için sizden ne namus, ne onur, ne de dürüstlük bekliyordum. Ama yine de size güvendiğim için kendimi aptal sayıyorum.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Haydi canım, gayet iyi anlıyorsunuz. Bir gün size gelmek için Houx Sokağı'ndan geçiyordum. O sırada biri bana "bonjur!" diye bir çitin üzerinden bağırıyordu. Bana böyle hitap edebilirlerdi, ama bu kimse herhalde Mrs. Wilkes olamazdı! Doğal olarak durdum ve onunla konuştum.

— Sahi mi söylüyorsunuz?

— Evet, aramızda çok güzel bir konuşma geçti. Cesaretimden dolayı beni daima kutlamak istediğini söyledi. Şu Konfederasyon konusundan dolayı beni takdir ediyordu.

— Ah Melanie delidir! Sizin kahramanlığınız bir gece onun hayatına mal olacaktı az daha...

— Atlanta'da ne yaptığını ona sorduğum zaman cahilliğimden dolayı hayretler içinde kaldım. Kocası ile birlikte buraya yerleşmiş olduklarını ve Mister Wilkes'ı atölyenize ortak aldığınızı söyledi.

Scarlett canı sıkılmış bir biçimde;

— Evet! dedi.

— Bu bıçkı atölyesini satın almanız için gerekli parayı size ben verdim. Şimdi ise size nasıl bir imkan

sağladığını anlıyorum. Bu para herhangi bir biçimde Ashley ile ilişki kurmanıza hizmet etmemeliydi.

— Çok saldırgansınız. Verdiğiniz parayı size ödedim. Bıçkı atölyesinin sahibi benim ve istediğimi yaparım.

— Bu söylediklerinizi, bana ödediğiniz parayı nasıl kazandığınızı sormama engel değildir.

— Odun satarak.

— Siz benim verdiğim borç sayesinde para kazandınız. Demek ki benim param sizin Ashley ile ilişki kurmanıza hizmet ediyor. Siz onursuz bir kadınsınız. Eğer borcunuzu vermeseydiniz derhal bunu sizden ödemenizi istemekten büyük bir zevk duyardım.

Rhett, alaycı bir tavırla konuşuyordu. Ama gözlerinde öfke alevleri parlıyordu.

Scarlett, onun suçlamalarına bir cevap vermek gerektiğini düşündü ve düşmanca bir tavır takınarak;

— Ashley'den neden bu kadar nefret ediyorsunuz? Yoksa onu kıskanıyor musunuz? dedi. Bu sözleri söyler söylemez devirdiği çamın farkına vararak yüzü kulaklarına kadar kızardı. Rhett, başını arkaya atarak kahkahalarla güldü.

— Tamam onursuzluğunuza bir de bunu ekleyin! Siz daima kendinizi bölgenizin kraliçesi sanıyorsunuz, öyle değil mi? Her zaman dört ayak üzerine düşeceğinizi ve bütün erkeklerin size olan aşklarından dolayı öleceklerini sanıyorsunuz.

Scarlett:

— Yanılıyorsunuz! diye bağırdı. Ashley'den bu kadar nefret etmenizin nedenini bilmiyorum. Bulduğum tek açıklama da bu oluyor.

— Sizi meraklandıran nedeni başka yerde arayın şekerim! Çünkü kıskançlık değil. Ashley'den nefret etme iddianıza gelince...Onun hakkında duyduğum tek duygu, bir çeşit merhamettir.

— Merhamet mi dediniz?

— Evet! Biraz da hafifseme... Haydi bana söyleyiniz bakalım! Benim gibi bir üçkağıtçı ondan bin kat daha

değerlidir. Sakinleştiğiniz zaman isterseniz bu sözlerimle neyi anlatmak istediğimi size açıklarım.

— Bu beni hiçbir zaman ilgilendirmez.

— İlgilendirmese de yine söyleyeceğim. Yoksa benim kıskançlığımla ilgili hayaller kurmaya devam edeceksiniz; bu da benim için hiç hoş değil. Ashley'ye acıyorum; çünkü o ölseydi, onun için daha hayırlı olurdu. Onu aşağılıyorum, çünkü ne yana dönmesi gerektiğini bilmiyor. Böylece rüya âleminde kaybolup gitti.

Bu düşünce, Scarlett için pek yeni değildi. Rhett'in buna benzer bir düşünceden daha önce de söz ettiğini anımsıyordu. Fakat bunu nerede ve ne zaman dinlediğini kestiremiyordu.

Öfke belliğini o kadar karıştırıyordu ki, artık hiçbir şey bilmek istemiyordu.

— Eğer serbest bırakılsalardı Ashley tipindeki adamlar ölümü yeğ tutarlardı. "Burada Güney Konfederasyonu için ölmüş bir asker yatıyor" cümlesi yazılı bir taşın altında sonsuz uykularına dalmaları pek hoşlarına giderdi.

— Neden böyle olsun anlamıyorum!

— Burnunuzun ucunda koca koca harflerle yazılı olan bir şeyi nedense göremiyorsunuz, doğru değil mi? Eğer bu adamlar ölseydi bu onların sıkıntılarının sonu olacaktı. Böylece çözümsüz sorunların içinde bocalamayacaklardı. Nesiller boyu aileleri onları yüceltecekti. Ölülerin mutlu olduklarını söylerler. Ashley Wilkes'ın şimdi mutlu olduğunu söyleyebilir misiniz?

Scarlett canı sıkkın bir biçimde;

— Haydi canım! diye başladığı sözlerinin arkasını getiremedi. Çünkü Ashley'nin gözlerinde farkettiği o donuk ifadeyi anımsadı.

— Ashley'nin Hugh Elsing'in ya da Doktor Meade'in benim babamdan ya da sizin babanızdan daha mutlu olduklarını varsayınız.

— Onlar, mutlu olmaları gerektiği oranda mutlu değildir. Çünkü servetlerini kaybettiler.

Rhett gülerek;

— Söz konusu olan bu değil tatlım! dedi. Ben size başka bir kayıptan, yani içinde yaşadıkları bu dünyanın kaybedilmesinden söz ediyorum. Onlar, savaş bittikten sonra sudan çıkmış balık gibi oldular. Onlar; belirli bir rolü oynamak, belirli işleri yapmak için yetiştirilmişti. Ama bu rolleri ve bu işleri General Lee'nin Appomattox'ta teslim olduğu gün bitmiştir. Ah Scarlett şu aptal tavrı bırakın Allahaşkına! Ashley Wilkes'ın yapacak ne işi var, söyler misiniz? Şimdi onun evi, yurdu mu var? Vergilerini ödeyemediği için çiftliğine elkonuldu. Şimdi o elleriyle çalışabilir mi? Zekasını kullanabilir mi? İddiaya girerim ki o bıçkı atölyenizi yönetmeye başladığı günden beri siz zarar ettiniz! Öyle değil mi?

— Hayır!

— Çok kibarca bir cevap! Bir pazar günü, defterlerinize bir göz atmama izin verir misiniz?

— Haydi şeytan sustursun sizi! Hemen gidiniz artık. Gidiniz!

— Şeytanı bilirim ben tatlım! O tatsız bir çapkındır. Onu görmek için geri dönmeyeceğim. Hatta güzel gözleriniz için bile. İhtiyacınız olduğu zaman paramı kabul ettiğinizi biliyorum. Ne yapmanız gerektiği konusunda sizinle anlaşmıştık. Ama siz sözleşmeyi bozdunuz. Şu sözümü unutmayın: Hileci güzelim, bu günlerde başka bıçkı atölyeleri açmak için ya da işlerinizi düzeltmek için benden borç isteyeceksiniz, o sırada da bana kur yapabilirsiniz şekerim!

Scarlett:

— Teşekkür ederim. Paraya ihtiyacım olursa bankama başvururum! diye soğuk bir tavırla karşılık verdi. Bu sırada öfkeden boğazı sıkılıyor, soluğu kesiliyordu.

— Doğru mu? İstersen bir dene bakalım, bankadan sana ne cevap verecekler? Ben o bankanın büyük ortaklarından biriyim.

— Sahi mi?

— Evet, bazı namuslu işlerle de ilgileniyorum.

— Olabilirsiniz! Ama başka bankalar da var.

— Çok haklısınız, evet başka bankalar var. Ama etki alanım içinde ise daha siz bir dolar alamadan köprülerinizin altından çok su akacaktır. Tavsiyem şudur size: Eğer para arıyorsanız faizcilik yapan Carpetbaggerlar'a gidin!

— Seve seve onlara giderim...

— Ama faiz oranını öğrenince çok şaşıracaksınız. Onun için benimle iş yapsanız daha akıllı hareket etmiş olursunuz.

— Siz kendinizi olağanüstü biri gibi kabul ediyorsunuz, öyle değil mi? Zengin ve etkili! Ama bu durumunuz Ashley ve benim gibi düşenlerin durumundan yararlanmanıza engel değil.

— Siz kendinizi, Ashley ile aynı gruba dahil etmeyiniz. Siz düşmezsiniz, sizi hiç bir şey yıkamaz. Ama Ashley okkanın altına gitti, o daima yerde kalacak, ta ki güçlü biri onu yerden kaldırana kadar... Ona yardım edilmez, o korunmazsa yerden kendi başına kalkması mümkün değildir. Benim gibi adamlar da, Ashley ve onun gibi olanlar yararlansın diye paralarını harcamazlar.

— Ama siz beni yerden kaldırmak için yardım ettiniz ve...

— Bunu sizi kınamak için yaptım tatlım! Size bu biçimde yardım etmek tehlikeliydi, ama bu bana çok ilgi çekici geliyordu. Niçin mi? Açıklayayım: Siz ailenizin koltuğu altında yaşamak istemediniz. Siz tek başınıza kalmıştınız ve bugün servetiniz bir ölünün cüzdanından alınmış parayla, Konfederasyon'dan çalınmış paraya dayanıyor. Siz çok etkili işler yaptınız, yalnız cinayet işlemediniz. Ama bir başkasının nişanlısını kandırdınız, kendinizi zina yapacak kadar alçalttınız, yalan söylediniz. Bütün bunlar hayret vericidir ve sizin güçlü bir kişiliğiniz olduğunu da gösterir. Böyle birine borç para vermek tehlikeli olur. Ama şu Mrs. Merriwether gibi kocakarıya ben elinden bir belge almadan tam on bin dolar borç verdim. Bir sepette poğaça satarak işe başladı ve şimdi pastanesinde yarım düzine

adam çalışıyor. Büyükbaba Merriwether araba kullanmaktan çok hoşlanıyor. Şu küçük Rene Picard ayak hizmetinde çalışıyor ve yaptığı işi seviyor. Ya şu şeytan Tommy Wilburn... Tamam canınızı sıkıyorum galiba.

— Evet canımı sıkıyorsunuz!

Scarlett, bu cevabı verdikten sonra onu kızdırıp Ashley'yi unutturmak istedi:

— Beni çilden çıkaracak kadar canımı sıkıyorsunuz. Bununla beraber...

Rhett, Scarlett'in tuzağına düşmedi.

— Onlar yardım edilmeye değer kişilerdi. Ama Ashley Wilkes... Haydi canım!

Bu tip adamlar harap ve perişan bir dünyada hiçbir yararlı iş yapamazlar. Ortalık karıştığı zaman ilk kez kaybolmaları gereken bunlardır. Onların yaşamaya hakları yoktur. Çünkü mücadele etmiyorlar ve dövüşmesini bilmiyorlar.

Dünya ilk kez alt üst olmuyor ve bu sonuncusu da olmayacak. Dünya karıştığı zaman, herkes elindekini kaybeder. Bu durumda ortada tek silah olarak akıl ve güç kalır. Ama Ashley gibi aklı ve gücü olmayan ya da bunları kullanmasını bilmeyen insanlar da vardır. İşte bu kişiler ortada kalırlar ve sonunda yuvarlanıp giderler.

Bu bir toplum yasasıdır. Dünya onlarsız da yoluna devam edebilir. Ötekiler ve özellikle en cesur olanlar tüm yükü omuzlarlar, yıkımdan önce bulundukları yeri tekrar kazanmakta gecikmezler.

Scarlett öfkeyle cevap verdi:

— Siz yoksuldunuz! Babanızın sizi evinden beş parasız kovduğunu biraz önce söylemiştiniz, öyle değil mi? Ben Ashley'yi anlayacağınızı ve onun felaketlerine acıyacağınızı sanıyordum.

— Onu çok iyi anlıyorum! diye Rhett karşılık verdi. Ama dediğiniz felaketlerine acırsam Allah canımı alsın! Orduların teslim olmasından sonra Ashley benden çok daha iyi durumdaydı. Onun kapılarını çalacağı arkadaşları vardı.

Bana gelince... Ben Hazreti İsmail (*) gibiydim. Ama şimdi Ashley ne oldu?

— Eğer Ashley'yi kendinizle karşılaştırırsanız... İddiacı adam... Haydi... Allah'tan o size benzemiyor. Ellerini Carpetbaggerlar'ın ve Yankeeler'in paralarıyla kirleten o değildir. Onun kendine göre birtakım kaygıları var. O namuslu adamdır.

— Kaygıları ve namuslu oluşu, bir kadının yardımını kabul etmesini engellemedi ama!...

— Başka ne yapabilirdi?

— Bunu bilmek bana düşmez. Yalnız ben yaptığımı ya da yapamadığımı bilirim. Babam beni evinden kovduğu zaman savaşta ve savaştan sonra neler yaptığımı biliyorum ve başkalarının da neler yaptıklarını biliyorum.

Bir uygarlığın yıkılışından çıkarabileceğimiz payı gördük ve bundan yararlandık. Bazı kişiler namuslu yollardan gittiler. Kimileri karışık işler yaptılar. Ama biz hepimiz durumun farkındaydık ve aynı biçimde devam ediyoruz. Bu âleme mensup olan Ashley gibileri, bizimle aynı şansa sahiptiler, ama bundan yararlanmasını bilemediler. Bunların beyinleri yok Scarlett! Yaşamaya değer olanlar yalnız beyni olanlardır.

Scarlett, Rhett'in söylediklerini güçlükle anlıyordu. Birkaç dakika önce açıklamaya çalıştığı anı, şimdi kafasında netleşiyordu. Soğuk rüzgarın yaladığı Tara'daki meyve bahçesinde geçen olayı anımsıyordu. Bir odun yığınının önünde Ashley'yi elinde balta ile kazık yontarken görüyordu. Kendisinin yüzüne bakmadan bir şey söylemişti... Ashley ne demişti. Garip bir sözcüktü. Evet evet, yabancı bir sözcük söylemişti: kıyâmet... Yani dünyanın sonundan söz etmişti...

(*) İbrahim Peygambere "Allah'ın kurbanı" anlamında Zebihatullah denir. Babası peygamber Hazreti İbrahim'dir. Kur'an'daki bir kıssaya göre, Hazreti İbrahim, Allah'ın emriyle oğlu İsmail'i kurban etmek istemiş, meleklerin koç getirmesi üzerine koçu kurban etmiştir. Böylece Hz. İsmail kurban edilmekten kurtulmuştu.

O anda bu sözlerin derinliğine inememişti. Ama şimdi anlamaya başlıyordu. Scarlett dalgın bir biçimde;

— İşte Ashley demişti ki... diye mırıldandı.

— Evet!

— Bir gün Tara'da bana... Tanrıların yok oluşundan, dünyanın sonundan söz etmişti, sanırım.

Rhett, Ashley'nin neden söz ettiğini anladı:

— Haa şu Götterdammerung!

Scarlett:

— Öyle bir şeydi! deyince Rhett'in ilgisi arttı ve merak eden bir tavırla sordu:

— Sonra ne dedi?

— Aaa... Pekiyi anımsayamıyorum... Ama... Evet evet, aşağı yukarı şöyle dedi bana: Daima güçlüler üstte kalacaklar ve zayıflar okkanın altına gidecekler.

— Demek Ashley'nin görüşleri bu noktada toplanıyormuş! Eğer o bu görüşte ise bu onun için çok daha kötü. Çünkü bu adamların çoğu bunu anlamazlar ve anlayamayacaklardır. Bütün zamanlarını eski günlerin sihirli formüllerinin ne olabileceğini düşünmekle geçirirler. Ama Ashley kaderin önceden çizilmiş olduğunu anlıyor.

— Hayır ben yaşadığım sürece onun için kaybedilmiş bir şey yoktur!

Birden yüzü gergin bir hal alan Rhett;

— Scarlett, Ashley'nin bıçkı atölyenizi yönetmek için Atlanta'ya gelmesini nasıl sağladınız? Size direnmedi mi? diye sordu.

Bu sırada Scarlett, babasının cenaze töreninden sonra yaşanan olayı anımsadı; ama bu anıyı hızla kafasından uzaklaştırdı.

Scarlett:

— Hayır hayır, haydi canım! diyerek bu sorunun sorulmasına öfkelendiğini belli etti. Ona ihtiyacım olduğunu anlattım. Frank'in de bana yardım edemeyecek kadar işleri başından aşkındı. Üstelik o sırada ben Ella Lorena'ya hamileydim, anlıyor musunuz?

— Annelikten çok iyi yararlandınız doğrusu! Böylece sonunda amacınıza ulaştınız. Kürek mahkumunun zincirine bağlı oluşu gibi, size minnetle bağlanan çaresiz Ashley! Her ikinize de neşe dolu günler dilerim. Ama bu tartışmaya başlarken söylediğim gibi, küçük hevesleriniz için harcayacağınız bu paradan başka hiçbir şey bulamayacaksınız.

Scarlett öfkeden çılgına dönüyordu, aynı zamanda büyük bir umutsuzluğa da düşmüştü. Birkaç haftadan beri üzerinde bir odun deposu kurmayı tasarladığı bir arsayı satın alabilmek için yeniden Rhett'ten borç para almayı düşünüyordu.

— Paranıza ihtiyacım yok! diye bağırdı. Johnnie Gallegher sayesinde bana gerekenden fazlasını kazanıyorum.

—Evet durumunuzu öğrendim. Savunmasız dulları, yetimleri ve cahilleri kafeslemekte pek beceriklidir Gallegher. Madem böyle bir işe kalkıştınız niçin zenginleri ve güçlüleri de kafeslemeyi denemiyorsunuz? Ormanlar haydudu Robin Hood'dan sonra bu ikinci hırsızlık olayına ahlak kurallarına uygun bir hareket olarak bakılabilir.

Scarlett, Rhett'in alay ve hakaret dolu sözlerine artık daha fazla dayanamadı ve bir tayfun gibi patladı:

— Söylediğiniz gibi yoksullardan çalmak daha kolay ve daha güvenli olduğu için!

Rhett:

— Siz samimi bir edepsizsiniz Scarlett! dedikten sonra kahkahayla güldü.

"Edepsiz!" Bu söz genç kadının kalbini kırdı, şaşkına çevirdi. "Hayır ben bir edepsiz değilim!" diye düşündü. En azından böyle olmaya niyeti yoktu. O bir hanımefendi olmak istiyordu. Birden dalgınlaştı ve yıllar öncesini düşünmeye başladı. Annesini ve evin içinde yürürken çok güzel bir biçimde sallanan ipek elbisesini anımsadı. Pek çok hasta insana şifa dağıtmış olan annesinin ellerini görür gibi oldu. Herkes Ellen'ı sever ve ona saygı gösterirdi. Tüm beyaz ve siyahların gönül-

lerini fethetmişti. Scarlett birden yüreğinde bir burukluk hissetti. Yorgun bir tavırla;

—Eğer beni öfkelendirmek istiyorsanız boşuna vaktinizi yitirmeyiniz! dedi. Şu Yankee askeri bizim evi soymaya geldiği zaman korkak ve yumuşak davransaydım bana, Wade'e, Tara'ya ve hepimize ne olurdu! İsterseniz bunu artık düşünmeyelim. Jones Wilkerson'ın evimizi almak istemesine gelince eğer korku ve kaygı içinde olsaydım şimdi nerede olacaktık acaba? Ben bir hanımcık olup da Frank'i vergi parasını vermeye razı etmeseydim bugün halimiz nice olurdu? Belki bir edepsizim Rhett, ama her zaman değil. Bugün bu durumda olmasaydım işin içinden nasıl çıkabilirdim acaba? Ben hiçbir zaman keyfim için, zevkim için edepsizleşmedim. Son birkaç yıldır bir fırtına ile mücadele ediyorum. Yüklü bir tekneyi açık denizde ilerletmeye çalışıyorum. Gemimi azgın dalgalara kurban vermemek için gerekli olmayan şeyleri denize atmakta duraksamıyorum.

Rhett, yumuşak bir sesle cevap vermeyi uygun buldu:

— Gurur, onur, erdem, içtenlik, iyilik! Evet hakkınız var, bir gemi batmak üzereyken bütün bu manevi değerler gözden çıkarılır. Ama siz yine dostlarınıza bir bakın! Onlar tam yüklü gemileriyle güvenli bir yere yanaşıyorlar ya da bütün yelkenleri açarak açık denizde hızla yol alıyorlar.

Scarlett:

— Bunlar bir sürü aptaldır! dedi açıkça. Benim yapacaklarımın bir zamanı var. Her şey sırayla. Yeterli paraya kavuşunca ben de güzel ve kibar bir kadın olacağım.

— Güzel ve kibar olmanız için her şeye sahipsiniz; ama yapamazsınız, olamazsınız. Şunu unutmayın: Denize atılan malları daha sonra toplamak ve düzenlemek çok zordur. Bu başarılsa bile onların eksik ya da zedelenmiş olduğu görülür.

Rhett birden ayağa kalktı ve şapkasını eline aldı.

— Gidiyor musunuz?

— Evet! Yoksa hoşunuza gitmedi mi? Sizde vicdan adına ne kalmışsa sizi onunla başbaşa bırakıyorum.

Sustu ve parmağını tutan bebeğe baktı.

— Sanırım Frank çok övünüyordur!

— Kuşkusuz!

— Doğal olarak Frank'in kızı için birçok tasarıları vardır, öyle değil mi?

— Bilirsiniz, erkekler çocukları hakkında aptalca şeyler düşünürler.

Rhett:

— O halde Frank'e söyleyiniz! dedikten sonra yüzünde karmakarışık bir ifade belirdi. O kızı için yaptığı planların gerçekleşmesini istiyorsa, akşamları evinde biraz daha çok kalsın!

— Ne demek istiyorsunuz?

— Ona akşamları evde kalmasını öğütlüyorum.

— Ah, siz nefret edilecek bir adamsınız! Savallı Frank'in hakkında üstü kapalı konuşmakla...

Rhett kahkaha atarak Scarlett'in sözünü kestikten sonra;

— Aman Tanrım! Benden ne istiyorsunuz? dedi. Ben Frank'in bir şey yaptığını söylemek istemiyorum.

Basamakları indi ve yüzünde tatlı bir gülümsemeyle uzaklaştı.

14

Mart ayı kazma kürek yaktırıyor... Bir ikindi vakti Scarlett arabasıyla Johnnie Gallegher'in yönettiği bıçkı atölyesine gidiyordu. Kalın seyahat örtüsüne bürünmüş olan Scarlett'i sert esen rüzgar rahatsız ediyordu. Genç kadının soğuktan burnu kıpkırmızı olmuştu.

Onu soğuk rüzgardan başka rahatsız eden bir şey daha vardı. Artık tenha yerlerde tek başına gitmek çok tehlikeli olmuştu. Çünkü zenciler tamamen kontrolden çıkmışlardı. Ashley'nin tahmini gerçekleşmiş ve devlet parlamentosunun yasa değişikliğini reddetmesi üzerine gerginlik çok artmıştı.

Parlamentonun bu tutumu karşısında öfkelenen Kuzey, bu ret kararını yüzüne indirilmiş bir şamar sayarak intikam almakta gecikmemişti. Kuzey, ne pahasına olursa olsun zencilerin seçilme hakkını Georgia'ya kabul ettirmeye kararlıydı. İlk iş olarak Georgia devletinin ayaklandığını ilan etti ve en sert savaş yasalarını uyguladı. Artık Georgia, devlet olarak yoktu. Koskoca ülke, Florida ve Alabama ile beraber "Üç Numaralı Askeri Bölge" sayılmış ve bir federal generalin komutası altına girmişti.

Geçen yıl geçerli olan genelgeler, kararlar ve tüzükler, General Pope'un uygulamalarının yanında çok hafif, çok yumuşak ve adaletli kalıyordu. Gelecek tehditlerle doluydu. Üstün gelenlerin baskısı altında ülke bir karanlığa, bir belirsizliğe sürükleniyordu. Zavallı ülke bir tepki gösterebilmek için umutsuzca çabalıyordu. Ne kadar önemli olduklarını anlayan zenciler arkalarındaki Yankee askerlerinin desteğiyle ortalığa dehşet

saçıyorlardı. Hiç kimse onların saldırılarından ve şiddet eylemlerinden korunamıyordu.

Halk şimdi de korku ve acı içinde yaşam savaşı veriyordu. Bu dehşet verici baskıdan Scarlett de payına düşeni alıyordu. Genç kadın çok korkuyordu, kendine yönelik bir saldırı girişiminde kendini savunmaya kesin kararlıydı. Yanına Frank'in tabancasını almadan dışarı çıkmıyordu. Bütün kötülüklerden devlet parlamentosunu sorumlu tutuyor, bu kuruma içinden lanet yağdırıyordu. Parlamentonun jestini herkes kahramanca bulmuştu, ama bu bir işe yaramamıştı. Yalnızca durumu kötüleştirmişti.

Ağaçların arasına girdikten sonra Shanty Town'un yükseldiği küçük vadiye doğru inen yola yaklaşırken, Scarlett atının hızlanması için dizginleri sallıyor ve "deh!... deh!..." diye bağırıyordu. Ordudan kalan eski çadırların ve kulübelerin yakınından ne zaman geçse rahatsızlık duyardı. Bu çevrenin çok kötü bir şöhreti vardı. Çeşitli yerlerden uzaklaştırılmış olan zenciler bu bölgede yaşardı. Daha da önemlisi, burası beyaz ve siyah suçlulara yataklık ederdi. Bir suçluyu arayan Yankee askerlerinin ilk araştırdıkları yer bu çevre olurdu. Burada tabanca ve bıçakla dövüşmek adet haline geldiği için hükümet güçleri bu olayların üzerine pek gitmezdi. Yetkililer, Shanty Town halkının hesaplarını kendi aralarında görmelerini yeğ tutardı. Çevredeki ormanda kalitesiz viski üreten bir imbik kurulmuştu. Her akşam vadinin eteklerinde bir sürü sarhoşun naraları, küfürleri işitilirdi.

Yankeeler de buranın ciddi bir ameliyat masasına yatırılmasının gerektiğine inanıyorlardı, ama hiç bir girişimde bulunmuyorlardı. Atlanta ve Decatur halkı bu durumdan çok etkileniyordu. Çünkü bir kentten ötekine gitmek için buradan geçmeleri gerekiyordu. Bu bölgede işi olan kişiler tabancalarının tetiğini hazır bulundururlardı. Kadınlar yanlarında eşleri ya da erkek kardeşleri de olsa bu yoldan geçmek istemezlerdi.

Yanında Archie varken Scarlett, Shanty Town'dan

geçerken hiç korkmazdı. Çünkü bu eski kürek mahkumunun yanında hiçbir zenci gülmeye bile cesaret edemezdi. Ama şimdi bu yolu tek başına geçmek zorundaydı. Zaten can sıkıcı birtakım olaylara da tanık olmuştu. Ne zaman Scarlett'in arabasını görseler siyah cadılar ona hakaret etmek için adeta birbirleriyle yarışırlardı.

Bu durumda Scarlett'in elinden, ağırbaşlı görünmekten başka bir şey gelmezdi. Ama çok öfkelenir, içi içine sığmazdı. Sıkıntılarını ve korkularını ailesine, dostlarına söyleyerek teselli de bulamazdı. Çünkü ona daima yüksek bir sesle şöyle denirdi: "Onlardan başka bir davranış mı bekliyordunuz şekerim?" Sonra da onun bıçkı atölyesine gitmesini önlemek isterlerdi. Oysa Scarlett bu gezintileri yapmaya kararlıydı.

Shanty Town'a giden yola gelince vadinin sonundaki harabelere canı sıkılarak baktı. "Bugün laf atan zenci kadınlar yol kenarlarında gözükmüyorlar!" diye düşündü. Soğuk rüzgar ateşle kızartılan domuz etinin kokusunu getiriyordu. Yavaşlayan atı dizginleri sallayarak hızlandırdı. Ürkek ürkek çevresine bakınırken bir meşe ağacının arkasında bir büyük karaltı gördü. Bu saklandığı yerden çıkan iri yarı bir zenciydi. Scarlett korktu, ama soğukkanlılığını koruması gerektiğini farketti. Derin bir soluk aldı, dizginleri çekip arabayı durdurdu. Hemen yanında, örtünün altında duran Frank'in tabancasını aldı. Sert bir sesle;

— Ne istiyorsunuz? diye bağırdı.

Zenci birden geri çekilip ağacın arkasına kaçtı. Sonra korkan ve yalvaran bir sesle konuştu:

— Aman Yarabbi! Mrs. Scarlett ne olur büyük Sam'i öldürmeyiniz!

Büyük Sam mi? Scarlett kulaklarına inanamadı, hayretten donup kaldı. Bu Büyük Sam miydi gerçekten? Son kez kuşatmanın sonlarına doğru siper kazmaya götürülürken gördüğü Tara'nın ustabaşısı Sam! Olur şey değil!... Scarlett yine sesini sertleştirerek bağırdı:

— Ağacın arkasından çık! Kendini göster bakalım! Gerçekten Sam misin, bir göreyim!

Zenci hem korkarak, hem utanarak ortaya çıktı. Ayakları çıplaktı, üzerinde kendisine dar gelen mavi renkte bir Yankee çeketi vardı. Üstü başı perişandı. Dev gibi adam acınacak haldeydi. Scarlett onu tanıdı ve derin bir soluk aldıktan sonra gülümsedi. Tabancasını örtünün altına koydu ve ona seslendi:

— Sam, seni gördüğüme memnun oldum!

Kocaman gözlerini açıp, bütün beyaz dişlerini göstererek gülümseyen Sam arabaya yaklaştı. Scarlett'in uzattığı elini tuttu.

— Oh Allah'ım aileden biri ile karşılaşmak ne büyük mutluluk! dedi. Niçin bu kadar korktunuz Mrs. Scarlett, niçin tabancanız var? Sizi korkuttuğum için özür dilerim.

— Buralarda kötü adamlar var Sam! Bu yüzden silah taşımak zorunda kalıyorum. Senin gibi namuslu bir zencinin, Shanty Town gibi böyle lanet bir yerde ne işi var? Neden burada yaşıyorsun? Neden Atlanta'ya gelip beni aramadın?

— Mrs. Scarlett ben Shanty Town'da oturmuyorum. Buralarda yaşar mıyım hiç! Küçük bir gezinti yapmak istemiştim. Sizin Atlanta'da olduğunuzu bilmiyordum. Tara'da olduğunuzu sanıyordum. Fırsatını bulunca Tara'ya gidecektim.

— Kuşatmadan beri Atlanta'da mı oturuyorsun?

— Hayır afandım, hep gezdim. Beni son kez gördüğünüz zamanı anımsıyorsunuz değil mi? Ben siper kazmak ve kum torbalarını doldurmak için köpek gibi çalıştım. Ta Konfederelere Atlanta'yı bırakana kadar hizmet ettim. Benim komutanım Yüzbaşı efendi öldükten sonra kimsesiz kaldım. O zaman ormanlarda saklandım. Tara'ya gelmek istiyordum, ama Yankeeler'in her yeri yaktıklarını duymuştum. Nereden geçilip gidileceğini bilmediğim gibi, bir belge de yoktu yanımda... Sonra Yankeeler geldi, iyi bir Yankee beni atına bakmam için yanına aldı. Ah Mrs. Scarlett ben de Pork gi-

bi sizin hizmetinizde olmaktan çok memnundum. Bunu kent yetkilisine söyledim, ama Yankeeler bir şey bilmiyorlardı. Onlar Tara'yı yaktılar mı afandım?

— Ateşe verdiler, ama biz söndürdük.

— Çok sevindim afandım. Tara benim yuvamdır afandım. Savaş bittiği zaman Yankee afandı bana şöyle dedi: 'Sam benimle Kuzey'e gel! Sana iyi işler vereceğim.' O günlerde Mrs. Scarlett, Tara'ya dönmeden önce öteki zenciler gibi özgürlüğün tadını tatmak istiyordum. O Yankee afandı ile birlikte Washington'a, New York'a ve Boston'a gittik. Mrs. Scarlett biliyor musunuz, ben seyahat yapmış bir zenciyim artık. Yankeeler'in sokaklarında sayılamayacak kadar at, araba var afandım. Ben oralarda hep ezilmekten korktum.

— Kuzey'i sevdin mi Sam?

Sam bir an duraksadı.

— Hem sevdim, hem sevmedim sayılır Mrs. Scarlett. Yankee afandı çok iyi bir adamdı, ama karısı öyle değildi. Karısı bana nasıl sesleneceğini, beni nasıl çağıracağını bilmiyordu. Yankee afandı ona, beni "Sam!" diye çağırmasını tembihledi. O da öyle yaptı. Ama bütün Yankeeler beni ilk gördükleri zaman "Mister O'Hara!" diye çağırıyorlardı. Onlardan biriymişim gibi kendileriyle birlikte oturmamı istediler. Mrs. Scarlett ben beyazlarla hiçbir zaman beraber oturmadım. Ben bunu öğrenemeyecek kadar da ihtiyarım. Gerçi bana beyazmışım gibi davranıyorlardı ama onlar zencileri sevmiyorlardı. İşin doğrusu budur Mrs. Scarlett. Onlar benden korkuyorlardı. Bana her zaman şunu soruyorlardı. Arkamdan kovalayan köpekleri, sırtıma indirilen kırbaçları... Aman Allah'ım, Mrs. Scarlett beni Tara'da hiç dövdüler mi? Siz Mister Gerald'ı bilirsiniz. O benim gibi değerli bir zenciye vurulmasını hiç istemezdi. Yankeeler'e hep bunları anlattım. Mrs. Ellen'ın zencilere çok iyi davrandığını, bir gün hastalandığım zaman tam bir hafta başucumdan ayrılmadığını söyledim; ama onlar inanmadılar. İşte o zaman ben Tara'yı, Mister Gerald'ı ve Mrs. Ellen'ı o kadar çok aradım ki bir akşam

kaçıp yola koyuldum. Yük vagonlarında saklanarak Atlanta'ya geldim. Şimdi Mister Gerald'ı ve Mrs. Ellen'ı görünce çok çok sevineceğim... Afandım sizi de gördüğüme sevindim. Ben artık özgürlükten bıktım. Bana domuz işkembesi verecek, hastalandığımda bana bakacak birini istiyorum. Ya gene zatürreeye yakalanırsam ben ne yaparım? Yankee kadın bana bakmıyordu. O bana "Mister O'Hara" diyordu ama bana bakmıyordu. Oysa Mrs. Ellen hastalanınca hep bana bakardı. Ne var Mrs. Scarlett? Neden üzüldünüz?

— Sam, babam ve annem öldüler!

— Öldüler mi? Alay mı ediyorsunuz Mrs. Scarlett? Bu benim gibi yaşlı bir zenci için hoş bir şaka değil.

— Alay etmiyorum Sam, keşke alay olsaydı! Ama doğru. Annem General Sherman'ın askerleri Tara'ya geldiği zaman öldü... Babam da geçen ay haziran ayında öldü. Şimdi bunlardan söz etmeyelim; sana başka zaman her şeyi anlatırım. Miss Suellen Tara'da kaldı ve çok iyi bir adam olan Will Benteen ile evlendi. Miss Carreen bir... şeydedir...

Scarlett sustu. Bu zenciye manastırın ne olduğunu nasıl anlatacağını düşündü. Bunu şu sıra beceremeyeceğini anlayınca;

— O şimdi Charleston'da oturuyor! dedi. Ama Pork ve Prissy Tara'da... Haydi gel Sam! Burnunu sil. Eve gelmek ister misin?

— Avat afandım, ama Mrs. Ellen'ın zamanındaki gibi...

— Sam Atlanta'da kalıp benim yanımda çalışmak ister misin? Benim bir arabacıya ihtiyacım var, hem de pek çok. Bak görüyorsun halimi. Atlanta'daki pis heriflerle bu iş olmuyor.

— Avat afandım, anlıyorum. Kuşkusuz bir arabacıya ihtiyacınız var. Böyle yalnız başına gezinmeniz çok tehlikelidir. Bugünlerde bazı zencilerin ne kadar kötü şeyler yaptıklarını duymuş olmalısınız. Hele Shanty Town'dakiler... Sizin ihtiyatlı olmanız gerekirdi. Ben yalnız iki günden beri Shanty Town'dayım, ama bura-

da sizden söz ettiklerini duydum afandım. Bu kötü kadınlar sizin için çok fena şeyler söylediler. Geçerken sizi tanıyamadım, arabayı çok hızlı sürüyordunuz. İnanın bu zencilerin derilerini soyarım eğer size bir şey yapacak olurlarsa... Siz gelirken buradan dönen biriyle karşılaştınız mı?

— Hayır, dikkat etmedim. Sana teşekkür ederim Sam. Haydi bakalım arabacılık hoşuna gidecek mi?

— Teşekkür ederim Mrs. Scarlett. Ama ben Tara'ya gitsem çok daha iyi olacak.

Büyük Sam başını eğdi ve ayağının başparmağı ile çamurlu yolun üzerine gizemli birtakım çizgiler çizdi. Korkan ve sıkılan bir hali vardı. Scarlett meraklanarak;

— Ama niçin istemiyorsun? Sana çok iyi para vereceğim. Benimle kalmalısın! dedi.

Sam başını kaldırdı, arabaya yaklaştı. Yüzü korkudan perişan bir haldeydi. Hafif bir sesle mırıldanır gibi konuştu:

— Mrs. Scarlett, ben Atlanta'da kalamam. Beni bulamayacakları Tara'ya gitmeliyim afandım. Ben... Ben bir adam öldürdüm!

— Bir siyah mı?

— Hayır, beyaz. Bir Yankee askeri. Shanty Town'a bu nedenle geldim.

— Bu iş nasıl başına geldi?

— Sarhoştum afandım. Hoşuma gitmeyen bir söz söyledi. Ben de parmaklarımı adamın gırtlağına geçirdim. Onu öldürmek istememiştim. Ama bilirsiniz, ellerim çok güçlüdür. Bu askeri bilmeden öldürdüm. Buraya saklanmaya geldim ve dün sizi burada gördüm. 'Allah'ıma şükürler olsun Mrs. Scarlett benimle ilgilenir. Yankeeler'in beni hapse atmalarına izin vermez. Beni Tara'ya gönderir!' diye düşündüm.

— Demek seni arıyorlar? Askeri senin öldürdüğünü biliyorlar mı?

— Avat afandım. O kadar iriyim ki beni nerede görseler tanırlar. Sanırım Atlanta'nın en iri zencisi benim!

Zaten dün akşam beni aramaya geldiler. Ama bir zenci kızı beni ormana sakladı.

Scarlett bir süre düşündü. Büyük Sam'in bir Yankee askerini öldürmesi ona göre önemli değildi. Ama onu arabacı olarak yanına alamayacağına üzülmüştü. Büyük Sam, Archie kadar iyi bir muhafız olurdu. Şimdi onu güvende olacağı Tara'ya göndermeliydi. O kaybedilmemesi gereken çok güçlü bir zenciydi. Ama bu iş nasıl olacaktı? Tara'da hiçbir zaman ondan iyi bir ustabaşı olmamıştı. Onun serbest olduğu Scarlett'in aklına gelmemişti. Onu Pork gibi, Dadı gibi, Peter gibi, Cooky gibi, Prissy gibi kendine ait sayıyordu. Büyük Sam, Scarlett'in gözünde "aileye mensup" olmakta devam ediyordu. İşte bu nedenle koruması gerekirdi.

Scarlett:

— Seni bu akşam Tara'ya göndereceğim! diyerek Sam'in yüreğine su serpti. Şimdi Sam beni iyi dinle. Benim biraz ileride işim var, onu çözümler çözümlemez geri döneceğim. Güneş batmadan buradan geçerim. Benim dönüşümü bekle. Sakın kimseye görünme. Şapkan varsa yüzünü sakla.

— Şapkam yok afandım!

— Öyle ise şu parayı al, hemen kendine bir şapka bul. Beni burada bekle.

— Pekiyi afandım!

Sam'in sevinçten gözleri parlıyordu. Kendisini kurtaracak olan birini bulmuştu. Scarlett düşünceli bir halde yoluna devam etti. Will, kuşkusuz Sam'in gelmesine çok sevinecekti. Çünkü Pork tarla işinden hiç anlamıyordu. Sam Tara'ya gidince, Pork Atlanta'ya Dilcey'in yanına gelecekti.

Scarlett bıçkı atölyesine geldiği zaman güneş henüz batıyordu. Johnnie Gallegher mutfak gibi kullandığı derme çatma kulübesinin kapısında duruyordu. Scarlett'in kiraladığı beş kürek mahkumundan dördü bir ağaç gövdesine oturmuştu. Onların kıyafetleri çok pisti. Ayak bileklerine takılı zincirler hareket ettikleri zaman şıngırdıyordu. Hepsinde umutsuz bir hal vardı.

Scarlett mahkumların yüzlerine dikkatle baktığı zaman onların kiralandıkları günden bu yana çok zayıfladıklarını farketti. Adeta hasta gibiydiler. Oysa ilk günlerde sapasağlam olduklarını biliyordu.

Mahkumlar Scarlett'in arabadan indiğine bakmadılar, ona ilgi göstermediler. Johnnie ise sert yüzünü ondan yana çevirdi. Scarlett selam vermeden;

— Bu adamların durumlarını hiç iyi görmüyorum! Beşincisi nerede? diye sordu.

Johnnie gayet kısa bir cevap verdi:

— Hasta, yatıyor!

— Nesi var?

— Tembellik!...

— Gidip onu göreyim.

— Bunu yapmasanız iyi olur. Çünkü tamamen çıplak olabilir. Onunla ben ilgilenirim. Yarın sabah çalışmaya başlar.

Scarlett duraksadı. Tam bu sırada mahkumlardan birinin başını zorlukla kaldırdığını ve Johnnie'ye kin ve öfke dolu gözlerle baktığını gördü.

— Bu adamları kırbaçlıyor musunuz?

— Ah Mrs. Kennedy, affınıza sığınırım; ama bu atölyeyi başka nasıl yönetebilirim? Bu işi bana verdiniz ve benden onu yürütmemi istediniz. Şimdi bana sitem etmeye hakkınız yok, öyle değil mi? Ben Mister Elsing'den herhalde birkaç kez daha çok başarılı olmuyor muyum?

Şimdi bu iğrenç görünümlü kampta, Hugh Elsing zamanında olmayan uğursuz bir hava esiyordu. Orada duyduğu yalnızlık hissi bütün vücudunun ürpermesine neden oldu. Bu kürek mahkumları her şeyden çok uzak, yalnız Johnnie Galegher'in keyfine bağlıydılar. İrlandalı onları isterse kırbaçlar, onlara isterse kötü muamele yapardı ve bundan da Scarlett'in haberi olmazdı. Çünkü kürek mahkumları o gittikten sonrasını düşündükleri için ağızlarını açıp bir şey söylemezlerdi.

— Bunlar çok zayıflamış, yeterli ölçüde yemek veriyor musunuz? Benim buranın yiyecekleri için ne kadar

para harcadığımı Allah biliyor. Son ay yalnız un ve domuz yağı için otuz dolar harcadım. Akşam yemeği olarak şimdi onlara ne vereceksiniz?

Scarlett, Johnnie'nin cevap vermesini beklemeden kulübeye girdi. Eski bir fırının önünde iri bir melez kadın oturuyordu. Scarlett'i görünce selam vermek için ayağa kalktı ve simsiyah olmuş bir tavanın içinde pişen nohutları karıştırmaya başladı. Scarlett Johnnie Gallagher'in bu kadınla yaşadığını biliyordu; onu görmemezlikten geldi. Akşam yemeği için bu nohutla mısır haşlamasından başka bir yemek hazırlanmamıştı.

— Mahkumlara vereceğiniz yalnız bunlar mı?

— Evet efendim.

— Bu nohut yemeğine yağ koydunuz mu?

— Hayır efendim.

— Neden? Nohutları yağsız pişirirseniz iyi olmaz.

— Mister Johnnie buna gerek görmedi.

— Lütfen içine biraz yağ koyunuz. Erzakınızı nereye koyuyorsunuz?

Melez kadın korkarak gözlerini duvardaki gömme dolaba doğru çevirdi. Scarlett hemen dolabın kapağını açtı. Yerde içi mısır unu dolu olan bir fıçı vardı. Rafın üzerinde de bir torba buğday unu, biraz kahve, bir paket şeker, bir şişe hintdarısı özü ve iki domuz sucuğu vardı. Scarlett birden öfkelendi. Arkasında duran Johnnie'ye dönerek ona nefretle baktı.

— Geçen hafta size gönderdiğim beş çuval un nerede? Şeker ve kahve nerede? Elinize teslim edilen beş domuz sucuğu ve bir teneke yağ nerede? Hintpatatesi ile patatesler nerede? Bütün bu erzak nereye gitti? Eğer bunların hepsi yenmişse siz bu adamlara günde beş öğün yemek veriyorsunuz demektir. Böyle bir şey yapmayacağınıza göre, bunlar bir hafta içinde nasıl bitti. Onları sattınız değil mi? Hırsız herif hepsini sattın, paraları cebine indirdin, zavallılara nohut ile mısırdan başka bir şey vermedin değil mi? Onların neden bu kadar zayıfladıklarına şaşmamak gerek. Yolumdan çekil de geçeyim.

Scarlett, Johnnie'yi iterek kulübeden çıktı.

— Hey oradaki, evet evet siz! Buraya gelin! diye kürek mahkumlarından birini çağırdı. Adam yavaş yavaş ayağa kalktı ve zincirlerini şıngırdatarak geldi.

— Domuz eti yiyeli ne kadar zaman oluyor?

Zavallı adam başını eğdi ve gözlerini toprağa dikti.

— Haydi söyleyin!

Kürek mahkumu başını Scarlett'e doğru çevirdi. Ona yalvaran gözlerle bakıyordu.

— Bir şey söylemeyecek misiniz? Yoksa korkuyor musunuz? Tamam. Kilerden bana biraz domuz sucuğu getirin. Rebeka ona bıçağınızı verin. Bu domuz sucuğunu arkadaşlarınızla paylaşacaksınız. Rebeka bu adamlar için galeta ve kahve yapın, onlara istedikleri kadar hintdarısı vereceksiniz. Haydi bakalım onlara ne hazırladığını göster.

Rebeka korkarak:

— Mister Johnnie için kahve ile unum var! dedi.

— Size ne söylüyorsam onu yapın. Siz Johnnie Gallegher benimle beraber arabaya kadar gelin.

Scarlett sert adımlarla yürüyerek arabasına bindi. Mahkumların üzerine oburca atıldıkları domuz parçalarını elleri titreyerek kestiklerini gördü. Gözleri sevinçten parladı, ama başını çevirip Johnnie ile karşılaşınca sevincin yerini nefret ve öfke aldı.

— Siz pek az rastlanan kötü ruhlu adamlardan birisiniz! diye bağırdı. Bana ortadan kaybolan bu erzakın parasını ödeyeceksiniz. Bundan sonra bu adamları doyurabilmek için ne gerekiyorsa size ben getireceğim. Onların aylık erzaklarını siz almayacaksınız. Böyle yaparsam beni artık kandıramazsınız.

— Bundan sonra... Öyle mi? Bana göre hava hoş. Artık burada olmayacağım.

— Benim yanımdan ayrılacağınızı mı söylemek istiyorsunuz?

Scarlett, az kalsın şunları da söyleyecekti:

— Pekiyi çek arabanı öyleyse!

Ama temkinli davrandı ve kendini tuttu. Eğer

Johnnie giderse o ne yapardı? Onun sayesinde Hugh'un zamanındakinden iki katı odun üretiyor ve bütün siparişler vaktinde karşılanıyordu. Şimdi o gidecek olursa yerine kimi tutacaktı?

— Evet iyi tahmin ettiniz, gidiyorum. Bana bıçkı atölyesinin yönetimini teslim ettiniz ve benden mümkün olduğu kadar odun üretmemi istediniz. O günlerde siz dükkanı nasıl yürütmek istediğinizi bana söylememiştiniz. Şimdi bana öğüt vermeye kalkmayın, kendi işinize bakın. Yanlış anlamayın ben sözleşmeye uyarım. Size para kazandırdım ve aldığım gündeliği de hak ettim. Şimdi her yere burnunuzu sokuyorsunuz, beni mahkumların yanında sorguya çekiyorsunuz, beni onların yanında azarlıyorsunuz. Bundan sonra benim otoritem kalmaz. Bu adamlar birer serseridir ve benim verdiklerimden fazlasına layik değildir. Haydi siz kendi işinize bakınız ve hemen sizi bırakıp gitmemi istemiyorsanız beni rahat bırakın da istediğim gibi hareket edeyim.

Scarlett, ne yapacağını bilemiyordu. Eğer Johnnie dediğini yaparsa yine yalnız kalırdı. O kürek mahkumlarının gece kaçmamalarını sağlamak için bıçkı atölyesinde mi yatıp kalkacaktı. Kurnaz Johnnie, Scarlett'in zor durumda olduğunu hemen anladı. Çünkü yüzündeki gergin ifade kaybolmuştu. Yumuşak bir sesle:

— Vakit geç oluyor Mrs. Kennedy! dedi. Eve dönseniz daha iyi olur. Böyle basit işler için birbirimizin canını sıkmayalım. Haydi gündeliğime karşılık bana on dolar verin ve bir daha bundan söz etmeyelim.

Scarlett, istem dışı bir hareketle mahkumlardan yana baktı. Zavallılar domuz sucuğunu kemirip bitirmişlerdi. Soğuk rüzgarın içinde estiği eski barakada iyi olmayı bekleyen hasta mahkumu düşündü. Johnnie Gallegher'e yol verebilirdi. Bu herif hayvanın ve hırsızın tekiydi, ama iş konusunda çok yetenekliydi. Şurası bir gerçekti ki, Scarlett'in bu adama ihtiyacı vardı. Daha da kötüsü Johnnie'yi bugünlerde işten çıkartamazdı, çünkü ona para kazandırıyordu. Yapacağı tek şey

vardı: Bundan sonra kürek mahkumlarının yemeklerini kontrol altına alabilirdi.

Scarlett soğuk bir tavırla;

— Gündeliğinize karşılık on dolar veriyorum. Yarın sabah bu konuyu görüşmek üzere tekrar geleceğim! dedi.

O bu olayın kapandığını anlıyor, Johnnie de yarınki tartışmanın ne olabileceğini biliyordu. Dizginleri salladı ve atı kırbaçladı. Araba yola koyulunca Scarlett vicdanı ile hesaplaşmaya başladı. Parayı seviyordu, hep kazanmak istiyordu. Ama mahkumları bu aşağılık İrlandalı'nın vahşi ellerine teslim edemezdi, bu büyük bir haksızlık olurdu. Eğer kötü davranışlar yüzünden kürek mahkumlarından biri ölecek olursa, bundan Johnnie kadar kendisinin de sorumlu olduğunu düşünüyordu. Mahkumların durumları ne kadar kötüydü. Ama bir suç işlediği için bunun sonuçlarına da katlanmak gerekirdi. Bu düşünce Scarlett'i bir parça teselli etti. Ama zavallı kürek mahkumlarının perişan yüzlerini anımsamaktan kendini alıkoyamadı. Sonra her zaman yaptığı gibi "bütün bunları sonra düşünürüm!" diyerek omuzlarını silkti.

*

* *

Araba Shanty Town'un yolu üzerine geldiği zaman güneş batmış, orman yine karanlığa gömülmüştü. Dondurucu bir rüzgâr ağaçların dallarında ıslık çalıyordu. Scarlett böyle bir zamanda asla dışarıda, hele böyle bir yerde bulanamazdı, hemen evine dönmek istedi.

Boş yere Sam'i aradı. Zencinin kararlaştırdıkları yerde bulunmaması onu kaygılandırdı. Yankeeler'in Sam'i yakalamış olmalarından korkuyordu. Bu sırada bir kişinin zenci kampına doğru çıktığını işitince biraz rahatladı. Ama yolu dönen Sam değildi. Bu gorile benzeyen bodur bir zenciyle, perişan kılıklı bir beyazdı. Scarlett arabayı durdurdu, tabancasını aldı.

Beyaz adam:

— Bana biraz para verir misiniz hanım? Açlıktan ölüyorum! dedi.

Scarlett sesini sertleştirerek bağırdı:

— Haydi çekil yoldan! Yanımda para yok!

Beyaz adam şimşek gibi hızlı bir hareketle atın yularını tutup;

— Arabaya çık! diye zenciye bağırdı. Korsesine bak, bunlar paralarını orada saklarlar.

İşte bundan sonrası Scarlett için tam bir karabasan gibi geçti. Tabancasını doğrulttu, ama atı vurmaktan korktu. Vahşi bir çığlık atan zenci arabaya sıçrayacaktı ki... Scarlett, birden ona dönüp elindeki tabancayı ateşledi. Tabancasından çıkan kurşunun hedefine isabet edip etmediğini düşünürken siyah bir elin, sımsıkı tuttuğu tabancasını aldığını hissetti. Zenci yanı başındaydı, kendisine o kadar yakındı ki vücudundan çıkan kokuyu duyuyordu. Serbest olan eliyle onu arabadan atmaya çalışıyordu. Ama mücadelesi boşunaydı. Siyah el, korsesini yukarıdan aşağıya kadar yırttı; sonra göğsüne girdi. Scarlett hayatında bu kadar korktuğunu anımsamıyordu. Sinir krizleri geçirerek inlemeye başladı.

Beyaz soyguncu:

— Onu sustur! Oradan çıkar! diye bağırdı. Siyah el, genç kadının ağzına doğru yükseldi. Scarlett bu pis eli var gücüyle ısırdı. Zenci acıdan feryat ederken, beyaz adam da küfür ediyordu. Onların yanında üçüncü bir kişi belirmişti. Arabadaki zenci, güçlü bir adamın elinden kurtulmak için çırpınıyordu.

— Kaçın Mrs. Scarlett! diye bağırıyordu Sam.

Bütün vücudu korkudan tir tir titreyen Scarlett dizginleri eline alıp atı kırbaçladı. Hayvan birden ileri doğru sıçradı. Scarlett bu sırada arabanın tekerleklerinin yumuşak bir şeyin üstünden geçtiğini farketti. Bu Sam'in güçlü yumrukları ile yere serilen beyaz adamdı. Scarlett o kadar korkmuştu ki, durmadan atı kırbaçlıyordu. Araba hızla giderken bir taşa takıldı, az

kaldı devrilecekti; ama hiçbir şeye dikkat etmiyordu. Tek amacı vardı: Kaçmak! Kaçmak! Bu karabasandan kurtulmak!

Arkasından koşan biri vardı: Eğer araba yavaşlarsa onun eline düşeceğini biliyordu. Bu da ölüm demekti. Bir ses;

— Mrs. Scarlett durun! diye bağırıyordu. Atını kırbaçladı ve adamın arabaya ne kadar yakın olduğunu anlamak için arkasına baktı. Uzun bacaklarının elverdiğince bütün hızıyla peşinden gelmekte olan Sam'i gördü. Hemen dizginleri kastı, kısa bir süre sonra Sam arabaya sıçradı. Sam o kadar iri yapılıydı ki Scarlett ona yer açabilmek için arabanın kenarına çekilmek zorunda kaldı.

Sam'in yüzü kan ve ter içinde kalmıştı.

— Sizi yaraladılar mı? diye derin derin soluyarak sordu.

Scarlett cevap veremeyecek durumdaydı. Ama Sam'in bakışlarının üzerine çevrilmiş olduğunu görünce korsesinin beline kadar yırtıldığını ve göğsünün tamamen açıkta olduğunu farketti. Dizginleri Sam'e vererek, iki kumaş parçasını göğsünün üzerinde yanyana getirmeye çalıştı. Sonra başını eğip ağlamaya başladı.

Sam Scarlett'in bir an önce eve ulaşması gerektiğini anladı ve atı kırbaçlamaya başladı.

— Haydi bakalım yavrum! Daha hızlı!... Daha hızlı! Deh!...

At dört nala gidiyordu. Araba bozuk yolda sıçrıyor, çukurlara giriyor, taşlara takılıyor, devrilme tehlikesi geçiriyordu.

— Öyle sanıyorum ki o zenciyi öldürdüm. Ama tam anlayamadım. Eğer size bir kötülük yaptıysa gidip ona bir bakayım.

Scarlett heyecan, korku ve dehşetten perişan bir haldeydi.

— Hayır hayır!... İstemez! Çabuk! Çabuk eve gidelim! diye ancak konuşabildi.

15

Nihayet o korkunç karabasan bitmişti. Scarlett'in teselliye ihtiyacı vardı, ama onun canını sıkan bir şey olmuştu. Frank, onu Melanieler'e getirdikten sonra Ashley ile birlikte dışarı çıkmıştı. Başına gelen bunca olaydan sonra kocası onu yalnız bırakıp nasıl olur da bir politik toplantıya gidebilirdi? Bu nazik olmayan bir davranıştı! Frank çok bencil hareket etmişti!

Sam, onu kolları arasında beline kadar yırtık korsesiyle getirdiği zaman, kocası insanı çileden çıkartan bir tavırla karşılamıştı Scarlett'i. Başına gelenleri anlattığı zaman da Frank dudaklarını bir kez olsun ısırmamış ve heyecanlanmamıştı. Yalnız ona şunu sormakla yetinmişti:

— Yaralandınız mı şekerim, yoksa yalnızca korktunuz mu?

O sırada öfkesi ve hıçkırıkları onun cevap vermesini engellemişti. Sam onun yerine söze karışıp;

— Korsesini karıştırdılar afandım! demişti.

Frank:

— Sen çok mert bir insansın. Sam, yaptıklarını unutmayacağım! diyerek ona bir şeye ihtiyacı olup olmadığını sormuştu.

— Avat afandım, var! Ben mümkün olduğu kadar çabuk Tara'ya gitmeliyim. Yankeeler beni arıyorlar!

Frank bu itirafı soğukkanlılıkla karşılamıştı ve Sam'e hiçbir şey sormadan şöyle demişti:

— Arabayı alacaksın. Peter seni bu gece Rugh and Ready'ye kadar götürecek. Orada sabaha kadar ormanda saklanırsın. Sonra ilk trenle Jonesboro'ya gidersin. Yapılacak en iyi şey budur.

Sonra Scarlett'e dönerek;

— Haydi yavrum ağlama artık! demişti. Olan oldu. Miss Pitty sizden valeriyan(*) şişenizi getirmenizi rica edeceğim. Dadı, Mrs. Scarlett'e bir bardak şarap getiriniz.

Scarlett çok ağlamıştı, ama bu sefer akanlar öfke gözyaşlarıydı. Genç kadın teselli edilmeyi, intikamdan söz edilmesini bekliyordu. Frank'in kendisine öfkelenmesini, bu davranışına yeğ tutardı.

Frank ile Ashley'nin gittikleri küçük bir politik toplantıdan başka bir şey değildi. Melanieler'e gitmek için elbise değiştirmesini ona söylediği zaman kulaklarına inanamamıştı. Başından böyle korkunç bir olay geçen insan için kaygılanmak gerekirdi. Üstelik o akşamı Melanieler'de geçirmeyi asla istemeyeceğini de anlamalıydı. Bütün sinirleri sadece gerilmemişti, korkmuştu, hırpalanmıştı, canı yanmıştı, utanmıştı, kalbi kırılmıştı. Yalnız bir şeyi düşünüyordu: Yumuşak bir yatakta, ayağında sıcak tuğlalarla yatmak. Frank eğer onu gerçekten sevseydi, onu asla yalnız bırakmazdı. Yanıbaşında kalır, elini tutardı. Frank eve döndüğünde bütün düşündüklerini ona söylemekten çekinmeyecekti.

Melanie'nin küçük salonu, Frank ve Ashley yokken kadınların toplandıkları zamanki kadar sakindi. Ateş şöminede çıtırdıyor, salona tatlı bir sıcaklık yayıyordu. Masanın üzerindeki lamba çevreye sarı ışık saçıyordu. Scarlett, Melanie, Pittypat ve India'nın etekleri oturdukları yerden yanlara taşıyordu. Dört kadın da ayaklarını taburelerin üzerine uzatmıştı. Çocukların yattıkları odanın kapısı açıktı, Wade, Beau ve Ella Lorena'nın soluk alışları duyuluyordu. Şöminenin yanına sırtını ateşe vererek oturan Archie, bıçağı ile bir odun parçasını oymaya çalışıyordu. Pis ve kıllı ihtiyar adamla bu seçkin dört kadının bir arada bulunmaları; kırçıl ve hırçın bir bekçi köpeği ile dört küçük beyaz kediye benziyordu.

(*) Kediotu anlamındadır. Bu ot, içindeki terpenik esanstan ileri gelen spazm giderici nitelikler taşır.

Melanie harp çalan kadınlardan uzun uzadıya söz ediyordu. Bu anlatılanlara Scarlett'in canı o kadar çok sıkılıyordu ki az kaldı "bu harp çalan kadınların canları cehenneme!" diyecekti.

Yanındakileri korkutarak, içine düştüğü dehşeti sakinleştirmek için uğradığı saldırıyı anlatmak istiyordu. Ama ne zaman bu konuyu açmak istese Melanie konuşmayı değiştiriyordu. Scarlett'in öfkeden patlamamak elinde değildi. Demek herkes Frank kadar kötüydü.

Bugün akşama doğru ortaya çıkan olay onu büyük ölçüde sarsmıştı. Goril yüzlü zenci, gözlerinin önüne geldikçe vücudu ürperiyordu. Siyah elin korsesine uzandığını anımsadıkça o anda duyduğu korkuyu tekrar tekrar yaşıyordu. Melanie ise durmadan dinlenmeden konuşuyordu. Scarlett onun anlattıklarına çoğunlukla öfkeleniyordu. Öfkesini bastırabilmek için dikiş dikmeye çalışıyordu, ama sinirlerinin gerilmesini önleyemiyordu. Bu durum sürerse birden sinirlerinin boşalmasından çekiniyordu. Archie'nin kendisinin yanından ayrılmasına kızdığı için ihtiyar adama öfkeli gözlerle baktı. Archie elindeki bıçakla odunu oyuyor, böylece kendine göre eğleniyordu. Tam bu sırada eski kürek mahkumu birden şömeniye döndü ve ateşin üzerine doğru tükürdü. Archie'nin tükürmesi sanki bir top gürültüsünü andırmıştı ve Melanie, India ve Pittypat korktular.

India ihtiyar adama;

— Bu kadar gürültü yapmanız gereksiz! diye sinirli bir sesle çıkıştı.

Scarlett India'nın bu tepkisine çok şaşırmıştı. Çünkü India'yı davranışlarını kontrol etmesini bilen bir kişi olarak tanıyordu.

Archie yeniden tükürürken;

— Gereksiz olduğunu nereden biliyorsunuz?

Melanie hafifçe kaşlarını çatarak India'ya baktı.

Pittypat:

— Babamın tütün çiğneme alışkanlığı yoktu ve ben

buna çok sevinirdim! diyerek konuşmaya başladı. Ama Melanie, halasının da sözünü kesti. Scarlett ilk kez böyle bir şeye tanık oluyordu.

— Ah sus halacığım. Ne kadar çok becerilere sahip olduğunu biliyorum.

Pittypat, Melanie'nin bu davranışına çok kızmıştı.

— Aman Tanrım! diyerek elindeki işi bir kenara bıraktı. Melanie'nin çok konuşması, India'nın tavrı onun da dikkatini çekmişti. Sinirli bir biçimde;

— Bu akşam sizde tuhaf bir hal var! dedi. India ve sen maşayla bile tutulacak insanlar değilsiniz!

İkisi de Pittypat'e cevap vermedi. Melanie özür bile dilemedi; o çok sinirliydi. Başını elindeki işine eğerek dikiş dikmeye başladı.

Pittypat, merakını gidermek için tekrar sordu:

— Melanie çok fazla ve biraz gereksiz uyarılarda bulunuyorsun. Bu akşam sizlere ne oluyor kuzum?

Yine ona cevap veren olmadı. Scarlett, "gerçekten de bir şeyler oluyor. Acaba bir şeyin farkına varamayacak kadar kendi derdime mi düştüm?" diye düşündü. Evet salonda Melanie'nin bütün çabasına rağmen çok değişik bir hava vardı. Scarlett çevresine göz gezdirirken India'nın sıkıntılı bakışlarını farketti. Bu kinden ve aşağılamaktan daha başka şeyler ifade eden ölçülü ve anlamlı bir bakıştı.

India o sırada Archie'ye döndü. Eski kürek mahkumuna bakarken yüzündeki öfke kaybolmuş, yerini üzüntülü bir ifade almıştı. Archie'ye adeta acıyarak bir şeyler sormak ister gibi bakıyordu. Archie de kendisine India tarafından bakıldığını farketmiyormuş gibi görünüyordu. İhtiyar adam gözlerini Scarlett'e dikerek onu India'nınkine benzer bakışlarla süzüyordu. Melanie ise sohbeti canlandıracak bir girişimde bulunmuyordu. Pittypat de beklediği cevaplardan yoksun kalınca susmayı yeğlemişti. Salondaki sessizlik gittikçe can sıkıcı bir hal alıyordu. Scarlett rüzgarın ağaç dallarında, çatıda, pencerelerde çıkardığı sesi dinliyordu.

Birdenbire bu toplantı, çok tatsız bir görünüme bü-

ründü. Anlamı anlaşılamayan, daha doğrusu Scarlett tarafından bilinemeyen gergin hava gittikçe artıyor, salondakileri etkisi altına alıyordu. Archie kaygılı görünüyordu. Onun küllü kulakları kirişteydi. Melanie ile India ihtiyar adamın sıkıntılı halini izliyorlardı. Bu iki kadın da dışarıyı dinliyordu. Onlar ne zaman bir nal sesi duyulacak olsa ellerindeki işi bırakıp başlarını kaldırıyorlardı. Rüzgarın bahçede neden olduğu bir hışırtı bile, onların dikkat kesilmelerine yetiyordu. Evet, bu gece bir şeylere gebeydi. Ortada olağanüstü bir durum vardı ve bunu görmemek için insan kör olmalıydı. Scarlett de "acaba neler oluyor ya da neler olacak?" diye düşünüyordu.

Bir şeyler oluyordu, ama Scarlett farkında değildi. Saf yüzünde neşenin yerini somurtkanlığın aldığı Pittypat de her şeyden habersizdi. Oysa Archie, Melanie ve India işin farkındaydılar. Bu sessizlik içinde Scarlett yuvasındaki bir sincaba benziyordu. Pittypat hariç diğerleri bir şeyler biliyor ve bekliyordu. Onların kaygıları ise Scarlett'i eskisinden daha çok sinirli yapıyordu. Acemice bir hareket yaparak dikiş iğnesini parmağına batırdı. Herkesi korkutan bir çığlık attı. Kan çıkana kadar parmağını sıktı. Elindeki işini yere atarak;

— Dikiş dikemeyecek kadar sinirliyim! dedi. İçimden avazım çıktığı kadar bağırmak geliyor. Gidip yatacağım. Frank benim ne durumda olduğumu biliyordu. Beni evimden çıkmak için zorlamamalıydı. Kadınları zencilere ve Carpetbaggerlar'a karşı savunmasını gayet iyi bilir, ama iş başa gelince ortalıkta gözükmez. Zaten onun evde benimle meşgul olduğunu hiçbir zaman görmedim ki... Nutuk atmaktan, gevezelik etmekten başka bir şey bilmeyen bir sürü adamla bir araya gelip...

Bu sırada gözleri India'ya takıldı ve birden sustu. India derin derin soluyor, solgun gözleriyle Scarlett'i süzüyordu. Donuk bakışlarında acımasız bir ifade vardı.

Scarlett:

— Size sormamda bir sakınca yoksa bana neden

her zaman böyle bakıyorsunuz? diye India'yı iğneleyen bir tavırla sordu. Bende dikkatinizi olağanüstü bir biçimde çeken bir hal mi var?

— Hayır Scarlett, sormanızda bir sakınca yok! derken, India'nın gözleri ateş saçıyordu. Hatta kalbimde olanları size söylemekten de çok memnun olurum. Sizin Mister Kennedy gibi saygıdeğer bir adamı alaya almanızı işitmek benim için nefret edilecek bir şeydir. Eğer bilseydiniz...

Melanie birden;

— India! diye bağırarak onun sözünü kesti.

Scarlett, sinirlenerek cevap verdi:

— Ben kocamı sizden daha iyi tanırım!

Bu sırada Melanie, India'ya baktı; genç kız dudaklarını ısırdı. Sonra soğuk ve kin dolu bir sesle konuşmasını sürdürdü.

— Korunmaya ihtiyacınız olduğunu söylemeniz bana çok iğrenç geliyor. Sizi koruyacak bir kimse olsun ya da olmasın sizce durum değişmez. Eğer korunmaya önem verseydiniz kentte kendinizi herkese sergilemezdiniz. Kendinize hayran olmalarını istediğiniz adamlara sık sık gitmezdiniz. Bugün akşama doğru ortaya çıkan olay çıkmasaydı ve bir adalet olsaydı, işler daha çok sizin aleyhinize gelişirdi!

Melanie ilkinden daha yüksek bir sesle;

— Ah India! diye bağırmak zorunda kaldı.

Scarlett de Melanie'ye bağırdı:

— Bırak söylesin! Ne düşündüğünü bilmekten memnun oluyorum. Benden nefret ettiğini ve bunu itiraf edemeyecek kadar da ikiyüzlü olduğunu biliyordum. Eğer o hayranlarını peşine takmak istiyorsa sabahtan akşama kadar sokaklarda çırılçıplak dolaşmakta bir an bile duraksamasın!

India birden ayağa fırladı, zayıf vücudu bu ağır hakaretin etkisiyle titriyordu. Öfkesinden kontrol edemediği bir sesle konuşmaya başladı:

— Evet sizden nefret ediyorum. Ama sustumsa bu ikiyüzlü oluşumdan ileri gelmiyor. Bu sizin anlayama-

yacağınız nezaketle ya da iyi terbiye edilmeyle ilgili değildir, bu vicdanımdaki bir duyguyla bağlantılıdır. Eğer küçük kinlerimizi susturamazsak Yankeeler'e karşı zafer kazanmaya asla imkanımız yok demektir. Ama siz... Siz aklı başında kimselerin etkinliğini yok edecek her şeyi yaptınız, onları utandırdınız, Yankeeler'e hak verdiniz. Yankeeler sizin bizden yana olmadığınızı bilmiyorlar. Oysa siz hiçbir zaman bizden yana değildiniz. Yankeeler'de sizin soylulukla ilginiz olmadığını anlayacak yetenek yoktur.

India hırsından çılgına dönmüş gibiydi. Salondakiler onun sustuğunu sandıkları bir sırada o derin bir soluk aldıktan sonra içini dökmeye devam etti:

— Arabanızla ormandan geçerken yalnız bir saldırıya hedef olmakla kalmıyorsunuz, aynı zamanda aşağı tabakadan tüm beyazları ve zencileri de kışkırtarak derli toplu kadınları tehlike içinde bırakıyorsunuz. Sonuçta sizin hatalarınız yüzünden tanıdığımız erkekler hayatlarını tehlikeye atıyorlar. Çünkü onlar...

Tam bu sırada Melanie;

— Aman Tanrım, India! diye bağırdı. Susacak mısın? Şimdi sırası değil! Zaten söz vermiştin!...

Scarlett, Melanie'nin öfkelenmesine hayret ederken Pittypat de;

— Aman yavrularım! diye inleyerek ağlamaya başladı.

Scarlett öfkeyle ayağa kalkarak;

— Niçin sırası değilmiş? diye sordu. Sonra gözlerinden alevler saçarak India'nın karşısına dikildi.

Birden Archie'nin onları aşağılayacı bir sesle;

— Durun miskin tavuklar! dedi ve kendisinden beklenmeyen bir çeviklikle ayağa kalktı.

— Susun! Yoldan biri geliyor. Bu Mister Wilkes olamaz. Gevezelik etmenin sırası değil.

Archie'nin sesinde erkeklere özgü bir otorite vardı. Kadınlar onun uyarısına boyun eğip sustular. O topallayarak kapıya giderken yüzlerdeki öfke ifadesi kayboldu.

Daha kapı çalınmadan Archie;

— Kim o? diye sordu.

— Yüzbaşı Butler. Kapıyı açın!

Melanie öyle çabuk hareket etti ki etekleri havalandı ve bacakları dizlerine kadar göründü. Archie onu durduracak zamanı bulamadan, o hızla kapıyı açtı. Siyah fötr şapkası kaşlarına kadar inmiş, paltosunun etekleri rüzgarda havalanan Rhett Butler eşikte duruyordu.

İlk kez kibar davranışlarından vazgeçtiği görülüyordu. Şapkasını başından çıkarmadan ve oradaki kişileri dikkate almadan ve hiçbir nezaket sözcüğü söylemeden Melanie'yi adeta sorguya çekmeye başladı:

— Nereye gittiler? Çabuk söyleyin! Bu bir ölüm kalım sorunudur!

Scarlett ile Pittypat birbirine korkulu gözlerle bakıştılar. India ürkmüş bir kedi gibi odadan çıkıp Melanie'nin yanına gitti.

— Ona bir şey söyleme! diye bağırdı. Bu bir casus, bir Yankee'dir! Bir Scalawag'dir![*]

Rhett sanki India'nın söylediklerini duymamış gibi, ona başını bile çevirmedi.

— Haydi, çabuk! Söyleyin Mrs. Wilkes! Belki henüz daha zamanımız vardır.

Melanie korkudan taş kesilmiş gibiydi. Rhett'e bir delinin gözleriyle bakıyordu sanki...

Scarlett birden atıldı.

— Haydi oradan iblis! diye bağırdı ve sonra Archie'yi uyardı.

— Kapıyı kapatın! Siz de Mrs. Melanie odaya giriniz. Haydi defol git buradan pis Yankee soyu!...

Melanie perişan bir halde;

— Hayır Archie, hayır! dedi. Titreyen elini Archie'nin kapıyı kapamasını önlemek için Rhett'in kolunun üzerine koydu.

(*) Zencilerin davasından yana olan ve plantasyon (kahve, kakao, kauçuk, pamuk vb. sanayide kullanılan bazı bitkilerin geniş ölçüde yetiştirildiği işletme) sahiplerinin egemenliğine karşı çıkan Güneyli.

— Neler oluyor? Nasıl... Nasıl öğrendiniz?

Rhett sabırsızlıkla kibarlık arasında bocalayarak;

— Pekiyi ama Mrs. Wilkes! diye bağırdı. Onlardan uzun zamandır kuşkulanıyorlardı. Yalnız bu akşama kadar yakalanmayacak kadar kurnaz davranabildiler. Nasıl mı haberim oldu? İki Yankee yüzbaşısıyla poker oynuyordum. Onlar sarhoştu, bana söylediler. Yankeeler bu akşam bir şeyler olacağını biliyorlardı. Zavallı deliler tuzağa düştüler.

Melanie başına sert bir darbe yemiş gibi sendeledi. Rhett onu belinden tutmasa yere düşecekti.

India:

— Ona bir şey söyleme! O seni söyletmeye, ağzından laf almaya çalışıyor! diye bağırdı. Duymadın mı, geceyi Yankee subaylarıyla oyun oynayarak geçirdiğini söyledi!

Rhett, Melanie'nin solgun yüzüne dikkatle bakarak ve India'nın bu sözlerini de duymamış gibi davranarak tekrar sordu:

— Nereye gittiler, söyleyiniz? Toplandıkları bir yer var mı?

Scarlett korkusuna ve olup biteni anlamamasına rağmen Rhett'in şu andaki yüzü kadar ifadesiz bir yüz görmediğini düşündü. Ama Melanie bu yüzde başka şeyler görüyor ve ona güven veren bir ifadeyi farkediyordu. Gücünü topladı ve Rhett'in kolundan sıyrıldı. Titrek bir sesle;

— Shanty Town yanında Decatur yolunun kenarında eski Sullivan çiftliğinin mahzeninde toplanıyorlar... Hani şu yarısından çoğu yanmış olan çiftlikte!... dedi.

— Teşekkür ederim. Atla uzun sürmez. Yankeeler buraya gelince bir şey belli etmeyiniz.

Rhett o kadar hızla uzaklaştı ki, biraz önce onunla tartışanlar onun gelip gittiğinden bile kuşkulandılar.

Pittypat:

— Yankeeler mi gelecek? diye mırıldandı ve ayağı kanepeye takılarak sendeledi.

— Neler oluyor canım? Bu da ne demek? Söyle-

mezseniz deli olacağım!

Scarlett Melanie'yi omuzlarından yakaladı ve onu cevap vermeye zorlamak istermiş gibi sarstı.

— Bütün bunlar nedir? Siz Ashley'nin ve Kennedy'nin ölümlerinden sorumlusunuz!

India boğuk sesine rağmen Scarlett'e karşı haklı olduğunu kanıtlamış bir tavırla;

— Titremeyi bırak Melly! Kendini toparla biraz, yoksa bayılacaksın! dedi.

Melanie:

— Hayır! diyerek bir sandalyeye doğru yürüdü.

Scarlett:

— Tanrım! Aman Tanrım! Hiç bir şey anlamıyorum, Ashley'yi öldürmek mi? Rica ederim, biri bana bunu anlatıversin! diye soruyordu.

Archie borazanı andıran bir sesle Scarlett'in sözünü kesti:

— Haydi bakalım, hepiniz oturun! Sakin görünmeye dikkat edin, dikişlerinizi elinize alın. Akşam olduktan sonra Yankeeler evi gözetliyorlardır. Hemen dikiş dikmeye başlayın.

Kadınlar Archie'nin uyarısına boyun eğdiler.

Scarlett tekrar;

— Ashley nerede? Ona ne oldu Melly? diye bağırdı.

India:

— Kocanız nerede? O sizi ilgilendirmiyor mu? diye yırtığını yamamakta olduğu peçeteyi delice hareketlerle buruşturarak sordu.

Melanie kendine hakim olmaya çalışıyordu.

— India rica ederim!

Ama o hem India'yı sakinleştirmek, hem kendisini toparlayabilmek için tüm gücünü ortaya koyuyordu.

— Scarlett, bunu sana söylemeliydik! Ama... Ama bu akşam sen o kadar heyecanlıydın ki... Frank sandı ki... Sen Klan'a her zaman karşı çıkıyordun.

— Klan mı?

Scarlett bu sözcüğü, hiç işitmemiş ve anlamını bilmiyormuş gibi söyledi.

Sonra tekrar sorarken sesi inliyordu sanki...

— Klan mı? Ashley Klan'a dahil olamaz. Hele Frank hiç olamaz! Bana söz vermişti.

India:

— Mister Kennedy Klan'a üyedir. Ashley de öyle. Tanıdığımız bütün erkekler Ku Klux Klan'ın üyesidir! diye bağırdı. Bunlar erkek değil mi? Beyaz erkekler ve Güneyliler. Ayıp bir şeymiş gibi saklanacak yerde bununla kıvanç duymalıydınız.

— Hepiniz biliyordunuz ve siz bana...

Melanie:

— Seni perişan etmekten korkuyorduk! diye üzüntülü bir biçimde cevap verdi.

— Demek bu politik toplantı sözü uydurmaydı, öyle mi? Onlar demek oraya gidiyorlardı. Ah demek Frank bana böyle söz verdi. Şimdi Yankeeler benim bıçkı atölyeme elkoyacaklar. Mağazayı da alacaklar. Frank'i hapse atacaklar... Aman Tanrım! Pekiyi Rhett Butler ne demek istiyordu?

India, Melanie'ye şaşkın gözlerle baktı. Scarlett elindeki işi yere atıp ayağa kalktı.

— Eğer bana söylemezseniz kente giderim ve gerçeği öğrenmeye çalışırım. Şunu bilin ki, öğreninceye kadar herkese sorarım.

Archie tek gözünü Scarlett'e dikerek;

— Oturun! dedi. Size ben anlatacağım. Siz gezintiye çıktığınız ve hatanız yüzünden başınıza bir sürü belayı davet ettiğiniz için Mister Wilkes ile Mister Kennedy ve öteki adamlar bu beyazı öldürmeye gittiler. Onu ele geçirebilmeleri için kuşkusuz Shanty Town'ı köşe bucak aramaları gerek. Eğer bu Butler denen Yankee doğru söylediyse Yankeeler bir şeyden kuşkulanmışlardır. Adamlarımız tuzağa düşmüşlerdir. Eğer Butler'ın dediği doğru değilse, demek ki o bir casustur. O zaman bizimkileri Yankeeler'e teslim edecektir. Onlar da kafalarını nasıl kurtaracaklar Allah bilir. Onları ele vermese bile yine bu adamı öldüreceğim. Kafamı uçursalar bile bu işi yapacağım. Eğer bizimkileri öl-

dürmedilerse Texas'a kaçarlar ve belki hiç dönmezler. Bütün bunlar sizin hatanız yüzünden. Mrs. Scarlett ellerinizde hâlâ kan izi var.

Scarlett işin içyüzünü yavaş yavaş anlıyordu. Yüzünün ifadesi değişmeye başladı. Melanie bunun farkına vardı. Scarlett'in yüzündeki şaşkın görünüm, şimdi yerini korkuya bırakıyordu. Melanie ayağa kalktı ve elini Scarlett'in omuzuna koydu. Sert bir sesle;

— Bir şey daha söylerseniz Archie sizi kapı dışarı ederim. Bu onun hatası değildir. O yalnızca kendisine layik olanı yapmıştır. Erkeklerimiz de yapılması gerektiğini sandıkları şeyi yapıyorlar. Hepimiz aynı biçimde düşünemeyiz. Hele hepimiz aynı biçimde hareket edemeyiz. Başkalarını kendimizle karşılaştırmak doğru olmaz. India ile siz nasıl oluyorda onun kocası ile benim kocam belki de şimdi... Bu durumlar olurken ona sert sözler söyleyebiliyorsunuz.

Archie:

— Mrs. Melanie oturun ve dinleyin! At sesleri var dışarıda! dedi. Melanie yerine oturdu, Ashley'nin gömleklerinden birini alıp sökük yerlerini dikmeye koyuldu. Nal sesleri iyice duyulmaya başladı, atlar dört nala geliyordu. Kısa bir süre sonra atlar evin önünde durdu. Adamlar bahçeye girdiler. Bir ses ötekilerini susturdu, onlar da aldıkları emre uyarak arka taraftaki verandaya dizildiler.

Dört kadına öyle geliyordu yüzlerce göz, perdeleri kapatılmamış olan pencereden onları gözetliyordu. Korkudan ölü gibi başlarını eğdiler ve dikiş diker gibi yaptılar. Scarlett kalbinin "Ashley'yi öldürdün! Ashley'yi öldürdün!" diye çarptığını işitiyordu. Üzüntüden çılgına döndüğü için Frank'in de tehlikede olduğunu hiç akıl edemiyordu. Belleğinde tek bir hayal canlanıyordu. Yankee askerlerinin ayaklarının dibine serilmiş Ashley'nin hayali...

Kapı hızlı hızlı vuruldu. Scarlett hemen Melanie'ye baktı ve genç kadının küçük yüzünde yeni bir ifadenin yayıldığını gördü.

Melanie sakin bir sesle;

— Kapıyı açın Archie! dedi.

Archie bıçağını çizmesinin içine koydu, tabancasını ateşe hazır duruma getirdi, topallayarak kapıya doğru gitti ve birden açtı. Pittypat bir Yankee yüzbaşısını yanında askerleriyle beraber görünce tuzağa yakalanan bir fare gibi inledi. Bu Rhett'in dostu yüzbaşı Tom Jaffery idi. Scarlett, ona yaptıracağı bir ev için biraz kereste sattığını anımsadı. Onu kibar bir adam olarak tanıyordu. Bu bakımdan kendisini ve ötekilerini tutuklamayacağını düşünüyordu. Yüzbaşı da Scarlett'i tanıdı ve sıkılarak eğildi:

— İyi geceler Mrs. Kennedy! Hanginiz Mrs. Wilkes!

Melanie:

— Benim! diyerek narin bir kadından beklenmedik bir cesaretle ayağa kalktı. Ne istiyorsunuz?

Yüzbaşı çevresine bir göz gezdirdi. Herkese tek tek baktı, masayı, elbise askısını inceledi.

— Mister Ashley ve Mister Kennedy ile konuşmak istiyordum.

Melanie yumuşak, ancak biraz titrek bir sesle;

— Burada değiller! dedi.

— Emin misiniz?

Archie:

— Mrs. Wilkes'ın cevabından kuşku mu duyuyorsunuz? diyerek söze karıştı.

— Affedersiniz Mrs. Wilkes. Saygısızlık etmek istemedim. Eğer yemin ederseniz evi araştırmam.

— Yemin ederim. Ama kuşkunuz varsa evi araştırın. Mister Kennedy'nin mağazasında bir toplantıya katılıyorlar.

Yüzbaşı:

— Mağazada yoklar. Bu akşam orada toplantı yok! diye kuşku duyduğunu belli eden bir sesle cevap verdi. Pekiyi öyle olsun. Dönüşlerini dışarıda bekleyeceğiz.

Yankee yüzbaşı olağan bir biçimde eğildi ve kapıyı kapatarak çıktı. Evdekiler dışarıda kısa bir emrin verildiğini duydular:

— Evi kuşatın her kapıya ve her penecereye bir adam koyun.

Askerlerin telaşlı konuşmaları çok kısa sürdü. Dört kadın yüzbaşının emrinin yerine getirildiğini anladı. Scarlett pencereden içeri bakan askerleri görünce korkudan az kaldı bayılacaktı. Melanie gayet sakin bir biçimde masanın üzerindeki bir hayli yıpranmış olan kitabı alıp yerine oturdu. Bu Victor Hugo'nun Sefiller(*) adlı romanıydı. Sefiller'i Konfedere askerlerinin çok hoşuna gitmişti, onu geceleri karargahta tekrar tekrar okumuşlardı.

Melanie kitabı gelişigüzel bir yerinden açtı ve sakin bir sesle okumaya başladı.

Archie öteki kadınları tekrar uyardı:

— Haydi sizler de dikişlerinizi dikin!

Üç kadın bu eski kürek mahkumunun emrine uydular ve işlerini tekrar ellerine aldılar. Scarlett, Melanie'nin kitap okumaya ne kadar zaman devam ettiğini farkedemedi, ama geçen süre ona saatlerce uzun geldi. Melanie boşuna okuyordu, çünkü hiçbir şey anlamıyordu.

Scarlett, Frank'i ve Ashley'yi düşünüyordu. Sessiz duruşunun da nedeni buydu. Ona Klan ile meşgul olmayacağına söz vermişti, ama... Bu türlü karışık işlerden her zaman çekinirdi. Bir anda son bir yıl içinde gösterdiği bütün çabalar boşa gidecekti. Mücadele ederek, acı çekerek, yağmurlu ve soğuk havalarda oradan oraya dolaşarak sağladığı her şey, evet her şey yok olup gidecekti. Bu ihtiyar Frank'in böyle delice Klan işlerine burnunu sokaca-ğını kim bilebilirdi? Şimdi o ölmüştü ya da Yankeeler onu tutuklamışlardı. Belki de Ashley için de sonuç aynıydı. Scarlett sıkıntıdan, meraktan ve korkudan avucunun içine tırnaklarını batırıyordu.

(*) Victor Hugo'nun yazdığı "Sefiller" adlı romanın ilk baskısı, Fransa'da 1862 yılında yapılmıştır. Amerikan İç Savaşı (1861-1865) sürerken, bu eserin İngilizce baskısının yapılıp yapılmadığı ve İngiltere'de İngilizce olarak ilk kez ne zaman basıldığı araştırılmaya değer bir konudur.

Ashley öldürülmek tehlikesinde olduğu sırada, Melanie nasıl oluyor da kitap okumayı sürdürebiliyordu.

Fakat, Jean Valgean'ın başına gelen felaketleri anlatan satırlar, odadakileri sakinleştiriyordu. Scarlett, Tony Fontaine'in meteliksiz, perişan halde bir onlara sığındığı geceyi anımsadı. Tony evlerine gelmeseydi, ona para ve at vermeselerdi çoktan asılmış olacaktı.

Eğer Frank ve Ashley ölmemişlerse Tony gibi, hatta ondan daha kötü bir halde bulunuyorlardı. Ev kuşatıldığı için para ve elbise alabilmek için içeri giremezlerdi. Ayrıca bütün evler kontrol altına alınmış da olabilirdi. Herhalde onlar şimdi çılgınlar gibi dört nala Texas'a gidiyorlardı.

Ama Rhett bir şeyler yapmış olamaz mıydı? Belki de Rhett, onlara tam zamanında yetişmişti. Rhett'in cepleri daima dolu olurdu. Onlara borç para vermiş olabilirdi. Rhett'in gösterdiği çaba, Scarlett'e biraz garip geliyordu. Rhett neden Ashley'nin kaderiyle ilgileniyordu? Kuşkusuz ona karşı antipatisi vardı ve ondan nefret ediyordu. O halde neden? Ama bu soru cevapsız kalıyordu.

Scarlett kaygı ve üzüntü içinde kıvranarak inliyordu. İçinden "Ah, bütün bunlar benim suçum!" dedi. "India ve Archie'nin hakları var. Evet evet hepsi benim suçum! Ama ben onların Klan'a gidecek kadar çılgın olacaklarını sanmazdım. Hele benim başıma bir şey geleceğini hiç tahmin etmezdim. Ama başka ne yapabilirdim? Melanie doğru söyledi: İnsanlar ne yapabilirlerse onu yapmalıdırlar. Benim bıçkı atölyesini yürütmem gerekiyordu. Para kazanman gerekiyordu. Ama bunları kaybedeceğimi düşündükçe deli oluyorum! Buna neden ben olduğumu düşündükçe çıldırıyorum!"

Melanie Sefiller'i okumaya bir süre daha devam etti. Sonra sesi mırıldanır gibi çıktı, sonunda sesi kısıldı ve sustu. Başını pencereden yana çevirdi ve camın öbür tarafında kendisini gözetleyen Yankee askerleri yokmuş gibi bakmaya başladı. Öteki kadınlar da onun gibi yaptılar ve bahçeden gelen sesleri dinlemeye ko-

yuldular. Pencerelerin kapalı olmasına ve rüzgarın çıkardığı gürültüye rağmen bir Yankee askerinin en iğrenç şarkılardan birini, General Sherman askerlerine özgü şarkıyı söylediği duyuluyordu. Bu Georgia içinde askerlerin yürüyüş marşıydı ve bunu söyleyen Rhett Butler'dı. Rhett ilk dörtlüğü henüz bitirmişti ki, iki başka sesin sahipleri zil zurna sarhoş oldukları için sözcükleri tam telaffuz edemedikleri gibi, marşın bestesini de berbat ediyorlardı.

Bir ara Yüzbaşı Jaffery'nin kısa bir emir verdiği duyuldu. Askerler hızlı adımlarla uzaklaştılar. Bu sırada kadınlar göz göze geldiler. Çünkü dışarıda Rhett ile birlikte marş söylemeye çalışanlar Ashley ve Hugh Elsing'di. Bahçeden şimdi daha değişik sesler geliyordu. Yüzbaşı Jaffery kısa sorular soruyor, Hugh gürültülü bir biçimde gülüyordu. Rhett çok ciddi cevaplar verirken Ashley garip bir sesle tekrarlayıp duruyordu:

— O halde nedir Tanrım! O halde nedir?

Scarlett, "bu Ashley değildir!" diye düşündü. "O hiçbir zaman sarhoş olamaz. Ya Rhett... Evet Rhett ne kadar çok içerse o kadar çok sakin olur. O içkiliyken bu kadar gürültü yapmaz."

Melanie kalktı, Archie de onun arkasından yürüdü. Yüzbaşının "bu iki adamı tutuklayın!" dediğini işitti. Archie hemen tabancasını kavradı.

Melanie:

— Hayır, bana bırakın! diye mırıldandı.

Scarlett; Melanie'nin yüzünü, onun Tara'da elinde kılıçla Yankee askerinin cesedini merdivenin başından izlerken gördüğü yüzüne benzetti. Şu anda onun görünümü tam bir dişi kaplana benziyordu. Melanie kapıyı ardına kadar açarak;

— Onu içeri getirin Yüzbaşı Butler! diye titreyen bir sesle bağırdı. Sanırım ona içki içirdiniz değil mi? Haydi şimdi içeri getirin bakalım!

Yolun ortasında duran Yankee Yüzbaşı:

— Üzgünüm Mrs. Wilkes! dedi. Eşiniz ve Mister Elsing tutuklanmıştır.

— Tutuklanmak mı? Neden? Sarhoşluktan mı? Eğer bütün sarhoşlar tutuklanacaksa ya Atlanta Kışlasında hiç asker kalmaz ya da kışla cezaevine döner. Haydi Yüzbaşı Butler onu içeri getirin. Eğer siz ayakta durabiliyorsanız...

Scarlett, olup biteni bir türlü anlayamıyordu. Yalnız Ashley ile Rhett'in sarhoş olmadıklarını biliyordu. Melanie de bu gerçeğin farkındaydı. Ama her zaman sevimli, yumuşak başlı ve seçkin bir kadın olan Melanie Yankeeler'e rol yapıyordu. O cadı gibi konuşuyor ve eşi ile Rhett'in yürümeyecek kadar sarhoş olduklarını iddia ediyordu.

Küfürlü bir tartışmadan sonra üç kişi basamakları çıkmak için büyük bir mücadele veriyorlardı. Ashley kapının önünde göründüğü zaman yüzü solgun, başı yana düşmüş, saçları darmadağınıktı. Adımları dolanan Rhett ve Elsing onu koltuklarından tutuyorlardı. Onların yardımı olmasaydı yere düşeceği açıkça belli oluyordu. Elsing de Ashley'den farklı sayılmazdı.

Bu üç sarhoşun arkalarından Yankee Yüzbaşısı geliyordu. O eşikte durdu ve askerler omuzunun üzerinden içeriye bakmak için yaklaştılar. Kapıdan giren soğuk rüzgar evin içinde esiyordu. Korkan, korktuğu kadar da ilgisi artan Scarlett, bir iskemleye çöken Ashley'ye ve ona yardım eden Melanie'ye bakıyordu. İşte o zaman gerçek durumu anladı ve az kaldı "Ashley sarhoş değil!" diye bağıracaktı. Allah'tan tam zamanında kendini tutabildi.

Şimdi birçok insanın hayatının kendisine bağlı olduğunu, bunların umutsuz bir temsilde hazır olduklarını anladı. Şunu çok iyi biliyordu: Bu oyunda ne kendisinin, ne de Pittypat'in oynayacakları rol yoktu. Ama ötekiler dramlardaki aktörler gibi cevaplar veriyorlardı. Artık oynanan oyunu ve ondan öncesinde olup bitenleri az da olsa kavramıştı. Ama bu kadarı bile sessizliğini korumak için yeterliydi.

Melanie:

— Onu şömineye yakın oturtun! diye öfkeli bir ses-

le emretti. Ve siz Yüzbaşı Butler hemen bu evden çıkın. Kocamı bu duruma düşürdükten sonra hâlâ buraya gelmeye nasıl cesaret ediyorsunuz?

Rhett ve Elsing, Ashley'yi eşinin istediği yere oturttular. Rhett sandalyenin arkalığına yaslanarak kendisiyle tek konuşacak kişi olarak gördüğü Yankee Yüzbaşısına seslendi:

— Bakın Yüzbaşı! Bana nasıl teşekkür ediliyor? Anlıyorsunuz değil mi? Bunu polisin işe karışmasını önlediğim ve bu sarhoş adamı evine getirdiğim için hak ediyorum. Olacak şey değil! Bir de kapıdan çıkarken tekme atın bari... Üstelik köpek havlıyor beni ısırmak istiyordu.

Melanie'den zılgıt yeme sırası şimdi de Hugh Elsing'e gelmişti.

— Ya siz Hugh Elsing, hiç utanmıyor musunuz? Zavallı anneniz ne diyecek? Önce sarhoş oluyorsunuz, sonra bir... Yankee dostu olan Yüzbaşı Butler ile buralara kadar geliyorsunuz.

Melanie sanki yeni aklına gelmiş gibi bir tavırla Ashley'ye doğru döndü:

— Bir tane de burada var! Evet siz Mister Wilkes! Söyleyin bana böyle bir şeyi nasıl yapabilirsiniz?

Ashley ancak;

— Melly şekerim o kadar sarhoşum ki... diyebildi. Söyleceklerini toparlamayamadığı için bir süre ağzı açık kaldı ve sonra öne eğilen başı ağır gelmiş gibi sandalyeden yere düştü.

Melanie:

— Archie onu odasına götürün ve yatırın! diye emretti. Pitty hala rica ederim siz de gidiniz. Hemen yatağı açıp... Ah!...

Genç kadın birden sustu ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

— Bana söz verdikten sonra bunu nasıl yapabildin!

Archie; Ashley'nin bir kolunu omuzuna almış, kendi kolunu da onun beline sarmış ve Pittypat de ayağa kalkmıştı ki Yüzbaşı birden işe karıştı:

— Ona dokunmayın, o tutuklanmıştır. Çavuş!

Yankee çavuşu, tüfeği elinde odaya daldı.

Rhett işin tatsızlaştığını gördü ve bir çaba daha göstermesi gerektiğini anladı. Hemen Yankee yüzbaşısına yaklaştı ve onu kolundan tuttu:

— Tom bu adamı neden tutukluyorsun? O kadar fazla sarhoş değil ki! Ben onun çok daha sarhoş hallerini gördüm.

— Ben bu sarhoş masallarını çok dinledim. Geceyi nerede geçirdiyse geçirsin, bana vız gelir. Ben bekçi değilim. Ama Mister Elsing ve Mister Ashley, akşam Klan'ın Shanty Town'a inmesi suçuna katıldıkları için tutuklanıyorlar. Bütün bu işin tasarlayıcısı ve kışkırtıcısı Mister Wilkes'dır.

— Bu akşam mı dediniz?

Rhett katıla katıla gülmeye başladı. O kadar ki, kanepeye oturup kahkahalarına orada devam etti. Sonra:

— Hayır bu akşam olamaz Tom! dedi. Bu iki çapkın bu akşam benim yanımdan hiç ayrılmadılar. Evet bir toplantıya gideceklerini biliyordum, ama sekiz saattir beraberdik.

— Sizinle beraber miydiler Rhett? Ama...

Yüzbaşı kaşlarını çatıp horuldanmaya başlayan Ashley ile ağlayan karısına zafer kazanmış komutan edasıyla baktı. Sonra Rhett'e dönerek;

— ... Neredeydiniz? diye sordu.

— Söylemek biraz ayıp olur.

Rhett, yüzbaşıya Melanie'yi işaret ederek göz kırptı.

— Söylemeniz gerek! Bu akşam neredeydiniz?

— Verandaya çıkalım. Nerede olduğumuzu orada söylerim.

— Bana şimdi ve burada söyleyiniz!

— Bu hanımların yanında söylemek çok tatsız olur. Eğer çıkmak isterlerse...

Melanie öfkeli gözlerini Rhett'e dikerek;

— Yerimden bile kımıldamam! diye bağırdı. Benim de bilmeye hakkım var. Kocam neredeydi?

Rhett:

— Güzel Watling'de! diye cevap verdi. Orada Hugh, Frank Kennedy ve Doktor Meade... Ve bu takımdan birçokları vardı. Felekten bir gece çalıyorlardı. Şampanyalar, kızlar... Anlarsınız ya!...

— Güzel Watling'de mi?

Melanie acı bir biçimde feryat ederek inlemeye başladı. Elini kalbinin üstüne götürdü. Archie tahta ayağı ile yaklaşıp onu tutmak isterken, yere düştü ve bayıldı. Archie Melanie'yi kaldırdı. India su getirmek üzere mutfağa koştu. Scarlett ile Pittypat zavallı kadını yelpazelemeye, bileklerini ovmaya başladılar. Bu sırada Rhett'e doğru dönen Hugh Elsing durmadan homurdanıyordu.

— Haydi bakalım! Şimdi çok memnun oldunuz değil mi? Sizin ağzınızda bakla ıslanmıyor!

Rhett:

— Yarın bu kent çalkalanacak! Şimdi inandın mı Tom? diye acı bir sesle konuştu. Yarın Atlanta'da bütün kadınlar kocalarıyla kavga edecek!

— Rhett, böyle olacağını nereden bilebilirdim. Ben görevimi yapıyorum.

Dondurucu rüzgar sırtından esmesine rağmen Yüzbaşı kan ter içindeydi.

— Beni dinle dostum! Bunların... Watling'de olduklarına dair yemin eder misin?

— Aman Tanrım! Yemin ederim tabii. Eğer bana inanmıyorsanız gidip kendiniz Watling'e sorunuz. Şimdi bırakın da Mrs. Wilkes'ı odasına götürelim. Archie onu ben taşıyabilirim. Miss Pittypat siz önden bir lamba ile çıkın lütfen...

Rhett Melanie'nin cansız vücudunu Archie'nin kollarından rahatça aldı.

— Archie sen Mister Wilkes'ı yatağına götür. Bu gece olup bitenlerden sonra bir daha ona bakmak bile istemem.

Pittypat o kadar çok korkuyordu ki lambayı onun taşıması tehlike oluşturuyordu. Ama Melanie'nin bir

kazaya uğramadan titreye titreye odasına gitti. Archie, Ashley'nin beline kolunu geçirerek onu kaldırdı.

— Tamam bu adamları tutuklamayalım!

Rhett kapıya doğru döndü.

— İsterseniz yarın sabah tutuklayın. Nasıl olsa bu halde kaçamazlar. Bir eğlence evinde yakalanmanın yasaya aykırı olduğunu hiç duymamıştım. Aman Tanrım! Tom onların Güzel'de olduklarına elli tanık var!

Yüzbaşı:

— Bir Güneyli'nin olmadığı bir yerde olduğunu kanıtlamak için elli tanık her zaman bulunur! diye üzüntülü bir tavırla cevap verdi. Siz benimle gelin Mister Elsing. Bu gece Mister Wilkes'ı serbest bırakıyorum, çünkü söz verdim.

India:

— Ben Mister Wilkes'ın kızkardeşiyim! diye karşısındakini önemsemeyen bir sesle konuştu. Ona kefil oluyorum. Şimdi çekilebilir misiniz rica ederim? Bu gece bize kötülük yaptınız.

Yüzbaşı:

— Çok üzgünüm! diyerek India'yı acemice selamladı. Umarım bu beyler, Miss... Şey... Mrs. Watling'de olduklarına dair belge getirirler. Kardeşinize söyleyiniz. Yarın sabah sorgulanmak üzere Jandarma Komutanlığı'nda hazır bulunsun.

India basit bir biçimde ve eli kapının tokmağındayken eğildi. Böylece Yüzbaşıya çabuk giderse nazik davranmış olacağını anlatmak istedi.

Yankee yüzbaşısı ve çavuşu çıkıp gittiler. India kapıyı üzerlerine çarptı. Scarlett'e bakmadan pencerelerin storlarını kapatmaya başladı. Bu sırada uzaklaşan Yankee askerlerinin ayak seslerini işitti.

Dizleri titreyen Scarlett, Ashley'nin oturduğu iskemleye ilişti. İskemlenin arkalığına tutturulmuş olan yastıkta kendi elinden biraz daha büyük koyu renkte ve ıslak bir leke gördü.

Hayret ederek lekeye parmağını sürdü. Parmağının kırmızılaştığını görünce;

— India! diye boğuk bir sesle bağırdı. Ashley yaralanmış.

— Aptal! Onu gerçekten sarhoş mu sandın?

India son storu da çektikten sonra Scarlett'in arkasından yatak odasına gitti. Koca gövdesiyle Rhett eşikte duruyordu. Buna rağmen Scarlett Ashley'nin yatağında solgun ve hareketsiz yattığını gördü. Baygınlık geçirmiş bir insan için garip denecek kadar canlı olan Melanie nakış makaslarıyla kanlanmış gömleği kesiyordu. Archie yatağın üzerinde lambayı tutuyordu.

İki genç kadın aynı anda;

— Ölmüş mü? diye bağırdı.

Rhett:

— Hayır yalnızca bayılmış. Omuzuna bir kurşun isabet etmiş ve çok kan kaybetmiş! dedi.

India:

— Onu niçin buraya getirdiniz aptal! diye sordu. Yol verin de içeri gireyim. Onu tutuklamaları için neden buraya getirdiniz?

— Seyahat edemeyecek kadar zayıf! Başka yere de götürülemezdi, Miss Wilkes. Bundan başka... Onun Tony Fontaine gibi sürgünde yaşamasını ister misiniz? Dostlarınızdan birçoğunun takma adlarla Texas'da hayatlarının geri kalan bölümünü geçirmelerine razı olur musunuz? Eğer Watling istediğimizi söylerse onu bu kapandan çıkarmayı başarırız.

— Yol verin de içeri gireyim.

— Hayır Miss Wilkes! Sizin yapmanız gereken daha iyi şeyler var. Hemen gidip bir doktor çağırın. Ama Doktor Meade'yi değil. Çünkü onun da bu işte parmağı var. Hatta bu saatte Yankeeler'e hesap veriyor olmalı. Başka bir doktor bulun. Geceleyin yalnız çıkmaktan korkuyor musunuz?

India gözleri parlayarak;

— Hayır! diye cevap verdi. Korkmuyorum.

Melanie'nin kukuletalı mantosunu aldı ve;

— Size casus ve aptal dediğim için özür dilerim. Durumu kavrayamamıştım. Ashley'ye yaptıklarınızdan

dolayı size minnettarım. Ama bu benim sizden nefret etmemi ortadan kaldırmaz.

— İçtenlikli olmayı takdir ederim. Sizin içtenliğinize teşekkür ederim. Şimdi acele edin ve çok dikkatli davranın. Eğer dönerken evin çevresinde askerlere rastlarsanız dışarıda kalın.

India, kardeşine üzüntülü gözlerle baktıktan sonra mantoyu sırtına geçirdi ve arka kapıdan çıktı. Scarlett, Ashley'nin gözlerini açtığını görünce kalbinin çarptığını hissetti. Melanie tuvalet masasının üzerine bıraktığı bir havluyu alarak onu Ashley'nin kanayan omuzunun üzerine koydu.

Ashley, Melanie'ye gülümsedi. Scarlett Rhett'in keskin bakışlarının üzerine dikilmiş olduğunu farketti. Duygularının yüzünden okunduğunu biliyordu. Ashley'nin yarası kanıyordu, büyük bir olasılıkla ölecekti. Bu adamın omuzunda yara açan kendisiydi, onu seven kadındı. Onun yanına koşmak, onu kollarının arasında sıkmak isterdi. Ama dizleri o kadar titriyordu ki, odaya bile girmeye gücü yoktu.

Melanie'nin yeni bir havluyla yaraya tampon yaptığına ve kanı durdurabilecekmiş gibi bütün gücüyle bastırdığına baktı. Ama havludaki kırmızılık gittikçe büyüyordu. Bir adam sürekli kan kaybederek nasıl yaşamını sürdürebilirdi? Ama şükürler olsun ki ağzından hiç kan gelmiyordu.

Ah bu ölüm habercisi olan kızıl köpük! Peachtree Sokağı'ndaki çarpışmadan sonra Pitty halanın yatağının üzerinde ağızlarından kan gelen yaralıların öldüklerini gördüğü günden beri o kadar iyi tanıdığı ve nefret ettiği o kızıl köpük!

Rhett biraz alaycı ama sert bir sesle;

— Haydi canım, Ashley ölmeyecek! dedi. Mrs. Wilkes'a lamba tutun. Benim Archie'ye ihtiyacım var. Ona birçok iş yaptıracağım.

Archie elindeki lambanın üzerinden Rhett'e baktı. Tütünü ağzının öbür yanına geçirerek;

— Sizden emir alamam! dedi.

Melanie, sert bir sesle Archie'yi uyardı.

— Size ne derlerse yapacaksınız! Çabuk olun. Yüzbaşı Butler'ın isteklerini yerine getirin. Scarlett şu lambayı al. Scarlett düşürmemek için lambayı iki eliyle tuttu. Ashley gözlerini tekrar kapatmıştı, göğsü ağır ağır kabarıyor, sonra birden iniyordu. Melanie'nin narin parmaklarının arasından kan sızıyordu.

Archie odadan çıkarken iki adımda bir tahta bacağı tok bir ses çıkarıyordu. Scarlett bir ara Rhett'in Archie'ye bir şeyler söylediğini duydu. Ama kafası Ashley ile kuşatıldığı için ancak bir iki sözcüğünü anlayabildi:

— Atımı al... Dışarıda bağlı... Yıldırım gibi...

Archie boğuk sesiyle bir şeyler soruyor, Rhett de ona açıklamalarda bulunuyordu.

— ...Eski Sullivan Çiftliği. Ocaklardan en büyüğünün içinde kağıtlar var... Onları yak!

Archie:

—Hı! diye homurdandı.

— Mahzende iki adam var. Mümkün olduğu kadar bu kağıtları at üzerinde imha et... Sonra Belle'ın evinin arkasındaki boş arsanın içine serpiştir. Kadının evi ile demiryolu arasındaki arsaya... Aman çok dikkatli ol. Eğer biri sizi görürse hepimiz mahvoluruz. Nerede yatacak olursan yanına bir tabanca koyarsın... Hayır hayır tabancayı elinde tut. Bak işte benimkiler...

Scarlett onlara doğru baktığı zaman Rhett'in ceketinin altından iki tabanca çıkardığını gördü. Archie bunları kuşağının içine sakladı.

— Bu tabancaların her biri ile ateş edeceksin. Bunun bir çeşit düelloya benzemesi gerekir. Anladın mı?

Archie bu sefer başını sallayarak evet dedi. Bu sırada tek gözünde hayranlık ifadesi belirdi.

Archie kendine söylenenleri ne kadar anlıyorsa Scarlett de o kadar bu durumlardan habersizdi. Son bir saat o kadar karabasana benziyordu ki artık gelecekten umudunu kesmişti. Ama Rhett bu karanlık ve dehşet verici olay karşısında soğukkanlılığını korumayı başarıyordu, bu da çok önemli bir şeydi.

Archie tam gideceği sırada birden döndü ve Rhett'e sordu:

— O mu?

— Evet!

Arcihe korkunç bir biçimde homurdanarak yere tükürdü.

Rhett ile Archie arasında geçen bu kısa konuşma Scarlett'in bütün korkularını canlandırdı. İçinde küçük bir sabun köpüğünün gittikçe şiştiğini hissetti. İşte bu köpük patlayınca...

— Frank nerede? diye feryat etti.

Rhett bir kedi gibi sakin ve sinsi yürüyüşü ile Scarlett'e doğru sokuldu.

Her zamanki gülümsemesiyle birlikte;

— Her şeyin bir sırası var! diye fısıldadı. Scarlett şu lambayı dikkatli tutun bakalım. Mister Wilkes'ı yakmak istemezsiniz herhalde... Mrs. Melly...

Melanie komutanından emir bekleyen küçük bir asker gibi başını kaldırdı. Sinirleri o kadar gergindi ki Rhett'in ailesinden ya da akrabasından biri gibi kibar bir biçimde kendisine seslenmesini farkedemedi.

— Özür dilerim... Mrs. Wilkes demek istemiştim.

— Ah, önemi yok Yüzbaşı Butler! Bana yalnızca "Melly" diye hitap etmeniz çok daha hoşuma gider. Ne iyi kalplisiniz! Ayrıca Yankee Yüzbaşısına oynadığınız oyun da çok ustacaydı! Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.

Rhett büyük bir alçakgönüllülükle;

— Bu sözleriniz için ben teşekkür ederim! dedi. Canının bir şeye sıkılmış olduğu yüzünden belliydi. Kısa bir süre sustuktan sonra, konuşmasını şöyle sürdürdü:

— Bu kadar küstahlık yapacağımı hiç tahmin etmezdim. Doğrusu Mister Wilkes'ın güzel Watling'in evinde olduğunu söylediğim için çok üzgünüm. Mrs. Melly, böyle aşifte bir kadından söz ederken hem onu, hem arkadaşlarını ele verdiğime inanın çok üzülüyorum. Ama sizden ayrıldıktan sonra durum çok kötüy-

dü. Aklıma gelen ilk plan da bu oldu. Benim her sözüme inanacaklarını biliyordum. Çünkü Yankee subaylarının arasında birçok tanıdığım var. Onlar, beni kendilerinden sanıyorlar. Beni böyle tanımaları, belki de yurttaşlarım arasındaki kötü şöhretimden ileri geliyor.

Rhett'in yüzünde kibar ve üzgün bir ifade vardı. Bu sorunu Watling ile çözmüş olmasına üzülüyordu.

— Akşam Watling'in evinde poker oynuyordum. Benim orada bulunduğuma tanıklık edecek yirmi otuz kadar Yankee subayı vardı. Güzel Watling ile kızları ise Mister Wilkes'ın ve arkadaşlarının birinci katta olduklarını söyleyecekler.

Yankeeler buna inanırlar, çünkü onların çok tuhaf değer yargıları vardır. Watling'in ve onun gibi kadınların yurt sevgisiyle dolu olabileceklerini akıllarının ucuna bile getirmezler. Kuşkulandıkları kişiler ve akşamki olaya karışan erkekler hakkında, namuslu kadınların söylediklerine inanmazlar. Buna karşılık genç kızların, daha doğrusu hafif meşrep olanların her söylediklerine inanırlar. İşler böyle giderse bir sorun çıkmayacağını umuyorum.

Rhett, bu son cümleleleri söylerken yüzünde acı bir ifade belirmişti. Ama Melanie ona minnet duyguları okunan gözleriyle bakınca, onun yüzündeki bu olumsuz ifade hemen silindi.

— Yüzbaşı Butler, siz öylesine kibar bir adamsınız ki... Arkadaşlarınızın cehenneme bile gittiklerini söyleyebilirsiniz. Çünkü siz onları büyük bir tehlikeden kurtarmak için böyle konuşuyorsunuz. Zaten benim gibi herkes de bilir ki, kocam bu korkunç yere ayak basmamıştır.

Rhett biraz sıkılarak;

— Mister Ashley o akşam güzel Watling'in evindeydi...

Melanie'nin yüzü mosmor oldu.

— Böyle yalanlara karnım tok!

— Rica ederim Mrs. Melly! İzin verin de açıklayayım. İhtiyar Sullivan'ın evine geldiğim zaman Mister

Wilkes'ı yaralı buldum. Yanında Hugh Elsing, Doktor Meade ve ihtiyar Merriwether vardı.

Scarlett kulaklarına inanamadı. Hayret ederek;

— Ne ihtiyar Merriwether mı? diye sordu.

— Erkekler bu gibi işlere karışmak için hiçbir zaman ihtiyar değildir. Orada Henry amcanız da vardı.

Pittypat, soğuk terler dökerken şöyle mırıldanıyordu:

— Aman Tanrım! Sen benim aklımı koru!

— Askerle kapıştıktan sonra ötekiler kaçtılar. Fakat orada kalanlar üzerlerine giydikleri Klan kıyafetlerini saklamak ve Mister Wilkes'ın ne durumda olduğunu anlamak için Sullivanlar'ın evine gidiyorlardı. Eğer Mister Wilkes yaralanmamış olsaydı onlar çoktan Texas'ın yolunu tutmuş olacaklarmış. Ama Mister Wilkes'ın yarası yürümesine imkan vermiyormuş; kimse de onu tek başına bırakmak istememiş. Doğal olarak Yankeeler'in kafa-sındaki kuşkuları yok etmek için o saatte onların başka bir yerde olduklarını kanıtlamak gerekiyordu. Bu nedenle onları, gizli yollardan güzel Watling'in evine götürdüm.

— Ah... Anlıyorum. Yüzbaşı Butler kaba davranışımdan dolayı özür dilerim. Evet, onların götürülmelerinin gerekli olduğunu şimdi daha iyi anlıyorum. Peki-yi ama Yüzbaşı Butler oraya girerken sizleri gören olmadı mı? Bunu nasıl başardınız?

— Hayır hiç kimse görmedi. Evin demiryoluna bakan gizli bir kapısından girdik içeri... Evin bu tarafı daima çok karanlıktır. Bu sokak o saatlerde pek kullanılmaz. Zaten kapı da kilitliydi.

— Ohalde nasıl içeri girebildiniz?

Rhett gayet rahat ve hiç sıkılmadan;

— Bende anahtarı var! dedi.

Bu açıklama ve açıklamayla birlikte akla gelen düşünceler Melanie'yi hem şaşırttı, hem de utandırdı. Genç kadın kıpkırmızı oldu ve ne yapacağını bilemediği için elindeki peçete ile oyalanmaya başladı. Sonra;

— Bunu merakımdan dolayı sormadığımı bilmenizi

isterim! diye kekeledi.

— Ben de bir hanıma böyle şeyleri açıklamak zorunda kaldığıma üzülüyorum.

İşittikleri Scarlett'in canını sıktı ve "demek doğruymuş. Bu mendebur, lanet Watling ile yaşıyor. Bu evin sahibi de Rhett!" diye düşündü.

— Watling'i yanıma çağırdım ve olup bitenleri anlattım. Yankeeler'in kuşkulandıkları adamların adlarını bir kağıda yazıp ona verdim. Hem Watling, hem de kızları bu adamların akşam gelip geceyi orada geçirdiklerini söyleyecekler. Bu arada Watling iki adama para verdi. Onlar gece orada bulunan bu adamların zil zurna sarhoş olduklarını ve yaka paça dışarı atıldıklarını söyleyecekler.

Rhett bir an sustuktan sonra gülümseyerek;

— Doktor Meade'de bir sarhoş hali yoktu! dedi. Fakat Henry amcanız ile ihtiyar Merriwether rollerini çok güzel oynadılar.

Birden kapı açıldı ve içeriye India girdi. Arkasından uzun saçları karmakarışık olmuş Doktor Dean geldi. Odadakilere başıyla selam verdi ve hemen Ashley'nin yanına gidip yarasına baktı.

— Allah korumuş! Kurşun akciğere isabet etmemiş! dedi. Eğer köprücük kemiği kırılmışsa yarası önemli değildir. Lütfen bana havlu, peçete ve bunlara benzer ne varsa getirin... Pamuk varsa çok daha iyi olur... Konyak getirmeyi de unutmayın!

Rhett, Scarlett'in Ashley'nin başucunda tuttuğu lambayı alıp masanın üstüne koydu. Melanie ile India da doktorun istediklerini getirmeye gittiler.

Rhett Scarlett'e;

—Burada sizin bir yardımınız olmayacak! Aşağıya gelin ve biraz ısının! dedikten sonra onu kolundan tutarak odadan çıkardı. Sesinde ve hareketlerinde o zamana kadar görülmemiş bir yumuşaklık ve tatlılık vardı.

— Bu akşam bir hayli üzüldünüz, değil mi?

Scarlett cevap vermedi ama Rhett'in arkasından

salona geldi. Şöminenin karşısında oturmasına rağmen titriyordu. İçindeki kuşku sabun köpüğü gibi gittikçe büyüyordu. Hatta onun içini kemiren şeye kuşku demek yanlış olurdu, bu bir gerçekti! Hem de dehşet verici bir gerçek! Kısa bir süre Rhett'in yüzüne baktı, ama konuşmadı. Gözlerini yere indirdi bir şeyler düşünmeye başladı. Düşündükçe yüz hatları gerildi ve neden sonra;

— Frank!... Frank de güzel Watling'in evinde miydi? diye sordu.

Rhett üzgün ve ciddi bir tavırla cevap verdi:

— Hayır! Archie'ye tembihledim, onu Watling'in evinin yanındaki arsaya götürecek. Adamcağız öldü. Kurşun tam beynine isabet etmiş.

16

O gece kentin kuzey semtindeki evlerde pek az kimsenin gözüne uyku girdi.

India Wilkes soğuk karanlığı delen bir hayalet gibi bahçeden bahçeye geçti ve kulaklara Ku Klux Klan faciasını, Yüzbaşı Rhett Butler'ın düzenlediği oyunu fısıldadı. Sonra da arkasında üzüntü ve umuttan başka bir şey bırakmıyarak soğuk karanlıkta rüzgar gibi kaybolup gitti.

Evler dışarıdan bakıldığında karanlık ve aileler uykuda gibi görünüyordu. Ama içeri girildiğinde gürültüsü az tartışmalarla karşılaşılıyordu. Yalnız o akşamki eyleme katılan erkekler değil, aynı zamanda Ku Klux Klan ile ilgili olan herkes Atlanta'dan kaçmaya hazırlanıyordu. Peachtree Sokağı'nın hemen hemen her ahırında, eğerinin altında bir tabanca bulunan ve heybeleri tıka basa yiyecek dolu olan bir at bekliyordu. Ancak India'nın çevreye duyurduğu haber genel bir firar hareketini önledi: "Yüzbaşı Rhett Butler, yerinizden kımıldamamanızı söylüyor. Yollar Yankee askerlerince kesilmiş. Butler Watling ile anlaşmış!..."

Perdeleri sımsıkı kapalı, karanlık odalarda toplanan erkekler, "pekiyi ama neden bu mendebur Butler'a güvenecekmişiz. O, Yankeeler'den yana değil mi? Sakın bu bir tuzak olmasın?" diye birbirine fısıldaşıyorlardı. Kadınlar da "gitme! Ashley ile Hugh'u kurtardığına göre, o belki herkesi kurtarır. Duymadınız mı India ile Melanie, Butler'a güveniyorlar!" diye sızlanıyorlardı.

Bu ricalar, yalvarmalar karşısında büyük bir çoğunluk kaçmaktan vazgeçti.

Gecenin ilerlemiş saatlerinde Yankee askerleri ondan fazla kapıyı çalmış ve içeri girmişti. O akşam, nerede geçirdiğini söyleyemeyen ya da söylemek istemeyen her erkeği tutuklamışlardı. Rene Picard, Mrs. Merriwether'ın yeğenlerinden Simmond kardeşler ve Andy Bonnwell geceyi bu cezaevinde geçirenlerden birkaçıydı.

Onlar Klan ile beraber o akşam saldırıya geçmişler ve Yankeeler gelince de kaçmışlardı. Adeta yerde sürünerek evlerine arka kapıdan girebilmişlerdi. Bunların şanssızlığı, Rhett Butler'ın hilesini öğrenemeden Yankee askerlerini karşılarında bulmalarıydı.

Allah'tan tutaklananların hepsi, Yankeeler'in sorularına "siz kendi işinize bakın, bizim işlerimize burnunuzu sokmayın!" biçiminde yuvarlak cevaplar vermişti. Yankeeler de onları sabah daha sıkı bir sorguya çekmeyi uygun bulmuşlardı. İhtiyar Merriwether ile Henry Hamilton geceyi Güzel Watling'in evinde geçirdiklerini hiç çekinmeden söylediler. Ama Yüzbaşı Jaffery onların böyle eğlencelere katılamayacak kadar ihtiyar olduklarını söylemesi üzerine az kalsın onunla yumruklaşacaklardı.

Güzel Watling, Yankee yüzbaşısını kapıda karşıladı ve ziyaretinin nedenini sormadan o akşam için evinin kapalı olduğunu söyledi. Yüzbaşıya sonra bir sürü serserinin, sarhoşun geçen akşam evine girdiklerini ve kavga çıkardıklarını, genç kızlarını korkuttuklarını, bu yüzden onların da bu gece kimseyi kabul etmek istemediklerini yana yakıla anlattı. Hatta onlardan şikayetçi olacağını da söyledi. Daha sonra da;

— Eğer yüzbaşı bey bir şeyler içmek isterse kahvemiz henüz açıktır! diye eklemeyi de ihmal etmedi.

Yüzbaşı Jaffery, yanındaki askerlerin bıyık altından güldüklerini hissediyordu. Bu duruma kızdığı için ve herkesin kendisine kazık attığını sandığından öfkesini Güzel Watling'den çıkardı. Kadına bir şey içmek için gelmediğini, kızlarını da görmeye çıkmayacağını, yalnızca orada taşkınlık yapan bu serseri ve sarhoş

adamların adlarını öğrenmeye geldiğini söyledi. Watling, doğal olarak hepsinin adlarını biliyordu; çünkü hepsi müşterisiydi. Her çarşamba akşamı da orada olurlardı. Kendi aralarında birbirlerine "çarşamba demokratı" diye hitap ederlerdi. Bu adı acaba niçin takmışlardı; siz biliyor musunuz yüzbaşı bey? Yüzbaşı da bilmiyordu ve bilmek de istemiyordu... Ama kırdıkları aynaların parasını vermezlerse onları mahkemeye şikayet edecekti. Evi kamuya hizmet veren namuslu bir kurumdur... Adlarını mı sormuştunuz? Evet adları... Adları... Watling hemen on iki kişinin adını sayıverdi. Bunlar Yankeeler'in kuşkululer listesindeki kişilerdi.

Yüzbaşı Jaffery acı acı gülümseyerek;

— Bu lanet isyancılar, bizim gizli teşkilatımızdan çok daha iyi örgütlenmişler! dedi. Yarın sabah siz ve tüm kızlarınız Jandarma Komutanlığı'na geleceksiniz.

— Komutanlık, kırılan aynalarımın parasını onlara ödetecek mi Yüzbaşı bey?

— Aynalarınız yerin dibine batsın! Rhett Butler size başka aynalar alır. Zaten bu evin sahibi de o değil mi?

Henüz güneş bile doğmamıştı, ama eski Konfedere aileleri o geceki olay hakkında Yankeeler'e ne söylemek gerektiğini biliyorlardı. Zenci uşaklara gelince onlar da bu olay hakkında bilgilendirilmişlerdi. Herkes en ince ayrıntılarına varıncaya kadar Ku Klux Klan'ın saldırısını, Frank Kennedy ile Tommy Welburn'ün ölümünü, Frank'in cesedini taşırken Ashley'nin nasıl yaralandığını biliyordu.

Atlantalı kadınlar kocasının ölümüne göstermelik bile olsa bir damla gözyaşı dökmeyen Scarlett'e, artık eskisi gibi diş bilemiyorlardı. Scarlett yerel makamlar haber verinceye kadar kocasının öldüğünü bilmemezlikten geldi. Ellerinde sıkı sıkı birer tabanca tutan Frank ile Tommy kuru otların üzerinde ölü olarak yatıyorlardı. Yankeeler onların cesetlerini bulunca, zil zurna sarhoş olduklarını ve Güzel Watling'in evindeki kızlardan biri için birbirlerini öldürdüklerini sanacaklardı.

Herkes bir çocuğu olan Tommy'nin karısı Fanny'ye acıyordu; ama kimse gidip de onu teselli edemiyordu. Çünkü evinin çevresi Tommy'nin dönmesini bekleyen çok sayıda Yankee askerleriyle çevrilmişti. Pittypat'in evinin çevresi de Frank'in dönmesini bekleyen askerlerle kaynıyordu.

Daha o gün yerel makamlar şafak sökerken bir araştırma yapacaklarını bildirmişlerdi. Uykusuz geçen bir geceden sonra birer cep gibi sarkan gözleriyle halk kaderlerini belirleyecek olan üç şeyi sabırsızlıkla bekliyordu. Acaba Ashley, askeri mahkemeye çıkıp bütün acılarının çok sarhoş olmasından dolayı bir başağrısından ibaret olduğunu söyleyebilecek duruma gelmiş miydi? Acaba Güzel Watling, Yankeeler'in kuşkulandıkları adamların o akşam evinde geçirdiklerine dair namusu üzerine yemin edecek miydi? Acaba Rhett Butler, onların o akşamki eğlencelerine katıldığını söyleyecek miydi?

Halk, Rhett ile Watling'i düşünerek kaygılanıyordu. Güzel Watling! Demek bir sürü erkeğin hayatı, bu kadının namusa verdiği öneme bağlıydı. Doğrusu bu tahammül edilecek bir şey değildi. Sokakta onunla karşılaşıp yol değiştiren kadınlar, şimdi onun intikam alıp almayacağını sabırsızlıkla ve korkuyla bekliyorlardı. Erkekler ise hayatlarının Güzel Watling'in iki dudağının arasında oluşundan pek kaygılanmıyorlardı. Çünkü pek çoğu onun mert yaradılışlı bir kadın olduğunu biliyordu. Ama bunlar, kurtuluşlarının ve özgürlüklerinin Yüzbaşı Butler gibi vurguncu bir adamın elinde oluşuna üzülüyorlardı. Rhett ve Watling! Atlanta'nın en ünlü, ama herkesin nefretini üzerine çeken bir adam ile en iğrenç yaşamını süren bir kadın! Şu hayatın cilvesine bakın: Namuslu yurttaşların canları bu iki kişinin elinde.

Halkı çileden çıkaracak ve kızdıracak bir şey daha vardı. O da şuydu: Yankeeler, evli iki adamın Güzel Watling'in evinin eşiğini aşındırdıklarını ve aşifte bir kadın için birbirlerini öldürdüklerini öğrendikten son-

ra tüm Atlantalı kadınlarla alay edeceklerdi.

Atlanta halkı Yankeeler'in alay etmelerinden çekinmekte haklıydı. Çünkü sabah olur olmaz bu haberi duyan erkekler eve gidip karılarını uyandırdılar ve onlara bu rezaleti ballandıra ballandıra anlattılar. Yankee kadınları da hemen komşularına bu haberi bire bin katarak duyurdular. Şimdi Yankee kadınları öyle gülüyorlardı ki attıkları kahkahalar sokaktan işitiliyordu.

Bu kadınlar, alaylı kahkahalarına rağmen Scarlett'e acımaktan da geri kalmıyorlardı. Çünkü Scarlett Atlanta'da Yankeeler'e karşı iyi davranan tek Güneyli kadındı. Ona büyük ölçüde sevgi besliyorlardı. Çünkü kocasının onu layik olduğu biçimde yaşatmadığı ya da yaşatamadığı için o çalışmak zorunda kalıyor ve bütün ihtiyaçlarını kendisi sağlıyordu. Şimdi Yankee kadınları kocasının onu Güzel Watling'in evindeki kızlarla aldattığını ve bir arbedeye kurban gittiğini öğrenerek ona olan ilgi ve sevgilerini daha da arttıracaklardı. Ama öteki kadınların, Yankee kadınlarından çekecekleri vardı.

O gece karanlık odalardaki tartışmalarda, konuşmalarda, yalvarıp yakarmalarda Konfedereli kadınların çoğu bu konuya da değinmişti. Yine büyük bir çoğunluk, Yankee kadınlarının bu konu hakkındaki sözlerine önem vermemeyi kararlaştırdı. Ama içlerinden böyle bir hakaret ya da alaya hedef olmaktansa yerin dibine batmayı yeğ tutuyorlardı. Çünkü onlar gerçeği bir türlü itiraf edemeyeceklerdi. Onuru büyük ölçüde incinen Doktor Meade, Rhett'e eskiden beri kin besliyor ve öfke duyuyordu. Bu oyunda o da rol aldığı için Rhett'e olan öfkesi ve kini ikiye; belki de üçe, dörde katlanmıştı. Doktor Meade karısına, "arkadaşlarımı elevermeyeceğimi bilsem hemen gerçeği itiraf eder ve o akşam Güzel Watling'in evinde olmadığımı söylerim!" diyordu.

Mrs. Meade'nin;

— Hiç öyle şey olur mu? demesine de çok kızıyordu.

— Doğrusu Mrs. Meade bu sizin için büyük bir hakaret olacak!

— Pekiyi ama, herkes sizin oraya... Şey için... Şey canım... Gitmediğinizi bilecek!

— Evet doğru. Ama Yankeeler bilecek mi? Onlara hemen söylemeliyiz. Çünkü onun bunun maskarası olacağız. Hele bu, sizin için büyük bir hakarettir. Çünkü ben sizi hiç aldatmadım.

— Biliyorum ve inanıyorum!

Mrs. Meade, karanlıkta kocasının elini avucunun içine alırken gülümsüyordu.

— Ama sizin bir tehlikeye hedef olmanızı görmek yerine, bu olayın gerçek olmasına yeğlerim.

Doktor, karısının bu doğru sözleri karşısında şaşkına döndü ve adeta isyan etti:

— Efendim ne söylediğinizin farkında mısınız!

— Farkındayım canım, farkındayım! Ben Phil ile Darcy'yi de kaybettiğimi biliyorum. Bu evlatlarımı kaybettikten sonra elimde tek siz kaldınız. Bunun için sizin bir tehlike içine atılmanıza asla gönlüm razı olmaz.

— Çıldırdınız galiba! Ağzınızdan çıkanı kulaklarınız işitmiyor.

Mrs. Meade başını kocasının omuzuna dayadı ve şefkat, sevgi, gurur dolu bir sesle;

— Asıl çıldıran sensin! dedi.

Doktor, onun yanağını okşadı, sonra tekrar parladı:

— Bir de şu var. Hayatımı mendebur Butler'a borçlu olacağım. Doğrusu asılmayı daha uygun buluyorum. Hayatımı ona borçlu olsam bile bu küstah adama karşı kibar davranamam. Çünkü onun küstahlığının üstüne çıkacak bir kimse yoktur bu dünyada. Ya namussuzca çaldığı paralar! Bu bile beni çileden çıkarmaya yeter. Yurt savunmasından kaçmış bir adama can borcu olmak! Haydi canım!...

— Melanie Atlanta'nın Yankeeler'in eline geçmesinden sonra onun Güney ordusuna katıldığını söylüyor.

— Yalan! Mrs. Melanie karşısına çıkacak en basit bir insana inanacak kadar saf bir kadındır. Ben Butler'ın böyle bir şey yaptığına bir türlü akıl erdiremiyo-

rum. Söylemesi iğrenç ama... Onunla Mrs. Kennedy arasındaki ilişkiden söz ediyorlar. Ben ikisinin araba ile beraber döndüklerini sık sık gördüm. Herhalde bunu o kadın için yapmıştır.

— Mrs. Scarlett ondan bir şey istese o parmağını bile oynatmaz. Frank'i idam edilirken görmek de onun çok hoşuna gider. Bunu Mrs. Melanie için yapmıştır, ben öyle sanıyorum.

— Rica ederim karıcığım, Mrs. Melanie ile mendebur Butler arasında bir ilişki olduğunu iddia edecek değilsin herhalde!...

— Aman canım bu kadar aptallığa gerek yok. Rhett Butler savaş sırasında Ashley'ye elinden gelen yardımı yaptığı için, onun Melanie'nin gözünde saygın bir yeri var. Butler, Melanie ile konuşurken onun dudaklarından eksik olmayan uğursuz ve kötü gülümsemesinden eser görülmez. Oysa öteki kadınlara karşı çok değişik davranır. Onun Melanie ile konuştuğunu gören herhangi bir kimse Rhett Butler'ın kibar bir adam olduğunu hemen anlar. Ben işte böyle düşünerek ve yorumlayarak, onun bunu yalnızca Mrs. Melanie için yaptığını sanıyorum. Doktor öyle sanıyorum ki düşüncelerimi beğenmediniz.

Mrs. Meade kocasının cevap vermediğini fark edince kendisi konuşmayı sürdürdü.

— Bana göre Butler orduya kısmen Melanie için katıldı, ama onun esas amacı bize bir oyun oynamaktı. Ona karşı sonsuz bir kin ve nefret besledik. Hatta bunu gizlemedik bile... Şimdi o bizden hıncını alıyor. Gelin çıkın işin içinden, çıkabilirseniz. Ya Güzel Watling'in evinde olduğunu söyler ve Yankeeler'in maskarası olursunuz ya da asılmayı göze alıp gerçeği olduğu gibi açıklarsınız. İstediğinizi seçiniz! Üstelik Rhett hayatımızın kendisiyle metresine ait olduğunu da her zaman bilecek. Ben daha şimdiden onun içinden güldüğünü görür gibi oluyorum.

— O kadının evinin merdivenlerini çıkarken bizimle alay ettiğini hissettim zaten!

— Allahaşkına şu evin içini bir anlatsana!

Doktor Meade, karısının böyle bir soru sormasına hayret etti.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Güzel Watling'in evi nasıldı? Büyük aynalar, kırmızı perdeler, kristal avizeler var mıydı? Şey... Kadınlar... Çıplak mıydı?

Doktor, namuslu bir kadının böyle yerler hakkında bir merak duymasını çok yadırgadı. Hele bu meraklı kişinin karısı olması onu hayretler içinde bıraktı.

— Aman Yarabbi! Böyle soruları nasıl olur da sorarsınız? Galiba hastasınız, ateşiniz yükselmiş olmalı. Durun size bir ilaç vereyim.

— Benim ilaca ihtiyacım yok! Bana tüm ayrıntıları anlatınız. Ah canım kocacığım, böyle kötü şöhrete sahip bir evin, nasıl donatıldığını ilk kez öğrenmek fırsatı elime geçiyor; ama siz de benim kulağıma bir şeycikler fısıldamıyorsunuz.

— Doğrusu hiç bir şeye dikkat etmedim. O kadar canım sıkılıyordu ki bu kötü evin içinde neler döndüğüne, neler olduğuna dikkat etmedim.

Kısa bir sessizlikten sonra Doktor Meade;

— Şimdi bana izin verirseniz gidip biraz dinleneceğim! dedi.

— Pekiyi, iyi geceler dilerim!

Mrs. Meade kocası çizmelerini çıkarırken;

— Dolly, ihtiyar Merriwether'ı konuşturmuştur muhakkak! Ben merak ettiğim şeyleri ondan öğrenirim! diye yüksek sesle söylendi. Doktor bu sözleri duydu.

— Demek namuslu kadınlar da kendi aralarında böyle şeyleri görüşüyorlar!

Mrs. Meade yarı memnun, yarı merak dolu bir sesle cevap verdi:

— Yatın artık canım!

*

* *

Ertesi gün akşam üzeri hava iyice bozmuş, sulu kar yağıyordu.

Gün batarken ise müthiş bir fırtına esmeye başladı ve birden sulu kar yağışı durdu. Mantosuna sıkı sıkı sarınan Melanie bir arabacının ardı sıra ağaçlı yoldan indi ve ona kapalı bir faytona kadar kendisiyle beraber gelmesini söyledi.

Faytona yaklaştığı sırada kapı açıldı ve Melanie arabanın içinde oturan bir kadın gördü.

Melanie:

— Bizim evimize kadar gelmek istemez misiniz? diye sordu. Akşam vakti hava çok soğuk. Sizi üşütmek istemem.

Faytonda oturan kadın;

— Hayır! dedi. Lütfen biner misiniz?

— Sizi o kadar çok görmek istiyordum ki... Muhakkak bize gelmelisiniz Miss... Mrs. Watling.

— Hayır, bu imkansız! Buyurun yanıma oturun.

Melanie faytona bindi ve Güzel Watling'in yanına oturdu. Arabacı kapıyı kapadı.

Karanlıkta Watling'in elini aradı.

— Bugün yaptıklarınıza nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Hepimiz size karşı olan gönül borcumuzu nasıl ödemeliyiz?

— Mrs. Wilkes bu sabah bana bu mektubu göndermemeliydiniz. Gerçi memnun oldum, ama Yankeeler'in eline geçebilirdi. Teşekkür etmek için yapacağınız ziyaret hakkında ise hiçbir şey söylemeyeceğim. Sanırım bugün aklınız başınızda değil. Doğrusu bu ziyareti de yapmamalıydınız. Size bunun da sakıncalı olduğunu haber vermek için buraya geldim ve özellikle bu akşam saatini seçtim. Evet, beni ziyarete gelmeniz doğru olmaz.

— Nasıl olmazmış? Kocamın canını kurtaran soylu bir kadını ziyaret etmemin neresi yanlış olurmuş bakalım?

— Ne demek istediğimi anladığınızı sanırım.

Melanie bir an sustu. Güzel Watling'in görünüşü

onu bir hayli şaşırttı. Siyahlar giyinmiş bu kadında kötü şöh-retinden ve genelev işleten bir kadından hiçbir iz yoktu.

— Bugün komutanın karşısında olağanüstü idiniz. Siz ve öteki kadınlar birçok kimsenin canını kurtardınız.

— Olağanüstü olan Mister Wilkes idi. Ayakta nasıl durduğuna ve bu işten nasıl yakasını sıyırdığına şaştım doğrusu. Geçen gece onu gördüğüm zaman omuzundaki kurşun yarasından dere gibi kan akıyordu. İyileşecek mi?

— Evet efendim, iyileşecek. İlginize teşekkür ederim. Doktor bunun basit bir yara olduğunu söyledi. Ancak çok kan kaybettiği de bir gerçek. Bu sabah ayakta durabilmek için bir hayli konyak içti. Yoksa o kadar süre ayakta duramazdı. Efendim onların hepsinin hayatını siz kurtardınız. Sinirlenince ve kırılan duvar aynalarınızdan söz edince herkes inandı. Çünkü siz gerçek olmayan bu olaya inanmayı kendinize görev saymıştınız.

— Teşekkür ederim efendim. Ama Yüzbaşı Rhett Butler'ın da bunda bir payı var.

— Ah o da şahane idi. Yankeeler söylediklerinden bir an bile kuşkulanmadılar. Bütün oyunu o kadar kurnazca yönetti ki... Ona teşekkür etmek bile azdır. Size de efendim...

— Teşekkürler!... Bu benim için bir zevk oldu. Mister Wilkes'ın evimin devamlı müşterilerinden olduğuna kızmadınız umarım. Bilirsiniz ki asla!

— Evet biliyorum. Hayır asla kızmadım. Size o kadar minnettarım ki...

Watling birden hüzünlendi. Bu sesinden de belli oluyordu:

— Öteki kadınlar bana kızdılar herhalde... Sanırım Yüzbaşı Butler'a da... Benden nefret ettikleri muhakkak. Bana ilk teşekkür eden kadın sizsiniz. Ötekiler ise benimle karşılaştıkları zaman başlarını çevireceklerdir. Ama bu davranışlar bana vız gelir. Kocalarının

asılması umurumda bile olmazdı. Ama Mister Wilkes hakkında böyle düşünmüyorum. Size hastane için para verdiğim anı hiçbir zaman unutmadım, unutmayacağım da! Bana hiçbir kadın nazik davranmadı. Siz hariç! Ben ise nezaketi asla unutmam. Mister Wilkes idam edilince sizin dul, çocuğunuzun da parasız kalacağını düşündüm. Doğrusu yavrunuz da pek cana yakın. Benim de bir oğlum var. Bu nedenle...

— Ah, çocuğunuz mu var! Ne güzel! Burada mı oturuyor efendim?

— Hayır, Atlanta'da değil. Buraya hiç gelmedi. Yatılı bir okulda okuyor. Onu son gördüğümde henüz pek küçüktü. Ne ise, şimdi bunun önemi yok. Kısacası Yüzbaşı Butler bu adamların kurtarılmasının gerektiğini söyleyince söz konusu olanın kim olduğunu sordum. Mister Wilkes'ın da bu adamların arasında olduğunu öğrenince bir an bile duraksamadım. Kızlara, 'eğer özellikle Mister Wilkes'ın geceyi evimizde geçirdiğini söylemezseniz kafanızı kırarım!' dedim.

Melanie Watling'in sermayelerinden bu biçimde söz etmesinden sıkıldı.

— Çok teşekkür ederim. Size ve onlara minettarım!

— Bizim yaptıklarımız size azdı bile. Ama inanın, bunu herkese yapmazdım. Eğer şu Mrs. Kennedy'nin kocası olsaydı, Yüzbaşı Butler ne kadar ısrar ederse etsin parmağımı bile oynatmazdım!

— Neden?

— Benim mesleğimdeki tüm kadınlar her şeyi bilirler. Bu Mrs. Kennedy benim hiç hoşuma gitmiyor doğrusu. Kocasının ve şu mert, cesur Welburn'ün ölümlerine bu kadın neden olmuştur. Her şey onun başının altından çıktı zaten. Atlanta'da sabahtan akşama kadar sürterek zencilerin ve bir sürü beyaz serserinin kafasında korkunç düşüncelerin yeşermesine yol açtı. Kızlarımdan...

Melanie kesin bir tavırla;

— Yengem hakkında böyle konuşmanız doğru değil! dedi.

Güzel Watling elini Melanie'nin koluna koydu, sonra birden çekti.

— Gücenmeyiniz Mrs. Wilkes. Bana yaptığınız iyilikten sonra darılmanızı istemem. O hanıma karşı sevgi beslediğinizi unuttum. Söylediklerim için de üzülüyorum. Mister Kennedy'nin de ölmesine çok üzülüyorum. Babacan bir adamdı. Mağazasından birçok kez alışveriş yaptım. Bana karşı daima nazik davranırdı. Ama Mrs. Kennedy size hiç benzemiyor. Son derece sert!... Mister Kennedy ne zaman toprağa verilecek?

— Yarın sabah. Mrs. Kennedy hakkındaki düşünceleriniz yanlış. Zavallı kadın şu anda çok perişan durumda.

Watling alaycı bir sesle;

— Olabilir! dedi. Haydi artık gitmeliyim. Daha fazla kalmak istemem. Bu doğru olmaz, çünkü arabamı tanıyan biri olabilir. Bu sizin için de iyi olmaz. Mrs. Wilkes benimle sokakta karşılaşırsanız sakın selam vermek zorunda olduğunuzu sanmayınız. Ben halden anlarım.

— Sizinle konuşmaktan gurur duyarım. Size minnet duymaktan da... Öyle sanıyorum ki görüşeceğiz...

Watling:

— Hayır, doğru olmaz bu! Geceniz hayırlı olsun! diyerek Melanie'yi uyardı.

17

Scarlett yatak odasına kapanmıştı. Gecenin karanlığında soğuk rüzgarın penceresinde çalan ıslığını dinlerken, bir yandan da Dadı'nın tepsiyle getirdiği yemeği atıştırıyordu. Odasındaki hareketsizlik, birkaç saat önce Frank'in cenazesinin bulunduğu salonun durumundan daha korkunçtu. Hiç olmazsa orada ayaklarının ucuna basarak yürüyenler, alçak sesle konuşanlar vardı. Komşular, tanıdıklar başsağlığı dilemeye geliyorlardı. Arada bir cenaze töreni için Jonesboro'dan gelen Frank'in kızkardeşinin hıçkırıkları duyuluyordu. Oysa şimdi evde derin bir sessizlik vardı. Scarlett yatak odasının kapısını aralık bırakmasına rağmen alt kattan bir ses gelmiyordu. Wade ve Ella Lorena Frank'in cenazesi getirilmeden önce Melanie'nin evine götürülmüştü. Scarlett onların, şimdi evde bulunmayışına üzülüyordu. Mutfaktan da ses gelmiyordu. Belki de ilk kez Dadı, Peter ve Cookie kavga etmiyorlardı. Pittypat de kütüphaneye kapanmış ve Scarlett'e saygı gereği ses çıkartmamaya dikkat ediyordu.

Scarlett'in acısıyla başbaşa kalmak isteyeceğini düşünerek, herkes onu rahatsız etmekten çekiniyordu. Oysa Scarlett birinin gelmesini çok istiyordu. Ölümün verdiği acıdan başka bir şey olmasaydı buna "kaderim böyleymiş!" diyerek katlanabilirdi. Ama bu kez korkuyordu. Çünkü vicdanı onu rahatsız ediyordu. Frank'in ölümüyle birlikte vicdanı harekete geçmişti. Belki de haya-tında ilk kez davranışlarını, hareketlerini kendi kendine sorguluyordu. Bu da onun kafasında boş inanışların canlanmasına neden oluyordu. Arada bir başı-

nı kaldırıyor, beraber hayat sürdükleri kocasının yatağına bakıyordu.

Frank'i o öldürmüştü. Sanki tabancasının tetiğini kendisi çekmiş gibi onu öldürmüştü. Frank, tek başına dışarı çıkmamasını istemişti; o ise eşinin bu isteğine kulak asmamıştı. Bu da onun ölümüne neden olmuştu. Demek ki Frank'i o öldürmüştü. Elbet, Allah da onu cezalandıracaktı!

Vicdanı ona daha ağır bir suçunu anımsatıyordu. Tabutta yatan Frank'e bakmış, onun hareketsiz yüzünde kendisini suçlayan bir ifade görmüştü. Frank, Suellen'ı sevdiği halde onunla evlendiği için Allah onu cezalandıracaktı. Er geç Allah'ın huzuruna korkudan titreyerek çıkacak ve Yankee karargahından gelirken, arabasına bindiği Frank'e söylemiş olduğu yalanın hesabını verecekti. Bütün bu olup bitenlerden sonra, amacının yasal sayması neye yarardı? Gerçek bütün çıplaklığı ile ortadaydı. Frank ile, onu hiç sevmediği halde evlenmiş ve zavallı adamı aşağılamıştı. Bir eş olarak görevi, onun hayatını mutlu kılmakken, o son altı ay içinde zavallı adama cehennem azabı yaşatmıştı. Eşine karşı nazik davranmadığı için Allah onu cezalandıracaktı. Frank'e karşı hırçın oluşu, sert davranması, bıçkı atölyesi satın alması, zavallı adamı rezil etmesi, kürek mahkumlarını işçi yerine çalıştırması kuşkusuz fitil fitil burnundan gelecekti. Onu çok üzmüştü, ama o kibar davranmış ve ses çıkarmamıştı. Evlilikleri boyunca ona verdiği tek neşe Ella'yı dünyaya getirmiş olmasıydı. Ama Scarlett'in elinden gelseydi o bu çocuğu kesinlikle doğurmazdı.

Bu düşünceler karşısında bütün vücudu ürperen Scarlett onun hayatta olmasını istedi. Eğer Frank hayata dönecek olsa nazik bir biçimde her şeyi telafi edecek, her hatasını onaracaktı. "Ah içime çöken bu sıkıntı biraz dağılsa, evdeki bu sessizlik biraz kaybolsa!" diye yalvarıyordu.

Melanie eğer orada olsaydı onun üzüntülerini gidermesini bilirdi. Ama o da Ashley'yi tedavi etmeye ça-

lışıyordu. Scarlett bir ara Pitty halasını çağırmayı düşündü, ama onun varlığı, acılarını daha da arttıracaktı. Çünkü ihtiyar kız, Frank'in feci ölümüne devamlı ağlıyordu. İhtiyar Frank, Pittypat'e Scarlett'ten daha yakındı. Ayrıca onlar birbirine sarsılmaz bir arkadaşlık duygusuyla bağlıydılar. Pittypat evde bir erkek bulunmasını daima istemişti. Frank de bu görevi başarıyla yapmıştı. Hemen hemen her akşam Pittypat'e öyküler anlatır, gazete okur, onu çeşitli fıkralarla eğlendirirdi. Hastalanacak olsa başucundan ayrılmazdı. Pittypat şimdi onu arıyor ve kan çanağına dönen gözlerini silerek "bari şu Klan ile çıkmasaydı!" diye inliyordu.

Scarlett'in yanında biri bulunsa ve ona acılarının esas kaynağının ne olduğunu anlatsa ne kadar iyi olurdu. Birden aklına Ashley geldi ve onu düşünmeye başladı. Ashley'yi de adeta o öldürmüştü. Eğer Ashley onun Frank'e yalan söylediğini, ona acı çektirdiğini öğrenirse Scarlett'i asla sevmeyecekti. Çünkü Ashley namuslu, doğru ve iyi bir insandı. Onun kendisi hakkında da güzel görüşleri vardı. Ama gerçeği öğrenecek olursa onu kesinlikle sevmezdi. O zaman Scarlett ne yapardı? Elinden bütün hayatının gizemli kaynağı olan aşkı alındıktan sonra o nasıl yaşardı? Yaptığı tüm bu hatalara rağmen başını onun omuzuna dayayarak ağlasa ve ona kalbinin gizli köşesini açsa teselli bulacağını umuyordu.

Ölü evindeki sessizlik o kadar arttı ki, Scarlett bu duruma bir kimseden yardım görmeden dayanamayacağını anladı. Oturduğu yerden yavaş yavaş kalktı, hiç ses çıkarmadan gidip odasının kapısını kapadı. Sonra dolabındaki çekmecelerin sonuncusuna sakladığı konyak şişesini çıkardı. Pittypat bunu bayıldığı zaman içmek için almıştı. Scarlett şişeyi lambanın kırık ışığına tuttu, yarısı içilmişti. Bir bardağı doldurup bir hamlede içti. Konyak Scarlett'in ateş gibi yanan vücuduna bir gevşeklik verdi. İnsanın sinirlerinin gergin, belleğinin karmakarışık olduğu böyle anlarda, içki kadar rahatlatan, sakinleştiren başka bir şey yoktu. Konyak,

şaraptan çok daha etkiliydi. Kadınların şarap içmelerine izin vardı da, konyak için yoktu. Bunun nedeni ne olabilirdi acaba? Mrs. Meade ile Mrs. Merriwether, Scarlett'e alkol koktuğunu çeşitli zamanlarda söylemişlerdi. Ah o ihtiyar kadınlar!... Ah o cadılar!...

Scarlett ikinci bardağı da yuvarladı. Biraz sarhoş olmak umurunda değildi. Nasıl olsa az sonra yatacaktı. Yortularda babasının yaptığı gibi sarhoş olmayışına üzülüyordu. Sarhoş olursa Frank'in, hayatını cehenneme çevirmekle, sonra da kendisini öldürmekle suçlayan yüzünü belki unutacaktı.

Scarlett kocasının ölümünden Atlantalılar'ın kendisini sorumlu tutup tutmadıklarını düşündü. Cenaze töreni sırasında ona karşı soğuk davrandıkları bir gerçekti. Ona candan başsağlığı dileyenler yalnız Yankee kadınları olmuştu. Scarlett, onlarla eskiden alışveriş dolayısıyla ilişki kurmuştu. O, "canları ne istiyorsa onu söylesinler. Benim umurumda değil. Bunlar Allah'a vereceğim hesapların yanında çok önemsiz!" diye düşündü.

Bu düşünce onun üçüncü bardağı da içmesine neden oldu. Scarlett şimdi vücudunun en uç noktalarına kadar hafif bir ısının yayıldığını hissetti. Ama Frank'in kendisini suçlayan yüzü bir türlü gözünün önünden gitmiyordu. Oysa erkekler, içkinin her şeyi unutturduğunu söylerlerdi; demek ki onlar bu konuda yanılmışlar. Ayakta duramayacak kadar bile içse yine Frank'in ona gitmemesini rica eden son utangaç, aptal ve sitem dolu halini anımsayacaktı.

Sokak kapısının çalındığını duydu. Bir an, "acaba içkinin etkisiyle yanılıyor muyum!" diye düşündü ve kulak kabarttı. Evet, sokak kapısı birkaç kez daha çalındı. Aşağı katta kalanlar uyandı, böylece evin gizemli sessizliği bozuldu. Scarlett, Pittypat'in hoplaya hoplaya kapıyı açmaya gittiğini işitti. Kapının açılmasıyla birlikte evin içi karmakarışık seslerle doldu. Scarlett ne konuşulduğunu anlayamadı. "Herhalde komşulardan biri cenaze töreni ile ilgili bir şeyler anlatmak için

gelmiş olmalı!" diye düşündü. Pittypat'in bir kimsenin gelmiş olmasına sevineceği muhakkaktı. Çünkü cenaze töreninde Frank'in tabutu önünde saygı ile eğilmiş olan kimselerle konuşmaktan zevk duyuyordu.

Scarlett pek meraklanmamış olmasına rağmen, bu gelenin kim olabileceğini düşündü. Seslerden anlaşıldığına göre gelen bir erkekti. Biraz kulak kabartınca gelenin Rhett olduğunu anlayıverdi. İçini büyük bir sevinç kapladı, sıkıntılarından kurtulur gibi oldu. Onu Frank'in ölümünü birdenbire haber verdiği o geceden beri hiç görmemişti. Scarlett içinden bu korkunç gecenin geçmesine ancak onun yardım edebileceğini düşündü. Kapıya iyice yaklaştı.

Rhett:

— Sanırım beni kabul edecektir? dedi.

— Ama o yatıyor, kimseyi kabul etmek istemiyor. Zavallı kız perişan bir durumda.

— Beni kabul edecektir. Rica ederim kendisine söyleyin yarın sabah seyahate çıkacağım. Bu seyahatin uzun süreceğini sanıyorum. Kendisine çok önemli bir iş için dersiniz.

Pittypat:

— İyi güzel de, ama... diye kekeledi.

Tam bu sırada Scarlett, merdivene koştu ve trabzana tutunup aşağıya sarkarak;

— Rhett hemen geliyorum! diye seslendi. Pittypat'in bir baykuşunkileri andıran ve içindeki izlerden bu durumu hoş karşılamadığı anlaşılan gözlerine baktı. Scarlett "Kocamın ölümünün ertesi günü bir başka erkeği kabul ettiğimin dedikodusunu hemen başlatacaklar!" diye düşündü. Sonra hızla yatak odasına döndü. Saçlarına biraz çekidüzen verdi, korsesini boynuna kadar çekip Pitty halasının yas broşu ile iğneledi. Eli, dudak boyasının bulunduğu çekmeceye doğru uzandı, bir an ama vazgeçti. Zavallı Pittypat onu bir paskalya yumurtası gibi boyanmış görünce kahrından ölebilirdi. İçki içtiği aklına gelince, hemen kolonya şişesini alıp gargara yaptı. Aynanın karşısına geçip kendisini kont-

rol ettikten sonra aşağıya indi.

Pittypat ile Rhett holün ortasında ayakta duruyorlardı. Çünkü ihtiyar hala, Scarlett'in bu davranışı karşısında aptallaşmış ve Rhett'i içeri buyur etmeyi unutmuştu. Rhett'in üzerinde dostlarından birine başsağlığı dilemeye giden bir kimse gibi siyah elbise vardı. Scarlett'i böyle geç saatte rahatsız ettiği ve işleri dolayısıyla cenaze töreninde bulunamadığı için özür diledi.

Scarlett, "acaba onu bu saatte buraya getiren şey nedir?" diye düşündü.

Rhett, konuşmasına Scarlett'in düşüncesini sezmiş gibi geç saatte gelmiş olmasından dolayı tekrar özür dileyerek başladı:

— Size hiç bir ayrıntısı olmayan bir şey sormak istedim. Eskiden Mister Kennedy ile beraber tasarladığımız bir projemiz vardı.

Pittypat:

— Mister Kennedy'nin sizinle iş yaptığını bilmiyorum! diyerek onun sözünü kesti. Frank'e kendisine bu konudan söz etmediği için kızdı.

Rhett son derece saygılı davranıyordu.

— Mister Kennedy birçok şeylerle ilgileniyordu. Salona geçmemizde bir sakınca var mı?

Scarlett her iki kanadı da kapalı olan kapıya bakarak;

— Hayır! dedi.

Bu salona konulmuş olan tabut hâlâ gözlerinin önünden gitmiyordu. Pittypat belki de ilk kez halden anladı:

— İsterseniz kütüphanede oturunuz. Ben de yama yapmak için yün getireyim. Doğrusu tam bir haftadır elime bir iş alamadım.

Merdiveni çıkarken dinlenmek bahanesiyle arada bir duruyor ve Rhett ile Scarlett'e sitem dolu gözlerle bakıyordu.

Scarlett:

— Frank ile ne gibi bir iş yapıyordunuz? diye sordu.

Rhett ona yaklaştı ve yavaş bir sesle;

— Canım hiçbir iş yapmıyorduk! Yalnızca Pitty halayı uzaklaştırmak istiyordum! dedi. Sonra Scarlett'e doğru eğilerek;

— Hiç kimseye yutturamazsın şekerim! diye ekledi.

— Neyi yutturamazmışım?

— Kolonyayı tatlım!

— Ne demek istediğinizi anlayamıyorum.

— Yok canım! Biraz fazlaca kafa çektiniz galiba!

— Bu sizi ilgilendirir mi?

— Acınızın dorukta olduğu sırada bile nazik olamıyorsunuz, hayret doğrusu! Yalnız içmeyin. İlerde herkes işin farkına varır ve şöhret dediğin de böylece elden gider. Canınız mı sıkılıyor şekerim?

Rhett onu divana kadar götürdü ve Scarlett karşı çıkmadan oturdu.

— Kapıyı kapatayım mı?

Scarlett Dadı'nın kapının kapalı olduğunu görürse rezalet diye feryat edeceğini ve günlerce homurdanacağını biliyordu. Hele ihtiyar zenci konyak şişesinin de ortadan kaybolduğunu farkederse onu susturmak mümkün olmazdı. Scarlett yine de başını "evet" anlamında salladı. Rhett kapıyı kapadıktan sonra gelip Scarlett'in yanına oturdu ve onun yüzündeki ifadeyi anlamak için gözlerini üzerine dikti. Rhett'te gördüğü canlılık, Scarlett'in korkularının kaybolmasına neden oldu.

O da eski güzelliğini bulmaya, lambalar eski parlak ışıklarını saçmaya başladı. "Canınız mı sıkılıyor şekerim?" Bu saçma ve gereksiz soruyu dünyada hiç kimse; Rhett kadar tatlı, yumuşak, gönül alıcı biçimde soramazdı. Hatta alay olsun diye sorulsa bile hiç kimse ona erişemezdi. Ayrıca şu an onun alay eden bir hali de yoktu. Scarlett ona ezilmiş, bunalmış ve mahvolmuş olarak baktı ve onun yüzündeki çizgilerden şifa buldu.

Bunun neden böyle olduğunu düşündü. Belki de bu birbirine çok benzemelerinden ileri geliyordu. Ba-

zen Scarlett ondan başka herkesi kendisine yabancı sayıyordu.

Rhett, nazik bir biçimde Scarlett'in elini avucunun içine aldı.

— Demek söylemek istemiyorsunuz? Canınızı sıkan yalnızca Frank'in ölümü değil herhalde! Yoksa paraya ihtiyacınız mı var?

— Paraya mı? Ne ilgisi var şimdi bunun! Ah Rhett o kadar korkuyorum ki...

— Yok canım! Galiba çıldırdınız! Çünkü bugüne kadar sizin korktuğunuza hiç tanık olmadım.

— Ah Rhett korkuyorum! Evet korkuyorum ve siz benimle ilgilenmiyorsunuz!

Sözcükler dilinin ucuna bir çığ gibi geliyordu. Scarlett ona üzüntü ve kaygılarından söz etmek istiyordu. Rhett'e her şeyi açıklayabilirdi. Onun vicdanında da o kadar çok şey vardı ki, onu ayıplamak aklından bile geçmezdi.

— Ölmekten ve cehenneme gitmekten korkuyorum.

Rhett gülecek olursa Scarlett belki de ani bir korkuyla kahrından ölecekti. Ama o gülmedi.

— Korkacak ne var canım? Sonra... Kim bilir, belki de cehennem diye bir şey de yoktur.

— Aaa var Rhett! Bunu siz de biliyorsunuz!

— Olabilir, ama bu moralinizi bozmamalıdır. Söylermisiniz bana, cehenneme neden gideceksiniz?

Rhett, şimdi ona sataşıyordu. Scarlett onun gözlerinin parıldadığını hissediyordu. Ama olsun onun umurunda bile değildi. Elleri o kadar sıcak ve güven vericiydi ki insan onlarda şifa ve güç buluyordu.

— Rhett, Frank ile evlenmemeliydim. Çok büyük hata yaptım. Biliyor musun Frank Suellen'ın nişanlısıydı. Beni değil, onu seviyordu. Ona yalan söyledim. "Suellen'ın Tony Fontaine ile evlenecek!" dedim. Ah nasıl oldu da böyle bir yalan uydurdum.

— Haa, işin içyüzü bu desene! Ben de zaten bu evlilik işini nasıl başardığını zaman zaman kendime so-

rardım.

— Ayrıca onu çok bedbaht ettim. Nefret ettiği her şeyi yapması için onu zorladım. Meteliği olmayan insanların borçlarını ödetmesi için ona baskı yaptım. Bıçkı atölyesini satın aldığım, bir kahve binası yaptırdığım ve işçi olarak kürek mahkumlarını kiraladığım zaman zavallı adamın utancından halkın arasına çıkacak yüzü yoktu. Evet, onu ben öldürdüm. Klan ile ilgisi olduğunu bilmiyordum. Doğrusu onun bu kadar budala olduğunu tahmin etmemiştim... Ama bunu anlamalıydım. Evet evet, onu ben öldürdüm.

— Okyanuslar ellerindeki kanı silmeye yetecek mi?(*)

— Ne dediniz?

— Önemi yok! Siz devam edin!

— Söyleyecek başka bir şey kalmadı. Hepsi bu kadar! Yeterli görmüyor musunuz? Onunla evlendim, onu mutlu edemedim ve sonunda onu öldürdüm. Ah Tanrım, bunu nasıl yaptığımı bir türlü anlayamıyorum. Ona yalan söyleyerek evlendim. O anda bu bana çok doğal gelmişti. Şimdi ise yaptığım kötülüklerin hepsini anlıyorum. Rhett ona karşı öyle kötü davrandım ki... Ama ben bu kadar fena biri miyim? Ben böyle terbiye edilmedim. Annem...

Scarlett birden durdu ve yutkundu. Gün boyunca Ellen'ı düşünmekten kaçınmıştı. Ama şimdi onun hayalini gözlerinin önünden uzaklaştıramıyordu.

— Zaman zaman annenizin nasıl bir kadın olduğunu düşündüm. Babanıza çok benzediğini sanıyorum.

— Annem! Ah Rhett, biliyormusun onun öldüğüne ilk kez şimdi seviniyorum. Hiç olmazsa benim bu durumumu görmedi. Benim bu kadar sert ve taş yürekli oluşu-mun nedeni o değildir. O kadar iyi kalpli bir insandı ki annem... Benim yaptıklarımı yapmaktansa, hatta görmektense ölmeyi daha uygun bulurdu. Ben hep ona benzeme isteğiyle yaşadım. Ama bunu hiçbir zaman başara-madım. Kafamda birçok tasarı vardı.

(*) Shakespeare'in "Makbet" adlı eserinden.

Ne yazık ki istediklerim gerçekleşmedi. Babama benzemek istemiyordum.

Onu çok seviyordum, hepsi o kadar! Babam o kadar gamsız bir insandı ki... Rhett elimden geldiği kadar Frank'e ve halka karşı kibar ve nazik davrandım. Ama kafamı hemen birtakım şeyler tırmalamaya başlıyordu.

Bunun sonucu olarak hemen evden fırlayıp Frank'e borcu olanların boğazlarına yapışıyordum.

Scarlett ağlıyordu. Gözyaşlarını tutmak istemediği her halinden belli oluyordu. Rhett'in ellerini o kadar güçlü sıkıyordu ki tırnakları adamın etine batıyordu. Rhett sakin bir biçimde;

— Kafanızı tırmalayan bu şeyler neymiş, anlatın bakalım?

— Ah... Bilmediğini unutmuşum. Herkese karşı nazik olmaya çalıştımsa da, paranın hayatta tek amaç olmadığını düşündümse de akşamları eve dönünce yatağa giriyor ve Tara'ya tam annemin ölümünden ve Yankeeler'in her şeyi tahrip ve talan ederek uzaklaştıklarından sonra gittiğini görüyordum. Rhett, böyle korkunç bir görünümü hayal bile edemezsiniz. Bu manzarayı düşündükçe tüylerim hâlâ diken diken oluyor... Her yer yanmış, ağıza konacak bir lokma bir şey yok. Ah Rhett rüyamda bile acıktığımı gördüm.

— Evet, devam edin.

— Evet rüyamda bile acıkırdım. Babam, kızkardeşlerim, zenciler, herkes 'açım! açım!' diye feryat eder. Benim de karnım bomboştur. O kadar korkarım ki... Ben de sürekli olarak 'bu durumdan kurtulursam midem boş kalmayacak!' diye düşünürdüm. İşte o zaman rüyam biçim değiştirirdi. Kara bir bulutun ortasında mücadele ederdim. Sislerin arasında deli gibi koşardım. Varmak istediğim yere bir türlü varamazdım. Arkamdan bir şey beni kovalardı. Soluğum kesilir, kalbimin çatlamasına ramak kalırdı. Ben de o yere varınca kurtulacağımı düşünürdüm. O yer neresiydi, neden bir türlü varılamıyordu, bilmiyorum. Nihayet uyanır-

dım. Bütün vücudum ter içinde ve buz gibi olurdu. Tekrar bu karabasanı görmekten korktuğum için uyumamaya çalışırdım. Uyandığım zaman birçok altınım olduğu takdirde açlığımı giderebileceğimi sanırdım.

Scarlett gözyaşlarını elbisesinin koluna sildikten sonra anlatmaya devam etti:

— Frank de palize (pelte) gibi bir adamdı. Onun bu görünümü beni daha çıldırtıyordu. O benim içimdeki fırtınadan habersizdi. Ben de ona bunu açıklayacak durumda değildim. Zaten günün birinde para biriktirince ve açlık rüyalarına kesin veda edince ona çektirdiğim acıları telafi edeceğimi düşünüyordum. Ne yazık ki şimdi o öldü, artık iş işten geçti. Ah eskiden bütün bunlar bana ne kadar doğal görünüyordu, bilemezsin! Yeniden başlamak mümkün olsaydı tamamen başka biçimde başlardım.

Rhett elini, Scarlett'in mengene gibi sıkan avucundan çekerek kurtardı.

— Şişşt! diyerek cebinden temiz, ütülü, özenle katlanmış bir mendil çıkardı. Alın bunu, yanaklarınızı silin bakalım. Kendinizi bu hale koymak hiçbir işe yaramaz.

Scarlett, mendili alıp yanaklarındaki gözyaşlarını sildi. Sanki içindeki ağır yükün bir bölümünü Rhett'in omuzlarına yüklemiş gibi kendini hafif hissetti. Rhett ise çok sakin görünüyordu. Sanki olayları ve Scarlett'i kontrolu altına almış gibiydi. Dudaklarındaki o kötü gülümsemede insana moral veren bir güç vardı.

— İyi misin? Pekiyi hazır fırsat çıkmışken bu sorunu çözümleyelim. Başlamak mümkün olsa tamamen bambaşka biçimde başlayacağınızı söylemiştiniz. Öyle değil mi? Bunu yapabileceğinize inanıyor musunuz? Bir kez düşünün bakalım!

— Ne olacak? Bu kadar zor mu bu iş?

— Hayır, inanın siz yine kaldığınız yerden devam edersiniz. Ötekilerden üstün tuttuğunuz bir şey var mıydı ki?

— Hayır!

— Bu durumda neye üzülüyorsunuz?

— Frank'e çok kötü davrandım... Şimdi o öldü.

— Ölmemiş olsaydı onu yine canından bezdirirdiniz. Benim anladığıma göre onunla evlendiğinize, ona karşı kötü hareket ettiğinize ve onun zamansız ölümüne neden olduğunuza üzülmüyorsunuz. Sizin üzüntüleriniz yalnızca cehenneme gitmek korkusundan ileri geliyor. Haklı değil miyim?

— Bunlar bana pek bulanık geliyor doğrusu.

— Düşünme biçiminiz de bana çok bulanık geliyor. Siz para çalarken yakalanan, ama yakalandığına değil de cezaevine gideceğine üzülen bir hırsıza benziyorsunuz.

— Bir hırsıza mı?

— Canım bu kadar basit düşünmeyin. Ben bir benzetme yaptım. Yani cehennemde alevler içinde yanmak korkusu olmasa Frank'e yaptıklarınıza üzülmeyeceksiniz.

— Ah Rhett!

— Neden itiraf etmiyorsunuz? Madem içinizi döküyorsunuz, o halde neden gerçekleri söylemiyorsunuz? Yoksa yine yaldızlı yalanlar mı uyduracaksınız? Vicdanınız... Üç yüz dolar karşılığında bana değerli olan takılarınızı vermekle acı duymadı mı?

Konyak Scarlett'i etkilemeye başlamıştı, başının döndüğünü hissetti. Rhett'in söylediklerine de pek kulak asmıyordu zaten. Ona yalan söylemek mümkün değildi; çünkü o insanın içini bir kitap gibi okumasını çok iyi biliyordu.

— O sıralarda ne Allah'ı düşündüm, ne de cehennemi! Allah'ı düşündüğüm zaman da O'nun beni anlayacağını hayal ettim.

— Peki Frank'e yaptıklarınızın nedenini Allah bilmiyor mu sanıyorsunuz?

— Rhett sen Allah'a inanmıyorsun, bir de kalkıp O'ndan söz ediyorsun!

— Evet ama... Siz öfkeli ve eziyet eden bir Allah'a inanıyorsunuz. Sizin için de gerekli olan bu zaten. Al-

lah sizin iyi ya da kötü yaptığınız şeyleri neden anlamasın? Tara'ya hâlâ sahip oluşunuza, düşmanların orada oturmamalarına, midenizin boş olmamasına, yırtık pırtık giysiler giymemenize üzülmüyor musunuz?

— Hayır!

— Frank sizinle evlenmek zorunda değildi, öyle mi?

— Evet!

— Erkekler tüm davranış ve hareketlerinde serbesttirler. Frank'in sizin aklınıza gelen her şeyi yapmak zorunluluğu yoktu, değil mi?

— Yani?

— Scarlett, kafanızı neden bunlarla yoruyorsunuz? Şunu çok iyi biliniz: Eğer yeniden başlamak mümkün olsaydı Frank'e yine aynı yalanları uydururdunuz; o da sizinle evlenirdi. Ama Frank Suellen ile evlenseydi belki de onun ölümünün nedeni kızkardeşiniz olmazdı. Ne var ki Suellen, sizden daha çok ona hayatı zindan ederdi.

— Ama ben Frank'e karşı daha kibar davranabilirdim.

— Ancak başka yaradılışta olsaydınız bunu yapabilirdiniz. Unutmayınız ki herkese eza etmek, cefa çektirmek sizin yaradılışınızda var. Güçlüler yönetir, zayıflar da boyun eğmek zorundadır. Kabahat sizde değil, Frank'te. Vicdan azabı çekmeniz beni hayretler içinde bırakıyor doğrusu. Sizin gibi insanlarda böyle zayıflıklar olmamalıdır.

— Neden?

— Çünkü siz ancak kendi çıkarlarınızı düşünürsünüz.

— Bu bir kabahat mıdır?

— Toplum tarafından böyle kabul edilegelmiş. Bu kuralı yaşatanlar, aynı fırsatlara sahip olup da bunlardan yararlanmasını bilmeyen ya da beceremeyen insanlardır.

— Ah Rhett benimle alay etmeyiniz. Oysa sizin, şu an kibar davranacağınızı sanmıştım.

— Kibar davranmıyor muyum sanki? Doğal olarak bu değerlendirmeyi kendime göre yapıyorum ve davranışımı kibar buluyorum. Ben sizin moralinizi düzeltmek ve güçlendirmek için bir şey anlatacağım. Hoşunuza gideceğini de tahmin ediyorum. Buraya Atlanta'dan ayrılmadan önce size bir şey söylemek için geldiğimi belirteyim.

— Nereye gidiyorsunuz?

— İngiltere'ye! Belki uzun süre dönmeyeceğim. Şimdi beni dinleyin. Artık şu vicdan sorununu kapatalım. Çünkü ruhunuzun kurtuluşunu daha fazla tartışmak istemiyorum. Şu an beni çok şaşırtan bir şey oldu. Demek size söylemek istediğim şeyi öğrenmek istemiyorsunuz?

Scarlett:

— Ama canım!... dedikten sonra birden sustu. Konyağın ve Rhett'in teselli edici sözlerinin etkisiyle, gözünün önünden bir türlü gitmek bilmeyen Frank'in soluk yüzü, karanlık ve kalın bir perdeyle kapanıyor, unutulan küçük ayrıntıların arasına karışıyordu. Belki de Rhett haklıydı. Allah herhalde halini anlıyordu. Kendisinde Frank'in hayalini belleğinden uzaklaştıracak bir hayli cesaret buldu ve "bu sorunu yarın çözümlerim!" diye düşündü. Daha sonra dalgın gözlerini Rhett'e çevirerek;

— Bana ne söyleyecekmişsiniz bakalım? dedi ve onun verdiği mendille burnunu sildi, alnının üstüne düşen saçlarını kaldırdı.

Rhett gülümseyerek;

— Size, istek duyduğum bütün kadınlardan daha çok arzu beslemeye devam ediyorum. Şimdi madem Frank öldü, bu durumu bilmenizin uygun olacağını düşündüm.

Scarlett birden ayağa fırladı.

— Ben... Siz... Siz dünyanın en rezil adamısınız! dedi. Adi düşüncelerinizden söz etmek için böyle bir zamanı mı seçtiniz? Sizin hiç değişmeyeceğinizi bilmeliydim. Frank'in henüz toprağı bile kurumadı. Eğer ka-

fanızda birtakım gizli ve adi düşünceler varsa hemen buradan gitmek nezaketini gösteriniz.

Rhett yerinden bile kıpırdamadı.

— Rica ederim! Eğer Miss Pittypat'in hemen buraya gelmesini istemiyorsanız biraz sakinleşiniz! dedikten sonra birden Scarlett'in bileklerini tutmayı başardı. Beni yanlış anlamanızdan korkuyorum. Niyetim sizi üzmek ya da kızdırmak değil.

Scarlett onun elinden kurtulmaya çalışarak;

—Yanlış mı anladım? dedi. Sizi gayet iyi anlıyorum. Bırakınız beni! Ve hemen defolup gidin evimden. Ben hayatımda böyle yakışıksız bir söz işitmedim. Hemen...

— Susunuz! Size evlenme teklifi yapmak için geldim. Şimdi sizi inandırabilmem için ayaklarınıza mı kapanayım? Bunu mu bekliyorsunuz benden?

Scarlett bir "ah!" çekti ve birden divana çöküverdi. Hayretten ağzı açık, Rhett'e bakıyordu. Bu arada onun eskiden yüksekten attığını da anımsıyordu: "Şekerim ben evlenecek bir adam değilim!" Konyağın etkisi altında kalmaktan korkuyor ve "ya ben sarhoşum ya da o delirmiş!" diye düşünüyordu. Ama Rhett'in deliye benzer bir hali yoktu. O bu konudan; havadan, sudan konuşur gibi gayet sakin söz ediyordu. Sesi sinirli değildi ve yüzünde ciddi bir ifade vardı.

— Benim olacağınızı bir an olsun aklımdan çıkarmadım Scarlett. Bu durum, sizi Oniki Meşeler'de bana vazo fırlattığınız, kaba sözler söylediğiniz ve kibar bir kadın olmadığınızı gösterdiğiniz andan beri devam ediyor. Evet size nasıl olursa olsun sahip olacağıma dair ant içmiştim. Yalnız sizin ve Frank'in bir hayli para biriktirdiğinizi bildiğim için eskisi gibi bana gelip borç ya da rehin karşılığı para istemeyeceğinizi düşündüm. Kısacası beni, size evlenme teklifi yapacak duruma düşürdünüz.

— Rhett Butler bana yine o korkunç alaylarınızdan bir örnek vermeye çalışıyorsunuz.

— Anlamadım! Size kalbimi açtığım halde bana inanmıyorsunuz, öyle mi? Hayır hayır Scarlett, inanın

ilanı aşkım gayet namusludur. Bu gibi şeylerin böyle zamanlarda söylenmeyeceğini de biliyorum. Ama geçerli nedenlerim var, yarın Atlanta'dan ayrılacağım ve uzun süre dönmeyeceğim. Bu arada sizin, biraz parası olan biriyle evlenmenizden korkuyorum. Kendi kendime "Scarlett'in aradığı neden ben ve servetim olmasın!" diye düşündüm. Çok ciddi söylüyorum, inan bana Scarlett, hayatımı sizi kovalamakla geçiremem.

Rhett gerçekten de çok açık ve içtenlikle konuşuyordu. Sözlerinde kuşkulanılacak bir taraf yoktu. Boğazı kuruyan, biraz da heyecanlanan Scarlett bu söylenenlere alışmaya çalışıyordu. İki kez tükürüğünü yutarak boğazını ıslatmaya çalıştı. Gözlerini Rhett'in içini okumak ister gibi onun gözlerine dikti. Scarlett, Rhett'in gözlerinde kötü bir ışıkla birlikte ta derinlerde şimdiye kadar görmediği bir şeyin varlığını saptadı. Rhett ona bir fare deliğini gözetleyen kedi gibi bakıyordu. Adeta her an üzerine atılacak gibiydi. Scarlett korktu ve biraz geri çekildi.

Rhett açıkça onunla evlenmek isterse ona bir sürü eziyet yapacağına, onu aşağılayacağına ve tüm gücünü ona hissettireceğine dair kendi kendine söz vermişti. Ama eskiden tasarladığı duyguları şimdi ona ihanet ediyor ve hiç biri onun yardımına koşmuyordu. Scarlett'in şu an Rhett'e tüm gücünü göstermek istemesi bir yana, tam tersine henüz yetişkin bir genç kız gibi onun etkisi altına girmişti. Evet tam bir genç kız gibi kızarıyor, bozarıyor ve sürekli kekeliyordu.

— Ben... Kesinlikle evlenmeyeceğim!

— Hiç sanmıyorum. Evlenirsiniz, çünkü siz dünyaya evlenmek için gelmişsiniz. Benimle neden evlenmek istemiyorsunuz?

— Ama Rhett... Ben sizi sevmiyorum ki...

— Bu bir engel değil. Aşk, benim bildiğim kadar iki evliliğinizde de rol oynamadı.

— Ah bunu nasıl söylersiniz? Frank'e karşı büyük bir sevgim vardı.

Rhett, Scarlett'in bu iddiasına cevap vermedi:

— Haydi bu konuyu daha fazla tartışmaya gerek yok. Ben gittikten sonra yaptığım teklifi düşünün.

— Rhett, ben işlerin uzamasını seven bir kimse değilim. Hemen bu sorunu bir çözüme kavuşturmalıyız. Ben bir süre sonra Tara'ya gideceğim ve orada oturacağım. India da burada Pitty hala ile birlikte kalacak. Ne zamandan beri baba ocağına dönmeyi istiyordum. Ben... Ben artık hiç evlenmeyeceğim.

— Doğrusu bu çok gülünç! Neden hiç evlenmeyecekmişsin bakalım?

— Ah!... Bilmem!... Canım bu çok mu önemli, muhakkak bir neden mi olmalı? Artık evlenmek, evli olmak hoşuma gitmiyor.

— Ama şimdiye kadar yaptığın evlilikler, birer gerçek evlilik değildi ki!... Gerçek evliliğin ne olduğunu bilmiyorsunuz elbet. Bu konuda şansınızın olmadığını takdir ediyorum. İlk evliliğiniz, bir tepki evliliği idi. İkincisi de parasızlıktan dolayı yapılmıştı. Yalnızca zevk için evlenmeyi hiç düşündünüz mü?

— Zevk mi? Aptal aptal konuşmayın canım! Evlilikte zevk adına hiçbir şey yoktur.

— Yok mu, nedenmiş pekiyi?

Scarlett yavaş yavaş sinirlerine hakim olmaya başlamıştı, ama konyağın etkisiyle onun doğal sertliği hemen kendini göstermişti.

— Belki erkeklere biraz tuhaf gelebilir... Nedenlerini Allah bilir, ben de araştırıp anlamak istemiyorum. Bana göre gerçek şu: Kadınların evlilikte bir kazançları olmuyor, tersine büyük bir yükün altına giriyorlar. Örneğin her yıl bir çocuk doğuruyorlar, bir adamın tüm davranışlarına ve garip hareketlerine boyun eğiyorlar.

Rhett öyle bir kahkaha attı ki, sanki kütüphanenin tavanı sallandı.

Scarlett sessizliğin bozulmasından çekindi ve bir kapının aralandığını duyar gibi oldu.

— Susunuz Allahaşkına!... Dadı'nın kulağı kirişte-dir muhakkak. Zaten evdeki yas havası devam ederken sizin böyle gülmeniz doğru olmaz! Bu konuda haklı ol-

duğumu çok iyi biliyorsunuz. Zevk varmış! Pöff, tuhaf şey doğrusu!

— Ben şansınız olmadığını söyledim. Yumurtladığınız şeyler de bunu kanıtlıyor zaten. Bir muhallebi çocuğu ile ve onun arkasından da bir morukla evlendiniz. Annenizin, yalnızca annelik şefkatinden duyacağınız zevke karşılık bu gibi eksikliklere katlanmanızı tavsiye ettiğini sanıyorum. Doğruyu söylemek gerekirse bunlar Nuh zamanından kalma düşüncelerdir. Evliliğin nimetlerini genç, güçlü, kötü şöhretli, ama kadınlara hitap etmesini bilen bir adamla ne diye tatmayasınız. Bu evlilik hoş olacağa benziyor oysa...

— Siz kaba olduğunuz kadar, kendini beğenmişin birisiniz aynı zamanda... Bu konuyu kapatalım artık. Çünkü çok adi bir konu!...

— Aynı zamanda da hoş bir konu değil mi? Bir erkekle cinsellikle ilgili sorunları hiç tartışmadığınızı sanıyorum. Hatta ne Charles ile... Ne de Frank ile...

Scarlett, ona tehdit dolu gözlerle baktı. Onun birçok şey bildiğini anladı. "Kadınlar hakkında bütün bu bildiklerini nereden öğrenmişti acaba?" diye düşündü.

— Kaşlarınızı böyle çatmayın! Evlilik tarihini siz kendiniz saptayın. Şöhretinize duyduğum saygıdan dolayı benimle hemen evlenmenizi istemiyorum. Münasip bir süre belirleriz. Haa, aklıma gelmişken onu da sorayım: "Münasip bir süre" ne kadardır sizce?

— Sizinle evleneceğim demedim ki! Böyle bir zamanda bu gibi şeylerden söz etmek küstahlıktan başka bir şey değildir.

— Neden söz etmek zorunda kaldığımı söyledim, sanırım. Yarın Atlanta'dan gidiyorum. İhtiraslarıma gem vurmayacak kadar da aşığım! Gerçi size aşkımı açıklarken uygun bir tavır takınmadım.

Rhett, Scarlett'i şaşırtan bir çeviklikle divandan yere kaydı ve elini kalbinin üstüne koyarak genç kadının karşısında diz çöktü.

— Duygularımın okyanuslar gibi kabarmasını hoş görün sevgili Scarlett'im!... Affedersiniz... Mrs Ken-

nedy! Size karşı bir hayli zamandan beri beslediğim arkadaşlık dugularım birdenbire çok daha derin, çok daha soylu, çok daha anlamlı, çok daha güzel ve çok daha kutsal bir duyguya dönüştü. Bu duyguma bir ad versek mi acaba? Ah işte beni bu kadar cüretkar yapan aşktır!

Scarlett:

— Kalkınız, rica ederim! diye yalvardı. Ne kadar gülünç bir durumda olduğunuzu görmüyor musunuz? Ya içeriye Dadı girer de bizi bu durumda görürse!...

— Dadınızın soluğu kesilecek ve gözlerine inanamayacaktır. Beni bu durumda görürse ilk kez bir sosyete adamı gibi ve kibarca hareket ettiğime tanık olacaktır. Yeter artık Scarlett! Siz bu gibi şeylerden etkilenmeyecek kadar olgun yaştasınız. Ya döndüğüm zaman benimle evleneceğinize dair söz verirsiniz ya da Allah'ın önünde yemin ederim ki buradan bir adım bile atmam!

Rhett yavaşça ayağa kalktıktan sonra, aşkının ona neler yaptırabileceğini anlatmaya başladı:

— Siz "evet" diyene kadar zamanımı evinizin çevresinde pervane gibi dolaşarak geçireceğim. Her gece pencerenizin altında size gitar çalacağım. Bütün gücümle şarkılar söyleceğim. Sizi öyle zor durumda bırakacağım ki onurunuzu kurtarabilmek için benimle evlenmeye mecbur kalacaksınız.

— Rhett aklınızı başınıza toplayın. Ben kimseyle evlenmeyeceğim!

— Hayır mı? Pekiyi bana gerçek nedenleri söyleyiniz. Eğer küçük bir kız utangaçlığı değilse nedir o halde?

Scarlett'in aklına birden Ashley geldi. Onu hayal dolu gözleriyle ve altın rengindeki saçlarıyla yanı başında hissetti. İşte gerçek sebep oydu. Rhett'e karşı olumsuz düşünceleri olmamasına, hatta samimi bir sevgi beslemesine rağmen onunla arada Ashley olduğu için evlenmek istemiyordu. Artık o sonsuza kadar Ashley'nindi. Şimdiye kadar da ne Charles'ın olmuştu, ne

de Frank'in... Bundan sonra da Rhett'e ait olacak değildi. Katlandığı her felaket, tüm girişimleri ve yaptıkları, elde ettiği her sonuç ya Ashley tarafından ilham edilmişti ya da Ashley'ye adanmıştı. O ancak Ashley ile Tara'ya aitti. Charles ve Frank'e verdiği öpücüklerin altında Ashley'nin varlığı, aşkı, sevgisi vardı. Belki de hiçbir zaman onun olamayacak kalbinin en derin köşesinde, ama ona ait olan bir yer vardı.

Scarlett daldığı hayallerden dolayı yüzünün değiştiğini farketmedi.

Oysa Rhett onu bu durumda hiç görmemişti. Ona keskin gözlerle baktı, dudaklarındaki kıpırtıları, soluk alışını uzun uzun inceledi. Neden sonra Rhett'in dudakları gerildi ve büyük bir istekle;

—Scarlett O'Hara, siz aptalın tekisiniz! dedi. Ve düşünmesine fırsat vermeden, onu kollarının arasına aldı.

Rhett'in onun vücuduna dolanan kolları Tara yolunda karanlık gecedeki kadar güçlüydü. Scarlett yeniden her çeşit cesaretinin kendisine ihanet ettiğini hissetti. Onun ihtirasının tutsağı oluyordu. Sıcak bir dalga onu Rhett'e doğru sürüklüyordu. Ashley'nin hayali bir bulutun içine yavaş yavaş girerek kayboluyordu. Rhett onun başını koluna dayadı, sonra da arkaya doğru eğdi. İlk önce yavaşça, daha sonra da gittikçe artan bir ihtirasla öpmeye başladı. Rhett'in dudaklarının teması o kadar etkili oldu ki, Scarlett hiç farkında olmadan kollarını onun boynuna doladı. Şu an boşlukta uçan Scarlett'in tek dayanağı Rhett olmuştu. Onun ağzı, Scarlett'in dudaklarını eziyor, o ince ve narin dudakları aralıyor, ona o güne kadar hiç tatmadığı, hatta var olduğunu bile düşünemediği birtakım zevk iksirleri veriyordu.

Scarlett de bu benzersiz zevki tadarken, Rhett'in ateşli öpücüklerine karşılık verdiğini farketti. Dudaklarını hafifçe uzaklaştırmaya çalışarak;

— Ah durun, rica ederim durun! Yoksa bayılacağım! dedi. Rhett onun başını kaldırdı. Scarlett onun

yüzünü bir tül arasından görür gibi oldu. İrileşen gözlerinde garip bir pırıltı vardı. Dudaklarının titreyişi de onu korkutmuyordu.

— Bayılmanızı istiyorum. Çünkü buna uzun zamandır layiksiniz. Birlikte olduğunuz aptalların hiç biri sizi benim gibi öpmedi değil mi? Ne Charles'ınız, ne değerli Frank'iniz, ne de sersem Ashley'niz... Sizi bayıltacak olmama da çok sevindim doğrusu.

— Rhett rica ederim!

— Doğru söylüyorum, isterseniz tekrarlayayım. Sersem Ashley'niz ve ötekiler! Hepsi de yüksek sosyete adamları değil mi? Onlar kadınlar hakkında ne bilirler? Onlar, sizi de bilemezler! Size dokunabilirler, ama sizi etkileyemezler! Size yakın olabilirler, ama sizi tanıyamazlar! Onların sizi zevk alemine taşıyacak kanatları yoktur. Onlar, sizin bu dünyanın kadını olmadığınızı da bilemezler. Sizi ancak ben tanırım, size zevklerin en güzelini ancak ben sunarım, sizi olağanüstü bir alemde ancak ben yaşatırım.

Rhett'in ağzı, tekrar Scarlett'in dudaklarına kenetlendi. Scarlett karşı duramayacak kadar kendinden geçiyordu. Başını çevirmeyi düşünmek ama çevirmemek ona daha büyük bir zevk veriyordu. Kalbi heyecandan hızlı hızlı çarpıyor, vücudunun çok tatlı bir biçimde ürperdiğini hissediyordu. Rhett'in ihtirası karşısında bütün gücü tükenmiş, kendini ona teslim etmişti. Rhett ne yapmak istiyordu? Eğer onu bu biçimde sevmeyi sürdürecek olursa bayılması kaçınılmazdı. Dursaydı bari... Ama Rhett durmak bilmiyordu.

— "Evet" deyin bana!

Bu üç sözcüğü söylemek için ağzı, Scarlett'in dudaklarını serbest bırakıyor, sonra yine kenetleniyordu.

— "Evet" deyin, yoksa!

Scarlett düşünmeden "evet!" dedi. Rhett cevabını zorla almış, o da iradesi dışında boyun eğmişti sanki... Onun istediği sözcüğü söyler söylemez hemen sessizleşti, sakinleşti.

Başı artık dönmüyor, konyak da etkisini kaybedi-

yordu. Scarlett böyle bir söz vermeyi aklından bile geçirmezken, onunla evleneceğine dair söz vermişti bile... Bütün bunların nasıl olup bittiğine aklı ermiyordu. Ama hiçbir şeye üzülmüyordu. Şimdi "evet" demiş olması Scarlett'e pek doğal görünüyordu. Sanki koruyucu bir melek, duruma elkoymuş ve onun tüm sorunlarını çözümlemişti.

Rhett, hafifçe içini çekti ve ileriye doğru uzandı. Scarlett, onun tekrar öpmeye başlayacağını sanıp gözlerini kapadı ve başını arkaya eğdi. Ama Rhett birden doğruldu, Scarlett hayal kırıklığına uğramıştı. Onun öpücükleri garip duygulara neden olmasına rağmen, insanı sarhoş eden, insana keyif veren bir etkisi vardı.

Rhett, Scarlett'i omuzuna dayadı, sonra da sakin bir sesle konuşmaya başladı.

— Evet, değil mi? Sözünüzden caymayacaksınız ya!

— Hayır!

— Siz yalnızca zorda kaldığınız için söz vermediniz değil mi?

Scarlett susuyordu, çünkü söyleyecek bir söz bulamadığı gibi Rhett'in gözlerinin içine de bakamıyordu.

Rhett onun çenesinden tuttu ve başını kaldırdı.

— Bir gün size, sizin yapacağınız ya da sizin neden olacağınız her şeye katlanacağımı söylemiştim... Ama yalan hariç! Şimdi bana gerçeği söyleyiniz. Neden "evet" dediniz.

Sözcükler, Scarlett'in gırtlağında düğümlenmişti, ama yavaş yavaş kendine geldi ve dudaklarında hafif bir gülümseme belirdi. Gözleri ise hâlâ yere bakıyordu.

— Bana bakınız! Param için mi "evet" dediniz yoksa...

— Aman Rhett bu ne biçim soru!

— Hey yavrum! Sakın bana oyun oynamaya kalkma! Ben ne Charles, ne Frank, ne de komşunuz olan çiftliklerdeki muhallebi çocukları gibi sizin gözlerinize aşık olacak bir adam değilim. Param için mi söyleyin!

— Şey... Doğal olarak bu da var.

— Ha?

Rhett hiç sinirlenmedi. Yalnızca içini çekti.

Scarlett ise çekine çekine konuştu:

— Biliyorsunuz ki para çok önemlidir! Rhett, şunu bilmeni isterim: Frank de bana pek büyük bir servet bırakmadı, ama bunun önemi yok... Biz birbirimizi anladıktan sonra! Zaten bir kadının ağzından çıkacak gerçeği anlayabilecek tek erkek sizsiniz. Beni bir tavuk yerine koymayacak ve yalan söylemek zorunda bırakmayacak bir adamla evlenmek elbette hoşuma gidecek. Sonra... Zaten size karşı büyük bir sevgim var.

— Sevginiz mi?

Scarlett neşelenerek;

— Haydi canım! dedi. Sizi çılgınca sevdiğimi söylesem yalan söylemiş olurum. En hazini de, bunun farkına sizin varmanız olacaktır zaten.

— Yavrucuğum bazen gerçeği de söylerken aşırılık yapıyorsun. Oysa küçük bir yalan, durumu lehine çevirebilir. Örneğin "Rhett seni seviyorum!" demek, pek büyük bir hata olmaz.

Şimdi daha da şaşıran Scarlett, Rhett'in sözü nereye getireceğini düşünmeye başladı. Rhett gücenmiş ve alaycı haliyle çok garip görünüyordu. Ellerini pantolonunun cebine soktu; Scarlett onun yumruklarını sıktığını farketti.

Sinirlenmeye başlayan Scarlett, "ne olursa olsun, hatta benimle evlenmeyeceğini bilsem de ona yine gerçeği söylemeliyim!" diye düşündü.

— Rhett birbirimize komedi oynayacak değiliz ya! Size yalnızca sevgim olduğunu söyledim. Zaten bir gün siz de bana, beni sevmediğinizi, ama birçok ortak noktalarımız olduğunu söylemiştiniz. "İki Hergele!" Bu söz size aittir sanırım.

Rhett başını çevirerek;

— Aman Tanrım! dedi. Beni kendi tuzağıma düşürmek!

— Anlamadım.

Rhett:

— Bir şey yok! dedikten sonra Scarlett'e bakıp bir kahkaha attı. Ama bu kahkahada hoş olmayan bir taraf yoktu. Eğilip Scarlett'in elini öptü.

— Tarihi siz belirleyin şekerim! dedi ve tekrar güldü.

Rhett'in neşelendiğini gören Scarlett de gülümsedi.

Rhett bir süre Scarlett'in eliyle oynadıktan sonra;

— Eski romanları okurken kocalarına ilgisiz davranan kadınların, daha sonra onlara aşık olduklarına hiç rastlamadınız mı? diye sordu.

— Roman okumadığımı biliyorsunuz. Esasen eşler arasındaki sevgi kadar dünyada gülünç bir şey olmadığını da siz söylemiştiniz.

Rhett ayağa kalktı ve kendini eleştirerek;

— Vay canına, meğer eskiden ne kadar boşboğazlık etmişim! Hay kör şeytan! dedi.

— Küfür etmeyiniz!

— Sizin de küfürlere alışmanız, hatta arada bir etmeniz bile gerekecek. Evet benim bütün kusurlarıma alışmalısınız. Hiç olmazsa bana karşı olan sevginiz eksilmez.

— Haydi canım, gururunuzu bir yalanla okşamadım diye buluttan nem kapmayınız. Beni sevmiyorsunuz değil mi? Bu durumda size karşı neden sevgi besleyeyim?

— Sizin bana olmadığı gibi, benim de size karşı sevgim yok. Zaten olsa bile, dünyada bunu söyleyeceğim en son kişi siz olursunuz. Sizi candan ve gönülden sevecek adamın Allah yardımcısı oldu. Eğer böyle bir adamı bulsanız, zavallının iliklerini emer, üstüne bir kedi gibi çullanırsınız.

Rhett, Scarlett'i kalkmaya zorladı ve tekrar öptü. Ama bu sefer dudakları başka bir amacı hedefliyordu. Adeta genç kadına fenalık yapmak ya da namusuna zarar vermek istiyordu. Rhett'in ateş gibi yanan dudakları Scarlett'in boynunda, sonra gerdanında, daha sonra da göğsünde gezindi. Bu son yerde öyle uzun kaldı ki Scarlett onun nefesinin bütün vücudunu yak-

tığını hissetti. Çırpındı ve onu eliyle itti.

— Buna hakkınız yok! Nasıl böyle bir şeye cesaret edebiliyorsunuz?

Rhett alaycı bir sesle;

— Kalbiniz bir tavşanınki gibi çarpıyor! dedi. Hatta kendini beğenmişin biri olsam sevgiden de başka şeyler hisseder gibi kuvvetle çarpıyor diyeceğim. Haydi kirpi gibi dikenlerinizi kabartmayın! El değmemiş küçük kız tavırlarını da bırakınız. Size hiç yakışmıyor doğrusu... İngiltere'den ne getireyim size? Bir yüzük mü? Nasıl olsun? Hangi yüzükleri seversiniz?

Scarlett bir an duraksadı. Kalbi; Rhett'in son sözlerinin uyandırdığı çıkar duygusuyla, öfke ve nefret sahnesini uzatmak isteyen kadınsı arzu arasında bocaladı.

— Ah, Rhett!... Bir pırlanta... Bana iri bir pırlanta almayı unutma!...

— Tamam! Yoksulluk içinde yüzen arkadaşlarınız arasında dolaşıp onlara "bakın bende neler var!" diye caka satmanız için değil mi? Kabul! Size iri bir yüzük getireceğim. Öyle iri ki, sizden daha az mutlu olan arkadaşlarınız böyle bir pırlanta taşımanın çok adi bir şey olduğunu söyleyeceklerdir.

Rhett birden yürümeye başladı, şaşıran Scarlett de kapıya kadar ona eşlik etti.

— Ne var, ne oldu? Nereye gidiyorsunuz?

— Bavullarımı hazırlamaya!...

— Evet ama...

— Aması neymiş bakalım?

— Hiç canım! İyi yolculuklar dilerim

— Teşekkür ederim.

Rhett kütüphanenin kapısını açtı ve sofaya çıktı. Daha da şaşıran Scarlett onun yolunu kesmeye çalışıyordu. Rhett paltosunu giydi, eldivenlerini ve şapkasını aldı.

— Size mektup yazarım. Vazgeçerseniz bana bildirmeyi unutmayın!

— Gitmeden önce beni...

— Evet!

— Gitmeden önce beni öpmeyecek misin?

Scarlett evdekiler işitir korkusuyla bu sözleri gayet yavaş söyledi.

Rhett gülümseyerek;

— Bu akşam öpüştüğümüz yetmiyor mu? dedi. Alçakgönüllü ve iyi yetiştirilmiş bir hanıma bu sözler hiç yakışmıyor doğrusu... Hoşunuza gideceğini söylemiştim, değil mi?

Scarlett öfkelendi:

— Ah siz yok musunuz? Hiç dönmeseniz, umurumda bile olmayacak!

Hemen geri dönüp merdivene doğru yürüdü. Rhett'in arkasından koşacağını sanıyordu, oysa sokak kapısı açıldı ve içeri soğuk bir hava hücum etti.

Rhett:

— Merak etmeyin, döneceğim! diyordu.

Scarlett merdivenin başında, gözleri kapanan kapıya dikili kalmıştı.

*

* *

Rhett'in İngiltere'den getirdiği yüzük gerçekten de çok büyüktü. Scarlett onu parmağına taktığı zaman görenlerin tepkisinin ne olacağını kestiremediği için çok sıkılıyordu. Ama göz kamaştırıcı takılara da bayılıyordu doğrusu...

O parmağına taktığı yüzüğün görenler tarafından adi bir şey olduğunu sanacaklarını düşünerek üzülüyordu. Oysa yüzüğün tam ortasında dört kıratlık bir pırlanta ve bunun çevresinde de küçük zümrütler vardı. Scarlett Rhett'in bu yüzüğü bulmak için dükkan dükkan dolaştığını ve hatta sırf muziplik olsun diye satın aldığını düşünüyordu.

Scarlett; Rhett Atlanta'ya dönünceye, yüzük de parmağına geçinceye kadar son gelişmeler hakkında hiç kimseye bir şey söylemedi. Hatta yakınlarına bile... Ama zamanı gelip nişanlandıklarını söyleyince herke-

sin ağzı bir karış açık kaldı.

Klan olayından sonra Scarlett ile Rhett bütün bir kentin dedikodu odağı haline gelmişlerdi. Frank için giydiği yas elbisesini hemen üzerinden atan Scarlett'i herkes eleştiriyordu. Zaten bıçkı atölyesi işletmesi, hamileliği sırasında sokak sokak dolaşması ona şimdi duyulan nefretin ilk kaynağı olmuştu. Ayrıca Frank ile Tommy'nin ölümleriyle sonuçlanan olayda tehlikeye düşen on iki insanın durumu ona olan nefreti, düşmanlığı, öfkeyi daha da arttırmıştı.

Rhett'e gelince... Atlanta halkı ondan nefret ediyordu. Bu da, savaş sırasında devlet hazinesinden çalıp çırpmasından ve Cumhuriyetçiler'e karşı beslediği sevgiyi gizlememesinden ileri geliyordu. Çok gariptir; kadınlar ondan kentin bazı saygın kişilerinin hayatlarını kurtardığı için nefret ediyorlardı. Ancak bu durum, kadınların akraba ve yakınlarının ölümden kurtulmalarına üzülmeleri anlamına gelmiyordu. Onlar sevdikleri kişilerin hayatlarını Butler gibi kuşkulu bir adama borçlu olmalarını içlerine sindiremiyorlardı. Bir de Yankeeler'in kahkaha ve alaylarına konu olmuşlardı. Eğer "Rhett Butler, Ku Klux Klan örgütüyle daha yakın ilişkide bulunsaydı bu baskın olayını başka biçimde örtbas ederdi" diye düşünüyorlardı. Hatta kentin en tanınmış kişilerini rezil olmaları için Güzel Watling'in evine bilhassa götürdüğünü bile iddia ediyorlardı. Kısacası Rhett'in onların hayatlarını kurtarması ona ne teşekkür edilmesini, ne de karanlık geçmişinin unutulmasını sağladı.

Rhett'in sayesinde hayatlarını kurtaran adamlar, nezaket gereği ve minnet duygusuyla kadınların çenelerini kapatmaya çalıştılarsa da başarılı olamadılar. Nişanlanmalarından önce halk onlara nazik davranmaya çalışıyor ya da hiç olmazsa arkalarından dedikodu yapmıyordu. Ama şimdi bu ikisinin adı dillerden düşmez oldu. Onların yakında evlenecekleri haberi kentte bir bomba gibi patladı. Bu sefer kadın erkek bir arada dedikoduya başladı ve ortalığı velveleye verdi.

Frank'in ölümünün üzerinden bir yıl geçmeden evlenmek mi? Üstelik Scarlett zavallı adamın ölümüne neden olmuştu. Onun genelev işleten ve Yankeeler'le bir sürü karışık işler yapan Rhett Butler ile evlenmesini halk bir türlü içine sindiremiyordu. Bu iki kişi ayrı iken onlara biraz olsun tahammül gösterebiliyorlardı, ama onların ortak bir hayat kurmaları bütün kent halkını çileden çıkarıyordu. Her ikisi de kötü ve lanet insandı. Bunlar kentten kovulmalıydılar.

Eğer Rhett'in içki arkadaşları olan Yankeeler, halka zulüm yapmasalardı onların nişanlanma haberi, belki daha az tepkiye neden olabilirdi.

Bu arada üç yıllık bir imar süresince kentte terör havası esmişti. Halk Georgia'nın bir gün kendilerini kurtaracağı umuduyla yaşıyordu. Gerçekten de Georgia henüz Yankeeler'le bir ateşkes imzalamamıştı. Savaşmak için fırsat kolluyordu. Ama her yerde silah gücü üstün geldiği için bu kurtuluş günü de boyuna erteleniyordu. En kötüsü ve en acısı da kara cahil birtakım zencilerin en yüksek makamlara getirilmeleriydi. Georgia yalnızca cesareti, gücü ve kendine güveni sayesinde bu aşağılık işlere, horlanmalara katlanmaktan kurtulmuştu. Üç yıla yakın bir süredir devletin parlamentosu beyazların ve demokratların elindeydi. Yankee askerlerinin Georgia'da bulunması parlamentonun işini aksatmıyordu. Ama Yankeeler bu durumu değiştirmek için, sürekli müdahale ediyorlardı. Buna rağmen devlet, Georgia'da doğmuş olan insanlar tarafından yönetiliyordu. Yankeeler'in baskısı zamanla meyvesini verdi ve yönetim yavaş yavaş düşmanların eline geçti.

Dört yıl önce General Johnston ve askerleri, Dalton'dan Atlanta'ya sürüldüler ve Georgialı Demokratlar da yavaş yavaş makamlarını kaybettiler. Sonunda federal hükümetin Georgia'nın yönetimi ve yurttaşlar üzerindeki etkinliği gittikçe arttı. Güç gücü doğurmuş, askeri tüzükler, kararlar, genelgeler de sivil makamların etkisini ortadan kaldırmıştı. Federal hükümet Ge-

orgia'da zencilere oy kullanma hakkını tanımıştı.

Scarlett ile Rhett'in nişan haberinden bir hafta önce vali seçimi yapılıyordu. Güneyli demokratlar aday olarak Georgia'nın en tanınan ve sevilen generali B. John Gordon'u göstermişlerdi. Onun karşısında da Bullock adında bir Cumhuriyetçi aday vardı. Seçim, bir gün yerine üç gün sürmüştü. Zenciler trenlerle seçim yerine gönderilmişlerdi. Bu yüzden seçimi Cumhuriyetçiler'in adayı Bullock kazanmıştı. Bu oynanan oyun karşısında Atlanta ve Georgia halkı öfkeden yerinde duramıyordu.

Rhett Butler, herkesin nefretini ve öfkesini üzerinde toplayan yeni vali Bullock'un arkadaşıydı. Zaten her şeye kayıtsız kalan Scarlett bir seçim döneminde olduklarını da farketmemişti. Rhett'in de seçimde hiç bir rolü ve etkisi olmamıştı. Yalnızca onun Yankeeler'le eskiden beri olan ilişkileri aynı biçimde sürüyordu. Gerçi bu durum, onun Scalawag yanlısı olmasına engel değildi. Eğer Scarlett onunla evlenirse o da Scalawag yanlısı olacaktı. İşte onların nişan haberinin Atlanta'da bomba gibi patlamasının nedeni buydu. Halk Rhett'in yaptığı bütün iyilikleri unutarak onlara diş bilemeye başladı.

Scarlett Atlantalılar'ın kendisine kızdıklarını, diş biledıklerini biliyordu. Ama yine de halkın bu konudaki duyarlılığını tam olarak anlayabilmesi, Atlantalılar'ın tepkisini yansıtan Mrs. Merriwether ile karşılıklı konuşması sonucu gerçekleşti. Bu görüşme sırasında Mrs. Merriwether;

—Scarlett anneniz olmadığını, halanız Pitty'nin de size yol gösterici olamayacağını bildiğimden kendi çıkarınız için sizi uyarmak gereğini duydum. Yüzbaşı Rhett Butler namuslu bir ailenin kızıyla evlenecek değerde bir adam değildir. O...

— Büyükbaba Merriwether ile yeğeninizin idam edilmelerini önledi ama!

Scarlett'in bu sözleri Mrs. Merriwether'i birden bunaltıverdi. Çünkü bir saat kadar önce büyükbaba ile

aralarında sert bir tartışma geçmişti. Büyükbaba ona Rhett'in kişiliği ne olursa olsun ona karşı olan minnet duygusunu gizleyemeyeceğini söylemişti.

Mrs. Merriwether;

— O bunu bize oyun oynamak için yaptı! dedi. Evet Scarlett, o bizi Yankeeler'in gözünde beş paralık bir değerimiz olmadığını göstermek için yaptı! Bu adamın ne kadar rezil biri olduğunu benim kadar siz de bilirsiniz doğal olarak!... O her zaman rezil bir adamdı. Bak şimdi onunla konuşan bir tek kişi var mı? O, kimsenin evine kabul etmek istemediği kötü ruhlu bir adamdır!

— Yok canım! Doğrusu çok garip... Çünkü savaş sırasında size bir hayli geldi sanırım. Aklımda kaldığına göre de kızınız Maybelle'e beyaz satenden gelinlik bir elbise armağan etmişti, değil mi?

— Savaş sırasında koşullar bambaşkaydı. Her hareketi zamanına göre değerlendirmek gerekir. O günlerde henüz tanımadığımız birtakım kişilerin iyi insan olduklarını sanıyorduk. Bir de bunlara kutsal davamız için katlanmak zorundaydık. Haksız da sayılmazdık. Haydi canım savaşa katılmamış ve katılanlarla da alay etmiş bir adamla evlenecek değilsiniz ya!

— Kim diyor Rhett Butler savaşa katılmadı diye? O savaşa katıldı, tam sekiz ay cephelerde savaştı. Son direnişe ve Frankin Savaşına katıldı. General Johnston teslim olurken onun yanında bulunuyordu.

— Ben böyle bir şey hiç işitmedim. Ama savaşa katılmış olsa bile yaralanmadı ki!...

— Rhett gibi birçokları da yaralanmadı!...

Scarlett gittikçe sertleşiyordu:

— Öyle sanıyorum ki Mrs. Merriwether sizin tanıdıklarınızın hepsi onun kadar akıllı değil! Çünkü o fırsattan yararlanmasını bilen tek adamdır. Ne yağmura tutulur, ne de doluya! Yalnız şunu bilin ve arkadaşlarınıza da söyleyin: Her ne pahasına olursa olsun Rhett Butler ile evleneceğim. O eğer Yankee bayrağı altında savaşmış olsa bile bu benim umurumda değil.

Cadı öfkelenip gittikten sonra Scarlett kendisine yığınla düşman kazandığını düşündü. Ama bu onun umurunda değildi. Mrs. Merriwether istediğini söylesin, istediği kadar dedikodu yapsın, Scarlett verdiği karardan asla vazgeçmeyecekti. Çünkü o halkın düşüncelerine değer vermiyordu. Yalnız Dadı hariç!

Pittypat bu haberi duyunca düşüp bayılmıştı. Birden ihtiyarlayan Ashley de yalnızca onu kutlamakla yetinmiş ve hemen başını çevirmişti. Scarlett halaları Pauline ve Eulalie'den gelen mektupları okuyunca çok gülmüştü. Çünkü onlar mektuplarında yalnız kendisini değil, aynı zamanda onları da rezil ettiğini yazıyordu.

Pittypat'in sözleri ise Scarlett'i kıs kıs güldürmüş, onu bir hayli eğlendirmişti:

— Yavrucuğum, Yüzbaşı Rhett Butler birçok kişiden muhakkak daha iyi bir insandır. Çünkü Ashley'nin hayatını o kurtardı, Konfederasyon için savaştı. Ama bu kararın henüz pek erken!

O kamuoyunun düşüncesini kesinlikle önemsemiyordu, ama Dadı'nın tepkisi onu çileden çıkarmıştı.

— Annenizin ruhunu rahatsız edecek birçok şey yaptığınızı biliyorum. Ama bu defaki hareketiniz hepsinden de kötü. Bir külhanbeyi ile evlenmek size yakışmaz. Avat afandım bir külhanbeyi diyorum! Bana onun iyi bir aileden olduğunu söylemeyiniz sakın. Afandım, sizin hiç sevmediğiniz halde Miss Honey'nin elinden Mister Charles'ı aldığınızı ve kızkardeşinizin elinden de Mister Frank'i adeta çaldığınızı biliyorum. Halka çürük tahtalar sattığınızı, kentte tek başınıza dolaştığınızı, zencilerin saldırılarına uğradığınızı, kürek mahkumlarını işçi gibi çalıştırdığınızı da biliyorum. Yavrucuğum benim her şeyden haberim var. Zavallı anneniz sık sık rüyalarıma girer ve bana "Dadı kızıma göz kulak oluyormusun?" diye sorar. Avat afandım, yaptığınız her yanlışa tahammül ettim, ama artık buna dayanamayacağım! Bir külhanbeyi ile evlenemezsiniz! Canım çıkmadıkça buna izin vermem.

Scarlett sert bir sesle;

— Canım kimi isterse onunla evlenirim! Dadı kiminle konuştuğunu unutuyorsun galiba! dedi.

— Haa!... Yine yüksekten atın bakalım! Ama bunları size ben söylemezsem, başka kim söyler sanıyorsunuz?

— Ben lehimde ve aleyhimde olan her şeyi düşündüm. Bu durumda senin yapacağın tek şey kalkıp Tara'ya gitmektir. Sana para da vereceğim. Aynı zamanda da...

Dadı birden ayağa kalktı.

— Afandım ben tamamen özgürüm. Beni istemediğim bir yere gönderemezsiniz! Tara'ya dönersem, sizinle birlikte dönerim. Mrs. Ellen'ın kızını tek başına asla bırakmam. Siz burada iseniz ben de burada kalacağım ve bir yere gitmeyeceğim.

— Artık benim yanımda bulunmanı istemiyorum! Yüzbaşı Butler hakkındaki düşüncelerine teşekkür ederim. Onunla evleneceğim diyorum sana... Başka bir sözüm yok!

— Var yavrum, var! Her şeyden önce benim size söyleyeceklerim var! Gerçi bunları Mrs. Ellen'ın kızı olan bir kimseye söyleyeceğimi aklımdan bile geçirmezdim. Ama beni kulaklarınızı iyice açarak dinleyin afandım. Sizin, üzerinde at koşumu bulunan bir katırdan farkınız yok! Bir katırı istediğiniz kadar nalbanta götürün, ona güzel eyerler alın, yularını değiştirin, değerli bir arabaya koşun, katır yine katırdır! Kimse katırı, at sanmaz. Siz de tıpkı böylesiniz. İşte ipek elbiseleriniz, güzel başlıklarınız, değerli takılarınız var, bıçkı atölyeniz, mağazanız, paranız var... Ama bunlar gerçeği değiştirmez ve siz yine katırsınız, yine katır kalıyorsunuz. O adam da yutturduğunu sanmasın sakın! Yüzbaşı Butler da sırtında at koşumu, hem de çok değerli at koşumu bulunan bir katırdan farklı değil.

Dadı susup, hanımına nefret ve öfke dolu gözlerle baktı. Scarlett ne söyleyeceğini bilemiyordu. Uğradığı ağır hakaretin etkisiyle tüm vücudu titriyordu. Dadı,

onu tepeden tırnağa süzdükten sonra konuşmasına devam etti.

— Onunla evleneceğim, diyorsunuz. Muhakkak evlenirsiniz, çünkü siz babanıza çekmişsiniz. Onun gibi inat-çısınız. Ama şunu bilmenizi isterim ki afandım, sizden kesinlikle ayrılmayacağım. Yerimden bile kıpırdamaya-cağım ve sizi hiçbir zaman tek başınıza bırakmayacağım. Benim saygıdeğer Mrs. Ellen'a verilmiş sözüm var.

Dadı, Scarlett'in cevabını beklemeden odadan çıktı ve onu düşünceleri ile başbaşa bıraktı.

*

* *

Yeni evliler balaylarını New Orlean'da geçirirlerken Scarlett, Rhett'e Dadı'nın kendisine söylediklerini anlattı. Dadı'nın onları sırtlarında at koşumu bulunan katırlara benzettiğini duyan Rhett kahkahalarla güldü. Onun katır benzetmesine gösterdiği tepki karşısında, Scarlett hayret etti ve ona nefret duydu.

Rhett:

— Hayatımda ben bu kadar doğru ve yerinde söylenmiş bir söz işitmedim! dedi. Dadı bugüne kadar tanıdığım kadınların arasında en doğru, sevdiği insana gönülden bağlı, sözünün eri ve özveri sahibi olanıdır. Ona bu sözlerinden dolayı teşekkür etmeliyim! Ama bir katır olduğuma göre onu inandırabileceğimi sanmıyorum, doğrusu... Biliyor musun evlilik heyecanı sırasında ona verdiğim on altını bile kabul etmedi. Ben altına direnebilen çok az insan gördüm. Ama o gözlerimin içine baktı, teşekkür etti ve serbest bırakılmış bir köle olmadığı için paraya ihtiyacı bulunmadığını söyledi.

— Onun kafa tutmasına ve böyle bir tepki göstermesine bir türlü akıl erdiremiyorum. Halk neden hakkımda dedikodu yapıyor, onu da bilemiyorum! Canım kimi isterse onunla evlenirim. İstediğim kadar da koca değiştirebilirim. Bütün bunlar yalnızca beni ilgilendirir. Ben nasıl başkalarının işlerine burnumu sokmu-

yorsam onlar da benim yaptıklarıma burunlarını sokmasınlar. Neden herkes benim işlerimle ilgileniyor?

— Yavrucuğum bilir misin, insanlar çoğunlukla her şeyi affederler. Ama onların affetmedikleri bir şey vardır; o da işleriyle ilgilenilmediğini, kendilerine önem verilmediğini görmektir. İnsanların düşüncelerine önem vermediğinizi siz kendiniz söylemediniz mi? O halde size gösterilen tepkiye neden kızıyorsunuz? Eğer kızarsanız toplumun yargılarına önem verdiğiniz ortaya çıkar. Söylenenlere içerlememeli ve böylece halkın düşüncesini önemsemediğinizi göstermelisiniz. Gelelim şimdiki durumunuza... Hakkınızda basit şeyler için dedikodu yapanların böyle önemli bir konuda da ağızlarına geleni söyleyecekleri pek doğaldır. Benim gibi bir adamla evlenince çenelerinin açılacağını bilmeniz gerekirdi. Sanırım bunun böyle olacağını da biliyordunuz. Okumamış ve serveti olmayan bir hergele olsaydım, inanın, daha az dedikodu yaparlardı. Ama zengin bir adam toplum tarafından doğal olarak hoş karşılanmaz, onun tepkisini çeker.

— Rhett yeri geldiğinde, sizin ciddi olmanızı isterim.

— Ben şu an ciddiyim. Yobazlar, zındıkların servet içinde yüzmelerini içlerine sindiremiyor. Unuttun mu Scarlett, bir gün bana halkı hiçe saymak için çok zengin olmak istediğinizi söylemiştiniz! İşte tam sırası!...

Scarlett gülerek;

— Hiçe saymak istediğim asıl sendin! dedi.

— Pekiyi, hâlâ bu düşüncede misin?

— Evet ama, eskisi kadar çok değil!

— Hoşunuza gidiyorsa devam edin!

Scarlett, Rhett'i iradesi dışı bir hareketle öperek;

— Ah, özellikle hoşuma gideceğini sanmıyorum! dedi. Rhett onun gözlerinde bulmak istediği bir şeyi aradı, ama bulamayınca güldü.

— Atlanta'yı unutun artık! Sizi New Orlean'a eğlenmeniz için getirdim. Zamanınızı gereksiz şeylere harcamayınız.

BEŞİNCİ BÖLÜM

1

Scarlett balayının tadını çıkardı. Savaştan önceki ilkbahardan beri hiç bu kadar eğlenmemişti. New Orlean o kadar değişik bir kentti ki, taşkın bir hayat sürmek isteyenlerin zevklerinden yararlanıyordu. Carpetbaggerlar kentte genel bir temizlik yapıyorlardı. Birçok namuslu adam evinden uzaklaştırılmıştı. Bunlar yarın karınlarını nasıl doyuracaklarını bilmiyorlardı. Vali koltuğunda bir zenci oturuyordu. Ama Rhett'in; Scarlett'e gösterdiği New Orlean bugüne kadar asla görmediği kadar eğlenceli, renkli, çok değişik bir yerdi. Karşılaştığı adamların cepleri parayla doluydu; bunların kaygıları yoktu ya da öyle görünüyorlardı.

Rhett, onu pek çok güzel kadınla tanıştırdı. Bunlar çok şık giyimli, daima gülen, zamanın ağırlığından söz etmeyen, aptalca konularla ilgilenmeyen, güzel konuşan kibar kadınlardı. Ya o erkekler!... Ne kadar çekici, ne kadar yakışıklı idiler! Atlantalı erkeklerden ne kadar farklıydılar! Onunla dans etmek için ne kadar kibarca birbirleriyle çekişiyorlardı! Ona sanki gençliğinin en parlak günlerindeymiş gibi gönül alıcı ne güzel sözler söylüyorlardı.

Bu adamların tıpkı Rhett gibi sert ve cesaretli tavırları vardı. Hepsinde istediği, bildiği gibi yaşayan bir insan hali vardı. Arzuladığı bir şeyi, hiçbir zaman ertelemek zorunda olmayan bir rahatlıkları vardı. Bu kişiler, uzun süredir kafaları sessizlikten uzak yaşamışlardı.

Ne geçmişleri, ne de gelecekleri var gibiydi. Scarlett bunların arasında büyük bir değişime uğruyor, mükemmel biçimde yetişiyordu.

Bu adamlara, New Orlean'a yerleşmeden önce ne yaptıklarını soruyordu. Scarlett... Ama çok kez cevapsız kalan bu soru bile, onların çok garip kişiler olduklarını ortaya koyuyordu. Bu adamlar çoğu zaman sessiz kalıyor ve sanki dillerini yutuyorlardı.

Rhett, bazen onlarla yalnız kalırdı. Scarlett de bitişik odadan onların güldüğünü ve kendisi için hiçbir anlamı olmayan bölük pörçük konuşmalar duyardı:

— Abluka zamanında Küba ve Nassau...

— Altına hücum...

— İşlerin gelişmesi, alışverişlerin canlanması...

— Silah kaçakçılarının...

— Nikaragua

— William Walker ve onun Truxills'de bir duvar dibinde ölmesi...

Scarlett bir gün onların odasına birden giriverdi. Bu adamlar Guantree hakkındaki konuşmalarını kesiverdiler. Genç kadın, Frank ile Jane Vames'in adlarını net bir biçimde duydu. Ama hepsi de çok şık kıyafetler içindeydi. Elbiseleri çok usta terzilerin elinden çıktığı belli oluyordu. Bunlar kuşkusuz Scarlett'e hayrandılar, ama onların hayranlıkları genç kadını hiç ilgilendirmiyordu. Onun için önemli olan bu adamların Rhett'in dostları olmasıydı. Onların büyük evleri, güzel arabaları vardı. Onu, Rhett ile birlikte gezintilere, eğlencelere, toplantılara götürüyorlardı. İkisini akşam yemeklerine davet ediyorlar, onların onurlarına geceler düzenliyorlardı.

Scarlett'in onlara karşı büyük sevgisi vardı. Bu duygusundan kocasına söz edince Rhett;

— Onları sevimli bulacağınızdan emindim! diyerek güldü.

— Benim böyle bir duygu içinde olmam sizi neden güldürdü, anlayamadım!

— Çünkü bunlar sıfatlarını, kişiliklerini yitirmiş

kimselerdir; hepsi uyuz kuzulardır, hilecidirler. Bunlar serüvenciler gibidir, hatta Carpetbaggerlar'ın en azılı olanlarındandır. Bu adamlar değerli eşiniz gibi yiyecek vurgunculuğu yapmak ya da devlet ile kuşkulu anlaşmalara girişmek yoluyla para kazanmışlardır.

— Ben bu söylediklerinizin hiç birine inanmıyorum. Benimle alay etmeye çalışıyorsunuz. Bu adamlar çok derli toplu gibi görünüyorlar.

— Bu kentte derli toplu adamlar açlıktan ölürler ya da kulübelerinde onurlarıyla yaşarlar. Bu kişilerin beni kulübelerine kabul edip etmeyeceklerini de bilemezdim. Anlıyor musunuz şekerim, ben savaş sırasında bu kentte bazı karanlık işler çevirdim. Üstelik bu heriflerin şeytan gibi çok iyi bir bellekleri vardır, hiçbir şeyi, en ufak bir ayrıntıyı bile unutmazlar. Scarlett siz benim için daima bir neşe kaynağısınız. Görmemeniz gereken adamlarla ve yapmamanız gereken şeyleri yapmakla insanın ağzının suyunu akıtan çok değişik bir çekiciliğiniz var.

— Pekiyi ama onlar sizin dostlarınız!

— Evet, doğru! Çünkü ben kurnaz adamları severim. Gençliğimin ilk yıllarını Missisippi'de sefer yapan bir gemide kumar oynamakla geçirdim. Bu adamları çok iyi tanırım. Ama hiçbir zaman kör olmam. Onlara nasıl davranılacağını iyi bilirim. Oysa sizin..

Rhett konuşmasının burasında gülmeye başladı; sonra tekrar devam etti:

— ...İnsanlar hakkında karar vermeniz gerekince hiç ustalığınız yok. İyi olan insanlarla kötü olanları ayırt edemiyorsunuz. Ben, tanıdığım tek büyük ya da iki büyük kadının anneniz ile Melanie olduğunu düşünüyorum. Ama ne yazık ki annenizin, hatta Melanie'nin sizin üzerinizde bir etkisi olmamış.

— Melanie mi? Haydi canım siz de!... O aptalın biridir. Giyinmesini bile bilmez. Bir tek kendine özgü düşüncesi bile yoktur.

— Beni bir kıskançlık sahnesi ile karşı karşıya bırakmayın efendim! Güzellik hiçbir zaman bir kadını,

bir hanımefendi yapmaz, hele elbiseler hiç yapmaz!...

Scarlett, Rhett'in bu doğru sözleri karşısında bocaladı:

— Ah, hayır! Beklemeniz gerek Rhett!... Bakın göreceksiniz... Şimdi benim... Bizim paramız var. Ben sizin şimdiye kadar rastladığınız en kibar kadın olacağım.

— Bu denemenizi büyük bir ilgiyle izleyeceğim.

Scarlett görüştüğü kadınların giydikleri elbiselerden çok daha güzellerini seçiyordu. Giysilerinin kumaşlarını, renklerini, modellerini hep kendi belirliyordu. Artık krinolin giyilmiyordu. Onun yeni moda çiçek süslemeli elbiseleri çok şıktı. Savaş zamanının kapalı krinolinlerini düşünüyor, kalçalarıyla karnının hatlarını meydana çıkaran bu eteklikleri giymekten biraz sıkılıyordu. Ya bu küçük şapkalar!... Bunlar bir şapka değildi, saçların üzerinde bir süstü sanki... Çeşitli meyvelerle, çiçeklerle, tüylerle süslü bir aksesuardı. Gündüz ve gece gömlekleri, işlemelerle kabartılmış eteklikler, Rhett'in ona armağan ettiği işlemeli ayakkabılar! Hepsi eşsiz güzellikteydi, ayakkabıların yedi santimetre yüksekliğinde topukları vardı ve bunlar çok orijinaldi. Kendisine Rhett'in sunduğu armağanlar arasında bir düzineye yakın ipek çorap da vardı. Bu ne büyük, ne görülmemiş bir lükstü.

Scarlett ailesi için de çeşitli armağanlar aldı: Wade için uzun tüylü bir Saint Bernard köpeği, Beau için bir Acem kedisi, küçük Ella için bir mercan bilezik, Pittypat için bir gerdanlık, Melanie ve Ashley için Shakespeare'in eserlerinin çok güzel bir baskısını, Peter için kibar bir uşak elbisesi, Dilcey ve Cookie için kumaşlar, Tara'daki kişiler için değerli armağanlar...

Rhett, otel odasındaki yatağın üzerine serili armağanları izlerken;

— Pekiyi ama Dadı için ne aldınız? diye sordu.

— Hiçbir şey almadım, çünkü o çok bayağı davrandı. Bize "katır" diyene neden armağan alacakmışım?

— Gerçek neden sizi bu kadar rahatsız ediyor şe-

kerim? Dadı'ya bir armağan almalıydınız! Eğer bunu yapmazsanız onun kalbi kırılır ve onun gibi iyi kalpli insanlar çok az bulunur.

— Ona hiçbir şey götürmeyeceğim. O bir armağana layik değil!

— O halde ben bir şey alacağım. Anımsadığıma göre Dadı gökyüzüne çıkmak için ağır kırmızı taftadan bir eteklik istiyordu. Allah onun hışırtısını işitince bir melek geldiğini sanacakmış. Evet, Dadı'ya kırmızı tafta alacağım ve çok zarif bir eteklik diktirteceğim.

— Sizin elinizden armağan almak istemez. Bunları almaktansa ölmeyi yeğ tutar.

— Ben de öyle sanıyorum. Ama bu olasılık, onun isteğini yerine getirmemi engellemez.

Scarlett için Rhett ile birlikte alışverişe çıkmak, hele New Orlean'da alışveriş yapmak ne büyük bir zevkti. Dükkanlar baştan aşağı lüks eşyalarla, eşsiz güzellikteki mallarla doluydu. New Orlean'ın şarapları, likörleri, şampanyaları yalnız evde yapılan dut şarabına ve Pitty-pat'in baygınlık konyağına alışkın olan Scarlett için harika ve olağanüstü kalitede içkilerdi. Ya Rhett'in ısmarladığı yemeklere ne demeliydi? Tatları damaktan gitmeyen harika bir şeydi hepsi... Belki de New Orlean'ın yemekleri bu kentte var olan şeylerin en güzeliydi. Tara'daki yokluklar içinde geçen günleri anımsadıkça Scarlett buradaki çeşitli yemeklere, zengin sofralara hayran kalıyordu. Genç kadın asla doymak bilmiyordu. Çünkü ne zaman Tara'daki sofrada ortaya konan nohut ve patatesi anımsayacak olsa yeniden karnı acıkıyor ve tekrar yemek getirtiyordu.

Rhett ona;

— Sanki her yemek sonuncuymuş gibi yiyorsunuz! diyordu. Tabağınızı temizlemenize gerek yok. İnanın mutfakta başka yiyecekler vardır. Yalnız siz garsona ısmarlayınız, yemek önünüze gelir. Şunu da unutmayın sakın: Eğer böyle tıkanacak olursanız Kübalı hanımlar gibi şişmanlarsınız. İşte o zaman ben de sizden ayrılmak zorunda kalırım.

Rhett'in bu yarı şaka, yarı ciddi uyarısına Scarlett dilini çıkararak cevap veriyor ve hemen garsona yeni bir çikolatalı pasta ısmarlıyordu. Vergileri ödemek ya da bir katır satın almak için tasarruf yapmak kaygısı olmadan hesapsızca harcamak ne eşsiz bir zevkti! Atlanta'daki erkekler gibi yoksulluk içinde yüzmeyen zengin adamlarla gezip tozmak ne güzeldi! Vücudunun ince görünmesini sağlayan, kollarını, boynunu ve hatta göğsünü meydana çıkaran bu şık elbiseleri giymek ne büyük bir zariflikti! Erkeklerin hayranlığını, dikkatini, ilgisini üzerinde toplamak ne hoş bir şeydi! Her genç kadının içini çeken bütün bu şeylere sahip olmak kibar bir hanımefendi gibi yaşamak ne şahaneydi! Bıkıncaya kadar şampanya içmek insana ne kadar hoş bir rahatlık veriyordu!

Gereğinden çok içtiği bir gün, ertesi sabah bir baş ağrısıyla yataktan kalkıp açık arabada "Güzel Mavi Bayrak" şarkısını söylemesi hiç de hoş olmamıştı. Scarlett bir kadının bu kadar açıkça neşeli olmaması gerektiğini ve böyle davranabilecek tek kadının Watling olduğunu biliyordu. Güzel Watling'in Atlanta'nın Yankeeler tarafından işgal edildiği gün şarkı söyleyip nara atması hiç kimse tarafından hoş karşılanmamıştı. Kendi durumuna o kadar üzüldü ki Rhett'in yüzüne bakmaya bile cesaret edemedi. Ama Rhett onun bu küçük hatasını hoş karşıladı. Zaten Scarlett ile küçük bir kediyle oynar gibi oynuyor ve o ne yapsa onunla eğleniyordu.

Rhett ile geziye gitmek onu neşelendiriyordu. O gerçekten güzel bir adamdı. Bugüne kadar onun güzelliğine dikkat etmemişti. Çünkü Atlanta'da herkes ondan nefret ettiği için, onun dış görünümü ile ilgilenmek pek aklına gelmemişti. Ama işte New Orlean'lı kadınlar onu çok beğeniyorlar ve çevresinde birer pervane oluyorlardı. Scarlett kocasının kadınlar tarafından beğenildiğini ve kendisini kıskandıklarını fark ettikten sonra Rhett ile birlikte gezmekten büyük bir kıvanç duymaya başladı. Bir gün kendi kendine "ne güzel bir çift oluşturuyoruz!" dedi.

Evet, Rhett'in de dediği gibi evlilik çok eğlenceli oluyordu. Üstelik yalnız eğlenceli olmakla kalmıyor. Scarlett'e bir sürü yeni şeyler öğretiyordu.

Bu evliliğin onu hayrete düşüren yanı, hayatta artık öğreneceği bir şey kalmadığını sandığı sırada, onu her gün yeni süprizlerle karşı karşıya bırakmasıydı.

Scarlett'in ilk öğrendiği şey, Rhett ile geçirmekte olduğu aile hayatının, Charles ile Frank ile yaşadığı hayattan çok daha farklı oluşuydu. İlk iki kocası da ona çok büyük saygı göstermişler ve onun öfkeli hali önünde titremişlerdi. Rhett ise ondan korkmuyordu, üstelik çoğu zaman ona karşı büyük bir saygısı olmadığını da söylüyordu. İstediği her şeyi yapıyor ve Scarlett karşı çıktığı zaman da onunla alay ediyordu. Ama onu seviyordu. Rhett hayatı çekici hale getirmesini bilen bir insandı. Onun en önemli özelliği bu en azgın günlerinde bile kendine ve heyecanlarına daima hakim olmasıydı. Scarlett, "bunun nedeni bana gerçekten aşık olmasıdır. Her ne biçimde olursa olsun aklını yitirmesi umurumda bile olmaz!" diye düşünüyordu.

Rhett ile yaşaması sayesinde daha önceleri bilmediği birçok şey öğrendi. Oysa öğrendiği her yeni şeyi o kadar iyi bildiğini sanırdı ki!... Örneğin gerektiği zaman bir kedi tüyü kadar yumuşak, biraz sonra da küfür edecek kadar sert ve kaba olmayı öğrendi.

Rhett ona cesaret, onur, namus, erdem ve aşk gibi konularla ilgili öyküler anlatırdı. Scarlett hiç bir kocanın, karısına böyle öyküler anlatmadığını biliyordu, ama bu konuşmalar onun hoşuna gidiyordu. Rhett bir an için şefkat dolu bir aşık olur ve kısa bir süre sonra insanı kışkırtan bir şeytan haline gelebilirdi. Gerçekten New Orlean'da bir arada geçirdikleri bu son haftalar içinde her şeyi Rhett'ten öğrendi.

Rhett bazı sabah oda hizmetçisini başından savıyor, Scarlett'e kahvaltısını kendisi getiriyor ve ona bir çocuk gibi yediriyordu. Ya da tarağı elinden alıp onun uzun siyah saçlarını kendisi tarıyordu. Bazı geceler Scarlett'i uyandırıyor, üzerindeki yorganları atıyor ve onun çıplak ayaklarını gıdıklıyordu. Bazen onun işle-

rinden söz etmesini sessizce dinliyor ve akıllı oluşundan dolayı onu kutluyor ya da ticaretle ilgili girişimlerini çok karışık buluyor ve onu iş hayatında hile yapmakla suçluyordu. Onu tiyatroya götürüyor ve orada kulağına Allah'ın bu gibi eğlencelere gidilmesini hoş karşılayacağını hatta sevap sayacağını söylüyordu. Ama yine birlikte gittikleri kilisede onun kulağına bir sürü terbiyesiz sözler fısıldıyor ve sonra da gizlice güldüğü için ona sitem ediyordu. Başından ne geçtiyse anlatması için onu zorluyor, hiçbir şeye saygı göstermiyor ve bu konuda zaman zaman ileri gidiyordu. Bütün bunlara rağmen Scarlett'de ne Rhett'in bu huyunu yumuşatacak şaka yapma yeteneği vardı, ne de alaycı bir sitem etme becerisi...

Kendisinin Rhett'ten üstün olmadığını gördükçe çok bozuluyordu. Ama bunun yine de hoş bir şey olduğunu düşünüyordu. Erkekler hakkındaki düşüncelerini şu iki sözcük ile özetlemiş ve onlara daima tepeden bakmıştı: "Ne çocuklar!" Babası, alaycı bir yaklaşımla sevdiği Tarleton Kardeşler'le Fontaineler'in delikanlılık öfkeleriyle dikkat çeken oğulları, Charles, Frank ve savaş sırasında ona kur yapanlar hakkında hep aynı değerlendirmeyi yapmıştı. Yalnız Ashley ile Rhett, onları geride bırakıyor ve çok değişik özellikleriyle onların erkeklik güçlerine daha üstün geliyordu. Çünkü her ikisi de kendilerinde çocukluk ifadesi kalmamış birer gerçek erkekti.

O Rhett'i hiç anlamıyor ve anlamak için de çaba göstermiyordu. Arada bir onda kendisini ilgilendiren bazı özelliklere rastlıyordu. Örneğin kendisinin farkında olmadığını sandığı bir sırada Rhett'in garip bir bakış biçimi vardı. Bir gün Scarlett onu böyle bakarken yakalamış ve ağlayacakmış gibi olan gözlerinde kaygılı bir ifade ile karşılaşmıştı. Bir gün de öfkelenerek Scarlett'e "bana niçin böyle bakıyorsunuz? Bir fare deliğinin önünde tüyleri kabarmış bir kedi gibi duran görüşünüz var!" demişti. Hemen sonra öfkesi dağılmış ve gülümsemişti. Scarlett bu olayı hemen unuttu ve bir daha da Rhett'in ne düşündüğünü aramaya çalışmadı.

Zaten böyle bir şeye kalkışmak da, boş yere çaba harcamak demekti.

Çünkü o çözümlenemez, anlaşılamaz bir yaradılışa sahipti.

Scarlett'in hayatı çok hoştu. Yalnız Ashley'yi düşündüğü zamanlar içi kararıyordu. Ama Rhett de ona Ashley'yi düşünecek pek zaman bırakmıyordu. Gündüzleri hayatı o kadar renkli geçiriyordu ki değil Ashley'yi düşünmek, başka şeyleri bile düşünemiyordu. Ama geceleri dans etmekten yorgun düştüğü ya da şampanya içtiği zamanlar işler ters gidiyordu. Çok kez yarı uykulu iken Rhett'in kollarında dinlendiği ve ay ışığı içinde yüzdüğü sırada ya da yalnız kaldığında Ashley'yi anımsıyordu. Onun kuvvetle sıkan kollarının arasında olmayı çok istiyordu.

Ashley'yi ve onun kollarının arasında olmayı düşündüğü bir gece derin derin içini çekti ve başını pencereye doğru çevirdi. Kısa bir süre sonra kendini sıkan güçlü kolların demir gibi sertleştiğini hissetti. Ve bu sırada Rhett'in sinirli bir biçimde söylediği şu sözleri işitti: "Allah sinsi ruhunuzu sonsuza kadar kahretsin!" Rhett daha sonra ayağa kalktı ve Scarlett'in karşı durmasına rağmen odadan çıktı. Ertesi sabah kahvaltı sırasında saçları karmakarışık, oldukça sarhoş ve hırçın bir haldeydi. Scarlett'ten özür dilemedi ve hırçınlığının nedenini de anlatma gereğini duymadı.

Scarlett de ona bir şey sormadı. Zoraki bir evlilikte olduğu gibi ona karşı çok soğuk davrandı. Kahvaltısını bitirip Rhett'in kırmızılaşmış olan gözlerinin önünde giyindi ve alışveriş yapmak üzere çıktı. Otele döndüğü zaman Rhett'i bulamadı. Onu ancak akşam yemeğinde gördü.

Yemek, büyük bir sessizlik içinde yenildi. Scarlett öfkesini göstermemek için büyük bir çaba harcıyordu. Bu onun New Orlean'da son akşamı değildi, ama en kötü akşamı olmuştu. Rhett'in bütün neşesini kaçıran bakışları altında yemeğini bitirmeye çalıştı ve çok miktarda şampanya içti.

...Tara'ya dönmüştü, ev harap bir haldeydi. Annesi

ölmüş ve onunla birlikte hayat bütün önemini yitirmişti. Gidebileceği bir kimse, sığınabileceği bir yer kalmamıştı artık. Onu korkutan bir şey peşinden geliyordu. Soluk soluğa koşuyordu. Kalbi çatlamak üzereydi. Hareket halinde olan yoğun bir sis içinde koşuyordu, ama bütün çabasına rağmen ilerleyemiyordu. Bütün gücüyle bağırıyor, sisi elleriyle aralamaya çalışarak meçhul sığınağını arıyordu.

Uyandığı zaman Rhett'i üzerine eğilmiş olarak gördü. O bir sözcük söylemeden kendisini bir çocuk gibi kollarının arasına alarak kaldırdı. Rhett'in güçlü kollarından, kendi vücuduna bir derman aktığını hissetti. Sonra onu kollarının arasında sıktı ve "canım!" diyerek sakinleştirdi. Bir süre sonra genç kadının hıçkırıkları durdu.

— Ah Rhett! Öyle üşüdüm, öyle acıktım, öyle yoruldum ki!... Kalın bir sis tabakası içinde soluk soluğa koşuyordum. Ama bir türlü aradığımı bulamıyordum.

— Neyi arıyordun canım?

— Bilemiyorum. Ben de bunu bilmek istiyorum ama...

— Bu senin her zamanki rüyan şekerim!

— Ah, evet!

Rhett onu yavaşça yatağına yerleştirdi, bir mum yaktı. Beline kadar önü açık olan gömleğinden kıllarla kaplı, tunç renkli göğsü görünüyordu. Bütün vücudunu titreten korkuya rağmen, Scarlett'in kafası ondan fışkıran sihirli bir güçle karıştı.

— Beni kollarının arasında iyice sık Rhett!

Rhett onu tekrar kollarının arasına alarak yavaşça;

— Sevgilim! dedi.

— Ah Rhett, acıkmak çok müthiş bir şey!

Rhett:

— Evet yedi tabak yemek yedikten sonra açlıktan ölmek müthiş bir şeydir! diyerek gülümsedi.

— Boş yere koşup durdum, her yeri aradım. Rhett o daima sislerin içinde saklıydı. Eğer onu bir bulabil-

seydim tamamen kurtulacağımı biliyordum. O zaman bir daha ne üşüyecek ne de acıkacaktım.

— Aradığın bir kimse mi, yoksa bir yer mi?

— Bilemiyorum. Bunu hiç bir zaman düşünmedim. Rhett, bir gün bu gizemli şeyi rüyamda görebilir miyim acaba?

Rhett, dağınık saçlarını eliyle sıvazlayarak;

— Hayır! Rüyada böyle şey olmaz! dedi. Ama hayatınızda hiç bir şeyin eksik olmadığını ve her türlü tehlikeden uzak olduğunuzu fark edince artık bu rüyayı bir daha görmeyeceğinizi sanırım. Zaten Scarlett sen hiçbir zaman korkma ben seni daima korurum.

— Rhett ne kadar kibarsın!

— Bu güzel sözünüze teşekkür ederim. Scarlett her sabah uyandığın zaman şöyle demeni istiyorum: "Rhett sen yanımda oldukça ve Amerika Birleşik Devletleri yaşadıkça asla karnım acıkmayacak ve başıma hiçbir şey gelmeyecek!"

Henüz gözleri yaşla dolu olan Scarlett büyük bir ilgi ile başını kaldırdı:

— Amerika Birleşik Devletleri mi?

— Evet, eski Konfederasyon parası şimdi uslu bir adam oldu. Ben bu paranın büyük bir bölümünü devlet tahvillerine yatırdım.

Scarlett:

— Olur şey değil! diye bağırdı. Yani paranızı Yankeeler'e ödünç mü verdiniz.

— Evet, iyi bir faizle...

— Faiz yüzde yüz bile olsa benim düşüncem değişmez. Bunları hemen satmalısınız.

Rhett:

— Onları ne yapmalıyım? diyerek gülümsedi.

— Canım... Five Points'de kendinize arazi satın alabilirdiniz. Bahse girerim ki elinizdeki bu parayla Five Points'deki bütün araziyi satın alabilirdiniz.

— Tavsiyenize teşekkür ederim. Ama ben böyle bir işe girişmem. Şimdi Carpetbaggerlar'ın ilgileri Georgia'ya yönelmiş durumda ve ne olacağını da önceden

kestirmek mümkün değil. Georgia'da dövüşmek için dört bir yandan gelen bu şahin sürüleriyle anlaşmak iyi bir yol değil. Ben iyi bir Scalawag olduğum için, onlara hiç güvenmiyorum. Hayır taşınmaz malla benim alışverişim olamaz. Ben arazi yerine devlet tahvilini tercih ederim. Onlar saklanabilir, ama arazi saklanamaz.

Scarlett:

— Siz sanır mısınız ki... diye söze başladı, ama aklına bıçkı atölyeleriyle mağazası gelince rengi soldu.

— Ne oldu? Üzülmenize gerek yok Scarlett! Bizim yeni valimiz çok iyi dostlarımdandır. Ben zamanın ne göstereciğini bilemem, durum pek güvenli değildir. Bu yüzden arazi satın almak istemiyorum.

Rhett, Scarlett'i dizine oturttu ve purosunu almak üzere arkasına doğru eğildi. Scarlett onun göğüs kaslarının gerildiğini gördü ve bu güçlü adamın yanında tamamen güvende olduğunu hissetti. Rahat bir soluk aldı ve çıplak ayaklarını sallamaya başladı.

Rhett purosunu tüttürdükten sonra;

— Bakın madem söz para konusundan açıldı şimdi size bir haber vereyim! diyerek konuşmaya başladı. Ben bir ev yaptırmayı düşünüyorum. Baskı yaparak Frank'in Pitty halanızda oturmasını sağlamış olabilirsiniz; ama bunu bana yaptıramazsınız. Günde birkaç kez halanızın bayılmasına tahammül edemem doğrusu... Kaldı ki bir de Peter amca sorunu var. Bu zenci belki de Hamiltonlar'ın kutsal ocaklarına yerleşmeden, beni öbür dünyaya yollar. Miss Pittypat'in yanına Miss India gelir ve ikisi deböyle daha rahat eder. Biz Atlanta'ya döndüğümüz zaman önce Hotel National'ın genç evliler için ayrılan dairesine yerleşiriz. Evimiz bitinceye kadar da orada kalırız. Buradan hareketimizden önce Peachtree Sokağı'nda Leydenler'in yakınında geniş bir arsa alacağım.

— Ah Rhett bu olağanüstü bir şey! Bir evim, hem de büyük bir evim olmasını öyle isterdim ki...

— İşte gördün ya, sonunda bir noktada anlaşabil-

dik. Buradaki yerli halkın evleri gibi dökme demirle ve beyaz alçıdan bir evi nasıl bulursun?

— Yoo, hayır Rhett! New Orlean'da çok görülen modası geçmiş alçıyla yapılan bir ev istemem. Ben nasıl bir ev istediğimi sana anlatayım. Bu ev daha çağdaş olmalı. Çünkü ben şey... Harper's Weekly'de böyle bir evin resmini görmüştüm. Bu İsviçre köşkleri modelindedir.

— Bu ne?

— Bir İsviçre köşkü.

— Heceleyiniz.

Scarlett heceledi.

Rhett:

— Ooo! dedi.

— Çok hoştu. Bunun çok yüksek ve çok meyilli bir damı ve dört yanında bir çeşit kuleleri vardı. Kulelerinin pencerelerinde kırmızı ve mavi renkte camları vardı. Çok, ama çok güzeldi.

— Tahta balkonu da vardı, değil mi?

— Evet.

— Damdan aşağı sarkan eğik süslemeleri de vardı, değil mi?

— Evet. Dediğiniz gibi bir şeyler gördüğümü anımsıyorum.

— Evet... Ama bu İsviçre'de değildir. Çünkü İsviçreliler çok zevk sahibi akıllı insanlardır. Üstelik mimarlık sanatında da bir hayli ileridirler. Demek böyle bir ev istiyorsunuz!

— Evet evet!

— Benimle birlikte yaşamaya başladıktan sonra, zevklerinin daha gelişeceğini umuyordum. Neden sömürge stilinde beyaz sütunlu bir ev istemiyorsun?

— Size söyledim ya!... Modası geçmiş hiçbir şeyden hoşlanmam. Sonra duvarlara kırmızı kağıtlar, kapıları da kamufle etmek için kırmızı kadifeden perdeler koyacağız. Bir sürü değerli mobilya ve çok kalın halılar alacağız... Ah Rhett herkes bizim evimizi gördüğü zaman kıskançlıktan çatlayacak.

— Onun bunun kıskançlığını kışkırtmaya ne gerek var? Ama siz öyle istiyorsanız çatlasınlar! Scarlett yalnız şunu unutma: Herkes bu kadar yoksulken, böyle bir lüksü sergilemenin iyi bir zevkin ürünü olmayacağını da düşünmeliyiz.

Scarlett:

— Ben böyle olmasını istiyorum! diyerek inadını sürdürdü. Evimizi gören herkes parmaklarını ısırmalıdır. Öyle davetler vereceğim ki Atlanta hakkında bu kadar kötü şeyler söylediğine herkes pişman olacak.

— Pekiyi ama davetlerinize kimler gelecek.

— Herkes gelecek canım.

— Sanmam. İnsan can verir ama boyun eğmez.

— Ah Rhett! Ne söylüyorsunuz? İnsanın parası olunca, her zaman öteki insanların sevgisini kazanır.

— Bu dediğiniz Güneyliler için geçerli olamaz. Vurgunculuk yaparak para kazanan bir adamı topluma sokmak, bir iğnenin deliğinden bir deveyi geçirmekten de zordur. Scalawagler'e gelince... Yani size ve bana gelince canım, biz kendimizi mutlu sayabiliriz, eğer yüzümüze tükürmezlerse... Ama yine de şansınızı denemek isterseniz sizin çabalarınıza yardımcı olurum. Bu konuda size arkadaşlık etmek çok hoşuma gider. Madem paradan söz ediyoruz, o zaman konuyu daha açık olarak ele alalım. Eviniz ve elbiseleriniz için istediğiniz kadar paranız olacak. Eğer takılardan hoşlanıyorsanız beğendiğinizi alabilirsiniz. Eğer Will Benteen pamuk üretimini arttırmak isterse çok sevdiğiniz Tara'da bu hileci adamın başarısına katılmaya hazırım. Bu namuslu bir hareket olur, değil mi?

— Kuşkusuz öyle olur. Siz çok cömert birisiniz!

— Ama beni iyi dinleyiniz. Mağaza için on para yok! Başka girişimleriniz için de!...

Scarlett'in yüzü birdenbire değişti ve;

— Ooo! diye bağırdı. Çünkü balayı sırasında sözü, odun deposunu büyütmek için gereken arsayı satın almak üzere ihtiyaç duyduğu bin dolar konusuna getirmeye uğraşıp durmuştu.

— Rhett, ben sizin geniş düşünceli olduğunuzu sanıyordum. Aynı zamanda benim işkadını olmama izin vereceğinizi de düşünüyordum. Ama siz de öteki erkekler gibisiniz. Benim erkek işine karışmamdan korkuyorsunuz.

— Herkesin benim hakkımda söyleyecekleri bana vız gelir. Ben işkadını olan bir eşle övünmeyecek kadar kötü eğitilmiş bir adamım. Bence önemli olan sizin mağaza ve bıçkı atölyelerinizle uğraşmaya devam etmenizdir. Çünkü bunlar çocuklarınıza aittir. Wade büyüdüğü zaman, kuşkusuz üvey babasının verdiği parayla yaşamak istemeyecektir. İşte o zaman işlerin yönetimini eline alacaktır. Ben bugün de bu işlere para koymak istemem!

— Niçin?

— Çünkü benim Ashley Wilkes'ın işine yardım etmeye niyetim yok!

— Herhalde bu konuya tekrar başlamayacaksınız değil mi?

— Hayır, amacım bu konuyu açmak değil. Nedenini sorduğunuz için anlatmak zorunda kaldım. Sonra başka bir şey daha var: Sakın kendinize harcamanız için verdiğim parayı, başka bir yere aktarmayın. Ben Ashley'ye başka bir bıçkı atölyesi ve katır satın almak istediğinizi anladım. Bu bakımdan harcamalarınızı iyice kontrol edeceğim. Her şeyin fiyatını biliyorum, parayı saklamaya kalkışmayınız.

Rhett Scarlett'in somurttuğunu görünce;

— Haydi canım böyle somurtmayınız ve öfkeli tavırlar takınmayınız! dedi. Bunu çok iyi becerdiğinizi biliyorum. Şeytana kapılmamalısınız. Tara'ya, Ashley'ye ait işlerde gözüm üzerinizde olacaktır. Aslında Tara bana vız gelir, ama Ashley öyle değil! Yuları boynunuzda bırakıyorum şekerim anlaşıldı mı? Ama aklınızda olsun, istediğim zaman onları elime alacağım.

2

Mrs. Elsing, Melanie'nin ayak seslerini dinledi. Onun koridoru geçip mutfağa gittiğine, tabak seslerini duyduğu zaman kanaat getirdi. Hemen dönüp, salonda işleri dizlerinin üstünde olan kadınlarla alçak sesle konuşmaya başladı:

— Kendi hesabıma ben Scarlett'i ziyarete asla gitmeyeceğim!

Dullar için Dikişçilik Derneği ve Konfederasyon Yetimleri Derneği üyesi olan kadınlar ellerindeki işlerine ara verdiler ve sandalyelerini birbirlerine yaklaştırdılar. Onlar Rhett ve Scarlett hakkında konuşmayı çok istiyorlardı, ama Melanie'nin orada bulunması bunu engelliyordu.

Çiftler sabahleyin Atlanta'ya gelmişler ve Hotel National'da genç evlilere ayrılan daireye yerleşmişlerdi.

Mrs. Elsing:

— Hugh'un söylediklerine bakılırsa Yüzbaşı Butler'ın kendisine yaptığı iyilikten dolayı, benim onları ziyarete gitmem bir nezaket borcuymuş! diyerek konuşmaya tekrar başladı. Zavallı Fanny de onun görüşünde, o da ziyarete gitmek istiyor. Ama ona şunları söyledim: 'Fanny, eğer Scarlett olmasaydı Tommy şu an hayatta olacaktı. Bu ziyareti yapmak onun anısına saygısızlıktır.' Ama Fanny bana şöyle cevap verdi: 'Anneciğim ziyaret etmek istediğim Scarlett değil ki... Benim ziyaretim Yüzbaşı Butler'a olacaktır. O Tommy'yi kurtarmak için elinden gelen her şeyi yaptı, başarılı olamadıysa kabahat onda mı?' Ben ona verecek bir cevap bulamadım.

Merriwether:

— Ah bu kadınlar ne aptaldır! diyerek söze girdi. Ziyaret etmek! Ne hoş şey!

Sonra birden evlenmesinden önce görüşmeye gittiği Scarlett'in kendisini kaba bir şekilde karşılamasını anımsadı ve tombul göğsü nefretle kabardı.

— Benim küçük Maybelle'im de sizin Fanny'niz gibi aptaldır. Bana Rene ile beraber onları ziyarete gideceklerini söyledi. Maybelle'e göre Rene, Yüzbaşı Butler'ın sayesinde asılmamış. Ben de, eğer Scarlett biraz daha terbiyeli olsaydı kocası ölmezdi. Büyükbaba Merriwether'a gelince... O da ille gideceğim diye tutturuyor. Bu Butler serserisine karşı çok minnet duyduğunu söylüyor. Büyükbaba, ayağını Güzel Watling'in evine attığı zamandan beri çekilmez oldu. Bunları ziyaret etmek, doğrusu büyük bir sorun! Ben kuşkusuz ziyaretlerine gitmeyeceğim. Scarlett böyle bir adamla evlendiği için yasanın dışına düştü. Savaş sırasında vurgunculuk yaptı ve büyük paralar kazandı bu Butler denen adam. Bizler ise o sırada açlıktan ölüyorduk. Ama mendebur adam, şimdi Carpetbaggerlar ve Scalawagler'le senli benli oldu. Evet onlara candan bağlandı. Onu ziyaret etmek ha!...

Mrs. Bonnel da içini çekti. Bu kadın çok neşeli ve içi dışı bir kadındı.

— Onları nezaket gereği bir kez ziyaret edecekler, Dolly! dedi. Bundan dolayı onları ayıplamayı doğru bulmuyorum. Eğer işittiklerim doğru ise Klan'a mensup olan bütün erkekler Yüzbaşı Butler'ı görmek istiyorlarmış. Bana göre bu konuda hakları da var!

Bu arada şunu da unutmayalım ki Scarlett, Ellen'ın kızıdır. Ben Savannah'da, Ellen Robillard ile aynı sınıftaydım. Bu hanım çok güzel bir arkadaştı, onu çok severdim. Ah babası onun Philippe Robillard ile evlenmesine engel olmasaydı!

Doğrusu Philippe'de eleştirilecek hiçbir kusur yoktu. Bu iki gencin evlenmeleri suya düşünce Ellen kenti terketmek ve kendisine Scarlett gibi bir kız veren ihti-

yar O'Hara ile evlenmek zorunda kaldı.

Doğrusu Scarlett'in annesinin anısına saygı gereği ben ziyarete gitmeliyim.

Mrs. Merriwether:

— İşe duygusallık karışıyor! diye sert bir biçimde karşılık verdi. Kocası öleli henüz bir yıl olmadan tekrar evlenen bir kadını ziyaret etmek mi istiyorsunuz? Öyle bir kadın ki...

India:

— Mister Kennedy'nin ölümüne neden olan da odur! diye adeta içindeki kini kustu.

India ne zaman Scarlett'ten söz edilse terbiyeli davranmak için zorlanırdı, çünkü o sürekli Stuart Tarleton'u anımsatıyordu.

India'nın ağzından dökülen bu sözcükler salondaki kadınları hayrete düşürdü. Tam o sırada da Melanie kapıda göründü. Kadınlar öylesine dedikoduya dalmışlardı ki, Melanie'nin ayak seslerini işitememişlerdi. Herkeste, sınıfta konuşurken öğretmenleri tarafından yakalanan öğrenci hali vardı. Melanie'nin yüzündeki ifade değişti, onlar tasalandılar. Öfke yanaklarını kızartıyor, gözlerinde şimşekler çakıyor ve burun kapakları açılıp kapanıyordu. O zamana kadar hiç kimse Melanie'nin öfkeli halini görmemişti. Üstelik salonda bulunanların hiç biri onun bu halde olabileceğini de ummazdı. Hepsi Melanie'yi çok severdi. Onu çok sakin ve yumuşak başlı, büyüklerine karşı saygılı bir hanım olarak tanırlardı.

Melanie:

— Bunu söylemeye nasıl cesaret ediyorsun India? diye öfkeli bir sesle bağırdı. Kıskançlık seni nereye kadar götürecek? Yaptığın çok ayıp!

India'nın yüzü sarardı, başını kaldırdı ve kısaca;

— Söylediklerimden hiçbirini geri almam! diye cevap verdi. Sonra öfkeyle sordu:

— Ben mi kıskancım?

Stuart Tarleton, Honey ve Charles'ın anıları arasında Scarlett'i kıskanmayıp da kimi kıskanacaktı. India

üstelik özellikle şu sırada Ashley'yi ağına düşürdüğüne inandığı için ondan nefret etmeyecekti de kimden nefret edecekti. "Ashley ve senin çok değer verdiğin Scarlett'in hakkında söyleyecek çok şeylerim var!" diye düşündü. India kardeşine ihanet etmemek için susmakla, Scarlett'ten intikam almak arasında bocalıyordu. Eğer açıklarsa Scarlett, Ashley ile ilgili bütün umutlarından vazgeçmeye zorlanacaktı, ama henüz zamanı değildi. Ayrıca ortada açık bir olay ve net bir kanıt da olmadığı için suçlayamazdı, yalnızca kuşkuları vardı.

India:

— Söylediklerimden hiçbirini geri almıyorum! diye sinirli bir biçimde tekrarladı.

Melanie:

— Bu durumda artık evimde oturamıyacağını söylemekle memnunum! diyerek onu açıkça evinden kovdu. Hiç kimse Melanie'den böyle bir tepki beklemiyordu.

India bir hamlede yerinden sıçradı, çukur yanakları pembeleşti:

— Melanie... Sen... Benim yengemsin! Bu şıllık yüzünden bana kızamazsın!

Melanie:

— Scarlett de benim yengemdir! diye India'nın gözlerine bakarak cevap verdi. Eğer aynı anneden doğmuş olsaydık ona daha fazla sevgi besleyemezdim. Bana yaptığı iyilikleri sen unutsan bile ben unutmam, unutamamam. Kentin kuşatıldığı sırada sürekli benim yanımda kaldı. Üstelik hamileydim. Oysa o sırada Pitty hala Macon'a kaçmıştı ve doğum sırasında bizleri yalnız bıraktı. Scarlett çocuğumun doğmasına yardım etti. O sırada Yankeeler Atlanta'ya girmek üzereydi. Küçük Beau ile beni Tara'ya götürmekte bir an bile duraksamadı. Oysa bizi burada bir otel odasında bırakabilirdi. Beraber çok müthiş olaylar yaşadık. Bana baktı, beni ve bebeğimi besledi. Hatta kendisi yorgun ve aç olduğu zamanlar bile bu ilgisini hiç esirgemedi. Üstelik ben hastaydım, yerimden kalkacak halim yok-

tu. Doğum sonrası çok zayıf düşmüştüm. Bana Tara'nın en iyi yatağını verdi. Yürüyecek duruma geldiğim zaman, ayağında tek sağlam ayakkabısı olan bendim. Bana Scarlett'in yaptığı tüm iyilikleri sen unutabilirsin India, ama ben unutmayacağım. Ashley zindandan hasta, umutsuz, beş parasız, evsiz döndüğü zaman, Scarlett bizi evinde bir kardeş gibi barındırdı. Kuzey'e gitmek istediğimiz zaman o karşı çıktı. Üstelik Georgia'yı terketmemiz bizim için felaket olurdu. Bıçkı atölyelerinden birinin yönetimini Ashley'ye verdi. Yüzbaşı Butler'a gelince o yalnız kalbinin sesini dinleyerek Ashley'yi kurtardı. Çünkü bu işte onun hiçbir çıkarı yoktu. Ben Scarlett'e ve Yüzbaşı Butler'a karşı ölene kadar minnet duyacağım. Haydi canım! Scarlett'in bana ve Ashley'ye yaptıklarını nasıl unutabilirsin? Rhett Butler ile Scarlett'in karşısında diz çöksen bile, yine de minnet borcunu ödemeye yetmez.

Mrs. Merriwether:

— Haydi canım Melly! India kendisine böyle sözler söylenmesini gerektirecek bir şey yapmadı! diyerek söze karışmak istedi. Ama Melanie, India'nın elinden silahını almış ve onu saf dışı bırakmış bir düellocu gibi, bu sefer de Mrs. Merriwether'a yöneldi.

— Sizin de Scarlett için dediklerinizi işittim. Mrs. Elsing sizin de söylediklerinizi duydum. Miskin belleklerinizden geçenler bana vız gelir. Ama benim evimde Scarlett için söylediklerinize tahammül edemem. Bu kadar korkunç düşünceleri nasıl beslediğinize aklım ermiyor. Sizlerde ailenizi kurtaran bir kimse hakkında bir minnet duygusu yok mu? Yankeeler eğer gerçeği anlasalardı, onlara bir Klan üyesi gibi davranacaklardı. Onları belki de asacaklardı. Sizler nankör insanlarsınız. Hepinizden özür dilemenizi istiyorum.

Mrs. Elsing, işini çantasına koyduktan sonra yerinden hışımla kalktı.

— Eğer biri sizin bu kadar kötü terbiye görmüş olduğunuzu bana söyleseydi Melly... Hayır hayır, ben özür filan dilemem. India'nın hakkı var. Scarlett işe ya-

ramaz, başıboş bir kadındır. Savaş sırasında onun neler yaptığını, nasıl yaşadığını daha unutmadım. Hele eline biraz para geçtikten sonra onun ne bayağı bir hayat sürdüğünü hep birlikte gördük. Bunlar benim aklımdan çıkmaz.

Melanie narin yumruklarını sıkarak;

— Asıl unutamadığınız şeyi ben biliyorum. Hugh'u elinden iş gelmediği için bıçkı atölyesinden çıkarmasıdır.

— Melanie! diye homurdanan birçok kadının sesi yükseldi.

Mrs. Elsing hızla salondan çıktı. Eli dış kapının tokmağındayken durdu ve arkasına baktı.

— Melly! dedi. Bütün bunlar kalbimi kırıyor. Ben annenizin en iyi dostuydum. Sizin doğumunuzda Doktor Meade'e yardım ettim. Sizi kızım gibi severim. Eğer ortada önemli bir şey varsa sizin böyle söylediğinizi işitmek bana çok dokunuyor, ama Scarlett gibi bir kadın için!...

Mrs. Elsing'in daha ilk sözlerinden itibaren Melanie'nin gözleri dolu dolu oldu. Ama ihtiyar kadın sözünü bitirince yüzünün hatları yine gerildi ve;

— Scarlett'i ziyarete gitmeyecek olanlarınızın artık evime ayak basmalarının doğru olmayacağını söylemek isterim! dedi.

Melanie'nin kesin tavrı karşısında salonda mırıltılar yükseldi. Kadınlar hep birden kalktılar. Mrs. Elsing tekrar salona döndü.

— Hayır hayır! Bu böyle olmamalı! diye bağırdı. Melly siz bugün normal bir durumda değilsiniz. Ne söylediğinizi bilmiyorsunuz. Siz yine benim dostum olarak kalacaksınız; ben de sizin... Ben aramızda böyle bir anlaşmazlığa asla tahammül edemem.

Mrs. Elsing ağlıyordu. Melanie de ağlamaya başlamıştı. Nasıl olduğunu bilmeden Melanie kendini onun kollarının arasında buldu. Ama hıçkırıklarından fırsat bulduğu an söylediklerini geri almayacağını tekrarlıyordu. Öteki kadınların bir bölümü de ağlıyordu. Mrs.

Merriwether bir trampet gürültüsündn farksız bir biçimde burnunu sildi. Melanie de kollarını doladığı Mrs. Elsing'i göğsünün üzerinden sıktı. Tartışmanın başladığı andan beri hareketsiz duran Pittypat bu sahneleri görünce dayanamayıp bayıldı. Onun birdenbire yere yığıldığını gören herkes telaşlandı. Eter ve konyak aramak için sağa sola koşuştular.

Gözyaşları, perişanlık, kucaklaşmalar, bağrışmalar arasında yalnız bir kişi hareketsiz ve sessiz kaldı. India Wilkes hiç kimse farkına varmadan çekilip gitti.

Bir süre sonra büyükbaba Merriwether, Belle d'Aujourd'hui kahvesinde Henry Hamilton'u bulmaya ve ona Mrs. Merriwether'ın katıldığı toplantıdaki tartışmaları anlatmaya gidiyordu. Bütün olup bitenleri tek tek büyük bir zevk duyarak anlattı. O, Mrs. Merriwether'e kafa tutanlara bayılırdı. Çünkü bu cesareti kendisi hiçbir zaman gösterememişti.

Henry:

— Peki bu aptal kaz sürüsü ne karar vermiş? diye sordu.

— Doğrusu bilmiyorum. Ama bana öyle geliyor ki partiyi kazanan Melly oldu. Bahse girerim ki hepsi de hiç olmazsa bir kez için Butler'ı ziyarete gidecektir.

Henry:

— Melanie aptalın biridir! dedi. Bu kadınların Scarlett konusunda hakları var. Çünkü o münasebetsizin biridir. Charlie'nin onunla niçin evlendiğini anlamış değilim. Öte yandan Melly de haksız değil. Yüzbaşı Butler'ın kurtardığı adamların onu ziyaret etmeleri doğru olur. Benim Butler'a karşı yapmam gereken bir şey yok. Bizi kurtardığı gece insanı kendisine hayran bırakacak gibi davranıyordu. Beni üzen Scarlett'tir. O kendi adına bir parça atılgandır. Haydi benim de gitmem gerekir. İster Scalawag olsun, ister olmasın; benim akrabam, yani yeğenim sayılır. Bu ikindiye doğru onu görmek niyetindeyim.

— Ben de seninle geleceğim Henry. Dolly bunu öğrenince muhakkak bir sinir bunalımı geçirecektir. Dur

biraz, bir bardak daha içeceğim.

— Hayır! Yüzbaşı Butler bize ikram eder. Onu ziyaret etmemek ona karşı adaletsizlik olur. O adam iyi olan her şeyi biliyor.

*

* *

İhtiyarlar kafilesi için Rhett haklı olarak hiç gelmeyecekler demişti. Evlere yapılan ziyaretlere pek az önem vermek gerektiğini ve bu ziyaretlerin hangi amaçla yapıldıklarını biliyordu. Klan'a katılmak şanssızlığında bulunan aileler onları ilk ziyaret edenler oldu. Ama sonradan ziyaretlerin arkası kesildi ve Butler'ı evlerine hiç davet etmediler.

Rhett, Melanie'nin çıkışmasından korkmamış olsalardı hiç birinin gelmeyeceğini söyledi. Scarlett kocasının bu düşüncesini hafife aldı. Mrs. Elsing ile Mrs. Merriwether gibi kimselerin üzerinde Melanie'nin ne etkisi olurdu? Zaten bu hanımların evine gelip gelmemeleri Scarlett'in umurunda bile değildi. Kendilerinin de toplantılarda bulunmayışları bir eksiklik değildi, çünkü evlerine başka tipler, eski Atlantalılar'ın deyimi ile "yeni adamlar" geliyordu.

Birçok yeni adam, Hotel National'da oturuyor ve Butler'lar gibi evlerinin bitmesini bekliyordu. Zengin, neşeli, şık ve bol para harcayan kişiler oldukları için, Rhett'in New Orlean'daki dostlarına benziyorlardı. Ancak onlar gibi, atalarıyla övünmüyorlardı. Bütün erkekler cumhuriyetçi görüşteydiler ve "devleti ilgilendiren işler" için Atlanta'da bulunuyorlardı. Böyle işler olabilir miydi? Scarlett bunu bilmiyordu ve öğrenmeye de çalışmıyordu. Rhett işin ne olduğunu ona kesin olarak söyleyebilirdi. Bu adamlar ölen hayvanların yanında şahin rolü oynuyorlardı. Georgia devleti artık Georgialılar'ın elinde değildi. Devlet savunmasızdı ve serüvenciler duruma egemendi.

Rhett'in dostu olan Scalawag ve Carpetbaggerlar'ın eşleride Scarlett'in salonuna geliyorlardı. Bu arada

kendilerine kereste sattığı "yeni adamlar" da hiç eksik olmuyorlardı. Rhett bu kişilerle ilişkisi olduğu için, bunları kabul etmesi gerektiğine Scarlett'i inandırmıştı. Zaten Scarlett de onların arkadaşlıklarından hoşlanmıştı. Kadınlar çok şık elbiseler giyiyorlar ve ne savaştan, ne geçim sıkıntısından söz ediyorlardı. Sohbetlerinin konusu özellikle moda ve ortalıkta dolaşan skandallardan ibaretti.

Scarlett o güne kadar hiç iskambil oyunu oynamamıştı; ama artık onlarla whist(*) partilerine katılıyordu. Çok kısa zamanda da çok iyi bir oyuncu oldu.

Ne zaman otelde bulunsa, dairesi bir sürü whist oyuncusuyla dolardı. Ama çoğunlukla yapımı süren evini denetlerdi. Şu sıralar ziyaretleri kabul etmek ya da etmemek onun için farketmiyordu. Çünkü sosyetedeki rolü evi bittikten sonra başlayacaktı. Atlanta'nın en büyük evine sahip olacak ve orada kentin dillere destan olacak davetlerini verecekti.

Scarlett sıcak yaz günlerinde, kırmızı taştan yapılan evinin yavaş yavaş yükselişini ve Peachtree Sokağı'ndaki öteki evlerin hepsini aşıp, geride bıraktığını izledi.

Evin yapımı onu o kadar çok ilgilendiriyordu ki, mağaza-sındaki işleri ve bıçkı atölyelerini bile ihmal etmeyi göze alıyordu. Zamanının büyük bir bölümünü dülgerlerle tartışmak, duvarcılarla pençeleşmek ve müteahhidi hız-landırmakla geçiriyordu. Evinin kentteki tüm yapıların en büyüğü ve en güzeli olacağını düşünüyordu. Oradan pek uzakta olmayan ve Valilik binası olarak satın alınan Janes'in malikanesinden çok daha gösterişli olacaktı.

Valilik binasının balkonlarındaki süsler, Scarlett'in evini olağanüstü bir biçimde güzelleştiren süslemelerin yanında çok basit kalıyordu.

(*) İngiliz kökenli iskambil oyunu. Briç bu oyundan doğmuştur. Whist briçte kullanılan kağıtlarla, aynı dağılım yöntemiyle ve aynı oyun düzenine uyularak oynanır. Kozu 52. kağıt belirler.

Valilik binasında bir balo salonu vardı, ama üçüncü katın tamamını işgal eden Scarlett'in balo salonu ile karşılaştırıldığında, bu salon bir bilardo masası gibi kalıyordu.

Yeni ev birçok kubbesi, birçok kulesi, balkonları, renkli camlarla süslü pencereleriyle kentin bütün yapılarını gölgede bırakıyordu. Evin dört bir yanı balkonla çevrilmişti ve her cepheden dört merdivenle çıkılıyordu. Geniş bahçesi çimlendirilmişti. Büyük yeşil alanın içinde öbek öbek çiçekler dikilmiş, bunların çevresine demirden kır sandalyeleri ile masalar yerleştirilmişti. Gotik stilinde bir limonluğu ve demirden bir geyik ile bir köpek heykeli vardı. Bu iki demir hayvan, Wade ile Ella'nın vazgeçemedikleri bir eğlence konusu olmuştu.

Evin içi de Scarlett'in isteğine göre döşenmişti. Çok değerli mobilyalar alınmıştı. Kanepelerin yayları o kadar esnekti ki hanımlar kaymamak için büyük bir dikkatle oturup kalkıyorlardı. Kapılar kırmızı kadife perdelerle örtülmüştü. Kuşkusuz bu insanı çok meşgul edecek bir evdi. Scarlett kalın halıların üzerinde dolaşırken, kuştüyü yataklarda yatarken Tara'nın soğuk döşemelerini anımsıyordu. Evini şimdiye kadar gördüğü evlerin en güzeli ve en zarifi olduğunu kabul ediyordu. Oysa Rhett bütün bu yapılanları bir karabasan gibi görüyordu; ama madem Scarlett mutluydu, bu da ona yetiyordu.

Rhett bir gün;

— Sizi tanımayan biri bu evin kötü yollardan kazanılan paralarla yapıldığını sanır! dedi. Kötü yoldan kazanılan paradan hayır gelmez. Bizim ev, bu atasözünün canlı bir örneğidir.

Ama Scarlett şımarık bir tavırla Rhett'in kulağını çekip;

— Taratitaa! demekle yetindi. Çünkü o kocasının anlatmak istediği şeyi düşünmek bile istemiyor, neşe ve gurur içinde yüzüyordu. Onun kafası eve yerleştikten sonra vereceği davetlerin plânlarıyla doluydu.

Balayı sırasında ve Hotel National'da oturdukları

zamanın büyük bir bölümünde Scarlett ile Rhett gayet uyumlu bir çift olmuşlardı. Ama evlerine yerleşip, çevrelerini yeni dostlar alınca hemen aralarında şiddetli ve ani kavgalar çıktı. Ne var ki bunlar çok kısa süren kavgalardı, çünkü Scarlett yaptığı hakaretleri büyük bir soğukkanlılıkla karşılayan ve yeri gelince onu vurmasını bilen Rhett'e karşı uzun süre direnemiyordu. Scarlett sürekli olarak aralarındaki bu çekişmeye son vermeye çaba gösterirken, Rhett düşündüğünü yapmaktan ve aklına geleni söylemekten çekinmiyordu. Örneğin bir gün Scarlett ondan Kennedy Mağazası'na daha anlamlı bir ad bulmasını ve "emporium(*)" sözcüğünü içermesini istedi. Rhett de "Caveat Emporium"u önerdi ve mağazada satılan mallara bundan daha uygun bir ad bulunamayacağını söyledi. Scarlett bu adın kibar bir ifadesi olduğunu düşünerek ve büyük bir tabela ısmarlamaya karar verdi. Ama onun imdadına Ashley yetişti ve bunun anlamını açıkladı. Scarlett bu adı mağazasına vermekten vazgeçti ve Rhett de karısına oynadığı oyundan dolayı kahkahalarla güldü.

Rhett'in Dadı'ya karşı da tavrı değişikti. Gerçi Dadı ona karşı çok terbiyeli davranıyordu, ama Mister Rhett yerine daima Yüzbaşı Butler diye hitap ediyordu. Ve ona soğuk davrandığı herkesin dikkatini çekiyordu. Rhett ona etekliği verdiği zaman teşekkür bile etmedi ve bunu asla giymedi.

Ella ile Wade'i mümkün olduğu kadar Rhett'ten uzak tutuyordu. Oysa Wade eskiden beri onu sever ve ona "Rhett amca" diyerek kucağından inmezdi. Rhett'in de küçük çocuğa karşı sevgisi vardı. Bütün bunlara rağmen Rhett, Dadı'yı kovmak ya da ona sert davranmak yerine daima güzel sözlerle hitap ediyordu. Scarlett'e bile göstermediği nezaketi ona gösteriyordu. Wade'i atla gezdirmeye götürmek iznini daima Dadı'dan istiyor ve Ella'ya oyuncak bebekler satın almadan önce onun görüşünü alıyordu.

(*) Düşman ya da yabancı bir ülkede kurulan ticaret kurumu.

Scarlett, Rhett'in aile reisi görevini daha candan üstlenmesini ve Dadı'ya karşı daha ciddi davranması gerektiğini düşünüyordu. Rhett ise buna yalnızca gülüyor ve Dadı'nın gerçek bir aile reisi olduğunu söylüyordu.

Rhett Cumhuriyetçiler'in Georgia'yı ellerinde tutamayacaklarını, Demokratlar'ın tekrar iktidara geçeceklerini söyleyerek Scarlett'i kızdırıyordu.

Genç kadın kocasının bu sözlerine köpürerek;

— Demokratlar hiçbir zaman iktidarı ellerine geçiremeyecekler. Çünkü onlar bütün zamanlarını Yankeeler'i kızdırarak geçiriyorlar ve Klan'lar da geceleri gösterileri yapıp duruyorlar! diyordu.

— Göreceksin, gelecekler! Ben Güneyliler'i bilirim. Georgialılar'ı iyi tanırım. Onlar inatçı oldukları kadar da enerjiktirler. Geri gelmek için bir savaş ilan etmek ve Yankeeler gibi zencilere de oy hakkı vermek gerekse bile bir an bile duraksamazlar. Onbin ölünün oy vermesi söz konusu olsa Georgia mezarlığına gömülen bütün erkekler mezarlarından kalkıp sandık başına koşarlar. Cumhuriyetçiler'in işleri o kadar kötü gidiyor ki aziz dostunuz Rufus Bullock'un yönetimi altında Georgia hapı yutacak.

Scarlett:

— Rhett bu kadar kaba sözcükler kullanma, rica ederim! diye bağırdı. Benim Demokratlar'ın iktidara geçmelerinden memnun olmam gerekirmiş gibi konuşuyorsunuz. Daima bana savaş günlerini anımsatan bu askerlerin ortalıkta dolaşmalarını görmek hoşuma gidiyor mu sanıyorsunuz? Şunu unutmayınız ki ben de Georgia'lıyım. Ben elbette Demokratlar'ın iktidara gelmelerinden memnun olurum, ama yazık ki onlar bunu başaramayacaklar. İktidara geldiklerini varsaysak bile arkadaşlarım servetlerini koruyamayacaklar mı?

— Eğer korumasını biliyorlarsa evet! Ama onların yaşantısını görünce bir bölümünün servetini beş yıldan fazla saklayamayacağını düşünüyorum. İnsan pa-

rayı ne kadar çabuk kazanırsa o kadar çabuk kaybediyor. Para onların durumunu düzeltmeyecek. İşte benim param, beni biraz olsun düzeltebildi mi? Herhalde benim param sizi henüz at haline getiremedi değil mi katırım?

Bu son benzetmeden çıkan kavga uzun sürdü. Scarlett dört gün somurttu. Rhett özür dilediğini dolaylı bir biçimde açıkladıktan sonra New Orlean'a gitti. Dadı'nın itiraz etmesine rağmen Wade'i de götürdü. Karısının öfkesi geçinceye kadar evden uzak kaldı. Ama Scarlett hiçbir zaman dizginleri Rhett'in eline vermek istemedi.

Rhett gayet soğuk ve yüzünden hiçbir şey anlaşılmayan bir ifadeyle döndü. Scarlett ise her türlü kaygıdan uzak olmak ve tüm dikkatini evinde vereceği ilk davete yoğunlaştırmak istiyordu. Bu mükemmel bir yemekten sonra, güzel bir orkestranın da katılımıyla eşsiz bir suare olacaktı. Atlanta'da tanıdığı bütün kişileri, eski dostlarını, zarif kimseleri davet etmeyi tasarlıyordu. Bu davet ve lüks yaşam tutkusu, ona Rhett'in kötü huylarını unutturuyordu. Mutluydu, öyle ki yıllardan beri hiç bu kadar mutlu olmamıştı. Ah zengin olmak, davetler vermek, toplantılar düzenlemek ve harcanan parayı hesap etmemek ne kadar güzeldi! En pahalı mobilyaları, ev eşyalarını, elbiseleri almak, nefis yemekler yemek ve bunların faturalarıyla ilgilenmemek ne büyük bir zevkti! Pauline halaya, Charleston'da Eulalie halaya ve Tara'da Will Benteen'e birer çek yollamak ne hoş bir şeydi.

*

* *

Nihayet Scarlett eski ve yeni dostlarına, tüm tanıdıklarına ve hatta kendileri hakkında hiç sevgi ve saygı beslemeyen kişilere bile davetiye gönderdi. Davetiye gönderilenler arasında Mrs. Merriwether ile Mrs. Elsing bile vardı. Kalplerinde kin tutmayan, ancak böyle kibar bir toplantı için giyebileceği uygun bir tuvaleti ol-

madığına çok sıkılan Mrs. Meade ile Mrs. Whiting de davet edilmişti. Ve suaredeki davetli sayısı bugüne kadar Atlanta'nın hiç görmediği kadar çok olmuştu.

O gece Butlerlar'ın evinin içi, balkonları punçtan şampanyaya varıncaya kadar her türlü içkiyi içen davetlilerle dolup taşmıştı. "İhtiyarlar Kafilesi"nin bir bölümü istemeye istemeye davete katılmıştı. Bazı kişiler Melanie'nin etkisiyle gelmişlerdi. Bazıları ise Rhett'e karşı minnet borcu duydukları için orada bulunuyorlardı.

İki gün önceden Vali Bullock'un da davet edildiği haberi Atlanta'ya yayılınca "ihtiyarlar kafilesi" Scarlett'in nazik davetini kabul edemeyeceğini üzüntüyle bildiren kartlar göndererek Vali'ye karşı olan hoşnutsuzluğunu ortaya koydu. Ne de olsa gelmemezlik edemeyen eski dostların oluşturduğu küçük grup ise Vali gelir gelmez bir kenara çekildi. Bu hakarete Scarlett'in canı çok sıkıldı ve bütün suare burnundan geldi.

İşte o kibarlar suaresi! Onu günlerce düşünerek, ince eleyip sık dokuyarak, büyük umutlarla, seve seve hazırlamıştı. Görkemine hayran olmaları için bütün eski dostlarını da davet etmişti.

Son davetli iyi geceler dileyerek ayrıldığı zaman Scarlett gözyaşları içinde kaldı. Eğer Rhett'in kahkaha atarak gülmeyeceğini bilseydi duyduğu büyük öfkeyi belli edecekti. Elinden geldiğince öfkesini tutmayı bildi ve olup bitenlere karşı ilgisiz gibi göründü. Ama ertesi sabah Melanie ile çatışmaktan da geri kalmadı:

—Bana hakaret ettin Melly! Ashley ile öteki kişileri de bana hakaret etmeye yönelttin! Onları sen sürüklememiş olsaydın davetten bu kadar erken dönmezlerdi. Ah seni görmedim sanma. Tam seni tanıştırmak için Vali Bullock'u aradığım sırada sen bir tavşan gibi ortadan kayboldun.

Melanie:

— Ben hiç sanmazdım ki, o orada bulunsun! diye sıkıntılı bir halde cevap verdi. Halk ne derse desin...

Scarlett öfkeyle bağırdı:

— Halk mı? Halk bana vız gelir. Yani, "Vali'nin bu davette bulunacağını bilseydim gelmezdim" mi demek istiyorsun?

Melanie:

— Hayır! diye mırıldandı. Hayır şekerim, bunu yapamazdım.

— Ya demek öyle! O halde demek sende bana öteki insanların yaptıkları hakareti yaptın!

Melanie, umutsuz bir sesle cevap verdi:

— Ah, rica ederim. Seni hiçbir zaman üzmek istemem. Sen benim kardeşimsin, sen Charlie'nin eşisin!

Daha sonra çekine çekine elini Scarlett'in koluna koydu, ama o öfkeyle Melanie'den uzaklaştı.

Melanie yine de Scarlett'e boyun eğer gibi görünmedi. Gözlerini, onun yeşil gözlerine dikerek ağırbaşlı bir tavır aldı.

— Kızdığına üzgünüm Scarlett! Ama elimi Vali Bullock'a ya da başka bir Cumhuriyetçi'ye veyahut herhangi bir Scalawag'e uzatmam mümkün değil. Bu ister senin önünde olsun, ister başkasının... Zorda kalsam bile bu adamlarla görüşmek istemem.

Melanie, bu konudaki görüşünü açıklamak için kısa bir deyim aradı:

— Hatta bu kabalık olsa bile!...

— Bana onlarla görüştüğüm için sitem mi ediyorsun yani?

— Hayır şekerim! Ama bu adamlar senin dostların, benim değil.

— Vali'yi evime davet etmek, onu evimde kabul etmek hata mıydı?

— Şekerim sen bir şey yaptığın zaman, daima ciddi bir nedene bağlı kalıyorsun. Seni severim ve sana güvenirim. Sana sitem edecek biri herhalde değilim. Ama Scarlett...

Birdenbire sözcükler Melanie'nin dudaklarından sağanak gibi boşanmaya başladı:

— ... Bu adamların bize yaptıklarını unutabilir misin? Sevgili Charles'ın ölümünü, Ashley'nin bozulan

sağlığını, Oniki Meşeler'in yanıp kül olduğunu unutabilir misin? Scarlett kendi ellerinle öldürdüğün o korkunç herifi asla unutamazsın. Aynı adamlar zencileri bize saldırtmadılar mı? Bizi soyup soğana çevirmediler mi? Ben bunları unutmadım ve unutmayacağım. Bunları küçük Beau'cuğuma da anlatacağım ve onun da unutmamasını sağlayacağım. Torunlarıma bu adamlardan nefret etmelerini öğreteceğim. Eğer Allah fırsat verirse torunlarımın torunlarına da... Ah Scarlett bütün bu olanları sen nasıl unutabilirsin?

Melanie soluk almak için sustu. Bu sözlerin şiddetinden kendi öfkesini unutan Scarlett şaşkın şaşkın ona baktı ve sabırsız davranarak;

— Beni aptal yerine koyuyorsun, değil mi Melanie? Anlıyorum, ama bütün bu söylediklerin geçmişte kaldı. Bundan sonra bizim işimiz durumumuzu düzeltmektir ve bende bunu yapıyorum. Vali Bullock ve bazı Cumhuriyetçiler işimizi yürütmekte bize yararlı olabilirler.

— Cumhuriyetçilerin arasında derli toplu adam yok! Onların yardımını istemem.

— Aman Tanrım! Canım Melly, bu nasıl bir anlayış? Bu durumunuz nedir?

Melanie pişmanlık duyarak;

— Ah, kuşkusuz biraz ileri gittim! dedi. Amacım ne seni kırmak, ne de kötülemekti. Herkesin düşüncesi başkadır ve herkes istediği gibi düşünmekte özgürdür. Haydi şekerim seni ne kadar sevdiğimi biliyorsun. Sen ne yaparsan yap, senin hakkındaki düşüncelerimi hiçbir zaman değiştirmem. Haydi şimdi hiç olmazsa bana darılmadığını söyle.

Scarlett:

— Haydi Melly, haydi! Bir bardak suda fırtına koparıyorsun! diye somurtarak cevap verdi.

Melanie sevinçle bağırdı:

— Barıştık değil mi Scarlett?

Sonra yumuşak ve tatlı bir sesle devam etti:

— Görüşmemizi eskisi gibi sürdürmek isterim. Yalnız Cumhuriyetçi ve Scalawag dostlarını hangi gün ka-

bul edeceğini bileyim de o gün seni ziyarete gelmeyeyim.

Scarlett:

— Çok iyi bilirsin ki bana gelmen ya da gelmemen arasında hiçbir fark yoktur! diyerek öfkeyle Melanie'nin evinden çıktı.

*

* *

Daveti izleyen haftalar içinde Scarlett halkın aşağılamalarına hedef oldu. Melanie, Pittypat, Ashley ve Henry hariç eski tanıdıklarından hiç kimse onu görmeye gelmedi. Ayrıca Atlanta'nın eski ailelerinin verdiği davetlerden hiç birine çağrılmadı. Bu duruma çok üzüldü. Kendilerine karşı ne kadar güleryüz gösterdi ise de onu hiç iyi karşılamadılar.

Scarlett, kendini geçmişe bağlayan nazik bağı kırmış olduğunu birdenbire farkedememişti; Melanie de kendi etkinliğine rağmen bu bağı koruyamazdı. Zaten çok onurlu kalbi kırılan ve öfkelenen Melanie de bu konuda hiçbir şey yapmıyordu. Scarlett geçmişe tekrar bağlanmak istese bile bundan sonra artık elinden bir şey gelmezdi. Bütün kent halkı ona sırtını çevirmişti. Bullock yönetimini kuşatan sarsılmaz kin onu da hedef alıyordu. O artık düşman safına geçmişti. Doğuşu, aile ilişkileri de artık hiç hesaba katılmıyordu.

Bir süre ilgisizlik maskesi altında acı çektikten sonra, Scarlett nihayet gerçek durumunu ortaya koydu. İnsanlığın geçirdiği manevi değişimler yüzünden uzun süre okkanın altına gidecek ya da hayatı boyunca bir başarısızlıktan şikayet edecek bir kadın değildi. O da Merriwetherlar'ın, Elsingler'in, Whitingler'in, Bonnellar'ın, Meadeler'in ve daha bir çoklarının dedikodularına kulak tıkamakta gecikmedi. Hakkında ne isterlerse onu söyleyebilirlerdi. Madem Melanie yine ona gelmekte devam ediyor ve Ashley'yi de beraber getiriyordu, bu da ona yeterdi. Öteki olanlara aldırış bile etmiyordu. Sonra toplantılarında bulunmak isteyen ve

sınırlı düşüncelere sahip bu ihtiyar kadınlardan daha sevimli birçok kişi vardı. Ne zaman davet verecek olsa onun davranışlarını eleştiren bütün bu aptallardan daha kibar daha neşeli konuklarla evi dolardı.

Bütün bu adamlar Atlanta'ya yeni gelmişlerdi. Bazıları Rhett'in arkadaşlarıydı. Bir bölümü "basit işler şekerim!" demekle yetindiği gizemli birtakım işlere kendilerini vermiş olan kimselerdi. Öteki bölümü de Vali Bullock tarafından atanan memurlardı. Çok az bölümü de Scarlett'in Hotel National'da tanıdığı kimselerdi.

Scarlett'in içinde yaşadığı çevre çok karışıktı. Yeni tanıştığı kişiler arasında, zaman zaman on iki devlette hizmet veren ve az çok karışık işlerden dolayı bavulunu toplayıp alelacele kaybolan Gelert ailesinin mensupları gibi kimseler de vardı. Serbest Bırakılanlar Bürosu sayesinde kendilerine bir servet yapan Conniglonlar, bir yılı Avrupa'da geçirmek zorunda kalacaklarını anladıkları zamana kadar Konfedere devletine mukavva ayakkabı satan Dealler ve bunlar gibi daha birçok serüvenci ile karışık işler yapan aileler vardı.

Bu adamlar, Scarlett'in samimi dostları arasında yer alıyorlardı. Ama onun davetlerine katılanlar arasında da oldukça aydın ve seçkin kişiler vardı ve bunların çoğu mükemmel ailelere mensuptu. Yüksek tabaka mensubu Carpetbaggerlar'dan başka, saygıdeğer Kuzeyliler de Atlanta'ya yerleşmeye geliyorlardı. Zengin Yankee aileleri, değerli arazileri elegeçirmek için genç çocuklarını Güney'e yolluyorlardı. Yabancı bir kentte, yabancı sayılan bu adamlar, önce zengin ve konuksever Mrs. Butler'ın bütün davetlerini büyük bir heyecanla kabul ettiler. Ama Scarlett'e soğuk davranmakta ta gecikmediler. Bu Carpetbaggerlar'ın da ne mal olduklarını anlamakta geç kalmadılar. Bunların çoğu Güneyliler'den daha Güneyli ve demokratlardan daha demokrat oldu. Bu ailelerden, bir Güneyli kadar, hatta daha çok nefret ettiler.

Ötekiler, kendilerini kabul edecek başka aileler olmadığı için Scarlett'in davetlerine gidiyorlardı. İhtiyar-

lar kafilesinin sakin evlerini de kendileri için uygun buluyorlardı; ama yaşlı kadınlar onlarla her türlü ilişkiden çekiniyorlardı. Bunların arasında zencilerin, Scalawagler'in kültür düzeylerini yükseltmek isteğiyle coşarak, Güney'e giden Yankee profesörleri de bulunuyordu. Yankee profesörleri ile Scalawagler kentin yerli halkına karşı en büyük kini besliyorlardı. Denge artık daha çok Scalawagler'den yana bozuluyordu.

Eski Konfedere askerlerinden çoğu, ailelerinin yoksul durumlarını gördükleri zaman kapıldıkları korkuyu bildikleri için, eski arkadaşlarının açlıktan ölmemek üzere düşman tarafına geçmelerini hoşgörüyle karşılıyorlardı. Ama kadınlar davayı daha kutsal saydıkları için onları affetmiyorlardı. Onlar, davayı adeta tabu haline getirmişlerdi. Davaya ait her şey kutsaldı: Onun için ölenlerin mezarları, savaş alanları, paramparça olmuş bayraklar, cepheden gönderilen sararmış mektuplar, duvarlarda asılı kılıçlar, çekmecelerde saklanan tabancalar... Kadınlar eski düşmanlara karşı çok acımasızdılar. Ve Scarlett de artık düşmanlar arasında sayılıyordu.

Tüm düşünceleri dağınık olan bu toplumda ortak bir tek nokta vardı: Para! Bu adamların çoğunun savaştan önce cepleri yirmi beş doları bir arada görmediği için, onlar şimdi Atlanta'nın hiçbir zaman tanık olmadığı bir israf taşkınlığı içindeydiler. Cumhuriyetçiler'in yönetimi ellerine almasıyla kent, hiçbir şeyin gizleyemediği skandallar, açık saçık eğlenceler dönemine girdi. En zenginlerle, en yoksullar arasındaki fark, hiçbir zaman o günlerdeki gibi uçurum halini almamıştı. Toplumun üst tabakasını oluşturanlar, artık alt tabaka mensuplarının acılarıyla hiç ilgilenmiyordu. Yalnız zenciler bu ilgisizliğin dışında kalıyordu. Bu kesimin gözünde hiçbir şey güzel değildi.

Onlar için özenle yapılmış okullar, eğlence yerleri, binalar, elbiseler, arabalar gerekliydi. Çünkü onlar politik gücü temsil ettiklerini ileri sürüyorlardı. Oyları da değerliydi. Ama bütün bunlara rağmen Atlanta halkı

açlıktan ölebilirdi ve bu da kimsenin umurunda değildi.

Yeni evli Scarlett'in, Rhett'in büyük serveti sayesinde kraliçelere özgü bir yaşantısı olacaktı. O annesinin ilkelerini ayaklar altına almıştı. Henüz Tara'dayken Rhett'in metresi olmayı bile düşünmüştü.

Yeni arkadaşları tam anlamıyla sosyete insanı değildi, ama onlar Scarlett'in hoşuna gidiyordu, çünkü hepsini çok gülünç buluyordu. Hatta kiliseye giden ve ellerinde birer Shakespeare bulunduran Tara halkından da gülünçtüler. Balayı dikkate alınmayacak olursa hayatında bu kadar eğlendiğini anımsamıyordu. Kendisini hiç bu kadar güvende de hiç hissetmemişti. Şimdi her türlü tehlikeden uzak olduğu için istediği kadar dans edebilir, oynayabilir ve çılgınlıklar yapabilirdi. Rhett'in hoşgörüsüyle de artık geleneklerin, göreneklerin, halkın baskısını umursamaz olmuştu. Artık dedikodulara kulak asmıyordu, istediği gibi yaşıyordu, yoksulluğa düşmekten korkmuyordu, gün geçtikçe küstahlaşıyordu. Bugüne kadar hayal ettiği amaca ulaşmıştı, kısacası başına buyruk olmuştu.

Yeni arkadaşları olan Cumhuriyetçiler'e ve Scalawagler'e de tepeden bakıyordu. Ama asıl kaba davrandığı Yankee subayları ile onların eşleriydi. Evinin kapısı herkese açıkken yalnızca subaylara kapalıydı. Mavi üniforma ona daima eski korkularını, kuşatmayı, Atlanta'dan kaçışını, yangınları, yağmaları, yoksulluğu ve zor koşul-lar altındaki çalışmaları anımsatıyordu. Şimdi Vali'den ve bir sürü dostundan aldığı güçle Yankeeler'i aşağılaya-bilirdi. Bu imkanı kullanmakta da gecikmiyordu.

Yankeeler'in giydiği üniformadan nefret ediyordu. Onlarla alay etmek için de hiçbir fırsatı kaçırmıyordu. Scarlett'in bu tutumu karşısında Rhett bile şaşırıyordu. Çünkü Yankee subayları ve eşleri yüksek tabaka mensuplarıydı. Hatta Atlanta halkından bile çok çok yüksektiler. Onlar Mrs. Butler'ın birtakım yabancı kadınlarla, örneğin kızıl saçlı Bridget Flaberty gibi kadın-

larla dostluk kurmasına hayret ediyorlardı. Atlanta halkının eski soyluları artık Scarlett'e kapılarını kapamışlardı. Çünkü o, Rhett Butler gibi ne olduğu bilinmeyen bir adamla evlenmişti. Ayrıca arkadaşlık yaptığı kadınlar da bayağı, basit ve düşük düzeyde kişilerdi. Örneğin beyaz tenli Mrs. Bridget Flaberty, babasının biriktirdiği bir miktar parayı çalmış ve New York'a gidip bir otelde oda hizmetçisi olarak çalışmıştı. Eskiden adı Sadie Belle olan Mrs. Silvia Connington ile Mrs. Mamie Barl'a bakan herkes, kısa zamanda onların ne mal olduklarını da kolayca anlardı.

Erkeklere gelince... Onlar da elde ettikleri yeni makamlara layık olduklarını göstermek için toplumsal koşullara uyum sağlamaya çalışıyorlardı. Scarlett'in verdiği ziyafetlerde içkilerini sek içiyorlardı. Bunda o kadar aşırıya kaçıyorlardı ki bazı davetlilerin geceyi Butler'da geçirdikleri bile oluyordu. Gerçi onlar Scarlett'in genç kızken tanıdığı erkekler gibi içmiyorlardı. Çünkü bu adamlar alkolün etkisiyle hemen aptallaşıyorlardı. Hatta bazen igrenç bir hale geliyorlardı. Scarlett salonun her köşesine birer tükürük hokkası koydurmasına rağmen bir ziyafet sonrası halıların üzerleri tükürüklerle ve puro artıklarıyla dolu oluyordu.

Gerçekte Scarlett bu adamlardan hoşlanmıyor, hatta nefret bile ediyordu. Ama kendisini eğlendirdikleri için de onlardan bir türlü vazgeçemiyordu. Üstelik canını sıktıkları zaman onları hemen kapı dışarı edebiliyordu. Onlar Scarlett'in hareketlerine ve davranışlarına sessizce boyun eğiyorlardı. Hatta onlar, Rhett gibi sert ve küfürü ve alaycı tavırları bol bir adama bile tahammül ediyorlardı. Bu durum da, bir hayli külfetli oluyordu onlar için... Rhett canı istediği ya da bir hatalarını yakaladığı zaman onların kişilikleriyle alay ederdi. Hele servetlerini hangi yollardan yaptıklarını saklamaya kalkıştıkları zaman onlara bir aslan gibi saldırır ve herkesin içinde rezil ederdi.

Rhett biraz içtiği zaman çevresindekilere çatmayacağından kimse emin olamazdı. O diline doladığı adamı yerin dibine sokardı:

— Bill! Allah versin, kendine yine bir çift at satın almışsın! Sahte demiryolu tahvilleriyle aldın herhalde... Azizim iş becermek diye buna denir.

— Kutlarım seni Aenos, hükümetten yine bir sipariş koparmışsın. Bu kadar insana rüşvet yedirmene değdi mi bari?

Kadınlar Rhett'i, çok iğrenç ve sabırlarını, hoş görülerini taşıran biri olarak görüyorlardı. Erkekler de onun arkasından mendeburun biri olduğunu söylüyorlardı. Ne gariptir ki, Atlanta'nın yeni halkının eski halk kadar ona sevgisi yoktu. Rhett onların güzel sözlerine, içten davranışlarına, övgülerine, gönül almalarına, sıcak ilgilerine sahip olmak kaygısı duymuyordu. Onlara kısacası metelik bile vermiyordu.

Rhett, Scarlett için çözümsüz bir bilmeceydi. Bazen evine gelen bu kişilere öyle nazik davranıyordu ki nezaketi bile bir çeşit alay gibi algılanıyordu. Scarlett, bu durumu anlamak ve çözümlemek zahmetine katlanmıyordu. Scarlett şuna inanmıştı: Rhett'in hoşuna hiçbir şey gitmiyordu ve asla gitmeyecekti.

Belki de Rhett henüz elde edemediği bir şeyi arzuluyordu. Ya da kim bilir, hiçbir şeyi arzulamıyordu. O, Scarlett'in yaptığı her şeyle alay etmekten zevk duyuyordu. Onun tuhaf davranışlarını ve küstahlıklarını destekliyor, ama iddialarını gülünç hale sokuyordu. Üstelik Scarlett'in getirdiği her faturayı da hiç itiraz etmeden, bir şey sormadan hemen ödüyordu.

3

Rhett nedense samimi olması gereken zamanlarda bile, ya çok nazik oluyor ya da çok sessiz duruyordu. Bu durumlarda Scarlett onun kendisini gözlediğini hissediyordu. Eğer birden başını çevirip baksa Rhett'in bakışlarındaki anlaşılmaz ifadeyi yakalayacaktı.

Rhett neşeli olduğu zaman onun arkadaşlığına doyum olmazdı. Ama yalan söylenmesine, kaçamaklı sözlere, böbürlenmelere hiç tahammülü yoktu.

Scarlett'in mağazasından, bıçkı atölyelerinden, kahvesinden, kürek mahkumu olan işçilerinden ve onlara verdiği paradan söz edişini dinler ve akla yatkın öğütlerde bulunurdu. Yüzünü hiç asmadan, bir sıkılma belirtisi göstermeden Scarlett'i balolara ve toplantılara götürürdü. Biraz çakır keyif olduğu ve onunla başbaşa kaldığı zamanlarda da art arda açık saçık öyküler anlatırdı. Scarlett'in her isteğini yerine getirir, bir dediğini iki etmez, sorduğu sorulara uzun uzun cevaplar verirdi. Ama onun böyle davranması için Scarlett'in de ona karşı çok samimi olması gerekirdi. Çünkü Rhett kadın numaralarından, birbirini tutmayan sözlerden, imalı konuşmalardan çok nefret ederdi. Onun, Scarlett'in kalbinin ve ruhunun derinliklerini okuyan bir özelliği vardı.

Scarlett, bazen Rhett'in kendisine karşı ilgisiz kaldığını görür, niçin onunla evlendiğini düşünürdü. Erkekler aşık oldukları ya da çıkarlarını düşündükleri veyahut yuva kurmak, çoluk çocuk sahibi olmak istedikleri için evlenirler. Oysa Rhett'in evliliği, bu gerekçelerden hiç biriyle bağlantılı değildi. Rhett kendisini

seviyordu ve bu gün gibi açıktı. Evine geldiği zaman, onun mimari yapısından tiksindiğini; bu nedenle bir otelde kalmak istediğini söylüyordu. Charles ve Frank'in hemen baba olmalarına rağmen o çocuk yapma konusuna hiç değinmiyordu.

Bir gün Scarlett, onun çok neşeli olduğu bir sırada, kendisiyle niçin evlendiğini sordu. Rhett de şu cevabı verdi:

— Yaşantıma bir değişiklik katmak için şekerim!

Rhett gerçekten de herhangi bir nedenle evlenmemişti. İşte onu öteki erkeklerden ayıran bir özelliği!... Rhett kendi isteğini yerine getirmek için Scarlett ile evlenmişti. Bu isteğini de başka bir yoldan tatmin etmesi mümkün olmadığı için bu evliliği yapmıştı. Zaten Rhett de bu gerçeği, Scarlett'e evlenme teklif ettiği akşam açıklamıştı. Ona, "sizi hayatımda benim olmalarını istediğim kadınlardan daha çok arzuluyorum!" demişti. Scarlett'e de, Güzel Watling'i arzu ettiği gibi istek duymuştu. Doğrusu bu pek hoş bir şey değildi, hatta bu bir hakaretti! Ama Scarlett kafasını kurcalayan birçok kötü düşünceleri belleğinden uzaklaştırırken yaptığı gibi, bu kez de omuzlarını silkmişti. Rhett ile bir pazarlık anlaşması yapmışlardı ve bu durumdan şikayetçi değildi. Rhett de isterse bu evlilikten memnun kalabilirdi. Bu onun sorunuydu, Scarlett'i hiç ilgilendirmezdi.

Ama bir ikindi vakti midesinden gelen bulantılar için Doktor Meade'e gittiği zaman; omuz silkmelerinin, aldırış etmemelerinin, ilgisiz kalmalarının bir yarar sağlamadığını anladı. O akşam gözleri şimşek çakarak yatak odasına girdi ve Rhett'e hamile olduğunu söyledi.

Rhett ipek geceliğine sarılmış, purosundan çıkan dumanların arasında bir hayal dünyasına dalmıştı. Rhett insanın içini okuyan o etkili gözlerini onun yüzüne dikince, Scarlett hışımla ağzını açıp konuşmaya başladı;

— Benim başka çocuk istemediğimi çok iyi biliyor-

dun. Zaten hiç birini istememiştim. Ne zaman işlerim yoluna girse, kendimi biraz mutlu hissetsem hemen hamile kalıyorum. Ah karşımda put gibi hareketsiz durup gülmeyin. Siz de çocuk istemiyorsunuz, değil mi?

Rhett onun öfkeden gerilmiş olan ağzından çıkan her sözcüğü dikkatle dinliyordu; ama son sözlerini işitmemiş olmayı daha uygun buldu. Bronz yüzündeki hatlar gerildi, gözlerindeki güleç ifade kayboluverdi.

— Pekiyi çocuğu Mrs. Melanie'ye versek nasıl olur? Onun çocuk yapamadığı için çok üzgün olduğunu bana siz söylememiş miydiniz?

— Rhett, elimden gelse seni gebertirim. Doğurmayacağım işte! Beni anlıyor musunuz? Doğurmayacağım!

— Ya, demek öyle! Devam ediniz bakalım!

— Bir çaresi var. Doğurmamak için bir çare var. Ben artık eskisi gibi kaz değilim. Bir kadının çocuk istemeyince ne yapması gerektiğini biliyorum. Evet doğurmamanın bir çaresi var.

Rhett birden yerinden kalktı ve Scarlett'i bileklerinden yakaladı. Çok sinirlendiği yüzünden belli oluyordu.

— Scarlett, sen çıldırdın galiba! Bana hemen gerçeği söyleyiniz. Bir şey yapmadınız ya?

— Henüz hayır! Ama yapacağım, buna kararlıyım. Tam kalçalarım eski biçimini alacağı sırada tekrar bir çocuk doğurmayacağım herhalde... Ben bütün zamanımı bu piç kurularıyla öldürecek değilim!

— Size çocuk doğurmamayı kim öğretti? Kafanıza böyle şeyleri kim soktu?

— Mamie Bart. O...

— Elbette bir genelev sahibinden başka bir şey beklenemezdi. Bir daha bu kadın buraya ayağını atmayacak! Anlaşıldı kı? Burası benim evimdir, istediğimi yaparım. Mamie Bart bu eve bir daha gelmeyecek! Hatta onunla konuşmamanızı da isteyebilirim.

— Canım ne isterse onu yaparım. Size ne! Bırakın beni!...

— Bir ya da yirmi bir çocuğunuz olması bana vız gelir. Ama ben sizin ölmenizi istemem.

— Ölmek mi? Ben mi? Nedenmiş?

— Evet ölmek! Yanlış işitmediniz! Çocuktan kurtulmak isteyen bir kadının karşılaşacağı tehlikelerden de söz etmedi mi Mamie Bart?

— Hayır! Hayır bunun her şeyi çözümleyeceğini söyledi yalnızca...

Rhett daha da öfkelenerek;

— Allah canını alsın bu karının! Onu geberteceğim! diye bağırdı.

Scarlett'in gözlerinden akan yaşları görünce biraz sakinleşti. Ama Rhett'in yüzü yine gergindi ve gözleri ateş saçıyordu. Birden Scarlett'i kollarına aldı ve götürüp bir sedire oturttu. Sanki kucağındaki genç kadını kaybedecekmiş gibi, onu sımsıkı tutarak göğsüne bastı.

— Dinle beni yavrucağım! Hayatınızla oynamanızı istemiyorum. Anlıyor musunuz beni? Çocuk istemiyorum ama, şükürler olsun ki çocuklara bakacak kadar zenginim. Böyle saçma şeyler söylemene tahammül edemem. Eğer karnındaki bebeği düşürtmek için en ufak bir girişimde bulunursan... Scarlett ben eskiden bir genç kadının bu yola başvurduğunu ve öldüğünü gördüm. Bir şey kadındı; şimdi bunun önemi yok ama... Çok iyi huylu bir kızdı... Ben...

Scarlett, onun sesindeki titremelerden korktu ve kendi derdini unutarak Rhett ile ilgilendi.

— Rhett, seni bu kadar üzgün görmemiştim! dedi. Nerede oldu bu olay? Kimdi o kadın?

— New Orlean'da... Ah, yıllar önce... Çok gençtim o zamanlar...

Rhett birden başını eğdi ve Scarlett'in saçlarını öptü. Sonra üzgün bir sesle şöyle dedi:

— Doğuracaksınız! Sizi dokuz ay kelepçe ile kendime bağlarım ve siz de doğurursunuz.

Scarlett ayağa kalktı ve Rhett'e içten gelen bir gülümsemeyle baktı. Onunla gözgöze gelince önce yüzü

gergin bir hal aldı, kısa bir süre sonra ise nurlandı. Kirpiklerini kırparak;

— Senin gözünde bu kadar değerli miyim? diye sordu.

Rhett, sorusundaki işveyi ölçmek için ona uzun uzun baktı ve onun yüzünde samimi bir ifade görünce;

— Öyle gibi! dedi. Siz benim için oldukça değerli bir sermayesiniz. Sizi yitirmek elbette işime gelmez.

*
* *

Melanie odadan yorgun, ama Scarlett'in bir kız çocuğu doğurmasından dolayı çok neşeli olarak çıktı. Rhett yan odada sinirli bir durumda bekliyordu. Halının yanan birkaç yerinde puro artıkları vardı.

Melanie utangaç bir sesle;

— Yüzbaşı Butler girebilirsiniz! dedi.

Rhett yerinden fırladı ve hemen odaya koştu. Melanie; Doktor Meade kapıyı henüz kaparken, Rhett'in Dadı'nın ellerinde tuttuğu çırılçıplak bebeğe doğru eğildiğini gördü ve böyle içtenlikli bir davranışa tanık olmasının verdiği utangaçlıkla bir koltuğa yığıldı.

Melanie, "ah ne kadar güzel bir sahne!" diye düşündü. "Zavallı Yüzbaşı Butler'ın rengi kireç gibi bembeyaz olmuştu. Bu heyecanlı bekleyiş içinde ağzına bir damla içki koymaması da çok garipti doğrusu. Oysa bütün erkekler eşleri doğum yaparken zil zurna sarhoş olurlardı. Zavallı Yüzbaşı'nın boğazı kurumuştur herhalde, ona bir içki ikram etsem mi acaba? Hayır, bu küstahlık olur doğrusu..."

Genç kadın koltuğa daha da gömüldü. Birkaç günden beri ağrıyan belinin, kırılacağını sandı. Scarlett'in çok büyük şansı vardı; çünkü doğum yaparken kocası ile arasında yalnızca bir kapı bulunuyordu. Beau'yu doğururken Ashley yanında olsaydı o da muhakkak ki daha az acı çekerdi. Yan odadaki kız çocuğu Scarlett'in değil de kendisinin olsa ne olurdu? Böyle dü-

şündüğü için vicdan azabı duydu. "Scarlett bana karşı bu kadar şefkatli davranmışken ben onun evladını kıskanıyorum. Tanrım beni affet!" diye düşündü. "Hayır Scarlett'in bebeğini kıskanmıyorum. Gerçek olan bu değil. Ama... Ama bu bebeğin benim olmasını ne kadar çok isterdim."

Belindeki ağrı onu rahatsız ediyordu, arkasına bir yastık koyup, dayandı. Sonra gözlerini kapatıp dünyaya bir kız çocuğu getirmenin mutluluğunu düşünmeye başladı. Ama Doktor Meade'nin bu konudaki kesin kararına ve Ashley'nin başka bir çocuk istememesine rağmen Melanie her ne pahasına olursa olsun bir kız çocuğunun özlemini çekiyordu. Bu isteğini gerçekleştirmek için hayatını tehlikeye atmayı bile göze alıyordu. Çünkü Ashley bir kız çocuğuna kavuştuğu için mutlu olacak ve ona bu zevki yaşatan karısını ne kadar çok sevecekti.

— Bir kız çocuğu! Ah Tanrım, ben ne yaptım! Doğan bebeğin bir kız olduğunu Yüzbaşı Butler'a söylemeyi unuttum. O elbette bir erkek evladı olsun istiyordu. Ah ne müthiş bir şey bu! diye kendi kendine söylendi.

Melanie bir kadının gözünde yeni doğan bebeğin kız ya da erkek oluşunun önemi olmadığını biliyordu. Ama erkekler böyle düşünmezlerdi. Hele Yüzbaşı Butler gibi bir adam için kız çocuğu erkeklik gururuna bir darbe olmuştu. Ah kendi çocuğunun erkek olmasına ne kadar çok seviniyor ve bunun için Allah'a ne kadar çok şükrediyordu. Eğer kendisi canavar gibi bir adam olan Rhett Butler'ın karısı olup da, ona aşklarının ilk ürünü olarak bir kız çocuğu verseydi doğum yaptığı sırada ölmeyi yeğlerdi.

Melanie bu düşüncelere daldığı sırada Dadı odadan çıktı. Onun koltukta oturduğunu görünce yanına geldi ve biraz önce kendisini hayretler içinde bırakan bir olayı anlatmaya başladı:

— Afandım bu Yüzbaşı Butler ne tuhaf adam! Ona doğan çocuğunun bir erkek olmamasına üzüldüğümü

söyledim. Ama o bana ne dedi biliyor musunuz? 'Susun Allahaşkına Dadı! Erkek evlat isteyen mi var? Erkek çocuklar çok tuhaftır ve üstelik çok yaramaz olurlar, baş belası olurlar. Kız çocukları ise insanlara neşe verirler. Doğrusunu isterseniz bu kız çocuğunu bir düzine erkek çocuğuna değişmem!' Sözlerini bitirir bitirmez elimden bebeği almaya çalıştı. Ama ben de onun eline yavaşça vurarak 'canım sen ne bilirsin, hele bir de erkek evladın olsun o zaman anlarsın!' dedim. O da bana gülerek 'canım Dadı erkek çocukları hayırsızdır, üstelik hiç bir yararları da dokunmaz. En büyük örneği de benim!' dedi. Avat afandım Yüzbaşı Butler çok kibar davrandı. Bayıldım doğrusu!

Melanie Rhett'in Dadı'nın gözüne girdiğini ve kötü şöhretini büyük ölçüde düzelttiğini farketti.

Dadı, gözleri sevinçten parıldıyarak;

— Doğrusu afandım Mister Butler hakkında çok yanılmışım! dedi. Bu benim en mutlu günüm diyebilirim. Robillard ailesinde tam üç nesil evlat yetiştirdim. Bu beni çok mutlu ediyor.

Melanie:

— Hakkın var Dadıcığım! En mutlu günler, çocukların doğdukları günlerdir. Onlar da senin gibi bir dadıları olduğu için çok mutlu ve şanslıdırlar! diyerek Dadı'nın gönlünü aldı.

Ancak evde biri vardı ki onun için bugün mutlu bir gün sayılmazdı. Hemen hemen herkes tarafından azarlanan Küçük Wade tek başına koca salonda bir sağa bir sola dolanıp duruyordu. Daha sabah karanlığında Dadı onu tatlı uykusundan uyandırmış ve Ella ile birlikte oynamaları için Pittypat'e göndermişti. Wade'in sorduğu her soruya, annesinin hasta olduğu ve evde gürültü edilmemesi gerektiği cevabı verilmişti.

Pittypat'in evi karmakarışıktı. Scarlett'in doğum yapmak üzere olduğunu duyunca Pitty hala her zamanki bayılmalarından birisini daha geçirmiş ve hemen yatağına yatmıştı. Cookie'yi de herhangi bir tehlikeye karşı başucunda bekletmişti.

Saatler ilerledikçe Wade'in içindeki korku büyüdü: "Ya annem ölürse!" Öteki çocukların anneleri nasıl ölmüştü acaba? Wade bir çocuğun annesinin cenazesinin arkasından ağladığını görmüştü. O, annesini çok seviyordu. Onu da böyle bir cenaze arabası içinde götürürlerken hayal etti ve içi sıkıldı, soluğu kesilir gibi oldu.

Wade, öğleye kadar sabretti. Ama saat on ikiyi vururken Peter amcanın mutfakta yemeğini hazırlamasından yararlanarak sokağa fırladı. Korkunun verdiği heyecanla ve küçük bacaklarının elverdiği oranda koşarak eve döndü. Herhalde Rhett amca ya da Melanie hala veyahut Dadı ona gerçeği söyleyeceklerdi. Ama şu aksiliğe bakın ki Rhett amca ile Melanie hala ortalıkta gözükmüyordu. Dadı ile Dilcey de ellerinde havlu ve leğenlerle merdiveni bir inip bir çıkıyorlar, ona dikkat bile etmiyorlardı.

Wade, holde Doktor Meade'nin sesini duyuyordu. Bir ara annesinin feryatlarını işitince ağlamaya başladı. Annesinin öleceğini sanıyordu. Kendini teselli etmek ve oyalamak amacıyla pencerenin kenarında uyuklayan kül rengindeki kedinin tüylerini okşamaya başladı.

Nihayet başlığı yana kaymış, önlüğü buruşmuş ve ıslanmış olan Dadı merdivenden inerken onu gördü. Wade'i görür görmez de kaşlarını çattı. Zavallı çocuk Dadı'nın bu halinden çok korktu.

— Ben hayatımda sizin kadar şımarık bir çocuk görmedim. Sizi Pitty halanızın yanına göndermemiş miydim? Neden geldiniz bakayım?

— Annem... Annem ölecek mi acaba?

— Bugüne kadar ben sizin gibi yaramaz bir çocuk görmedim doğrusu... Hayır! Anneniz neden ölecekmiş? Sen bir çocuk değil, belâsın! Allah senin gibi evlatları niye verir bilmem ki! Haydi çekil yanımdan! Git bir yerde sessizce oyna, sakın gürültü yapma!

Wade annesi hakkında yarı kuşkulu, yarı inanmış bir halde gidip bir perdenin arkasına gizlendi. Dadı'nın

ağır sözleri çocuğun kalbini kırmıştı. Bir süre sonra Melanie halasının merdivenden indiğini gördü. Halasının yüzü solgun, hatları gergindi ama gözleri gülümsüyordu. Wade'in küçük yüzünü perdenin arasından görünce çok şaşırdı. Çoğunlukla Melanie halası ona kollarını seve seve açardı.

Annesi gibi de "şimdi işim var!" ya da "canımı sıkma!" gibi sözler söylemezdi. Ama şimdi onu görünce öfkeli bir tavırla;

— Wade doğrusu seni çok ayıpladım! Pitty halanın yanında neden durmadın bakalım? dedi.

— Annem ölecek mi acaba?

— Bu da nereden çıktı şimdi? Aptallık etme canım! Doktor Meade sana küçük bir kardeş getirdi. Şeker gibi bir kız çocuğu... Onunla oynayacaksın! Ama şimdi sen gidip tek başına da olsa güzel güzel oynamalısın! Gürültü de yapma yavrum!

Wade başı önünde, sessizce yemek odasına gitti. Onun küçük dünyası yıkılıyordu. Bundan sonra hiç bir şeye güvenemeyecekti. Bu sıcak günün öğleden sonrasında evin bütün büyükleri çok garip davranıyorlardı. Şu anda yedi yaşındaki bir erkek çocuğa söz hakkı verilmiyordu. Hatta yaşamasına bile izin vermeyeceklerdi...

Pencerenin önüne oturdu. Yanında duran filkulağından bir yaprak kopardı ve çiğnemeye başladı. Yaprak o kadar acıdıyki ağzı yandı, gözleri yaşardı. Annesi herhalde ölmek üzereydi. Onunla kimse ilgilenmiyordu. Herkes dünyaya yeni gelen bu bebeğin çevresinde pervane olmuştu. Demek bir kız çocuğu! Bebekler Wade'i hiç ilgilendirmiyordu. Hele kızlar... Tanıdığı tek kız Ella idi. O zamana kadar da Ella'nın saygısını ve sevgisini kazanabilmek için hiç bir şey yapmamıştı.

Uzun bir süre sonra Doktor Meade ile Rhett merdivenin başında göründüler. Aralarında çok yavaş bir sesle konuşuyorlardı. Sonra Rhett Doktor'u yolcu edip hemen yemek odasına geldi. Wade'i görmemişti. Bir bardağa içki koyup bir hamlede içti. Wade bugün kar-

şılaştığı herkesten azar işittiği için korkudan bir tespihböceği gibi büzülmüştü. Azarlanacağını ve hemen Pittypat'e gönderileceğini sandı. Ama Rhett amcası onu görünce çıkışmadığı gibi gülümsedi de... Üstelik Wade, onun bu kadar candan gülümsediğini bugüne kadar görmemişti. Halinden, davranışlarından ve yüzünün ifadesinden çok mutlu olduğu anlaşılıyordu. Wade bu duruma çok sevindi ve hemen yerinden fırlayıp Rhett'e doğru koştu.

Rhett amcası onu bağrına basarak;

— Bir kızkardeşin oldu! dedi. Wade onu görmelisin! Dünyanın en güzel yavrusu o!... Dur bakayım, sen ağlıyor musun? Neden canım?

— Annem!...

— Annen şimdi çok iyi, onu merak etme, Yemeğini yiyor. Pilav, piliç, meyve... Bir de kahve içiyor. Şimdi de ona buzlu krema getirecekler... Eğer canın isterse sen de ye! Hem de iki büyük tabak ye! Biraz sonra sana kızkardeşini göstereceğim.

Wade titredi ve kızkardeşine karşı bir ilgi göstermek için kendini zorladı, ama elinden pek bir şey gelmedi. Nedense herkes yalnız bu kızı düşünmeye başlamıştı. Artık onunla kimse ilgilenmiyordu. Hatta Melly halası ve Peter amcası bile...

Wade:

— Rhett amca kızları oğlanlardan daha mı çok severler! diyerek duygusunu ortaya koydu.

Rhett elindeki bardağı hemen masanın üstüne bıraktı ve Wade'e ilgiyle bakarak çok önemli bir konu hakkında konuşacakmış gibi ciddi bir tavırla;

— Hayır hayır! Böyle bir şey olamaz! dedi. Kızlar, insanları erkeklerden daha çok üzerler. Üzüntü ve kaygı konusu olan şeyleri de insanlar sevmezler.

— Ama Dadı bana, erkek çocuklara tahammül edilemediğini söyledi.

— Dadı'nın aklı başında değil herhalde! Ya da bunu demek istememiştir.

Wade büyük bir umutla;

— Rhett amca, bir kız çocuğunuz yerine bir erkek çocuğunuz olmasını istemez miydiniz? diye sordu.

Rhett:

— Hayır! dedi, ama Wade'in yüzünün perişan bir hal aldığını görünce onun gönlünü almayı ihmal etmedi:

— Canım erkek çocuğa gerek yok, bir tane var ya!

Wade'in şaşkınlıktan ağzı açık kaldı.

— Var mı? O nerede?

Rhett onu yerden kaldırıp dizine oturtarak;

— İşte burada! dedi.

O an Wade öyle büyük bir mutluluk duydu ki sevinçten az kalsın ağlayacaktı.

— Sen benim çocuğum değil misin?

Rhett'in saçlarını okşadığı Wade babasının anısına olan bağlılığı ile kendisini bağrına basan bu adama karşı duyduğu sevgi arasında bocaladı:

— Bir çocuğun... Şey... Bir çocuğun iki babası olur mu?

— Evet olabilir! bak sen aynı zamanda hem annenin, hem de halanın evladı değil misin?

Wade bu görüşü benimseyerek;

— Rhett amca, siz çocukların hallerinden, ne istediklerinden anlar mısınız? diye sordu.

Rhett'in tunç rengi yüzü gerildi ve sesindeki acıyı gizleyemedi:

— Evet, anlarım yavrum!

Bu sırada Wade'in korkuları tekrar canlandı ve zavallı çocukta kıskançlık izleri belirdi. Rhett, artık onu değil de bir başka çocuğu sevebilirdi.

— Başka çocuğunuz var mı?

Rhett, Wade'i dizinden indirdi:

— Biraz içki içmek istiyorum. Sen de iç! Bu senin ilk kadeh şarabın olsun. Onu kızkardeşinin onuruna iç!

Wade üzgün bir sesle;

— Başka... diyerek konuşmaya tekrar başlayacağı sırada Rhett'in kendisine uzattığı içi şarap dolu bir

bardağın karşısında ve büyük bir adamla tokalaşmanın verdiği zevkle ne söyleyeceğini unuttu.

— Ah Rhett amca, ben içki içemem! Üniversiteyi bitirmeden önce ağzıma içki koymayacağıma dair Melly halama söz verdim ben... Bu sözümü tuttuğum takdirde bana bir saat alacak Melly halam...

— Ben de sana bir köstek alırım... İstersen benim kösteğimi veririm. Melly halanın hakkı var. Ama o, senden ağır içkileri içmemeni istemiştir. Herhalde şarap içmene bir şey demez. Yavrucuğum büyük bir adam gibi şarap içmesini öğrenmelisin. Şu an buna başlamanın tam zamanı!

Rhett, bardaktaki şarabın yarısını boşalttı ve üstüne su koydu. Değerli Bordeaux şarabının rengi pembeleşti. Onlar kadehlerini tokuşturup büyük bir neşe içinde içerlerken içeri Dadı girdi. En güzel elbisesini giymişti Dadı. O kalın belini büyük bir ustalıkla kıvırta kıvırta yürüyordu. Her adım atışında yeni elbisesinden çıkan hışırtılar duyuluyordu. Bir ayçiçeği gibi yuvarlak olan yüzünde kaygıdan hiçbir iz kalmamıştı. Yüzü gülüyor, dişsiz ağzındaki kırmızı dili görünüyordu.

— Mister Rhett onurunuza afandım!

Bardak Wade'in dudaklarının arasında durakaldı. Dadı'nın Rhett'i sevmediğini, ondan daima "Yüzbaşı Butler" diye söz ettiğini ve ona karşı daima soğuk davrandığını biliyordu. Oysa şimdi Rhett'e karşı çok sevecen ve çok saygılı bir tavır sergiliyordu. Ona "Mister Rhett" diye hitap ediyordu. Bu şaşılacak bir şeydi. Dünyada neler olup bitiyordu.

Rhett içki dolabını açarak;

— Sanırım şarap değil de rom içmek istersiniz? dedi. Dolaptan bir şişe çıkardı. İki bardağa rom doldururken Dadı'yla konuşmaya başladı.

— Şahane bir çocuk değil mi Dadı?

— Gerçekten pek şeker!

— Ondan daha güzel bir kız çocuğu gördünüz mü?

Dadı, Rhett'in kendisine uzattığı bardağı aldı.

— Afandım doğrusunu isterseniz Mrs. Scarlett de

dünyaya geldiği zaman çok güzeldi, ama ne yalan söyleyeyim bu kadar değildi.

Rhett, Dadı'nın bardağının boşaldığını görünce;

— Dadı bir bardak daha iç bakalım! dedi.

Sonra Dadı'nın elbisesinden çıkan sesin kaynağını araştırıyormuş gibi yaparak;

— Dadı bir hışırtı duyuyor musun? diye sordu.

— Afandım benim elbisemden!...

Dadı sözünü tamamlayamadan öyle bir kahkaha attı ki bütün vücudu sarsıldı.

— Canım bu sesler yalnız eteklikten gelmez. Odanın içinde rüzgarın savurduğu kuru yaprakların gürültüsünü andıran bir ses var. Eteğinizi kaldırınız da bir bakayım!

— Afandım beni utandırıyorsunuz doğrusu... Aman Yarabbi!

Dadı, Rhett'in yaptığı şakadan hoşlanarak eteğini bir karış kadar kaldırdı. İçinden kırmızı canfesten bir donun işlemeli paçası göründü.

Rhett gülerek;

— Bütün bunları ne kadar zamanda giydiniz? diye sordu ve gözlerinde şeytani bir ışık parıldadı.

— Avat afandım, bir hayli uzun sürdü.

Rhett, Wade'in anlamadığı bir cümle söyledi.

— Bir at gibi koşulmuş katır kalmadı artık!

— Aman afandım, demek Mrs. Scarlett bunu size hemencecik yetiştirmiş. Mübarek kızın ağzında bakla ıslanmadığını bilmeliydim. Bu sözlerimden dolayı bendenize gücenmediğinizi umarım!

— Hayır, ben kin tutmam. Ama ne demek istediğinizi merak etmiştim yalnızca. Dadı bir bardak daha içer misiniz? İsterseniz şişeyi alınız. Wade haydi, sende şu pembe suyu iç bakalım! Bize de bir şeyler söylemeyi ihmal etme!

Wade:

— Küçük aptalın onuruna! dedi ve bardağı bir hamlede içti. Ama az daha boğulacaktı. Öksürüp aksırırken Rhett onu dizine yatırdı, Dadı da sırtına vurdu.

*

* *

Kızının doğumundan sonra Rhett'in hareket ve davranışlarında, konuşmalarında, şakalarında, kişilere karşı tutumunda büyük bir değişiklik oldu. Kendisi hakkında beslenen olumsuz düşünceleri, yapılan dedikoduları alt-üst etti. Onun bir baba, bir aile reisi olamayacağını ileri sürenlerin bu görüşlerini boşa çıkardı. Hatta baba olmanın gururunu bile gizlemedi. Üstelik ilk çocuğunun erkek olmamasına rağmen...

Zaman onun duygularına gem vuramıyordu. O sürekli bir değişim halindeydi. Zamana ve yerine göre davranmasını bilen bir insandı. Onun bu niteliklerine herkes, ama özellikle kadınlar gıbta ediyorlardı. Atlantalı kadınlar kocalarının da onun gibi olmalarını istiyorlardı.

Rhett, sokakta karşısına çıkanı durduruyor ve ona kızının gelişmesi hakkında açıklamalarda bulunuyordu. Kızını hiçbir zaman başkalarının çocuklarıyla karşılaştırmıyordu. Bebeğin olağanüstü nitelikleri olduğunu herkese söylüyordu.

Yeni gelen dadı, bebeğe domuz yağı emdirilmesine izin verdiği zaman zavallı küçük kız müthiş karın sancılarına yakalandı. Bu olay konu komşuyu kahkahalarla güldürdü. Rhett hemen Doktor Meade ile kentteki iki doktoru çağırdı. Dadıyı az kalsın kırbaçla öldürecekti. Zavallı kadını elinden zor aldılar. Dadı hemen geldiği yere gönderildi.

Ama Rhett dadıdan yana şanssızdı. Gelen birkaç dadı da tutunamadı. Hele biri yalnız bir hafta kalabildi. Bu dadıların hiç biri Rhett'in istediği biçimde bebeğe bakamıyor, onunla meşgul olamıyordu.

Bu arada Dadı da eve gelen her dadıyı kıskanıyordu. Rhett'in kızına da niçin kendisinin bakmasına izin verilmediğini bir türlü anlayamıyordu. Zavallı Dadı artık yaşının bir hayli ilerlemiş olduğunu düşünemiyordu. Üstelik romatizması da azmıştı. Rhett ona başka bir dadıya gerek duyulmasının nedenlerini açıklayacak

cesareti kendinde bulamıyordu. Onu incitmekten çekindiği için kendisi gibi zengin bir adamın çocuklarının iki dadısı olması gerektiğini anlattı. Gösterilen neden pek inandırıcı değildi. Dadının homurdanması üzerine Rhett eve iki hizmetçi alacağını ve bunların denetimini ona vereceğini söyledi. Dadı sonunda bunu kabul etti. Çünkü emri altında birkaç kişinin bulunması onun için büyük bir onur sayılırdı. Yine de aşağı tabakadan serbest bırakılmış bir zenci kadının dadılığını kabul etmeyeceğini de bildirdi. Bunun üzerine Rhett, Prissy'yi bir dadı bulması için Tara'ya gönderdi. Aile ilişkilerini sağlamlaştırmak için Peter amca, Rhett'e eskiden Miss Pittypat'in yanında çalışmış olan Lou adındaki yeğenlerinden iri yarı bir kadını tanıttı.

Scarlett, lohusalık dönemi sırasında Rhett'in kızına karşı sonsuz bir sevgi göstermesini hem kıskandı, hem de sıkıldı. Gerçi bir babanın evladını sevmesi pek doğal ve pek güzel bir şeydi. Ama Scarlett onun seviş biçimini beğenmiyor, aşırı ilgisini yadırgıyordu. Kızına karşı gönülden bir sevgi besleyebilirdi.

Scarlett bir gün ona;

— Doğrusu kızına gösterdiğin ilgi seni gülünç duruma düşürüyor. Bu kadar çok ilgi göstermene hiç gerek yok! dedi.

Rhett, Scarlett'in bu sözlerine tepki gösterdi:

— Senden de bu beklenirdi zaten! Şunu bil ki Scarlett bu bebek bağrımdan, hatta kalbimden kopan gerçek ilk evlattır!

— Pekiyi ama, o senin olduğu kadar benim de çocuğum değil mi?

— Hayır! Senin iki çocuğun var, bu senin için yeterlidir. Bu kızcağız ise benimdir.

Scarlett, eşinin bu değerlendirmesi üzerine feryadı bastı:

— Şuna bakın hele! Onu ben doğurdum sanırım. Zaten ben de senin değil miyim canım?

Rhett, Dadıya çok garip bir biçimde baktıktan sonra;

— Acaba? diye sordu.

Uzun süre ara verdikleri karı-koca arasındaki kavgalardan biri patlamak üzereydi. Scarlett bu konunun üzerine daha fazla gitmeyi uygun bulmadı ve tam o sırada içeri Melanie girince ikisi de sakinleşti.

Bebeğe Eugenie Victoria adı konacaktı. Melanie çocuğu kollarına aldı ve onun ağzından, Pittypat'e takılmış olan ve halasının gerçek adı Sarah Jane'i unuttturan lakaba benzer bir takma ad kaçtı.

Rhett yavrusunun üzerine eğilerek;

— Gözleri bezelye gibi yeşil olacak! dedi.

Melanie, Scarlett'in gözlerinin aynı renkte olduğunu unutarak;

— Yok canım! dedi. Onlar Mister O'Hara'nınkiler gibi maviye çalıyor. Mavi bayrak(*) gibi olacaklar.

Rhett gülerek;

— Bonnie Blue Butler! dedikten sonra kızını Melanie'den aldı ve gözlerini daha yakından incelemeye başladı.

Sonunda çocuğun adı Bonnie kaldı. Anne ve babası bile onun kraliçelere ait olan iki adını unutmuşlardı...

(*) Konfederasyon'un bayrağı (Bonnie Blue Flag).

4

Scarlett lohusa yatağından kalkıp dışarı çıkabilecek duruma gelince, Lou'dan korsesini iyice sıkmasını istedi. Giyindikten sonra da eline bir mezura alarak belini ölçtü. Birden;

— Aman Tanrım, elli bir santimetre! İşte çocuk doğurmanın sonu budur! diye feryat etti. O vücudunu Pitty halasının ya da Dadı'nınki gibi şişmanlamış olarak görüyordu.

— Lou biraz daha sık! İki üç santimetre daha sıkmaya çalış! Yoksa elbiselerime sığmam mümkün olmayacak!

Lou gözlerini hayretle açarak;

— Afandım ipler kopacak! dedi. Mrs. Scarlett beliniz ne yazık ki genişlemiş, bunun çaresi korseyi sıkmak olmamalıdır.

Scarlett:

— Kim demiş çaresi yok diye, var işte! Bundan sonra çocuk doğurmam, olur biter! diyerek kızgınlığını ortaya koydu.

Gerçekten de Bonnie çok güzel bir kızdı. Rhett onun üzerine titriyor, Scarlett de büyük bir gurur duyuyordu. Ama kararı kesindi ve artık çocuk doğurmak istemiyordu. Bunun için de ne yapması gerekirdi acaba? Bu konuda hiç bilgisi yoktu. Üstelik Rhett'i, Frank gibi idare etmek de mümkün değildi. Çünkü Rhett ona aldırış etmiyor ve her halinden bir erkek çocuk istediği anlaşılıyordu. Oysa bir gün Scarlett'in doğuracağı bütün erkek çocukları ırmakta boğacağını söylemişti. Ama ne var ki ertesi yıl bir erkek çocuk istediğini her davranışıyla belli ediyordu. Scarlett ise "üç çocuk bir kadın için yeterlidir" diye düşünüyordu.

Lou, korsenin fazla çekmekten sökülen yerlerini dikti, hanımının elbiselerini ütüledi. Scarlett de arabasına atlayıp odun deposuna gitti.

Neşesi tekrar yerine gelmişti. Belinin genişlediğini unutmuştu, çünkü Ashley ile buluşacak ve onun gelir gider defterlerini inceleyecekti. Belki şansı onu yalnız görmesine yardım ederdi. Onu en son, Bonnie'nin doğumundan çok önce görmüştü. Hamileliği belli olunca bıçkı atölyesine gitmemişti.

Bundan sonra çalışmasına gerek yoktu. Bıçkı atölyelerini ve keresteleri satıp paralarını Wade ile Ella için bir bankaya yatırabilirdi. Ama böyle yapacak olursa bir daha Ashley'yi belki de ölene kadar göremezdi. Oysa en büyük isteği ve zevki, onunla yan yana çalışmaktı. Odun deposuna geldiği zaman işlerin iyi gitmediğini hemen anladı. Çünkü depoda odunlar bir hayli yığılmıştı. Mağazanın önünde ise birçok müşteri vardı. Onlar Hugh Elsing ile konuşuyorlardı. Zenciler, zayıf katırlar koşulmuş olan altı arabaya odun istifliyordu. Scarlett "altı araba! Bütün işler beni bekliyor demektir!" diye düşündü.

Kapının eşiğinde beliren Ashley'nin gözleri parladı ve hemen Scarlett'e doğru koştu. Arabasından inmesine yardım etti ve ona bir kraliçe gibi saygı gösterdi. O sıra neşesi yerinde olan Scarlett, Ashley'nin tuttuğu defterleri inceleyince birden suratı asıldı. Çünkü Ashley'nin sağladığı kâr yok denecek kadar azdı. Johnnie Gallegher'in hasapları ise çok iyiydi. Gerçi Scarlett bir şey söylemedi, üstü kapalı söz etmedi, ama Ashley onun yüzünden canının sıkıldığını anladı.

— Scarlett üzgünüm, ama bunun nedeni kürek mahkumu çalıştırmamam ve serbest bırakılan zencileri tutmamdır.

— Evet zenci işçiler! Ama bu bizim için felaket oluyor. Kürek mahkumlarının yok pahasına çalıştıklarını bilmiyor musunuz? Siz de Johnnie Gallegher gibi kürek mahkumu çalıştırmalısınız!

Ashley'nin gözleri birden donuklaşıp anlamsızlaştı.

— Ben Johnnie Gallegher gibi kürek mahkumu çalıştıramam!... İnsan sürücüsü değilim!

— Johnnie üstün yetenekleri olan bir adamdır, siz ise yalnızca yufka yürekli iyi bir insansınız. Oysa bu

mahkumlardan çok yararlanabilirsiniz. Johnnie sizin 'hastayım!' diyen her zenciye üç gün izin verdiğinizi söylüyor. Ashley bu tutumunuzla para kazanmak mümkün değil. İyi bir dayak birçok hastalığın ilacıdır. Elbette işçinin kolunu bacağını kırın demiyorum.

— Scarlett! Çok rica ederim. Bu biçim konuşmalarınıza tahammül edemiyorum. Siz bu işçilerden söz ederken hayvanlardan söz eder gibi konuşuyorsunuz. Şunu unutmayınız ki onlar da birer insandır ve benim, sizin gibi hastalanabilirler. Onlar da etten, kemikten yaratılmışlardır. Ah sizi ne hâle sokmuşlar. Oysa siz dünyanın en iyi kalpli insanıydınız.

— Beni kim, kimler ne hale sokmuşlar?

— Hakkım olmadığı halde bu gerçeği söyleyeceğim. Evet evet, artık bunu size söylemem gerek. Sizin... Rhett Butler tuttuğu hatta dokunduğu her şeyi zehirliyor. Siz ne kadar iyi kalpli, merhametli, şefkat dolu bir insandınız. Bakın sizi ne hale soktu, sizi nasıl taş yürekli yaptı; bunların farkında değil misiniz? Sizinle olan ilişkisi sonunda saygınlığınızı düşürdü.

Scarlett, Ashley'nin kendisiyle ilgilenmesine çok sevindi. O, Rhett'i suçluyordu. Ama onun bu konularda hiçbir etkinliği olmamıştı; eğer ortada bir kabahat varsa bütün sorumluluk kendisine aitti. Ashley sözlerini sürdürdü:

— Eğer bir başka adam söz konusu olsaydı bu kadar kaygılanmazdım. Ama Rhett Butler ile olunca işin rengi değişiyor. Size yaptığı bütün fenalıkları biliyorum. Siz farkında olmadan sizi düşüncelerinin dolambaçlı yollarına sürükledi. Siz de bu yollarda kayboldunuz; şimdi de tükeneceksiniz. Rhett'e minnet borcum var, çünkü o benim hayatımı kurtardı. Ama hayatımın kurtarılmasını bir başkasına borçlu olmadığıma çok üzülüyorum. Hayır, sizinle böyle konuşmaya hakkım yok! Terbiyesizliğimden dolayı özür dilerim.

— Kim demiş sizin böyle konuşmaya hakkınız yok diye! Var, Ashley var! Evet, yalnız sizin hakkınız var!

— Size bu duruma dayanamayacağımı söylüyorum. Güzel ve soylu taraflarınızı o adamın lekelediğini

bütün zarifliğinizin ve güzelliğinizin onun elinde olduğunu görmek beni çileden çıkartıyor. Size sokulduğunu ve... Bu anda Scarlett, Ashley'nin kendisini öpeceğini sanarak ona doğru yaklaştı ve "kabahat bende değil!" diye düşündü. Ama Ashley, Scarlett'in niyetini anladı ve birden geri çekildi. Söylemek istemediği sözleri ağzından kaçırmıştı.

— Scarlett, beni affediniz! Eşinizin kibar bir adam olmadığını söylerken, kendi sözlerimle kendimin kibar bir adam olmadığımı kanıtlamış oldum. Hiç kimsenin bir kadına eşini kötülemeye hakkı yoktur. Hiçbir özürüm yok. Evet... Yalnız...

Ashley kekeledi ve yüzünün hatları gerildi.

Scarlett soluğu kesilmiş bir halde bekliyordu.

Ashley:

— Hiçbir özürüm yok! dedikten sonra, kendi hayal dünyasına daldı.

Scarlett eve dönerken yol boyunca Ashley'nin söylediği son sözü düşünüyordu: "Hiçbir özürüm yok!" Sonra Ashley'nin yarım kalan sözünü tamamladı: "Hiçbir özürüm yok! Evet, yalnız size olan sevgim hariç!" Bu sözler öyle hoşuna gitti ki birkaç kez mırıldandı ve tekrar düşünmeye başladı: "Demek Rhett'in kendisini kolları arasında tutması onda kıskançlık duygularının ateşlenmesine neden oluyor. Demek Rhett'in bana söylediği gönül alıcı sözleri, beni okşamaları onu çileden çıkarıyor. Madem böyle ben de Rhett'in okşamalarına, güzel sözlerine karşılık vermem."

Scarlett evlilik bağlarına rağmen Rhett ile arkadaş kalmayı o kadar çok istiyordu ki... Bu düşünce onun kafasını kurcalamaya başlamıştı. Bir de böyle hareket etmekle çocuk yapmayı da önlemiş olacaktı.

Eve gelmesine rağmen Ashley'nin sözleri kulaklarında çınlıyordu. İlk fırsatta Rhett ile yatak odalarını ayıracaktı. Ama bunu Ashley'ye nasıl duyurabilirdi? Artık Rhett'e kendisini teslim etmediğini nasıl bildirecekti? Ama günün birinde Ashley'ye bütün gerçekleri anlatma fırsatını yakalayacaktı.

Merdiveni çıktı, çocukların odasının kapısını açtığı zaman Rhett'i beşiğin başında gördü. Ella'yı dizine oturtmuştu. Wade de ceplerini boşaltmaya çalışıyordu. Rhett'in çocukları bu kadar sevmesi ve onlarla bu kadar yakından ilgilenmesi ne güzel bir şeydi. Oysa bazı üvey babalar, karılarının ilk eşlerinden olan çocuklarına çok sert davranırlardı.

Scarlett:

— Rhett seninle biraz konuşmak istiyorum! diyerek yatak odasına geçti. "Henüz Ashley'nin aşkı ile doluyken, şu çocuk sorununu Rhett ile görüşüp çözümlemem çok daha iyi olur!" diye düşündü.

Scarlett; Rhett odaya girip; kapıyı kapatınca;

— Rhett, artık çocuk istemiyorum! dedi.

Bu ani kararın bu biçimde söylenmesi Rhett'i çok şaşırttı, ancak hiçbir şey belli etmemeye çalıştı. Bir sandalye çekip oturdu ve ilgisiz bir tavırla sallanmaya başladı.

— Şekerim, Bonnie'nin doğumundan önce sana bir çocuğun da olsa, yirmi de olsa benim için bir şey değişmeyeceğini söylemiştim.

Rhett; tartışmayı sevdiği kadar, tartışmalardan sıyrılmasını da çok güzel beceriyordu.

— Üç çocuk bol bol yeter, değil mi?

Scarlett sinirlenerek;

— Ne demek istediğimi çok iyi anlıyorsunuz! dedi.

— Elbette anlıyorum! Ama biliyor musunuz, kocalık haklarımı ortadan kaldırırsanız sizi boşarım.

Görüşmenin tasarladığı gibi gitmediğini gören Scarlett öfkelendi:

— Zaten böyle düşünceler ancak sizin gibi adi ruhlu adamlarda bulunur. Biraz daha mert ve düşünceli olsaydınız bu tehdidi savurmaz, kibarca davranırdınız. Ashley Wilkes'e bakın! Melanie'nin çocuk doğurması sakıncalı olduğu için o...

Rhett'in gözlerinde garip bir ışık parladı.

— Canım o da erkek mi Allahaşkına? Rica ederim söylev vermeye devam ediniz.

Scarlett boğulur gibi oldu. Sevdiği adam bir kez daha aşağılanmıştı. Başka söyleyeceği bir şey kalmamıştı. Rhett gibi bencil bir canavarla böyle önemli bir sorunu tatlılıkla çözmeye kalkışmasının ne büyük aptallık olduğunu anlamıştı.

— Siz odun deposundan geliyorsunuz sanırım! Öyle değil mi?

— Bunun konuşmamızla ne ilgisi var?

— Köpekleri seversin değil mi Scarlett. Av köpeklerini mi, yoksa bekçi köpeklerini mi üstün tutarsın?

Scarlett o kadar çok öfkeye kapılmış ve hayal kırıklığına uğramıştı ki, Rhett'in üstü kapalı olarak söylediklerini kavrayamamıştı.

Rhett çevik bir hareketle sandalyeden kalkıp Scarlett'e sokuldu. Onun küçük çenesini kaldırdı.

— Ne kadar çocuksun! Sen hiç büyümeyecek misin? Tam üç adamla yaşamışsın, ama ne yazık erkeklerin huylarını tam anlamıyla öğrenememişsin. Sen erkekleri ihtiyar karılara benzetiyorsun galiba!

Scarlett'in çenesini, bir çocukla şakalaşır gibi hafifçe sıktıktan sonra hemen elini çekti ve kaşlarını çattı. Ona donuk gözlerle bakarak şöyle dedi:

— Scarlett şunu çok iyi bilmeni isterim: Sizin ve yanaklarınızın henüz hoşuma giden yanları varsa beni ne kilit durdurabilir, ne de tehdit!... Yapacağım herhangi bir şeyden de hiç vicdan azabı duymam. Çünkü sizinle evlenmeden önce bir pazarlığımız oldu. Ben bu pazarlığın, isterseniz anlaşma diyelim, bütün koşullarına uyuyorum; her koşulu yerine getiriyorum. Ama siz ne yapıyorsunuz? Hem koşullara uymuyorsunuz, hem de anlaşmayı bozmaya kalkışıyorsunuz. Namuslu yatağınız sizin olsun şekerim!

Scarlett nefret dolu gözlerle bakarak;

— Umurunuzda olmadığımı mı söylemek istiyorsunuz? diye sordu.

— Sanırım benden bıktınız, öyle değil mi? Ancak ortada garip olan bir şey var; o da şu: Erkekler, kadınlardan önce bıkarlar. Namusunuzu kendinize saklayı-

nız Scarlett! Çünkü ona benim ihtiyacım yok! Hiç önemli değil...

Rhett; bir an susup omuzlarını Scarlett'i önemsemezcesine silktikten sonra, gülümseyerek konuşmasını sürdürdü:

— ...Bereket versin ki dünyada yataktan bol bir şey yok. Her birinde de bir kadın var.

— Ne? Siz...

— Ah benim küçüğüm! Çok doğal değil mi ya? Şimdiye kadar doğru yoldan ayrılmadığıma kendim de hayret ediyorum. Ben zaten sadık olmayı asla erdem olarak kabul etmedim.

— Her gece odamın kapısını kapatacağım.

— Bu ne yarar sağlar? Size ihtiyacım olsa, kilidi söküp atmak, benim için kapıyı anahtarla açmaktan daha kolaydır.

Rhett sanki tartışma sona ermiş gibi birden dönüp odadan çıktı. Scarlett, onun çocukların odasına girdiğini ve onların da Rhett'i sevinçle karşıladıklarını işitti.

Oturup düşünmeye başladı. Tartışma sonunda üstün çıkan kendisiydi. Ashley ile birlikte istedikleri de bu değil miydi? Ama bu tartışma pek hoşuna gitmemişti. Çünkü Rhett alaylı bir biçimde onu öteki kadınlarla bir tutmuştu ve bunu gururuna sindiremiyordu.

Şimdi tek sorun, uygun bir fırsat yaratıp Ashley'ye, Rhett ile arasında artık karı koca hayatı kalmadığını bildirmekti. Ama bunu Ashley'ye söyleyemeyeceğini biliyordu ve bazı şeyler ona karanlık görünüyordu. Bu konuyu açtığına pişman olmuştu. Yataktaki uzun ve eğlenceli konuşmalara, şakalaşmalara, cilveleşmelere artık veda edecekti. Rhett'in karanlıkta bir deniz feneri gibi yanıp sönen purosunu göremeyecekti. Rüyasında sisler içinde oradan oraya koşarken buz gibi ter içinde uyandığı zaman onu sakinleştiren Rhett'in güçlü kollarını özleyecekti.

Birdenbire kendini yine çok bedbaht hissetti ve başını sandalyenin arkalığına dayayarak ağlamaya başladı.

5

Bonnie bir yaşını doldurmuştu. Wade bir ikindi vakti salonda oradan oraya dolaşıyor, bazen burnunu cama dayayıp dışarıda yağan yağmuru seyrediyordu. Çok narin bir çocuktu. Kendisine soru sorulmadıkça, onunla konuşulmadıkça kesinlikle ağzını açmazdı. Sekiz yaşında olmasına rağmen bir kız gibi utangaçtı. Canı çok sıkılıyor, eğlenecek bir kimse bulamıyordu. Ella bir köşede bebekleriyle oynuyordu. Scarlett masaya oturmuş bir sürü hesabın içinden çıkmaya çalışıyordu. Rhett yere uzanmış, Bonnie ile oyalanıyordu. Ona saatini uzatıyor, tam yakalayacağı sırada çekiyordu.

Wade içini çekerek birkaç kitap aldı ve bir koltuğa doğru ilerlerken bir tanesini düşürdü. Onu yerden almak isterken bu sefer ötekilerini de düşürdü. Rakamların arasında boğulmuş olan Scarlett Wade'e dönerek;

— Canım Wade gidip dışarıda oynasana! dedi.

— Dışarı çıkılacak gibi değil ki, yağmur yağıyor.

— Yok canım, hiç farkında değilim. O zaman bir şeylerle meşgul ol! Fır fır dönerek dikkatimi dağıtma Al-lahaşkına. Git Pork'a söyle de arabayı hazırlasın ve seni Beau'nun yanına götürsün.

Wade içini çekerek;

— Evde yokmuş! diye cevap verdi. Raoul Picardlar'daymış. Raoul'un yaş gününü kutluyorlarmış.

Raoul, Maybelle ile Rene Picard'ın oğluydu. Scarlett'e göre bu piç kurusu iğrenç bir yaratıktı ve aynı zamanda bir maymuna da benziyordu.

— Pekiyi canın nereyi isterse oraya git. Haydi Pork'a haber ver, arabayı hazırlasın!

— Arkadaşlarımın hiç biri evlerinde değil, hepsi de

yaş günü partisine davetli.

Wade istemeyerek, ağzından "hepsi de" sözünü kaçırdı. Scarlett meşgul olduğu için bunun farkına varmadı. Ama Rhett birden doğruldu ve;

— Wade, yavrucuğum sen bu yaş gününe neden gitmedin? diye sordu.

Wade küçük adımlarla üvey babasına doğru yaklaştı.

— Efendim, davet edilmedim ki...

Rhett çok değerli saatini Bonnie'nin her şeyi kırıp döken ellerinde unutarak hızla kalktı.

— Canım Scarlett, bırak şu hesapları Allahaşkına Wade bu yaş gününe neden davet edilmedi acaba?

— Rhett ne olursun beni rahat bırak! Ashley hesapları öyle bir karıştırmış ki çık içinden çıkabilirsen. Ne diyorsunuz? Ha şu yaş günü partisi mi? Canım Wade'in davet edilmemesinde olağanüstü bir durum yok. Zaten davet edilse bile, ben göndermezdim. Siz de biliyorsunuz ki Raoul, Mrs. Merriwether'in torunudur. Bu kadın bizim çocuklarımızı davet etmek yerine serbest bırakılmış bir zenciyi evine çağırmayı daha uygun bulur.

Wade'i dalgın dalgın seyretmekte olan Rhett, annesinin bu sözlerini işittiği zaman ürperdiğini gördü. Onu yanına çağırarak;

— Gel yavrum bana! dedi. Bu yaş günü partisine katılmak hoşuna gidecek mi?

Wade:

— Hayır efendim! dedikten sonra başını eğdi.

— Hımm! Söyle bana bakayım Wade, küçük Joe Whiting'in, Frank Bonnel'ın ya da okul arkadaşlarının verdikleri partilere davet ediliyor musun?

— Hayır efendim. Beni hiç davet etmiyorlar.

Scarlett öfkelenerek;

— Wade yalan söyleme! dedi. Daha geçen hafta Bortlar'ın, Gelertler'in ve Hundonlar'ın verdikleri davetlere katıldın ya...

Rhett iradesinin dışında bir tatlılıkla;

— At yularları takılmış katırların en güzel bir koleksiyonu! dedi. Bu davetlerde eğlenebildin mi bari? Haydi doğruyu söyle bana!

— Hayır efendim!

— Neden?

— Bil... Bilmiyorum efendim. Dadı... Dadı onların baldırı çıplaklar takımı olduğunu söylüyor.

Scarlett birden öfkeyle yerinden kalkarak;

— Dadı'ya adamakıllı bir dayak atayım da görsün gününü o! dedi. Sana gelince Wade, annenin dostlarından bu biçimde söz etmenin ne demek olduğunu sana göstereceğim!

Rhett:

— Wade'in ve Dadı'nın hakları var! Ama elbette siz doğruyu yanlıştan ayırt etmesini bilemiyorsunuz! diyerek Scarlett'i uyardı. Sonra Wade'e döndü:

— Yavrucuğum sen de onların toplantılarına davet edilmediğine hiç üzülme sakın. Al bunu...

Rhett cebinden bir dolar çıkarıp Wade'e verdi.

— ...Ve git Pork'a söyle! Arabayı hazırlasın da seni kente götürsün. Kendine şeker al. Ama şekerler çok büyük olsun! O kadar büyük olsun ki miden onları hazmedemesin!

Wade neşe içinde bir doları cebine koydu ve izin almak için annesine baktı. Ama Scarlett kaşları çatık bir halde Rhett'e dik dik bakıyordu. Rhett Bonnie'yi kucağına almış, yanağını yanağına dayamış, onu uyutmaya çalışıyordu. Scarlett kocasının yüz ifadesinden hiçbir şey anlayamıyordu, ama gözlerinden vicdan azabı çektiği hissediliyordu.

Rhett'in cömert ve duygusal davranışından cesaret alan Wade ona doğru sokuldu.

— Rhett amca size bir şey sorabilir miyim?

Rhett; Bonnie'yi bağrına bastırırken;

— Elbette sorabilirsin Wade! dedi. Seni dinliyorum.

— Rhett amca... Siz... Savaşa gittiniz mi?

Rhett gözlerini hemen Wade'e çevirdi.

— Neden soruyorsun yavrum?

— Şey... Joe Whiting savaşa gitmediğinizi söylüyor da... Frankie Bonnel da aynı şeyi söylüyor.

— Vay vay vay!... Pekiyi, sen ne dedin onlara?

Wade kekeleyerek;

— Şey... Hıı... Bilmediğimi söyledim! dedi. Sonra bir solukta, itirafta bulundu:

— Ama onlara 'size ne bundan!' dedim ve hemen üzerlerine atıldım.

Rhett'in bu itirafa kızmadığını, aksine gülümsediğini görünce, Wade merakını gidermek için sorusunu tekrarladı:

— Rhett amca gerçekten savaşa gittiniz mi?

Rhett gayet ciddi bir sesle;

— Evet, savaşa katıldım! dedi. Tam sekiz ay savaştım. Lovejoy'un ordusuyla beraber Franklin'deydim. Johnston teslim olduğu zaman onun yanındaydım.

Wade'in koltukları kabardı. Ama Scarlett bir kahkaha atarak;

— Bunları anlatırken sıkılacağınızı sanıyordum! diye alay etti. Siz değil miydiniz bundan kimseye söz etmememi rica eden?

Rhett gayet sakin bir tavırla;

— Susunuz! dedi. Şimdi memnun oldun mu Wade?

— Elbette memnun oldum efendim. Zaten savaşa gittiğinizi biliyordum. Onların söyledikleri gibi korkak bir adam olmadığınızı da biliyordum efendim. Pekiyi ama öteki çocukların babalarıyla neden beraber değildiniz?

— Çünkü o çocukların babaları çok aptal oldukları için, onları askere piyade olarak almışlardı. Oysa ben topçuydum. Topçu olabilmek için de açıkgöz ve bilgili olmak gerek.

Wade daha da neşelendi:

— Anlıyorum efendim! Pekiyi Rhett amca hiç yaralandınız mı?

Rhett, bu soru üzerine duraksadı.

Scarlett alaylı bir sesle;

— Canım dizanteri olduğunuzu söylesenize! dedi.

Rhett; Bonnie'yi büyük bir dikkatle yere yatırdıktan sonra, gömleğini ve fanilasını pantolonundan sıyırdı.

— Gel buraya Wade sana yaralandığım yeri göstereyim! dedi.

Wade büyük bir heyecanla, gözlerini açarak Rhett'in yanına geldi ve onun parmağıyla gösterdiği yere baktı. Geniş bir yara izi, tunç rengi göğsünden adaleli karnına doğru uzanmıştı. Bu California'da altın için yaptığı bir kavgada aldığı bir bıçak yarasıydı; ama Wade bunu bilemezdi. Çocuk bir kez daha memnun olmanın rahatlığıyla derin bir soluk aldı.

— Rhett amca, ben sizin babam kadar cesur olduğunuza inanıyorum.

Rhett fanilası ile gömleğini pantolonunun içine yerleştirirken;

— Eh, hemen hemen! Ama tam anlamıyla sayılmaz. Şimdi git de sana verdiğim parayla alacaklarını afiyetle ye! Savaşa gitmediğimi söyleyen olursa beynini patlat!

Wade, salondan hoplaya zıplaya neşe içinde çıkar çıkmaz Pork'a seslenmeye başladı. Rhett tekrar Bonnie'yi kollarının arasına aldı.

Scarlett:

— Benim kahraman askerim, bu yalanları neden uydurmak ihtiyacını duydunuz? diye sordu.

— Bir çocuk, öz ya da üvey babasıyla iftihar etmelidir. Wade'in, babaları belli olmayan çocukların önünde mahcup olmasını istemem. Çünkü zamane çocuklarının insafı yok.

— Haaa!

Rhett gayet sakin bir sesle;

— Bu konuların Wade için önemli şeyler haline gelebileceğini hiç düşünmemiştim. Çocuğun bu kadar çok üzüleceğini aklımdan bile geçirmemiştim. Ama Bonnie hakkında sorun bu biçimde olmayacak?

— Ne sorunu?

— Siz, kızıma yüzkarası olacağımı mı sanıyorsunuz? Dokuz ya da on yaşına geldiği zaman onun bir köşede sipsivri kalmasını istemem. Wade'e olduğu gibi ona da hakaret etmelerine ve sizin ya da benim hatalarımızdan dolayı bir şey söylemelerine tahammül edemem.

— Canım bunlar çocukların arasında, çocukların verdikleri partilerde geçen sözlerdir.

— Evet ama bu partiler, ya da eğlenceler genç kızlar için topluma adım atışlarının ilk basamağıdır. Kızımı hiçbir ahbabı olmadan büyüteceğimi mi sanıyorsun. Onu burada, Savannah'da ya da New Orlean'da kimse kabul etmediği için Kuzey'deki kolejlerden birine gönderecek değilim ya! Güney'de hiçbir aile ona çocuğunu vermediği için onu bir Yankee ya da bir yerli ile evlendirecek değilim ya! Kızımın hakarete uğrama olasılığı varken elim kolum bağlı oturacak değilim ya! Eğer annesi bir çılgın gibi hareket etmişse ve babası bir külhanbeyi ise suçlu neden kızımız olsun!

Wade, Pork'a arabayı hazırlamasını söyledikten sonra geri gelmiş ve kapıda onları dinliyordu. Ama konuşulanlardan pek bir şey anlayamıyordu.

— Rhett amca Bonnie, Beau ile evlenebilir.

Rhett birden Wade'e doğru döndü. Öfkesi geçmişti. Çocukların yaptıkları gibi ciddi bir tavır takınarak düşünmeye başladı.

— Doğru söylüyorsun Wade. Bonnie, Beau Wilkes ile evlenebilir. Pekiyi sen kiminle evleneceksin bakalım?

Wade erkek erkeğe yaptığı bu sohbetten çok memnun kalmıştı.

— Rhett amca, ben kimseyle evlenmeyeceğim...

Rhett ile Pittypat arasında bir benzerlik vardı, her ikisi de Wade'i seviyordu. Üstelik Pitty halası Wade'i hiç azarlamaz ve onun serbestçe konuşmasına fırsat verirdi.

— ... Harvard Üniversite'nde okuyup babam gibi avukat olacağım. Sonra yine babam gibi cesur bir as-

ker olacağım.

Scarlett:

— Şu Pitty hala da dilini hiç tutamaz! dedi. Hayır Wade, sen Harvard'a falan gitmeyeceksin! Orası Yankee üniversitesidir. Senin Yankeeler'le birlikte okumanı istemem. Ben seni Georgia Üniversitesi'ne göndereceğim. Sınavlarını verip öğrenimini bitirdikten sonra mağazayı benim yerime sen yöneteceksin. Babanın cesaretine gelince...

Rhett bu sefer, çok sert bir sesle Scarlett'i uyarmak gereğini duydu:

— Susunuz!

Çünkü Rhett, hiç tanımadığı babasından söz edilirken Wade'in gözlerindeki parıltıyı farketmişti.

— Wade, Allah'ın izniyle büyürsün ve baban gibi mert bir asker olursun! Yavrum babana benzemeye çalış, çünkü o bir kahramandı! Kimseye bunun aksini söylemeye izin verme! Annen ile evlenmesi bile onun ne kadar cesaret sahibi olduğunu kanıtlamaya yeter! Ben elimden geleni yapıp seni Harvard Üniversitesi'ne göndereceğim. Çok iyi bir avukat olman için ne gerekirse onu yapacağım. Şimdi koş git bakalım! Pork seni kente götürmek için arabayı hazırlamıştır artık...

Scarlett Wade salondan çıktıktan sonra;

— Çocuklarımın yönetimini bana bırakırsanız memnun olurum! dedi.

— Siz çocukları pek iyi yönetemiyorsunuz. Wade ile Ella'nın geleceklerini mahvettiniz! Ama Bonnie'ye de aynı şeyi yapmanıza fırsat vermeyeceğim. Bonnie küçük bir prenses olacak ve ona herkes iyi davranacak. Canı nereye isterse oraya gidecek. Yoksa onu evdeki bir sürü hergelenin arasında büyüteceğimi mi sandınız?

— Ama bu hergeleler size karşı iyi davranıyorlar.

— Evet yavrucuğum doğru. Hatta size karşı da iyi davranıyorlar. Ama Bonnie için durum tamamen değişik olacak. Siz onu arkadaşlık ettiğimiz gelişigüzel insanların soyundan biri ile evlendireceğimi sanıyorsanız

çok aldanıyorsunuz. Hayır şekerim Bonnie'nin damarlarında Butler ile Robillard ailelerinin kanı dolaşıyor...

— O'Hara ailesinin de kanı vardır!

— Evet O'Hara soyu belki eskiden İrlanda'da krallık yapmış olabilir, ama bu bana vız gelir. Babanız hayatta ne pahasına olursa olsun başarının peşinde koşan bir adamdı. Siz de ona çekmişsiniz Scarlett! Elbet bunda benim de kabahatım oldu. Adeta cehennemden fırlayan bir canavar gibiydim. Hiçbir şey ilgimi çekmezdi; hiçbir şey de benim için önemli değildi. Ama Bonnie, hayatımda büyük bir yer işgal ediyor. Aman Tanrım, ben ne delilik ettim! Annem ya da Pauline ve Eulalie halalarınız istedikleri kadar uğraşsınlar, çocuklarımı Charleston'da kimse kabul etmeyecektir. Ama hemen kendim bu iş için çaba gösterirsem...

— Ah Rhett, bu işi o kadar ciddiye alıyorsun ki adeta gülünç oluyorsun. Elimizdeki servetle...

— Yere batsın servetimiz! Zenginliğimiz Bonnie'ye almak istediğim şeyi almama asla yetmeyecektir. Bonnie'nin Cumhuriyetçiler balosunda bir kraliçe gibi caka yapmasını görmektense kuru etmek yemesini ve saman üstünde yatmasını yeğ tutarım.

Rhett, gözlerini Scarlett'in yüzüne dikerek konuşmasını sürdürdü:

— Siz çok aptalca hareket ettiniz Scarlett! Yıllardan beri oğlunuza toplumda bir yer sağlayabilirdiniz. Hatta bulunduğunuz yeri bile korumak zahmetine katlanmadınız. Bir mevki edinmek için zamanın geçmiş olmasından korkuyorum. Siz yalnız para kazanmaktan ve çevrenizdekilere işkence etmekten, acı vermekten başka bir şey yapmadınız. Sizin tek amacınız budur zaten!

Scarlett soğuk bir sesle;

— Sizin ortaya koyduğunuz bu soruna, bir bardak suda fırtına koparmak gözüyle bakıyorum! dedi. Sonra da tartışmanın bitmiş olduğunu göstermek ister gibi önündeki kağıtlarla ilgilenmeye başladı.

— Mrs. Wilkes'a güvenemeyiz. Ayrıca siz onu hiç

çekemiyor, hatta onu arkasından vurmaya çalışıyorsunuz. Allahaşkına onun fakirliğini ve perişan kıyafetini hoş görünüz. Çünkü bütün Atlanta'nın ruhunu o temsil ediyor. Her şeyin odak noktası o!... Allah onun yardımcısı olsun, ama onun bana yardımı dokunacağını hiç sanmıyorum.

— Pekiyi ne yapmak niyetindesiniz?

— Ne yapmak mı? Evet ne yapmak gerek? Bakın size ne yapmak istediğimi, ne düşündüğümü anlatacağım. Beni iyi dinleyiniz. İhtiyarlar kafilesini elegeçirmeye ve onlarla ilişki kurmaya çalışacağım. Özellikle Mrs. Merriwether, Mrs. Elsing, Mrs. Whiting ve öteki cadıların bazılarıyla... Benden nefret eden bu mendeburların ayaklarının dibinde sürüneceğimi bilsem bile yine yapacağım bunu... Onların önünde kendimi alçaltacağım, eski hatalarımdan dolayı pişmanlık duyacağım. Onların kiliselerine, kutsal saydıkları işlerine yardım edeceğim.

Konfederasyon'a yardım ettiğimi, bundan kıvanç duyduğumu anlatacağım. Hatta gerekirse Ku Klux Klan örgütüne de üye olacağımı söyleyeceğim. Eskiden hayatlarını kurtardığım aptallara, bana karşı borçları olduğunu anımsatacağım. Size gelince Scarlett... Allahaşkına ilişki kurmak ve iyi geçinmek zorunda olduğum kimselere karşı kötü davranmayın. Onlara çürük tahtalar satmayın. Onları hiçbir zaman gücendirmeyin. Bakınız, bundan sonra Vali Bullock bu eve adımını atmayacaktır! Anlıyor musunuz? İlişkide bulunduğumuz bir sürü haydut ruhlu insan da buraya gelmeyecek artık! Yasakladığım halde davet edecek olursanız siz utanırsınız; çünkü onları ağırlamak için evin efendisini bulamayacaksınız. Onlar buraya gelecek olurlarsa ben de Güzel Watling'in evine giderim.

Rhett'in sözlerinden hayrete düşen Scarlett zoraki bir gülümsemeyle;

— Demek eskiden Mississippi'deki gemilerde kumar oynayan ve savaş sırasında vurgunculuk yapan adam saygıdeğer biri olmak istiyor! dedi. Pekiyi madem

öyle, işe Güzel Watling'in evini satmakla başlayın bakalım!

Rhett'e körü körüne indirilmiş bir darbeydi bu doğrusu!... Çünkü Scarlett, Rhett'in bu genelevin sahibi olduğundan emin değildi.

Rhett sanki Scarlett'in düşüncelerini okur gibi birden bir kahkaha atıverdi:

— Öğütlerinize teşekkür ederim!

*

* *

Rhett saygınlığını elde edebilmek için bundan daha uygun bir zaman bulmazdı. Çünkü Atlanta'da Cumhuriyetçiler'e ve Scalawaglar'a duyulan nefret daha da artmıştı. Bunların yönetimleri de tamamen çökmüştü.

Orduların tesliminden sonra Rhett'in adı da Yankeeler'in, Cumhuriyetçiler'in ve Scalawagler'in adlarının arasına karışmıştı. Halk kurulan askeri mahkemelerden çok çekmişti. Ama Bullock Vali olduktan sonra durum daha da kötüleşmişti. Zencilere oy hakkı verilmesinin sonucu olarak, Çumhuriyetçiler ile yandaşlarının durumları güçlenmişti. Buna karşılık halk prangaya vurulmuştu.

Zencilerin kafasına, kutsal kitapta yalnız iki topluluğun bulunduğu, bunların da Cumhuriyetçiler'le günahkârlar olduğu yalanı sokulmuştu. Elbette hiçbir zenci günahkârların arasında yer almak istemediği için Cumhuriyetçiler'in tarafına geçiyordu. Yeni efendileri onlara oy kullandırıyor, birtakım Scalawaglar'ı ya da aşağı tabakadan beyazlarla birkaç zenciyi en yüksek makamlara getiriyorlardı. Önemli görevlere seçilen zencilerin ise iş başındayken yemek yemekten ya da giymeye bir türlü alışamadıkları ayakkabılarını çıkarmaktan başka yaptıkları bir şey yoktu.

Zencilerin pek azı okuma yazma biliyordu. Halk devletin koyduğu vergilerin altında eziliyordu. Yerel parlementonun çevresini bir sürü vurguncu, fırsat düşkünü ve dalgacı adam kuşatmıştı. Aralarında yol-

suzluk yaparak zengin olanlar da vardı. Bunlar asla yapılmayacak olan demir yollarının inşasını, asla gelmeyecek vagon ve lokomotiflerin satışını, asla inşa edilmeyecek resmi binaların ihalesini üzerlerine alırlardı ve böylece servet sahibi olurlardı.

Milyonlarca hazine bonosu çıkarılmıştı. Bu bonolar yasalara uygun biçimde dağıtılmıyordu. Namuslu bir adam olan Hazine Müdürü, Cumhuriyetçi olmasına rağmen bu bonoların dağıtımına karşı çıkmış, hatta bunları imzalamayı bile kabul etmemişti. Ama devlet dairelerine dalgalar halinde gelen bu heriflerin karşısında bir şeyler yapmayı başaramamıştı.

Eskiden devlet tarafından işletilen demiryolları yılda bir milyon dolara yakın kâr sağlarken şimdi açık veriyordu. İş başına getirilen adamlar çalıp çırpıyordu. Cumhuriyetçiler ile zenciler ücretsiz seyahat ediyorlardı. Zenciler pazar ve yortu günlerinde yük vagonlarına dolarlar, gezmek ya da oylarını kullanmak için ülkeyi bir uçtan öteki uca kadar gider gelirlerdi.

Bir kâr sağlamadığı gerekçesiyle okul açılmıyordu. Paralı okullara da ancak birkaç aile çocuklarını gönderebiliyordu. Bunun sonucu olarak bir nesil câhil kalıyordu.

Maliyedeki düzensizlik ve hırsızlıklardan çok halkın canını sıkan, onu çileden çıkaran Vali'nin Georgialılar'ı, Kuzeyliler'e tanıtımı ve onları temsil ediş biçimiydi. Georgialılar ne zaman hileci müteahhitlere karşı isyan etseler, Vali hemen Washington'a gider, orada bir kongrede Güneyliler'in zencilere yaptıkları suikastlardan, hükümet darbesi hazırlıklarından söz ederdi. Hemen arkasından da bunların tamamen temizlenmesi gerektiğini söylerdi. Oysa yerel hükümet içinde zencilere karşı düşmanca tavırlar takınan ve kargaşalık çıkarmak isteyen hiç kimse yoktu. Çünkü hiçbir Güneyli ne yeni bir darbe sonucu, ne de süngü önünde ölmek istiyordu. Georgialılar sessizlik içinde belini düzeltmeye, "iftira değirmeni" denen yönetim çarkını düzeltmeye çabalıyor, böylece harabeye dönmüş olan ül-

keyi yeniden imar etmeye çalışıyordu. Vali nihayet günün birinde baklayı ağzından çıkardı ve Georgia'nın bir baş belası olduğunu, onu demir bir elle yönetmenin uygun olacağını Washington'a anlattı. Vali'nin bu tutumu, Georgia'yı çekemeyenler grubunu bir hayli sevindirdi.

Ülkede her önüne gelen çalıp çırpmaya ve adam öldürmeye başladı. Karşı çıkmak, hak aramak bir yarar sağlamıyordu. Çünkü Birleşik Devletler ordusu, bütün gücüyle hükümeti koruyordu. Atlanta halkı Vali Bullock'un, Scalawaglar'ın, Cumhuriyetçiler'in ve onlarla ilişkisi olan herkesin adını nefretle anıyordu. Rhett'in de onlarla ilişkisi vardı. Ama Rhett şimdi sırtını onlara çevirmişti. O, kendisini yalnızlığa sürüklemekte olan akıntıyı var gücüyle geçmeye çalışıyordu.

Oyununu çok iyi ve yavaş yavaş oynadı. Önce içki arkadaşlarından tek tek uzaklaştı. Ne Yankee subayları, ne Scalawaglar, ne de Cumhuriyetçilerle çıktı. Sonra Demokrat Parti'nin toplantılarına katıldı, onlara açıkça oy verdi. Bu arada kumar oynamayı da bıraktı. Bazen canı Güzel Watling'in evinde olmayı istediği zamanlarda da, Atlanta ileri gelenlerinin yaptıkları gibi geceleyin gizlice gitti. Oysa eskiden orada olduğunu belli etmek için atını öğleden sonraları evin önüne bağlardı.

Din adamları bile Rhett'teki değişikliğe hayret ettiler. Çünkü küçük Wade'in elinden tutarak kilisede ayaklarının ucuna basa basa saygıyla yürüyordu. Onları bu durumda gören halk şaşırıp kaldı. Çünkü herkes Wade'in katolik olduğunu sanıyordu. Çünkü Scarlett katolikti ya da öyle olduğu tahmin ediliyordu. Yıllardan beri kiliseye adım atmamıştı. Annesi Ellen'ın ona aşıladığı birçok insanca duyguya duyguya olduğu gibi din konusuna da çoktan veda etmişti. Herkes onun Wade'e dinsel terbiye vermeyi ihmal ettiğini biliyordu. Rhett'in bu eksikliği giderdiğini görmek Atlanta halkını sevindirdi.

Rhett dalına basılmadığı zaman dünyanın en kibar

adamlarından biri olurdu. Kibarlığı sayesinde hayatlarını kurtardığı adamları da hemen kendisinden yana çekmeyi başardı. Bu kişiler, ona minnet duyduklarını söyledikleri zaman onlara;

— Benim yerimde siz olsaydınız aynı biçimde davranırdınız! diye cevap veriyordu.

Kiliseye ve kutsal dava uğrunda ölenlerin ailelerine para yardımı yaptı. Mrs. Elsing'i bir köşeye götürerek yaptığı bu yardımı kimseye söylememesini özellikle rica etti. Oysa bu kadının çenesinin düşük olduğunu ve bu durumu herkese söyleyeceğini, hatta kapalı dükkanların vitrinlerine ilan yapıştıracağını bile biliyordu.

Mrs. Elsing sert bir tavırla;

— Bize neden yardım yapmak istediğinizi anlamıyorum! diye sordu.

Rhett bu yardımı savaşta ölen silah arkadaşlarının ruhlarını huzura kavuşturmak ve kendisinden daha az mutlu olan kimseleri sevindirmek için yaptığını söyleyince Mrs. Elsing'in ağzı hayretten bir karış açık kaldı.

Scarlett, Mrs. Merriwether'a Rhett'in savaşa gittiğini söylemişti. Ama bunun doğru olmadığını sanmıştı. Zaten bir o değil, hiç kimse Rhett'in savaşa katıldığına inanmamıştı.

Mrs. Elsing bu kez;

— Siz savaşa gittiniz mi? Hangi bölükte? Hangi alaydaydınız? diye şaşkınlığını belli ederek sordu.

Rhett gerekli ve inandırıcı bilgileri verince Mrs. Elsing bir kez daha hayretler içinde kaldı:

— Topçu alayı demek! Tanıdıkların hemen hemen hepsi ya piyade ya da süvari alayındaydı... Sorun şimdi çözülüyor.

Mrs. Elsing sözlerini bitirir bitirmez, gözlerini Rhett'in gözlerinin içine dikerek orada alaycı bir parıltı görmeyi bekledi. Ancak Rhett gayet ciddi ve alçakgönüllü bir tavır içinde görünüyordu.

Rhett:

— Piyade alayında görev yapmayı çok isterdim efendim! dedi. Ama West Point savaşında bulunduğu-

mu bildikleri için bana topçu alayında görev vermeyi daha uygun buldular. Bu son savaş sırasında işten anlayan adamlara çok ihtiyaç duyuluyordu. Kayıplarımızın ne kadar ağır olduğunu biliyorsunuz. Topçu alayından hemen hemen kimse kurtulamadı. Ters bir rastlantı sonucu bu alayda tanıdık bir kimse de yoktu. Bütün savaş boyunca Atlanta'dan bir kişiye bile rastlamadım.

Mrs. Elsing'in şaşkınlığı gittikçe artıyordu.

— Yaa, demek öyle! dedi ve Rhett'in alçaklığı konusunda ağzından çıkan sözlere çok üzüldü.

— Canım madem orduya katıldınız da, bunu şimdiye kadar neden söylemediniz? Utandınız sanırım!

Rhett; Mrs. Elsing'in gözlerinin içine bakarak;

— Konfederasyon'a yaptığım hizmetlerden, ilerde yapabileceklerimden daha az mı kıvanç duyduğumu sanıyorsunuz? dedi.

— Öyle ise canım, bu kadar gizlilik neye Allahaşkına?

— Geçmişle ilgili bazı sorunlardan utanıyordum.

Mrs. Elsing yemedi içmedi, hemen Mrs. Meriwether'ı bulup ona Rhett'in yardım yaptığını ve aralarında geçen konuşmayı bütün ayrıntılarına varıncaya kadar anlattı.

— Şuna inanmanı isterim Dolly'ciğim, utandığını söylerken koskoca adamın gözleri yaşla doldu. Evet az kaldı gözlerinden yaş boşanacaktı. Doğrusu ben de ağlamamak için kendimi zor tuttum.

Mrs. Merriwether:

— Ne dalgacı adamdır o! dedi. Savaştaki serüvenlerine olduğu kadar gözyaşlarına da inanmam. Ben yapacağımı biliyorum zaten. Madem topçu alayındaymış, bunu Albay Carleton'a bir mektup yazıp soracağım. Albay herhalde bana cevap verir, teyzelerimden biriyle evlenmişti. Zaten topçu alayına komuta eden de Albay Carleton idi.

Mrs. Merriwether dediğini yaptı ve Albay Carleton'a mektup yazarak Rhett'in hakkında bilgi istedi. Aldığı

cevap onu hayretler içinde bıraktı. Albay, Mrs. Merriwether'a gönderdiği mektupta Rhett'i övüyor, onun başarılarını saymakla bitiremiyordu. Göklere çıkardığı Rhett için "dünyaya topçu olarak gelmiş, cesur bir asker, efendi bir adam, öyle ki yaptığı hizmetlerden dolayı kendisine verilen rütbeyi bile reddetti!" diyordu.

Mrs. Merriwether Albay Carleton'dan gelen mektubu Mrs. Elsing'e göstererek;

— Şaştım kaldım, doğrusu!... dedi. Cesareti hakkında yanılmışız. Scarlett ile Melanie onun Atlanta'nın düştüğü gün savaşa gittiğini söyledikleri zaman inanmamıştık. Ama ne olursa olsun Scalawag'ın ve rezil adamın biri değil mi? Sevmiyorum işte, zorla değil ya!

Mrs. Elsing:

— Zaten onun bu kadar kötü bir insan olabileceğini hiç sanmıyordum! diye cevap verdi. Konfederasyon için dövüşen bir kimse tamamen kötü olamaz. Bana göre beş para etmeyen Scarlett'tir. Dolly sen de farkediyor musun bilmiyorum, ama Rhett Scarlett ile evlendiğine utanıyor ve bunu belli etmeyecek kadar kibar davranıyor.

— O utanacak, öyle mi? Hıh! Onlar birbirine gayet iyi uymuş, tencere yuvarlanmış kapağını bulmuş gibiler. Böyle saçma şeyler nereden aklına geliyor senin?

Mrs. Elsing, Mrs. Merriwether'ın son sözlerine bir hayli alındı.

— Saçma falan değil söylediklerim! Şimdi anlatacaklarımı iyi dinle. Dün bardaktan boşanırcasına yağan yağmurda arabasıyla Peachtree Sokağı'nda bir aşağı, bir yukarı gidip geliyordu. Yanında üç çocuğu ile Dadı da vardı. Beni görünce arabasına alıp evime kadar götürdü. Ona 'Yüzbaşı Butler, çocukları böyle nemli havalarda dolaştırmak sağlıkları bakımından iyi olmaz. Onları artık eve götürseniz daha iyi olur!' dedim. Canının sıkıldığı davranışlarından belli oluyordu. Bana cevap vermedi, ama bu görevi Dadı yerine getirdi: 'Ev ciğeri beş para etmez bir sürü insanla dolu. Çocuklar için hava nemli de olsa burası evden daha iyi!'

— Pekiyi, o zaman Rhett bir şey söylemedi mi?

— Hayır, ağzını bıçak açmıyordu. Dadı'ya şöyle bir bakmakla yetindi. Dün Scarlett'in evinde büyük bir whist partisi düzenlediğini biliyorsun, değil mi? Evine hep adi kadınları davet etmiş. Bahse girerim Yüzbaşı Butler onlara kızını öpmeleri için izin vermemiştir.

Mrs. Merriwether'ın hâlâ yumuşamaya niyeti yoktu.

— Haydi canım sen de! dedi.

Ama bir hafta sonra o da gerçeklere boyun eğmek zorunda kaldı.

Rhett'in bankada bir dairesi vardı. Onun burada ne yaptığını banka müdürleri bile bilmiyorlardı. Bankanın birçok hissesine sahip olduğu için hiç kimse ağzını açıp da Rhett'e bir şey söyleyemiyordu. Zaten kısa bir süre sonra da onun bankacılık konusundaki yeteneğini kabul etmek zorunda kaldılar.

Rhett bankadaki çalışması sırasında herkese terbiyeli davranıyor, müşterilere uysal bir insan olarak görünüyordu. Bazen bütün gününü dairesinde çalışarak geçirdiği oluyordu. Böylece ülkenin ileri gelen kişileriyle aynı düzeyde olduğunu kanıtlamak istiyordu.

Fırın ve pastanesini geliştirmek isteyen Mrs. Merriwether bankaya başvurmuş ve evini ipotek ederek iki bin dolar borç istemişti. Ama bu isteği, evi iki kez ipotek edildiği gerekçesiyle reddedilmişti. Mrs. Merriwether bankadan bağırıp çağırarak çıkarken Rhett onu durdurdu ve öfkesinin nedenini sordu.

Mrs. Merriwether'a ilgi göstererek;

— Herhalde bir yanlışlık olmalı efendim! Evet ortada müthiş bir yanlışlık var! dedi. Paraya ihtiyacınız olduğu biliniyor. Ben size evinizi ipotek etmeden, yalnızca sizin sözünüze güvenerek istediğiniz parayı vereceğim. Sizin gibi büyük bir işyerini yoktan var eden bir kimseye güvenmemek olmaz. Banka ancak sizin gibi kimselere kredi açmakla kıvanç duyar. Lütfen gidip benim dairemde oturunuz. Ben kısa sürede isteğinizi yerine getireceğim.

Rhett, yüzünde bir gülümsemeyle döndü ve tahmin ettiği gibi gerçekten bir yanlışlık olduğunu söyledikten sonra Mr. Merriwether'a iki bin doların kendilerine verileceğini bildirdi.

Nefret ettiği ve kendisinden çekindiği bir adamın böyle bir iyiliğini kabul etmek Mrs. Merriwether'ı sinirlendirdi, hatta çılgına çevirdi. Ama sonunda parayı almayı kabul etti. Rhett hiçbir şeyin farkında değilmiş gibi davranarak Mrs. Merriwether'ı odasının kapısına kadar uğurlarken;

— Mrs. Merriwether, işinizde gösterdiğiniz beceriye hayaınım! Size bir şey sormama izin verir misiniz? dedi.

Mrs. Merriwether, başını "evet" anlamında o kadar ilgisizce eğdi ki, şapkasının tüyü ancak sallandı.

— Kızınız Maybelle küçükken küçük parmağını emdi mi bilemem, ama eğer emmişse ne yaptınız bunu önlemek için?

— Efendim?

— Kızım Bonnie durmadan parmağını emiyor. Bu alışkanlığını bir türlü önleyemiyorum.

— Onu bu huyundan vazgeçirmelisiniz, yoksa ağzının biçimi bozulur.

— Biliyorum biliyorum. Öyle de güzel bir ağzı var ki... Ama nasıl vazgeçireceğimi bilmiyorum.

Mrs. Merriwether gayet soğuk bir tavırla;

— Canım Mrs. Scarlett bilir! dedi. İki evlat büyüttü.

Rhett yere bakarak içini çekti.

— Tırnaklarının arasına sabun koydum ama bir işe yaramadı.

— Sabun mu? Hıh! Elbette bir işe yaramaz. Ben Maybelle'in parmağını kinine batırmıştım. İnanın Yüzbaşı bir daha parmağını ağzına götürmek aklına gelmedi.

Rhett:

— Kinin mi? Bakın bunu düşünmemiştim. Efendim size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum doğru-

su! dedi ve Mrs. Merriwether'a yüzünde teşekkür izleri taşıyan öyle bir gülümsemeyle baktı ki, yaşlı kadın şaşırdı. Hatta Rhett'e veda ederken o da gülümsemek zorunda kaldı.

Mrs. Elsing'in önünde Rhett hakkında yanıldığını asla söylemedi, ama namuslu bir kadın olduğu için de çocuğunu seven bir adamın tamamen kötü bir insan olmayacağını itiraf etmekten kendini alamadı.

Scarlett ne yazık ki Bonnie gibi güzel bir kızla hiç ilgilenmiyordu. Ama Rhett'in kızına böylesine düşkün oluşu herkesin hoşuna gidiyordu. Onun bu davranışı karısına bir darbe niteliğindeydi. Rhett ise Scarlett'in tutumuna aldırış etmiyordu.

Bonnie yürümeye başlayınca Rhett onu gezdirmeye çıkardı. Onu arabayla giderken yanına, atla çıktıklarında eyerinin önüne oturtuyordu. İkindinin sonuna doğru bankadan çıktığı zaman kızını elinden tutar ve onun küçük adımlarına uyarak ve sorduğu bir sürü soruya cevaplar vererek Peachtree Sokağı'na giderdi. Herkes grup zamanı verandasına ya da bahçesine çıktığı için, Bonnie'yi Rhett ile beraber görür ve küçük kızla konuşmaktan çok hoşlanırdı. Onu gören herkes mavi gözlerine, iri bukleli siyah saçlarına hayrandı. Rhett kızıyla yapılan bu konuşmalara katılmaz, ama halinden kızı ile ilgilenenlere teşekkür ettiği anlaşılırdı.

Atlantalılar'ın mükemmel bir bellekleri vardı ve bu hazinelerinin zayıflayacağı düşünülemezdi. Hayat şartları çok ağırdı. Herkes, Vali Bullock ve avenesiyle ilişkisi olanlara kötü gözle bakıyordu. Ama annesi ile babasının bütün güzelliklerini ve zarifliklerini üzerinde toplayan Bonnie, adeta Rhett için Atlantalılar'ın kendisine karşı ördükleri ilgisizlik duvarını aşmasını sağlayan bir merdiven gibiydi.

*

* *

Gün geçtikçe Bonnie biraz daha serpiliyordu. Vücut yapısı, tıpkı büyükbabası Gerald O'Hara'ya benziyordu. Kısa bacakları, İrlandalılara özgü iri mavi gözle-

ri ve müthiş bir iradenin işareti sayılan dört köşeli bir yüzü vardı. Gerald'ın bir saman alevi gibi parlaması ve bağırıp çağırması küçük kıza geçmişti. Bonnie tıpkı büyükbabası gibi istediği yapılınca hemen susuyordu. Babası yanında olduğu zaman daima haklı çıkıyor ve istediğine kavuşuyordu.

Scarlett ve Dadı'nın karşı çıkmalarına rağmen Rhett onu şımarttı. Çünkü Bonnie'den çok memnundu; ancak hoşuna gitmeyen bir tek şey vardı: Kızının karanlık korkusu!

İki yaşına kadar Bonnie, Wade ile Ella'nın odasında yattı. Ama Dadı lambayı alıp odadan çıktığı zaman hiçbir neden yokken ağlamayı huy edindi. Bu durum gittikçe kötüleşti. Bonnie gece yarısı yatağında uyanıyor ve avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Öteki çocukları uyandırdığı gibi, bütün ev halkını da telaşlandırıyordu. Hatta bir gece Rhett Doktor Meade'i çağırmak zorunda kaldı. Doktor eve gelip Bonnie'yi muayene ettikten sonra bunun nedeninin kötü rüyalar görmesi olduğunu söyleyince Rhett'in canı çok sıkıldı. Korktuğu zaman kızın ağzından ancak bir sözcük duyulabiliyordu: Karanlık!

Bonnie'nin avaz avaz bağırmasına çok kızan Scarlett ona bir güzel dayak atmanın uygun olacağını söyledi ve Wade ile Ella'nın uyumalarını engelleyeceği için odada bir lambanın bırakılmasına karşı çıktı. Rhett, Bonnie'nin bu durumuna çok üzülüyordu. Tatlı ve şefkat dolu bir sesle konuşarak kızının ağzından bu soruna çare olur umuduyla birkaç sözcük almaya çalıştı. Sonra da sert bir ifadeyli birini dövmek gerektiği takdirde bu görevi kendisinin yapacağını ve kurbanın da Scarlett olacağını söyledi.

Bunun sonucu olarak Bonnie'nin yatağı, Rhett'in yalnız yatmakta olduğu odaya getirildi. Küçük kızın yatağı, babasının büyük yatağının yanına konuldu; başucuna da ışığı renkli kağıtla azaltılan ve sabaha kadar yanan bir lamba yerleştirildi. Bu olay hemen kentte duyuldu ve doğal olarak dedikodu başladı. Bir kızın

iki yaşında bile olsa babasının yanında yatması doğru değildi. Bu konuda yapılan dedikodulardan Scarlett'e iki yönden saldırılıyordu. Biri, karı kocanın ayrı ayrı odalarda yatmalarıydı. "Bu, hoş bir şey değil!" diye yorumlanıyordu. İkincisi de; eğer çocuğun bir korkma sorunu varsa o zaman onun yatağının yeri babasının odası değil, annesinin yanı olmalıydı. Ama Scarlett Atlantalılar'a aydınlık bir odada uyuyamadığını ve Rhett'in de Bonnie'nin annesinin yanında yatmasını yasakladığını anlatacak durumda değildi.

Rhett:

— Siz ancak Bonnie avazı çıktığı kadar bağırınca uyanabilirsiniz ve o zaman da ona bir tokat atarsınız! demişti.

Scarlett, Rhett'in küçük kızının gece yarısı uyanmalarına ve korkularına gereksiz yere büyük önem verdiğini düşünüyordu. Ama Scarlett bu duruma ilk fırsatta bir çare bulacağını iddia ediyor ve Bonnie'nin yatağını tekrar çocukların odasına getirmeyi tasarlıyordu. Ona göre bütün çocuklar karanlıktan korkarlardı ve bunun çaresi de sert davranmaktı. Rhett bunu yalnızca kötü huyunun sonucu olarak yapıyor, böylece Scarlett'in yatak odalarını ayırmasının intikamını alıyordu.

Scarlett artık çocuk doğurmak istemediğini söylediği akşamdan sonra Rhett onun yatak odasına bir kez olsun adımını bile atmamıştı. Bir süre sonra da akşam yemeklerini dışarıda yemeğe başlamıştı. Ancak bu durum, Bonnie'nin korkularının başlamasıyla sona ermişti. Gecenin sessizliğinde saatin tik taklarından başka bir şey işitmeyen Scarlett onun nerede olduğunu sabahlara kadar düşünürdü. Rhett'in "Şekerim dünyada bir sürü yatak var!" dediğini anımsar ve ürperirdi. Ama ona bir şey sormaya ya da söylemeye cesaret edemiyordu. Çünkü Rhett'in hemen fırsattan yararlanıp üzerine laf kalabalığıyla çullanacağını ve yatak odasının kapısını kilitlemek konusundaki düşüncesiyle alay edeceğini biliyordu. Üstelik bu davranışında Ash-

ley'nin oynadığı rolü yüzüne vurmaktan da geri kalmayacaktı. Evet Bonnie'yi kendi odasında yatırarak ondan intikam aldığı bir gerçekti.

Rhett'in Bonnie'nin korkularına ne kadar önem verdiğini ve ona ne kadar düşkün olduğunu Scarlett'in anlamasına, bir gece bütün ev halkını ayağa kaldırması yetti.

O gün Rhett, abluka kırdığı dönemden bir arkadaşına rastladı. İki arkadaşın da birbirine anlatacak çok konuları vardı. Scarlett, onların içmek üzere nereye gittiklerini kesin olarak bilmiyordu ama Güzel Watling'de olduklarından kuşkulanıyordu. Rhett yine o gün Bonnie'yi her zamanki ikindi gezisine götürmek için eve gelmedi. Aynı zamanda akşam yemeği için de eve uğramadı. Bonnie, topladığı çeşitli böcekleri babasına göstermek için can atıyordu. Bu yüzden pencerenin önüne oturdu ve onu beklemeye başladı. Ama onun karşı çıkmalarına ve bağırmasına rağmen Lou küçük kızı yatağına yatırdı.

Ya Lou lambayı yakmayı unuttuğu ya da lamba söndüğü için evde olağanüstü bir durum yaşanırken Rhett çakır keyif bir halde çıkageldi. Bonnie öyle feryat ediyordu ki, onun sesi ta ahırdan duyuluyordu. Bonnie bir aralık uyanmış ve babasına seslenmişti, onun odada olmadığını anlayınca da feryadı basmıştı. Kafasında canlandırdığı bir sürü hayalet ona saldırıyordu. Scarlett'in ve uşakların getirdikleri lambaların ışıkları onu sakinleştirmeye yetmiyordu.

Rhett, basamakları üçer üçer çıkarak odaya geldi ve kızını kucağına aldı. Onun hıçkırıklar arasında "karanlık" sözcüğünü söylemesi üzerine rengi kireç gibi oldu ve öfkeyle Scarlett ile zencilere doğru döndü.

— Lambayı kim söndürdü? Bonnie'yi karanlıkta kim bıraktı? Prissy, seni mendebur seni! Eğer senin derini yüzmezsem...

— Aman afandım, kabahat bende değil, Lou'da!

— Aman Tanrım! Hayır hayır, Allah canımı alsın ki ben bir şey yapmadım!

— Yeter, susun! Emirlerimi biliyorsunuz! Defolun buradan, bir daha da gözüme görünmeyin! Scarlett, Lou'ya para verin ve bu mendebur ben aşağı inmeden önce defolup gitsin! Şimdi herkes dışarı çıksın!

Zenci uşak ve hizmetçiler dışarı çıktılar. Lou hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Scarlett ise odadan çıkmadı. Bonnie'nin kendi kucağındayken avazı çıktığı kadar bağırmasına rağmen, Rhett'in kollarında sustuğunu görünce çok üzüldü. Küçük kızın kollarını babasının boynuna dolayışı ve o zamana kadar ağzını bıçak açmazken Rhett'e neden korktuğunu anlatışı yürek parçalayıcı bir durumdu.

Rhett gayet tatlı ve şefkat dolu bir sesle;

— Demek senin üstüne oturdu, öyle mi? dedi. Pekiyi büyük müydü?

— Evet babacığım! Çok büyüktü, korkunçtu! Üstelik uzun tırnakları vardı.

— Haa, tırnakları da vardı demek! Haydi sen artık üzülme. Ben sabaha kadar senin yanında onu bekleyeceğim ve gelince, hemen öldüreceğim.

Rhett gayet tatlı ve inandırıcı bir sesle konuşuyordu. Sesinin yumuşaklığı Bonnie'nin hıçkırıklarının kesilmesini sağladı. Oysa Scarlett, Rhett'in küçük kız ile böyle konuşmasına çok kızıyordu. Sonunda dayanamadı.

— Allahaşkına Rhett!...

Ama o, susmasını işaret etti. Bonnie kucağında uyuduktan sonra onu yatağına yatırdı. Sonra Scarlett'in yanını geldi.

— Bu mendebur Lou'nun derisini yüzeceğim. Ama bu işte sizin de hatanız var. Lambanın yanıp yanmadığını kontrol etmek için neden odaya gitmediniz?

— Canım biraz sakin olunuz. Bonnie mahsus böyle şeyler yapıyor. Çünkü siz onu çok fazla şımarttınız. Yoksa bütün çocuklar karanlıktan korkarlar. Wade de korkardı. Ama ben onu kesinlikle şımartmadım. Bırakın bir iki gece ulusun. Bakın sonra nasıl unutacaktır korkmayı!...

— Ulumak mı?

Scarlett, Rhett'in gözlerinin alev saçtığını görünce kendisini döveceğini sandı.

— Sen hayatımda tanıdığım kadınların en aptalısın, en insafsız olanısın!

— Bonnie'nin ileride sinirli ve korkak olmasını istemiyorum.

— Korkak ve sinirli mi? Ama bu biraz fazla! Çünkü onun böyle suçlanacak hiçbir eksiği yok. Ama sizde öyle bir kafa var ki, büyük küçük herkesin acısını anlayacak durumda değilsiniz. Özellikle bir çocuğun korkularına, onun tırnaklı ve boynuzlu bir canavar görmesine aldırış etmezsiniz, değil mi? Ama bir gece yatağınızda kaynar suya düşen bir kedi gibi bağırdığınızı unutmayın hanımefendi. Hem de pek uzun bir zaman geçmedi sanırım.

Scarlett şaşırdı, çünkü bu korkunç rüyasından söz edilmesini hiç istemiyordu. Bu nedenle başka bir konuda saldırıya geçmeyi düşündü.

— Onu çok şımartıyorsunuz ve...

— Bonnie'ye eskisi gibi davranmakta devam edeceğim. Böylece her gece uyanmayacak ve karabasan görmekten de kurtulacak.

— Madem dadılık yapmak istiyorsunuz, o zaman evinize daha erken ve daha derli toplu gelmelisiniz.

— Eve erken geleceğim, ama canım istediği zaman zil zurna sarhoş olacağım.

O geceden sonra Rhett eve her akşam erken geldi. Bonnie yatmadan önce onun yanında bulundu. Çocuğun küçücük elini avucunun içine alıyor ve o uyuyuncaya kadar başucundan ayrılmıyordu. Kızcağızın uykusu derinleştikten sonra da ayaklarının ucuna basarak odadan çıkıyordu.

Lambayı yakıyor ve yatak odasının kapısını aralık bırakıyordu. Arada bir Scarlett, Dadı, Prissy ya da Pork yavaşça gidip lambanın yanıp yanmadığını kontrol ederlerdi.

Rhett eve çoğunlukla ağzına bir damla içki koyma-

dan gelirdi. Bu durum aylarca sürdü. Ama bir gün viski içmişti. Eve geldiği zaman Bonnie'yi kucağına aldı ve ona;

— Babana bir öpücük yok mu? dedi.

Küçük kız yüzünü ekşitti, eliyle burnunu tıkamaya çalıştı ve babasının kucağından inmeye çalışarak içtenlikle;

— Hayır, çok fena! dedi.

— Neden?

— Babacığım fena kokuyorsun! Ashley amca böyle kokmuyor.

Rhett Bonnie'yi halının üstüne bırakarak;

— Vay canına! dedi. Bana perhiz tavsiye edecek bir avukatla karşılaşacağımı hiç sanmıyordum.

Bu olaydan sonra yemeklerden sonra bir bardak şarap içmekle yetindi. Bardağın son damlalarını yalayan Bonnie şarabın tadını ise hiç de fena bulmuyordu.

Rhett'in yüz hatları eski halini aldı. Bonnie babasıyla birlikte atın üzerinde kırlarda dolaşmaya bayılıyordu. Açık hava onu daha da zindeleştiriyordu. Rhett, savaşın başladığı günlerdeki dillere destan olan yakışıklı haline tekrar kavuşmuştu.

Rhett'i hiç sevmeyenler bile, onu Bonnie ile birlikte atla gezerken gördükleri zaman gülümsüyorlardı. Eskiden onunla konuşmanın sakıncalı olduğunu sanan kadınlar şimdi yol ortasında durup Bonnie'nin saçlarını okşuyorlardı. İhtiyar kadınlar bile bu Rhett'in Bonnie'ye gösterdiği ilgiyi takdirle karşılıyor ve onun pek kötü bir adam olmadığını söylüyorlardı.

6

Ashley'nin doğum yıldönümüydü. Melanie, evinde o akşam bir toplantı düzenledi. Bu Ashley için süpriz olacaktı, çünkü toplantıdan onun dışında herkesin haberi vardı; hatta Wade ile Beau'nun bile... Atlanta'nın bütün kibar halkı bu toplantıya davet edilmişti. General Gordon ile eşi de, daveti büyük bir memnuniyetle karşılamışlardı. Alexander Stephens sağlığı elverdiği takdirde geleceğini bildirmişti. Konfederasyon'un yöneticilerinden Bob Tombs ve davetliler arasındaydı. Gün boyunca Scarlett, Melanie, India ve Pittypat evde oradan oraya koşuşmuşlar, pencerelere perdeler asmışlar, gümüş takımları parlatmışlar, döşemelerin cilalanmasını denetlemişler, pasta ve şerbetler hazırlamışlardı. Scarlett, Melanie'nin bu kadar çalışkan, bu kadar mutlu olduğunu hiç görmemişti.

Melanie neşe içinde Scarlett'e seslenerek;

— Biliyorsun ki şekerim Ashley'nin doğum gününü yıllardır kutlayamadık! dedi. Oniki Meşeler'de verilen garden partiyi(*) anımsıyorsun değil mi? Hani Mister Lincoln'un gönüllü topladığı günden beri... Evet evet, işte o zamandan beri kutlayamadık. Zavallı Ashley akşamları eve öyle yorgun geliyor ki, bugünün doğum günü olduğunu bile bilmeyecektir. Bütün davetliler gelince ne güzel bir süpriz olacak değil mi?

Archie kalın sesiyle;

— Mister Ashley yemeğe gelince çimendeki fenerleri görecek. Onları görmemesi için hiçbir şey yapmacayacak mısınız? diye sordu.

Archie bütün hayatı boyunca böyle büyük bir davet hazırlığı görmemişti.

(*) Bahçede, parkta düzenlenen davet.

Bu nedenle davetle çok ilgileniyor, elinden geldiğince yardım ediyordu. Aynı zamanda bu davet onun için ilk tecrübesi olacaktı. Mrs. Elsing ile Fanny'nin yaptığı fenerler özellikle onun dikkatini çekiyordu. Çünkü Archie bugüne kadar böylesini hiç görmemişti.

Melanie:

— Ah, çok doğru! Bunu hiç düşünemedik! dedi. Archie ne iyi ettin de bizi uyardın. Aman Tanrım! Şimdi ne yapmak gerek bilemiyorum, şaşırdım kaldım. Onları çalılara ve ağaçlara asmalı... İçlerine de birer mum koymalı... Davetliler gelirken de yakmalı... Scarlett biz yemekteyken bunu yapmasını Pork'tan rica edebilir misin?

Arcihe dayanamadı:

— Efendim siz dünyanın en akıllı insanısınız, ama bazen sapıtıyorsunuz. Pork böyle şeylerden ne anlar! Mumları yakarken, fenerleri tutuşturur. Siz Mister Wilkes ile yemeğinizi yerken bu işi ben yaparım.

Melanie, ona minnet dolu gözlerle bakarak;

— Archie sen ne iyi bir adamsın! dedi. Sen olmasaydın benim halim ne olurdu. Haydi mumları şimdiden hazırlasan fena olmaz sanırm.

Archie:

— Ben de öyle düşünüyorum efendim! diyerek mahzene doğru yürüdü. Sakallı, tek gözlü, tahta bacaklı, eski kürek mahkumu gittikten sonra Melanie, verdiği karara pişman olduğunu belirtti.

— Kaş yapayım derken, göz çıkardım galiba! Fenerleri Pork'un asmasını istiyordum, ama... Archie'nin çam sakızı olduğunu bilirsin. Zavallı zencilerin başından ayrılmaz. Onların da Archie'den ödleri kopuyor. Yanlarında durduğu zaman zencilerin elleri ayakları dolaşıyor.

Scarlett yüzünü asarak;

— Evimde böyle bir serseriyi hiçbir zaman bulundurmak istemem! dedi. Scarlett'in ondan nefret ettiği kadar, Archie de genç kadından nefret ediyordu. Bu nedenle hiç konuşmuyorlardı.

Melanie vicdan azabı duydu:

— Ama zararsız bir adam! Sonra Ashley ile Beau'ya öyle bağlı ki, o buradayken kendimi güvende hissediyorum.

India:

— Melly doğruyu söyle! O, daha çok sana bağlı! diye atıldı. Ben şu görüşteyim: Bu izbandut gibi herifin karısı... Şey... Yani karısı şey olduktan sonra sevdiği. saydığı ilk insan sensin. Eğer biri sana hakaret ederse canı pahasına bile olsa o kişiden intikamını alarak sana olan bağlılığını, sevgisini ve saygısını göstermek için yanıp tutuşuyor.

Melanie utancından kızardı:

— Öyle şey mi olur canım?

Scarlett yüzünü buruşturarak;

— Bir ayı gibi pis kokan bu herife bu kadar önem vermenin nedenini bir türlü anlayamıyorum! dedi. Scarlett her fırsatta onu kötülüyordu. Çünkü Archie, onun kürek mahkumlarını işçi olarak çalıştırmasına karşı çıkmıştı. Scarlett, onun davraşını affetmiyordu.

— Melly ben gidiyorum. Önce yemek yiyeceğim, sonra da vergilerin ödenmesi için odun deposuna uğrayacağım. Hugh Elsing ile arabacılara da para verilecek.

Melanie:

— Odun deposuna mı gideceksin? dedi. Ashley, ikindiye doğru Hugh'u görmek için oraya gidecekti. Onu saat beşe kadar orada alıkoyabilir misin? Eve erken dönerse bizi böyle telaşlı görecek ve durumu anlayacaktır. O zaman süprizimizin de bir anlamı kalmayacak.

Scarlett, önerinin hoşuna gittiğini belli etmeden.;

— Olur, onu oyalamaya çalışırım! dedi.

Bu sırada India'nın donuk gözlerini üzerinde hissetti. Scarlett "ne zaman Ashley'den söz edilse bana böyle dik dik bakar!" diye düşündü.

— Çok güzel! Mümkün olduğu kadar onun eve geç gelmesini sağla. India arabayla gidip onu alacak. Scar-

lett Allahaşkına sen de bu akşam erken gel, olur mu? Bu davette çok çok eğlenmeni istiyorum.

Scarlett evine dönerken hırçın bir tavırla "bu davetten yararlanmamı istiyormuş!" diye düşündü. "Güzel de, neden davetlileri India ile beraber gidip almamı tavsiye etmedi?"

Öteki davetlerde Scarlett, Melanie'ye elinden gelen yardımı yapardı. Ama bu davet ötekilerine hiç benzemiyordu. Bir kez bu, Melanie'nin verdiği en büyük davetti. İkincisi Ashley'nin doğum yıldönümüydü. Scarlett konukları karşılamak için Ashley'nin yanında durmayı ne kadar çok arzu ederdi.

Mağazası ile odun deposuna gitmek için her zamankinden daha şık giyinmeye dikkat etti. Yeşil elbisesini ve yeşil tüylerle süslü şapkasını giydi. Eğer alnının üzerine saçlarını dökseydi daha da güzel görünecekti. Ama böyle bir şey yaptığı takdirde Rhett saçlarını usturayla kazıtacağına yemin etmişti.

Çok güzel bir ikindi vaktiydi; hava güneşli ama sıcak değildi. Ara sıra esen meltem Scarlett'in şapkasını süsleyen tüylerle oynaşıyordu. Genç kadının kalbi, Peachtree Sokağı'ndan inerken neşeyle çarpıyordu. Zaten Ashley'yi ne zaman görmeye gitse hep bu heyecanı duyardı. Hugh Elsing ile arabacıların paralarını verdikten sonra belki onlar Ashley ile kendisini uzun odada yalnız bırakırlardı. Ashley ile başbaşa kalmak o kadar seyrek oluyordu ki! Bir de Melanie onu oyalamasını rica etmişti.

Mağazaya çok neşeli bir biçimde girdi ve Willie ile öteki görevlilere işlerin nasıl gittiğini sormadan paralarını verdi. Oysa günlerden cumartesiydi ve halk köylerden alışveriş yapmak için kasabaya geliyordu. Buna rağmen Scarlett mağazasındaki hiçbir işçisine bir soru sormadı.

Oradan çıkıp odun deposuna giderken yolda birçok Carpetbaggerli kadınla konuştu. Onların kendisi gibi şık olmadıklarını gördü. Birçok adam şapkasını çıkarıp onunla sohbet etti ve ona saygılarını sundu.

Scarlett çok mutluydu. Yurttaşlarının arasında bir kraliçe gibi yürüyordu.

Yolda ikide bir durup konuşması odun deposuna tam zamanında gelmesini engelledi. Hugh ile arabacılar, bir tahta istifinin üzerinde oturmuş, onu bekliyorlardı.

— Ashley burada mı?

Hugh:

— Evet burada! dedi. Sanırım hesapları kontrol ediyor.

Scarlett:

— Bugün hesapları kontrol etmenin sırası değil, dedikten sonra sesini alçaltarak konuştu:

— Melly bu akşamki davet hazır oluncaya kadar onu burada alıkoymamı söyledi.

Hugh gülümsedi, çünkü o da davet edilmişti. Böyle toplantıları çok seviyordu.

Scarlett, Hugh'un ve arabacıların paralarını ödedi ve onlara bugünlük işlerinin sona erdiğini anlatmak ister gibi dönüp büroya doğru yürüdü. Geldiğini gören Ashley, onu kapıda karşıladı. Saçları güneşte parlıyor, dudaklarında da bir gülümseme görülüyordu.

— Scarlett bu saatte dışarıda ne işiniz var? Melanie bana bir süpriz hazırlarken neden yardım etmek için evde kalmadın.

Scarlett nefret dolu bir sesle;

— Canım Ashley! dedi. Siz çıldırmışsınız galiba. Melly duyacak olursa hayal kırıklığına uğrar.

— Merak etmeyin canım, belli etmem! Atlanta'nın en çok hayret eden adamı rolünü oynayacağım.

— Pekiyi söyleyin bakalım, bunu size kim haber verdi?

— Tanıdığım kişilerin hemen hemen hepsi davetli. İlk General Gordon davet edilmiş. Bu davete kanmayacağını, çünkü bu gibi toplantıları düzenleyen kadınların oyun çevirebileceklerini söyledi. Büyükbaba Merriwether de bu konuda beni uyardı. Bir gün Mrs. Merriwether onun onuruna bir ziyafet vermiş ve onu tuzağa

düşürmek istemiş. Ne yazık ki kendisi tuzağa düşmüş. Anlayacağınız eskiden kendilerine süpriz yapılan ya da yapılmak istenen kişiler haber verdiler bana.

Scarlett:

— Bu rezalet! dedi. Ama hem süprizin duyulmasına, hem de kendisinin tepkisine gülümsedi.

Ashley "ne yapalım?" der gibi boynunu büküp gülümserken Scarlett onun Oniki Meşeler'de tanıdığı adama benzediğini düşünüyordu. O, öyle az gülümsüyordu ki... Hava çok güzeldi. Ashley neşeli neşeli konuşuyordu.

Scarlett kendisini on altı yaşlarında hissetti ve eski neşesine kavuştu. Heyecandan boğazı tıkanır gibi oluyordu. Canı şapkasını çıkarmak, "hurra!" diye bağırıp havaya fırlatmak istiyordu. Ama Ashley'nin bu hareketine ne diyeceğini bilemediği için birden durdu. Ama durgun hali çok kısa sürdü ve katılırcasına gülmeye başladı. O kadar çok güldü ki gözlerinden yaş geldi. Ashley de neşelendi ve o da Scarlett'in kahkaha tufanına katıldı.

Nihayet her ikisi de sakinleşti. Ashley;

— Scarlett içeri gir, hesapları kontrol edelim! dedi.

Scarlett, güneşin aydınlattığı büroya girdi ve masanın önündeki bir sandalyeye oturdu. Ashley de yüksekçe bir yere oturup ayaklarını sallamaya başladı.

— Ah Ashley, bugün hesaplara bakmak istemiyorum. Yeni bir şapka giydiğim zaman hesap yapamayacağımı sanıyorum.

— Demek başınızda böyle güzel bir şapka olunca cahilliğiniz daha da artıyor. Scarlett günden güne güzelleştiğinizi farkediyor musunuz?

Ayağa kalktı ve Scarlett'i daha iyi seyredebilmek için ellerinden tutup kollarını açtı.

— O kadar güzelsiniz ki, hiç ihtiyarlamamanızı istiyorum.

Scarlett, bu anı büyük bir heyecanla beklemişti. Buraya gelirken onun ellerinin sıcaklığını hissetmeyi o kadar çok arzulamıştı ki... Onunla Tara'daki olaydan

sonra hiç başbaşa kalmamıştı. Ama çok garipti, ellerinin teması onda hiç heyecan uyandırmamıştı. Oysa eskiden bütün vücudu titrerdi. Demek ellerinin teması, artık onu eskisi gibi sarhoş etmiyordu. Kalbi sakindi; bu da onu şaşırtıyordu. Çünkü karşısındaki adam, yine onun eski Ashley'si idi. Pekiyi neden, Ashley'nin yanında ve üstelik başbaşa olmasına rağmen böyle soğuk kalıyordu?

— Ashley ihtiyarlıyorum ben! Biliyor musun artık soluk soluğa kalıyorum.

— Evet halinizden belli oluyor. Scarlett şunu çok iyi bilmeni isterim. Altmış yaşına da gelsen benim için hep aynı Scarlett olarak kalacaksın. Sizi her zaman Oniki Meşeler'de çevrenizde bir düzineye yakın genç erkekle görür gibi olurum. Küçük çiçeklerle bezenmiş bir elbiseniz vardı. Omuzlarınıza da dantelli bir şal atmıştınız. Başınızda da yeşil kurdelerle süslü bir hasır şapka vardı. Bu kıyafetinizi çok iyi anımsıyorum. Çünkü zindandayken ancak onun anısıyla yaşadım.

Ashley birden durdu ve yüzü morardı. Sonra yavaş yavaş Scarlett'in elini bıraktı.

— Scarlett o zamandan beri her ikimiz de bir hayli yol aldık ve asla üzerinde olmamamız gereken bir yolda yürüdük. Siz bu yola duraksamadan ve neşeli girdiniz. Ben ise istemeyerek ve ayaklarımı sürterek bu yolda yürüdüm.

Masanın üstüne oturdu, Scarlett'e baktı ve dudaklarında bir gülümseme belirdi. Ancak bu gülümsemede, kısa bir süre önce Scarlett'i neşelendiren gülümsemeden hiçbir iz yoktu. Tersine bu çok hüzünlü bir gülümseyişti.

— Evet siz hızlı gittiniz ve beni arabanızın arkasına bağladınız. Bazen 'siz olmasaydınız benim halim nasıl olurdu?' diye sorarım.

Scarlett:

— Pekiyi ama canım, ben size bir yardım yapmadım ki!... dedi ve Rhett'in bu konudaki sözlerini anımsadı.

— Ashley ben olmasaydım siz yine olduğunuz gibi kalırdınız. Belki de bir gün zengin olurdunuz, ama muhakkak büyük bir adam olurdunuz.

— Hayır Scarlett, hayır! Kendimde hiçbir zaman bu gücü görmedim. Öyle sanıyorum ki siz olmasaydınız bir köşede unutulan bir adam olurdum. Evet zavallı Cathleen Calvert ve onun gibi büyük bir ad taşıyan birkaç kişinin uğradıkları duruma düşerdim.

— Ne olur Ashley, böyle şeyler söylemeyin! O kadar üzgün bir haliniz var ki...

— Hayır üzgün değilim! Daha doğrusu artık üzgün değilim! Eskiden çok üzgün bir halim vardı, ama şimdi yalnızca...

Birden durdu. Scarlett, onun ne anlatmak istediğini farketti. Onun içini hiç kimse okuyamamıştı. Ama şimdi her şeyi açık seçik gördüğü gibi onun içini görebiliyor ve ruhunun derinliklerinde kopan fırtınayı hissedebiliyordu.

— Ashley böyle konuşmanız bana büyük acı veriyor. Aynı Rhett'i dinler gibiyim. Beni sürekli bu gibi şeylerle kırbaçlar... O kadar ki, zaman zaman feryat etmek isterim.

Ashley gülümsedi:

— Scarlett, beni Rhett'e benzettiğiniz oldu mu?

Scarlett:

— Ah yok, hayır! Siz... Siz o kadar ince bir ruha sahipsiniz ki... O ise... diye kekeledi.

— Benzeriz Scarlett! İnan ki benzeriz... Çünkü ailelerimiz birbirine çok benzerdi. Bizim aynı öğrenimi görmemize neden oldular. Önümüze aynı sorunları çıkardılar. Başlangıçta aynı yoldan yürüdük. Sonra yollarımız ayrıldı. Çünkü onun ulaşmak istediği amaç başka, benimki başkaydı. Aynı biçimde ve aynı şeyleri düşünüyorduk; ama başka biçimde hareket ediyorduk. Örneğin savaşın gerekli olduğuna ne o inanıyordu, ne de ben. Ama ikimizin davranışı değişik oldu. Ben hemen silaha sarıldım, o ise son anı bekledi. O da, ben de savaşın bize bir yarar sağlamayacağını ve daha başlama-

dan önce savaşı kaybedeceğimizi biliyorduk. Ben umutsuz bir davayı savunmayı kabul ettim, o ise etmedi. Zaman zaman düşündüm ve ona hak verdim. Sonra da yeniden...

Scarlett, Ashley'yi her zaman sabırla dinlemesine rağmen, bu kez sabırsızlık göstererek onun sözünü kesti:

— Ah Ashley, aynı sorunun iki ayrı cephesini görmekten ne zaman vazgeçeceksiniz? Böyle hareket edenler hiçbir zaman, hiçbir amaca ulaşamamışlardır.

— Doğru söylüyorsunuz, ama asıl neyi kastettiğinize bakalım. Ben zaten hiçbir şeyin peşinde koşmadım. Bir tek istediğim vardı; o da ben, ben olmaktı.

Acaba Scarlett ne demek istemişti? Gerçi bunu bilmemek olası değildi. Çünkü onun düşünceleri belliydi ve hayatta tek amacı paraydı. Ama böyle olmasına rağmen şimdi düşünceleri karmakarışık olmuştu. Parası vardı, ama paranın her şey olmadığını yavaş yavaş anlamaya başlamıştı. Çünkü para onun kaygı ve korkularını ortadan kaldırdıysa da, onu arzuladığı mutluluğa kavuşturamamıştı. Scarlett, "eğer paramız olsaydı ve siz de benim yanımda bulunsaydınız, o dünyanın en mutlu kadını olurdum!" diye düşündü. Ama şu anın güzelliğini bozmak istemediği için sustu ve acı bir gülümsemeyle;

— Demek siz, siz olmak istiyorsunuz, öyle mi? dedi. Ben ise tamamen değişik bir düşüncenin peşine düşmüştüm. O yüzden bir türlü ben, ben olamadım. Amaçlarıma gelince onlara kavuştuğumu sanıyorum. Zengin olmak ve yoksulluk kaygısından uzak olmak istiyordum.

— Pekiyi ama Scarlett, zengin ya da yoksul olmak benim umurumda bile değildi.

— O halde amacınız neydi?

— Şu sıra bilmiyorum. Bir zamanlar amacımı belirlemiştim. Ama şimdi unutur gibi oldum. Benim istediğim bir tek şey var: Huzur! Sevmediğim insanlar tarafından rahatsız edilmek istemiyorum. Hoşuma gitme-

yen şeyleri yapmam için baskı altında tutulmam benim canımı sıkıyor. Kim bilir belki de eski günleri arıyorum. Ama artık o günlerin geçmişte kaldığını da çok iyi biliyorum. Çevreme çöken yeni alemin gürültüsü beni çok rahatsız ediyor.

Ashley'nin sözleri, Scarlett'te yankılar uyandırıyordu; ama o yine de susmayı uygun buldu. Sesinin tonu, Scarlett'e geçmiş günleri anımsatıyordu. Ama o; Oniki Meşeler'de hasta ve güçsüz bir halde yere kapanıp, "bir daha arkama bakmayacağım!" diye kendi kendine söz verdiği günden sonra geçmişine kesinlikle eğilmemişti.

Scarlett:

— Yaşadığımız bu dönem daha çok hoşuma gidiyor! dedi. Ama Ashley'nin yüzüne bakmaya cesaret edemedi ve onun tepkisini bekledi. Bir şey dememesi üzerine konuşmasını sürdürme cesaretini kendinde buldu.

— ...Bundan sonra her zaman yapılabilecek önemli şeyler var. Öyle güzel toplantılar yapılıyor ki!...Hayat bence çok renkli; eski günler ise insanın içini karartıyordu. Evet şimdi bu dönem benim daha çok hoşuma gidiyor.

Ashley hafifçe gülmeye başladı. Scarlett'in içini okuyordu. Onun çenesini tuttu ve başını kendisine doğru çevirdi. Scarlett'in kendisine bakmaya cesaret edemediğini anlamıştı.

— Ah Scarlett ne güzel de yalan söylersiniz. Evet bir bakıma bugünkü hayat daha renkli! Ama şikayet edilecek tarafı da bu ya! Eski günler renkliydi, ama güzel ve tatlıydı. Sessizlik de ona bir başka güzellik veriyordu. Birbiriyle çelişen iki duygunun arasında bocalayan Scarlett başını eğdi. Ashley'nin o yumuşak sesi, ellerinin teması Scarlett'in kapadığı kapıları yavaşça açıyordu. Bu kapılar eski güzelliklere doğru açılıyordu. Scarlett'te yavaş yavaş da olsa geçmişe dönmek isteği canlanıyordu. Ama kapılarda ne kadar görkemli manzaralar görürse de bunlara direnmek gerektiğine inanı-

yordu. Çünkü ilerlemek için geçmişin acı yükü altında ezilmemek gerektiği görüşündeydi.

Ashley, Scarlett'in çenesini bıraktı, elini tutup avucunun içine aldı.

— Anımsıyor musunuz Scarlett! diye konuşmaya başlayınca genç kadın kafasının içinde bir tehlike çanı çalındığını hissetti. Ve hemen kendini toplayarak içinden "arkana bakma! Arkana bakma!" dedi.

Şimdi Scarlett büyük bir zevk, huzur, güzellik alemine dalmış gibiydi. İleride pişmanlık duyacak olsa bile bu andan yararlanmak gerektiğine inanıyordu.

Ashley:

— Anımsıyor musunuz Scarlett? diye tekrar etti ve bir anda bulundukları odanın duvarları kayboluverdi. Yıllar geri geri gitmeye başladı. Bir ilkbahar günüydü, birlikte at üzerinde bir yoldan gidiyorlardı. Ashley konuştukça elleri, Scarlett'in elini sıkıyor, sesi de unutulan eski şarkılar gibi hazinleşiyordu. Tarletonlar'ın garden partisine gidiyorlardı. Scarlett Ashley'nin güneşin altında parlayan altın rengindeki saçlarına bakıyordu. Şimdi yerinde yeller esen beyaz evde dans etmişlerdi. Sesi orada çalınan keman sesleri kadar ahenkli çıkıyordu. Sonra birden sahne değişiverdi. Mevsim sonbahar oldu. Uzakta av köpekleri havlıyordu. Sonra Noel geldi. Beyazların ve zencilerin yüzleri kayboluyordu. Yıllardan beri hiç değişmemişler gibi gülümsüyorlardı. Kızıl saçlı, uzun bacaklı Stuart ile Brent, genç atlar gibi azgın Tom ile Boyd, ateşli bakışlara sahip Joe Fontaine, doğal hareket ve davranışlarıyla olağanüstü zarif görünün Cade ile Raiford Calvert sanki ona bakıyor gibiydiler. Boğazı içtiği konyakla yanan John Wilkes ile Gerald da vardı.

Bir fısıltı, hoş bir koku halinde Ellen'ın hayali de oradaydı. Bütün bu insanlardan, çevrelerine o günün mutluluğuna benzer bir mutluluk ve güven duygusu yayılıyordu.

Ashley sustu, göz göze geldiler. Her ikisi de sakin görünüyordu. Gözlerinin önünde birlikte geçirdikleri,

ama artık var olmayan gençlikleri canlanıyordu.

Kalbi sızlayan Scarlett;

— Neden mutlu olamadığını şimdi anlıyorum! dedi. Eskiden anlamamıştım. Zaten kendimin de neden tam anlamıyla mutlu olamadığımı anlayamıyordum. Canım biz ne tuhaf insanlarız. Allahlık iki ihtiyar gibi konuşuyoruz. Evet ihtiyar değiliz, ama bu süre içinde birçok şey değişiverdi.

Scarlett, Ashley'nin yüzünü inceledi ve artık onun gençliğe veda ettiğini gördü. Sarı saçları kırçıllaşmaya başlamıştı.

Scarlett umutsuzca, "ona beni geçmişe götürmesi için zorlamasına izin vermemeliydim!" diye düşündü. "Arkama bakmak istememekte haklıydım. İnsan çok acı çekiyor ve bütün geçmişi insanın önünde bir sıradağ gibi canlanıyor. Sonuçta insan önüne bile bakmaya cesaret edemiyor. Zaten Ashley'nin kabahatı burada... Önüne bakmasını hiç bilmiyor. O bugünü görmüyor, gelecekten de korkuyor. Bu yüzden de geçmişine sığınıyor doğal olarak... Bunu eskiden hiç anlayamamıştım. Ashley de hiç anlayamamıştı zaten... Ah Ashley, sevgilim, bu biçimde geçmişe uzanamazsın! Böyle davranman sana bir yarar sağlıyor mu? Ah... Ah, eski günlerin canlanmasına fırsat vermemeliydim. Ah keşke kanmasaydım. Eski mutlu günleri anımsadık da ne oldu sanki! İnsanın yüreği sızlıyor, paramparça oluyor o kadar!"

Scarlett ayağa kalktı, Ashley hâlâ onun elini tutuyordu. Artık gitmesi gerekiyordu. Scarlett'in eski günlerden söz etmeye ve Ashley'nin yorgun, üzgün, hüzünlü, perişan yüzüne bakmaya cesareti yoktu.

Sesindeki titremeyi ve boğazına takılan acıyı belli etmemeye çalışarak;

— O zamandan beri bir hayli yol aldık! dedi. O zaman ne güzel hayaller kurardık değil mi? Ah Ashley hiçbir şey umut ettiğimiz, düşündüğümüz gibi olmadı...

Ashley hüzünlü bir sesle;

— Zaten hiçbir şey umut edildiği gibi gerçekleşmez! diye cevap verdi. Hayat kendisinden beklediğimiz şeyleri bize vermek zorunda değildir. Bize verilenle yetinmeliyiz ve mutlu olmaya çalışmalıyız.

Scarlett'in yüreği birden acıyla burkuldu. Düşe kalka yürüdüğü uzun yolu düşündü. Genç kız halini. renkli ve süslü elbiseler giydiği dönemi, çevresinde dönüp duran hayranlarını ve annesini anımsadı. Birden gözleri yaşla doldu, vücudunun ürperdiğini hissetti. Sonra yanaklarından gözyaşları akmaya başladı. Aptallaşmış gibi duran, konuşmaya bile gücü kalmayan Ashley'ye, ağrılar içinde kıvranan bir çocuk gibi bakıyordu.

Ashley hiçbir şey söylemedi ve onu kendine doğru çekti. Başını omuzuna koydu, yanağını yanağına dayadı. Gözyaşları akmıyordu artık... Bir ihtiras ve ateşli bir aşk izi taşımıyan bir davranışla, iyi bir arkadaş gibi Ashley'ye sokulmak insana ne büyük bir zevk ve güç veriyordu. İşte Ashley'nin anıları da onunkilerine benziyordu. Gençlik dönemleri birlikte geçmiş, hayata birlikte atılmışlardı. Ama daha sonra değişik yolları izlemişlerdi.

Dışarıda ayak sesleri işitildi. Her ikisi de arabacılardan biri sanarak aldırış etmedi. Scarlett Ashley'nin kalbinin hızlı hızlı çarpışını dinliyordu. Tam bu sırada Ashley onu birden itti. Bu ani hareketi karşısında şaşıran Scarlett, ona baktı. Ama Ashley oralı bile olmadı; perişan bir hal alan gözlerini kapıya dikmişti.

Scarlett merakla arkasına döndü ve India'yı gördü. Benzi uçuk, gözleri parlıyordu. Archie de oradaydı; kör bir papağana benziyordu. Arkalarında da Mrs. Elsing vardı.

*

* *

Scarlett, bürodan nasıl çıktığını anımsamıyordu. Ama Ashley'nin uyarısı üzerine oradan uzaklaşmış ve kendisine sırt çeviren Mrs. Elsing ile India'ya selam bile vermeden doğrucu evine gelmişti. Çok utanmıştı ve şu anda da perişan durumdaydı.

Ev boş ve sessizdi. Akşam oluyordu. Uşaklar cenazeye, çocuklar da Melanie'nin bahçesinde oynamaya gitmişlerdi. Melanie!... Bu ad tüm vücudunu titretti.

Merdivenleri hızlı hızlı çıktı ve hemen yatak odasına kapandı. Melanie'yi anımsadıkça damarlarındaki kanın donduğunu hissediyordu. Onlar muhakkak her şeyi görümcesine anlatırlardı. Zaten India her şeyi anlatacağını söylememiş miydi? Şimdi o büroda gördüklerini bine bin katarak anlatacaktı. India Scarlett'i yerin dibine batırmak için kardeşi Ashley'nin ve yengesi Melanie'nin adlarını lekelemekten bile çekinmezdi. Mrs. Elsing'in de çenesinin durması mümkün değildi. Oysa o, Archie ile India'nın arkasında olduğu için bir şey görememişti; ama ne fark ederdi?

Daha o gece bu olayı yıldırım hızıyla bütün kente yayacaklardı. Ertesi sabah zencilerin tavrı bile değişecekti. Herkes bıyık altından gülecekti. Melanie'nin davetine gelen kadınlar bir köşeye çekilip dedikodu yapacaklardı. Bu olay halkın ağzına düşünce de dallanıp budaklanacaktı. Onları susturmanın da imkanı yoktu. Çünkü Ashley'nin ceketinin kolundaki gözyaşları yeterli bir kanıt oluşturacaktı. Belki de şu an bu olay birilerine anlatılıyordu. Hatta onlar da duyduklarına akıllarından bir şeyler ekleyerek başkalarına anlatıyor olabilirlerdi.

Oysa Ashley'nin yanında geçirdiği dakikalar o kadar temizdi ki... Birden öfkelenerek, "bizi Noel günü onu öperken yakalamış olsalardı... Eğer Tara'da ona benimle beraber kaçmasını söylediğimi işitselerdi... Ah gerçekten bizi günah işlerken yakalasalardı yüreğim yanmazdı. Ama şimdi beni kollarının arasında bir arkadaş gibi sıkarken görüp bunun dedikodusunu yapmalarına tahammülüm yok!" diye düşündü.

Elbette bu açıklamasını kimse yutmayacaktı. Onu savunacak bir tek arkadaşı bile yoktu. Bir tek kimse çıkıp da "onun kötü bir şey yapmadığına inanıyorum!" demeyecekti. Çünkü bütün arkadaşlarının kalbini kırmıştı. Yeni dostları da ona gizliden gizliye diş biledikle-

rinden dolayı onu eleştirmek, ezmek, taşlamak için bu fırsatı kaçırmayacaklardı. Ashley'nin soylu bir ruha sahip olduğu herkesçe bilindiği için bütün suç ona yüklenecekti.

Scarlett bütün aşağılamalara, hakaretlere, alaylara, dedikodulara, imalı gülümsemelere göğüs gerebilirdi; ama ortada bir Melanie gerçeği vardı. India'nın Melanie'ye, onu Ashley ile sarmaş dolaş yakaladığını söylediği zaman genç kadının yüzünün alacağı hüzünlü hali düşündü ve ağlamaya başladı.

Pekiyi Melanie bu haberi duyduktan sonra ne yapacaktı? Ashley'yi bırakacak mıydı? Çünkü soyluluğuna bir leke düşürmemek için yapılacak tek hareket buydu. Bir çılgın gibi düşünmeye başladı: "O zaman Ashley ile ben ne yaparız? Ashley mutlaka kahrından ölür ya da onu böyle bir felaketle karşı karşıya bıraktığım için hayatı boyunca benden nefret eder."

İçini ölüm kadar müthiş bir korku kapladı, birden akan gözyaşları durdu. Pekiyi ya Rhett! Evet, o ne yapacaktı acaba? Rhett'in tepkisi ne olurdu?

Rhett belki de hiç bilmeyecekti. Bir atasözü vardır: "Son haberi olan kocadır!" Belki de kimse ona bu olayı anlatmayacaktı. Çünkü ona bu haberi vermek için insanın cesur olması gerekirdi. Herkes bilirdi ki, Rhett ilk önce tabancasını boşaltır, sonra da soru sorardı. Bu onun âdeti idi.

Scarlett "aman Tanrım, ne olur kimse ona bir şey söylemesin!" diye yalvardı. Ama birden Archie'yi anımsadı. Onun tek gözünü kendisinin yüzüne diken hâlini, hayalinde canlanınca dehşetten titredi. Archie'nin bütün kadınlara ve özellikle kendisine nefret duyduğunu biliyordu. O ne Allah'tan korkardı, ne de şeytandan. Namussuz kadınlara karşı korkunç bir kin besliyordu. Bu konudaki kini ona cinayet işletmişti ve bu olay ondaki kini daha da körüklüyordu.

Zaten Archie, Rhett'e haber vereceğini daha önce söylemişti. Onu vazgeçirmek konusunda Ashley'nin yaptığı her şeye rağmen, yine söyleyecekti. O Hıristi-

yanlık görevini yapmak için haber verecekti. Archie'yi durdurmanın tek yolu Ashley'nin onu öldürmesiydi.

Scarlett soyundu ve yatağına uzandı. Bin bir çeşit düşünce kafasında bir beliriyor, bir kayboluyordu. Odasına kapansa ve kimseyi görmese ne iyi olacaktı. Bu akşamki davete gitmemek için bir baş ağrısı bahane edebilirdi. Böylece bu olay için geçerli bir özür bulması ve kendisine savunma hazırlayabilmesi için sabaha kadar zamanı olacaktı. Başını umutsuzca yastığına gömdü ve;

— Bunu şimdi düşünemem! dedi. Evet şimdi bu konuyu düşünmemeliyim. Gücüme tekrar kavuştuğum zaman düşünürüm.

Hava kararmaya başlayınca uşaklar eve döndü. Onların ayak seslerini işitti. Uşakların her zamankinden daha az gürültü yapmaları dikkatini çekti. Kim bilir bu durum belki de kafasındaki kötü düşüncelerin ona oynadığı bir oyundu. Dadı kapısını vurdu, ama yemek yemeyeceğini söyleyerek onu gönderdi. Zaman Scarlett için hem çok ağır geçiyor, hem de hızla ilerliyordu. Tedirginlik onu güçsüz düşürüyordu.

Rhett'in merdiveni çıktığını işitti. Birden yatağından doğruldu ve uğrayacağı saldırıya karşılık vermek için bütün cesaretini toplamaya çalıştı. Rhett holden geçip odasına girdi. Scarlett derin bir soluk aldı. Demek Rhett'in haberi yoktu, buna çok sevindi. Rhett, odalarını ayırdıkları günden beri Scarlett'in odasına hiç girmemişti. Ama onun karşısında muhakkak ki yüzü kendisine ihanet edecekti. Yine de davete gidemeyeceğini ona söylemesi gerekirdi. Kendisini biraz toparlayacak zamanı vardı. Zaman! Neydi, nasıl bir şeydi zaman? Bunun asıl anlamı neydi? Acaba kim bilirdi zamanın ne olduğunu?

Onu büroda Ashley ile birlikte yakaladıkları andan itibaren bu kavram, Scarlett için yok olmuştu.

Rhett odasında bir aşağı bir yukarı dolaşırken Pork'un onun yanına girdiğini duydu. Rhett, Pork'a bazı şeyler söylüyordu. Daha sonra Pork'un odadan

çıktığını farketti ama ona bir şey sormaya cesaret edemedi.

Uzun bir süre sonra Rhett kapısını vurdu. Scarlett sesine dikkat ederek;

— Giriniz! dedi.

Rhett kapıyı açtı.

— Tapınağa girebilir miyim?

Odanın içi karanlıktı. Scarlett, onun yüzünü göremiyordu. Sesindeki heyecanı ve titremeyi Rhett fark etmemişti. İçeri girdi ve kapıyı kapadı.

— Davet için hazır mısınız?

— Üzgünüm gidemeyeceğim, çünkü başım çok ağrıyor. Benim yerime 'de sen git ve Mrs. Melanie'den özür dile.

Odaya derin bir sessizlik çöktü. Neden sonra Rhett'in alaycı sesi işitildi.

— Ne yaman, ne eşsiz şıllıksın sen!

Demek biliyordu her şeyi. Konuşacak gücü kendinde bulamayan Scarlett bütün vücudunun titrediğini hissetti. Suskun kalmayı uygun buldu. Zaten elinden başka ne gelebilirdi ki?

Rhett karanlıkta yavaş yavaş yürüdü ve cebinden çıkardığı kibriti yaktı. Oda birden aydınlandı. Yatağa yaklaştı ve Scarlett'e dikkatle baktı. Scarlett onun ziyafet elbisesini giymiş olduğunu gördü.

Rhett gayet sert bir sesle;

— Kalk! dedi. Davete gidiyoruz, biraz çabuk ol.

— Ah Rhett ben gidemem. Ne durumda olduğumu görüyorsun.

— Evet görüyorum. Kalk haydi!

— Rhett, Archie küstahlık edip de...

— Evet, söz etti. Babacan bir adamdır bu Archie!

— Sana bir sürü yalan anlattığı için onu öldürmeliydin.

— Çok tuhaf! Doğruyu söyleyen insanı niçin öldüreyim? Haydi, tartışacak zaman yok! Kalk diyorum sana!

Scarlett yatağına oturarak sabahlığını giydi. Gözle-

riyle Rhett'i izliyordu, onun tunç renkli yüzüne bakarak neler düşündüğünü anlamaya çalışıyordu.

— Gidemem Rhett! Bu sorun çözümlenmedikçe gidemem.

— Eğer bu akşam halkın önüne çıkmazsanız, bitmiştir artık. Bir daha bu kentte asla dolaşamazsınız. Ben karımın bir orospu gibi dolaşmasını hoşgörüyle karşılayabilirim, ama bir alçak gibi hareket etmesine asla katlanamam. Alex Stephens'ın size sırtını çevireceğini, Mrs. Wilkes'ın da evini terketmenizi söyleyeceğini bilseniz bile yine bu davete gideceksiniz.

— Rhett bırak da açıklayayım.

— Açıklamanıza gerek yok! Haydi giyinin bakalım, zaman kalmadı.

— India, Mrs. Elsing ve Archie aldandılar. Onların benden nefret ettiklerini de biliyorsun. India, benden o kadar çok nefret ediyor ki, beni lekelemek için kardeşinin hakkında bile dedikodu yapabilir. Ne olur bırakın da açıklayayım.

Scarlett büyük bir işkence içindeydi. Bu arada "Aman Tanrım, eğer 'haydi açıkla bakalım' derse ona ne anlatacağım, bu olayı nasıl ve ne biçimde açıklayacağım?" diye düşündü.

— Herhalde herkese hakkımda bir sürü yalan söylemişlerdir. Ben bu davete gidemem.

— Gideceksin! Yoksa ensenden tutup sürüklerim, o güzel kıçına da tekme atarım.

Rhett'in sözlerinde buz gibi bir ifade vardı. Bir hamlede Scarlett'i yataktan itti. Yere düşen korsesini alıp yüzüne fırlattı.

— Giy bakalım şunu! Ben bağlarım, takın şunu! Hayır hayır, Dadı'yı çağıramam. Senin ne mal olduğunu biliyorum... Ben dışarı çıkınca kapıyı kilitleyeceksin, değil mi?

Tüm korkularını unutarak öfkelenen Scarlett:

— Korkak falan değilim! Ben...

— Bırak şimdi bu lafları! Yankee askerini öldürdüğünü, General Sherman'ın ordusuna kafa tuttuğunu

yine anlatmaya kalkma! Öteki bir sürü niteliklerinin arasında kötülük etmek ve korkmak da var. Şunu iyi bil ki, seni davete senin için değil, Bonnie için götürüyorum. Herhalde kızımın geleceğini lekeleyecek değilsin? Haydi artık, tak şu korseni!

Scarlett, hızla sabahlığını çıkardı ve gece gömleğiyle kaldı. Belki Rhett kendisini böyle görünce ne kadar güzel olduğunu farkeder ve biraz olsun yumuşardı. Çünkü onu uzun zamandan beri bu durumda görmemişti. Ama Rhett onun yüzüne bile bakmadı. Scarlett'in elbise dolabına gitti ve giysilerine tek tek bakmaya başladı. Birçok tuvaletini dolaptan çıkarıp inceledi. Sonunda yeşil ipekten göğsü çok açık bir elbiseyi alıp yatağın üzerine fırlattı. Scarlett'e doğru yürüyerek;

— Şunu çabuk giy bakalım! dedi. Bu akşam kahverengi ya da mor elbise giyilmez. Üzerinde daha ciddi bir elbise olmalı. Akıntıya karşı kürek çekmelisiniz! Aksi halde tekrar sürüklenirsiniz. Yüzünüze fazlaca allık sürünüz. Öyle sanıyorum ki zina yaparken Museviler tarafından suçüstü yakalanan kadının yüzü bile sizinki kadar uçuk değildi. Dönünüz bakayım!

Korsesinin iplerini yakaladı ve o kadar sert çekti ki, dehşet içinde kalan Scarlett feryat etti.

— Rhett canımı acıtıyorsunuz! Ne yazık ki bu ipler senin boynuna dolanmamış!

Araba Melanie'nin evinin sokağına saptığı zaman müzik sesi işittiler. Bahçenin parmaklığının önünde durdukları zaman da evdeki neşeli gürültüyü farkettiler. Ev davetlilerle dolmuştu. Verandaya, bahçedeki fenerlerin aydınlattığı sıralara oturmuşlardı.

Scarlett arabada iken mendilini elinde sıkıyor ve: "Gidemem! Gidemem! Başka nereye olursa giderim, ama Melanie'nin evine gidemem!" diye düşünüyordu. "Bundan sonra Tara'ya gitmeliyim. Rhett, beni buraya getirmek için neden zorladı acaba? Melanie beni nasıl karşılayacak acaba? Ah, ben onun yüzüne nasıl bakacağım? İyisimi hemen kaçayım!"

Rhett, sanki onun içini okuyormuş gibi kolundan

yakaladı ve çürütecek kadar sıktı.

— Ben hayatımda alçak bir İrlandalı görmedim. Sizin o kadar övündüğünüz cesaretiniz nerede kaldı?

— Rhett ne olur, rica ediyorum dönelim! Bak sana her şeyi açıklayacağım.

— Açıklama yapmanız için önünüzde uzun bir zaman var. İşkence çekmeniz için ise ancak bir gece. İn bakalım! Bakalım aslanlar seni parçalayacaklar mı?

Scarlett ağaçlı yoldan güçlükle çıkıyordu. Asılmakta olduğu Rhett'in kolu bir demir parçası gibi güçlü ve sağlamdı. Onun heybetli görünüşü de kendisine cesaret veriyordu. Herhalde bu insanlara göğüs gerebilirdi. Onlar da kim oluyorlardı sanki! Hepsi de kendisini kıskanan mendeburlar değil miydi? Gerekirse hepsinin ağzının payını verebilirdi. Onların sözlerine kulak asmayacaktı. Ama ortada bir Melanie vardı ki...

Scarlett, Rhett'in kolunda verandaya kadar geldi. Rhett şapkası elinde sağa sola selam veriyordu. Tam onlar salona girecekleri sırada orkestra birden durdu. Scarlett'e öyle geldi ki orada bulunan halk gittikçe çoğalıyor ve dalgalar halinde üzerine geliyor, o tam boğulacağı sırada geri çekiliyordu. Acaba herkes ona sırtını mı dönecekti? Aman canım, ne halt ederlerse etsinler, aldırış bile etmeyecekti onlara! Başını kaldırdı, gözlerini biraz kıstı ve hafifçe gülümsemeye başladı.

Henüz en yakınında bulunan kimselerle bile konuşmasına fırsat kalmadan, birinin davetli kalabalığını yararak kendisine doğru ilerlediğini gördü. Salona bir sessizlik çöktü, Scarlett'in kalbi küt küt atmaya başladı. Davetlilerin kenara çekilip yol verdikleri kişi Melanie idi. Küçük adımlarla Scarlett'in yanına geldi. Ona herkesten önce hitap etmek istediği her halinden belli oluyordu. Kolunu Scarlett'in beline doladı ve tatlı bir sesle;

— Aman şekerim, bu ne kadar güzel bir elbise! dedi. Biliyor musun, bir melek gibi imdadıma yetiştin! Bu akşam India gelip bana yardım edemeyecek. Ne olur, konukları seninle birlikte ağırlayalım.

7

Scarlett odasına kapanınca, kendini tekrar güven altında hissetti. Elbisesinin buruşmasına aldırış etmeden boylu boyunca yatağına uzandı. Kendini parmağını oynatamayacak kadar güçsüz hissediyordu. Gözlerini kapattığı bir sırada kendini Ashley ile Melanie'nin arasında davetlileri kabul ederken gördü. Aman Tanrım ne korkunç bir şeydi bu! Bir daha böyle bir şeye katlanmaktansa Sherman'ın askerlerine göğüs germeye razı olurdu. Bir süre sonra yatağından kalkıp soyundu. Elbiselerini sağa sola fırlattı. Odada dolaşmaya, dolaşırken de düşünmeye başladı.

Gerilmiş olan sinirleri ona ihanet ediyordu. Vücudu baştan aşağı titriyordu. Saçlarını dağıtmak istedi, firketeleri çıkarırken yere düşürdü. Aynanın karşısına oturdu. Yüzüne, dağınık saçlarına baktı. Tarağı alıp her akşam yaptığı gibi saçlarını taradı. Bir ara tarağı şakağına çarptı. Bunun nasıl olduğunu bir türlü anlayamadı. Evet elleri titriyordu. Birkaç kez ayaklarının uçlarına basarak kapıya kadar gidip dışarıyı dinledi. Ama her taraf bir mezar sessizliğine gömülmüştü.

Rhett davet bittikten sonra onun arabayla eve yalnız dönmesine izin vermişti. Scarlett de bunun için Allah'a şükrediyordu. Rhett henüz eve gelmemişti. Bunun için de Allah'a şükretti. Çünkü utancı, korkusu, tir tir titremesi Rhett'in bakışlarına dayanabilmesine engel olacaktı. "Acaba Rhett nerede?" diye kendi kendine sordu. Sonra "herhalde o kadının yanındadır!" diyerek hayatında ilk kez Güzel Watling gibi kadınların olduğuna sevindi ve bunun için de Allah'a şükretti. Doğal olarak kocasının bir fahişenin evinde bulunması onun için çok ağır bir hareketti, ama elinden bir şey gelemezdi ki...

O akşam Rhett'in nerede olduğu, ne yaptığı umurunda bile değildi. Hatta onun ölüm haberini getirseler belki de çok sevinecekti. Ama Yarın! Evet yarın bu sorun tamamen bambaşka bir durumda tekrar karşısına çıkacaktı. Scarlett yarın bir bahane uyduracak, karşı saldırıya geçecek ve Rhett'in haksız olduğunu kanıtlayacaktı. Yarın, bu gecenin korkunç izleri silinecek ve o şimdi titrediği gibi titremeyecekti.

Ashley'nin yüzünü görür gibi oluyordu. Melanie onun yanından ayrılmamakla ne büyük bir rezaleti önlemişti. "Ah ne korkunç şey bunlar!" diye düşündü. Bütün vücudu titriyordu. Üşüdüğünü sandı, üzerine bir şey almak için çevresine bakındı. Sonra "ben ne aptalım, üşüdüğüm için titremiyorum ki!" diye söylendi.

"Eğer bu akşam uyumak istiyorsam biraz içmeliyim! Hem de çokça içmeliyim!' diye mırıldandı. Sonra söylediklerini biri duymuş gibi korktu. Kalkıp geceliğinin üstüne sabahlık giydi ve hemen karanlık hole çıktı. Topuklarından çıkan gürültü evin sessizliğini bozuyordu. Merdivenin ortasına kadar inince yemek odasının kapısının aralık olduğunu ve içerisinin aydınlık olduğunu farketti. Kalbi korkudan duracak gibi oldu. "Acaba eve döndüğüm zaman orada ışık yanıyor muydu?" diye düşündü. Heyecanı ışığı görmesini engellemiş olabilirdi. Yoksa Rhett eve dönmüş müydü? Eğer Rhett orada ise canı çok istemesine rağmen konyak içmekten vazgeçecekti. Ve ona belli etmeden gerisin geriye dönüp odasına kapanacaktı. Çünkü Rhett ile karşılaşmayı hiç istemiyordu. Odasında hiç olmazsa kendini güven altında hissediyordu. Çünkü kapısını yatmadan önce muhakkak kilitlerdi.

Scarlett daha sessiz olmak için ayağından terliklerini çıkarırken yemek odasının kapısı birden açıldı ve Rhett'in silüeti göründü. Scarlett onu bu halde hiç görmemişti. Bir mumun zayıf ışığı altında yüzü korkunçtu, vücudu da hafifçe sallanıyordu.

Rhett peltek bir sesle;

— Mrs. Butler, bana eşlik etmek istemez misiniz?

dedi.

Sarhoştu, bu her halinden belli oluyordu. Oysa ne kadar içerse içsin o daima kendine hakim olurdu. Merdivenin ortasında kocasına yakalanan Scarlett ne yapacağını şaşırdı, bir cevap veremedi. Ne kocasının çağrısına uyup aşağı iniyordu, ne de odasına kapanmak üzere yukarı çıkıyordu. Rhett kollarını ona doğru uzatarak sert bir sesle;

— Haydi gel buraya diyorum sana! dedi.

Scarlett, "çok şarhoş herhalde...Oysa çoğunlukla içtiği zamanlar çok kibar olurdu!" diye düşündü. Gerçekten Rhett içtiği zaman daha babacan olurdu ve sözleri belki insanı yaralardı, ama davranışları kesinlikle değişmezdi.

Scarlett sabahlığının göğsünü kapatıp merdivenleri inerken korktuğunu asla belli etmemesi gerektiğini düşünüyordu. Sert adımlarla yürürken Rhett ona yana çekilerek yol verdi. Ama öyle sahte bir sevgi gösterisiyle eğildi ki, Scarlett'in bütün vücudu ürperdi. Onun ceketsiz olduğunu, kravatının her iki ucunun boynundan sarktığını gördü. Tüm düğmeleri çözülmüş olan gömleğinin arasından göğsünün simsiyah kılları göze çarpıyordu. Saçları darmadağınıktı, gözleri kan çanağına dönmüştü. Yemek masasının üstünde bir mum yanıyordu. Gümüş bir tepsi içinde de ağzı açık bir şişe ile birkaç bardak vardı.

Rhett, Scarlett'in arkasından odaya girerken sert bir sesle;

— Oturun! dedi.

Şimdi Scarlett'in içini bambaşka bir korku kaplıyordu. Rhett ona yabancıymış gibi geliyordu. Konuşması ve davranışları çok değişikti. Onun bu kadar kaba hareket ettiğini hiç anımsamıyordu. Rhett özellikle kaba davranmak için kendini zorluyor gibiydi.

Rhett:

— Eve gelmek bayağılığında bulunmuş olmam, sizin yatmadan önce bir bardak içki içmenizi engellemesin! Bardağı doldurayım mı? dedi.

Scarlett, sesine sert bir tavır vermeye çalışarak;

— Hayır istemiyorum! dedi. Gürültü işittim de, onun için kalkıp geldim.

— Haydi canım, hiçbir şey işitmiş değilsiniz. Eğer burada olduğumu bilseniz kesinlikle gelmezdiniz. Odanızda bir aşağı, bir yukarı dolaştığınızı işittim. Canınız içki içmek istediği için aşağı indiniz. Haydi sıkılmayın!

— İstemi...

Rhett ani bir hareketle şişeyi eline aldı ve bir bardağa içki koydu. Ağzına kadar dolu olan bardağı sert bir biçimde Scarlett'e uzatırken içkinin bir bölümü masaya döküldü.

— İç şunu! Vay canına amma da titriyorsun ha! Hava o kadar soğuk mu? Haydi nazlanmayı bırak da, iç şunu! Gizlice kafa çektiğini biliyorum. Hem de ilaç kaşığı ile içmediğini de biliyorum. Sana ne zamandan beri hileli yollara sapmamanı, içki içmemeni söyleyecektim. Artık umurumda değil; içersen iç, bana ne! Canın ne isterse onu yap!

Scarlett, kendisine uzatılan bardağı geri çevirmemesi gerektiğini düşündü ve içinden Rhett'e lanet okuyarak aldı. Rhett onun aklından geçenleri gayet iyi anlıyor, biliyor, seziyordu. Oysa Scarlett bütün sırlarını ondan gizlemek istiyor ve buna çaba gösteriyordu. Ama ne yapsa boştu!

Rhett, bir kez daha sert biçimde sanki emir verir gibi bağırdı:

— İçin diyorum size!

Scarlett bardağı hızla ağzına götürdü ve tıpkı babası gibi bir dikişte içti.

Rhett onun içki içişini kanlı gözlerle izledi ve;

— Oturun! dedi. Sizinle biraz konuşmak, birçok kibar kimselerin katıldığı bu akşamki davetten söz etmek istiyorum.

Scarlett korktuğunu belli etmemeye özen göstererek;

— Sarhoşsunuz! Ben gidip yatacağım. Uykum var benim! diye cevap verdi.

— Sarhoşum ama gece yarısından sonra dut gibi olacağım. Şimdi yatmanıza izin vermiyorum. Oturun bakalım! Sesi sakin bir insanın konuşmasını andırıyordu, ama görünüşü avının üstüne atlamaya hazırlanan bir aslandan farksızdı. Ağzından çıkan her sözcük Scarlett'in yüzüne bir kırbaç gibi şaklıyordu. Ne yapacağını şaşırdı. Öyle şaşkın şaşkın ayakta dururken, Rhett birden ona yaklaşıp canını acıtırcasına elini sıktı ve sonra onu yavaşça itti. Scarlett acıyla inleyerek yanındaki sandalyeye kendisini bıraktı. Hayatında bu kadar korktuğunu anımsamıyordu.

Rhett ona doğru eğildi. Scarlett onun yüzünde kızgınlığın neden olduğu kırmızılığın daha da artmış olduğunu ve gözlerindeki ifadenin korkunç bir hal aldığını gördü. Rhett'in bakışlarında anlayamadığı ve bir anlam veremediği, öfke ve acıdan pek farklı olmayan bir şeyler vardı. Scarlett çekine çekine ona uzun süre baktı. Neden sonra Rhett onun karşısındaki bir sandalyeye oturdu ve kendi bardağını doldurdu.

Rhett içkisini ağır ağır yudumlarken bardağın üzerinden ona bakıyordu. Yemek odasında kısa süren sessizliği Rhett'in kahkahası bozdu. Scarlett bir irkildi ve bütün vücudunun yeniden titrediğini hissetti.

— Bu akşamki davet, eğlenceli bir komedi gibiydi, öyle değil mi?

Scarlett cevap vermedi ve gücünü toplayıp kendine gelmeye çalıştı. Rhett devam etti:

— Evet hoş bir komediydi. Bütün kahramanları tamamdı ve herkes rolünü başarıyla onuyordu. Kent halkı suçlu kadını taşlamak için toplanmıştı. Namusu ayaklar altına alınan koca, eşini mertçe savunuyordu. Kadın ise bütün suçunu namus perdesiyle örtmeye çalışıyordu. Aşıka gelince...

Sözün Ashley'ye geldiğini farkeden Scarlett ayağa kalkarak;

— Rica ederim! dedi.

— Durun canım! Bu akşam konuşmak sırası bende! Çok hoştu doğrusu... Aşıka gelince... O aptal gibi

çevresine bakınıyor ve 'yer yarılsa da içine girsem!' diye düşünüyordu. Nefret edilen bir kadının kocasını baştan çıkarmak çok güzel bir şeydi; ama bu zavallı kadının bütün suçları üzerine alması daha da güzeldi. Öyle değil mi? Oturun bakayım!

Scarlett çaresizdi, Rhett'in isteğine uydu, oturdu.

— O zavallı kadının, sizin ve Ashley'nin hakkında ne düşündüğünü merak ediyorsunuz... Eğer olayı duymuşsa neden böyle davrandığını anlamaya çalışıyorsunuz. Belki de kendini harcayarak görünürdeki durumu kurtarmaya çalıştığını düşünüyorsunuz. Sizi çirkeften kurtarmasına rağmen, onun bir aptal olduğunu sanıyorsunuz. Ama bir...

— Dinlemiyorum artık sizi...

— Yooo, dinleyeceksiniz! Size, sizce belirsiz ve karanlıkta olan bazı konuları aydınlatacak bir iki şey söyleyeceğim. Mrs. Melanie bir aptaldır. Ama sizin sandığınız ve sizin düşündüğünüz aptallardan değildir. Birinin olayı ona haber verdiği belli oluyor, ama onun söylenenlere inanmadığı da gayet iyi anlaşılıyor. Gerçek bütün çıplaklığı ve tüm ayrıntılarıyla gözlerinin önüne serilse bile, Mrs. Melanie yine de inanmayacaktır. Çünkü onun sevdiği insanlara, böyle bir suçu yüklemeyecek kadar soylu bir ruhu vardır. Ashley'nin ona nasıl bir yalan uydurduğunu bilmiyorum... Ama şu bir gerçek ki, Melanie hem Ashley'yi seviyor, hem de sizi. Sizi niçin sevdiğini ise bilmiyorum.

— Eğer bu kadar çok sarhoş olmasaydınız size her şeyi açıklardım. Ama şimdi...

— Sizin açıklamalarınız beni hiç ilgilendirmez. Çünkü ben gerçekleri sizden çok daha iyi biliyorum. Bu komedinin en çok hoşuma giden yanı da, birçok günahımdan dolayı yatağınızdan beni yoksun bırakmanıza karşılık, kalbinizde Ashley ile ilgili suç dolu birtakım arzular beslemenizdir. "Kalpte arzular beslemek!" Çok güzel bir cümle değil mi? Bu komedide gayet güzel cümleler var, siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

"Rhett acaba hangi komediden söz ediyordu?" diye düşündü, ama Scarlett'in kafası çok perişan bir durumdaydı. Ne düşündüklerini sonuçlandırıyordu, ne de sonuçlara bir anlam verebiliyordu. O yalnızca Rhett ile göz göze gelmemeye çalışıyor ve yarı karanlık olan çevresine, ürkek ürkek bakıyordu.

— Narin vücudunuzun kaba davranışlarıma tahammülü olmadığı için beni odanızdan attınız, değil mi? Çünkü çocuk istemiyordunuz. İşte bu durum karşısında kalbim paramparça oldu. Arzularımı başka yerlerde teselli etmeye çalıştım. Bunun üzerine siz de Mister Wilkes'ı baştan çıkardınız. Canım bu adama da bir türlü akıl erdiremiyorum. Çünkü hem karısına karşı olan manevi başlılığını koruyamıyor, hem de kendi cismine işkence ediyor. Neden bir karar vermiyor acaba? Ondan çocuklarınız olsa reddetmezsiniz değil mi? Üstelik bu çocukları, benim evlatlarım diye bana yutturmaya da kalkarsın öyle değil mi?

Scarlett daha fazla dayanamayarak yerinden fırladı. Rhett de onun kanını donduran o ünlü kahkahasıyla gülmeye başladı. Sonra Scarlett'i zorla oturttu ve ona doğru eğildi. İri esmer ellerini açıp kapayarak;

— Şunlara bakınız şekerim! dedi. Hiçbir vicdan azabı duymadan, seni bunlarla paramparça edebilirim. Eğer bu Ashley'yi kafanızdan söküp atmaya yarayacaksa bir an bile duraksamam. Ama değmez! Bu nedenle Ashley'yi bir daha düşünmemeniz için başka bir yol izleyeceğim. Nasıl mı? Göstereyim: İşte böyle başınızı iki elimin arasına alırım. Sonra kafatasınızı bir ceviz kırar gibi kırarım. Böylece belleğinizden Ashley denen o adam yok olur gider.

Güçlü ellerini Scarlett'in başına koymuştu. Parmakları onun dağınık saçlarının arasında yılan gibi dolaşıyordu. Okşuyor muydu, yoksa canını mı acıtıyordu, belli değildi. Scarlett'i kendisine bakmaya zorladı. Scarlett karşısında alkolün etkisiyle o kadar çok değişmiş bir adam gördü ki, bu kişinin bir yabancı olmasından korktu. Scarlett hayatı boyunca hiçbir zaman pa-

niğe kapılıp gücünü kaybetmemişti. Birden kendini toparladı. Yeşil gözleri alev alev parlıyordu.

— Sarhoş herif çek ellerini! diye bağırdı.

Rhett kendisinden beklenmeyecek bir hareketle ellerini hemen çekti. Hayretler içinde kalmıştı, tekrar bardağını içkiyle doldurup bir hamlede boşaltıverdi.

— Şekerim ben zaten ne zamandan beri kafanızın hayranıydım. Hele şimdi siz şu duvara bu kadar yakınken ona daha da hayran oluyorum.

Scarlett sabahlığının göğsünü telaşlı bir biçimde kapattı. Ah bir odasına kaçabilse ve kapısını kilitleyebilseydi. Ama bu canavar herifin haddini bildirmek de gerekiyordu. Dizlerinin titremesine rağmen yavaşça kalktı, sabahlığının bacaklarına gelen bölümünü kapadı ve yüzüne dökülen saçlarını topladı. Sonra sinirlenmiş olmasından dolayı titreyen sesini sertleştirerek;

— Butler, heveslenmeyiniz duvara pek yakın değilim! dedi. Kafamı orada patlatmak sanırım güç olacaktır. Eğer bunu yapacak kadar, kendinizi babayiğit sanıyorsanız çok aldanıyorsunuz demektir. Çünkü siz sarhoşsunuz, siz bir yabanisiniz. Hayatınızı bugüne kadar hep aşağılık kadınlarla geçirdiğiniz için herkeste ve her şeyde kötülük görüyorsunuz. Siz Ashley'yi anlayacak durumda değilsiniz, beni de anlayamadınız. Sizin yaşantınız daima çirkef içinde geçmiş, bu yüzden soylu davranışlar size bir şey ifade etmiyor. Anlayamadığınız her şeyi, benzemek isteyip de benzeyemediğiniz herkesi kıskanıyorsunuz. Geceniz hayırlı olsun!

Birden dönüp kapıya doğru yürüdü. Ama tiz bir kahkaha onu olduğu yere çiviledi. Arkasına baktığı zaman Rhett'in kendisine doğru sallana sallana geldiğini gördü. Şimdi gülünecek ne vardı ortada? Bu uğursuz kahkahasını kesmeliydi. Rhett onu omuzlarından yakaladı ve adeta ellerinin arasında hapsetti.

— Gülmeyiniz artık! Gülünecek bir şey yok!

— Gülüyorum! Çünkü beni üzüyorsunuz!

— Sizi üzüyor muyum? Ben sizi üzüyorum, öyle mi? Siz kendi kendinizi üzüyorsunuz.

— Evet şekerim, beni üzüyorsunuz! Benim ne kahkahama tahammül edebiliyorsunuz, ne de sana acımama... Söyle bana doğru değil mi?

Kahkaha atmayı kesti ve kollarını Scarlett'in omuzlarına öyle bastırdı ki, bu ağırlığı taşıyamayarak sendeledi ve canı yandı. Rhett'in yüz ifadesi de birden değişiverdi. Scarlett'in yanına iyice sokulmuştu. Nefesine ve viski kokusuna tahammül edemeyerek başını çevirdi.

— Demek ben kıskancım, öyle mi? Pekiyi bana söyleyebilirmisiniz, neden kıskanç olmamalıymışım? Elbette Ashley'yi kıskanıyorum. Niçin kıskanmayayım? Haydi söyleyin bana! Tamam tamam açıklama falan istemiyorum. Beni vücudunuzla aldatmadığınızı biliyorum. Bunu söylemek istiyordunuz, değil mi? Evet anladım. Ben bunun yıllardan beri farkındaydım. Şimdi de, nasıl bildiğimi merak ediyorsun, değil mi? Basit! Ashley'yi ve onun ilkelerini bilirim. Onun namuslu ve kibar bir insan olduğunu da biliyorum. Sakın senin ve benim hakkımızda da böyle şeyler söyleyeceğimi sanma. Zaten ne önemi var. Siz ve ben kibar insanlar değiliz! Beş paralık da onurumuz yok! Doğru değilmi? Zaten işlerinizin bu kadar çabuk ve büyük gelişmesi de bu nedenden ileri gelmiyor mu?

— Bırakın beni gitmek istiyorum. Hakaretlerinize tahammülüm kalmadı.

— Size hakaret etmiyorum. Hatta sizin bedensel erdeminizi övüyorum. Ama görüyorsunuz ki faka basmadım. Çünkü erkeklere enayi gözüyle baktığınızı çok iyi biliyorum.

Scarlett'in ağzı açık kaldı, korkusu ve şaşkınlaştığı yüzünden belli oluyordu.

— Çok garip doğrusu! Bu insana hayalet öykülerini anımsatıyor. İki kişinin bulunması gereken bir yatağa, üç kişi giriyor. Rhett, Scarlett'in omuzlarını ileri geri sarstı. Hıçkırığı tuttu ve gülümsedi.

— Evet, bana sadık kaldığınızı biliyorum. Çünkü Ashley sizi reddetti. Bununla beraber vücudunuzu onunla bölüşecek değildik! Kadınların şu küçücük vücutlarının ne olduğunu bilirim. Ama ona bırakmak is-

temediğim kalbiniz ile, namus ve terbiye nedir bilmeyen şu kalın kafanızdır. O aptal adam sizin kafanıza önem vermiyor, ben de vücudunuzu önemsemiyorum. İstediğim bütün kadınlarla kendime eşi bulunmaz bir ziyafet çekebilirim. Ama ben sizin kalbinize ve kafanıza hayranım. Onlara hiçbir zaman sahip olamayacağımı da biliyorum. Tıpkı sizin de asla sahip olamayacağınız Ashley'nin ruhu gibi!... İşte beni üzmenizin nedeni bu.

Scarlett; korkmasına, kaygılanmasına ve şaşkınlığına rağmen Rhett'in söylediklerinden etkilendi ve üzüldü.

— Demek benim yüzümden üzülüyorsunuz! Öyle mi?

— Evet Scarlett, öyle! Çünkü sen bir çocuktan farksızsın! Sen gökyüzündeki yıldızları isteyen bir çocuksun. Ona yıldızları verseler, o ne yapar? Sen de Ashley ile ne yapacaksın? Mutluluk elinizin altındayken, onu itip belirsiz bir mutluluğun peşinden koşuyorsun Scarlett... Üzülüyorum; çünkü sen bir delisin! Birbiri için yaratılmış iki varlığın dışında mutluluk olmayacağını biliyorsun. Eğer ben ölsem, Mrs. Melanie de ölse o zaman Ashley ile birleşip mutlu olacağını mı sanıyorsun? Bana inan, mutlu olamazsın. Sen kitapları, şiiri, müziği ve güzel sanatları nasıl anlamazsan onu da anlayamazsın. Oysa sen biraz çaba gösterseydin biz o kadar çok mutlu olurduk ki... Çünkü birbirimize o kadar çok benziyoruz ki...

Sen ve ben aynı kalıpta, aynı ruhta iki başıboş insanız. Kafamıza bir şey koyduk mu, elimizden kurtulması mümkün değildir. Çok mutlu olurduk Scarlett. Çünkü seni seviyorum ve Ashley'nin anlayamacağı biçimde anlıyorum. Eğer o seni anlarsa, senden hemen nefret eder. Seni anlayamayan ve senin de onu anlamana imkan olmayan bir adamın peşinde neden koşup duruyorsun. Ben de doğal olarak şekerim, orospuların peşinde koşarım ve koşacağım.

Rhett, Scarlett'i birden bıraktı. Bir bardak daha viski içmek için masaya doğru gitti. Scarlett kocasının

güçlü ellerinin altında uyuşan omuzlarını ovdu, sonra bir an hareketsiz kaldı. Kafasından birtakım düşünceler yıldırım hızıyla geçiyordu. Ama hiçbirini irdeleyecek durumda değildi. Rhett onu sevdiğini söylemişti, ama bu gerçek miydi bakalım? Kim bilir, belki de o korkunç alaylarından biri olabilirdi. Pekiyi Ashley için söyledikleri... Gökyüzündeki yıldızlar... Yıldızlar için ağlayan çocuk...

Birden arkasından sanki cinler kovalıyormuş gibi hızla koşarak koridora daldı. Hiç olmazsa odasına çıksaydı. Az kaldı ayak bileğini incitiyordu. Terliklerinden biri ayağından çıkar gibi olmuş, o da yan basmıştı. Terliklerini tamamen çıkarmak için bir an durdu. İşte o sırada Rhett bir kedi çevikliğiyle onun arkasından yetişmişti; şimdi alkol kokan soluğu Scarlett'in ensesini yalıyordu. Sabahlığını açtı ve iri elleriyle Scarlett'in çıplak göğüslerini yakaladı.

Rhett:

— Hayır hayır, bu gece onu bulamayacaksın! Çünkü yatağımızda üç değil, iki kişi olacağız! dedi.

Scarlett'i kaldırdı, kollarına aldı ve merdivene doğru yürümeye başladı. Onun başını, kıllı göğsünde adeta eziyordu. Scarlett onun kalbinin çok hızlı çarptığını duyuyordu. Onu kollarının arasında tutan bir yabancı, bir çılgın ya da bir canavardı sanki... Rhett canını acıtıyor ve onun vücudunu sıkmaya devam ediyordu. Scarlett çıldıracağını sandı. Daha fazla dayanamadı ve korkup bağırmaya başladı. Rhett basamakları yalpalayarak çıkmaya çalışıyordu. Her yer karanlıktı.

Scarlett ölüm kadar korkunç karabasanların içinde mahvolmuş gibiydi. Boğuk boğuk feryat ediyordu. Rhett merdivenin son basamağına gelince durdu. Bu sırada Scarlett'in vücudunu bir mengene gibi sıkan kolları gevşedi ve onu öpmeye başladı. Scarlett karanlıktan başka bir şey göremiyor ve dudaklarını emen Rhett'in dudaklarından başka şey düşünemiyordu.

Koskoca adam fırtınaya tutulmuş bir yaprak gibi titriyordu. Ateş gibi yanan dudakları Scarlett'in ağzını

bırakmış şimdi sabahlığın kaydığı yerlerde çılgın bir arzuyla dolaşıyordu. Bu arada Rhett, Scarlett'in anlayamadığı bir şeyler mırıldanıyordu. Dudakları, Scarlett'te o zamana kadar hiç hissetmediği birtakım isteklerin uyanmasına neden oldu. Scarlett konuşmak için ağzını açtığı sırada Rhett'in dudakları buna imkan vermedi.

Scarlett'in içinde, o zamana kadar bilmediği bir arzu yanmaya başladı. Bütün vücudu alev alev yanıyordu. Neşeden, zevkten, korkudan delireceğini sandı. Her yanı tir tir titriyordu. Scarlett büyük bir ihtirasla kendini onun güçlü kollarına, doymak bilmeyen dudaklarına ve bir sel gibi aktığını hissettiği kaderine bıraktı. Hayatında ilk kez kendisinden güçlü, arzularına boyun eğdiremeyeceği ve onu oyuncağı yapamayacağı bir erkekle karşı karşıya olduğunu anladı. Kollarını onun boynuna dolarken ince dudaklarını ateş gibi yanan dudaklarına adeta yapıştırdı. Şimdi Scarlett'in vücuduna, dudaklarından itibaren bir ateş seli yayılıyordu.

Onlar kendilerini çevreleyen karanlığa aldırış etmeden yollarına devam ettiler.

*

* *

Scarlett ertesi sabah uyandığı zaman Rhett'in gitmiş olduğunu gördü. Yanındaki yastık buruşmamış olsaydı bir rüya gördüğünü sanacaktı. O gece olan şeyleri anımsayarak utandı ve yüzü kızardı. Yorganı çenesine kadar çekip odaya dolan güneş ışınlarını seyre daldı. Birbirinden kopuk düşüncelerine bir düzen vermeye çalıştı.

Aklı ilk önce iki düşünceye takıldı. Yıllarca Rhett ile beraber yaşamış, onunla aynı yatağı paylaşmış, aynı sofrada yemek yemiş, bazen onunla sevişmiş bazen kavga etmiş ve üstelik ona bir çocuk vermişti... Ama bütün bunlara rağmen onu tanıyamıyordu. O, karanlıkların içinde kendisini sürükleyen bir yabancıydı.

Scarlett'in bu zamana kadar onun varlığından bile haberi yoktu. Şimdi ondan nefret etmek ya da tiksinmek istese bile bu artık mümkün değildi. Bu adam ona hakaretler yağdırmış, kalbini parçalamış, bir de hiçbir şeyi umursamaksızın birlikte çılgın bir gece geçirmişti. Ama Scarlett bu olup bitenlerden kıvanç duyuyordu. Oysa utanması ve kendisini bilinmeyen bir aleme sürükleyen o geceden nefret etmesi gerekirdi. Bir kadın böyle bir geceden sonra utan-cından başını asla kaldıramazdı. Ama onda utançtan çok; insanı sarhoş eden ve bütün bir evreni bir yana itip eşsiz bir zevk alemine götüren o gecenin anısı yaşıyordu.

Demek Rhett onu seviyordu, bunu kendisi açıkça söylemişti. Zaten Scarlett'in de bu konuda kuşkulanması çok yersizdi. Doğrusu bütün gece boyunca yaşadıkları pek inanılacak gibi gelmiyordu ona... O zamana kadar gayet soğuk ilişkide bulunduğu bu sert adamın, onu böyle sevmesi akıl alacak bir şey değildi. Bu konuda ne yapması gerektiğini bilmiyordu ama ortaya çıkan bu durumdan çok memnun olduğu da attığı kahkahadan belli oluyordu.

Bir zamanlar bu adamın kabalığını kırbaçlamak ve ona gereken dersi vermek için kendisini ona sevdireceğine ilişkin yemin ettiğini unutmuştu. Bu tasarısının hiç ummadığı bir anda gerçekleşmesi onu çok neşelendiriyordu. Gerçi bütün bir gece Rhett'in isteklerine boyun eğmişti, ama onun tüm zayıf yanlarını da öğrenmişti. İşte artık onu nasıl yola getireceğini çok iyi biliyordu.

Dün akşama doğru geçen olayı anımsayarak onunla nasıl yüz yüze geleceğini düşündü. İçini, kendisini pek rahatsız etmeyen bir duygu kapladı. Kendi kendine "genç bir evli gibi, heyecan doluyum... Bu da Rhett'in sayesinde!" diye düşündü ve sinirli bir biçimde kahkaha attı.

Ortada bir terslik vardı. Rhett ne öğle yemeğinde, ne de akşam yemeğinde görünmüştü. Gece oldu... Rhett yine yoktu... Bitmek bilmeyen uzun bir gece bo-

yunca Scarlett, kulağı kirişte kapıda bir anahtar sesi duymayı bekliyordu. Ama Rhett gelmedi. Çok garip; ikinci günde de ortaya çıkmadığı gibi, kendisinden bir haber bile alınamadı.

Scarlett kaygı ve hayal kırıklığının etkisiyle çıldıracak gibi oldu. Bankaya gitti ama onu bulamadı. Mağazaya uğradı, karşısına çıkan herkese çattı. Çünkü kapı ne zaman aralansa kalbi heyecanla çarpıyor ve Rhett'in geldiğini sanıyordu. Gelenin o olmadığını anlayınca da çevresindekilerle dalaşıyordu. Odun deposuna gitti ve Hugh'a da öyle sert davrandı ki zavallı adam bir odun yığınının arkasına saklanmak zorunda kaldı. Ama Rhett hâlâ görünürlerde değildi.

"Arkadaşları belki Rhett'in nerede olduğunu bilirler!" diye düşündü, ama onlara soracak kadar küçülmeyi göze alamadı. Uşakların bir şeyler bildiklerini sezdiği halde, onlara da soramıyordu. Zencilerin her şeyden haberleri olduğunu çok iyi biliyordu ama onların bilgilerinden yararlanmayı kendine yediremiyordu. Dadı'nın sessiz duruşu pek doğal değildi. İhtiyar kadın Scarlett'e zaman zaman göz ucuyla bakıyor ve bir şey söylemiyordu.

Üçüncü günün sabahında Scarlett polise haber vermeyi düşündü. Belki de başına bir kaza gelmişti. Belki atı ürkmüş ve bir uçuruma yuvarlanmıştı... Ah ne kötü şeyler aklına geliyordu. Kim bilir, düşünmesi bile çok korkunçtu alma belki de ölmüştü...

Scarlett kahvaltısını acele acele yedikten sonra şapkasını giymek üzere odasına çıktı. O sırada merdivende ayak sesleri işitti. Heyecandan titremeye başladı, kendini yatağının üstüne attı. Tam bu sırada odaya Rhett girdi. Sinekkaydı traş olmuştu, çok doğal bir hâli vardı. Ama gözlerinin kıpkırmızı oluşundan şu son iki günde çok içtiği anlaşılıyordu.

Sanki olağanüstü bir durum yokmuş gibi;

— Merhaba! dedi.

İki gün ortada gözükmedikten sonra nasıl olur da böyle kayıtsız davranabilirdi? Birlikte geçirdikleri o

ateşli geceyi unutmuş muydu acaba? Buna imkan var mıydı? Ama... Ama... Scarlett'in kafasında korkunç bir şey belirdi: Ama o böyle sınırsız sevişmelerle geçen gecelere ya alışıksa...Scarlett bir süre ağzını açıp da bir şey söylemedi. Onun için hazırladığı güzel sözlerin hepsini unuttu. Gülümsemek, nazlanmak bile aklına gelmedi. Rhett odanın ortasında ayakta duruyor ve gayet sakin bir biçimde purosunu tüttürüyordu.

— Nerede? Neredeydiniz?

— Sakın bilmiyorum demeyin! Çünkü bütün kent halkı biliyor. Atasözünü bilirsiniz değil mi? "Karı, gerçeği en son öğrenir!"

Rhett atasözünü şu andaki duruma göre ters yüz ederken; Scarlett'in heyecanını, üzülmüş olmasını, korkmasını, kaygılanmasını hiç umursamıyordu.

— Ne demek istiyorsunuz Allahaşkına?

— Önceki akşam Güzel Watling'in evini polis bastıktan sonra...

— Gevezelik etmeyin... Ne, demek sen... Sen oradaydın, öyle mi?

— Elbette! Başka nerede olabilirdim? Merak etmediğinizi umarım!

— Demek beni bu kadın için... Ah!...

— Haydi şekerim! Şimdi bana ihanete uğramış kadın cilvesi yapmayın! Watling'in hakkında ne düşündüğünüzü epey zamandan beri biliyorum.

— Demek benimle birlikte olduktan sonra oraya gittin! Oraya... O kadına gittin!

— Şekerim bırakın artık bu konuyu! Son görüşmemiz sırasında sana karşı kaba davrandığımı biliyorum. Bundan dolayı özür dilerim. Ama vücudunuzdan saçılan zevkle gönlümü o kadar gıcıkladınız ki... Nasıl zevk duyduğumu anlatmamı ister misiniz?

Scarlett, yatağına uzanmak ve hıçkıra hıçkıra ağlamak istedi. Rhett hiç değişmemişti, o hep aynı küstah adamdı. Onun kendisini sevdiğini düşünmekle ne büyük bir aptallık etmişti. Bir anlık cinsel zevk, onu kör etmişti. Demek bu yalnızca iğrenç bir sarhoş komedi-

sinden başka bir şey değildi. Onu gafil avlamış ve onunla Güzel Watling'in sermayelerinden herhangi biriyle yaptığı gibi cinsel arzularını tatmin etmişti. Şimdi de tekrar eski küstah haline bürünmüştü. Scarlett ağlamamak için büyük çaba harcadı ve kendini toparladı. Ne hissettiğini Rhett'e belli etmemeliydi. Eğer öğrenecek olursa artık alay eder dururdu. Scarlett onun gözlerinin içinde o her zamanki alaycı ve her şeyi öğrenmek isteyen ifadeyi gördü. Hayır Rhett, bu sefer hiçbir şeyi öğrenemeyecekti. Scarlett, soğuk bir tavır takındı.

— Bu kadınla aranızda bir ilişki olduğundan kuşkulanıyordum zaten!

— Yalnızca kuşkulanıyor muydunuz? Merakınızı gidermek için neden benden bir açıklama yapmamı istemediniz? Odalarımızı ayırdığımız günden beri onunla yaşıyorum.

— Bir de bana bu aşağılık hareketinizden kıvanç duyarak söz ediyorsunuz. Oysa ben sizin karınız ve...

— Nefretinizden beni uzak tutunuz! Faturaları ben ödedikten sonra, gerisini hiç dikkate alır mısınız? Bu son günlerde bir melek gibi hareket etmediğimi de çok iyi biliyorsunuz. Şimdi gelelim sizin karılık rolünüze... Bonnie doğduktan sonra bana bir hayli sınırlamalar getirdiniz, öyle değil mi? Scarlett siz iyi bir yatırımcı değilsiniz. Bu konuda Watling ile daha çok şansım varmış.

— Yatırımcı mı? Ona yoksa paranı!...

— İyi dinle, çünkü bundan daha güzel bir deyim olmaz: Sermayedar bendim. Watling iş bilen bir kadındır. Onun bu işi nasıl yapacağını görmek istiyordum. Yalnız bu evi açmak için parası yetmiyordu. Elinde pek az parası bulunan bir kadının mucizeler yaratacağını bilirsiniz. Bakın bu konuda sizi örnek olarak ele alalım.

— Demek beni bu kadınla kıyaslıyorsun!

— Şekerim ikiniz de iş kadınısınız. Başarılı da oluyorsunuz. Elbette Watling sizden daha değerli, çünkü

çok iyi bir kalbi var. Üstelik iyilik yapmayı seven, cana yakın ve kendine güvenilen bir kadın.

— Defolup gider misin buradan?

Rhett, yavaş yavaş kapıya doğru yürüdü. Scarlett. "beni böyle nasıl aşağılar!" diye düşündü. Kalbi duyduğu öfke, çektiği acıdan dolayı hızlı hızlı çarpıyordu. O. herkes tarafından lanetlenen bir genelevde zevkli dakikalar geçirirken, Scarlett onu bekliyordu... Sonra içini kemiren kaygıyı anımsadı.

— Çıkın bu odadan ve bir daha da ayağınızı atmayın buraya... Size bunu bir kez daha söylemiştim, ama anlayacak kadar kibar davranmadınız. Bugünden sonra kapımı kilitleyeceğim.

— Hiç zahmet etmeyin!

— Evet, kapımı kilitleyeceğim. Geçen akşamki sarhoş ve iğrenç hareketinizden sonra...

— Söyle şekerim, söyle! Ama söylediğin kadar iğrenç değildi herhalde!...

— Defolun!

— Kızmayın canım, gidiyorum. İnanın ki bir daha sizi rahatsız etmem. Aramızda her şey bitti artık. Haa... Şunu da söyleyeyim: Eğer hareketimi onur kırıcı olarak kabul ediyorsanız boşanmakta serbestsiniz. Yalnız Bonnie'yi bana verin, size hiçbir zorluk çıkartmam.

— Boşanarak ailemin onurunu lekelemek istemem.

— Ama Mrs. Melanie ölürse ailenizin onuruna leke sürmekte hiç duraksamazsınız, değil mi? Boşanmak konusunda göstereceğiniz aceleciliği düşündükçe sırtımdan soğuk terler dökülüyor.

— Defolup gidecek misiniz artık?

— Evet gidiyorum. Ben de zaten bunu söylemeye gelmiştim. New Orlean'a ve Charleston'a gideceğim. Uzun bir seyahat olacağını sanıyorum. Bugün hareket ediyorum.

— Ah!

— Bonnie'yi yanıma alacağım. Şu açıkgöz Prissy'ye söyleyin de, o da hazırlansın. Onu da götüreceğim.

— Bonnie'yi götürmenize izin vermem!

— Mrs. Butler bu çocuk bana da aittir sanırım. Onu babaannesine götürmemin herhalde bir sakıncası yoktur. Bu sizin canınızı da sıkmamlıdır.

— Yaaa, babaannesi demek! Benim böyle yalanlara karnım tok. Her akşam zil zurna sarhoş olup bu yavrucuğu da Güzel Watling'in evine benzeyen yerlere götüreceksin değil mi?

Rhett, öfkelenerek purosunu yere attı; halıdan yanık kokuları yayılmaya başladı. Öfkeyle dolu gözlerini Scarlett'in yüzüne dikti;

— Eğer erkek olsaydın bu sözlerinden dolayı seni gebertirdim. Erkek olmadığına göre... Tek istediğim şimdi çeneni tutmandır. Kızımı böyle yerlere götüreceğimi de nereden çıkarıyorsun? Aman Tanrım, ne aptal kadınsın sen! Bir de sürekli anne şefkatinden söz eder durursun. Yemin ederim ki bir kedi bile senden daha şefkatlidir. İster misiniz, evlatlarınıza ne yaptığınıza bakalım? Wade ile Ella'nın üstüne bir afet gibi çullanıyorsunuz. Mrs. Melanie olmasaydı zavallı çocuklar sevginin ne olduğunu öğrenemeyeceklerdi. Benim Bonnie ile ilgilenmeyeceğimi sanma. Kızımı; Wade ile Ella'ya yaptığın işkenceleri ona da yapasın diye, onu senin yanında bırakacağımı sanıyorsan aldanıyorsun. Hayır asla, kızımı sana emanet etmem! Haydi söyleyin de eşyalarını hazırlasınlar. Bir saat sonra götüreceğim onu. Eğer dediğimi yapmayacak olursanız geçen gece yaptıklarımı arar duruma düşersiniz. Size iyi bir dayak atmayı uzun süredir düşünüyorum zaten...

Rhett, Scarlett'e cevap verecek zaman bırakmadan hızla çıkıp gitti. Scarlett onun holden geçtiğini ve çocukların odasına girdiğini duydu. Çocuklar onu neşe içinde bağıraşarak karşıladılar. Scarlett, Ella'nın sesini bastıran Bonnie'nin ince sesini tanıdı:

— Baba neredeydin?

— Küçük Bonnieciğim kürk yapmak için tavşan avına çıkmıştım. Haydi gel, öp bakalım babanı... Ella gel, sen de öp!

8

Melanie eliyle Scarlett'in ağzını kapatarak;

— Şekerim, hiçbir şey açıklamana gerek yok! Söyleyeceklerinin hiçbirini dinlemem! Aramızda bir açıklamaya gerek duymak hem Ashley, hem sen ve hem de benim için onur kırıcıdır. Bakın, biz üç asker gibiydik. Hep beraber, hep yan yana mücadele ettik. Ashley ile aranda bir şey olduğuna inanacak kadar aptal değilim. Şunu bil ki Ashley'yi anlayan tek kişi var, o da benim! Senin Ashley'ye, Beau'ya ve bana yaptığın iyilikleri unutur muyum hiç? Sana; yalnız benim hayatımı kurtardığın için değil, her üçümüzü de açlıktan kurtardığın için minnet duyuyorum. Yankee askerinin atının arkasından gidişini hâlâ görür gibi oluyorum. O sahne hiçbir zaman aklımdan çıkmadı, çıkmayacak. Yalınayaktın, ellerin de kanlanmıştı. Bunu yalnız benim çocuğum için ve açlıktan ölmeyelim diye yaptın. Evet senin bu özverili davranışlarını daima anımsadım, yaşadığım sürece de unutmayacağım. Nasıl olur da senin gibi birinin hakkında uydurulan bir yalana inanırım. Hayır Scarlett sus rica ederim. Hiçbir şey söylemek zorunda değilsin.

Scarlett hayretten donakalmıştı.

— Pekiyi ama! diye kekeledi.

Rhett gideli bir saat kadar olmuştu. Bonnie ile Prissy'yi de götürmüştü. Scarlett'in umutsuzluğuna bir de utanç ile öfke eklenmişti. Bu arada kendini Ashley'ye ve Melanie'nin iyi davranışına karşı suçlu hissediyordu. Artık bu işkencelere dayanma gücü kalmamıştı. Eğer Melanie, India ile Archie'ye inanmış ve davette onu görmemezlikten gelmiş olsaydı başını dik tutar ve elindeki bütün silahlarla herkese karşı saldırıya geçerdi. Ama şimdi Melanie'nin rezaletle kendisinin arasına bir kalkan gibi girdiğini görünce her şeyi itiraf etmekten başka çaresi kalmadığını düşündü.

Yıllardır derin bir uykuya dalmış olan ve bir zamanlar katolik inançlarıyla beslenen vicdanı yavaş yavaş kendine geliyor ve ona "günahlarını itiraf et, tövbe et!" diyordu. Anne Ellen da bu konuda aynı dinsel terbiyeyi vermişti. Evet Scarlett ruhuna çöken karanlığı uzaklaştırmak, sessizliğe ve huzura kavuşmak için her şeyi itiraf edecekti. Ama böyle davranırsa Melanie'nin yüzündeki samimi ifade hemen kaybolacak ve ona karşı olan sevgisi birden sona erecekti.

Titrek bir sesle;

— Melly'ciğim yine de geçen günkü olayı anlatmalıyım! derken Melanie onun sözünü kesti. Cümlesini bitirmeye vakit bulamayan Scarlett şaşkına döndü ve Melanie'nin siyah gözlerine baktı. Vicdanındaki yükü, omuzlarındaki günahı, kendisine güvenen ve kendisini çok seven birine yüklemek bencilliğini gösteriyordu.

Melanie onu bu olay hakkında savunmuştu. Demek ona karşı bir borcu vardı; bunu ödemenin tek çaresi de susmaktı. Konuşması yürekler acısı olacaktı doğrusu... Kocasının ona ihanet ettiğini, bu konuda en sevdiği arkadaşının da suç ortağı olduğunu öğrendiği zaman, Melanie'nin hayatı perişan olacaktı. Scarlett umutsuzca "hiçbir şey anlatamayacağım galiba! Hayır vicdanım benim soluğumu kesse de yine söz edemeyeceğim!" diye düşündü.

Rhett'in o gece sarhoşken Melanie için "onun sevdiği kişilere böyle suçlamalarda bulunacak kadar adi bir ruhu yok!" dediğini anımsadı. Evet bu olayın günahını hayatının sonuna kadar taşıyacaktı. Melanie bundan sonra ne zaman ona bakacak olsa "bu kadar iyi yürekli olma! Benim için mücadele etme!" diye bağıracağını sanıyordu.

Kendi kendine "vicdanımda belki kırktan fazla günah var, ama bu suçum onların hepsinden de ağır!" diye düşünüyordu. Melanie onun karşısında sandalyeye oturmuş, ayaklarını da bir mindere uzatmıştı. Bir öfke dalgasının etkisinde olsaydı, böyle oturmazdı. Çünkü görgü kurallarına uyma konusunda asla hata yapmazdı. Elindeki iğneyle iş işliyordu. Onun yerinde Scarlett

olsaydı ayağını yere vurarak babası gibi Allah'ı tanık göstererek insanlığın bu kadar kokuşmasına ve insanların adileşmesine küfürler yağdırırdı. Ama iğne işleyişinden ve kaşlarının çatık oluşundan, Melanie'nin içinin kabardığı anlaşılıyordu. Sesinde bir gariplik vardı.

Melanie:

— Şekerim; halkın seni durmadan çekiştirmesine, sana çeşitli suçlar yüklemesine çok kızıyorum artık! dedi. Üstelik bu kez çok ileri gittiler. Hepsinin ağızlarının payını vermeliyiz. Bütün bu dedikoduları seni kıskandıkları için yapıyorlar. Senin çok zeki ve her şeyde başarılı oluşunu çekemiyorlar. Evet bir sürü adam bir şey başaramadığı halde sen iş hayatında da başarılı oldun. Şekerim bunları söylüyorum diye lütfen bana darılma! Senin başarılı bir iş sahibi olmanı söylemekle kadınlık niteliğini kaybettiğini söylemiyorum. Bunu isterlerse başkaları söylesin. Hayır halk seni anlamıyor. Ne yaparsın zeki ve başarılı bir kadını içlerine sindiremiyorlar. Demek ki tuttuğun işi koparman senin Ashley ile... Allah hak ettikleri cezayı versin onlara!...

Bu son sözcükler kuşkusuz bir erkeğin ağzından küfür olarak çıkardı elbette... Şimdiye dek onu bu kadar öfkeli görmeyen Scarlett, Melanie'ye hayretle baktı.

— Archie'nin, India'nın ve Mrs. Elsing'in uydurduğu iğrenç yalana gelince... Hep düşünüyorum, bunu uydurmaya nasıl cesaret ettiler diye! Mrs. Elsing buraya gelmedi elbette. Daha doğrusu cesaret edemedi. Ne yapalım şekerim? Bu kadın sen kızı Fanny'den daha çok sükse yapıyorsun diye sana her zaman diş biliyordu. Bir de Hugh'u bıçkı atölyesinin yönetiminden uzaklaştırdığın için sana o kadar çok kızdı ki!... Ama sen çok doğru karar verdin.

Çünkü o aptalın ve işe yaramaz adamın biriydi.

Scarlett, "Melanie çocukluk arkadaşını ve eski talibini ne kadar acımasızca suçluyor ve mahkum ediyor!" diye düşündü.

— Archie'nin yaptıklarına da üzülüyorum. Bu adi adamı evimde barındırmamalıydım. Bana söylemişlerdi, ama uyarılara kulak asmamıştım. Archie sana, kü-

rek mahkumlarını işçi olarak çalıştırıyorsun diye çok kızıyordu. Ama bu mendebur adam, bir katil olduğunu, karısını öldürdüğünü unutuyordu galiba! Ona yaptığım bunca iyilikten sonra gelip bunları bana söylesin... Bu nankörlük değil de nedir? Şaşılacak şey doğrusu. İnan Scarlett, eğer Ashley bu herifi gebertseydi gözüm bile yaşarmazdı. Hemen çıkınını hazırlamasını ve evimden gitmesini söyledim ona... Bu kentten gitti, sanırım.

Melanie, biraz soluklandıktan sonra konuşmasına devam etti.

— India da çok çirkef bir kızmış! Onu seninle beraber gördüğüm daha ilk gün, seni kıskandığını hemen anladım. Çünkü sen ondan çok daha güzeldin. Erkekler de çevrende pervane gibi dönüyorlardı. India özellikle Stuart Tarleton için çok kızıyordu sana... Onu çok düşünüyor ve ona ilgi duyuyordu. Neyse Ashley'nin kızkardeşi hakkında böyle şeyler söylemek doğru olamaz... Ona bir daha buraya ayağını atmamasını ve bu konudan söz ettiğini duyarsam halkın içinde yüzüne karşı yalancı diye bağıracağımı söyledim.

Melanie sustu. O zamana kadar yüzü öfkeyle gerginken birden tatlılaşıverdi.

— Evet Scarlett, India seni bir başka nedenle de kıskanıyordu şekerim! Çünkü sizi daha çok seviyordum. Neyse artık buraya gelmeyecektir. Onun gittiği yerlere de ben adımımı atmayacağım. Bu konuda Ashley ile anlaştık. Yalnız kızkardeşinin böyle yalanlar uydurması Ashley'nin canını çok sıkıyor.

Scarlett Ashley'nin adını duyunca ağlamaya başladı. Bu kez de Ashley'yi istemeyerek can evinden vurmuştu. Ne zaman onu mutlu etmek istese kader başka biçimde ortaya çıkıyor ve zavallı Ashley bedbaht oluyordu. O, Ashley'nin onurunu, gururunu, soyluluğunu, tüm değerlerini mahvetmiş, onun hayatını allak bullak etmişti. Şimdi de onun, çok sevdiği kızkardeşinden uzaklaşmasına neden olmuştu. Kendi onurunu, karısının da mutluluğunu kurtarmak için kızkardeşini

gözden çıkarmış ve India'yı yalancı, kıskanç ve aklını biraz oynatmış olarak çevreye tanıtmıştı.

Scarlett, Ashley'nin onur sorununu hayattan daha üstün tuttuğunu biliyordu. Bu da onun büyük bir vicdan azabı çekmesi demekti. Kendisi gibi Ashley de Melanie'nin arkasına sığınmıştı. Ama Ashley, Archie'yi öldürseydi ve gerek kendisi, gerek Scarlett hakkında söylenen sözlerin içyüzünü itiraf etseydi belki de Melanie onu eskisinden daha çok severdi. Scarlett, Rhett'in bu konuda bir erkeğin üzerine düşen görevi Ashley'nin yapıp yapmadığını sorduğunu anımsadı. Ve böylece Scarlett ona aşık olduğu gün bütün varlığını saran sevgi çemberinin yavaş yavaş gevşediğini hissetti. Çünkü duyduğu utanç ve vicdan azabında Ashley'nin de payı vardı. Bu düşünceyi belleğinden uzaklaştırmaya çalıştıysa da bir türlü başarılı olamadı. İşte şimdi ağlayarak teselli bulmak istemesinin nedeni buydu.

Melanie:

— Rica ederim Scarlett, rica ederim! diyerek hemen elindeki işi bıraktı, divana doğru koşup Scarlett'in başını omuzuna dayadı. Hata ettim, bunları anlatmamalıydım. Seni üzdüm. Ne durumda olduğunu anlıyorum. Ağlamana hiç gerek yok şekerim. Ben India ile Mrs. Elsing'e günlerini göstereceğim, onların ağızlarının payını vereceğim. Onlara akla karayı seçmeyi öğreteceğim. Bir daha kocam ve senin hakkında dedikodu yapsınlar da göreyim. Onlara öyle davranacağım ki bir daha başlarını bile kaldıramayacaklar. Bundan sonra onlara inananlar ve onları evlerine kabul edenler benim düşmanım olacaklarını bilmelidirler.

*

* *

Gerçekten Melanie sözünü tuttu ve bir daha bu konudan ne Scarlett'in, ne de Ashley'nin önünde söz etti. Başkalarının da söz etmelerini yasakladı. Bu konuyla ilgili olarak üstü kapalı bir söz edilse hemen gayet nazik bir biçimde soğuk bir tavır takınırdı. Verdiği davetten, Rhett'in de seyahetinden sonra halkın ağzını kapamak için Scarlett'e daha çok bağlandı ve onu bir göl-

ge gibi izledi. Onu her gün mağazaya ve odun deposuna gitmesi için yüreklendirdi, sık sık kendisi de gitti.

Scarlett halkın meraklı bakışlarından kaçınmak istemesine rağmen, ona ikindi vakitleri gezinti yapmasının doğru olacağını söyledi. Arabaya kendi de biniyor, onu toplantılara ve iki yıldan beri adımını atmadığı salonlara götürüyordu. Melanie'nin yüzünde, "beni seven, Scarlett'i de sevdiğimi bilmelidir!" anlamına gelen bir ifade hiç eksik olmuyordu.

Gerçi Scarlett bu toplantılardan, buluşmalardan ziyafetlerden, davetlerden pek hoşlanmıyordu ama Melanie'nin kalbini kırmamak için ses çıkaramıyordu. Onun, zina yaparken suçüstü yakalanıp yakalanmadığını birbirine soran birçok dedikoducu kadının arasında bulunmak çok ağrına gidiyordu.

Şimdi kadınlar bu konunun can noktasının India'nın yalan söyleyip söylemediğinden ibaret olduğunu düşünüyorlardı. Onlara göre India, Scarlett'i kıskanacak kadar ihtiyarlamış bir kız değildi. India'nın tarafını tutan kadınlar aynı zamanda şu soruyu da ortaya atıyorlardı: "Scarlett'i suçsuz kabul etsek bile, Rhett Butler neden ortalıkta gözükmüyordu, kocası nereye gitmişti? Karısına manevi destek vermek için neden yanında bulunmuyordu?"

Bu soruya cevap vermek imkansızdı. Üstelik günler haftaları, haftalar ayları kovaladıkça Scarlett'in karnının büyüdüğünü gören kadınlar, India'ya daha çok hak veriyorlar ve onun söylediklerinin doğru olduğuna inanıyorlardı. Bu çocuk Yüzbaşı Butler'dan olamazdı. Herkes ne zamandan beri Scarlett ile Rhett Butler'ın birbirine yabancı gibi davrandıklarını ve ayrı odalarda yattıklarını biliyordu.

Atlanta halkı adeta iki ayrı kampa ayrılmıştı. Bir bölümü Melanie'ye, öteki bölümü de India'ya hak veriyordu. Akraba ve komşular bu yüzden birbiriyle tartışıyor, hatta kavga bile ediyordu. Bu tartışmalara, kavgalara Thalie'nin arkadaşları, Dullar ve Yetimler Dikiş Yurdu üyeleri, Şanlı Ölülerin Mezarlarını Güzelleştirme Derneği ile dört kilisenin mensupları bile karıştı.

Toplantılarda ve kabul günlerinde ev sahiplerinin yürekleri ağızlarına geliyordu. Onlar India yandaşlarından birinin evlerinde bulunurken Melanie ile Scarlett'in gelmesinden korkuyorlardı. Bu konuda en çok rahatsız olan Pittypat idi. Zavallı ihtiyar kız daima çevresinde akraba ve dostlarının bulunmasını isterdi. Oysa India onun evinde oturuyordu. Yani Pittypat iki cami arasında kalmıştı. Melanie'den yana olsa India onu terkedip gidecekti. Bu da onun yalnız başına kalması demekti. Ama Pittypat yalnız başına yaşayacak durumda değildi.

O zaman ya evine bir başkasını alması ya da gidip Scarlett'in yanında oturması veyahut Melanie'ye gitmesi ve Beau'ya ayrılan küçük odada yaşaması gerekecekti.

Pittypat'in India'ya karşı büyük bir sevgisi yoktu. Çünkü India bilgiçlik taslıyor, birtakım düşünce ve tavırlarıyla onun canını sıkıyordu. Ama bütün bunlara rağmen Pittypat, onun yanında olmasından memnundu. Rahatını, manevi düşüncelerden daha üstün tuttuğu için India yanında kaldı.

Ne yazık ki sonunda kabak Pittypat'in kafasında patladı. India'nın orada bulunuşu, Pittypat'i bütün gürültü ve patırtıların hedefi haline getirdi. Çünkü Melanie ile Scarlett halalarının India'nın tarafını tuttuğuna karar verdiler. Scarlett India orada olduğu sürece Pitty halasının evine adım atmayacağını söyledi.

Ashley her hafta kızkardeşine para gönderirdi; India ise Pittypat'in hayret dolu bakışları arasında bu parayı büyük bir gururla iade ederdi. Eğer Henry amca yardım etmeseydi onların parasal durumu çok hazin olurdu.

Pittypat kendisinden sonra en çok Melanie'yi severdi. Melanie bu gerçeği bilmesine rağmen ona karşı soğuk ve terbiyeli bir yabancı gözüyle bakıyordu. Bahçesi Pittypat'inkine bitişik olmasına rağmen onu bir kez bile görmeye gitmedi. Oysa eskiden günde beş on kez ziyaretine gider, hatırını sorar, içeri girmese bile kapıdan

konuşur, onunla ilgilenirdi. Pittypat onu görmeye gitti; ağladı, sızlandı. Ama Melanie halasına karşı hiç yumuşamadı.

Pittypat, Scarlett'e karşı olan borcunu biliyordu. Savaş sonrasının karanlık günlerinde ihtiyar kız ya dargın olduğu kardeşi Henry'ye boyun eğmek ya da açlıktan ölmek arasında bocalarken, Scarlett bir erkek gibi çalışmış, evi geçindirmiş, ona bakmış ve onun Atlanta'daki toplumsal durumunu korumasını sağlamıştı.

Scarlett, Yüzbaşı Butler ile evlendikten sonra daha da çok cömert davranmıştı. Ne zaman Yüzbaşı Butler onu ziyarete gelse Pittypat konsolun üstünde içi para dolu yepyeni bir para çantası ya da iş kutusunda, içinde altın para olan dört ucu düğümlenmiş işlemeli mendiller bulurdu. Rhett Butler bu armağanlardan haberi olmadığına dair yemin eder ve Pittypat'e gizemli bir damat adayı bulunduğunu söyleyerek takılırdı.

İşte Pittypat, Melanie'ye karşı sevgi ve Scarlett'e karşı da borçluydu. Ama India'ya karşı ne borcu vardı? Bunun cevabı bir hiçti! Üstelik India, canı gibi sevdiği akraba, komşu ve dostlarının ziyaretlerine de engel oluyordu. Ama bütün bunlara rağmen bir türlü karar verip de India için "haksızdır" diyemiyordu. Elinden yalnızca gözyaşı dökmek geliyordu.

Sonunda birçok kişi Scarlett'in suçsuz olduğunu kabul etti. Bu kararı onun kişisel yeteneklerinden dolayı değil, Melanie'yle birbirlerine olan güvenlerinden dolayı verdiler. Bazı kişiler ise daha tedbirli davrandı ve Melanie'yi sevdikleri için ara sıra Scarlett'in ziyaretine gittiler.

India'nın yandaşları ise Scarlett'e gayet soğuk davranıyor, onu ya görmemezlikten geliyor ya da ciddi ve soğuk bir tavırla selamlıyorlardı. Bu kadınlarla karşılaştığı zaman Scarlett'in canı çok sıkılıyor ve öfkesinden tir tir titriyordu. Eğer Melanie olmasaydı, bütün Atlanta halkı ona arkasını döner ve onu toplumdan soyutlardı.

9

Rhett tam üç ay ortalıkta gözükmedi. Bu süre içinde Scarlett ondan bir haber almadı. Nerede olduğunu, ne yaptığını ve ne zaman döneceğini bilmiyordu.

Scarlett bu ara kalbi kırık, üzgün ve ruhsal bakımdan yorgun bir halde kendi işleriyle ilgilendi. Kendisini iyi hissetmiyordu, sinirleri çok zayıflamıştı. Ama Melanie'nin ona verdiği moral ve cesaret sayesinde her gün mağazaya gitti ve bıçkı atölyesindeki işleri kontrol etti. Mağazası son üç yıla göre daha çok kar sağlamasına rağmen ilk kez hoşuna gitmedi. Kendilerine pek sert davrandığı işçileri, Scarlett'in neden mağazadaki işlerden memnun olmadığını pek anlayamıyorlardı. Odun deposunda da işler çok iyi gidiyordu. Hemen hemen iki günde bir depo dolup boşalıyordu. Yalnız Johnnie Gallegher'in söyledikleri Scarlett'i hiç sevindirmedi. Damarlarında onun kadar İrlanda kanı dolaşan Johnnie Gallegher daha fazla dayanamayıp patladı ve Scarlett'e;

— Allah belanızı versin! Artık bu davranışınıza tahammül edemiyorum! dedi.

Scarlett ise alttan almayı uygun buldu ve onun işten ayrılacağını söylemesi üzerine yumuşadı ve özür diledi.

Scarlett o günden sonra bıçkı atölyesine gitmedi. Ashley'nin bulunduğunu tahmil ettiği günlerde de odun deposuna adım atmadı. Melanie'nin sürekli onu evine davet etmesi, Scarlett için gerçek bir işkence oluyordu. Çünkü Ashley ile bir arada bulunmak onu perişan ediyordu. Bu yüzden Ashley de ondan kaçıyordu. Ama yine de Scarlett onunla konuşmak arzusuyla yanıp tutuşuyordu. Kendisinden nefret edip etmediğini ve Melanie'ye ne söylediğini öğrenmek istiyordu. Oysa

Ashley'nin davranışlarından onunla konuşmak istemediği anlaşılıyordu.

Ashley'nin günden güne ihtiyarlayan yüzü Scarlett'i çok üzüyordu. Bir de onun yönettiği bıçkı atölyesinin her gün zarar etmesi Scarlett'in üzüntülerine tuz biber ekiyordu. Ama bu konuda bir şey de söyleyemiyor, içi içini yiyordu. Bu durum karşısında Ashley'nin beceriksizliği ona çok ağır geliyordu. Zararı önleyecek bir çare araş-tırıyordu. Ama bir çözüm yolu bulmak Ashley'e düşerdi. İşte Rhett'in Ashley'den farkı buradaydı. Rhett ne yapar eder bu zararı önlerdi. Scarlett'in ona sevgi beslemesinin bir nedeni de onun bu özelliğinden ileri geliyordu.

Öfkesi sakinleştikçe Rhett'i arıyordu. Günler geçtikçe ondan bir haber alamaması Scarlett'i daha da üzüyor, canı çok sıkılıyordu. Zaman zaman onun kahkahasını, alaycı tavırlarını, açık saçık öyküler anlatışını özlüyordu. Özellikle Rhett'e küçük oyunlarını anlatamadığına üzülüyordu. Bu konuda Rhett gibi iyi bir dinleyici bulunamazdı. Çünkü Scarlett yüzü hiç kızarmadan her şeyi ona anlatabilir ve o da surat asmadan dinlerdi. Hatta onun başkalarının müşterilerini kandırdığını anlatması Rhett'in hoşuna gider ve onu kutlardı.

Scarlett kendini Rhett'siz ve Bonnie'siz çok yalnız hissediyordu. Çocuğu tahmin edemeyeceği kadar çok arıyordu. Rhett'in Wade ve Ella hakkında ona söylediği sözler üzerine çocuklarla ilgilenmeye başladı. Eskiden eğlencelere, partilere ayırdığı zamanını şimdi onlara veriyordu. Ama ne yazık ki iş işten geçmişti. Wade ile Ella'ya kendini sevdirmeyi başaramadı. Çünkü onlar küçükken daima para peşinde koştuğu için çocukların küçücük ruhlarını etkileyememişti.

Ella zeki bir kız değildi. Ne zaman ona bir öykü anlatsa çocuğun aklı başka yerde olurdu. Damdan düşer gibi sorular sorarak annesinin sözünü keserdi. Wade ise Rhett'in dediği gibi Scarlett'ten korkuyordu. Doğrusu bu pek doğal bir şey değildi. Wade annesinden neden korkuyordu acaba?

Scarlett ne zaman ona bir şey sorsa o Charles'ı andıran ürkek gözlerle bakardı. Oysa Wade Melanie ile durmadan konuşur, ona cebinden çıkardığı çeşitli oyuncakları gösterir, yem olarak kullanacağı solucanları ve sicimleri onun saklamasını isterdi.

Melanie çocuklara hitap etmesini, onların küçük dünyalarına girmeyi çok iyi biliyordu. Bu özellik onda adeta Allah vergisiydi. Onun oğlu Beau Atlanta'nın en güzel çocuğu idi. Gariptir, Scarlett Beau ile kendi çocuklarından daha çok iletişim kurabiliyordu. Bunda belki de Beau'nun utangaç olmaması rol oynuyordu. Beau hiç çekinmeden büyük adamlarla da konuşuyordu. Çok zaman Scarlett'in dizine oturur ve onunla şakalaşırdı. Ah Beau ne şirin sarışın bir yumurcaktı. Sanki Ashley'nin küçük bir kopyasıydı. Wade de Beau kadar güzel olsaydı, ne olurdu! Melanie bir düzine çocuğu olsa bile hiç birini ihmal etmez, onlardan asla bıkmazdı. Çok çocuk sahibi olmadığı için bütün sevgisini akraba, komşu ve dost çocuklarına yöneltiyordu.

Scarlett bir gün Wade'i eve getirmek için Melanie'ye gitmişti. Orada iki çocuğu divana kılıçlarını koyarlarken görmüştü. Melanie de yanlarındaydı. O, oturduğu sandalyeden kalkıp Scarlett'e "Burası Gettysburg'tur. Ben Yankee rolünü yapıyorum. Ne yazık ki çok sıkışık durumdayım. Çocuklar da General Lee ve General Pickett oldular!" diyerek çocukların oyunları hakkında bilgi vermişti. Evet Melanie çocuklara nasıl davranılması gerektiğini, onları hoşnut tutmasını, sevmesini ve onlara ne zaman kızılacağını çok iyi biliyordu.

Scarlett, "Bonnie'nin bana karşı sevgisi var. O benimle oynamaktan, benimle bir arada olmaktan hoşlanıyor!" diye düşündü. Ama bu konuda da Bonnie'nin Rhett'i daha çok sevdiğini kabul etmesi gerekirdi. Kim bilir belki de, Bonnie'yi bir daha hiç göremeyecekti. Bir haber alamadığına göre Rhett'in İran'da ya da Mısır'da olabileceğini düşündü. Belki de hayatının sonuna kadar bu iki ülkeden birine yerleşecekti.

Doktor Meade ona hamile olduğunu söylediği za-

man Scarlett hayretler içinde kaldı. Daha sonra sinir bunalımı geçirdi. Aklına ilk gelen şey, Rhett ile taşkınlık içinde geçirdikleri o geceydi. Eşsiz gecenin anısı onun kulaklarına kadar kızarmasına neden oldu. Demek zevk içinde geçen anların ürünü olan bir çocuk dünyaya getirecekti. Sonu Allah vere de hayırlı olsaydı. Bari bu seferki güzel bir oğlan çocuğu olsa ne kadar çok sevinecekti. Wade gibi çelimsiz, çekingen bir çocuk istemiyordu. Onu canı gibi sevecekti. Elindeki servetle dünyanın en mutlu kadını olacak ve ömrünü bu çocuğa harcayacaktı.

Durumu Rhett'e bildirmek için Charleston'daki annesine mektup yazmak arzusuyla yanıp tutuştu. Aman Tanrım! İşte eve dönmesinin tam zamanıydı. Ya çocuğun doğumundan önce gelmezse!... Ona mektup yazarsa, onu görmek istediğini ve özlediğini belli etmiş olacaktı. Bu da onun alaylarına yeniden hedef olmak demekti. Evet onu görmek arzusunu duyduğunu ya da ona ihtiyacı olduğunu kesinlikle belli etmemeliydi.

Pauline halasından, Rhett'in Charleston'daki annesinin evine geldiğine ilişkin haberler almaya başlayınca, Scarlett ona mektup yazmak isteğine kapılmamış olmasına sevindi. Ayrıca Rhett'in, Amerika Birleşik Devletleri'ni terk etmemesi de gönlünü ferahlattı.

Pauline haladan gelen mektubu okurken bazı noktalara sinirlendi. Rhett bir gün Bonnie'yi, Eulalie ile Pauline halalara götürmüştü. Halası mektubunda Bonnie ile Rhett'i övmekle bitiremiyordu.

"Aman ne kadar güzel bir çocuk! Büyüdüğü zaman dünyanın en güzel kadını olacağı şimdiden belli. Bütün erkekler ayaklarına kapanacaklardır muhakkak. Ama ben öyle sanıyorum ki, bu kıza aşkını açıklayacak olan bir erkek Yüzbaşı Butler'ın sıkı bir denetiminden geçecektir. Ben hayatımda evladına bu kadar bağlı bir baba görmedim.

"Şekerim şimdi sana bir şey itiraf edeceğim. Yüzbaşı Butler ile evlendiğini duyduğum zaman, dengin olmayan birini kendine koca seçtiğini sanmıştım. Çünkü

Yüzbaşı hakkında öyle kötü şeyler söyleniyordu ki... Ailesine de herkes çok acıyordu. Hatta Eulalie ile ben günün birinde onu evimize kabul edip etmemeyi bile düşünüyorduk. Ama Scarlett şekerim, geldiği zaman hayretler içinde kaldık. Çünkü çok kibar ve çok nazik bir adamla karşılaşmıştık. Giyimi kuşamı da çok zarifti. Sana ve çocuğuna karşı çok büyük bir sevgisi var.

"Şekerim şimdi sana kulağımıza çalınan bir şeyden söz etmek istiyorum. Bu işittiğimiz şeye önceleri Eulalie ile ben inanmadık. Mister Kennedy'nin sana bıraktığı mağazayı işlettiğin haberi ile birlikta bazı dedikodular işittik. Elbette bunlara inanmak istemedik. Savaş sonrası yaşadığın felaket dolu günlerdeki durumunu anlıyorum. Ama şimdi böyle hareket etmene hiç gerek yok. Senin için ne kadar üzüldüğümüzü tahmin edersin. Bu konuda Yüzbaşı Butler'a bazı sorular sorduk. Bize istemeye istemeye cevap verdi. Senin her sabah mağazaya gittiğini ve hesap defterlerine kimsenin el sürmesine izin vermediğini söyledi. Bir ya da birkaç bıçkı atölyesinde hissen olduğunu duyduğumuz zaman hayretten dona kaldık. İşlerin için sabahtan akşama kadar arabayla kentte dolaşıyormuşsun. Arabacı olarak da katilin birini tutmuşsun. Bu duyduklarımız karşısında yüreklerimiz parça parça oldu. Neysi ki Allah sana Yüzbaşı Butler gibi cömert bir koca vermiş. Scarlett bütün bunlara artık bir son vermelisin! Bunu sana söylemesi için ne yazık ki annen yok. Bu bakımdan bundan sonra bu görev bana aittir. Çocuklarının ileride senin bir esnaf olduğunu öğrendikleri zaman ne söyleyeceklerini düşün bir kez! Çocuklarını düşünerek, kaba adamların hareketlerine ve dedikodularına hedef olmakta devam etmemelisin. Böyle hakaretlere, kaba davranışlara hedef olmak soylu bir kadına yakışmaz."

Scarlett, bir küfür savurdu ve mektubu bitirmeden yere fırlattı. Halalarının eski perişan durumlarını düşünüyordu. "Onlara çek göndermeseydim açlıktan gebermiş olacaklardı!" diye söylendi. Ah şu mendebur Rhett gidip onlara her şeyi yetiştirmişti. Scarlett onun

ihtiyar kadınların gözünde iyi bir koca, şefkatli bir baba görünmek için can attığını biliyordu. Scarlett'in yaptıklarından, işlerinden kim bilir nasıl söz etmişti ki halası ona bu kadar ağır bir mektup yazmıştı. Şu Rhett ne şeytan adamdı! Böyle adi oyunlar oynamaktan zevk mi alıyordu acaba?

Scarlett'in birden kabaran öfkesi, yavaş yavaş sakinleşti. Ah Ashley'de sevdiği her şeyi yeniden bulsa, Rhett de gelip onu yeniden güldürseydi ne olurdu?

*
* *

Nihayet baba kız habersizce geldiler. Bir gün Scarlett, evin girişine konan bavulların gürültüsünü ve Bonnie'nin "anne!" diye bağırışını işitti. Hemen odasından fırladı ve merdiveni inmeye başladı. Bonnie de kollarında hüzünlü ve alacalı bir kediyi tutarak basamakları çıkmaya çalışıyordu. Kediyi göstererek;

— Anne bak, babaannem verdi! diye bağırdı.

Scarlett, basamağa oturup kızını kucağına aldı ve onu öpmeye başladı. Rhett henüz ortalıkta olmadığı için kızının varlığı onu memnun ediyordu. Bonnie'nin başının üzerinden Rhett'e baktı, arabacının parasını veriyordu. Kapıya doğru gelirken Scarlett'i gördü, şapkasını çıkardı ve saygılı bir biçimde selamladı. Scarlett'in gözleri onun siyah gözlerine takıldı ve kalbi heyecandan küt küt atmaya başladı. Rhett'in bu kadar uzun zaman içinde ne yaptığının, ne olduğunun hiç önemi yoktu. O gelmişti ya, bu da ona yetiyordu. Scarlett o kadar mutlu idi ki... Tam bu sırada Bonnie;

— Dadı nerede? diye bağırmaya başlayınca, Scarlett de onu yere bırakmak zorunda kaldı.

Scarlett, Rhett'i tasarladığı gibi ilgisizce karşılamanın ve ona hamile olduğunu bildirmenin pek kolay olmayacağını düşünüyordu. Rhett basamakları ağır ağır çıkarken gözlerini onun tunç rengi ve ifadesiz yüzünden ayıramıyordu. Hamile olduğunu, ona damdan dü-

şer gibi haber veremezdi. Ama Rhett kocası olduğuna göre, bu haberi ilk önce onun duyması gerektiğini de biliyordu. Her ne kadar kocalar böyle haberleri duymaktan memnun kalırlarsa da bunun Rhett'i etkilemeyeceğinin farkındaydı.

Scarlett onun kendisini öpüp öpmeyeceğini düşünürken Rhett yalnızca;

— Mrs. Butler yüzünüz biraz solgunlaşmış, Atlanta'da allık mı kalmadı yoksa! demekle yetindi.

Biraz nazik davranıp da onu çok aradığını söylese ne olurdu sanki? Hiç olmazsa "hoş geldiniz!" demeye koşan ve sonra da Bonnie'yi çocukların odasına götüren Dadı'nın önünde onu öpebilirdi. Rhett, Scarlett'in yanında duruyor ve onu önemsemeyen gözlerle süzüyordu. Neden sonra hafifçe gülümseyerek;

— Yoksa bu solgun haliniz, özlem çektiğinize mi işaret! diye sordu.

Scarlett, onun gözlerinde ciddi bir ifadeyle karşılaştı. Demek Rhett'in takınacağı tavır yalnızca buydu... Demek eski iğrenç halini bırakmamıştı... Demek değişen bir şey yoktu. Birden karnında taşıdığı ve varlığı ona sonsuz bir neşe veren bebek şimdi Scarlett'e ağır bir yük gibi geliyordu. Karşısında duran ve büyük Panama şapkasını kalçasında tutan adam da amansız, acımasız, en büyük düşmanı, aynı zamanda bütün felaketlerinin kaynağı gibi görünüyordu.

Scarlett'in gözleri öfke, kin ve zehir saçıyordu. Onun bu durumu karşısında Rhett gülümsemekten vazgeçip ciddileşti.

Scarlett:

— Eğer solgunsam kabahat sende! dedi. Yoksa sana özlem duyduğum için değil kendini beğenmiş uğursuz herif! Çünkü...

Ah bu biçimde haber vermek istemiyordu, ama ne yazık ki sözcükler ağzından dökülüyordu. Uşakların işitebileceklerine aldırış bile etmiyordu:

— ...Hamileyim!

Rhett'in birden boğazına bir şeyler tıkanıverdi.

Scarlett'e bakarak ona doğru ilerledi. Tam elini omuzuna koyacağı sırada Scarlett geri çekildi ve ona nefret dolu gözlerle baktı. Rhett'in yüzünün tüm hatları gerildi.

Soğuk bir tavırla;

— Sahi mi? Bu mutlu baba kim acaba? Ashley mi yoksa? dedi.

Scarlett, o kadar öfkelendi ve bu öfkeyle trabzanı öyle bir sıktı ki, tahtaya işlenen aslanın kulakları avucuna battı. Rhett'i çok iyi tanıdığını sanıyor ve ondan böyle bir hakareti beklemiyordu. Elbette Rhett şaka yapıyordu, ama hoşgörüyle karşılanamayacak bazı şakalar vardı. Tırnaklarını onun gözlerine sokmak ve orada parlayan garip ışığı söndürmek istiyordu.

Sesi öfkesinden titreyerek;

— Allah belanızı versin! diye bağırdı. Bu... Bu çocuğun size ait olduğunu pekiyi biliyorsunuz. Ama onu sizin gibi ben de istemiyorum. Ah Tanrım, keşke bu çocuk herhangi bir kimseden olsaydı da sizden olmasaydı!

Rhett'in tunç yüzü, bir öfke dalgası altında birden değişiverdi.

Scarlett, "ha şöyle! Şimdi onu can evinden vurdum!" diye düşündü.

Ama Rhett'in yüzünde tekrar bir gülümseme canlandı.

— Üzülmeyin canım! Çocuğu belki de düşürürsünüz!

Bu sözler karşısında Scarlett'in başı döndü, tüm vücudu ürperdi. Anne olmayı, onun sorumluluğunu, mide bulantılarını, kalçalarının büyümesini, heyecanlı bekleyişi, çekilen acıları düşündü. Elbette bütün bunlardan bir erkeğin haberi olamazdı. Zaten Rhett de alay ediyordu. Scarlett az daha tırnaklarını onun yüzüne batıracaktı. Onu ancak Rhett'in yüzünden akacak kan sakinleştirebilirdi. Scarlett bir kedi çevikliğiyle onun üstüne atıldı. Ama Rhett hemen yana çekildi ve onu kendisinden uzakta tutmak için kolunu uzattı.

Hızla Rhett'in koluna çarpan Scarlett'in ayağı yeni cilalanmış merdivenden kaydı. Düşmemek için trabzanı tutmaya çalıştı, ama başaramadı. Üstelik eli boşa gittiği için daha da çok dengesini kaybederek merdivenin son basamağına kadar yuvarlandı.

*
* *

Doğum yapmak hastalık sayılmayacağına göre, Scarlett hayatında ilk kez hasta olup yatağa düşmüştü. Dünyaya çocuk getirirken ne korkmuş, ne de morali bozulmuştu. Oysa şimdi büyük bir dertle pençeleşiyor, çekmek zorunda kaldığı acılar onu korkutuyordu. Ona hastalığını söylemeye her ne kadar cesaret edemiyorlarsa da, o kendisinin çok rahatsız olduğunu biliyordu. Ölüm korkusunu bir türlü kafasından uzaklaştıramıyordu. Her soluk alışında kırılan kaburga kemiği sancıyor, berelenmiş yüzü ağrıyor, başı zonkluyordu. Vücudunun içine giren şeytan sanki etlerini ve ciğerlerini kerpetenle söküyordu.

Doğum yapmak bile, ona bu kadar dayanılmaz acılar vermemişti. Üç çocuk doğurmuş ve bu üç doğumdan iki saat kadar önce içi neyi çekmişse onu tıka basa yemişti. Ama şimdi yalnız soğuk su içtiği zaman midesi bulanmıyordu. Ah çocuk doğurmak ne kadar kolay, doğurmamak da meğer ne kadar zor bir şeymiş.

Böyle acı çekmesine rağmen karnındaki çocuğu doğuramayacağını öğrendiği zaman beyninden vurulmuşa döndü. Oysa bu çocuğu daha doğurmadan önce canı gibi seviyordu. Kafası o kadar perişan bir haldeydi ki buna bir çare düşünemiyordu. Belleğinde ölümden başka bir şey yoktu. Ölüm bazen aklını kurcalıyor, bazen yanı başında duruyor, bazen odasında dolaşıyordu.

Scarlett ona kafa tutacak gücü kendinde bulamıyor ve bu nedenle çok korkuyordu. Gücünü toplayıp ölümle mücadele edebilecek duruma geleceği zamana

kadar, onu koruyacak birinin yanında olmasını istiyordu.

Çektiği korkunç acılar ona öfkesini unutturmuştu. Şimdi Rhett'i arıyordu, ama kocası yanında değildi. Scarlett onu çağırıp çağırmamak konusunda bir türlü karar veremiyordu. Ondan kalan son anı, onun kaygılı yüzü ve merdivenden yuvarlandığı zaman kendisini yerden kaldırırken Dadı'yı boğuk bir sesle çağırmasıydı. Bütün anımsadıkları da, kendisinin bir odaya götürülmesinden, çevresindeki konuşmalardan, Pitty halasının ağlayıp sızlanmalarından ve Doktor Meade'nin birtakım emirler vermesinden ibaretti. Koridorda ayak sesleri ve gürültüler işitmiş, oradakileri imdadına çağırmak için bağırmak istemiş, ama feryadı boğazına tıkanıp kalmış ve ancak hafifçe inleyebilmişti.

Scarlett'in ağzından çıkabilen bu umutsuz inilti, çevresini saran karanlıkları yırtarak çağrılan kimseye ulaşmıştı. Melanie'nin ninniyi andıran huzur dolu tatlı sesi;

— Buradayım şekerim! Yanından hiç ayrılmadım! diyordu.

Melanie ne zaman Scarlett'in elini alıp soğuk yanağına değdirse ölümün karanlık yüzü hemen kayboluyordu. O, Melanie'yi görmek için dönmeye çalışınca, birden her yer karanlığa gömülüyordu. Karanlıklar arasında şunları görüyordu: Melanie'nin bir çocuğu olacaktı. Oysa Yankeeler Atlanta'ya yaklaşmışlardı. Kent alev alev yanıyordu. Acele edilmesi gerekiyordu, ama Melanie çocuk beklediği için çabuk davranamıyordu. Melanie doğuruncaya kadar orada beklemesi kaçınılmaz oluyordu. Melanie de Scarlett kadar güçlü ve cesaretli olmalıydı. İşte Doktor Meade oradaydı. Yaralıları tedavi etmek için istasyona kadar gelmişti.

Scarlett sayıklıyordu. Bazen gözünü açıyor, Melanie'yi görüyor, ona gülümsemeye çalışıyor, sonra tekrar dalıp gidiyordu.

Gece!... Karanlık!... Sonra sabah oluyordu. Doğuracak olan Scarlett idi, ama acı çeken Melanie.

Melanie bir an olsun Scarlett'in yanından ayrılmı-

yordu. O, Pittypat gibi gereksiz hareketler yapmıyor ve ağlamıyordu. Scarlett ne zaman gözlerini açsa "Melly!" diyordu. Ama onun asıl söylemek istediği ad, Rhett idi. O Rhett'i istiyordu ama artık onun kendisini istemediğini sanıyordu. Sanki Rhett bir kızılderili gibi, tunç rengi yüzünün ortasında beyaz dişlerini göstererek gülüyordu. Evet Scarlett onu istiyor, o ise "hayır!" diyordu.

Scarlett:

— Melly! diye seslendi.

Dadı:

— Yavrucuğum! diyerek cevap verdi ve onun alnına soğuk suda ıslatılmış bir bez koydu. Scarlett ise hırçınlaşarak;

— Melly!... Melanie!... diye haykırmaya başladı.

Melanie, Rhett'in yatağının kenarına oturmuştu; Rhett ise kör kütük sarhoştu. Yere yığılmış, başı Melanie'nin eteğinde gömülüydü. Bütün vücudu titriyor, alkol gönül yarasına merhem olmuyordu.

Melanie Scarlett'in odasından ne zaman çıksa Rhett'i yatağın kenarına oturmuş, odasının kapısı ardına kadar açık, gözleri hole doğru dikili bir halde görüyordu. Odası karmakarışık, yerler puro artıkları ile doluydu. Masasının üzerinde dokunmadığı yemek tabakları vardı. Yatağı düzeltilmemiş; elbise ve gömlekleri yerlere, sandalyenin üzerine atılmıştı. Sakalı uzamış, yüzü perişandı. Sürekli puro içiyordu.

Melanie'yi görünce hiç bir şey sormazdı. O, kapının eşiğine kadar sokulur ve Rhett'e hasta hakkında bilgi verirdi:

— Üzgünüm, gittikçe kötüleşiyor.

— Hayır sizi henüz sormadı, ama durmadan sayıklıyor.

— Yüzbaşı Butler umutsuzluğa kapılmayınız. Size bir kahve getireyim. Yiyecek bir şeyler de ister misiniz? Yoksa siz de hastalanacaksınız.

Melanie, Rhett için de üzülüyordu. Çok yorgun olmasına ve birkaç gecedir uyumamasına rağmen onun

haline acıyor, onunla ilgilenmek gereğini duyuyordu. Halkın onun hakkında kötü sözler söylemesine şaşıyor-du. Onun kalpsiz olduğunu, Scarlett'e sadık olmadığını nasıl ortaya atabilirlerdi? İşte Rhett, gün geçtikçe eriyordu. Onda ölüm kararını bekleyen bir mahkum hali vardı.

Rhett, Scarlett'in sağlık durumunu sorduğu zaman Melanie her zamankinden daha nazik bir tavırla cevap verirdi. Nihayet Melanie, Scarlett'in düzelmeye yüz tuttuğunu haber vermek için heyecan ve sevinç içinde onun odasına girdiği zaman Rhett yavaş yavaş başını kaldırdı. Yüzü solmuş, gözleri kan çanağına dönmüştü. Sinirlerine hakim olmaya çalışarak;

— Öldü mü? diye sordu.

— Hayır canım! Tam tersine, çok daha iyi!

Masanın üzerinde yarısı içilmiş bir viski şişesi duruyordu. Oda alkol ve puro kokuyordu.

Rhett:

— Aman Tanrım! diye söylendi ve başını ellerinin arasına aldı.

Melanie onun omuzlarının titrediğini gördü, ona acıyan gözlerle bakarken birdenbire dehşet içinde kaldı. Rhett ağlıyordu. Melanie bir erkeğin ağladığını ilk kez görüyordu. Rhett'in ne kadar güçlü bir erkek olduğunu anımsayarak onu bu durumda görmek Melanie'yi hayrete düşürdü.

Evet Rhett, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Çıkardığı gürültü, vücudunun sarsılması Melanie'yi korkutuyordu. Onun sarhoş olmasından çok çekiniyordu; çünkü sarhoşlardan içgüdüsel olarak korkardı. Onunla göz göze gelince yavaşça odaya girdi, kapıyı kapatıp Rhett'e yaklaştı. Birçok küçük çocuğun gözyaşlarını kurulamış, güzel sözler söyleyerek onları teselli etmişti. Ama ilk kez ağlayan bir erkekle karşılaştığı için ne yapması gerektiğini bilemiyordu. Onu sakinleştirmeyi düşünerek elini Rhett'in omuzuna koyar koymaz, iki güçlü kol bir yay gibi beline dolandı. Melanie birden kendini yatağın üstünde buldu. Rhett yere diz çökmüş, başını

Melanie'nin dizlerinin arasına sokmuş ve ona canını acıtacak kadar sarılmıştı.

Melanie nazik bir biçimde Rhett'in saçlarını okşayarak;

— Haydi üzülmeyiniz canım! İyileşecek! diye fısıldıyordu.

Bu sözleri işiten Rhett, genç kadını bir mengene gibi sıkıştıran kollarını çözdü ve soluk soluğa konuşmaya başladı. Kalın bir sesle, sanki bütün sırlarını bir duvarın önüne döküyormuş gibi sürekli konuşuyordu. Tüm yaşamı boyunca ilk kez kendisini bütün çıplaklığı ile anlatıyordu. Kendine hiç acımayan Rhett, karşısındaki kadın sanki annesiymiş gibi sırlarını bir bir açıyor, içini döküyordu.

İlk önce ne olduğunu anlayamayan Melanie ona bir anne gibi davrandı. Başı eteklerinin arasında bir çocuktan farksızdı. Bazen sesi kısılıyor, boğulacakmış gibi oluyor, bazen sözcükler gayet net biçimde işitiliyordu. Melanie'ye üstü kapalı bile söylenemeyecek şeylerden söz ediyordu. Öyle şeyler anlatıyordu ki zavallı kadının yanakları al al oluyordu.

Melanie, kızaran yüzünü görmediğini düşünerek kendini şanslı sayıyor ve önünde diz çöken kişi çocuğu Beau'muş gibi, onun saçlarını okşuyordu.

— Susunuz Yüzbaşı Butler! Böyle şeyler söylemeniz doğru değil! Bilinciniz yerinde değil herhalde... Susunuz bunları anlatmanıza gerek yok! diyordu.

Ama Rhett'in ağzından sözcükler bir çağlayandan dökülen sular gibi çıkıyordu. Melanie'ye o kadar sıkı sarılıyordu ki son can simidini elinden kaçırmak istemeyen denize düşmüş bir insan hali vardı.

Rhett, Melanie'nin anlamadığı birtakım işler yüzünden kendini suçluyordu. Güzel Watling'in adını homurdanarak söyledi ve anlaşılamayan birkaç sözcükten sonra Melanie'yi sarsarak;

— Scarlett'i öldürdüm! Evet onu ben mahvettim, anlıyor musunuz? Çocuğu istemiyordu o! diye bağırdı.

— Susunuz rica ederim! Ne söylediğinizin farkında

değilsiniz. Çocuğunu istemiyordu ne demek? Canım bütün kadınlar evlat isterler.

— Hayır hayır! Siz istersiniz ama o asla! Benden çocuk doğurmak istemiyordu.

— Susunuz lütfen!

— Anlamıyorsunuz! O çocuk istemiyordu! Ben ise ona bir evlat verdim. İstemediği birşeyi verdim. Bu... Bu benim kabahatimdir. Aynı yatakta yatmayalı bir hayli zaman olmuştu.

— Şişşt!... Yüzbaşı Butler, siz böyle şeyleri nasıl söyleyebilirsiniz?

— Sarhoştum, adeta deli gibiydim. Bana kötülük etti diye ona kötülük etmek istiyordum. Onu hamile bırakmak istiyordum. Başarılı da oldum, ama o beni istemiyordu. Bana karşı hiçbir zaman bir duygu beslemedi. Ben ise onun beni sevmesi için elimden gelen her şeyi yaptım. Ama olmadı, olmadı... İşte görüyorsunuz, şimdi...

— Ah rica ederim, biraz dinlenmelisiniz!

— Hamile olduğunu bilmiyordum... Hiçbir şeyden haberim yoktu... Daha geçen gün... Evet, düştüğü zaman öğrendim hamile olduğunu... Bana haber vermek için nerede olduğumu bilmiyormuş... Ama adresimi bilmiş olsaydı bile yine de yazmazdı... Ah, eğer haberim olsaydı hemen dönerdim... Beni istese de, istemese de döner gelirdim.

— Ah, elbette geleceğinizi biliyorum.

— Aman Tanrım! Bu son hafta boyunca bir deliden farkım yoktu. Çılgın gibiydim, her gün içiyordum. Orada merdivenin yanında bana söylediği zaman hiçbir şey yapmadım. Yalnızca güldüm ve 'üzülmeyiniz... Belki çocuğunuzu düşürürsünüz!' dedim. O da bana...

Melanie'nin yüzü birden bembeyaz oldu, dehşetten gözleri büyüdü. Karmaşık duyguların etkisiyle başını sağa sola çeviren dağınık siyah saçlı, perişan yüzlü bu adama baktı. Pencereden giren güneşin ışınları tam Rhett'in üzerine düşüyordu. Melanie onun kollarının ne kadar kalın ve kıllı olduğunu gördü. Gözleri

Rhett'in ellerine takılınca içgüdüsel bir hareketle geri çekilmek istedi. Çünkü bu iri ve güçlü eller, ancak çalmak ya da insan boğmak için yaratılmış gibi geldi ona... Evet bunlar amansız iki eldi. Ancak onlar Melanie'nin etekliğinin kıvrımlarıyla oynarken sanki kırılmış ve işe yaramaz hâle gelmiş bir aletten farksız gibiydi.

Acaba Rhett, Scarlett ile Ashley hakkında çıkarılan dedikodulara inanıp da kıskançlık mı duymuştu. Bu doğru olabilirdi. Çünkü rezalet çıkar çıkmaz o kenti terketmişti. Ama... Hayır olamazdı. Yüzbaşı Butler hiç kimseye bir haber vermeden ikide bir seyahate çıkardı. O bunu alışkanlık hâline getirmişti. Rhett dedikodulara inanacak bir adam değildi. Atlantalılar'ı gayet iyi tanırdı, onların kendisini ve Scarlett'i sevmediklerini bilirdi. İşte bu yüzden söylenenlere kulak asmazdı. Bilirdi ki, hepsi yalandı. Eğer uydurulan bu olaya inansaydı ya Ashley'yi öldürür ya da ondan bir açıklama yapmasını isterdi.

Ruhsal durumunun bozulması yalnızca kaygılanmasından ve bu yüzden de kendini içkiye vermesinden ileri geliyordu. O, bir tür sayıklama hastalığına tutulmuştu; çünkü gelişigüzel, kopuk kopuk konuşuyordu. Ne anlattığını, ne söylediğini bilmiyordu. Erkekler bu durumlara kadınlar gibi tahammül gösteremiyorlar, her şeyin bittiğini sanıyorlardı.

Bir şeyin olduğu, aralarında tatsız bir şeylerin geçtiği anlaşılıyordu. Belki de karı koca bir parça atışmışlar ve bu tartışmanın sonucu kafasında birtakım şeyler kurmuştu. Belki de sarhoş olduğu için sağlıklı düşünemiyordu. Ya da bir çocuk gibi davranıyor ve kendisini korkutan bir şeyin etkisinde kalıyordu. Rhett şu sıra hastaydı; Melanie de bunun farkındaydı. Genç kadın hasta çocukları kızdırmanın, üzmenin doğru olmadığını düşünerek sâkin bir sesle;

— Haydi canım! Artık lütfen susunuz! Ben sizi çok iyi anlıyorum! dedi.

Rhett yavaş yavaş başını kaldırdı, kan çanağına

dönen gözleriyle ona baktı. Sonra Melanie'nin ellerini sert bir tavırla iterek;

— Beni anlamıyorsunuz efendim! diye bağırdı. Zaten anlamanıza da imkan yok!... Siz beni anlayamayacak kadar iyi bir insansınız... Bana inanmıyorsunuz, ama söylediklerimin hepsi doğru... Ben eşeğin biriyim!... Bunu neden yaptım biliyormusunuz? Kıskançlık beni deli etmişti. O beni zaten hiç sevmedi. Böyle davranmakla kendimi sevdireceğimi sanıyordum. Evet beni hiç sevmedi. Size, beni hiç sevmiyor diyorum... Onun sevdiği...

Alev alev yanan gözleri birden Melanie'nin gözlerine takıldı ve kime hitap ettiğini sanki yeni farkediyormuş gibi birden ağzı açık kaldı. Yanılıp yanılmadığını anlamak ister gibi onun yüzüne yaklaşarak dikkatle baktı. Melanie'nin yüzü sapsarı kesilmişti, perişan bir görünümü vardı. Ama hiçbir şeye inanmak istemeyen masum gözlerinde hâlâ bir sessizlik, tatlılık, cana yakınlık görülüyordu. Bu bir çift gözün derinliklerinde saklanan gönül ferahlığı ve sevdiği kişiye inanma duygusu Rhett'in yüzüne bir şamar gibi çarptı. Böylece hem alkolün etkisi dağılmaya başladı, hem de ağzından düşünülmeden ve delice çıkan sözler dudaklarında mühürlendi. Rhett şaşırdı, kekeledi, utandı, gözlerini yere eğdi. Soğukkanlı davranmaya çalışarak başını tekrar Melanie'nin dizlerine koydu.

— Ben rezil bir adamım! dedi. Ama bu kadar da rezil olmamalıydım. Size söylediklerime inanmadınız değil mi? Bana inanmayacak kadar iyi bir kalbiniz var. Hayatımda sizin kadar iyi bir insan görmedim. Söylesem inanmazdınız değil mi?

Melanie; tekrar onun saçlarını okşayarak tatlı, yumuşak ve şefkat dolu bir sesle;

— İnanmazdım! dedi. Scarlett iyileşiyor artık... Haydi Yüzbaşı Butler sakinleşiniz, o iyileşecek!

10

Rhett, bir ay sonra istasyona zayıf ve solgun yüzlü bir kadın götürdü. Annelerine eşlik edecek olan Wade ile Ella, onun üzgün, sıkıntılı ve yorgun hâli karşısında susuyorlardı. Bu durum onları tedirgin ediyor ve Prissy'nin yanından bir adım bile ayrılmıyorlardı. Ayrıca anneleriyle üvey babalarının arasında korkunç bir şeyler olduğunu da farkediyorlardı.

Henüz kendisini toparlayamamış olmasına rağmen Scarlett, Tara'ya gidiyordu. O, Atlanta'da bir gün daha kalacak olursa boğulacakmış gibi bir duygunun etkisindeydi. Hayatının bölük pörçük olduğunu düşünmekten bıkmıştı artık. Kendisi hastaydı, ruhu karanlık bir denize gömülmüştü. Scarlett'in durumu; karabasan gören, koşmak isteyip de koşamayan, kaçmaya çalışıp da kaçamayan, dipsiz bir kuyudan çıkmak istedikçe daha da derine düşen bir çocuğun ruhsal durumundan farksızdı.

Eskiden düşman ordusunun kenti kuşattığında kaçtığı gibi Atlanta'yı terkediyor ve bütün kaygılarını her zaman yaptığı gibi unutmaya ya da bir süre kafasından uzaklaştırmaya çalışıyordu: "Bunları şimdi düşünmek istemiyorum. Yarın Tara'da düşünürüm. Ne de olsa sabahın ilk ışıkları insanı daha sağlam, daha doğru düşüncelerle başbaşa bırakabilir" diyordu.

Scarlett doğup büyüdüğü yere kavuşunca, sessiz ve zümrüt gibi tarlaları görünce, tüm üzüntülerinden kurtulacağını, daha sağlıklı düşünebileceğini sanıyordu.

Rhett, gözden kayboluncaya kadar trenin arkasından baktı. Yüzü sertleşti, içini çekti. Arabayı gönderip atına atladı ve doğruca Melanie'nin Houx Sokağı'ndaki

evine gitti. Sabah olmasına rağmen hava sıcaktı. Melanie yeşil yaprakların kuşattığı verandada oturuyordu. Önündeki iş sepetinde onarılmayı bekleyen bir yığın çorap vardı.

Melanie, Rhett'in attan indiğini ve dizginleri bahçedeki zenci çocuk heykelinin kollarına geçirdiğini görünce bir hayli şaşırdı, hatta biraz da korktu. Scarlett'in ağır hasta, Rhett'in de çok sarhoş olduğu o günden beri onu hiç görmemişti.

Scarlett iyileşme dönemini geçirirken Melanie bu konuya hiç değinmediği gibi, Rhett'in de yüzüne bakmaya cesaret edememişti. Melanie ona çok nazik davrandı; hatta onları gören, aralarında bir olayın geçtiğini kesinlikle farkedemezdi. Bir gün Ashley'den, erkeklerin sarhoşken bütün söylediklerini unuttuklarını işitmişti. Melanie içinden, Rhett'in de bu olayı unutmuş olması için Allah'a dua etti. Utangaç yanakları kızarmış bir halde onun ağaçlı yoldan çıkışını izledi. "Belki de yalnızca Bonnie ile oynaması için Beau'yu almaya gelmiştir!" diye düşündü. "Hem Rhett o gün yaptıklarıma teşekkür edecek kadar nazik bir kimsedir."

Melanie onu karşılamak için ayağa kalktı. Rhett her zaman olduğu gibi, bir delikanlıyı kıskandıracak çeviklikle yolu aşıyordu.

— Scarlett'i yolcu ettiniz mi?

Rhett gülümseyerek;

— Evet! Umarım, Tara ona yarayacaktır! dedi. Scarlett bana, ne zaman toprağa dokunsa kuvveti artan mitolojideki devi anımsatıyor. Canı kadar sevdiği kızıl balçıklardan, yeşil tarlalardan epey zaman uzak kalmıştı. Bu da ona hiç yaramıyor. Göreceksiniz Tara'nın pamuk tarlaları, ona Doktor Meade'nin ilaçlarından daha çok şifa verecektir.

Melanie şaşkın şaşkın;

— Oturmaz mısınız? dedikten sonra onun iri vücuduna, ellerine, kollarına, boyun kaslarına baktı ve korktu. Kuvvet kaynağı olan bu adamın onun karşısında küçülmesi, başını dizlerinin üzerine koyup ağlaması hayret edilecek bir şeydi doğrusu... Melanie bun-

ları düşünürken yeniden kızardı ve içinden "aman Tanrım!" diyerek kendini toparlamaya çalıştı.

Rhett tatlı ve yumuşak bir sesle;

— Mrs. Melly sakın burada bulunmam sizi rahatsız etmesin! dedi. Eğer gitmemi istiyorsanız... Lütfen açıkça söyleyiniz.

Melanie, "ah hemen anladı. Şaşkına döndüğümü görüyor!" diye hayıflandı. Rhett'e yalvaran gözlerle baktı, ama birden utangaçlığı ve şaşkınlığı kayboldu. Çünkü Rhett'in gözlerinde öyle derin bir huzur, iyilik ve her şeyi hoş karşılayan bir anlayışın izleri vardı ki, Melanie heyecana kapılmakla aptallık ettiğini anladı. Rhett'in yüz hatları gergindi, ama Melanie ondaki hüzünlü hâli görebiliyordu. Her ikisinin de unutmak istediği bir konuyu, Rhett'in tekrar açabilecek kadar basit davranacağını nasıl düşünmüştü. Bu hatasından dolayı kendine kızdı.

Melanie, "zavallı adam Scarlett için o kadar çok üzülüyor ki!" diye düşündü ve gülümseyerek;

— Rica ederim Yüzbaşı Butler, lütfen oturunuz.

Rhett; bir sandalyeye yavaş yavaş otururken, Melanie'nin eline tekrar işini aldığını gördü.

Rhett:

— Mrs. Melly bir ricaya geldim! diyerek gülümsedi. Düşüncesi bile sizi dehşet içinde bırakacak bir hile konusunda yardımınızı benden esirgemeyeceğinizi isteyeceğim.

— Bir... Bir hile mi dediniz?

— Evet, öyle... Sizinle bir iş konusunda konuşmaya geldim.

— Aman Tanrım! Bunu Mister Wilkes ile görüşmeniz gerek. Çünkü ben işten hiç anlamam. Scarlett'teki zeka bende yoktur.

— Scarlett'in ancak kendisi için zeki olması beni korkutuyor. Zaten sizinle konuşmak istediğim konu da budur. Onun ne kadar uzun süre hasta yattığını biliyorsunuz. Tara'dan döner dönmez, her zaman harap olmasını istediğim mağaza ve bıçkı atölyelerinin bütün yönetimini tekrar eline almak isteyecektir. Doğrusu

onun sağlığı için kaygılanıyorum Mrs. Melly.

— Evet doğru, Scarlett kendini çok yoruyor. Onu vazgeçirmeye ve sağlığına dikkat etmeye zorlamalısınız.

Rhett gülmeye başladı.

— Onun ne kadar dik kafalı olduğunu bilirsiniz. Scarlett, inatçı bir çocuktan farksızdır. Kendisine yardım etmemi bile istemiyor. Zaten kimsenin yardımına da ihtiyacı yoktur. Bıçkı atölyesindeki hissesini satması için ısrar ettim, ama bir sonuç alamadım. Şimdi izin verirseniz efendim, iş konusundan söz edeceğim. Scarlett bıçkı atölyesindeki hissesini Mister Ashley'den başka hiç kimseye satmaz. Ben bunu bildiğim için Mister Ashley'nin bu hisseyi satın almasını istiyorum.

— Aman Tanrım, bu olağanüstü bir öneri ama...

Melanie birden sustu ve dudağını ısırdı. Bir yabancı adama ailesinin parasal durumundan söz etmesi doğru değildi. Ashley bıçkı atölyesinden para kazanmasına rağmen durumları hiçbir zaman pek iyi olmamıştı. Melanie çok az para biriktirebildiğine üzülüyordu. Zavallı kadın paranın nereye gittiğini de bilemiyordu. Ashley ona evin masraflarına yetecek kadar para veriyordu. Ama parayı asıl yutan umulmadık bir takım harcamalardı. Doktor ücretleri o kadar yüksekti ki... Bir de Ashley'nin New York'a ısmarladığı mobilya ve kitaplar dünyanın parası tutuyordu. Bu arada evsiz barksız kimselere de bakmışlardı. Ashley, Konfedere saflarında çarpışmış olan bir kimseye yardım etmekten asla kaçınmazdı.

Rhett, Melanie'nin söylemek isteyip de söyleyemediği şeyi anlamıştı.

— Mrs. Melly size gerekecek olan parayı ödünç olarak ben verebilirim! dedi.

— Çok naziksiniz, ama ödeyemeyeceğimizden korkarım.

— Canım vermeseniz de olur. Rica ederim Mrs. Melly bana gücenmeyiniz. Lütfen benim anlatacaklarımı sonuna kadar dinleyiniz. Scarlett'in birkaç mil uzaktaki bıçkı atölyesine her gün gidip gelmesini iste-

miyorum. Mağaza onun mutluluğu için yeter sanırım. Beni anlıyor musunuz?

Pek az inanmış görünen Melanie;

— Şey... Evet! diye cevap verdi.

— Çocuğunuza bir midilli almak istiyordunuz değil mi? Aynı zamanda da üniversiteye, Harvard'a daha sonra Avrupa'ya gitmesini istiyordunuz değil mi?

Ne zaman oğlu Beau söz konusu olsa Melanie'nin yüzünü ateş basardı.

— Elbette isterim! Onun bir dediğini iki etmek istemem ama... Bugün herkes o kadar yoksul ki...

— Mister Wilkes bıçkı atölyelerinden bir hayli para kazanabilir. Beau'nun da hakkı olan şeylere kavuştuğunu görmek sizin hoşunuza gidecektir.

Melanie gülümseyerek;

— Ah Yüzbaşı Butler, siz ne açıkgöz bir insansınız! dedi. Bir ananın gururunu ne kadar güzel okşuyorsunuz. Onun gönlündeki arzuları ne kadar güzel uyandırıp harekete geçiriyorsunuz. Bir kitabı okur gibi sizin içinizi okuyorum.

Rhett'in gözlerinde küçük bir ışık parladı.

— Sanmıyorum! Haydi borç olarak para vermeme izin verdiğinizi bana söyleyiniz.

— Pekiyi ama biraz önce sözünü ettiğiniz hile de neyin nesi?

— Acele etmeyiniz lütfen! Tıpkı suikastçılar gibi davranmalıyız. Böylece hem Scarlett'i, hem de Mister Wilkes'ı aldatabiliriz.

— Aman Tanrım! Böyle şeyleri asla beceremem.

— Scarlett kendi iyiliği için bile olsa gizlice bir şeyler yaptığımızı farkederse... Canım onun huyunu benden daha iyi bilirsiniz! Mister Wilkes'ın da benim tarafımdan gelecek bir parayı kabul etmeyeceğini bliyorum. Demek ki her ikisi de bu paranın nereden geldiğini bilmemelidir.

— Ama ben Mister Wilkes'a bu durumu anlatacak olursam onun bu parayı reddetmeyeceğini sanıyorum. Çünkü o Scarlett'i öyle sever ki...

Rhett gayet sakin ve tatlı bir tavırla;

— Evet bunun farkındayım! dedi. Ama ne de olsa bu parayı reddedecektir, çünkü Wilkeslar'ın ne kadar gururlu olduklarını siz de bilirsiniz.

— Ah Yüzbaşı Butler, size yardım etmek isterdim. Ama eşimi aldatmam doğru olmaz.

— Scarlett'e yardım etmek için bile olsa bunu yapmaz mısınız?

Rhett üzgün bir tavır takınarak sözlerini şöyle sürdürdü:

— Oysa Scarlett sizi öyle seviyor ki!...

Melanie'nin gözleri yaşardı:

— Onun için elimden gelen her şeyi yapacağımı biliyorsunuz. Onun bana yaptıklarının yarısını bile ben ona yapamam.

— Evet, Scarlett'in sizin için yaptıklarını biliyorum. Örneğin, Mr. Wilkes'a ailenizden birinin mirasına konduğunuzu söyleyemez misiniz?

— Ah Yüzbaşı Butler, ailemin tüm bireyleri geçim sıkıntısı içindedir.

— Bu durumda parayı posta ile kimin tarafından gönderildiği belli olmayacak bir biçimde size ulaştırsam Mister Wilkes'ın bu parayla bıçkı atölyesini satın almasını sağlar mısınız? Çünkü parayı yokluk içinde bulunan eski Konfederele'e dağıtmasını istemem.

Rhett'in bu son sözlerini, Ashley'yi hedef alıyormuş gibi değerlendiren Melanie biraz üzüldü. Ama Rhett öyle masum bir biçimde gülümsedi ki Melanie de dayanamayıp gülümsedi.

— Tamam, ilgileneceğim!

— O halde konu kapandı. Bu sır aramızda kalacak.

— Ama benim kocamdan gizli bir şeyim yok ki!

— Tahmin ederim Mrs. Melly!

Melanie, Rhett'in yüzüne bakarken onu ne kadar iyi anladığını farketti. Oysa herkes onun hakkında yanılı-yordu. Onun kaba, terbiyesiz, iğrenç, hatta namussuz bir adam olduğunu söylüyorlardı. Ama birçok

kimse de tükürdüğünü yalıyordu. Melanie ise daha ilk görüşte onun şahane bir adam olduğunu anlamıştı. Kalpsiz değildi, çünkü Scarlett'i deli gibi seviyordu. Karısını böyle ağır bir çalışmadan kurtarmak için düşündüğü çare çok güzeldi.

Melanie sevgisini aşırı bir biçimde belli ederek;

— Scarlett'in sizin gibi nazik bir kişiyle evlenmesi büyük bir şanstır! dedi.

— Öyle mi dersiniz? Sizin söylediklerinizi duyarsa aynı görüşte olmadığını açıklamasından korkarım. Ama ben size karşı elimden geldiği kadar nazik davrandım sanı-rım, Mrs. Melly! Hatta Scarlett'e vermediğimi size verdim.

Melanie hayretler içinde kaldı.

— Bana mı? Beau'ya demek istiyorsunuz sanırım.

Rhett şapkasını aldı ve ayağa kalktı. Bir an Melanie'nin kalp biçimindeki dar alnına, sonra koyu gözlerine baktı. Ciddi, ancak çekici olmayan yüzünü inceledi. Bu hayatın acımasızlığına karşı, savunmasız kalan bir kadının yüzüydü.

— Hayır, Beau'ya falan değil! Size, Beau'dan daha değerli bir şey vermeye çalışıyorum. Ne olduğunu anlıyor musunuz acaba?

— Hayır! Çünkü dünyada Beau'dan daha değerli başka bir şey şeyim yok! Elbette Ashley Wilkes hariç!

Rhett sesini çıkarmadı ve hiçbir ifade belirmeyen donuk gözlerle Melanie'ye bakmaya devam etti.

— Yüzbaşı Butler, bana para konusunda lütüfta bulunmanız doğrusu büyük bir nezaket örneği! Ama... Bir kadının istek duyabileceği her şeye sahibim!

Birden mosmor olan Rhett;

— Çok güzel! dedi. Ben de sahibi bulunduğunuz şeyi, sonsuza kadar korumanız için elimden geleni yapacağım.

*

* *

Scarlett Tara'dan döndüğü zaman yüzünün solgunluğu kaybolmuş, yanakları kızarmış ve biraz da

tombullaşmıştı. Yeşil gözleri eskisi gibi canlı ve parlaktı. Kendisiyle birlikte Wade ile Ella'yı karşılamaya gelen Rhett ile Bonnie'nin gülünç kıyafetlerini görünce katıla katıla güldü. Belki de haftalardır böyle gülmemişti. Rhett'in şapkasını iki hindi tüyü süslüyordu. Bonnie'ye gelince... Yüzü boyaya bulanmıştı sanki. Buklelerinde de kendisi kadar büyük birer tüy takılıydı. Baba kız treni beklerlerken herhalde kızılderili rolü oynamışlardı. Dadı'nın asık yüzünden, Bonnie'nin annesini karşılamaya giderken bile, tuvaletine dokundurtmadığı anlaşılıyordu.

Scarlett kızını öptü, Rhett'e de yanağını uzatırken;

— Bu ne güzel kıyafet! dedi.

Eğer istasyon kalabalık olmasaydı Rhett'e kesinlikle yanağını uzatmayacaktı. Bonnie'nin kıyafeti Scarlett'in canını sıktı. Ama orada bulunanlar, baba kızın gülünç durumlarıyla alay etmedikleri gibi onları çok zarif buldular ve onlara içtenlikle gülümsediler. Herkes Butler ailesinin en küçüğünün Rhett'e her istediğini yaptırdığını biliyordu ve bu durum çok hoşlarına gidiyordu. Rhett'in kızına karşı olan büyük sevgisi, onun halkın gözündeki kötü şöhretini silmişti.

Scarlett arabayla eve giderlerken, Tara ve komşu çiftlikler hakkında küçük bilgiler veriyordu. Kuru ve sıcak mevsim pamuk için çok uygundu. Ürün o kadar çabuk büyüyordu ki sanki bu gelişme hem duyuluyor, hem de görülüyordu. Ama Will pamuk fiyatlarının sonbaharda düşeceğini söylemişti. Scarlett; Suellen'ın bir çocuk daha beklediği haberini, çocukların işitmesini istemediği için sesini alçaltarak verdi. Susie, annesi Suellen'a çok benziyordu. Suellen ile kavga etmişlerdi. Onların bu hali Scarlett'e eski günleri anımsatmıştı. Wade tek başına avlanmaya çıkıyordu. Randa ile Camilla Tarleton öğretmenlik yapıyorlardı. Doğrusu bu pek hoş bir şeydi, çünkü Tarletonlar'ın hiç biri "kedi" sözcüğünü telaffuz edemezdi. Betsy Tarleton, Lovejoy'dan iri yarı bir adamla evlenmişti. Onlar Joli Coteau'da pamuk ekiyorlardı. Mrs. Tarleton'un bir kısrağı ile bir tayı vardı. Bu hanım bir milyon dolar bulsa bu

kadar sevinmezdi. Calvertler'in evini açık artırmayla satın alan bir sürü zenci doldurmuştu. O güzelim ev acınacak haldeydi. Eski görkemli durumunu bilen bir kimse, bugün onu gördüğü zaman gözyaşlarını tutamazdı. Cathleen ile kocasının nerede oldukları bilinmiyordu. Alex, savaşta ölen ağabeyinin dul karısı Sally ile evlenecekti. İnsan aynı çatı altında bunca yıl birlikte yaşadıktan sonra böyle bir şeyi nasıl yapabilirdi?

Scarlett durmadan konuşuyordu. Ama birçok şeyi gizlemek istediği her halinden belli oluyordu. Will ile bütün çevreyi dolaşmış ve binlerce hektarlık arazide pamuk yetiştirilen eski günleri anımsamaya çalışmıştı. O zamanlar her yerden bereket fışkırıyordu; şimdi ise çevre bir ormandan farksızdı. Katırtırnakları, meşeler, çamlar, otlar dereyi ve pamuk tarlalarını işgal etmişti. Bu çok korkunç bir manzaraydı doğrusu... İnsan ölü bir bölgeden geçiyordu sanki.

Bu konuda Will, ona şöyle demişti: "Scarlett bu yerlerin adam olması için tam elli yıl gerekir. Ama gerek sizin sayenizde, gerek benim çalışmamla Tara bu bölgenin en güzel çiftliği olarak kaldı. Ne yazık ki bu büyük çiftliği ancak iki katırla ekip biçmeye çalışıyoruz. Tara'dan sonra Tarletonlar ile Fontainler'in evleri geliyordu. Bu iki yerdeki insanlar pek fazla para kazanamıyorlardı, ama öyle büyük bir çalışma isteğine ve gücüne sahiptiler ki taştan ekmeklerini çıkarıyorlardı. Öteki çiftlikler ise...

Scarlett; öteki çiftliklerin perişan durumları, Tara'nın insanın içini karartan eski halini anımsattığı için, onları anlatmaktan vazgeçti.

Nihayet eve gelip verandada Rhett ile Bonnie'nin arasına oturduğu zaman Scarlett;

— Burada ne var, ne yok bakalım? diye sordu.

Arabayla gelirken Rhett ile aralarında bir sessizlik olmasın diye sürekli konuşmuştu. Çünkü merdivenden yuvarlandığı günden beri, Rhett ile başbaşa hiç kalmamışlardı. Zaten başbaşa kalmak da pek hoşuna gitmiyordu ya!... Ama Scarlett, Rhett'in hakkındaki duygularını bilmiyordu. Oysa Rhett onun nekahet dö-

nemi sırasında tam bir iyilik meleği olmuştu. Scarlett'in rahatsız edilmesini önlemek için çocukları gürültü yapmamalarını çok sıkı biçimde önlemişti. Onun yerine mağazaya gitmiş, bıçkı atölyelerini ve odun deposunu yönetmişti. Ama hiçbir zaman ona "üzgünüm" dememişti, belki de hiç üzülmemişti. Ya da doğacak olan çocuğun, ondan olmadığını hâlâ düşünüyordu. Scarlett, bu sır vermeyen, kafasındaki düşünceleri belli etmeyen kapalı yüzün içinde neler olup bittiğini nasıl anlayabilirdi ki!...

Scarlett sorusunu tekrar etti:

— Burada her şey yolunda mı? Mağaza için yeni katır aldınız mı? Allahaşkına Rhett acayip tüyleri şapkanızdan çıkarınız. Sizi aptal görünüşlü yapıyor. Sonra onları çıkarmayı unutur kente öyle gidebilirsiniz!

Bonnie babasının şapkasını kapıp, arkasına sakladı ve;

— Hayır hayır, olmaz! diye diretti.

Rhett Scarlett'in sorusuna;

— Her şey yolunda! diyerek cevap verdi. Bonnie ile ben çok güzel vakit geçirdik, gönlümüzce eğlendik. Siz gittikten sonra onun saçlarını bir kez bile taramadıklarını sanıyorum. Yavrucuğum şu tüyleri emmen hiç de doğru bir şey değil; çünkü boğazına kaçabilir. Mağazaya yeni padavralar(*) alındı. Katırları değiştirdim. Başka bir haber yok. Her şey yerli yerinde!

Sanki unuttuğu bir şey birden aklına gelmiş gibi;

— Haa, dün saygıdeğer Ashley mağazayı dolaşmaya geldi. Bıçkı atölyelerini ona satıp satmayacağınızı öğrenmek istiyor.

Koltuğunda sallanan ve sakin sakin yelpazelenen Scarlett birden irkildi.

— Bıçkı atölyesini satmak mı? Pekiyi ama Ashley parayı nereden bulmuş? Onların on paraları olmadığını gayet iyi biliyorum. Melanie onun kazandığı bütün parayı harcıyor.

(*) Yapıların çatılarını ya da düşey yüzlerini kaplamada kullanılan düz kiremit biçimindeki ahşap levha.

Rhett ilgisiz görünmeye çalışarak omuzlarını silkti.

— Mrs. Melly'i basit zevkli bir kadın olarak tanıyorum, ama onların evlerinde neler olup bittiğini ben nereden bilebilirim.

Bu sözler eski günleri anımsatıyordu, bu yüzden Scarlett'in canı sıkıldı. Bonnie'ye dönerek;

— Yavrucuğum haydi sen git kardeşlerinle oyna! Onları göreceğin gelmedi mi? Ben babanla biraz konuşacağım! dedi.

Bonnie kaşları çatılan Scarlett'e yan yan bakarken Gerald O'Hara'ya o kadar çok benziyordu ki, Scarlett gülmemek için kendini zor tuttu. Bonnie babasının dizlerine tırmanırken;

— Hayır gitmem! diye diretiyordu.

Rhett:

— Bırakınız kalsın! dedi. Ashley'nin elindeki paraya gelince... Bunu Rock Island'da tutukluyken yardım ettiği hasta bir adam göndermiş. Doğrusu kendisine yapılan iyiliği unutmayan insanların, hâlâ bulunması beni çok memnun etti.

— Kimmiş bu adam acaba? Tanıdık bir kimse mi?

— Mektup imzalı değildi ve Washington'dan geliyordu. Ashley, bunu kimin gönderdiğini anlamak için çok kafa patlattı, düşündü durdu; ama nafile! Ashley gibi insanlar o kadar çok iyilik yaparlar ki bunları anımsamaları imkansızdır. Hele o karışık ve yokluk çekilen günlerde, savaşın devam ettiği sıralarda kimlere yardım edildiğini, hatta yapılan şeyin yardım olduğunu bile insan unutur. Bunu anımsamak mümkün değil.

— Demek Ashley bıçkı atölyelerini almak niyetinde!

— Evet, ama onlara satmak istemeyeceğinizi söyledim. Ona sizin başkalarının işine burnunuzu sokacağınızı, eğer bıçkı atölyelerini satın aldığı takdirde, onları yönetmek konusunda ona birtakım öğütler vermeye kalkışacağınızı, bunu benim kadar kendisinin de bilmesi gerektiğini anlattım.

— Benim hakkımda böyle şeyler söylemeye nasıl cüret edebilirsiniz?

— Nedenmiş? Doğru değil mi sanki? Öyle sanıyorum ki, o da benim gibi düşünüyor. Ama bir şey söylemeyecek kadar kibar bir insan!

— Madem böyle, ben de ona bıçkı atölyelerimi satacağım!

Hayret! O zamana kadar Scarlett bıçkı atölyelerinden asla vazgeçmek istememişti. Bunun birçok nedeni vardı. Bu nedenlerin en önemlisi para konusuydu. Son bir yıl içinde onları çok iyi bir fiyata satabilirdi. Bıçkı atölyeleri tüm engellere rağmen felaketli ve zor yıllarda ortaya koyduğu cesaretinin ve çabasının en güzel kanıtlarıydı. Scarlett bunlarla övünüyordu. Özellikle satmak istemeyişinin en önemli nedeni, bunlar kendisini Ashley'ye yaklaştıran tek araçlardı. Eğer bıçkı atölyeleri başkalarının eline geçecek olursa bir daha Ashley ile başbaşa kalması mümkün olamayacaktı. Oysa onu yalnız görmek ancak bıçkı atölyesinde oluyordu. Ayrıca Melanie'nin verdiği davetten sonra onun kendisine karşı olan duygularını anlamak istiyordu. Bıçkı atölyelerinin yönetimi ona Ashley'nin arkasından koştuğunu belli etmeden, onunla bir araya gelip konuşmasına imkan veriyordu. Bu son rezalet yüzünden onun kalbindeki yeri kaybetmesine rağmen zamanın her şeyi telafi edeceğini düşünüyordu. Ama bıçkı atölyelerini satacak olursa...

İşte bu nedenlerle onları satmak istemiyordu. Ama Rhett'in Ashley'nin bu konudaki niyetinden söz etmesi onu çok sevindirdi. Bu nedenle o an satmaya karar verdi. Ashley bıçkı atölyelerini yok pahasına satın alacak ve Scarlett'in ne kadar cömert olduğunu anlayacaktı. Öfkeli bir sesle;

— Satacağım! Siz ne dersiniz? diye sordu.

Rhett, Bonnie'nin ayakkabısının bağlarını bağlamak için eğilirken gözlerinde zafer ışıkları çakıyordu.

— Pişman olacaksınız sanırım!

Doğruydu ama Scarlett ağzından çıkıveren söze şimdi bile üzülüyordu. Eğer bunları Rhett'ten başka herhangi bir kimsenin önünde söyleseydi kararından caydığını açıklamaktan çekinmezdi. Acaba neden böy-

le ani bir karar vermişti.

Kaşlarını çatarak Rhett'e baktı. O da kuşu yakalamak için fırsat kollayan bir kedi gibi bakıyordu. Rhett. Scarlett'in kaşlarını çattığını görünce bir kahkaha attı. Scarlett onun kendisine bir oyun oynadığını sanarak soğuk bir tavırla;

— Beni sınamak mı istiyorsunuz? diye bağırdı.

Rhett hayret etmiş gibi, kaşlarını kaldırdı.

— Sizi sınamak mı? Demek siz beni henüz yeterince anlayamamışsınız. Şunu bilmenizi isterim: Zorda kalmadıkça iyilik etmek, benim adetim değildir!

*

* *

Scarlett hemen o akşam Ashley'ye bıçkı atölyelerini sattı. Bu satıştan pek fazla bir şey kaybetmedi. Çünkü Ashley, Scarlett'in önerdiği düşük fiyatı kabul etmeyip en yüksek değerden satın aldı. Ashley ile anlaştıktan, gerekli kağıtları imzaladıktan, böylece bıçkı atölyelerine veda ettikten sonra, Scarlett kendisini sanki çocuklarından birini satmış gibi hissetti. Bu sırada Melanie de bu alışverişi kutlamak için Ashley ile Rhett'e birer bardak şarap sundu.

Scarlett, bıçkı atölyelerini çok sevmişti. Onlar, açgözlü davranışının ürünleri ve onun gurur kaynağı idi. Atlanta yangın yeri halinden, harabelikten kurtulurken bir hiç olan bıçkı atölyesiyle işe başlamıştı. Sonra onlar için mücadele etmiş, canını tehlikeye atmıştı. O karanlık ve yokluk döneminde erkekler bile çok zor mücadele ediyorlardı. Şimdi Atlanta eski haline kavuşurken, her geçen gün yeni bir yapının temeli atılırken elinde iki bıçkı atölyesi, iki odun deposu, bir düzineye yakın katır arabası ve işçi olarak çalıştırdığı çok sayıda kürek mahkumu vardı. Bütün bunlarla vedalaşmak, yaşantısının bir bölümünü kapatmak demekti.

Bu büyük işlerin hepsini yoktan var etmişken şimdi Ashley'nin onları batıracağını düşünüyordu. Çünkü Ashley hiçbir müşteriye ölçülü davranmıyordu. Artık

Scarlett'in ona kendi deneyimlerine dayanarak öğüt vermesi mümkün değildi. Çünkü Rhett ona, Scarlett'in herkese öğretmenlik yapmak isteğinin adeta ukalalığa vardığından söz etmişti.

Scarlett, "Allah bu Rhett'in cezasını versin!" diyor; ona baktıkça, "acaba bu işte bir dolap çevirdi mi?" diye düşünüyordu. Sonunda işin içinde Rhett'in bir dalaveresi olduğuna inandı. Şimdi onun neden böyle hareket ettiğini ve kendisine bu oyunu nasıl oynadığını bilmek istiyordu.

Rhett, Ashley ile konuşuyordu. Duydukları, Scarlett'te birdenbire düşüncelerinde haklı olduğu görüşünü uyandırdı.

Rhett:

— Kürek mahkumlarını hemen işten uzaklaştıracağınızı sanırım! dedi.

Kürek mahkumlarını işten uzaklaştırmak mı? Ama bunun söz konusu bile edilmemesi gerekirdi. Çünkü Rhett çok iyi biliyordu ki, bıçkı atölyeleri kürek mahkumlarını işçi olarak çalıştırdığı takdirde kâr sağlıyordu. Sonra o, neden Ashley'nin ilerideki çalışmalarını daha şimdiden yönlendiriyordu. Rhett, Ashley hakkında ne biliyordu sanki?

Ashley, Scarlett'in şaşkın bakışlarını görmemezlikten gelerek;

— Evet en kısa zamanda işten çıkaracağım! dedi.

Scarlett:

— Siz delirdiniz galiba! diye atıldı. Mahkumları işe alırken hükümete verdiğim bütün parayı kaybedersiniz. Sonra atölyelerde el işlerini kime yaptıracaksınız? Bunu hiç düşündünüz mü?

Ashley sakin bir biçimde cevap verdi:

—Serbest bırakılan zencileri çalıştıracağım.

— Çok iyi düşünmüşsünüz doğrusu! Onların ne kadar gündelik istediklerini biliyor musunuz? Üstelik Yankeeler ikide bir işyerinize gelerek onlara piliç verip vermediğinizi, temiz yataklarda yatırıp yatırmadığınızı denetleyeceklerdir. Onlardan birine Allah korusun bir

tokat atacak olsanız Yankeeler'in avaz avaz bağırdıklarını duyacaksınız. Ve nihayet günün birinde hapsi boylayacaksınız. Canım mahkumlardan başkası sizin işinize yaramaz.

Melanie başını eğdi, dizlerinin üzerine koyduğu ellerine baktı. Ashley ise çok üzgün görünüyordu. Bir an sustu, sonra Rhett'e baktı. Sanki onun gözlerinden cesaret aldı ve konuşmaya başladı:

— Scarlett mahkumları çalıştırmayacağım!

Scarlett onların göz göze geldiklerini fark etmişti.

— Böyle şeyler olur mu canım? Yoksa halkın benim hakkımda yaptığı dedikoduların, şimdi size yönelmesinden mi korkuyorsunuz?

Ashley başını kaldırdı ve sakin bir sesle;

— Haklı olduğum zaman hiçbir şeyden korkmam! dedi. Bugüne kadar kürek mahkumlarını çalıştırdığım için haklı olmadığına inanıyorum.

— Canım!...

— Başka insanların başlarına gelen felaketlerden yararlanarak para kazanmak istemem.

— Peki eskiden esirleriniz yok muydu?

— O insanlar bedbaht değildiler. Zaten savaş kaybedilmese ya da bu yıkımları başımıza getirmeseydi babamın ölümünden sonra onları serbest bırakacaktım. Ama mahkumların durumları çok daha başka. Scarlett mahkumlar çok kolay istismar edilir. Bu benim ilkelerime ters düşer. Johnnie Gallegher, hiç çekinmeden muhakkak bir mahkum öldürmüştür. Belki de daha çok öldürmüştür. Bu cinayettir ve bu kimsenin umurunda değildir. Bir mahkum eksilmiş ya da eksilmemiş kime ne? Johnnie Gallegher mahkumun kaçarken öldüğünü iddia ediyor, ama benim işittiğime göre böyle olmamış. Onun hasta adamları bile çalıştırdığını biliyorum. İsterseniz Scarlett, bana dar düşünceli deyin. Ama başkalarının acılarından yararlanılarak kazanılan servetin insanı mutlu edeceğine inanmıyorum.

— Yani demek istiyorsunuz ki!... Şey... Kirli para

hakkında rahip Wallace'ın vaazlarını yutmuşsunuz.

— Rahibin söylediklerini ezberlememe gerek yok, ama onunla aynı görüşteyim.

Scarlett kızmaya başlıyordu.

— Demek benim kazandığım paranın kirli olduğu görüşündesiniz. Çünkü kürek mahkumlarını çalıştırdım. Çünkü bir kahve işlettim. Öyle mi?

Birden sustu, çevresine göz gezdirdi. Ashley ile Melanie'nin canları sıkılmıştı. Rhett ise içinden alay ediyordu. Scarlett ikinci kez içinden, "Allah cezasını versin!" dedi. Sonra "herhalde yine burnumu başkalarının işine soktuğumu düşünüyor olmalı. Ashley de galiba o görüşte. Ah kafalarını birbirine çarparak bir parçalayabilsem!" diye düşündü. Öfkesini sakinleştirmeye çalışarak soylu bir tavır takınmak istedi; ama başarılı olamadı.

— Ne yaparsanız yapın, benim umurumda değil!

— Scarlett, sakın sizi kötülediğimi sanmayınız! Eğer böyle düşünürseniz, hata edersiniz. Bütün sorun görüş açılarımızın bir olmayışından ileri geliyor. Sizin beğendiğiniz bir şey, bana göre güzel değildir.

Birden Scarlett, Rhett ile Melanie'yi odadan uzaklaştırmak, Ashley ile başbaşa kalmak ve ona, "ben de her şeyi sizin açınızdan görmek istiyorum. Düşüncelerinizi bana söyleyin ki, sizi daha iyi anlayabileyim ve size benzemeye çalışayım!" demek arzusunu duydu. Ama Rhett ile Melanie odadan çıkmadıklarına göre Scarlett'in başvuracağı tek çare, soğuk bir tavır takınmak ve "Ashley bu işe burnumu sokmamın doğru olmadığını biliyorum. Amacım da size akıl vermek değildir. Hareketlerinize ve düşüncelerinize bir anlam veremediğimi itiraf etmeliyim!" demek olacaktı. Ah onunla yalnız kalabilselerdi, ona bu soğuk sözleri söylemeyi bile düşünmeyecekti.

Scarlett, sinirlerine hakim olamadı.

— Ama aldanıyorsunuz! Beni örnek olarak alın. Parayı nasıl sağladığımı biliyorsunuz. Para kazanmadan önce ne durumda olduğumu da biliyorsunuz. Ta-

ra'daki o soğuk kışı anımsayın. Halıları kesip ayaklarımıza sarıyorduk. Bir lokma yiyeceğimiz yoktu. Beau ile Wade'i nasıl okutacağımızı düşünüyorduk. Anımsıyor musunuz?...

Ashley yorgun bir tavırla;

— Evet anımsıyorum! dedi. Ama bunları unutmanın bizler için daha hayırlı olacağını sanırım.

— O günlerde içimizden birinin mutlu olduğunu söyleymezsiniz, değil mi? Güzel! Bir de bugünkü durumumuza bakınız! Güzel bir evimiz var. Gelecek de güzel günler vaadediyor. Benim evimden daha güzel evi. daha güzel elbiseleri ve atları olan var mı? Sofram kadar, bol ve zengin bir sofraya sahip olan kimse var mı? Benim kadar görkemli davetleri, ziyafetleri kimler verebiliyor? Çocuklarımın da bir dedikleri iki edilmiyor. Pekiyi bütün bunlara sahip olmak için gerekli parayı nerden buldum? Armut pişip ağzıma düşmedi herhalde. Mahkumları kullandım. Bir bar ve...

Rhett; Scarlett'in sözünü keserek;

— Öldürdüğünüz Yankee'yi de unutmayınız! dedi. İlk hamleyi ona borçlusunuz.

Scarlett ona doğru döndü, dudaklarından ağır sözcükler çıkmak üzereydi.

Rhett, alaycı tavrını gizlemeye çalışan tatlı ve yumuşak bir sesle konuşmasına devam etti.

— Para da sizi çok mutlu etti, değil mi şekerim?

Scarlett sinirli bir biçimde cevap vermeye hazırlanırken gözü Melanie'ye ilişti. Zavallı kadın ağlamak üzereydi, canı çok sıkılmıştı. Ashley'nin de yüzünün rengi solmuştu. O, sanki bir başka âlemdeydi. Rhett ise purosunu tüttürüyor, dumanların arasından karısına bakıyor ve bu tartışmadan kendine bir eğlence çıkarıyordu.

Scarlett "elbette para beni mutlu etti!" diye bağırmak istedi ama sözcükler kuruyan boğazında düğümlenip kaldı.

11

Scarlett hastalıktan kurtulduktan sonra Rhett'de bir değişiklik gördü ve buna sevinip sevinmemeyi düşündü. Rhett artık içki içmiyordu. Sakin, ancak kaygılı görünüyordu. Akşam yemeğinden sonra çoğu zaman evde oturuyordu. Hizmetçi ve uşaklara daha nazik davranıyor, Wade ile Ella'ya daha çok şefkat gösteriyordu. Geçmişle ilgili küçük bir hatırlatıcı harekette bile bulunmuyordu. Scarlett'ten de kendisi gibi yapmasını üstü kapalı olarak istedi. Rhett'in bu isteğine Scarlett uydu. Çünkü böyle olması onun için daha uygundu. Ortak yaşantıları böylece fırtınasız bir biçimde akıp gidiyordu. Rhett nekahet dönemini geçirirken karısına gösterdiği saygıyı sürdürüyordu. Hatta eskiden olduğu gibi acı sözler söylemiyordu.

Scarlett; eskiden Rhett'in onu çileden çıkaran ve itirazlarına neden olan acı sözlerini, onun kendisiyle ilgilenmeyişine kanıt sayardı. Şimdi ise onun gözünde yerinin ne olduğunu düşünüyordu. Ona karşı nazik davranıyor ama uzak duruyordu. Bu yüzden Scarlett eski gürültülü patırtılı günlere özlem duyuyordu.

Rhett bir yabancı kadına nasıl nazik davranılması gerekiyorsa, Scarlett'e de öyle nazik ve kibar davranıyordu. Onun eskiden Scarlett'e olan ilgisi, şimdi Bonnie'nin üzerinde toplanmıştı. Scarlett, Rhett'in küçük kıza gösterdiği sevginin bir parçasına sahip olsa yaşantısının tamamen değişeceğini düşünüyordu. Başkalarının "Yüzbaşı Butler kızına tapıyor!" demesi üzerine zoraki bir gülümseyişle cevap veriyordu. Eğer gülümsemeyecek olursa halkın bunu tuhaf bulacağını ve özellikle kendi evladını kıskandığını sanacaklarını gayet iyi biliyordu. Scarlett çevresinde bulunan insanların kalplerinde en seçkin köşeyi işgal etmek istiyordu.

Oysa Rhett ile Bonnie için, dünyada birbirlerinden başka kimse yoktu sanki!

Rhett akşamları çıktığı zaman eve geç dönerdi, ama hiçbir zaman sarhoş gelmezdi. Scarlett onun gidişini, kapının önünden geçerken ıslık çalmasından anlardı. Bazen Rhett eve erkek arkadaşlarını davet eder, onlarla geç saatlere kadar bir konyak şişesinin karşısında sohbet ederdi. Bu insanlar evliliklerinin ilk yılında arkadaşlık ettiği kimselere hiç benzemiyorlardı. Artık evine Cumhuriyetçiler'i, Carpetbaggerlar'ı ve Scalawagler'i davet etmiyordu. Scarlett ayaklarının ucuna basarak odaya yaklaşır ve konuşanları seslerinden tanımaya çalışırdı. Bunların arasında özellikle Rene Picard'ın, Hugh Elsing'in, Simons kardeşlerin ve Andy Bonnel'ın sesleri kulağına çalınırdı. Büyükbaba Merriwether ile Henry amca da bu toplantılara sürekli katılanlar arasındaydı.

Bir akşam Doktor Meade'nin sesini işiten Scarlett, hayretler içinde kaldı. Oysa bu adamlar eskiden Rhett Butler için sehpada ölümü bile çok görmüşlerdi. Bu arkadaş grubu ve Rhett'in bazı akşamlar gidip gelmeleri Scarlett'e Ku Klux Klan saldırısı ve Frank'in ölümünü anımsatıyordu. Rhett'in halkın saygısını kazanabilmek için gerekirse Klan'a üye olacağını söylediği günü anımsadı. Ya Rhett'in sonu da Frank'in ölümü gibi olursa!...

Rhett bir gece her zamankinden çok geç gelince Scarlett artık dayanamadı. Kapının açıldığını işitir işitmez, üzerine sabahlığını alıp bir gaz lambasının aydınlattığı hole çıktı ve onu merdivenin başında bekledi. Rhett hayallere dalmıştı, Scarlett'i kendisini beklerken görünce hülyalı yüzü birden ciddileşiverdi.

— Rhett artık bilmem gerek! Evet bana söylemelisiniz. Eve Klan yüzünden mi böyle geç saatlerde geliyorsunuz? Yoksa siz de mi örgüte girdiniz?

Rhett lambanın ölgün ve titrek ışığı altında bile güzelliği göz kamaştıran karısına ilgisizce baktı ve sonra gülümseyerek;

— Geç kaldınız, artık Atlanta'da Klan diye bir şey kalmadı! dedi. Belki bütün Georgia'da köküne kibrit suyu döküldü. Bu Klan düşüncesini sizin aklınıza kimler soktu, bilmek isterim doğrusu... Scalawag ve Carpetbagger dostlarınızın işi mi bu?

— Artık Klan kalmadı mı? Beni teselli etmek için yalan söylemeyiniz!

— Şekerim sizi hiçbir zaman teselli etmeye çalışmadım ki!... Hayır, tekrar söylüyorum: Klan diye bir şey kalmadı artık! Klan'ın yararından çok, zararını gördük Scarlett. Çünkü saygıdeğer Valimiz Bullock'un öfkesini arttırmaktan ve onun makamında kalmasını sağlamaktan başka bir işe yaramıyordu. Bullock makamını; ancak federal hükümeti ve Yankee yandaşı gazeteleri Georgia'nın bir isyan kaynağı olduğuna, her çalının arkasında bir Klan üyesinin saklandığına inandırarak koruyacağını biliyordu. Vali koltuğunda oturmayı sürdürebilmek için umutsuzca bocalıyor ve Klan'ı asılsız birtakım eylemlerle suçluyordu. Kadınların ırzına geçtikleri için Cumhuriyetçiler'in parmaklarından asıldıklarını ve zencilerin linç edildiklerini ileri sürüyordu. Ama zavallı Vali, karanlıkta kılıç salladığını da biliyordu. Gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederim, ama Scalawaglık'tan çıkıp alçakgönüllü bir demokrat olunca Klan'ın faaliyeti de sona erdi.

Rhett'in Vali Bullock hakkında bütün söyledikleri Scarlett'in bir kulağından girdi, öbür kulağından çıktı. Ancak Klan'ın ortadan kalktığını öğrenmek onu çok memnun etmişti. Böylece Rhett ölmeyecek, mağazasını kaybetmeyecek ve serveti yok olmayacaktı.

Scarlett:

— Rhett, Klan'ın ortadan kalkmasında senin de bir etkin oldu mu? diye sordu.

— Evet şekerim, oldu! Ashley Wilkes ile ben en önde geliyoruz.

— Ashley ve siz!... Kulaklarıma inanamıyorum!

— İnan şekerim, inan! Çünkü doğru! İnsan politika ile uğraşınca birtakım garip arkadaşlıklar kuruyor.

Ne Ashley beni seviyor, ne de ben onu!... Ama örgüt içinde arkadaş olduk. Ashley hiçbir zaman Klan'ın gerçek yandaşı olmamıştı. Çünkü o baskı ve şiddete karşıydı. Zaten ben de yandaş değildim. Yapılanlar delilikten başka bir şey değildi, üstelik ölene kadar da Yankeeler, bizim peşimizden bir an olsun ayrılmayacaklardı. Ashley ile ben örgüt üyelerine gecelik entarileriyle. kukulatalarla ve meşalelerle dolaşmak yerine, çalışmanın ve kurtuluş gününü beklemenin daha uygun olacağını anlattık.

— Ben Klan üyelerinin söylediklerinize inandıklarını sanmıyorum. Çünkü siz...

— Çünkü ben vurguncunun, Scalawag'in biriyim! Üstelik Yankeeler'e destek olan bir adamım! Değil mi pek saygıdeğer hanımefendi? Sevgili yurdumuzu işgalcilerin elinden kurtarmak için kanımın son damlasına kadar çarpışmaya hazır olduğumu unutuyorsunuz galiba? Üyelere verdiğim öğütler akla ve gerçeklere çok uygundu, onlar da söylediklerimi benimsediler. Ortaya serdiğim gerekçeler karşısında hiç duraksamadılar. Öteki politik konularda da onları aydınlattım. Adliye'de çoğunlukla demokratlar bulunuyor. Yakında şekerim. en iyi birkaç Cumhuriyetçi arkadaşımızı saf dışı bırakacağız. Çünkü son günlerde dilleri fazla uzadı onların...

Doğrusu onlara bir kötülük yapmak niyetinde değilim; ama ben şimdi sahilin öteki ucundayım. Eğer onları geldikleri yere göndermekte bir yardımım dokunursa bir an bile duraksamayacağım. Ama durum günden güne sarpa sarıyor.

Dostlarınız Hundan ile Gelert'a hazır olmalarını söylerseniz fena olmayacak. Çünkü günün birinde Vali'yi yakarlarsa onları da enseleyecekler.

Scarlett, Rhett'in söylediklerine inanmıyordu. Çünkü Vali'yi hapse atmak şöyle dursun, onu yerinden kıpırdatmak bile mümkün değildi. Vali Bullock makamını sağlama almıştı.

Scarlett düşüncelerini saklamaya gerek görmeden;

— Canım, sorunu bu kadar basitmiş gibi göstermek doğru değil! dedi.

— Bullock hapse atılmasa bile, kesinlikle yeniden seçilemeyecek. Gelecek şeçimde demokrat bir Vali, iş başına getirilecek. Bu da, durumumuzun iyileşmesinin başlangıcı olur.

Scarlett alaycı bir tavırla;

— Herhalde bu valinin seçilmesine yabancı kalmazsın! dedi.

— Sen merak etme şekerim! Şimdiden faaliyete geçtim bile. Zaten bazı akşamlar geç gelmemin nedeni de bu! Bugünlerde altın için kürek salladığımdan daha çok çalışıyorum. Sonucun lehimize olması için seçim kombinezonları kuruyorum, hazırlıklar yapıyorum... Sizi üzdüğümü biliyorum ama efendim bir gün Frank'in mağazasında bana ne söylediğinizi anımsıyor musunuz? Yıllar önceydi... Konfederasyon'un parasına elkoyduğum için, beni ağır bir dille yermiştiniz. Sizinle ayrı görüşteyim. Çünkü bu para şimdi piyasaya çıktı ve Konfedereler'in iktidara gelmeleri için harcanıyor.

— Bu yaptığınız paraları sokağa atmaktan farksız!

— Ne o? Demokratlarla ilgili görüşünüz bu mu?

Rhett'in gözlerinde konkunç bir ışık parladı ve ne yapacağı, ne düşündüğü anlaşılamaz bir ifadeyle;

— Seçimde Demokratlar kazansalar da, kazanmasalar da benim için bir önemi yok. Beni ilgilendiren, halkın demokrat adaylar için para harcadığımı bilmesidir. Bunu hep anımsasınlar, çünkü benim bugün yaptıklarım ileride Bonnie'nin işine yarayacaktır.

— Bu söylediklerinizden kalbinizin biraz değiştiğini anlıyorum. Ama başkalarına olduğu kadar, Demokratlar'a karşı da içtenlikle davranmadığınızı görüyorum.

— Hayır kalbim değişmedi, değişen yalnız derim! Bir parsın derisindeki benekleri istedikleri kadar kazısınlar, o yine parstır, yine pars!

Konuşmanın gürültüsünden uyanan Bonnie;

— Baba! diye bağırdı.

Rhett onun yanına gitmek için, Scarlett'i yavaşça

kenara itti.

— Rhett biraz durur musun? Söyleyecek bir şeyim daha var. Bonnie'yi her ikindi vakti politik toplantılara götürmemelisiniz. Bu hiç yakışık almıyor. O toplantılar bir genç kızın katılacağı yerler değil. Sanırım bu hareketiniz sizi gülünç durumlara da sokuyordur. Böyle bir şey yapacağınızı ummazdım doğrusu... Allah'tan Henry amca söyledi de haberim oldu.

Yüzünün tüm hatları gerilen Rhett birden Scarlett'e doğru döndü.

— Arkadaşlarıyla tartışırken evladını dizlerine oturtan bir babayı nasıl ayıplar, nasıl eleştirirsiniz? Demek bunu gülünç buluyorsunuz! Ama gerçek sizin düşündüğünüz gibi değil. Halk Bonnie'yi dizlerimde oturtarak ülkemden Cumhuriyetçiler'i kovmak için Demokratlar'a yardım ettiğimi yıllarca anımsayacaktır!

Rhett'in yüzündeki gergin ifade yavaş yavaş kayboldu.

— Siz biliyor musunuz, Bonnie'ye en çok kimi sevdiği sorulunca verdiği cevabın ne olduğunu... 'Babam ve Demokratlar!' diyor. Onun en çok nefret ettiği nedir biliyor musunuz? 'Scalawagler!' Allah'a çok şükürler olsun ki, halk tüm bunları anımsayacak.

Scarlett öfkelenerek;

— Ona benim de bir Scalawag olduğumu söylüyorsunuz herhalde! dedi.

Bonnie sabırsızlanarak;

— Baba! diye tekrar seslendi.

Scarlett'in öfkesine gülerek cevap veren Rhett holü hızla geçip kızını öpmeye gitti.

*
* *

O yılın ekim ayında Vali Bullock istifa etti ve Georgia'dan kaçtı. Onun yönetiminde yolsuzluk, rüşvet, gereksiz harcamalar ve âhlaksızlık o kadar çoğalmıştı ki, firar etmesiyle birlikte bütün bir kurum da kendiliğinden çöküverdi.

Genel nefret neredeyse onu boğacak durıma gelmiş ve bunun sonucu olarak yandaşları bile ikiye bölünmüşlerdi. Demokratlar yavaş yavaş yönetimdeki birtakım işlere hakim olmaya başladılar.

Sorguya çekileceğini ve kendisinden hesap sorulacağını anlayan Bullock, firar etmek için gizlice hazırlandı. Kendisi Kuzey'de güvenli bir bölgeye ulaşmadan önce istifasının bütün kentte duyulmaması için çok sıkı önlemler aldı.

Vali'nin tası tarağı toplayıp kaçtığı haberi Atlanta'ya yayılınca halk bayram yaptı. Kadın erkek, yaşlı genç herkes sokaklara, caddelere döküldü; meydanlar neşeden çoşan insanlarla doldu. Erkekler gülüşüyor, el şıkışıyor; kadınlar birbirleriyle kucaklaşıyor, ağlaşıyorlardı. Ziyafetler veriliyor, müzik çalınıyor, dans ediliyordu. İtfaiye görevlileri, gençlerin sağda solda yaktıkları ateşleri söndürmek için büyük çaba gösteriyordu.

Artık acı günler geride kalmıştı. Valilik makamına geçici olarak yine bir Cumhuriyetçi getirilmişti; ama seçim aralık ayında yapılacaktı. Sonuç hakkında kimsenin bir kuşkusu yoktu. Cumhuriyetçiler'in yoğun çalışmalarına rağmen, zamanı gelince Georgia'yı Demokrat bir vali yönetecekti.

Atlantalılar heyecan ve neşe içinde yüzüyordu. Kiliselerde çanlar çalıyor, Allah'a ülkeyi istilacılardan kurtardığı için şükran sesleri yükseliyordu. Her yerde şenlik yapılıyor, bütün bir kentte bir bayram havası esiyordu. Washington yönetiminin, Carpetbaggerlar'ın ve Scalawaglar'ın çıkarabileceği her türlü zorluklara, engellemelere rağmen yurt düşman işgalinden kurtulmuştu artık. Bu ne büyük bir gururdu.

Artık ülkeyi soyup soğana çeviren karaborsacılar, vurguncular, rüşvet alan görevliler, yüksek makamlarda bulunan zenciler uzaklaştırılacak ve ülke, elini kolunu bağlayan zincirlerden kurtulacaktı. Uzun süredir çamurda yüzen Georgia, şimdi kendi kaderini kendi tayin etmek durumuna gelmişti.

Halkın bu heyecanına, sevincine, mutluluğuna katılmayan bir kesim vardı elbette... Bunlar Cumhuriyetçiler, Scalawagler ve Carpetbaggerlar'dı. Vali Bullock'un kaçtığı haberi duyulur duyulmaz Hundan ile Gelert da kenti terketti. Atlanta'da kalan bazı istilacılar sonlarının ne olacağını hesaplamaya çalışıyorlar, içinde bulundukları durumdan büyük kaygı duyuyorlardı.

Scarlett'i ziyarete gelen kadınlar;

— Olayların bu biçimde sonuçlanacağını kim tahmin edebilirdi? Valiyi o kadar güçlü ve etkin olarak tanır ve makamını sağlam bilirdik ki... diyerek sızlanıyorlardı.

Rhett'in bu durumu daha önceden söylemesine rağmen, Scarlett bu kadar ani gelişen olaylar karşısında şaşırdı. Savaş sırasındaki mücadelelerini, Yankee askerlerinin evlerine, mallarına elkoymalarına, korkularını ve bu karışıklık sırasındaki güçsüzlüğünü anımsadı. Yankeelerden nefret ediyordu, ama geçim mücadelesi verebilmek için bu nefretini gizleyerek Yankeeler'in tarafına geçmişti. İşte bu tutumu yüzünden bütün kent halkının nefretini üzerinde toplamış ve eski dostları onu birer birer terketmişti. Oysa şimdi o saltanat dönemi bitmişti artık. Vali Bullock kaçmış, Scarlett de güvendiği kurumun çöktüğüne tanık olmuştu.

Ülkenin ve yurttaşların on yıldır özlemini duydukları bu 1871 yılının neşeli ve coşkun Noel'inde Scarlett yapayalnızdı. Çevresine bakındı ve canı bir hayli sıkıldı. Eskiden herkesin nefret ettiği bir kişi olan Rhett, şimdi kentin en saygın kişisi olmuştu. Bu değişiklik Scarlett'in çok tuhafına gitti.

Rhett, Cumhuriyetçiler'le olan ilişkisini kesmiş ve Georgia'nın belini doğrultması için bütün bilgisi, aklı ve serveti ile yardım etmişti. Şimdi at üzerinde Bonnie ile kentte dolaşırken herkes onu saygıyla selamlıyordu. Oysa Scarlett'i...

12

Bonnie'nin ele avuca sığmaz bir kız olacağını herkes tahmin edebiliyordu. Onu dizginleyebilecek güçlü bir el gerekliydi, ama herkes onu adeta çıldırasıya seviyor ve kimse terbiyesiyle ilgilenmeye cesaret edemiyordu. Babasıyla yaptığı üç aylık gezi sırasında her türlü denetimden uzak kalmıştı. New Orlean ve Charleston'da Rhett onun istediği saatte yatmasını; tiyatroda, kumarhanede, lokantada kucağında uyumasını hoş görmüştü. Sonraları Ella ile aynı saatte yatması için baskı yapılması, hatta şiddete başvurulması gerekti.

Gezide bulundukları sırada Rhett, Bonnie'nin hoşuna giden her çeşit elbiseyi giymesini hoşgörüyle karşılamıştı. Sonraları Dadı ne zaman ona pazen bir elbise giydirecek ve göğsüne bir önlük takacak olsa o isyan etti ve dantel yakalı tafta bir elbiseden başkasını giymedi.

Bonnie'nin terbiyesinde gezi sırasında kaybedilen zaman, ne Scarlett'in hastalık günlerinde, ne de nekahet döneminde giderildi. Bonnie günden güne serpiliyordu. Ondaki bu gelişmeyi izleyen Scarlett, kızının dik kafalı olmaktan bir an önce kurtarılması gerektiğine inanıyordu. Ama bütün uyarmaları, çıkışmaları bir sonuç vermedi. İstekleri, davranış ve hareketleri ne kadar tuhaf olursa olsun Rhett sürekli ondan yana çıkıyordu. Babası Bonnie'ye aklından geçen her şeyi söylemesini tembih ediyor ve onunla sanki büyük bir insanmış gibi konuşuyordu. Söylediği her şeyi büyük bir ciddiyetle dinler ve ona hak veriyormuş gibi başını sallardı. Bu da Bonnie'nin çok hoşuna giderdi. Büyüklerin sözlerini keser, babasının söylediklerine karşı çıkar, hatta onun herhangi bir konuda yanıldığını bile iddia ederdi. Rhett kızının bu davranışına kızmak yerine güler, Scarlett'in onun eline bir fiske vurmasına bile izin

vermezdi.Scarlett kederlenerek, "eğer bu kadar güzel ve cana yakın olmasaydı dayanılamaz, sabır gösterilemez bir kız olurdu!" diye düşünür ve çocuğunun kendisininki gibi bir iradeye sahip olmasına da sevinirdi.

Bonnie babasına hayrandı, istese Scarlett'i çileden çıkarabilirdi. Ama Rhett, kızının terbiye edilmesi konusunda bir girişimde bulunmuyordu. Üstelik onun her istediğini yapmasına da göz yumuyordu. Eğer Bonnie istese Rhett gökyüzündeki ay ve yıldızları onun kucağına koyardı; yeter ki bunu yapmaya gücü yetsindi.

Rhett, kızının güzelliğine, buklelerine, gamzeli yanaklarına, sevimli hareketlerine hayrandı. Canlılığına, gülüşüne, neşesine, kendisine olan sevgisini gösterişine bayılıyordu.

Bonnie şımartılmasına rağmen çok cana yakın bir kızdı. Sanki o, Rhett'in ilahı ve dünyasının odak noktasıydı. Rhett, onun kalbini kırmamak için küçük bir söz söylemekten, çıkışmaktan bile çekiniyordu.

Bonnie de Rhett'e gölgesi gibi bağlıydı. Onu her sabah erkenden uyandırırdı. En büyük zevki yemek masasında babası ile yanyana oturmak; bazen onun tabağından, bazen kendi tabağından yemekti.

Babasıyla birlikte ata bindiği zaman eyerin önünde otururdu. Ona geceliğini Rhett giydirir ve yanaklarından öptükten sonra onu kendi karyolasının yanındaki yatağına yatırırdı.

Bonnie'nin, Rhett'i oyuncak gibi yönlendirişini gören Scarlett, bu duruma çok üzülüyor ve için için eriyordu. Oysa Rhett'in babalık görevlerini yapmayan son erkek olacağından kuşkusu yoktu.

Bazen Scarlett kıskançlık duygularının kabardığını hissederdi; çünkü Bonnie dört yaşında olmasına rağmen Rhett'i kendisinin anlayamayacağı biçimde anlıyor ve onu yola getirmesini kendisinden çok daha iyi biliyordu.

Dadı, Bonnie dört yaşına basınca, serpilmiş bir kızın ata binerken eyere bir erkek gibi oturmaması gerektiğini, homurdanarak söylemeye başladı.

Rhett, Dadı'nın söylediklerine kulak asmamazlık edemedi. Çünkü onun çocuk büyütmek ve özellikle kız çocuğu yetiştirmek konusunda bir hayli deneyimi vardı. Rhett de hemen Bonnie'ye siyah ve beyaz kılları olan, ipek gibi uzun kuyruklu bir Shetland midillisi(*) satın aldı. Sırtına da gümüş kakmalı küçük bir eyer konuldu.

Bu midilli gerçekte her üç çocuğa aitti ve Rhett, Wade'e de bir eyer almıştı. Ama Wade, Saint Bernard köpeğini daha çok seviyor onunla oynamaktan çok hoşlanıyordu. Ella ise hem köpekten, hem de attan korkuyordu. Bu nedenlerle midilli yalnız Bonnie'nin malı oldu ve "Mister Butler" diye vaftiz edildi.

İlk önceleri Bonnie bu armağandan pek memnun kalmadı; çünkü midilliye yan binmesi hoşuna gitmiyordu. Ama babasının ısrarlarıyla ata bu biçimde binmeye alışınca binicilik konusunda büyük gelişmeler gösterdi. Rhett onun dizginlere hakim olduğunu ve midilliye çok güzel bindiğini gördü.

Rhett büyük bir keyifle;

— Kızım hele büyüsün, siz onu avda görün! diyordu. Kimse onun tırnağı bile olamayacak. Onu asıl avın yapıldığı yer olan Virginia'ya götüreceğim. Sonra da ünlü binicilerin bulunduğu Kentucky'ye gideceğiz.

Bonnie'ye bir amazon elbisesi ısmarlamak söz konusu olunca onun bu isteği de yerine getirildi. Küçük kız her zaman olduğu gibi kumaşın mavi renkte olmasını istedi.

Scarlett gülerek;

— Canımın içi mavi kadife olmaz! Bu renkte elbiseyi ancak ziyafetlerde giyerler. Örneğin benim gibi... Oysa senin gibi küçük kızlara siyah kumaştan bir elbise gerekir! dedi. Ama kızının kaşlarının çatıldığını görünce de;

(*) Shetland adaları kökenli midilli ırkı. Çok sık kıllı, çok bol yeleli, kısa boylu (1.00 m'den kısa) çok dayanıklı bir ırktır. Çocukları biniciliğe alıştırmaya çok elverişlidir.

— Rhett, Allahaşkına sen söyle! Bu renk onu açmaz. Üstelik çok çabuk kirlenir! diyerek kocasından yardım istedi.

Rhett ise gayet sakin bir sesle Bonnie'den yana çıktı.

— Canım ne önemi var! İstediği rengi alsın. Kirlenecek olursa bir başka elbise daha yaptırılır.

Sonunda Bonnie'ye mavi kadifeden amazon elbisesi diktirildi. Etekliği o kadar uzundu ki atın bütün sağrısını örtüyordu. Başına da kırmızı tüylü, geniş kenarlı siyah bir şapka giyiyordu.

Bu tip şapka Bonnie'nin hayalinde, Pitty haladan dinlediği Jeb Stuart(*) ile ilgili öykülerden yer etmişti.

Hava açık ve güzel olunca baba ile kızın at üstünde Peachtree Sokağı'nda yan yana gittikleri görülürdü. Rhett iri, siyah cins atının hızını, bodur midillinin hızına uydururdu. Bazen baba kız atlarını çocukları, tavukları, köpekleri velveleye vererek sürerlerdi. Tenha yollarda Bonnie bukleleri rüzgarda dalgalanarak Mister Butler'ı kırbaçlar, Rhett'de kızına yarışı kazandığı kanısını vermek için atının dizginlerini kasardı.

Rhett; kızının artık at üzerinde gayet güzel oturduğunu, dizgini dikkatli kullanıp, tehlikeye önem vermediğini görünce onun midillinin ayaklarına uygun engellerden atlamasına izin verdi. Bu iş için bahçeye bir çit yaptırdı ve Mister Butler isimli midilliyi eğitmesi için Peter amcanın Wash adındaki yeğenini tuttu.

Bu karar Bonnie, Wash ve midillinin tepkisine neden oldu. Wash atlardan korkuyordu. Onun midilliyi engelden atlatması Rhett'e çok pahalıya mal oldu. Mister Butler güzel hanımının kuyruğuna asılmasına, nallarını kontrol etmesine tahammül edemiyordu. Önce, engellerden atlayabilmesi için, Allah'ın kendisini öteki atlar gibi uzun ayaklı yaratmadığına üzülüyordu.

(*) Stuart. eski İskoç ailesi Stewart soyunu belirtmek için 1542'de benimsenen addır. 1371'den başlayarak İskoçya kralları. sonra 1603'ten 1714'e kadarki İngiltere, İskoçya ve İrlanda ile Büyü Britanya ve İrlanda kralları bu soydan gelirler. Burada söz konusu edilen kişi, Stuart hanedanına mensup ünlü bir prenstir.

Bonnie ise Mister Butler'a başka birinin binmesine kızıyor, atın eğitilmesi sırasında tepiniyordu.

Nihayet Rhett, Bonnie'ye midillisiyle engel aşabileceğini söylediği zaman kız sevincinden havaya uçtu. Atına kavuşup engelden atladı. Daha sonraları babasıyla birlikte dolaşmaktan hiç zevk almadı.

Scarlett, baba ile kızın gururlu davranışlarını gördükçe katıla katıla gülüyor ve günün birinde Bonnie'nin midilliden usanacağını, komşular için daha az üzüntü konusu olan oyunlarla ilgileneceğini umuyordu.

Aksine Bonnie bu spora daha çok ilgi duymaya başladı. Her gün atını koşturuyor, engelden atlatıyordu. Atıyla geçtiği her yer onun neşeli çığlıklarıyla inliyordu. 1849 yılında basit bir anlaşmazlıktan dolayı kızılderililerle tartışan büyükbaba Merriwether, Bonnie'nin bu bağırmalarının, düşmanın üzerine çullanan kızılderili narasını andırdığını söylüyordu.

Birkaç hafta sonra Bonnie daha yüksek, yaklaşık yarım metre kadar bir engelden atlamak istedi.

Rhett; kızının cesaretine hayran kalmasına rağmen, onun bu isteğine karşı çıktı.

— Altı yaşına bastığın zaman Mister Butler'ı bu yükseklikteki bir engelden atlatırsın! dedi. Hatta o günler gelince daha yüksek engellerden de atlayabilirsin. Söz veriyorum, o zaman sana daha büyük bir at alırım. Çünkü Mister Butler'ın ayakları böyle bir yükseklikten atlayacak kadar uzun değil.

— Uzun babacığım! Mister Butler'ın ayakları uzun! Siz biliyor musunuz, ben Pitty halanın gül fidanlarının üzerinden atladım. Onlar kocaman kocaman şeylerdi.

Rhett, ilk kez sert bir biçimde kızının isteğine karşı çıktı.

— Hayır olmaz!

Ama kızının öfkelenmesi ve sonra da somurtması üzerine boyun eğmek zorunda kaldı.

— Pekiyi kabul! Ama yuvarlanırsan ağlamak yok ve kabahati de bende bulmayacaksın!

Bonnie başını Scarlett'in odasından yana çevirerek;

— Anne bak, babam atlamama izin verdi! diye bağırdı.

Aynanın karşısında saçını taramakta olan Scarlett pencereye geldi. Bonnie'yi artık kirlenmiş olan mavi elbisesi içinde sevincinden yerinde duramazken görünce gülümseyerek;

— Rhett ona bir elbise daha ısmarlamak gerek. Bu elbisesi çok kirlenmiş! dedi.

— Anne bana bak!

— Bakıyorum yavrum!

Rhett, Bonnie'yi midillinin üstüne oturturken, Scarlett onun sırtını dik tutuşunu ve başını büyüklük taslayarak arkaya doğru atışını görünce kıvanç duydu.

Ona:

— Ne güzelsin bir tanem! diye bağırdı.

Bonnie de:

— Sen de öylesin anneciğim! dedikten sonra midilliye ökçesiyle vurdu ve atı dolu dizgin engele doğru sürdü. Bir yandan da;

— Anneciğim bak! Bunu da nasıl atlayacağım! diye ortalığı inletiyor, kırbacını havada sallıyordu.

"— Bak bunu da nasıl atlayacağım!"

Scarlett birden belleğinde anılarının birbirine karıştığını hissetti. Bu sözde korkunç bir anlam vardı. Kim söylemişti, ne zaman, nerede söylemişti? Neden anımsayamıyordu.

Midillinin üzerinde tüy gibi duran kızına baktı. Bonnie engele doğru hızla yaklaşıyordu, bukleleri havada dalgalanıyor, mavi gözleri parlıyordu.

Scarlett kendi kendine;

— Bonnie'nin gözleri, babamın gözlerine ne kadar çok benziyor! Mavi İrlandalı gözü! Tıpkı babam!" diye düşündü.

Babasını düşünürken aradığı anı bir şimşek hızıyla gözlerinin önünde canlandı. Birden kaşları çatıldı, vücudunu soğuk bir ürperme sardı. Kulaklarında bir İrlanda şarkısının yükseldiğini ve kızınınkine benzer na-

ralar atarak Tara'nın yamacını dört nala tırmanan bir adamın sesini duydu:

"Ellen, bak nasıl atlayacağım!"

İşte o anda Scarlett;

— Hayır hayır! Dur Bonnie, dur! diye bir çığlık attı.

Sesini daha iyi duyurmak için pencereden dışarı doğru sarktığı sırada engelin direği korkunç bir gürültü ile kırıldı.

Rhett boğuk bir ses çıkardı. Dört nal, havayı dövüyordu. Yerde mavi kadifenin altında hareketsiz bir vücut yatıyordu.

Mister Butler, mavi kadife elbiseye bir an baktıktan sonra dört nala oradan uzaklaştı.

*

* *

Bonnie'nin ölümünden üç gün sonra Dadı, Melanie'nin mutfağına giden merdiveni ağır ağır çıkıyordu. Üzerinde yaş elbisesi vardı. Çevresi mosmor olan gözleri kan çanağına dönmüştü. Vücudunun her yanından acı fışkırıyordu. Kederden yüzü bir maymununki gibi kurumuştu. Yine de hareketlerinde bu büyük acıya katlanmasını bilen kararlı bir insan hali vardı.

Dilcey ile bir iki sözcük konuştu, o da Dadı'nın acısına saygı göstererek sessizce başını salladı. Sonra elindeki tabağı bırakıp yemek odasına geçti. Bir dakika kadar sonra Melanie elinde bir peçete ile mutfağa girdi. Heyecanlı olduğu yüzünden belli oluyordu.

— Mrs. Scarlett nasıl?

Dadı üzgün bir sesle;

— Mrs. Scarlett de bizler gibi afandım! dedi. Sizi yemek saatinde rahatsız etmek istemezdim... Buyurun yemeğinizi yiyiniz... Ben burada oturur ve bildiklerimi size anlatırım.

— Yemek bekleyebilir! Dadı sen benimle gel!

Dadı onu izleyerek yemek odasının önünden geçti. Ashley masada oturuyordu, yanında da Beau vardı. Onların karşısında da, kaşıklarını tabaklarına vurarak değişik sesler çıkarmaya çalışan Wade ile Ella vardı.

Onları çok seven, şimdi ise büsbütün üzerlerine titreyen Melly halanın evinde oldukları için çok sevinçliydiler. Küçük kardeşlerinin ölümü onları üzmemişti. Anneleri ise çok ağlamış, halaları Melanie de onları çocuğu Beau ile oynamaları ve canlarının istediği kadar pasta ve şekerleme yemeleri için kendi evine getirmişti. Duvarları kitaplarla dolu küçük salona ilk önce Melanie girdi, kapıyı kapadı ve Dadı'ya divanı gösterdi.

Melanie:

— Yemekten hemen sonra size gelecektim! dedi. Yüzbaşı Butler'ın annesi geldiğine göre cenaze töreni yarın yapılacak herhalde...

— Avat afandım! Hepimiz çok üzülüyoruz. Bize yardım etmenizi rica etmeye geldim. Ah afandım bütün bunlar öyle ağır yükler ki...

Dadı'nın sözlerinden tedirgin olan Melanie;

— Mrs. Scarlett bayıldı mı acaba? diye sordu. Bonnie'nin ölümünden sonra onu hiç görmedim. Çünkü odasından ve Yüzbaşı Butler'ın yanından hiç ayrılmadı.

Birden Dadı'nın siyah yüzünde gözyaşları yuvarlanmaya başladı. Melanie zenci kadının yanına oturdu ve omuzuna sevgisi gösterecek biçimde vurdu. Dadı eteği ile gözlerini kuruladı.

— Afandım bize yardıma gelmelisiniz. Çünkü ben elimden geleni yaptım, ama kâr etmedi.

— Mrs. Scarlett...

Dadı birden atıldı:

— Afandım, Mrs. Scarlett'i benim kadar siz de tanırsınız. Acısı olunca Allah ona tahammül edecek kuvveti veriyor. Acı kalbini parça parça etti. Buna rağmen ona da tahammül ediyor. Ben Mister Rhett için geldim afandım!

— Onu görmek için birkaç kez gittim, ama ne zaman gittimse o ya kentte idi, ya da odasına kapanmıştı... Scarlett'e gelince o da bir hayalet gibiydi. Ağzını bıçak açmıyordu. Söyle bakayım Dadı, benden nasıl bir yardım istiyorsun? Elimden geleni yapmaya hazırım.

Dadı bu sefer de elinin tersiyle gözyaşlarını sildi.

— Mrs. Scarlett'in her acıya tahammül edebilecek güçte bir kadın olduğunu söyledim. Bu doğrudur, çünkü çok acı veren olaylar yaşadı ve hepsinin üstesinden geldi. Mister Rehtt ise perişan bir halde. Ben onun için geldim zaten...

— Pekiyi, ama...

— Afandım bu akşam benimle beraber gelmelisiniz mutlaka!... Belki de Mister Butler sizi bekliyordur. O daima sizin düşüncelerinize güvenmiştir.

— Ah Dadı, neler oluyor? Allahaşkına lafı uzatmadan anlat.

Dadı içini çekti.

— Afandım, Mister Rhett delirdi! Evladı Bonnie'nin cenazesinin götürülmesini istemiyor.

— Delirdi mi? Ah Dadı bu imkansız! Sen ne anlatmak istiyorsun?

— Afandım yalan söylemiyorum. Dosdoğru konuşuyorum. Mister Rhett çocuğunun gömülmesini istemiyor. Bana bunu kendisi söyledi. Avat, bir saat kadar önce...

— Pekiyi ama gömülmesini önyemez ki!...

— Bunun için delirdi diyorum ya zaten!

— Canım Dadı...

— Afandım her şeyi anlatayım da kararı siz verin. Bunu kimseye söylememeliydim, ama siz ailedensiniz. Bu durumu söyleyebileceğim tek kişi de sizsiniz. Afandım siz Mister Butler'ın kızını ne kadar çok sevdiğini biliyorsunuz. Ben hayatım boyunca ne bir zencinin, ne de bir beyazın çocuğunu bu kadar sevdiğini gördüm. Doktor Meade çocuğun boynunun kırıldığını söylediği zaman herkes onun delireceğini sandı. Hemen silahını çekti, gidip midilliyi öldürdü. Kendisini de öldürecek diye ödüm patladı. Ben ise ne yapacağımı şaşırdım. Tam o sırada Mrs. Scarlett de bayıldı. Olayı duyan komşular gelmişti. Mister Rhett kızına sarılmış, onu bırakmıyor ve yüzünün parçalanan yerlerinin yıkanmasına izin vermiyordu. Mrs. Scarlett ayılınca ben ka-

rı kocanın birbirini teselli edeceğini sandım.

Dadı tekrar ağlamaya başladı.

— Ayılınca hemen verandaya gitti ve çocuğunu kollarının arasında tutan Mister Rhett'e 'ver bana evladımı! Onu sen öldürdün!' dedi.

— Yok canım, böyle dememiştir. Belki olayın etkisinde olduğun için yanlış anlamışsındır.

— Böyle söyledi afandım, böyle!... 'Onu sen öldürdün!' diye bağırdı, kulaklarımla işittim. Mister Rhett'e çok acıyorum afandım. Onun perişan halini görünce hemen ağlamaya başladım. Sonra Mister Rhett'e 'Çocuğu dadısına verin! Onun önünde böyle tartışılmasına gönlüm razı olmaz!' dedi. Çocuğu alıp odasına götürdüm. Orada yüzünü yıkadım. Ben, onların acı acı konuştuklarını işitiyordum. Mrs. Scarlett avaz avaz bağırıyordu. Doğrusu tüylerim diken diken oldu. Bir yandan küçük kıza yanıyordum, bir yandan da onların tartışmalarına üzülüyordum. Mrs. Scarlett, kızını yüksek yerden atlattığı için Mister Rhett'e 'katil!' diye saldırıyor ve ona 'sen Bonnie'yi de, öteki çocukları da hiç sevmedin!' diyerek çıkışıyordu.

Melanie:

— Sus Dadı! Anladım, fazla söylemene gerek yok artık. Böyle şeyler söylemen doğru olmaz! dedi. Dadı'nın anlattıkları karşısında, canlanan hayallerini gözünün önünden uzaklaştırmak isterken heyecanlandı.

— Afandım bunları anlatmamın doğru olmadığını biliyorum, ama içim o kadar dolu ki ne yapacağımı şaşırdım doğrusu... Sonra Mister Rhett ata bakan adama gitti. Dönüp gelince kızını yatağının yanına yatırdı. Mrs. Scarlett ona, cesedi bir tabuta koyup salonda bekletmenin gerektiğini söyledi. İşte o zaman ödüm koptu. Mister Rhett'in karısının üzerine bir kaplan gibi atılacağını sandım. Ne dedi biliyor musunuz? 'Çocuk odamdan başka bir yere gitmeyecek!' Sonra birden bana döndü ve 'Dadı ben dönünceye kadar ona göz kulak ol, bir yere götürmesinler!' dedi. Atına atlayıp gitti ve ancak güneş battıktan sonra eve geldi. Bir de ne göre-

yim dersiniz? Zil zurna sarhoş olmuş. Ama her zamanki gibi ayakta durabiliyor.

Mister Rhett içkiye karşı çok dayanıklıdır. Ne Mrs. Scarlett ile konuştu, ne de Miss Pitty ile, ne de orada bulunan komşu kadınlarla... Basamakları ikişer ikişer çıktı. Odasına girdiği zaman var gücüyle bağırdığını duyduk. Çok korktum bir şeyler olacak diye! Hemen gücümün yettiği kadar hızla merdiveni tırmanmaya başladım. Odasına girdim ama bir şey görmek mümkün değildi. Pancurlar kapalı olduğu ve içeride lamba yanmadığı için oda zifiri karanlıktı. Ona yaklaştım, bana sanki yiyecekmiş gibi bakıp 'Çabuk pancurları aç! Burası çok karanlık!' diye bağırıverdi. Ben de hemen açtım. Onu iyice gördüğüm zaman perişan haldeydi. Korkudan dizlerimin bağı çözüldü, ne yapacağımı şaşırdım. Bana dönüp 'çabuk mum getirin! Lambaların sönmemesi gerek. Bonnie'nin karanlıktan korktuğunu biliyorsunuz!' dedi.

İşittikleri karşısında dehşet içinde kalan Melanie'nin gözleri büyüdü. Dadı da tanık olduğu olayın etkisinden kurtulamadığı için hâlâ korkunç bir biçimde başını iki yana sallayıp duruyordu.

— Bana böyle dedi afandım! 'Bonnie'nin karanlıktan korktuğunu biliyorsunuz!'

Dadı, o an'ı tekrar yaşıyormuş gibi ürpererek anlatmaya devam etti.

— Mister Rhett'e bir düzineye yakın mum götürdüğüm zaman bana, 'defolun!' diye bağırdı. Ben dışarı çıktıktan sonra da kapısını kilitledi. Mrs. Scarlett kapısının önünde avaz avaz bağırdığı halde açmadı. İki günden beri hep aynı durumda. Cenazenin kaldırılması ile ilgili olarak söylenen sözlere tahammül edemiyor. Sabahları erkenden atına atlayıp gidiyor. Sonra da kör kütük sarhoş olarak dönüyor. Hemen odasına kapanıyor; yemiyor, içmiyor. Gözüne uyku da girmiyor. Mister Rhett'in annesi Charleston'dan geldi. Mister Will ile Suellen da geldiler. O, yeni gelenlerle de konuşmuyor. Ah Mrs. Melanie bütün bunlar çok feci şeyler! Eğer

halk bu durumun bir rezalet olduğunu söylerse işte o zaman işler tam anlamıyla karışacaktır. Hele hele bu akşamüstü olanlara ne demeli?

Dadı sustu, derin bir soluk aldıktan sonra tekrar elinin tersiyle yüzündeki gözyaşlarını sildi.

— Bu akşamüstü Mrs. Scarlett onu holde yakaladı ve onunla birlikte odaya girdi. Ona 'cenaze töreni yarın yapılacak!' dedi. Bu sözleri duyan Mister Rhett, 'bunu yapacak olursanız ben de sizi yarından tezi yok gebertirim!' diye bağırdı.

— Ah mümkündür! Çünkü anlaşıldığı kadarıyla adamcağın aklı başında değil.

— Avat afandım, öyle galiba! Daha sonra aralarında çok yavaş sesle konuştular, söylenenleri pek işitemedim. Yalnız Mister Rhett, Bonnie'nin karanlıktan korktuğunu ve mezarın içinin de zifiri karanlık olduğunu söylüyordu. Mrs. Scarlett de ona 'çocuğu öldürdükten sonra, bu biçimde davranmayı gururunuzu tatmin etmek için yapıyorsunuz!' dedi. O da 'sizde merhamet denen bir duygu yok mudur?' diye cevap verdi. İşte o zaman Mrs. Scarlett bağırmaya başladı: 'Hayır yok. Çünkü artık evladım yok! Bonnie'yi öldürdüğünüz günden beri bana karşı olan davranışlarınızdan bıktım usandım. Bütün kent halkına rezil olduk. Günün her saatinde sarhoşsunuz. Zamanınızı nerede geçirdiğinizi bilmediğimi sanıyorsanız çok aldanıyorsunuz. Şu mendebur kadının, yani sizin anlayacağınız Güzel Watling'in evinde olduğunuzu biliyorum.

— Ah Dadı, bu nasıl olur?

— Afandım tövbeler olsun ki böyle dedi. Avat afandım yemin ederim doğru söylüyorum. Zenciler birçok haberi beyazlardan önce öğrenirler. Ben de ne zamandan beri bu durumu biliyordum, ama ses çıkarmıyordum. Afandım Mister Rhett ne cevap verdi biliyor musunuz: 'Doğru, orada idim! Hiç öfkelenmenize gerek yok! Çünkü benim yaptıklarım sizin umurunuzda değil. Bunu çok iyi biliyorum. Cehennemden farksız olan bu evin yanında orası cennettir. Üstelik Watling dün-

yanın en iyi kalpli insanıdır. O bana çocuğumu öldürdün diye sitem etmiyor.

Melanie sanki can evinden vurulmuş gibi;

— Ah! diye bağırdı.

Kendi yaşantısı o kadar hoş, sakin ve sessizdi ki Dadı'nın anlattıklarını aklı almıyordu. Bütün bu söylenenlere pek inanmıyordu, ama birden gerçek bütün çıplaklığı ile gözlerinin önünde canlanıverdi. Rhett dizlerinin üzerinde ağladığı gün Güzel Watling'den söz etmişti; ama Scarlett'i de seviyordu. Bunun yalan olmasına imkan yoktu. Scarlett'in de onu sevdiği bir gerçekti. Aralarına karakedi mi girmişti? Yoksa bir karı koca birbirine böyle hakaret eder miydi?

Dadı, Melanie'nin biraz sakinleştiğini görünce anlatmaya devam etti.

— Bir süre sonra Mrs. Scarlett odadan çıktı. Rengi bembeyaz olmuştu; ağzını bıçak açmıyordu. Sonra geri dönüp bana doğru geldi ve 'Dadı cenaze töreni yarın yapılacak!' dedi. Hemen ortalıktan bir hayalet gibi kayboldu. İşte bu sırada kalbim paramparça oldu. Çünkü Mrs. Scarlett'in her dediğini yaptırdığını gayet iyi bilirim. Mister Rhett de tıpkı onun gibidir. Mrs. Melanie ben hepsinden daha çok üzülüyorum. Vicdanımda ağır bir yük var, çünkü Bonnie'yi karanlıkta ben korkutuyordum.

—Ah Dadı bunun şimdi önemi yok, haydi üzülme!

— Var afandım, var! Bütün kötülük oradan geliyor. İşte bu yüzden bunu Mister Rhett'e söylemeyi düşündüm; isterse beni öldürsün. Doğrusu vicdanımda ağır bir yük bu. Kapısını kilitlemek üzereyken odasına giriverdim. Ona 'Mister Rhett size bir şey itiraf etmek için geldim!'dedim. Bana "çık dışarı" diye bağırdı. Aman Allahım ödüm patladı doğrusu! Ama ben yine de odadan çıkmadım ve; 'rica ederim Mister Rhett izin verin de konuşayım. İtiraf etmeyecek olursam kahrımdan ölürüm. Küçüğü karanlıkta korkutan bendim!' dedikten sonra hemen başımı önüme eğdim. Doğrusu üzerime çullanmasını bekliyordum. Ama o yerinden bile kımıl-

damadı. Ben hemen konuşmayı sürdürdüm: 'Afandım bunu kötülük olsun diye yapmıyordum. Çünkü bu kız hiçbir şeyden korkmuyordu. Herkes yattıktan sonra yatağından kalkar ve odada yalınayak dolaşırdı. Hasta olacak diye üzülüyordum. Bunun üzerine ona karanlıkta hayaletlerin ve umacıların dolaştığını söyledim.' Afandım Mister Rhett ne yaptı sanırsınız? Bana yaklaştı; bir kuzudan farksızdı. Elini omuzuma koydu. İlk kez bana karşı böyle bir şey yapıyordu. Bana 'cesur bir kızdı, değil mi? Yalnız karanlıktan korkuyordu!' dedi. Ağlamaya başladığım zaman beni teselli etti, sırtımı okşadı: 'Haydi ağlama Dadı! Yeter artık, üzülmene gerek yok! Bunu bana söylediğine memnun oldum. Kızımı sevdiğini, onun iyiliğini istediğini biliyorum. Bu nedenle yaptığın önemli değil. Bence önemli olan kâlptir.'

Dadı heyecanlı konuşmaktan yorulmuştu. Derin derin soluk aldı. Melanie'nin gözlerinin içine bakarak tekrar konuşmaya başladı.

— Afandım beni böyle teselli edişi kibarlık değil midir? Onun bana karşı gösterdiği bu davranıştan güç alarak, 'Afandım cenaze töreni ne zaman?' diye sordum. Birden bana vahşi bir hayvan gibi bakmaya başladı. Gözleri ateş saçıyordu. Bana şöyle sitem etti: 'Aman Tanrım! Ben sizin anlayacağınızı sanıyordum. Çünkü ötekilerin bir şeyden anladıkları yok! Evladım karanlıktan bu kadar korkarken onu zifiri karanlıklar içine atacağımı mı sanıyorsunuz! Onun karanlıkta feryat edişleri hâlâ daha kulaklarımda uğulduyor. Onun korkmasına asla izin vermem!' İşte o zaman afandım, Mister Rhett'in delirdiğine karar verdim. Üstelik ne yiyor, ne içiyor. Bir de zil zurna sarhoş! Ama hepsi bu kadar değil afandım. O aklını iyice oynatmış, zır deli olmuş. Beni hemen kapı dışarı etti. Affınıza sığınarak söylüyorum afandım, 's...tir buradan!' diyerek beni odadan kovdu. Ödüm koptu, soluğu aşağıda aldım. Kızını yarın gömdürmeyeceğini sanıyorum. Oysa Mrs. Scarlett cenaze töreninin yarın olacağını söyledi bana... Mister Rhett ise böyle bir şey yaptığı takdirde onu

öldüreceğini söyledi. Ev komşularla, akrabalarla, eş dostla dolu. Ama hiç birinin bir yararı olmuyor. Aklıma hemen siz geldiniz. Afandım bize yardım etmelisiniz.

— Ah Dadı, benim bu işe karışmam doğru olmaz.

— Afandım siz, bizim bu derdimizle ilgilenmezseniz, kim ilgilenecek?

— Pekiyi ama Dadı, bu durumda benim ne yapmamı istiyorsunuz ? Ben ne yapabilirim ki?

— Afandım ben ne bileyim! Ama elbette siz bir şeyler bulursunuz. Yani bu işe bir çare bulursunuz. Mister Rhett ile konuşursunuz, ona biraz akıl vermeye çalışırsınız. Bakın afandım, o sizi sever, sayar! Belki bunu bilmiyorsunuz, ama gerçekten böyle... Hayatında tanıdığı tek soylu kadın sizmişsiniz. Bunu Mister Rhett'in ağzından birçok kez işittim afandım.

— Ama...

Melanie sözünün arkasını getiremedi. Perişan bir haldeydi. Rhett gibi bir adamla Bonnie'nin cesedinin bulunduğu bir odada karşı karşıya gelmek, onunla konuşmak büyük bir sorundu doğrusu... Acının perişan ettiği bir adama dert anlatmak kolay bir iş miydi sanki? Bu sırada aralık kalmış olan kapıdan, kulağına yemek odasındaki çocukların gülüşmeleri çalındı. Bonnie'yi vücudu buz gibi olmuş bir halde ölüm döşeğinde yatmış olarak gördü. Vücudundan soğuk terler boşanıverdi. Ayağa kalktı ve yüksek sesle;

— Ah! diye inledi ve belleğinde beliren evladı Beau'yu bağrına bastı. Dadı ne olduğunu anlayamadı ve şaşkın şaşkın Melanie'ye bakakaldı.

Melanie, Rhett'e hak veriyordu. Allah korusun, eğer Beau ölmüş olsaydı, onu yağmurların, rüzgarların, soğuğun, karanlığın içinde nasıl bırakabilirdi?

— Ah zavallı Yüzbaşı Butler! Onu hemen gidip görmeliyim! dedi.

Dadı'ya işaret ederek hemen yemek odasına geçti ve Ashley'nin kulağına bir şeyler söyledi. Babasının yanında oturan çocuğunu kollarına alıp göğsüne bastır-

dı, sarışın saçlarını bir çılgın gibi öptü. Evden şapkasız çıkmış, elindeki peçeteyi de bırakmamıştı. O kadar hızlı yürüyordu ki, Dadı şişman vücudu ve ihtiyar ayaklarıyla onun arkasından bir türlü yetişemiyordu.

Scarlett'in evine gelince kitaplıkta oturan Pittypat'e, Suellen'a, Will'e ve çok soylu bir kadın olduğu belli olan Mrs. Butler'a selam verdi. Merdiveni bir solukta çıktı. Arkasından soluk soluğa Dadı geliyordu. Scarlett'in kapısının önünde durunca Dadı;

— Hayır afandım, bu doğru olmaz! diye fısıldadı.

Dadı'nın uyarısını yerinde bulmuş olacak ki hemen oradan uzaklaştı. Koridoru geçti ve Rhett'in oda kapısının önüne geldi. Sanki bir şey unutmuş gibi bir an duraksadı. Dadı ile göz göze geldikten sonra saldırıya geçen bir asker gibi kararını verip kapıya vurdu ve tatlı bir sesle;

— Yüzbaşı Butler lütfen açınız! Ben Mrs. Wilkes'ım. Bonnie'yi görmeye geldim! dedi.

Kapı birden açıldı. Hayretler içinde kalan Dadı mumların titrek ışığı altında Rhett'in iri vücudunu göndü. Sallanıyor ve ağzı viski kokuyordu. Rhett, Melanie'ye baktı, sonra kolundan tutup içeri çekti ve kapıyı kapadı.

Dışarıda tek başına kalan Dadı bir sandalyenin üzerine ağır vücudunu bir kum torbası gibi bıraktı. Bitkin bir haldeydi. Sessizce gözyaşı dökerek dua etmeye başladı. Arada bir kulak kabartıyor ama odadan boğuk ve mırıltı halinde çıkan seslerden başka bir şey işitemiyordu. Bu işin hayırlı bir biçimde bitmesi için Allah'a yalvarıyordu. Gözyaşlarını eteğine siliyor, heyecanla beklemek onu yoruyordu.

Nihayet, Dadı'ya hiç açılmayacakmış gibi görünen kapı aralandı. Melanie'nin yüzü solgun ve perişan bir haldeydi Dadı'ya;

— Çabuk bana bir fincan kahve ile birkaç tane sandviç getir! dedi.

Sıkışık durumlarda Dadı, on altı yaşında bir kız gibi çevik oluverirdi. Üstelik Rhett'in odasına girmek ar-

zusuyla yanıp tutuştuğu için hızla gitti. Ama mümkün olduğu kadar kısa zamanda geri döndüğünde hayal kırıklığına uğradı. Çünkü Melanie elindeki tepsiyi aldıktan sonra kapıyı kapatmıştı. O zaman Dadı eski yöntemini uyguladı ve kulağını kapıya yapıştırdı. Ama bir süre çatal ve bıçağın tabaklarda çıkardığı seslerden ve Melanie'nin kısık kısık konuşmasından başka bir şey işitemedi. Sonra yatağın gıcırdadığı, iki çizmenin art arta yere düştüğü duyuldu.

Nihayet Melanie dışarı çıktı. Dadı içeriye bir göz atmak fırsatını bile bulamadan, Melanie kapıyı kapadı. Genç kadın yorgun görünüyordu, gözlerinde yaşlar vardı. Bir süre birbirine bakıştıktan sonra Melanie, Dadı'ya gayet yavaş bir sesle;

— Git Mrs. Scarlett'e söyle, Mister Butler cenaze töreninin yarın yapılmasına izin verdi! dedi.

Dadı yüksek bir sesle oh çekti.

— Hele şükürler olsun! Afandım bunu nasıl başardınız?

— Bu kadar yüksek sesle konuşma! Mister Butler biraz uyuyacak. Dadı, Mrs. Scarlett'e benim bu akşam burada kalacağımı da söyle. Benim için de kahve yap ve buraya getir, oldu mu?

— Bu odaya mı afandım?

— Evet bu odaya! Yüzbaşı Butler'a kendisi biraz uyurken, çocuğuna bakacağımı söyledim. Haydi git Mrs. Scarlett'e haber ver, daha fazla üzülmesin.

Dadı uzaklaşırken, ayaklarının altında döşeme gıcırdıyordu. Şimdi neşesine diyecek yoktu. Şarkı bile söylüyordu: Alleluia!... Alleluia!...

Scarlett'in kapısına gelince biraz düşünmek için durdu. Kalbinde Melanie için minnet duyguları kabarırken, tedbirli olması gerektiği aklına geldi.

— Mrs. Melanie'nin başarısını doğrusu aklım almıyor. Cenaze töreninin yarın olacağını Mrs. Scarlett'e söyleyeyim, ama Mrs. Melanie'nin çocuğun odasında olduğunu söylememeliyim. Çünkü Mrs. Scarlett'in hoşuna gitmez bu!...

13

Can sıkıcı bir hava Scarlett'in çevresini gittikçe yoğunlaşan kara bir duman gibi kuşatıyordu. Bu duygu Bonnie'nin ölümünden kaynaklanmıyordu. Çünkü dayanılmaz acıları şimdi gayet sakin, sessiz ve kadere boyun eğerek karşılamasını öğrenmişti. Scarlett'in sorunu çok daha önemliydi. Onun dünyası yerle bir olmuştu. O şimdi büyük bir tehlikeyle karşı karşıya olduğunu hissediyordu. Yere basar basmaz, ayağının altındaki toprak parçasının, kumlarıyla insanı boğan bir çöl haline geleceğini sanıyordu.

Eskiden çok şeyden korkmuştu, ama buna benzer bir korkusu hiçbir zaman olmamıştı. Tara'da gördüğü karabasanlar bile onu bu kadar korkutamamıştı. Hayatı boyunca sağduyusu ona destek olmuştu. Bütün korktukları da elle tutulan, görülebiler şeylerdi: Örneğin açlık, yoksulluk gibi...

Ya Ashley'nin aşkını kaybetmek!

Scarlett çözümleme, irdeleme yeteneğine sahip olmamasına rağmen, şimdi kendi ruhsal durumunu anlamaya çalışıyordu; ama elinden de bir şey gelmiyordu. Canı kadar sevdiği çocuğunu kaybetmişti. Ama bunca acılara katlandıktan sonra, herhalde buna da katlanacaktı. Sağlığı yerindeydi, büyük bir servete sahipti ve ara sıra gördüğü Ashley'si vardı ya; bu da ona yeterdi! Dünya umurunda bile olmamalıydı... Melanie'nin davetinden beri Ashley ile araları açıktı, ama Scarlett buna üzülmüyordu. Çünkü günün birinde bu durumu nasıl olsa düzelteceğine inanıyordu. O aslında ne acı çekmekten korkuyor, ne aç kalmaktan, ne de Ash-

ley'nin aşkını kaybetmekten... Bu ve buna benzer korkular, şimdi çevresini saran korkuların yanında hiç kalıyordu. Hatta bir zamanlar gördüğü karabasanlar bile önemsizdi. Sisler beldesinde kaybolmuş bir çocuk gibi oradan oraya koşuşup kurtuluş yolu bulmaya çalışırken insanı perişan ve hasta eden korkuları bile arar olmuştu.

Rhett'in onu güldürerek korkularını nasıl yok ettiğini anımsadı; onun geniş göğsünde ve iri, güçlü kollarında ne büyük bir teselli kaynağı bulduğunu düşündü. Nihayet gözlerini ona doğru çevirdi ve belki haftalardan beri onu ilk kez olduğu gibi gördü. Ondaki değişikliğe hayret etti. Rhett artık onu güldürecek veya teselli edecek bir adam değildi.

Bonnie'nin ölümünden sonra ona çok kızmıştı. Acısı ve üzüntüsü o kadar büyüktü ki hizmetçilerin önünde bile ondan çok kötü bir dille söz ediyordu. Bu son haftalar içinde onlar bir otelde yaşayan iki yabancı gibi birbirine nazik ve kibar davranmışlar, ama hiçbir zaman düşüncelerini paylaşmamışlardı.

Şimdi Scarlett çok korkuyor ve kendini yapayalnız hissediyordu. Bu nedenle Rhett ile arasında olan engeli kaldırmak istiyordu, ama kocasının onu daima kendinden uzak tuttuğunun da farkındaydı. Her geçen dakika daha da perişan olduğunu görmek Rhett'e sığınmak ve Bonnie'nin ölümünden onu sorumlu tutmadığını söylemek istiyordu. Onun kollarına atılmak, ağlamak ve ölen yavrusuyla hiçbir annenin kıvanç duyamayacağı kadar kıvanç duyduğunu söylemek için can atıyordu. Ayaklarına kapanmaya, onun gözünde alçalmaya bile razıydı. Hatta çılgına döndüğü bir sırada yalnız kendi acısını unutmak için Bonnie'yi onun öldürdüğünü ve bütün acısını ondan çıkarmayı düşündüğünü söylemeyi bile göze alıyordu. Ama bütün bu yapmak ve itiraf etmek istediklerini gerçekleştirecek fırsat hiçbir zaman doğmayacak gibiydi. Çünkü Rhett ona siyah gözleriyle bir boşluğa bakar gibi bakıyordu; Scarlett de ilk adımı atıp konuşmaya cesaret

edemiyordu. Ondan af dilemeyi ve içini dökmeyi ertesi güne bıraka bıraka, neredeyse ne yapacağını unuttu.

Scarlett bunun neden böyle olduğunu kendine soruyor, ama cevabını bulamıyordu. Rhett, onun kocası değil miydi? Karı kocalık bağlarıyla hayatlarını birbirlerine kenetlenmemişler miydi? Aynı yatakta yatmamışlar mıydı? Çocukları olmamış mıydı?

Artık Rhett eve de gelmez olmuştu. Eğer bir rastlantı sonucu yemek masasında bir araya gelirlerse Rhett daima sarhoş oluyordu. Ama eskisi gibi içemiyordu. Alkol de artık onu eskiden olduğu gibi neşelendirmiyordu. Sarhoşluğu tasalı ve neşesizdi. Akşama doğru bu hali daha da korkunç olurdu. Bazen Scarlett onun eve sabaha karşı at sırtında döndüğünü görür ya da duyardı. Rhett bahçeden geçer ve hizmetçilerin oturdukları evin kapısını çalar, Pork'u uyandırırdı. Pork onun merdiveni çıkma-sına ve yatağına yatmasına yardım ederdi. Oysa Rhett eskiden arkadaşlarından daha çok içmesine rağmen, sarhoş olmaz ve onları teker teker evlerine götürürdü.

Rhett, giyimi ile de ilgilenmiyordu. Oysa eskiden çok şık giyinirdi. Bugünlerde vücudunda da bir tembellik ve yumuşaklık seziliyordu. Çenesinin altında gerdan belirlemeye başlamış, kanlı gözlerinin altındaki deriler sarkmıştı. Artık her yanı yağ bağlıyordu.

Bazı akşamlar ise eve hiç gelmiyordu. Scarlett'e haber vermek zahmetine bile katlanmıyordu. Kim bilir belki de bir kahve köşesinde ayılmaya çalışıyordu. Ama Scarlett onun, daima Güzel Watling'in evinde olduğunu düşünüyordu.

Scarlett bir gün Güzel Watling'e bir mağazada rastladı. Watling'in eski güzelliğinden eser kalmadığı gibi, ihtiyarlamaya bile başlamıştı... Ama yüzünün boyalarıyla ve göz alıcı giysileriyle yine de cana yakın bir görünümü vardı. Bütün hoppa kadınlar, kibar kimseler karşısında caka sattıkları halde Güzel Watling Scarlett'e merhamet dolu gözlerle baktı ve yüzü kızardı. İşte bundan sonra Scarlett, Rhett'e kızacak ya da ondan

kendisine sadık kalmasını bekleyecek durumda olmadığını anladı. Bonnie'nin ölümünden dolayı onu suçlu tuttuğu için kendisini affetmesini istemenin de bir yararı olmayacağını anladı. Ve o güne kadar çektiği üzüntünün kaynağının ne olduğunu da anladı. Yalnızdı! Evet Scarlett artık yalnızdı. Oysa o güne kadar yalnız olduğunu hiç anımsamıyordu. Belki de hayatı boyunca içinde bulunduğu yalnızlığı, bu ölçüde hiç hissetmemişti.

Ne yazık ki terkedilmişti ve şimdi çok korkuyordu. Melanie'den başka sığınabileceği kimse yoktu. En çok güvendiği Dadı bile onu bırakarak, artık devamlı kalmak üzere Tara'ya gitmişti.

Dadı, Tara'ya gitmek istemesinin nedenlerini açıklamadı. Tren parası istediği zaman gözleri, Scarlett'in üzüntülü yüzüne takıldı. Scarlett ağladı, yalvardı; ama bütün bunlar Dadı'yı kararından döndürmeye yetmedi. Dadı yalnızca şunu söylemekle yetindi:

— Afandım bana öyle geliyor ki, Mrs. Ellen 'Dadı artık eve dön. Senin orada işin bitti!' diyor. Ben de bu nedenle Tara'ya gidiyorum.

Bu açıklamayı dinleyen Rhett, Dadı'ya para verdi ve onun sırtını okşayarak;

— Hakkın var Dadı! Mrs. Ellen da haklı! Buradaki işiniz bitti, artık eve dönün. Eğer bir şeye ihtiyacınız olursa bana yazın! dedi.

Scarlett onlara nefret dolu gözlerle baktı ve bu sefer Dadı'ya kalması için emretti.

Rhett Scarlett'in bu davranışına sert tepki gösterdi:

— Susun! Aptallık etmene gerek yok! Bırakın kadıncağızı gitsin! Yakında bu evde hiç kimse kalmak istemeyecektir. Zaten şimdi bile kalmak için bir neden yok!

Rhett bu sözleri öyle sert bir tavırla söyledi ki, Scarlett dehşet içinde kalarak sustu. Birkaç gün sonra Rhett'in bu sinirli ve sert davranışı hakkında Doktor Meade'nin görüşünü sormaya giden Scarlett;

— Doktorcuğum, Rhett'in aklında bir kopukluk mu var acaba? diye sordu.

— Hayır yok! Ama çok içiyor. Kızını çok seviyordu. Herhalde onun ölümünü unutmak için içki şişesine sarılıyor. İçmeye böyle devam ederse sonunda ölür. Siz beni dinlerseniz ona hemen bir evlat daha doğurun!

Scarlett Doktor Meade'nin yanından ayrılırken, "çocuk doğur demesi kolay!" diye acı acı düşünüyordu. Eğer Rhett'in değişeceğini ve yaralı kalbindeki derin boşluğun dolacağını bilse bir değil birçok çocuk doğururdu. Evet Scarlett, Rhett kadar yakaşıklı bir erkek çocuğu ile bir kız evlat doğurmayı çok istiyordu. Evet sağlıklı, neşeli, hareketli, güzel ve cana yakın bir kız çocuğu istiyordu, ama Ella gibi durgun ve pısırık olmamalıydı. 'Allah madem çocuklarımdan birini alacaktı, o halde neden Ella'yı almadı?' diye düşündü. Ella onu teselli edecek bir çocuk değildi.

Rhett başka çocuk istemiyor gibi davranıyordu. Scarlett eskiden kilitli tuttuğu yatak odasının kapısını özellikle aralık bırakıyordu. Ama Rhett, Scarlett'in odasının önünden bile geçmiyordu. Zaten o artık hiçbir şeyden zevk almıyordu. Onun en can dostları, viski şişesi ile şu kızıl saçlı Güzel Watling idi.

Çok sert olmuştu. Onun kızına karşı olan sevgisine hayran kalan bazı kadınlar Bonnie'nin ölümünden sonra ilgisini çekmek istediler. Onu sokakta durdurup ya da bahçe duvarının üstünden konuştular, ona başsağlığı dilediler ya da acısını paylaştıklarını söylediler. Ama Rhett, Bonnie'nin ölümünden bir süre sonra eski kaba haline döndü; bu kadınların hiç birine yüz vermedi ve onlara sırt çevirmeye başladı.

Kadınlar onun bu kaba davranışlarına gücenmek yerine onu anlayışla karşıladılar. Akşamları eve atın üzerinde sarhoş geldiğini gören komşu kadınlar ona "zavallı adam!" diyerek acıdıklarını ortaya koydular.

Herkes Scarlett'in ne kadar acımasız ve kalpsiz olduğunu biliyordu. Onun Bonnie'nin ölümüne ne çabuk alıştığına şaşıyorlardı. Oysa hiç kimse Scarlett'in

bu konuda gösterdiği çabanın farkında değildi. Bütün kent halkı yalnızca Rhett'e sevgi besliyordu, ama onun bu durumdan haberi yoktu. Zaten kendisine gösterilen ilgiye, sevgiye aldırış bile etmiyordu. Scarlett ile hiç kimse ilgilenmiyordu.

Pittypat, Melanie ve Ashley'den başka onu ziyaret eden bir tek dostu yoktu. Evine yalnızca göz alıcı elbiseler giyinmiş olan yeni ankadaşları geliyordu. Bu kadınlar onun üzüntüsünü dağıtmak, onu eğlendirmek için çeşitli öyküler anlatıyorlardı. Bunların arasında Scarlett'in geçmişini tanıyan ya da tanımak isteyen hiç kimse yoktu; doğal olarak kendi geçmişlerinden de söz etmek istemezlerdi.

Scarlett ikindi vakitlerini Maybelle ile Fanny ya da Mrs. Elsing ve her zaman amansız rakibi olan Mrs. Merriwether ile geçirmeye can atıyordu. Çünkü onlar Scarlett'in eski halini biliyorlardı. Ayrıca savaşın tüm sıkıntılarını birlikte yaşamışlardı. Onlarla beraber olsa, eski günlerden söz edilse ne güzel olurdu. Belki de onlarla dertleşerek kendi acılarını da unutabilirdi.

Ama Scarlett bütün bu eski tanıdıklarıyla ilişkisini kesmişti. Kabahatin kendisinde olduğunu da biliyordu. Bugüne kadar onlarla ve öteki eski dostlarıyla ilişkisinin kesilmesine aldırış etmemişti. Çünkü kendisine çok renkli, ama yapay bir dünya kurmuştu. Şimdi ise Bonnie'nin ölümüyle ortaya çıkan olaylardan sonra bu dünyası da yıkılmış, yapayalnız kalmıştı. Üstelik çok korkuyordu. Hemen yakınında kızının ölümü ve alkolün etkisiyle yabancılaşan, adeta insanlıktan çıkan bir adam vardı.

14

Sonbahar mevsiminin nemli bir gününde Scarlett, Rhett'in telgrafını aldığı zaman Marietta'daydı. On dakika sonra Atlanta'ya bir tren vardı. Hemen toparlanıp ona yetişti. Ella ile Wade'i otelde Prissy ile beraber bıraktı ve yanına el çantasından başka bir şey almadı.

Atlanta otuz kilometrelik bir uzaklıktaydı, ama tren ikide bir duruyor ve her istasyonda yolcu inip biniyordu. Rhett'in telgrafına çok sevinen Scarlett trenin sık sık durmasına kızıyordu. Tren bir tırtıl gibi çorak arazide ilerlediği zaman çevrede savaştan arta kalan toplar, kırık dökük arabalar, güllerin açtığı çukurlar görülüyordu. Kondüktör her istasyonda yolculara savaşla ilgili bilgiler veriyor, çekilen acıları dile getiriyordu. Eğer Scarlett, Rhett'ten gelen telgrafın heyecanını duyuyor olmasaydı bu savaş anıları karşısında ürperir ve zor anlar yaşardı.

Rhett telgrafında "Mrs. Wilkes hasta. Acele gelin!" diyordu. Tren Atlanta'ya ulaştığı zaman güneş batmış, ortalık yavaş yavaş kararıyordu. İstasyona yakın ev ve binalarda yanan avizeler sanki sis içinde birer kedi gözü gibi parlıyordu. Rhett onu arabasıyla bekliyordu. Onun yüzünün hali, Scarlett'i telgraftaki kısa bilgiden daha çok dehşete düşürdü.

— Melly nasıl, ölmedi ya! diye bağırdı.

— Hayır, henüz yaşıyor!

Rhett onun arabaya binmesine yardım etti ve arabacıya;

— Çabuk Mrs. Wilkes'ın evine! Mümkün olduğu kadar çabuk git! dedi.

Scarlett meraktan patlıyor, kaygılandığı belli oluyordu.

— Nesi var Melly'nin? Hasta olduğunu bilmiyordum. Geçen hafta görmüştüm ve bir şeyi yoktu. Bir kaza mı geçirdi yoksa? Ah Rhett, durumu çok mu ağır?

Rhett biraz duraksadıktan sonra boğuk bir sesle;

— Can çekişiyor! Sizi görmek istedi! dedi.

Scarlett birden afalladı.

— Melly can mı çekişiyor? Bu imkansız! Ne oldu, nesi var? Allahaşkına anlatınız!

— Çocuk düşürdü.

— Ne?... Çocuk mu?...

Scarlett kekeliyordu. Bu haber onun soluğunu kesmişti sanki... Rhett onun konuşamadığını görünce;

— Bir çocuğu olacağını bilmiyor muydunuz? dedi.

Scarlett, başıyla bile "hayır" diyemiyordu.

— Evet doğru! Haberiniz yoktu. Sanırım kimseye söylememişti. Ailesine süpriz yapmak istiyordu. Yalnız ben biliyordum.

— Yalnız siz mi biliyordunuz? Pekiyi ama size de söylememesi gerekmez miydi?

— Ben durumu çakıverdim. Çünkü son iki aydır o kadar mutluydu ki... Bu hali, başka bir gerekçeyle açıklanamazdı.

— Ama Rhett, doktor bir çocuk daha doğurursa öleceğini söylememiş miydi?

Rhett, doktorun öleceğini söylediği kişinin Melanie olacağını anlamadı ve;

— Öldürdü zaten! diye cevap verdi. Sonra da arabacıya seslenerek daha hızlı gitmesini istedi.

Bu cevap Scarlett'in kafasını daha da karıştırdı.

— Rhett, yoksa Melanie ölmek üzere mi? Anlaya...

Rhett belki de Scarlett'i iğnelemek istemedi ama verdiği cevap bir taş niteliğindeydi.

— O sizin kadar güçlü kuvvetli değil. Onda kuvvet yerine kalp vardır.

Araba Melanieler'in evine gelmişti. Rhett, inmesine yardım etmek için elini Scarlett'e uzattı.

Kendisini yalnız hisseden Scarlett korkmuş bir halde kocasının koluna asıldı.

— Rhett sen gelmiyor musun?

Rhett:

— Hayır! diyerek tekrar arabaya bindi.

Scarlett bahçenin merdivenini bir solukta çıktı, verandadan geçip evin kapısını açtı. Holde zayıf bir ışığın altında Ashley'yi, Pittypat'i ve India'yı gördü. Scarlett birden "India'nın burada ne işi var?" diye düşündü.

Scarlett'i karşılarında görünce üçü birden ayağa kalktı. Pittypat titremesini önlemek için dudaklarını ısırıyordu. India, Scarlett'e nefret izi bulunmayan gözlerle bakıyordu. Ashley de ise bir uyurgezer hali vardı. Scarlett'e doğru ilerledi, kolundan tuttu ve sanki rüyadaymış gibi kulağına eğilip yavaşca iki kez;

— Sizi istiyor! Sizi istiyor! dedi.

Scarlett birden Melanie'nin kapalı duran kapısına doğru dönerek;

— Onu hemen görebilir miyim? diye sordu.

Ashley biraz kendine gelir gibi olmuştu.

— Hayır, içeride Doktor Meade var, Scarlett geldiğinize çok memnun oldum.

— Mümkün olduğu kadar çabuk gelmeye çalıştım.

Scarlett mantosunu cıkardı.

— Ashley, Melly şimdi nasıl, iyi mi bari? Konuşun Allahaşkına! Yüzünüzü böyle asmayın! Bir şey yoktur sanırım!

Ashley, onun yüzüne yine dalgın dalgın baktı.

— Sürekli sizi sordu.

Scarlett, onun gözlerinde sorusunun cevabını okudu. Bir an kalbi heyecandan çatlayacakmış gibi oldu. İçini gittikçe artan bir korku kaplıyordu. Bu korku ile mücadele ederek, "bu imkansız bir şey! Doktor Meade aldanıyor. Bunun doğru olabileceğini bile aklımdan geçirmemeliyim. Evet evet, bu doğru değil. Aman doğru olmasın, yoksa avazım çıktığı kadar bağıracağım. Ne yapmalıyım? Şimdilik aklımı başka şeylerle meşgul etmeliyim!" diye düşündü.

Önce Ashley'nin yüzüne dik dik baktı, sonra Pittypat ve India'ya dönerek;

— İnanmıyorum! diye bağırdı. Sesinden kendi de korktu. Onların sustuğunu görünce;

— Pekiyi, Melly bana neden haber vermedi? Eğer bilseydim Marietta'ya gitmezdim.

Ashley'nin işkence görüyormuş gibi bir hali vardı.

— Scarlett bunu kimseye söylemedi. Hele size hiç söyleyemezdi. Çünkü kendisine çıkışırsınız diye korkuyordu. Bütün kaygıları ortadan kalkıncaya kadar, hemen hemen üç ay beklemek istiyordu. Herkese süpriz yapmayı ve doktorlarla da alay etmeyi planlıyordu. Çok ama çok mutlu olmuştu. Çocukları canı gibi sevdiğini bilirsiniz. Hele bir kız çocuğu olması için yanıp tutuşuyordu. Her şey gayet iyi giderken... Birden... Ortada hiçbir aksilik yokken...

Bu sırada Melanie'nin kapısı yavaşça açıldı. Doktor Meade dışarı çıktı ve kapıyı tekrar kapadı. Artık iyice ağarmış olan sakalı neredeyse göğsüne kadar iniyordu. Kendisinden umut verici bir söz bekleyenlere bir süre baktıktan sonra gözü Scarlett'e ilişti. Hemen ona doğru yürüdü. Scarlett Doktor'un gözlerinde acı, kin ve nefret izlerinin birbirine karıştığını gördü. Korkudan çarpmaya başlayan kalbi suçlu gibi burkuldu.

Doktor Meade gayet soğuk bir sesle;

— Gelebildiniz neyse! dedi.

Scarlett cevap vermeye hazırlanırken Ashley Melanie'nin odasına doğru yürüdü.

Doktor Meade:

— Hayır siz sonra girersiniz. Şimdi Scarlett'i görmek istiyor! diyerek Ashley'yi durdurdu.

India, Doktor'u kolundan tuttu ve ona;

— Ben de bir an olsun onu görmek istiyorum. Ne olur izin verin! diye yalvardı. Melly'ye bir şey söylemem gerek. Yanıldığımı belirtmeliyim ona...

India, gözlerini Ashley ve Scarlett'ten kaçırarak konuşuyordu. Doktor Meade, onu soğuk bir tavırla süzdükten sonra;

— Olur, ama bir şartla! dedi. Mrs. Melanie'ye bir hata işlediğinizi söyleyerek onu yormayacağınıza dair namusunuz üzerine yemin ettiğiniz takdirde. O zaten sizin yanıldığınızı biliyor. Özür dilerken onun yaralarını büsbütün deşecek ve ona acı vereceksiniz.

Pittypat de utanmış bir halde;

— Ne olur, çok rica ederim Doktor! diye yalvardı.

— Miss Pitty, feryat edeceğinizi ve bayılacağınızı herhalde çok iyi biliyorsunuz?

Pittypat, Doktor Meade'nin yüzüne dik dik baktı.

Doktor nazik olmak gereğini duyarak;

— Pekiyi! dedi. Ama biraz sonra... Şimdi siz Melanie'nin yanına gidin Scarlett...

Doktor ve Scarlett ayaklarının ucuna basarak holü geçtiler. Melanie'nin kapısının önüne gelince Doktor Meade, Scarlett'i omuzundan tuttu.

— Yavrum sakın ayılıp bayılayım ya da feryat edeyim demeyin! Son olaylardan da söz etmek yok! Aksi takdirde hiç duraksamadan beyninizi patlatırım. Şimdi bir melek gibi masum tavırlar takınmanıza da gerek yok. Ne demek istediğimi anladınız galiba?... Mrs. Melanie gayet rahat ölüyor. Ashley ile ilgili birtakım laflarla onu sakın üzmeyin! Şimdiye kadar hiçbir kadına kötü davranmadım, ama Melanie'nin canını sıkacak olursanız, onu rahatsız edecek sözler söylerseniz işte o zaman sizinle hesaplaşırım!

Scarlett'e cevap verecek zaman bırakmadan kapıyı açtı ve onu içeri soktu. Son kez Scarlett'i gözleriyle uyardıktan sonra kapıyı üzerine kapadı. Oda yarı karanlıktı. Lambaya avize yerine gazete geçirilmişti. Bu gayet sade döşenmiş bir yatak odasıydı. Küçük ceviz mobilyasıyla adeta bir öğrenci odasını andırıyordu.

Melanie hareketsiz yatıyordu. İnce yorganın altında bir çocuğu andıran zayıf vücudu belli oluyordu. Gözbebekleri kaybolmuş gibiydi. Gözlerinin çevresi mosmor olmuştu. Karşılaştığı bu manzara Scarlett'i korkuttu. Yerinde mıhlanıp kaldı. Başı döner gibi oldu ve hemen bir sandalyeye dayandı. Ölgün ışıkta bile Melanie'nin yüzünün sapsarı olduğu görülüyordu. O; genç kadının bu haliyle karşılaşana kadar, Doktor Meade'in durumu abarttığını sanıyordu. Ama şimdi her şeyi anlıyordu. Savaş sırasında hastanede Melanie'nin şu andaki yüzüne benzeyen yüzlerce kişiyle karşılaştığını anımsadı. Ve bunun korkunç anlamı karşısında bütün vücudu titredi.

Melanie can çekişiyordu, ama Scarlett bu gerçeğe inanmak istemiyordu. Melanie ölemezdi, buna imkan yoktu! Scarlett'in ona o kadar çok ihtiyacı olduğu bir zamanda Allah onun ölmesine izin vermemeliydi. Eskiden Melanie'ye bu kadar ihtiyacı olacağı aklına hiç gelmemişti. Ama acı gerçek, bütün çıplaklığı ile ortadaydı ve onun kalbinin derinlerine kadar yayılıyordu.

Ses çıkarmamaya dikkat ederek yavaş yavaş yatağa doğru ilerledi. Korkudan ve çektiği acıdan, kalbi bazen duracak gibi oluyor, bazen de göğsünden dışarı fırlayacakmış gibi küt küt atıyordu. O ne zaman zorda kalsa, Melanie onun kılıcı ve kalkanı olmuştu... Onu teselli eden, ona en zayıf anlarında güç veren kişi olmuştu...

Scarlett "onun ölmesini önlemeliyim! Ona şifa olacak bir şeyler yapmalıyım!" diye düşündü ve yatağın başucunda yere diz çöktü. Yorganın altından Melanie'nin elini tuttu, ama bu elin buz gibi soğuk oluşu onu dehşet içinde bıraktı. Bir süre kendini toparlamak için bekledikten sonra;

— Melly, benim! dedi. Scarlett'in sesi titriyordu.

Melanie yavaş yavaş gözlerini araladı. Sanki yanındaki kişinin Scarlett olduğunu anlamış gibi tekrar kapadı. Bir süre sonra içini çekti ve dudakları belli belirsiz kıpırdadı:

— Söz verir misiniz?

— Ah, sen ne istersen...

— Beau!... Ona göz kulak ol!

Boğazı tıkanır gibi olan Scarlett başıyla "evet" dedi. Ama Melanie'nin bu hareketi görmediğini farkedince ona söz verdiğini belirtmek için buz gibi olan elini sıktı ve sonra da okşadı.

— Onu sana emanet ediyorum!...

Bu sırada Melanie'nin, balmumunu andıran yüzünde bir gülümseme belirdi.

— Çok önce de onu sana emanet etmiştim, anımsıyor musun? Doğumundan önce...

Scarlett'in o korkunç günleri unutmasına imkan mı vardı? O eylül ayının sıcak ikindi vaktini nasıl unu-

tabilirdi! Yankeeler'in saldırısını, bozguna uğrayan Güneyli askerlerin kaçışını, can çekişen yaralıları, tepelerinde patlayan topların seslerini, Melanie'nin öldüğü takdirde çocuğuna bakmasını rica edişini, kısacası bütün o dehşet verici olayları nasıl olur da unutabilirdi! İnsanı çıldırtan ve ölümle burun buruna yaşanan o günleri, en küçük ayrıntısına varıncaya kadar anımsıyordu. Hatta... Şimdi nereden aklına gelmişti bu? Sırası mıydı bunun? Ah ah, o gün Melanie'den ne kadar nefret ettiğini ve onun ölmesini istediğini de unutmamıştı.

Scarlett kendini suçlayarak, "onun ölümüne ben neden oluyorum. Çünkü onun ölmesini o kadar çok istedim ki, Allah sesimi duydu ve beni cezalandırmak için, onu ölüm döşeğine yatırdı!" diye düşündü.

Onu dehşete düşüren bu düşünceleri kafasından uzaklaştırmaya çalıştı.

— Ah Melly, ne olursun böyle söyleme! İyi olacağını çok iyi biliyorsun!

— Hayır! Lütfen söz ver bana!

Scarlett konuşacak halde değildi, boğazını görünmeyen bir el sıkıyordu sanki. Bir iki yutkunduktan sonra;

— Elbette söz veriyorum! diyebildi. Ona kendi evladım gibi bakacağım.

Melanie bitik bir sesle adeta inler gibi konuşmaya başladı, ama ağzından bir tek sözcük çıkabildi:

— Kolej!

— Anlıyorum, elbette! Önce Harvard'da, daha sonra Avrupa'da okutacağım onu... Ve istediği her şey... Midilli... Müzik dersleri... Her şey... Her şeyi yapacağım. Ah Melly rica ediyorum, biraz çaba göster!

Odada bir süre derin bir sessizlik yaşandı. Daha sonra Melanie'nin yüzünde konuşmak, bir şeyler söylemek için çabaladığı görüldü.

— Ashley... Ashley ile sen de...

Sözcükler ağzından çok zor çıkıyordu. Belli ki konuşacak gücü kendinde bulamıyordu.

Scarlett Ashley'nin adını duyunca kalbinin duraca-

ğını sandı ve tüm vücudunun bir mermer gibi sertleştiği ve buz kestiğini hissetti. Alnını çarşafa dayadı ve bir hıçkırık boğazını parçaladı. Demek Melanie her şeyi biliyordu.

Scarlett utanmaya bile gerek görmedi. Çünkü artık bir şey hissetmiyordu. Yalnız; böyle şahane bir ahlaka sahip soylu bir kadına, bunca yıl acı çektirdiği için vicdan azabı duyuyordu. Melanie bütün olup bitenleri bildiği halde bağrına taş basarak ne Ashley'yi üzecek bir harekette bulunmuş, ne de Scarlett ile olan arkadaşlığına bir zarar vermişti. Ah o geçen yılları yeniden yaşamak mümkün olsaydı Ashley'ye bir an bile olsun bakmayacaktı.

İçinden dua etmeye başladı.

— Tanrım ne olur, ona yardım edin de yaşasın! Huzurunuzda söz veriyorum, ona bütün hatalarımı affettireceğim! Onunla iyi bir arkadaş olarak kalacağım. Onun yaşamasına izin verirseniz, Ashley ile bir daha hiç konuşmayacağım.

Melanie belli belirsiz bir sesle tekrar;

— Ashley!... dedikten sonra Scarlett'in başını okşamak için elini uzattı. İşaretparmağı ile başparmağının arasına bir tutam saç aldı ve güçsüz bir biçimde çekti. Scarlett bunun ne anlama geldiğini anladı. Melanie onun kendisine bakmasını istiyordu. Ama Scarlett kendinde onun yüzüne bakacak, onunla göz göze gelecek cesareti bulamadı; çünkü Melanie her şeyi, evet her şeyi biliyordu.

Melanie tekrar:

— Ashley! diye fısıldadı.

Scarlett kendine hakim olmaya çalıştı. Allah'ın huzurunda yargılanırken çarptırılacağı ceza, bundan daha ağır olmayacaktı. Ruhu ve kalbi perişan bir halde başını kaldırdı. Melanie'nin kederli gözlerini gördü; onlar hiç değişmemişti. Yalnız onlara ecel kanat germişti. Ağzı da aynı idi. Allah'a şükretti ve içinden hayatında belki de ilk kez bencillik izi taşımayan bir dua okudu: "Tanrım sana binlerce kez şükürler olsun! Layik değilim, ama ona hiçbir şey hakkında haber vermediğin

için sana minnet duyuyorum."

— Melly, Ashley ile ilgili bir şey mi söyleyecektin yoksa?

— O... Onunla ilgilen lütfen!

— Ah evet, anlıyorum.

— O çok çabuk nezle... oluyor.

Bir süre sessiz kaldılar.

— Onun işleriyle de... ilgileniver... Ne demek istediğimi... anlı... anlıyorsun değil mi?

— Evet anlıyorum. Evet işleriyle de ilgilenirim. Sen üzülme!

Melanie konuşmak için büyük bir çaba harcadı.

— Ashley... O pratik bir adam değil. Scarlett ona... göz kulak ol! Ama o... O bunu bilmesin.

— Her şeyle, senin istediğin biçimde ilgileneceğim. Ashley hiçbir şeyin farkında olmayacak. Yalnız onu uyaracağım.

Melanie gülümsedi ve gözleri tekrar Scarlett'in gözleriyle karşılaştı. Bu bakışlar, sanki iki kadın arasında yapılan bir sözleşmeye atılan imzalar oldu. Bir kadın, öteki kadına çok çetin bir dünyada Ashley Wilkes'ı korumak ve savunmak, ama aynı zamanda onun erkeklik onuruna bir zarar getirmemek görevini veriyordu.

Şimdi Melanie'nin perişan yüzünde kaygıdan bir iz yoktu; Scarlett'in söz vermesi onu sakinleştirmiş ve mutlu etmişti.

— O kadar zeki ve o kadar doğru bir kadınsın ki... Bana o kadar iyi davrandın ki...

Bu sözler üzerine Scarlett, hemen eli ile ağzını kapadı; çünkü bir süredir genzini tırmalayan hıçkırık nihayet boşandı. Bir çocuk gibi ağlamaktan, "ben bir canavarım! Sana haksız yere fena davrandım. Senin için bir şey yapmadım. Bütün yaptıklarım hep Ashley içindi!" diye bağırmaktan korktu.

Birden heyecanlanarak ayağa kalktı; kendini toparlayabilmek, sinirlerine hakim olabilmek için başparmağını ısırdı. Melanie, vicdanında sürekli bir yük olacaktı. Bu yükü, hayatının sonuna kadar vicdanında

taşımak zorunda kalacaktı. Şimdi konuşacak durumda değildi. Melanie'ye "yaşamak için gayret et!" demeye bile gücü yoktu. Melanie'yi rahatlatıp onun gözyaşı dökmeden, acı çekmeden ölmesini beklemeliydi.

Bu sırada kapı aralandı, Doktor Meade kesin bir işaret yaparak, ona dışarı çıkması gerektiğini belirtti. Scarlett yatağa doğru eğilip Melanie'nin elini tuttu ve yanağına bastırdı.

— Hayırlı geceler Melly! dedi. Sesi umduğundan da gür çıkmıştı.

Melanie perişan bir durumdaydı.

— Söz ver bana!

— Şekerim, istediğin her şeyi yapacağım!

— Yüzbaşı Butler!... Ona karşı iyi davran... Seni... Çok seviyor...

Scarlett o anda Rhett'i düşündü, ama Melanie'nin bu sözleri onda bir etki uyandırmadı, ama bir cevap vermesi gerektiğini düşünerek;

— Evet söz veriyorum! dedi. Melanie'nin elini dudaklarına götürdükten sonra yavaşça yatağın kenarına bıraktı.

Scarlett odadan çıkarken Doktor Meade;

— Hanımlara söyleyin, gelsinler! dedi.

Kendisine merak ve heyecanla bakan ve sürekli ağlayan Pittypat ile India'ya başıyla işaret etti. Onlar hemen yerlerinden kalktılar ve gürültü yapmasın diye eteklerini tutarak Doktor Meade'in arkasından odaya girdiler. Kapı kapandı ve eve insana ürperti veren derin bir sessizlik çöktü.

Ashley ortalıkta gözükmüyordu. Scarlett kendini sanki azarlanmış ve cezalandırılmış bir çocuk gibi yapayalnız hissetti. Üzüntülü bir tavırla omuzunu duvara yasladı; Melanie'yi düşünürken soluğunun kesildiğini hissetti. Boğazına düğümlenen şeyi uzaklaştırmak istermiş gibi eliyle boynunu ovuşturdu.

İşte bu kapının ardında Melanie sonsuz bir yolculuğa çıkıyordu. Bu eşsiz kadınla birlikte Scarlett'in bunca yıl farkında olmadan güvendiği kuvvet de gidi-

yordu. Melanie'yi bu kadar sevdiğini ve ona bu kadar ihtiyacı olduğunu neden daha önce anlayamamıştı? Ama kaşık kadar küçük yüzlü Melanie'nin ve onun cılız vücudunun bir kuvvet ve dayanıklılık kaynağı olduğunu kim düşünebilirdi? Yabancıların önünde utangaç davranan, ihtiyar kadınların hoşuna gidememekten korktuğu için görüşlerini ve düşüncelerini açıklamaktan çekinen Melanie'den kim böyle bir şey beklerdi?

Scarlett'in belleğinde eski günler canlandı, Tara'daki ılık günü anımsadı. Mavi üniformalı bir cesedin üstünden kül rengi küçük bir duman yükseliyor ve Melanie elinde Charles'ın kılıcıyla merdivenin başında duruyordu. Scarlett, o an düşündüklerini de anımsadı. "Aptallık dediğin işte bu kadar olur! Melly elindeki bu kılıcı şu askere sallayacak güce sahip değil!" Ama şimdi şu gerçeği çok iyi anlıyordu: Melanie, eğer Yankee askeri ölmemiş olsaydı basamakları elindeki kılıcı savurarak iner ve onu öldürürdü. Ya da kendi can verirdi, ama bu hareketi kesin yapardı.

Evet Melanie her zaman onun yanında yer almış, bazen elindeki kılıcıyla, bazen temiz ve güzel kalbiyle onu her türlü felaketten, acılardan, Yankeeler'den, açlıktan, yoksulluktan, dedikodulardan, halkın baskısından korumuştu.

Scarlett kendisini en güç anlarında koruyan ve Melanie'nin kişiliğinde beliren simgesel kılıcın artık kınına yerleştiğini düşünerek, hayata karşı olan tüm cesaret ve güvenini kaybettiğini hissetti. "Melly tek gerçek arkadaşımdı. Dadı hariç beni ondan başka hiç kimse sevmedi. Onun Dadı'ya da benzer özellikleri vardı. Melly'yi tanıyan herhangi bir insan bir daha ondan kesinlikle ayrılmak istemezdi!" diye düşündü.

Scarlett birden başını ellerinin arasına aldı ve bu kapının ardında can çekişen kişinin annesi olduğunu ve onun ikinci kez ölmekte olduğunu sandı. Gözlerinden yaşlar boşandı ve kendisini Tara'da yumuşak başlı, iyi huylu insanların arasında umutsuz bir biçimde hayat mücadelesi verirken gördü.

*

* *

Kararsızlık ve korku içinde kalmıştı. Yanan lambadan çevreye yayılan ölgün ve titrek ışıklar, duvarlarda sürekli hareket eden büyük, belli belirsiz gölgeleri yansıtıyordu. Scarlett korkuyordu ama bir türlü bulunduğu yerden uzaklaşamıyordu. Gözlerini de karanlığın üzerine kapanmış olan kapıdan ayıramıyordu. Evde insanı rahatsız eden bir sessizlik vardı. Ölümü anımsatan bu sessizlik ince bir yağmur gibi, Scarlett'in iliklerine işliyordu.

Salona geçti. Ateşin yanında kendine yer arayan soğukta kalmış, yağmurda ıslanmış bir kedi gibi Ashley'yi arıyordu. Onu ne olursa olsun bulması gerekliydi. Onu içine düştüğü bu korkunç durumdan ancak o kurtarabilirdi. O ne şanslı bir kadındı ki Ashley'si vardı. Ashley onun için kuvvet demek, akıl demekti. Ona destek ve dayanma gücü verecek, korkularını yenmesine yardım edecekti. Ashley'nin aşkı, tüm acılarına, üzüntülerine derman olacaktı.

Ashley'nin odasında olduğunu düşündü. Ayaklarının ucuna basarak holden geçti ve onun odasının önünde durdu. Soluğu kesilir gibi oldu, derin derin soluduktan sonra kapıya vurdu. İçeriden bir cevap gelmedi. Kısa bir duraksamadan sonra kapıyı açtı. Ashley masanın önünde Melanie'nin onardığı bir çift eldivene bakıyordu. Eldivenlerden birini aldı ve sanki ilk kez böyle bir giyim eşyası görüyormuş gibi onu evirip çevirdi. Yüzünde kutsal bir şeye bakan bir insan hali vardı. Sonra onu camdan bir eşyaymış gibi, yavaşça masasının üstüne bıraktı ve öteki eldiveni aldı. Ona da sanki ilkinden çok farklı bir şeymiş gibi büyük bir dikkat, ilgi ve saygıyla bakıyordu.

Scarlett titrek bir sesle;

— Ashley! dedi.

Ashley yavaş yavaş arkaya döndü ve dalgın gözlerle Scarlett'e baktı. Gözlerindeki hülya kaybolmuştu. Onun gözlerinde de, kendininkine eş bir umutsuzluk

ve korku gördü. Ashley'nin perişan yüzü holde bir an içini kaplayan korkuyu daha da arttırdı. Ona doğru yavaş yavaş yaklaştı.

— Ashley çok korkuyorum! Beni koru Ashley! Çok, ama çok korkuyorum! dedi.

Scarlett'in ağzından çıkan "korkuyorum" sözcükleri Ashley'yi hiç etkilemedi. O şimdi elinde tuttuğu eldiveni var gücüyle sıkıyordu.

Scarlett elini onun omuzuna koydu ve;

— Ne yapıyorsun? diye sordu.

Ashley'nin gözleri elindeki eldivende bulmak istediği, ama bir türlü bulamadığı bir şeyi arıyordu sanki. Bir süre sonra Ashley, çok ciddi bir tavırla konuşmaya başladı:

— Sizi görmek istemiyorum. Tam sizi aramaya çıkacaktım ve teselli edilmek isteyen, başını koyacak bir diz arayan bir çocuk gibi ardınıza takılacaktım. Oysa şimdi benden teselli edilmeyi bekleyen ve benden daha çok korkmuş biriyle karşılaşıyorum.

— Hayır siz korkmazsınız. Çünkü siz korku nedir bilmezsiniz. Siz o kadar kuvvetlisiniz ki... Oysa ben...

Ashley sinirli ve sert bir sesle;

— Eğer ben güçlü bir insan idiysem bunu ona borçluyum. Çünkü onu her zaman yanımda ve içimde hissettim! dedikten sonra parmaklarının ucuyla bir sevgilinin saçlarını okşar gibi eldiveni okşamadı:

— Oysa şimdi... Şimdi bütün gücüm, varlığım, ruhum onunla beraber gidiyor.

Ashley o kadar büyük bir umutsuzluğun içine düşmüştü ki, Scarlett onun bu durumundan çok korktu ve bir iki adım geriledi. Odaya derin bir sessizlik çöktü. Bu sırada hayatında ilk kez Ashley'yi anladığının farkına vardı.

— Ashley!... Ashley!... Onu seviyorsunuz değil mi?

Ashley tüm cesaretini toparlayarak;

— Yaşayan ve gerçeklerin karşısında asla silinmeyen tek hülyamdı o! diye cevap verdi.

Scarlett'in eski öfkesi tekrar canlanmaya başladı ve

"hülyasıymış! İnsan ondan hep hülya bekler zaten! Sağduyuya uygun bir şey beklemek ise boşunadır!" diye düşündü.

— Scarlett, Doktor Meade bu haberi bana verdikten sonra neler çektiğimi bir bilseniz!...

— Neler mi çektiniz? Ama Ashley yıllardan beri beni değil, onu sevdiğinizi bilmeniz gerekirdi. Neden bunun farkında olamadınız? Ah, bunun farkına varacaktınız ve onura, özveriye ilişkin birtakım düşüncelerinizle kafamı karıştırmayacaktınız. O zaman her şey değişirdi. Bunu bana eskiden açıklasaydınız çoktan alışırdım. Gerçi bu, benim için ölüm demekti ama yine de katlanırdım. Bana bu itirafı yapmak için Melanie'nin ölmesini beklediniz değil mi? Oysa iş işten geçtiğini artık farketmiyor musunuz? Ah Ashley neden gizledin bunu? Melanie'yi sevdiğinin ve beni de, Rhett'in Watling'i arzu ettiği gibi arzuladığının farkına varmalıydın.

Ashley bu sözler karşısında ürperdi, ama yine de gözlerini Scarlett'ten ayırmadı. Yüzünde beliren ifadeden birtakım sırları sakladığı anlaşılıyordu. Eldiveni, sanki kendi zor durumunu anlayacakmış gibi sıkıyor söyleyecek bir söz bulamıyor ve susuyordu. Ashley'nin bu durumu, Scarlett'in nefretini acıma duygusuna çevirdi. Savunmasız ve göz kulak olacağına ilişkin Melanie'ye söz verdiği bu adama karşı saldırdığı, çıkıştığı için kendisine kızdı. Sonra şöyle düşünmeye başladı: "Melly'ye biraz önce söz vermeme rağmen Ashley'ye zehir zemberek sözler söylüyorum. Melly gerçeği biliyor ve zaten onu da öldüren işte bu gerçek! Ashley tam bir erkek değil. O da benim gibi bir çocuktan farksız. Onu da Melly'yi yitirmek korkusu perişan ediyor. Demek Melly Ashley'nin zayıf yanını ve ortaya çıkacak olan bu durumu sezmişti. Demek Melly, Ashley'yi benden daha iyi tanıyormuş. Hem çocuğuna, hem de ona göz kulak olmamı istemesi boşuna değilmiş. Ashley bu acı duruma nasıl dayanabilecekti acaba? Ben tahammül edebilirim, evet bundan daha da kötüsüne katlanabilirim.

Çünkü bugüne kadar öyle çok felaketlerle karşılaştım ve acı içinde kaldım ki!...

Ashley ise Melly'siz hiçbir şeye tahammül edemez!"

Scarlett ona elini uzatarak;

— Affet beni şekerim! dedi. Ne kadar çok acı çektiğini biliyorum. Ama şu gerçeği bilin ki, Melly olup bitenlerin hiç birini bilmiyor. Hatta kuşku bile duymuyor. Doğrusu Allah bize acıdı.

Ashley birden Scarlett'i kollarının arasına aldı ve onu vücuduna bastırdı. Scarlett yanağını onun yanağına yaslayabilmek için ayaklarının uçlarında yükseldi ve bir eliyle ensesini okşamaya başladı.

— Ağlama bir tanem! Melanie senin güçlü olmanı istiyor. Birazdan seni görmek isteyecektir. Güçlü ol, ağladığını görmemelidir. Zaten perişan halde; sonra daha da kötü olur.

Kolları; Scarlett'in vücudunu o kadar sıkıyordu ki, güçlükle soluk alabiliyordu.

Ashley'nin ne kadar perişan bir durumda olduğu sesinden belli oluyordu:

— Onsuz yaşayamam! Ben ne yapacağım, halim ne olacak?

Scarlett Melanie'siz geçecek uzun yılları düşünerek;

— Ben de! dedi. Ama kendisinin güçlü olmasının gerektiğini unutmadı. Çünkü Ashley'nin ondan başka güvenebileceği kimse yoktu. Tara'da çalışmaktan yorgun düşüp sarhoş olduğu bir gece "yükler onları taşıyabilecek güçlü omuzlara yaraşır!" diye düşündüğünü anımsadı. Demek ki omuzları çok güçlüydü. Ashley'nin omuzları güçsüz olsa bile bunun hiç önemi yoktu. Yükü omuzlanmak istercesine ayaklarının üstünde yükseldi ve Ashley'nin gözyaşlarından ıslanan yüzünü öptü. Bu öpücük, de ihtiras ateşi yerine sevgi vardı.

Scarlett, Ashley'ye moral vermek için;

— Bir çaresini buluruz elbette! dedi.

Holün kapısı açıldı ve Doktor Meade'nin keskin bir sesle bağırdığı duyuldu:

— Ashley çabuk gel!

Scarlett, "aman Tanrım, öldü galiba! Ashley de onunla helallaşamadı... Ama belki de..." diye düşündü. Sonra kendisine şaşkın şaşkın bakan Ashley'ye;

— Haydi çabuk olunuz! Çabuk olunuz! dedi ve kapıyı açarak onu kolundan tutup sürükledi. Scarlett'in sözleri ve kendisini kolundan çekmesi üzerine biraz canlanan Ashley elindeki eldivenle holü koşarak geçti. Scarlett onun ayak seslerini ve sonra da kapının kapandığını işitti.

Şimdi yine yalnız kalmıştı. Kendisiyle birlikte tüm çevresi sessizliğe gömülmüştü. Ashley'nin yatağının üzerine oturdu ve başını ellerinin arasına aldı. Birdenbire kendinin, o güne kadar hiç hissetmediği bir biçimde bitkin olduğunu farketti. Bu korkunç sessizliği başlatan son sesi işittiği andan itibaren sinirlerinin zembereği boşanıvermişti. Kapının kapanmasıyla gittikçe daha sessizleşen dipsiz bir uçurumdan aşağı düşüyordu sanki...

Heyecan, üzüntü, acı, vicdan azabı ve iç sıkıntısı diye hiçbir şey duymuyordu şu an... Boşlukta yüzüyor gibiydi. Bitkindi, ama bitkin olan vücuduna dokunamıyordu. Sanki tüm bedeni onu terketmişti. Varlığını hissedemediği kafasındaki düşünceler, şöminenin üstündeki saatin tiktaklarına ayak uydurarak bir konudan ötekine atlıyordu. Kendisini belleğinde oluşan düşünceler ağına yakalanmış bir sinek gibi hissediyordu.

Üzerine çöken bu sessizliği aşması, kalın sis tabakasını delmesi ve düşüncelerine bir düzen vermesi gerekiyordu. Birden aklına Ashley geldi ve onun bu meçhul âlemden yavaş yavaş sıyrılmasını sağladı. Ashley onu sevmiyordu, zaten hiçbir zaman sevmemişti. Ortaya çıkardığı bu gerçeğin kendisi için felaket olacak bir yanı yoktu. Oysa bu gerçeğin, ona en azından bir acı vermesi gerekirdi. Onu umutsuzluğa düşürmeli, onun kalbini paramparça etmeliydi.

Kadere karşı neden isyan etmiyordu? Bunca yıl Ashley'nin aşkına bel bağlamıştı. Zifiri karanlıklarda

yürürken, Ashley onun yolunu aydınlatan bir meşale olmamış mıydı? Şimdi ise gerçek tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmıştı: Ashley onu sevmiyordu! Ashley onu umursamıyordu! Olsun Scarlett de bu gerçeğe aldırış etmiyordu. Çünkü o da Ashley'yi sevmiyordu artık! Bu nedenle onun ne davranışları, ne hareketleri, ne de sözleri Scarlett'i yaralayabilirdi.

Ashley'nin yatağına uzandı, başını yastığa koydu. "Onu tekrar kazanabilmek için, onu yeniden kendime bağlayabilmek için neden mücadele edeyim mi?" diye düşündü. "Onu yıllarca sevdim ama şimdi sevmiyorum. Aşk bir anda bu kadar değişebilir mi, bu kadar anlamsızlaşabilir mi acaba? Amaann canım, bunları düşünmeye bile değmez!"

Ama aşk değişebilir ve anlamsızlaşabilirdi! Zaten değişmiş ve anlamsızlaşmıştı bile...

Şu kısa zaman içinde üç ayrı dünyada dolaşmak Scarlett'i güçsüz bırakmıştı. Melanie ile, sonra Ashley ile ve daha sonra da tek başına geçirdiği dakikalar onu çökertmişti. Bitkin bir halde düşünmeye başladı: "Ashley ile olan aşkım ancak hayalimde yaşayabildi. Belleğimde yaşattığım şeyi seviyordum, tıpkı Melly'nin yaptığı gibi... Şık, göz alıcı elbiseler diktirdim ve onlara aşık oldum aslında... Ashley at üstünde gelince de bu elbiselerin bana yakışıp yakışmayacağını düşünmeden onları gardıroptan çıkardım. Ve gerçekte bu elbiseleri ben giymedim, onları Ashley'nin hülyalı bakışlarına giydirdim. Ashley'yi olduğu gibi görmek istemiyordum. Çünkü sevdiğim o değildi. Benim sevdiğim diktirdiğim şık elbiselerdi!"

Şimdi Scarlett arkasına bakıyor, geçmiş günleri anımsıyor ve bilinmeyen yerlere akıp giden yıllarını düşünüyordu. Kendini Tara'nın güneşli verandasında görüyordu. Üzerinde çiçek işlemeli yeşil bir pazen elbise vardı. Saçları altın bir miğferi andıran karşısındaki delikanlıya bakıyor, büyük bir zevk ve heyecan duyuyordu. Şimdi Ashley'nin kendisi için bir çocukluk kaprisi olduğunu anlıyordu. Çocukken gördüğü her çeşit

oyuncak için ağlardı. O oyuncağa sahip olduğu zaman ona duyduğu bütün istek, ilgi ve zevk birden kayboluverirdi. Her konuda maymun iştahlıydı, gelgeççi bir yaradılışa sahipti. Yalnız parayı severdi. Paranın değerini anladığı günden beri onu hiçbir zaman önemsememezlik etmedi; ona olan tutkusu her geçen gün daha da arttı. Eğer Ashley daha ilk günlerde Scarlett'teki onun karısı olma arzusunu körüklemek yerine yok etseydi o da, genç kızın geçici zevklerinden biri olarak bir köşeye fırlatılıp atılacaktı. Eğer Scarlett onun öteki genç erkekler gibi parladığını, kıskançlık beslediğini, somurttuğunu, çekilmez bir kişi olduğunu ve tatsız şeyler yaptığını görseydi ona olan çılgınca aşkı, bir başka erkeğe rastladığı zaman güneşte kalmış kar gibi eriyip kaybolacaktı.

Kalbinde acı duyarak, "ben ne deli insanmışım meğer!" diye düşündü. "Şimdi bütün bu aptallıklarımın bedelini ödemek zorundayım. Ne zamandan beri dört gözle beklediğim şey gerçekleşti. Ashley'nin tamamen benim olması için Melly'nin ölmesini isteyip durdum. İşte Melly öldü, ama kalbim Ashley'den soğudu. Lanet adam onurunu ileri sürüp Rhett'ten ayrılıp kendisiyle evlenmemi isteyecektir herhalde... Haydi canım, onunla evlenmek mi? Şimdi bana bütün dünyayı bağışlasalar bile ben onunla evlenmem! Sürüneceğimi bile bilsem bu öneriyi asla kabul etmem! Hayatımın sonuna kadar onunla ilgilenmem, açlıktan ölmemesine ve halkın onun duygularını rahatsız etmemesine özen göstermem gerekecek. Bu durum ise eteğime sarılacak yeni bir çocuk dünyaya getirmekten pek farklı olmayacak. Evet sonunda aşkımı kaybettim, üstelik bir de kucağıma bir çocuk aldım... Keşke Melly'ye söz vermeseydim. Onu ölüm döşeğinde ziyaret etmesem, umurumda bile olmazdı."

15

Scarlett ağlaşmalar, sızlanmalar işitti. Kapıya gidince dehşet içinde kalan zencileri gördü. Dilcey, kollarında taşıdığı Beau'nun ağırlığıyla iki büklüm olmuştu. Peter amca ağlıyordu, Cookie önlüğü ile gözyaşlarının ıslattığı yanaklarını siliyordu. Her üçü de ne yapmaları gerektiğini ondan sorar gibiydiler...

Scarlett salona doğru bakınca el ele tutuşan Pittypat ile India'yı gördü. India ilk kez sahte tavrından sıyrılmıştı. Pittypat sessizliği bozmaktan korkar gibiydi. Zenciler gibi ikisi de Scarlett'e yalvaran gözlerle bakıyordu. Salona girdiği zaman ona doğru ilerlediler.

Kalın dudakları titreyen Pittypat;

—Ah Scarlett, ne büyük felaket bu! diye konuşmaya başladı.

Karşılaştığı manzara Scarlett'in tüm sinirlerini bozmuş, aklını başından almıştı.

— Susunuz, yoksa şimdi çığlığı basarım! dedi.

Scarlett'in artık tahammülü kalmamıştı, sinir bunalımı geçiriyordu. Sesi sertti, yumruklarını sıkıyordu. Melanie'nin ölümünden söz etmelerine dayanamayacağını anlamıştı. Boğazı tıkanıyor, soluğu kesiliyordu.

— Şu anda hiç birinizi dinleyebilecek durumda değilim!

Sesinde kesin bir ifade vardı. Bu durum karşısında Pittypat ile India uzaklaşmak zorunda kaldılar. Scarlett "bunların önünde ağlamamalıyım, yufka yürekli olmamalıyım!" diye düşündü. "Yoksa ikisi de ağlamaya ve zenciler de ulumaya başlar. İşte o zaman deliririm ben... Kendime hakim olmaya çalışmalıyım. Yapılması gereken o kadar çok iş var ki... Cenaze törenini hazırlamak, eve çeki düzen vermek... Bir de omuzuma başı-

nı koyup ağlayacak kimseleri burada kabul etmek gerekecek. Ashley'nin bunların altından kalkması, hatta bir bölümünü bile yapması mümkün değil. India ile Pitty halanın da ellerinden bir iş gelmez. Bu işler bana ait. Ah bu moralle bunca yükün altından nasıl kalkacağım Tanrım! Benim kısmetim hayatım boyunca yük taşımaktan yana açılmış; hem de başkalarının yükünü!...

Pittypat ile India'ya baktı ve onları ne kadar üzdüğünü anladı. Kalbi sızladı, Melanie sevdiği kişilere karşı böyle sert davranıldığını görse hiç memnun olmazdı, diye düşündü.

Güçlükle konuşarak onlardan özür diledi:

— Öfkelendiğim için çok üzgünüm. Halacığım ne kadar üzgün olduğumu tahmin ediyorsunuz herhalde. İzin verirseniz ben biraz verandaya çıkmak istiyorum. Biraz soluklandıktan sonra gelir ve hep beraber...

Pitty halayı okşadı ve verandaya çıktı. Eğer biraz daha salonda kalsa bayılacaktı. Yalnız kalmak ve kalbindeki çarpıntıyı önlemek için ağlaması gerektiğini düşünüyordu.

Veranda karanlıktı, kapıyı kapattı. Gecenin serinliğini ateş gibi yanan yüzünde hissetti. Yağmur dinmişti, yalnız ara sıra oluklardan düşen damlaların sesi duyuluyordu. Kentin üzerine bir sis çökmüştü. Her yer karanlığa gömülmüştü. Yalnız bir evin penceresinde karanlığa göz kırpan bir ışık vardı. Bütün kent bir mezarlık sessizliğine bürünmüştü.

Scarlett verandanın direklerinden birine yaslandı ve ağlamak istedi. Ama gözyaşları da onu terketmişti. Ağlayamayacak kadar çok acısı vardı. Bu durum onu hem şaşırttı, hem de korkuttu. Bütün vücudu ürperdi. Her zaman sığındığı şifalı formülünü anımsadı: "Bunu yarın düşünürüm. Hem o zaman daha tahammüllü ve daha güçlü olurum!" Ama bu formül ve bu düşünce de etkisini yitirmişti artık. Bundan sonraki hayatında onu sürekli meşgul edecek iki şey vardı. Melanie ve Ashley! Melanie'yi ne kadar çok sevdiğini ve ona ne ka-

dar çok ihtiyacı olduğunu düşünüyordu. Ashley'yi ve onu olduğu gibi göremeyişini anımsadı. Melanie ve Ashley'nin anılarının ona ne kadar ağır geleceğini ve bu yükü hayatının sonuna kadar çekeceğini biliyordu.

Birden; "hayır, gidip onlarla konuşacak durumda değilim şimdi!" diye düşünmeye başladı: "Bu akşam Ashley'yi de teselli edecek gücü kendimde bulamıyorum. Hayır hayır, bu akşam olmaz. Yarın sabah erkenden gelirim ve yapılması gereken her şeyi yaparım. Herkese gereken sözleri söylerim; ama bu akşam kendimde değilim bunları yapmak için. Hemen eve gitmeliyim!"

Evi birkaç yüz metre ötedeydi. Peter'ın ulumaları arasında arabayı koşmasını ve Doktor Meade'nin onu eve bırakmasını beklemeyecekti. Ne birinin hıçkırıklarına tahammül edebilirdi, ne de ötekinin üstü kapalı sözlerine...

Basamakları hızla indi. Ne sırtında mantosu vardı, ne de başında şapkası. Sisin ve karanlığın içine daldı. Sokağı dönerek Peachtree Sokağı'na giden uzun ve eğimli yola çıktı. Sessiz, karanlık ve nemli bir dünyada tek başına gidiyordu. Hızla yol alırken bir türlü akmak bilmeyen gözyaşlarının ona verdiği sıkıntıyla soluğu daraldı. Bu duruma birkaç kez düştüğünü anımsadı. Sisler diyarında dolaşması ilk kez olmuyordu ki... Kendi kendine, "ne büyük aptallık!" diye söylendi. Ama yine de adımlarını daha sık atmaya başladı. Kalbi koştuğu ve heyecan duyduğu için hızlı hızlı çarpıyor, ona geçmişteki korkularını anımsatıyordu. Çevresine korkulu gözlerle bakındı. Tehlike sezen bir hayvan gibi başını kaldırdı. Kendini teselli etmek için; "bu perişan durumum, artık sabrımın tükendiğinden, sinirlerimin bozulmasından ileri geliyor herhalde... Üstelik bu gece öyle garip ki... Hava öyle sisli ki... Hayatımda bu kadar yoğun bir sis görmedim... Yalnız... Evet yalnız..." diye düşündü.

Bu düşünce bütün gerçeği, açık ve seçik olarak gözlerinin önüne seriverdi. Sıkıntıdan kalbi daralmaya

başladı. Şimdi karşı karşıya bulunduğu sorunu daha iyi anlıyordu. Belki otuz kez; belki de kırk, elli kez aynı karabasanın oyuncağı olmuştu. İşte bu sisli geceye benzeyen birtakım karanlıklardan, gölgelerden, hayaletlerden, insanı çıldırtan sessizliklerden oluşan ve nerede başlayıp, nerede bittiği belli olmayan bir ortamda koştuğunu anımsadı. Hâlâ karabasan mı görüyordu, yoksa bu karabasan gerçeğin ta kendisi miydi?

Bir anda üzerinde yürüdüğü yol, ulaşmak istediği evi ve öteki tüm kavramlar aklından çıkıp gitti. Çok kez içinde yüzdüğü ortam şimdi onu tıpkı rüyalarında olduğu gibi kavrıyor ve içine sürüklüyordu. Kalbi göğsünden fırlayacakmış gibi çarpmaya başladı. Ölüm ve ölümü aratacak kadar korkunç bir sessizlik, bir gece Tara'da olduğu gibi onu tekrar kuşatmıştı. Şu anda çevresinde bulunması gereken her şey yok olmuştu sanki. Her yer uçsuz bucaksız bir boşluk olup çıkmıştı.

Korkunç sisin kurbanı olacağını sanarak koşmaya başladı. Tıpkı karabasan gördüğü zamanlardaki gibi nereye sığınacağını bilmeden gözü kapalı koşuyordu. Tarif edilmesi mümkün olmayan bir korkunun etkisiyle, yoğun sisin içinde kendini güven altında hissedebileceği bir yer arıyordu.

Kalbi heyecanla hızlı hızlı çarparken o karanlık yolda var gücüyle koşuyor, nemli havanın yanağına yapışmasıyla ürperiyordu. Başını önüne eğmişti; çünkü gökyüzünü görmesini engelleyen, hatta kendisini tehdit eden korkunç ağaçları görmek istemiyordu. Islak bir sessizlikten ibaret olan bu yerin bir köşesinde onun sığınabileceği o oyuğa ulaşabilmek için soluğu kesilircesine yamacı tırmanıyordu. Islanmış olan etekliği güçsüz bacaklarına dolaşıyordu. Ciğerleri çatlayacak, kaburga kemikleri ya korsesini delecek ya da kırılacak gibiydi.

Birden yoğun sis tabakasının arasından ölgün ışıklar ortaya çıktı. Korkunç rüyalarında hiç ışık görmemişti. Çok zayıf da olsa bu ışıklar kurtuluşun ve gerçe-

ğin işareti sayılmalıydı. Scarlett bir umutla durdu, yumruklarını sıktı. Korkularıyla mücadele etmeye hazırlandı. Başını kaldırdı ve çevresinde yanan sokak fenerlerini gördü. Atlanta'da olduğunu, Peachtree Sokağı'na ulaştığını, karabasanın kaybolduğunu, onu korkutan sis diyarından uzaklaştığını anladı.

Soluğu kesilmiş ve perişan bir halde sokağın başındaki sınır taşına oturdu. Derin derin soluk alırken hâlâ korkuyor ve "bir çılgın gibi arkama bakmadan koşuyordum. Ama neden ya da kimden kaçıyordum? Böyle delicesine nereye ulaşmak için koşuyordum? diye düşündü.

Bu sorularına bir cevap bulamadı, ama şimdi rahat rahat soluk alabiliyor, yavaş yavaş kendine geliyordu. Elini göğsünde dolaştırdı, sonra artık sakinleşmesini istediği kalbinin üzerine bastırdı. Peachtree Sokağı'na ürkek gözlerle baktı, evini gördü. Yamacın başındaki evin bütün pencerelerinde, sise ve karanlığa meydan okurcasına ışık yayılıyordu. Evi, sıcak ocağı işte şuracıktaydı. Doğrular ve gerçekler geri gelmişti. Evin sise tepeden bakan heybetli duruşunu izlerken kalbi sakinleşiyordu. Güçlenmeye başlayan ayakları onu evine götürecekti. Sıcak yuvasına kavuşmak, Rhett'in yanına sığınmak istiyordu.

Bu düşüncesiyle artık kurtulduğunu hissetti. Artık onu sımsıkı bağlayan zincirleri atmıştı. Bu arada bütün gençliğini rahatsız eden, rüyalarına giren korkularından da sıyrılıvermişti.

Karabasan gördüğü sırada deli gibi arayıp durduğu doğal limanı, her tehlikeden uzak kalacağı sığınağı, sisin görmesini engellediği bu güvenli yeri nerede bulacağını biliyordu artık!... Ama bu Ashley değildi! Evet o değildi! Ashley'de yalancı bir ışıktaki kadar sıcaklık yoktu. İnsan ona, çöldeki seraptan daha az güvenebilirdi. Evet bu güvenli sığınak Rhett'ten başkası değildi... Rhett'in onun üzerine başını koyup dinleneceği geniş bir göğsü, ona destek sağlayan güçlü kolları ve moral veren alaycı kahkahaları vardı.

Rhett, Scarlett'e ne kadar çok benziyordu. Onda Ashley'nin sahip olduğu onur ve özveri kavramları yoktu; o insanlara da hiç güvenmiyordu. Ama Scarlett onu seviyordu. Pekiyi bu zamana kadar nasıl olmuş da bu gerçeğin farkına varamamıştı.

Melanie herhalde onun bu zayıf noktasını anlamış olacak ki, son nefesini verirken Scarlett'e "Rhett'e karşi iyi davran!" demişti.

Evet Scarlett, onu seviyordu, o da Scarlett'i seviyordu. Bunu yardım derneğinin düzenlediği hastaneye gelir sağlama gecesinde anlamıştı. Rhett onun gözlerinde dans etmek isteğini görmüş, dulluk ve yas tutma boyunduruğundan kurtulmasını sağlamış, yangın ve patlamalar arasında onu Atlanta'dan kaçırmış, hayatla mücadele edebilmesi için gereken parayı vermiş, gece yarısı korkarak uyandığı zaman onu teselli etmişti. Bir erkek çılgınca sevmediği bir kadın için bunca zahmete katlanır mıydı hiç?

Scarlett'in üzerine dallardan süzülen yağmur damlaları düşüyordu, ama o ıslandığını farketmiyordu. Gittikçe artan sis çevresini kuşatıyordu, ama o buna da aldırış etmiyordu. Çünkü o kurtarıcısını, Rhett'in tunç rengi yüzünü, inci gibi beyaz dişlerini, siyah ve parlak gözlerini düşünüyordu. Evet Scarlett bu güçlü adamı, kocasını, Rhett'i düşünüyordu. Kendi kendine, "seviyorum onu! Ama ne zamandan beri sevdiğimi bilmiyorum!" diye konuşuyordu. Birden aklına Ashley geldi ve düşünmeye başladı: "Eğer o olmasaydı Rhett'e olan aşkımın çoktan farkına varırdım. Ama hep Ashley'nin yüzünden hiçbir şeyin farkına varamadım ve aşk konusunda hep yanıldım. Ashley hep önümde bir engeldi!"

Külhanbeyi, saygısız, küstah, ukala olan ve Ashley'nin kendi görüşüne göre nitelendirdiği onurdan yoksun bulunan Rhett'i çok seviyordu. Şimdi Ashley'nin onur ile ilgili değerlendirmelerine lanet okuyordu. Onun kendisine oyun oynadığını düşünüyordu. Çünkü Ashley, ailesi Melanie ile evlenmesini istediği

halde ikide bir Scarlett'i görmeye gelirdi. Şimdi bu gerçeği de anımsıyordu.

Scarlett karanlıkta, sis içinde, nemli havanın çıplak yerlerine değdiğini ve elbisesini ıslattığını, bir taşın üzerinde oturduğunu farketmesine rağmen düşüncelere dalmaktan kendini alamıyordu: "Rhett ise beni hiç bırakmadı. Hatta beni Melanie'nin düzenlediği doğum günü davetine götürmek yerine, beynimi patlatmak onun en doğal hakkıydı. Ama o Ashley ile yaşanan talihsiz olaya rağmen bunu yapmadı; çünkü beni seviyordu. Rhett Atlanta'nın Yankeeler'in eline geçtiği akşam beni yanan kentten çıkarıp yol ortasında bıraktığı gece, artık benim kurtulduğumu ve nasıl olsa başımın çaresine bakabileceğimi biliyordu. Üstelik onun orduya katılmak gibi çok önemli bir görevi de olduğu sonradan anlaşıldı. Ondan borç para istemek için cezaevine gittiğim zaman, benden en değerli şeyimi rehin olarak istemişti. Ama beni metres olarak kabul etmeyeceği bir gerçekti. O yalnızca beni sınamıştı. Evet Rhett beni sevdi ve hâlâ seviyor. Ama ben ona ne kadar iğrenç şeyler yaptım. Onu sürekli yaraladım, kalbini kırdım. Ama Rhett bunlara aldırmayacak kadar gururlu bir adam. Bonnie öldüğü zaman da... Ah Tanrım, ben bunu nasıl yaptım ona?"

Scarlett oturduğu taşın üzerinden kalkıp yamaçtaki evine baktı. Yarım saat kadar önce parası hariç her şeyini kaybettiğini sanmıştı. Ellen, Gerald, Bonnie, Dadı, Melanie, Ashley! Demek Rhett'e olan aşkını anlayabilmesi için, hepsini kaybetmesi gerekmişti. Onu seviyordu, çünkü o kendisine benziyordu. Rhett dünyaya metelik vermeyen bir adamdı.

"Ona her şeyi anlatacağım!" diye düşündü. "Herhalde söyleyeceklerimi anlayacaktır. Zaten o beni daima anladı ve beni, benden daha iyi tanıdı. Ona ne kadar aptalca davrandığımı, onu ne kadar çok sevdiğimi açıklayacağım. Bütün suçun bende olduğunu ve hatalarımı telafi edeceğimi söyleyeceğim."

Scarlett birden kendini mutlu ve güçlü hissetti.

Şimdi ne karanlıktan korkuyordu ne de sisten! Kalbi gayet düzenli çarparken artık hiçbir şeyden korkmayacağına da kendini inandırmaya çalışıyordu. İster yarın, ister daha sonra dünyadaki bütün sisler çevresini kuşatsa bile, o sığınağının nerede olduğunu bildiği için hiç korkmayacaktı. İşte şimdi de çevresi sislerle çevriliydi, ama korkmuyordu.

Kendine güvenen bir insanın canlı adımlarıyla yoluna devam etti. Bir an önce evine kavuşmak için eteklerini dizlerine kadar toplayıp küçük adımlarla koşmaya başladı. Bu kez onun koşmasının nedeni korku değildi. Korkmuyordu, çünkü Rhett'in güçlü kolları yolun iki yanını tutuyordu. Koşuyordu, çünkü şimdi tek isteği Rhett'e kavuşmaktı.

16

Evin kapısı aralıktı. Scarlett soluk soluğa hole girdi ve güçlü ışığı çevreye yayan büyük avizenin altında bir an durdu. Evin hemen hemen her yanında ışıklar yanmasına rağmen ortalık korkunç bir sessizliğe gömülmüştü. Scarlett salona ve kütüphaneye göz atınca Rhett'in bu iki yerde de olmadığını hemen gördü ve bu durum karşısında kalbi sızladı. Ya evde yoksa ya da Güzel Watling'in evine gittiyse veyahut akşam yemeklerine gelmediği zaman yine buna benzer yerlerde vakit öldürüyorsa... Scarlett eve büyük bir coşku içinde gelirken, bu olasılıklardan hiçbirini düşünmemişti.

Yarı umutlu bir halde onu aramak için merdiveni çıkarken gözü yemek odasının kapalı olan kapısına takıldı. O anda bu kapı onun utanmasına neden oldu. Yaz boyunca Rhett'in orada tek başına oturup ayakta duramayacak kadar içki içtiğini, ya da sarhoş gelip oraya kapandığını ve daha sonra Pork'un onu yatağına götürdüğünü anımsadı. Rhett'in bu kadar çok sarhoş olmasına kendisinin neden olduğunu biliyordu. Ama şimdi Scarlett bu hatası da dahil olmak üzere; tüm kabahatlerini, hatalarını, saygısız davranışlarını affettirmeye çalışacaktı. Ondan özür dileyecek ve bundan sonra her şey değişecekti. Hataları yüzünden sevdiği adamın kırılan kalbini onarmak için sabırsızlanan Scarlett, "Tanrım, bu akşam çok içmemiş olsa!" diye dua etti. Eğer sarhoş olmuşsa Scarlett onun kendisine inanmayacağını, sözlerini alaya alacağını biliyor ve boşu boşuna kalbinin kırılmasından, aralarında yine tatsız tartışma geçmesinden çekiniyordu.

Yemek odasının kapısını yavaşça aralayıp içeri bir göz attı. Rhett bir koltuğa adeta gömülmüş durumday-

dı. Önüne çektiği küçük masanın üstünde henüz ağzına kadar dolu bir viski şişesi ile bir bardak duruyordu. Scarlett içinden bir "oh!" çekti, Rhett sarhoş değildi. Artık rahatça kapıyı ardına kadar açtı. Ancak kaçmak ya da kaçmamak ve onunla konuşmak konusunda duraksarken Rhett başını kaldırdı ve ona baktı. Scarlett'i birden karşısında gören Rhett'in yüz ifadesi değişiverdi. Bunu farkeden Scarlett olduğu yerde kalakaldı ve söylemeye hazırlandığı tüm sözler dudaklarında mühürlendi.

Rhett ona artık içlerinde bir parıltı olmayan yorgun, donuk ve anlamsız gözlerle bakıyordu. Scarlett'in koşarken gevşeyen topuzu çözülmüş, saçları omuzlarına dağılmıştı. Göğsü heyecanla kabarıyor, heyecanla inliyordu. Elbisesinin etekleri diz boyu çamurlanmıştı. Scarlett'i bu durumda gören Rhett'de bir tepki uyanmadı. O ne hayret etti, ne de onun dudaklarında alaycı bir gülümseme canlandı.

Koltuğuna gömülmüş olmasına rağmen şişmanladığı belli oluyordu. Artık eskiden enerji fışkıran yüzünde, şimdi kırışıklıklar göze çarpıyordu. Vücudu hantallaşmıştı. İçki ve gece âlemleri onu çökertmişti. Elini kalbinin üstüne koymuştu. Scarlett'e gayet sakin ve dostça baktı. Rhett'in bu hali Scarlett'i dehşet içinde bıraktı. Demek uzun zamandır kocasına dikkatli bir biçimde bakmamıştı.

Rhett:

— Buyurun, oturun! Öldü mü? diye sordu.

Scarlett, başıyla "evet" dedi. Sonre çekine çekine ona doğru ilerledi. Rhett'in yüzündeki bu hiç görmediği ifade onu şaşırtıyordu.

Rhett ayağa kalkmadı, yakınında duran bir sandalyeyi ayağıyla çekerek Scarlett'e oturması için işaret etti. Scarlett de yorgun vücudunu sanki boşluğa bırakır gibi, sandalyeye çöküverdi. Scarlett Melanie'den bu kadar çabuk söz edilmesine üzüldü. Çünkü yaşadığı acı dakikaların tekrar canlandırılmasını istemiyordu. Melanie'nin ölümünden söz etmek için önlerinde kos-

koca bir hayat vardı, ama onun Rhett'e "seni çok seviyorum!" diyebilmesi için ancak bir gecelik zamanı vardı. Scarlett kocasına olan sevgisini açıklamak arzusuyla yanıp tutuşurken çok değerli dakikaların ona acı veren bir konu için harcanmasından korkuyordu. Bu arada Rhett'in yüzündeki ifade de onu tasarladığı şeyleri söylemekten alıkoyuyordu. Üstelik henüz Melanie'nin cesedi soğumamışken aşktan söz etmek onu biraz utandırıyordu.

Rhett üzüntülü bir sesle;

— Toprağı bol olsun! Ben hayatımda onun kadar iyi bir kadına rastlamadım! dedi.

Scarlett, Rhett'in bu sözüne hem şaşırdı, hem de alındı.

— Ah Rhett neden benimle beraber gelmedin... Orada durum çok dehşet vericiydi. Ayrıca sana da o kadar çok ihtiyacım oldu ki...

Rhett gayet sakin bir biçimde;

— Cesaret edemedim! diye cevap verdi ve bir süre sustuktan sonra tatlı ve yumuşak bir sesle ekledi:

— Çok soylu bir kadındı doğrusu!

Tasalı bakışlarını içki şişesi, kapı ve büfenin üzerinde gezdirdi, sonra tavana çevirdi. Scarlett onun gözlerinde, Atlanta'nın işgal edildiği gece kendisine orduya katılacağını söylerken aldığı ifadeyi gördü.

Eskiden hırçın olan gözleri, şimdi yavaşça odadan çıkıp ölüme doğru giden Melanie'ye bakıyormuş gibiydi sanki... Bu bir veda anlamına mı geliyordu? Ama Scarlett onun yüzünde ne bir acı, ne de bir üzüntü görebildi. Melanie için, "çok soylu bir kadındı!" derken bile, yüzünde söylediği söze uygun bir ifade yoktu.

Rhett'in her an değişik bir ifadenin canlandığı gözlerinde ve yüzünde, artık heyecandan bir iz bile olmaması Scarlett'in ürpermesine neden oldu. Kalbini aydınlatan, bir anda onu mutluluğa boğup eve en kısa zamanda gelebilmesi için kanatlandıran bu güzel alev sönüyordu. Scarlett, Rhett'in dünyada saygı gösterdiği tek kadına veda ederken aklından geçenleri anlayınca

tüm moral gücünü yitirdi ve yine düşünceleri birbiriyle çelişmeye başladı.

Scarlett şimdi Rhett'in neler hissettiğini tam olarak anlayamıyor ve onun ruhsal durumunu yeterince izleyemiyordu. Oysa Rhett vücuduna dokunan ve son bir gönül alma gibi görünen bir etekliğin hoş hışırtısının kaybolduğunu hissediyordu. Rhett'in gözlerinde bir kadın değil, bütün bir efsane yokolmuştu. Nazik, narin ama boyun eğmek nedir bilmeyen, Güney'in ordularına ihtiyacı olan tüm enerjiyi sağlayan ve cesareti veren, bozgundan sonra da onları büyük bir gururla karşılayıp bağrına basan kadınların efsanesiydi kaybolan...

Rhett bir süre sessiz kaldıktan sonra Scarlett'e baktı ve;

— Demek öldü! dedi.

Şimdi yavaş konuşmasına rağmen sesinde soğuk ve garip bir ifade vardı:

— Bari ölümü işinize yaradı mı?

Scarlett'in gözleri yaşla doldu.

— Nasıl olur da bana böyle sözler söyleyebilirsiniz! diye bağırdı. Melanie'yi ne kadar çok sevdiğimi bilmeniz gerekir.

— Yooo, biliyordum diyemem. Umulmadık bir gelişme doğrusu... Ona olan aşkınızı dikkate alarak, Melanie'yi takdir ediyorsunuz, değil mi?

— Böyle nasıl konuşabilirsiniz? Elbette takdir ediyordum. Melanie'yi benim kadar tanımıyordunuz. Zaten onu siz anlayamazdınız. O kadar iyi bir insandı ki...

— Sahi mi?

— Kendisinin dışında herkesi düşünürdü. Ağzından çıkan son sözcükler size aitti.

Rhett birden Scarlett'e döndü, gözlerinde alevler parlıyordu.

— Ne dedi?

— Ah şimdi söyleyemem Rhett.

— Söyleyiniz canım!

Sesinde bir heyecan yoktu, ama Scarlett'in bileğini yakaladı ve canını acıtırcasına sıktı. Scarlett henüz Melanie'nin ölümünden söz etmek istemiyordu. Ama Rhett, Melanie'nin hakkında söylediklerini öğrenmekte ısrar ediyor ve Scarlett'i söylemeye zorlamak için bileğini sıkıyordu.

— Dedi ki... Dedi ki... 'Yüzbaşı Butler'a karşı iyi davran... Seni öyle seviyor ki...'

Rhett, Scarlett'e dik dik baktıktan sonra bileğini bıraktı. Gözlerini kapadı, yüzünde dışarıya sır vermeyen bir ifade belirdi. Sonra birden kalkıp pencereye gitti, perdeleri araladı. Sanki sis ve karanlıktan başka bir şey görebilecekmiş gibi dışarıya uzun uzun baktı.

Başını pencereden çevirmeden;

— Başka bir şey söylemedi mi? diye sordu.

— Oğlu Beau ile ilgilenmemi rica etti. Ben de onunla kendi evladım gibi ilgileneceğime söz verdim.

— Daha başka?

— Şey... Ashley'den de söz etti. Ona da göz kulak olmamı istedi benden...

Rhett kısa bir süre sustuktan sonra hafifçe gülmeye başladı.

— İnsanın ilk karısından izin alması ne kadar iyi bir şey, değil mi?

— Ne demek istiyorsunuz canım?

Rhett birden döndü. Scarlett onun yüzüne büyük bir dikkat ve merakla baktı ama o bronz renkli yüzde çok küçük kırışıklıklardan başka bir şey göremedi. Rhett'in bu haline hayret etti. O, sanki sıkıcı bir komedinin son perdesini izleyen bir kimse gibi ilgisiz görünüyordu.

Rhett:

— Biraz önceki sözlerimin anlamları gayet açıktı. Şimdi söyleyeceklerimi de gayet iyi anlayacağınızı umuyorum! diyerek konuşmaya başladı:

— Mrs. Melanie öldü. Benden boşanmanız için elinizde bir sürü kanıt var. Bu hareketinizle zaten bir hayli berbat olan şöhretinize bir zarar vereceğinizi san-

mıyorum. Sizde Allah korkusu da olmadığına göre, bu sorun pek önemli bir şey olmayacaktır görüşündeyim. Bu durumda... Ashley ve tüm hülyalar, Melanie'nin de hayır duaları sayesinde gerçekleşecek demektir.

Scarlett:

— Boşanmak mı? Hayır hayır! diye bağırdı.

Ne yapacağını bilmeden bir hamlede yerinden fırlayıp Rhett'e doğru koştu, kolunu yakaladı.

— Ah siz tamamen yanılıyorsunuz. Ben boşanmak istemiyorum. Ben...

Birden durdu, çünkü söylemesi gereken sözcükler bir türlü aklına gelmiyordu.

Rhett onun çenesini tutup yüzünü holün aydınlığına doğru çevirdi ve birkaç saniye gözlerinin içine baktı. Scarlett; Rhett'in amacını anladığı için, o da gözlerini hiç kırpmadan kocasının gözlerine baktı.

Scarlett'in gözbebekleri sanki büyümüştü. Konuşmak istiyor, ama titreyen dudaklarından sözcükler bir türlü çıkmıyordu. Belki de Rhett'in yüzünde, kendi üzüntülerine, umutlarına, neşesine eşdeğerde bir belirti göremediği için konuşamıyordu. Her zaman çılgın ve her zaman aç olan gözleri, Rhett'in hiçbir şey belli etmeyen karanlık yüzünden başka bir şey göremiyordu.

Rhett, Scarlett'in çenesini bıraktı, koltuğuna gidip yorgun bir biçimde çöküverdi. Boynu iri omuzlarının arasında kaybolmuş, başı yarı kalkık bir halde, görevini önemsemeyen bir gözlemci tavrıyla Scarlett'e baktı.

Scarlett bir kedi gibi sessiz ve yavaş adımlarla ona doğru yaklaştı. Ellerini bazen önünde bağlayarak, bazen iki yanına salarak uzun süre karşısında durdu.

Nihayet unuttuğu sözcükleri anımsayarak;

— Aldanıyorsunuz! dedi. Rhett bu akşam gerçeği öğrenince seninle bir an evvel konuşabilmek için Melanieler'in evinden buraya kadar koştum. Ah sevgilim... Ben...

Rhett onu hâlâ süzerek;

— Yorgunsunuz, yatmanız gerekir! dedi.

— Ama benim size söyleyeceklerim var!

Rhett kesin bir tavırla;

— Scarlett, hiçbir şey söylemene gerek yok; hiçbir şey dinlemek istemiyorum! diye cevap verdi.

— Pekiyi ama, ne söyleyeceğimi bilmiyorsun ki!

— Canım her şey yüzünden okunuyor. Ya bir şey oldu ya da bir kimse sana talihsiz Mister Wilkes'ın yutulamayacak kadar büyük bir parça olduğunu söyleyince birden beni çok daha değişik bir açıdan görmeye başladınız. Ve o andan itibaren...

Rhett burada susup içini çekti.

— ... Beni çok daha çekici buldunuz. Demek ki boş yere konuşmanıza ve benim de dinlememe gerek yok!

Scarlett hayretten donakaldı. Rhett onun kafasını, kalbini, vicdanını hiç zorlanmadan pek kolay ve eksiksiz okuyabiliyordu. O zamana kadar Rhett'e çok kızmıştı, ama şimdi kalbinin mutlulukla taştığını, kafasının sessizliğe kavuştuğunu, vicdanının rahatladığını hissediyordu. Demek Rhett her şeyi biliyordu; öyle ise Scarlett'in derdini, isteklerini, hatalarını anlatması da kolaylaşmış oluyordu. Artık büyük ve cilalı sözlere gerek kalmamıştı.

Rhett'in, onun o güne kadar olan ilgisizliğine kızması çok doğaldı. Elbette birdenbire dönüvermesinden kuşkulanacaktı. Söyleyeceklerini Rhett'e inandırabilmek için, aşkından söz etme sırası şimdi ondaydı.

Scarlett, Rhett'in oturduğu koltuğa dayandı ve ona doğru eğildi.

— Canımın içi sana her şeyi bir bir anlatacağım. Rhett, o kadar aldanmışım ki!... O kadar da aptal ve deliymişim ki!...

Rhett onun sözünü kesti.

— Bu laflara gerek yok Scarlett! Gözümde daha da küçülmeyiniz. Çünkü buna tahammül edemem. Bırakın da biraz soylu bir tarafınız kalsın. Evliliğimiz sırasında her şeyimizi tüketmeyelim, ayaklar altına almayalım. Bu son sözlerinizden bizi uzak tutun!

Scarlett birden doğruldu. "Bu son sözlerinizden bi-

zi uzak tutun!" Rhett'in bu son cümlesiyle ne demek istediğini düşünmeye başladı: "Son... Ama söz konusu olan 'son' değildi, bu henüz bir başlangıçtı!"

Sonra; Rhett'in onu susturmak için eliyle ağzını kapatacağı korkusuyla, bir solukta her şeyi anlatmak istedi.

— Tamam, ama şu söyleyeceklerimi dinlemelisiniz! diye söze başladı. Konuşurken Rhett'in tepkisini de görebilmek için gözlerini onun yüzüne dikmişti.

— Ah Rhett seni o kadar çok seviyorum ki... Seni yıllarca sevmişim canımın içi... Ama bu gerçeğin farkında olamayacak kadar da aptalmışım... Rhett, sevgilim buna inanmalısın!

Rhett ona öyle bir baktı ki, onun ruhunun derinliklerindeki en küçük bir gizli noktayı bile gördü. Scarlett de onun gözlerinden her şeyi anladığını, ama artık hiçbir şeyle ilgilenmediğini hissetti. Acaba Rhett böyle bir durumda Scarlett'e iğrenç bir biçimde mi cevap verecekti, yoksa ona acı mi çektirecekti ya da onun şu andaki duygularını anlayışla mı karşılayacaktı.

Scarlett'in merakla beklediği cevabı nihayet verdi:

— İnanmıyorum! Ama Ashley Wilkes...

Scarlett onun Ashley'den söz edeceğini bildiği için hemen atıldı ve;

— Ashley Wilkes mı? diye onun yarıda kestiği son sözcüklerini tekrarladı. Sonra eliyle sanki bir şey unutulmuş gibi bir hareket yaparak konuşmasını sürdürdü:

— Anlıyorum ki Ashley bende yıllardan beri bir duygu uyandıramamış! Bu... Bu henüz pek gençken bende saplantı olarak kalmış olan bir şeymiş meğer... Onun gerçek kişiliğini bilmiş olsaydım ona hiçbir biçimde bir sevgi beslemezdim. O öyle yumuşak ve güçsüz bir insan ki... Tek yapabileceği iş doğruluktan ayrılmamak ve onurdan, namustan söz etmek. Sonra...

Rhett Scarlett'in sözünü keserek;

— Hayır! dedi. Onun hakkında gerçeklere uygun bir karar verebilmeniz için her şeyi en küçük ayrıntısı-

na kadar incelemeniz gerekirdi. Ashley kibar bir adamdır. Yaşayamayacağı bir çevreye ve içinde doğmadığı bir dünyaya sürüklenmiştir. Şimdi o yitirdiği dünyasının yaşam yasalarını burada uygulayarak günümüzün koşullarına karşı direnmeye çalışıyor.

— Ah Rhett, ondan söz etmeyelim artık! Ne gereği var onun? Sen mutlu değil misin? Ben seni... Yani yeni farkettiğime göre...

Rhett ile göz göze geldiler. Scarlett ilk aşkının karşısında bulunan bir genç kız gibi utanarak sustu. "Rhett hiç olmazsa benim işimi kolaylaştırsaydı. Anlatacaklarımı sakin sakin dinleseydi!" diye düşündü. Ona güçlü kollarını uzatsa ne güzel olurdu. O zaman Scarlett onun dizine oturur, başını göğsüne dayardı. Dudaklarının birleşmesi de, söylenecek herhangi bir sözden çok daha soylu, çok daha isabetli ve çok daha etkili olurdu.

Scarlett ona baktı ve onun kendisini yanından uzaklaştırmak istemediğini anladı. Ama Rhett'de artık hiçbir şey hissetmeyen bir adam hali vardı. Scarlett'in sözleri onda hiçbir şey canlandırmamıştı. Onun söylediklerinden hiç, ama hiç etkilenmemişti.

Rhett o andaki duygularını özetleyen şu sözleri, gayet sâkin bir biçimde söyledi.

— Memnun oldum! Eğer bu sözleri eskiden işitseydim hemen diz çöker Allah'a şükrederdim. Ama şimdi bunlara aldırış bile etmiyorum.

Scarlett şaşırmıştı.

— Aldırış etmiyor musunuz? Rhett neden söz etmek istiyorsunuz Allahaşkına? Kim inanır sizin aldırış etmediğinize? İşte ediyorsunuz, işte beni seviyorsunuz! Rhett öyle değil mi? Beni seviyorsunuz, bunu bana Melanie de söyledi.

— Doğrusunu isterseniz Mrs. Melanie'nin bir yönden hakkı var, ama o her şeyi bilmiyor ki... Scarlett bitmeyeceğini sandığınız bir aşkın bile günün birinde sönebileceğini hiç düşünmediniz mi?

Scarlett'in ağzı açık kalmıştı. Artık bir tek sözcük

bile söyleyebilecek gücü yoktu. Rhett'e anlamsız ve kaygılı gözlerle bakıyordu.

Rhett:

— Benim aşkım söndü! diye sözüne devam etti. Sevgim, sizin her şeyi arzu etmek konusundaki dik başlılığınıza ve Ashley Wilkes'a karşı paslandı. Evet, aşkım söndü artık!

— Aşk hiç söner mi Rhett?

— Ashley'ye karşı olan aşkınızın da bu duruma geldiğini sanıyorum. Yoksa yanılıyor muyum?

— Hayır Rhett, yanılmıyorsunuz! Çünkü ben Ashley'yi hiçbir zaman tam anlamıyla sevmedim!

— Ama onu gayet iyi aldattın... Hem de bu akşama kadar... Scarlett seni ayıplamıyorum, seni suçluyorum! Yaptıklarını başına bile kakmıyorum. Artık böyle davranma zamanı çok gerilerde kaldı. Yalnız benim söylediklerime itiraz etmeyiniz ve bana birtakım açıklamalarda bulunmaya da kalkışmayınız. Eğer birkaç dakika sabır gösterip sözümü kesmeden beni dinlerseniz size ne düşündüğümü açıklayacağım. Ama bir açıklama yapmak zorunda da değilim. Zaten Allah da biliyor ya gerçek tüm çıplaklığı ile ortada...

Scarlett oturdu, abajursuz lambadan yayılan ışık doğrudan solgun yüzüne vuruyordu. Rhett'in gayet iyi ve aynı zamanda da gayet kötü olarak bildiği gözlerine baktı. Onun ağzından sakin bir sesle çıkan ve kendisi için bir anlamı olmayan sözlerinin devamını bekledi. Rhett hayatında ilk kez alay etmeden, şaka yapmadan, bilmece sorar gibi sözler sarfetmeden konuşuyordu.

— Sizi bir erkeğin sevebileceği kadar sevdiğimi hiç düşündünüz mü? Size sahip olmadan önce, sizi sevdiğimi aklınızdan hiç geçirdiniz mi? Biliyor musunuz, savaş sırasında sizi unutmak için çok uzak yerlere gittim. Ama hiçbir yararı olmadı ve sizi unutamadım. Daima buraya, Atlanta'ya gelmem gerekti. Savaştan sonra beni yakalayıp hapse tıktılar. Çünkü sizi görmeye gelmiştim. Sizi o kadar çok seviyordum ki eğer Frank Kennedy ölmeseydi onu ben gebertecektim. Sizi çok

seviyordum, ama bunu bilmenizi de istemiyordum. Scarlett sizi sevenlere karşı öyle sert davranıyorsunuz ki!... Onların aşkını alıyorsunuz ve sonra bir kırbaç gibi başlarına çarpıyorsunuz.

Scarlett, bütün bu söylediklerinden Rhett'in kendisini sevmiş olduğunu anlıyordu. Rhett'in bir çeşit ihtiras izi bulunan sesi, Scarlett'in bütün vücudunun zevk ve üzüntüyle ürpermesine neden oluyordu. Scarlett soluk almaktan bile çekinerek ses çıkarmamaya özen gösteriyor ve hiç hareket etmeden Rhett'i büyük bir dikkatle dinliyordu.

— Sizinle evlendiğim zaman beni sevmediğinizi biliyordum. Ashley için ne yapılması gerektiğini de biliyordum, anlıyor musunuz? Ama aptalca kendimi size sevdireceğimi sandım. Şimdi işiteceklerinize isterseniz gülün. Başucunuzdan ayrılmamak, sizi sevmek ve her isteğinizi yerine getirmek için can atıyordum. Sizinle evlenmek, sizi korumak, aklınızdan geçecek ve sizi mutlu edebilecek her isteğinizi yerine getirmek istiyordum. İşte Bonnie'ye karşı böyle davrandım. Siz hayatla öyle mücadele etmiştiniz! Bunu ve katlandığınız tüm zorlukları benim kadar hiç kimse bilemezdi. Artık mücadele etmeyi bırakmanızı istiyordum. Çünkü sizin yerinize ben mücadeleye devam edecektim. Sizin bir çocuk gibi istediğiniz her şeye sahip olup onlarla oynamanızı istiyordum. Çünkü siz hem cesur, hem dikbaşlı ve hem de korkak bir çocuktunuz. Öyle sanıyorum ki siz halen daha çocuksunuz. Çünkü ancak bir çocuk sizin gibi inatçı olur.

Rhett sakin bir biçimde ama yorgunluğunu gizleyemeyerek konuşuyordu. Sesinin titreşimlerinde Scarlett'in içinde bir hayaletin anısını canlandıran gizemli bir şey vardı. Buna benzer bir sesi hayatının öteki acıklı bir döneminde de işitmişti. Acaba bu nerede olmuştu? Kendini irdelemeye çalışan ve hayata heyecansız, korkusuz ve umutsuz bakan bir adamın sesiydi bu!

Evet evet!... Tamam bu Ashley idi. Tara'da kış rüz-

gârının estiği meyve bahçesinde, bu biçimde konuşan oydu. Ashley'nin sesi ve söyledikleri onu nasıl şaşırtmışsa ve anlamadığı konular onu nasıl korkutmuşsa Rhett'in sesi de şimdi onun üzülmesine neden oluyordu. Sesinin tonu, tavır ve hareketleri Scarlett'i sözlerden daha çok etkiliyor; onu kısa bir süre önce hissettiği rahatlamanın, zamansız olduğunu anlamaya zorluyordu. Karmakarışık olan ve yolunda gitmeyen bir şey vardı. Acaba bu neydi? Scarlett bu sorunun cevabını bilmiyordu. O yalnızca gözlerini umutsuzca Rhett'e dikmiş, onu sabırla dinliyordu. Bu arada onun sözlerinin tüm korkularını dağıtacağını da umuyordu.

— Siz ve ben! Birbirimiz için doğduğumuz, gün gibi ortada. O kadar ortada, o kadar belli ki sizin ne karakterde olduğunuzu... Yâni benim gibi sert, açgözlü, onursuz bir insan olduğunuzu bildikten sonra sizinle evlenmeye razı olacak tek erkek bendim. Şansımı denemek istedim. Üstelik sizi de seviyordum. Günün birinde Ashley'yi unutacağınızı sandm. Ama...

Rhett sustu ve omuzlarını silktikten sonra tekrar devam etti.

— ...Gücümün yettiği her şeyi yaptığım halde sizi bu konuda etkileyemedim. Bu başarısızlığıma rağmen sizi hâlâ ne kadar çok sevdiğimi biliyordunuz Scarlett! Eğer her istediğimi, her dediğimi yapsaydınız sizi bir erkeğin sevebileceğinden daha çok, taparcasına severdim. Ama size olan aşkımı bilmenizi istemiyordum. Çünkü o zaman beni duygularına yenik düşen zayıf bir erkek sanır ve sevgimi bana karşı silah olarak kullanırdınız. Bir de aramızda her zaman Ashley Wilkes vardı. O beni çılgına çeviriyordu doğrusu! Yemek masasında karşınıza oturduğum zaman, benim yerime Ashley'nin oturmasını arzu ettiğinizi düşünürdüm hep. Geceleri sizi kollarımın arasında tutarken aklıma... Aman canım bunların ne önemi var şimdi? Evet şimdi neden böyle acı çektiğimi kendi kendime soruyorum. İşte beni Güzel Watling'in evine yönelten de bu oldu. İnsan, kendini ruhuyla ve bedeniyle seven bir

kadının yanında huzur duyar. Üstelik bu kadın kültürsüz bir orospu olmasına rağmen insana saygı gösterir. Güzel Watling'in böyle davranması koltuklarımı kabartıyordu doğrusu... Oysa siz şekerim böyle şeylerden tamamen yoksunsunuz.

Scarlett, Watling'in adını işitince ve üstelik onunla karşılaştırılınca acı duydu.

— Ah Rhett, sen... diyerek kendini savunmak istedi.

Ama Rhett, onu eliyle bir hareket yaparak durdurdu ve sözlerine devam etti:

— Sonra... Sizi kollarımda taşıdığım o gece... Düşünüyordum... Umut ediyordum... Öyle büyük bir umut içindeydim ki ertesi sabah sizinle karşılaşmaktan korktum. Benimle alay edeceğinizden çekiniyordum. Hemen size görünmeden gittim ve içki içmeye başladım. Eve sarhoş döndüğüm zaman bir sokak çocuğu gibi titriyordum. Eğer küçük bir harekette bulunsaydınız öyle sanıyorum ki hemen ayaklarınıza kapanacak ve onları öpecektim. Ama siz hiçbir şey yapmadınız.

— Ah Rhett, sana o kadar çok ihtiyacım vardı ki... Ama böyle olmasına rağmen sen bana karşı çok iğrenç davrandın... Evet sana çok ihtiyacım vardı. Öyle sanıyorum ki... Evet evet, seni sevdiğimi ilk kez o zaman anladım. Ashley... O andan itibaren Ashley bana biraz olsun mutluluk vermedi. Ama sen öyle iğrenç davrandın ki, bana...

Rhett, Scarlett'in sözünü biraz sinirli bir biçimde kesti.

— Haydi canım, bırak şimdi bunları! Yoksa saklambaç mı oynayacağız? Haydi söyle! Sözlerinizin doğru olmadığını biliyorum. Ama şimdi bunun hiç önemi yok. Bunları size aramızda anlaşılmayan bir nokta kalmasını istemediğim için anlatıyorum. Benim hatam sonucu hastalandığınız zaman kapınızın arkasında, odamda her an bana sesleneceğinizi umarak bekledim. Ama siz oralı bile olmadınız.

Rhett sustu ve Scarlett'e tıpkı Ashley'nin gözlerini uzak bir noktaya dikerek baktığı gibi, onu görmeden baktı. Scarlett ise konuşacak ve Rhett'in düşünceli yüzüne bakacak durumda değildi.

Rhett, yine sakin bir sesle konuşmaya başladı.

— Ama ortada Bonnie vardı. Bu nedenle aramızda her şeyin bitmesini pek istemedim. Sizi Bonnie'nin yerine koymak ve bir küçük çocuk gibi hayal etmek çok hoşuma giderdi. Elbette bütün bunları, savaşın ve yoksulluğun acılarını tatmadığınızı varsayarak düşünüyordum. Bonnie size çok benziyordu. Öyle cesur, etkili, şen ve güzel bir kızdı ki, onu bütün varlığımla seviyor ve bu yüzden de şımartıyordum. Kısacası size göstermek isteyip de sizin engellediğiniz sevgiyi ona gösteriyordum. Elbette o sizin gibi değildi. Çünkü o beni çok seviyordu. Sizin reddettiğiniz sevgimi ona vermek benim için Allah'ın bir lütfu oldu. Ne yazık ki Bonnie giderken her şeyi de beraberinde götürdü.

Scarlett'te Rhett'e karşı bir acıma duygusu belirdi. Bütün benliğini öyle derin bir acı kapladı ki ne kendi acısını düşünebildi, ne de Rhett'in sözlerindeki tehditleri!... Hayatında ilk kez, bir kimseye nefret hissi duymadan acıyordu. Çünkü ilk kez insan denen varlığı bu kadar yakından tanıyordu.

Scarlett Rhett'in güçlü kollarını açacağını ve onu dizlerine oturtacağını umarak;

-- Sevgilim benim! dedi ve ona doğru bir iki adım attı. Ama Rhett'ten beklediği hareket gerçekleşmedi.

— Rhett şekerim, bilemezsin ne kadar üzüldüm! Ama bütün bu acıları sana unutturacağım. Bundan sonra mutlu oluruz. Madem her ikimiz de tüm gerçekleri biliyoruz... Sonra Rhett... Bakar mısınız biraz bana? Başka çocuklarımız da olur... Öyle değil mi? Belki Bonnie'ye benzemezler, ama yine de...

Rhett sanki kendisine uzatılan bir sigarayı reddeder gibi, gayet sakin bir sesle;

— Hayır, teşekkür ederim, böyle söylemeyiniz.

— Ah size anlatabilmem için, hangi sözcükleri seç-

mem gerektiğini bir bilebilsem! Bakınız ne kadar üzüldüğümü söylüyorum size...

— Şekerim sen o kadar çocuksun ki! Yalnız bir 'üzüldüm!' demekle işlediğin bütün hatalarının belleklerden silineceğini, neden olduğun bütün yaraların da iyileşeceğini sanıyorsun. Scarlett al şu mendili! Hayatının en zor anlarında bile, ben senin elinde bir mendil görmedim.

Scarlett Rhett'in uzattığı mendili alıp burnunu sildi ve onun yanındaki sandalyeye oturdu.

Rhett'in onu kollarının arasına almayacağı anlaşılıyordu. Scarlett'e olan aşkını bir kez daha açıklaması da hiçbir anlam taşımayacaktı. Artık bu, geçmiş zamana ait bir öyküden ibaretti. Zaten Rhett de bu öyküyü kendi başından geçmemiş gibi anlatıyordu. İşte sorunun can alıcı noktası da buydu.

Rhett, Scarlett'e gayet tatlı ve yumuşak bir tavırla baktı. Sonra merak dolu bir sesle;

— Kaç yaşındasınız şekerim? diye sordu. Bunu benden hep sakladın.

Scarlett mendili burnunda tutarak boğuk bir sesle cevap verdi:

— Yirmi sekiz!

— İhtiyar değilsin ama, dünyayı fethetmeye kalkarken ruhunu pek erken yitirmişsin, öyle değil mi? Haydi canım, böyle korkmuş gibi görünmenize hiç gerek yok! Ashley ile olan serüvenlerinizden dolayı cehennemde sizi bekleyen ateşi anımsatmak istemiyorum. Yalnız anlatmak istediğim şeylerin biraz benzerlerinden söz ediyorum, işte hepsi bu kadar. Sizi tanıdığım günden beri yalnız iki şey istediğinizi gördüm: Biri Ashley'ye sahip olmak, öteki de tüm insanları yanınızdan kovmak için zengin olmak. Nihayet isteklerinizden ikincisi gerçekleşti ve zengin oldunuz . Artık çevrenizdekileri neden kovmuyorsunuz. Böylece eğer canınız isterse elbette Ashley'ye de sahip olursunuz. Ama bütün bunlar şu anda size yetmiyor galiba?

Scarlett korkmaya başladı, ama onu korkutan ce-

hennem ateşi falan değildi. O Rhett'i kaybetmekten korkuyordu. "Benim ruhum Rhett'tir! Onu yitirmem demek, ruhumun benden uzaklaşması demektir!" diye düşünmeye başladı: "Onu yitirirsem dünya umurumda olmaz artık! Evet ne paranın önemi kalır, ne de arkadaşların! O zaman her şey gözümde önemsizleşir. Rhett'in benim olacağını bilsem yokluk içinde yüzmeye razı olurum. Soğuklara, açlığa göğüs gerebilirim yeter ki o benim olsun. Ama bu durumu kabul edecek mi acaba? Hiç sanmıyorum. Artık bu imkansız. Bu da beni çok korkutuyor."

Scarlett gözyaşlarını sildi ve umutsuzca;

— Rhett madem beni bu kadar sevdin, o halde kalbinde biraz olsun bir sevgi kalmıştır! dedi.

— Bütün bunları büyük bir dikkatle düşündüğüm zaman, sizin en çok nefret ettiğiniz iki şeyin farkına varıyorum: Acımak ve iyilik yapmak!

"Acımak ve iyilik yapmak!" Bu sözler Scarlett'i çılgına çevirmeye, onu can evinden vurmaya yetti. İçinden "aman Tanrım!" diye inledi. Rhett'in kendisini bu kadar yakından tanımış olmasından çok korktu. Demek Rhett daha neler biliyordu.

Gerçekten Scarlett acımaya ya da iyilik yapmaya asla yanaşmazdı. Eğer bir kimseye acısa ya da bir iyilik yapsa bu hareketini her zaman bir nefret dalgası izlerdi. Ve bütün nefreti o kişinin üzerinde toplanırdı. Demek Rhett bunu biliyordu, üstelik ondan nefret de ediyordu. Ona karşı en kötü bir davranışını bile, nefret duymasına yeğ tutardı. Sarhoş olduğu sırada kendisini kollarına alıp götürürken parmaklarının vücudunu mıncıklamasına bile razıydı, yeter ki Rhett kendisinden nefret etmesindi. Hatta ona karşı olan tutumuyla ilgili olarak açıkladığı düşüncelerini bir kırbaç gibi yüzüne vurmasını bile içine sindirebilirdi. "Ben nefret edilecek bir kadın mıyım?" diye düşündü ve;

— Şu halde... Şu halde her şeyi mahvettiğimi ve artık beni sevmediğinizi söylemek mi istiyorsunuz? dedi.

— Doğru!

Scarlett yine de çok istediği bir şeyin gerçekleşmesi için bir dilekte daha bulunan bir çocuk gibi ısrar etti.

— Pekiyi ama ben sizi seviyorum!

— Öyle ise size çok yazık oluyor!

Scarlett, Rhett'in bu cevabında bir alay olup olmadığını anlamak için hemen başını kaldırıp ona baktı. Ama bir şey göremedi. Rhett yalnızca söylenen sözü ve ortadaki gerçeği dile getirmişti. Ama Scarlett bu gerçeğe henüz inanmak istemiyordu. Hatta bu gerçekle mücadele edip onu ortadan kaldırmak istiyordu. Umutsuz bir inadın belirdiği gözlerle ona yan yan baktı. Sonra dişlerini sıktı ve yanaklarının ince teninde sert çizgiler ortaya çıktı. Şimdi tıpkı babası Gerald'a benziyordu.

— Rhett aptallık etmeyiniz! Sizi mutlu...

Rhett dehşet içinde kaldığını göstermek ister gibi elleriyle gözlerini kapadı. Bir süre çatık kalan kaşları, daha sonra gözleriyle birlikte alaycı bir biçime dönüştü.

— Scarlett, kendinize bu kadar güvenmeyiniz. Beni neredeyse korkutacaksınız! Ashley'ye beslediğiniz çılgınca istekleri şimdi de bana karşı mı beslemek istiyorsunuz? Ama siz de bilirsiniz ki, ben özgürlüğüme ve rahatıma düşkün bir adamımdır. Onlara bir zarar gelsin istemem. Hayır şekerim, zavallı Ashley'yi fırlatıp attığınız gibi beni de canınızın istediği bir gün atmanızdan korkuyorum. Zaten seyahate çıkacağım.

Üç sözcükten ibaret olan bu son cümle, cevap vermek için hazırlanan Scarlett'in önce ağzını, sonra tüm vücudunu titretiverdi. Seyahate çıkmak mı? Hayır her şeye razı olabilirdi, ama buna asla! Onsuz nasıl yaşayabilirdi?

O şimdi yapayalnızdı, onu bağlandığı herkes bir bir terketmişti. Bu akşam da en güvendiği kişi, bu dünyadan göçmüştü. Bir tek Rhett kalmıştı. Hayır o, bir yere gidemezdi. Pekiyi ama onu nasıl seyahate çıkmaktan vazgeçirebilirdi? Kendisini bırakıp gitmesine ve onu önemsemeyen sözlerine karşı ne yapabilirdi? Onu en-

gelleyebilecek tek güç sevgisiydi. Ama ona da Rhett önem vermiyordu.

— Seyahate çıkmaya hazırlanıyorum. Bunu size Marietta'dan geldiğiniz zaman söylemek istiyordum, ama...

— Beni bırakıyor musunuz?

— Scarlett tiyatro oyunlarında olduğu gibi terkedilen sevgili rolünü oynamaktan vazgeçiniz artık! Bu tavır size hiç yakışmıyor doğrusu... Şimdi anladığıma göre ne boşanmak istiyorsunuz, ne de bir ayrılığa razı oluyorsunuz. Öyle değil mi? Doğrusu çok iyi! Canım halkın ağzını kapatmak için ara sıra gelirim.

Scarlett sert bir sesle;

— Halkın dedikodusundan bana ne? Hepsi cehennemin dibine gitsin! Rhett ben seni istiyorum. Senden asla vazgeçemem. Beni de götür nereye gideceksen. Ne olur beni yalnız bırakmayınız! diye yalvarırken adeta feryat ediyordu.

Rhett;

— Hayır! dedi. Sesinde kesin bir ifade vardı.

Scarlett bir an çocuk gibi ağlamak istedi. Tepinmek, ayakkabısının topuklarıyla döşemeyi dövmek, bağırıp çağırmak, yerlerde yuvarlanmak ve küfür savurmak geçti içimden. Ama onu gururu ve sağduyusu engelledi. "Eğer aklıma gelen bu şeylerden birini bile yapacak olsam alay eder ya da alaycı gözlerini yüzüme diker! diye düşündü. "Hatta ağlamamam bile gerekir. Onun merhametini dilenir duruma düşmemeliyim. Aynı zamanda nefretine de hedef olmamalıyım. Çünkü beni sevmese bile madem karısıyım, o halde bana saygı göstermesi gerekir!"

Scarlett kendini toparladıktan sonra başını Rhett'e doğru çevirdi ve sakin bir sesle;

— Nereye gideceksiniz? diye sordu.

Rhett'in gözlerinde az da olsa bir hayranlık duygusu belirdi.

— Belki İngiltere'ye ya da Paris'e... Belki de ailemle barışmak üzere Charleston'a gideceğim.

— Pekiyi ama ailenizden nefret etmiyor muydunuz? Onlarla alay ettiğinizi birkaç kez işitmiştim. Hatta...

Rhett omuzlarını silkerek Scarlett'in sözünü kesti.

— Alay etmekte de devam ediyorum. Bir serüven adamı olmaktan bıktım artık. Scarlett, ben tam kırk beş yaşındayım. Bu yaş insanın gençlik çağında inkar ettiği, umursamadığı ve önem vermediği aile bağlarını, onuru ve huzuru anlayabileceği bir yaştır. Hayır hayır, sakın yaptıklarımdan dolayı pişman olduğumu sanmayınız. Hayatım boyunca bu olup bitenleri hiç düşünmedim ve tüm yaşantım tam bir neşe içinde geçti. Hatta o kadar çok eğlendim ki, eğlencelerden bile bıktım artık. Şimdi ise başka bir arzum var. Hani parsın üzerinde benekler vardır ya... İşte ben de üzerimdeki benekleri kazımak istiyorum. Çok iyi tanıdığım eşyaya, eski dış görünüşünü yeniden kazandırmak istiyorum. Saygı duygusunun verdiği can sıkıcı duyguyu tatmak istiyorum. Şekerim elbette başkalarının saygısından söz ediyorum, benimkinden değil. Beyefendi olan adamların arasında geçen sakin hayatın soylu sessizliğinde yaşamak ve geçmiş günlerin sihirli güzelliğine yeniden kavuşmak istiyorum. Eskiden o günleri yaşarken, onlardaki güzelliğin farkına varamamışım.

Scarlett, Rhett'in söylediklerini dinlerken kendinin tekrar Tara'da, rüzgarın soğuk estiği meyve bahçesinde olduğunu sandı. Rhett'in gözlerine dikkatle bakınca, o gün Ashley'nin gözlerinde gördüğü ifadeye benzer bir ifade gördü. Ashley'nin o gün söylediği sözler kulağında o kadar net bir biçimde çınlıyordu ki, şimdi konuşanın Rhett değil de o olduğunu sandı. Bu arada o gün anlayamadığı ve bir anlam veremediği bazı sözcükleri de anımsadı. Rhett'in şimdiki halinin Ashley'ye benzemesi onu o kadar şaşırtmıştı ki, anımsadığı sözcükleri bir papağan gibi tekrarladı: Yunan sanatının uyumu... Kusursuzluk ve yetkinlik... Aşırı tutkunluk...

Şimdi şaşırma sırası Rhett'e gelmişti:

— Siz neler söylüyorsunuz canım?

— Eskiden Ashley'nin bana söylediği bazı şeyler...

Rhett omuzlarını silkti ve gözlerindeki parıltı kayboldu. Kısa bir süre sonra da;

— Hep Ashley! dedi.

Odaya bir sessizlik çöktü. Scarlett gevezelik ettiği için kendine kızıyor, Rhett'in de canı sıkılıyordu. Sonunda Rhett tekrar konuşmaya başladı:

— Scarlett, kırk beş yaşınıza geldiğiniz zaman, belki siz de fiyaka yapan ve ciğeri beş para etmeyen insanlardan bıkacaksınız. O zaman bana hak verirsiniz. Ama pek sanmıyorum, bana hak vereceğinizi... Çünkü sizde altının gerçek parıltısından çok, başka şeylere bağlanan bir ruh var. Bunu görmek için bekleyecek durumda da değilim. Eski günlerin güzelliğini korumuş olan eski kentleri ve eski beldeleri dolaşacağım. Evet bu kadar duyguluyum bu konuda... Atlanta bana göre çok sert görünümlü ve çok yeni...

Scarlett birden;

— Susunuz! dedi.

O; Rhett'in söylediklerini büyük bir dikkatle dinlemişti, ama hiçbir şey anlamamıştı herhalde... Ama Rhett'in sesinde aşk izleri bulunmadığına göre; onu dinleyecek yetenekte olmadığını da biliyordu.

Rhett sustu, merakla ona baktı ve ayağa kalkarak;

— Gerçi söylediklerimin anlamını kavradığınızı sanmıyorum! dedi.

Scarlett ellerini Rhett'e doğru uzattı. Allah'a yalvaran kimselerin yaptığı gibi hareket ediyordu. Yüzünde yeniden kalbini altüst eden duyguların izleri beliriyordu.

— Hayır! diye bağırdı. Bütün bildiğim beni sevmediğin ve beni bırakıp gideceğindir. Ah sevgilim sen gidersen ben tek başıma ne yaparım sonra?

Rhett, merhamet izleri taşıyan bir yalan uydurmak ile gerçeği söylemek arasında duraksadı. Sonra omuzlarını silkerek;

— Scarlett, ben kırılan bir eşyanın parçalarını toplayıp onları birbirine yapıştırdıktan sonra bunun yeni-

sinden farksız olduğunu düşünen bir adam değilim. Kırılan kırılmıştır artık. Bir şeyin kırılmış ve sonra da yapıştırılmış yerlerini görmektense hayatımın sonuna kadar o şeyin güzel anılarıyla yaşamayı yeğ tutarım. Genç olsaydım belki...

Rhett burada susup içini çekti.

— Evet genç olsaydım belki durum değişebilirdi. Ama bazı insanların her şeyin yeniden başlayabileceğine inandığı gibi ne duygusalım, ne de aptalım. Hayatları boyunca güzel ve parlak hayaller kuran insanlara söylenen yalanların yükünü taşıyamayacak kadar ihtiyarım. Size sürekli yalan söyleyerek yanınızda kalmak istemiyorum. Zaten kendi kendimi de aldatacak değilim. Bakın şu anda bile size yalan söylemeyi beceremiyorum. Ne yaptığınızla, ne olduğunuzla ilgilenmek isterim. Ama inanın, bu benim için büyük bir külfet olur.

İçini çektikten sonra, ilgisiz bir tavırla ve tatlı bir sesle ekledi:

— Şekerim, sizin durumunuz benim umurumda bile değil!

Scarlett cevap vermedi. Rhett'in yavaş adımlarla yemek odasından çıkışını izledi. Birden boğazına bir acı saplandı, boğulacağını sandı. Holü geçtikten sonra Rhett'in ayak sesleri duyulmaz oldu. Şimdi bel bağladığı son umudunun da kaybolduğunu anladı.

"Bu zalim adamı verdiği karardan ne bir duygunun, ne de bir delinin caydıramayacağını biliyordum zaten!" diye düşündü. Rhett'in ara sıra yumuşak ve tatlı bir dille konuşmasına rağmen sözlerinde kesin bir ifade olduğunu da anlamıştı. Scarlett bütün bunları biliyordu. Çünkü Rhett güçlü, sarsılmaz bir iradeye sahipti ve Scarlett bu gerçeği de biliyordu. Oysa bütün bu nitelikleri, Ashley'de boş yere arayıp durmuştu bunca zaman.

Sevdiği bu iki adamın tüm özelliklerini çok geç anlayabilmişti. Bu gecikme her ikisini de kaybetmesine neden olmuştu. Şimdi düşünceleri yine birbirine karışıyor, ilgisiz yolları izliyor ve onu boş şeylerle oyalıyor-

du. Yavaş yavaş kendini toparlamaya ve belleğine hakim olmaya başladı. Ashley'yi anlayabilseydi onu asla sevmeyeceğine, ama Rhett'i anlayabilseydi onu kesinlikle kaybetmeyeceğine aklı ermeye başladı. Sonra umutsuz bir halde hayatı boyunca kimi anlayabildiğini düşündü.

Merhamet duygularıyla dolu bir tembellik, kafasındaki tüm düşünceleri silip süpürüyordu. Ama eski deneyimlerine dayanarak bu tembelliğin, tıpkı uyuşturulup kesilen dokuların çok geçmeden tekrar acıdığı gibi kısa süreceğini ve acılarıyla başbaşa kalacağını biliyordu.

Sert bir ifade takınarak kendi kendine, "şimdi bunu düşünmemeliyim!" dedi. Bu onun eski cankurtaran formülüydü. Bu formülü uygulamak zamanı da çoktan gelmişti. Çünkü Rhett'i kaybettiğini düşünmeye devam edecek olursa aklını da yitirecekti. Bu korkunç sonu sezinlediği için bir kez daha, "bunu yarın düşünürüm!" dedi.

Ama kırık kalbi; bu tılsımlı formülü bir yana iterek onun kulağına;

— Ben onun gitmesine asla izin veremem. Onu durdurmanın ve burada alıkoymanın bir çaresi vardır, muhakkak!" diye fısıldadı.

Scarlett bu kez yüksek sesle "bunu yarın düşüneceğim!' dedi.

Acısını içine gömmeye çalışıyordu. "Ben de yarın Tara'ya giderim!" diye söylendi ve bu düşünce ona biraz cesaret verdi.

Daha önce de Tara'ya, dehşet içinde kaldığı ve perişan bir durumda olduğu bir günde dönmüştü. Sonra onun koruyucu duvarlarını, güçlenmiş ve mücadeleden üstün çıkacak silahlarla donanmış olarak terketmişti. "Ah Tanrım! Bunu tekrar başarabilmem için bana yardım et, bana bir çare göster!" diyerek yalvardı.

Bir "çare" arıyordu. Acaba neydi aradığı? Bunu kendi de bilmiyordu. Daha doğrusu bunu şimdi düşünmek istemiyordu. Bütün istediği acısını hafifletе-

bilmek için uzun bir zaman, gönül yaralarını tedavi edebilmek için sakin bir yer ve saldırı planlarını hazırlayabilmek için bir sığınak idi.

Tara'yı düşündükçe kanayan kalbini şifa saçan, şefkatli bir elin okşadığını sanıyordu. Şimdi sonbaharın kızaran yaprakları arasından beyaz evinin ona "hoşgeldin!" dediğini işitiyor, gurubun sakin sessizliğinin bir dua gibi üstüne çöktüğünü görüyor, beyaz çiçeklerle süslü çalılara çiy düştüğünü hissediyor ve kızıl balçığın gözalıcı rengini, dalgalı yamaçlardaki hüzünlü çamların güzelliğini izliyordu.

Bu hayaller ona güç veriyor, cesaretini az da olsa arttırıyor ve onu çıldırtacak olan acılarını geri plana atmasına yardım ediyordu. Bir an hareket etmeden, ses çıkarmadan durdu ve en küçük bir ayrıntıyı bile anımsamaya çalıştı. Tara'ya giden sedir ağaçlı yolu, evinin çevresindeki yasemin dallarını ve pencerelerinde rüzgârın savurduğu beyaz perdeleri hayalinde canlandırdı.

Dadı oradaydı. Scarlett birden Dadı'yı görmek isteğiyle yanıp tutuştu. Onun geniş, yumuşak ve sıcak göğsüne başını yaslamak istiyordu. Onun iri ve siyah elleriyle, tıpkı çocukluğunda olduğu gibi, saçlarını okşamasına ne kadar çok ihtiyacı vardı. Dadı onun eski günlerinden kalma en güvenilir dostu idi.

Scarlett şavaş alanındaki bir bozgun sırasında yenilgiyi kabul etmeyen ırkının enerjisiyle başını dik tuttu. Rhett'i yanına getirmesini bilecekti. Bunda başarılı olacağını da biliyordu. Çünkü baştan çıkarmak istediği bir erkek, ona karşı direnemezdi. Zaten bugüne kadar direnen de olmamıştı.

Scarlett, "bunları yarın Tara'da düşünürüm!" dedi. "Şimdi düşünmeye hem gerek yok, hem cesaretim! Evet yarın Rhett'i yanıma getirmenin çaresini araştıracağım. Ne de olsa yarınlar, umut dolu yeni günleri müjdeler!"

(İKİNCİ CİLDİN VE KİTABIN SONU)